

၁၉၀၂

သုတ္တန္တပိရူက

ပုခန်းကြီးမြို့

နေရင်းရွာမဏိရတနာတိုက်

အရိယာလောကီရာ နေရင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားတော်မူခဲ့သော

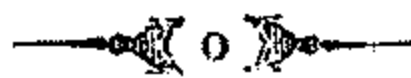
ဣတ္ထသယ

ဇမ ဇ ဝ
သုတသလကုန်အငွေကတနာသယ

ပဌမတွဲ

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမူနှင့်ညှိထားသည်။

ဓမ္မာစရိယ ဦးထွန်းသိန်း၊ ဦးဝင်းဖေတို့ ကြပ်မ ပြင်ဆင်ကြသည်။

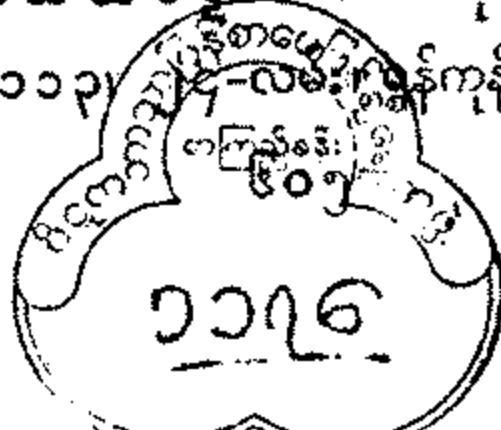

ဣတ္ထသယပိရူကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်

၁၁၃၂-လမ်း၊ ကုန်းမြို့။

သာသနာ-၂၅၂၂။

ကောဇာ-၁၃၄၀။

ဣန္ဒာဿယနိဒါနိး

ဤသုတ်သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာနိဿယသည် သကရာဇ် ၁၀၇၆- ခုနှစ် တွင် ရတနာပူရ အဝဋ္ဌေမြို့တော်ကြီးကို ရွှေထီးရွှေနန်း သိမ်းမြန်းစိုးစံ တော်မူသော လေးကျွန်းမာရ်အောင် ဇေယျာမာရ်အောင် မဟာမင်္ဂလာ မာရ်အောင် လောကမာရ်အောင် စေတီတော်ဒါယကာ သီရိပဝရမဟာ ဓမ္မရာဇာဓိရာဇာ တံဆိပ်နာမံ ခံယူတော်မူသော မှန်နန်းဆင်ဖြူရှင် တနင်္ဂနွေမင်းလက်ထက်တွင် သာသနာဝင်နှင့် ဂန္ထဝင်လောက၌ ထင်ရှား တော်မူသော မုံသောက်မာတင် ဇာနည်အရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြန်မာ ပြည်အထက်ပိုင်း သုနာပရန္တတိုင်း၌ တောင်သုံးလုံးဖြူညို၍ တည်ရကား ကုခန်း၊ မွေတော်ဓာတ် ရွှေသမင်ကဲ့သို့ ထင်စေလျက် ကူးသန်းလေသည် ဖြစ်ရကား ကူးသန်း၊ နရပတိကြီးသည် တိုက်ခိုက်သိမ်းယူပြီးသော အဆုံး၌ ရှေးအမည်နှစ်ပါး နှိပ်သောအားဖြင့် ပ၊စေ ခန်းဟု မှည့်ခေါ်ခဲ့သည် ဖြစ်သောကြောင့် ပခန်းတွင်သည် ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌသာလိနိ ဂဏ္ဍိဟောင်းကျမ်း၊ ကျော်အောင်စံထားဆရာတော် မေတ္တာစာ ဝဏ္ဏနာ ကဝိလက္ခဏဒီပနီကျမ်းတို့နှင့် အညီ အမည်ရရှိသော ပခန်းကြီးမြို့၏ အရှေ့ သုံးတိုင်ကွာ၍ အမြဲမပြတ် ရွာသူရွာသား နိဂုံးသူနိဂုံးသားတို့၏ နှစ်သက် မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော နေရင်းရွာ၏ ကုလလေးတာ ငါးရာကွာသော အနောက်မြောက်အရပ်ရှိ မဏိရတနာ ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ဦးစီးပဓာန သံဃနာယက သံဃုက္ကဋ္ဌ သံဃပုဂံဝ အဖြစ်ဖြင့် သီတင်းသုံးတော်မူသော အရိယာလင်္ကာရ နာမတွင်ခေါ် နေရင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်အတိတ် သာသနာတော်နှစ် ၂၂၉၇-ခု၊ ကောဇာ သကရာဇ် ၁၁၁၅- ခုနှစ်၌ သာသနာတော်နေဝန်း ထွန်းသစ်ဘို့ရန်နှင့် နောင်လာမန္တ သောတုဇန တို့၏ အကျိုးငှာ စာဝါပို့ချပြီး အားလပ်ခွင့်ရသောအခါ ရေးသားအပ် သော ကျမ်းစာဖြစ်လေသည်။

ထိုသုတ်သီလက္ခန္ဓာကျမ်းစာသည် နိကာယ်ငါးရပ်တွင် ဒီဃနိကာယ်၌ ပါဝင်ပေသည်။အဘယ်ကြောင့် ဒီဃနိကာယ်မည်သည်ကို ဤသုတ်သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာ ဆဋ္ဌမူ ၂၃-၌

(ခ)

ဣစ္ဆာသယနိဒါန်း

ကသ္မာ ပနေသ ဒီဃနိကာယောတိဝုစ္စတိ၊ ဒီဃပ္ပမာဏာနံ သုတ္တာ
နံ သမ္မဟတောစ၊ နိဝါသတောစ၊ သမ္မဟနိဝါသာ နိကာယောတိ
ဝုစ္စတိ-

ဟူ၍ မိန့်ဆိုအပ်၏။

ဆိုလိုရင်းမှာ-ရှည်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော သုတ်တို့ကို စုပေါင်း
၍ ဟောထားခြင်းကြောင့် ဒီဃနိကာယ် မည်ပေသည်။ ထိုဒီဃနိကာယ်
သည် ဝဂ်အားဖြင့် သီလက္ခန္ဓဝဂ်၊ မဟာဝဂ်၊ ပါထိကဝဂ်၊ ဟူ၍ သုံးပါး၊
သုတ်အားဖြင့် သုံးဆဲ့လေးသုတ် ဘာဏဝါရအားဖြင့် ခြောက်ဆဲ့လေး
ပါးရှိလေသည်။

ဝဂ်သုံးပါးရှိသည်တွင် သီလက္ခန္ဓဝဂ်မှာ စူဠသီလ၊ မဇ္ဈိမသီလ၊ မဟာ
သီလ ဒိဋ္ဌိမျိုး ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါး ရဟန်းပြုရသောအကျိုး အစရှိသော
အားဖြင့် တဆဲ့သုံးပါးရှိလေသည်။

ဤသုတ်သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာကျမ်းစာကို အစိုးရဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲ
စေတီယံဂံဏ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ မန္တလေး သကျသီဟ ဓမ္မာစရိယ
စာမေးပွဲတို့၌ မူလကျမ်းစာရင်းအဖြစ်ဖြင့် ပြဇာန်းထားလေသည်။ နိဿယ
ကျမ်းစာကိုမူကား ထိုဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲတို့၌ သိခြားပြဇာန်းမထား
သော်လည်း စာသင်သားတို့၏ အားကိုးအားထားပြုရာ အနေအားဖြင့်
ပါဝင်လျက်ရှိပေသည်။

ထိုသုတ်သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာနိဿယမှာ နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ကျော်မျှ
စာပေလောကကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရသောကြောင့် ချွတ်ချော် မှားယွင်း
ချက်များ ရှိနေမည်ကို စာပေဝါသနာရှင်တို့ တွေ့ကြုံပါလိမ့်မည်။

ဣစ္ဆာသယ စာတည်းအဖွဲ့သည် ချွတ်ယွင်းချက်များကို သက်ဆိုင်ရာ
အခြံအရံ ကျမ်းစာများနှင့် အထပ်ထပ်ညှိနှိုင်းသုတ်သင် ပြင်ဆင်လျက်-

၁။ စာမူသန့်ရှင်းခြင်း။

၂။ အနေအထားကို ဆဋ္ဌမူအဋ္ဌကထာနှင့် ကိုက်ညီစေခြင်း။

၃။ အဓိပ္ပါယ် သဘာဝတ္ထ ပဒ ဝိနိစ္ဆယ စုဒ္ဓိစောဒနာ ပုစ္ဆာ
သံဝဏ္ဏနာဘောဂတို့ကို လွယ်လင့်တကူ တွေ့မြင်နိုင်ရန် အင်တင်း
ပြထားခြင်း။

၄။ ဝါကျအခွဲအစိတ်ခက်ရာ ပဒဝိနိစ္ဆယ ခက်ရာတို့၌ ကျမ်းညွှန်းကို ပြ၍ ၁၄-ပွင့်စာလုံးဖြင့် ကျမ်းစာအောက်မှာ မျဉ်းသားလျက် ပြထားခြင်း။

ဤကဲ့သို့ စာပေဝါသနာရှင်များ ဓမ္မာစရိယ စာချတန်းဝင် ဆရာတော် များအတွက် အထူးအပင်ပန်းခံကာ ပြင်ဆင်ရိုက်နှိပ်သားပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့ ၂၄-လမ်း၊ အမှတ် ၁၁၃-ဣစ္ဆာသယပိဋကတ် စာပုံနှိပ် တိုက်မှ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိအပ်သော ဤသုတ်သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာနိဿယ သည် ဓမ္မာစရိယ စာချတန်းဝင် အရှင်တို့အား မည်မျှ ကျေးဇူးပြုသည် ကို လက်တွေ့သုံးသပ်ကြည့်ရှုမှုက သက်သေခံလိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဦးထွန်းသိန်း(ဓမ္မာစရိယ)

ဣစ္ဆာသယ

၂၅ - ၈ - ၆၇

(မဏိရတနာဆရာတော်)
ရှင်အရိယာလင်္ကာရ

ရှင်အရိယာလင်္ကာရမှာ မာရ်အောင်ဒါယကာ (၁ နွေမင်း) လက်ထက်တွင် ထင်ရှားသော ကျမ်းပြုဆရာတော်တပါး ဖြစ်လေသည်။ အရံဂိုဏ်း တကျိပ်နှစ်ပါး အပါအဝင် ငရဲဒို့ ရှင်ကလျာဏဓဇ၏ တပည့် ဖြစ်၍ အနက်မြန်မာပြန် သန်လှ၍ ကျမ်းဂန်အလွန်တတ်သည်။

ပုခန်းကြီးမြို့ စီရင်စု နေရင်းရှာ ဇာတိဖြစ်၍ မဏိရတနာကျောင်း တိုက်တွင် သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ နေရင်းရှာကိုစွဲ၍ နေရင်းဆရာတော်ဟု ထင်ရှားသည်။

ဆရာတော်သည် ပုရပိုက်တွင် တဆင့်မတင်ပဲ ပေတွင် ကညစ်နှင့် ရေး၍ တိုက်ရိုက် ကျမ်းပြုတော်မူသည်။ ဆရာတော် ပြုစုတော်မူသော ကျမ်းများတွင် အောက်ပါကျမ်းစာများ ပါဝင်လေသည်။

- ၁။ သုတ်မဟာဝါ ပါဠိတော်နိဿယ။
- ၂။ သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယ။
- ၃။ သုတ်ပါထေယျ ပါဠိတော်နိဿယ။
- ၄။ သုတ်သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာနိဿယ။
- ၅။ သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာနိဿယ။
- ၆။ သုတ်ပါထေယျ အဋ္ဌကထာနိဿယ။
- ၇။ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာနိဿယ။
- ၈။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာနိဿယ။
- ၉။ ခုဒ္ဒသိက္ခာ အဋ္ဌကထာနိဿယ။
- ၁၀။ မူလသိက္ခာ အဋ္ဌကထာနိဿယ။
- ၁၁။ အဘိဓမ္မတ္ထ ဝိဘာဝိနိဋ္ဌိကာနိဿယ။
- ၁၂။ သုတ္တန်ဒွေသ နိဿယ။
- ၁၃။ သဒ္ဓသဘရတ္ထဇာလိနီ စာကိုယ်နိဿယ။

- ၁၄။ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာနိဿယံ။
၁၅။ ကစ္စာယန ဝဏ္ဏနာနိဿယံ။
၁၆။ သင်္ဂဟဓာတု။
၁၇။ ကင်္ခါဝိတရဏီ အဋ္ဌကထာနိဿယ။
၁၈။ ဇိနာလင်္ကာရ စာကိုယ်နိဿယ။
၁၉။ ဇိနာလင်္ကာရ ဋီကာနိဿယ။

ဤသင်္ဂဟ ဓာတုကျမ်းကို ဤဆရာတော် ရေးသားတန်မတူ၊
သို့သော်လည်း ပိဋကတ်တော်သမိုင်း၌ ပုခန်းကြီးမြို့ နေရင်း
ဆရာတော်ဟု ဖော်ပြ၍သာ ဤကျမ်းစာရင်းတွင် ထည့်လိုက်
သည်။

နိဿယပဏာမ

ဝဇုတု ဇိနဿသနံ

ဇိနဿသနံ၊ ဘုရားသခင်သာသနာတော်သည်။ ဝဇုတု၊ ပြန့်ပွားစေသတည်း။

ပဏာမပုဗ္ဗက ဂန္ဓာရမ္မကထာ

- ၁ ဗုဒ္ဓံ မဟာဒယဉ္စ၊ ပညောတာသေန ဝိဟတမောဟတမံ။
နတ္တာ ဓမ္မံ အမလံ၊ ပဒက္ခိဏေယျံ အရိယသံဃံ။

အရိယာဂါထာ

- ၂ ကာမဉ္စ ပုဗ္ဗသီဟေဟိ၊ ကတာ အနေကနိဿယာ။
သုခေန ပန ဝိညာတုံ၊ သတ္တာ သောတူဟိ တေဟိ န။

ပထျာဝတ္ထဂါထာ

- ၃ တသ္မာ အဟံ ရစိဿာမိ၊ နဝဘူတဉ္စ နိဿယံ။
နာတိသင်္ခေပဝိတ္တာရံ၊ ပရိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယံ။

ပထျာဝတ္ထဂါထာ

၁။ အဟံ၊ ငါသည်။ မဟာဒယံ၊ ကြီးမြတ်သော မဟာကရုဏာရှိတော်မူထသော။ ပညောတာသေန၊ အရဟတ္တမဂ် ပညာတော် တည်းဟူသော အရောင်ဖြင့်။ ဝိဟတမောဟတမံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်ရှိတော်မူထသော။ ဗုဒ္ဓဉ္စ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း။ အမလံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေး မရှိထသော။ (တနည်းကား) ကိလေသာတည်းဟူသော မြူအညစ်အကြေး၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်တော်မူထသော။ ဓမ္မဉ္စ၊ မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ္တိတည်းဟူသော ဆယ်ပါးသော တရားတော်ကို၎င်း။ ပဒက္ခိဏေယျံ၊ မြတ်သောအလှူကို ခံခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူထသော။ အရိယသံဃဉ္စ၊ အရိယာဖြစ်သော သင်္ခာတော်ကို၎င်း။ နတ္တာ-နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ နတ္တာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။

၂။ ပုဗ္ဗသီဟေဟိ၊ ရှေးဆရာမြတ်တို့သည်။ အနေကနိဿယာ၊ များစွာ ကုန်သောနိဿယတို့ကို။ ကာမဉ္စကတော၊ အကယ်၍ပြုအပ်ကုန်၏ရှင်။ ပန တထာဝိ၊ ထိုသို့ ပြုအပ်ကုန်သော်လည်း။ တေဟိ နိဿယေဟိ၊ ထို ရှေး ဆရာမြတ်တို့သည် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော နိဿယတို့ဖြင့်။ သောတူဟိ၊ ပညာ နည်းကုန်သော စာသင်သားတို့သည်။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်။ ဝိညာတုံ၊ သိခြင်းငှာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နသတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်။

၃။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နဝဘူတဉ္စ၊ အသစ် ဖြစ်၍လည်း ဖြစ်ထသော။ နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရုံ၊ မကျဉ်းမကျယ်လွန်း ထသော။ ပရိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယံ၊ ပြည့်စုံသော အဆုံးအဖြတ်ရှိထသော။ နိဿယံ၊ နိဿယကို။ ရဟိဿာမိ၊ စီရင်ပေအံ့။

နိဿယပဏာမ ပြီး၏။

ဣန္ဒာသယ

သုတသလကုန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဌမတွဲ

နိဗ္ဗာန်တရား အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဂန္ထဝရိန္ဒကထာ

အနုသန္ဓေ

ကျမ်းပြုဆရာတို့၏ သဘောသည် ကျမ်း၏ရှေးအတို့ဖြစ်သော ကာလ၌
ဝတ္ထုပုဗ္ဗကဝိန္ဒာရမ္ဘ၊ အာသီသပုဗ္ဗကဝိန္ဒာရမ္ဘ၊ ပဏာမပုဗ္ဗကဝိန္ဒာ
ရမ္ဘအားဖြင့် ဝိန္ဒာရမ္ဘသုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို ပြကုန်ဦးမြဲ
ဖြစ်သောကြောင့် ဒီဃနိကာယ်ကိုပြုလိုသော အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာ
သည်လည်း ပဏာမပုဗ္ဗကဝိန္ဒာရမ္ဘကို ပြတော်မူလို၍ ကရုဏာ
သီတလဟဒယံ၊ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ။ သနရာမရ
လောကဝရံ၊ ဝန္ဓေ သုဂတံ ဝတိဝိမုတ္တံ။ ဟူသောဂါထာကို မိန့်တော်မူ
သတည်း။ ထိုဂါထာ၏အတ္ထကား-

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရတနတ္ထယပဏာမ

အဟံသည။ ကရုဏာသီတလဟဒယံ၊ ကရုဏာဖြင့် ချမ်းမြေ့သောနှလုံး ရှိတော်မူထသော။ (တနည်းကား) ကရုဏာကြောင့် ချမ်းမြေ့သောနှလုံး ရှိတော်မူထသော။ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ၊ အရဟတ္တမဂ် ပညာ တည်းဟူသောဆီမီးရောင်ဖြင့် ဖျောက်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်ရှိတော်မူထသော။ သနရာမရလောကဂရံ၊ လူနတ်တို့နှင့်တကွ ဖြစ် သော သတ္တလောက၏ဆရာဖြစ်တော်မူထသော။ (တနည်းကား) သနရာ မရလောကဂရံ၊ လူနှင့်တကွသော နတ်အပေါင်း၏ ဆရာဖြစ်တော်မူ ထသော။ ဂတိဝိမုတ္တံ၊ ဂတိငါးပါးတို့မှ လွတ်တော်မူပြီးထသော။ သုဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဝဇ္ဇေ-ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

အမှ။ ။ ဤဂါထာသည် အရိယာဂါထာတည်း။ ထို့ကြောင့်- ဆဋ္ဌောဒီလ လဟုဇော ဝါ၊ ဂယုတညေ ဆဂ္ဂဏာ န ဇော ဝိသမေ။ အရိယာယန္တဓေ လော၊ ဆဋ္ဌောန္တေ ဂေါ ဂဏန္တညေ။

ဟူသော ဝုတ္တောဒယကျမ်း၌ လာသော ဂါထာနှင့် အညီ ပဌမပါဒ တတိယပါဒ၌ သုံးဂိုဏ်း၊ ဒုတိယပါဒ၌ လေးဂိုဏ်း ပါဒန္တဂရ၊ စတုတ္ထ ပါဒ၌ ခုန့်ဂိုဏ်း၊ ပဌမဂိုဏ်း၊ ဒုတိယဂိုဏ်းနှင့် လဟုအက္ခရာ(၁)လုံး ပါဒန္တဂရနေစေ။ ဝိသမဂိုဏ်း၌ ခြောက်ခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော ဂိုဏ်းသည် န ဂိုဏ်းသော်၎င်း၊ ဇ ဂိုဏ်းသော်၎င်း နေစေ။ နောက် ထက်ဝက်၌ကား ခြောက်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းသည် လဟုအက္ခရာ နေစေ။ မကြာအားဖြင့်ကား ပဌမပါဒ၌ တဆယ့်နှစ်မကြာ၊ ဒုတိယ ပါဒ၌ တဆယ့်ရှစ်မကြာ၊ တတိယပါဒ၌လည်း တဆယ့်နှစ်မကြာ၊ စတုတ္ထ ပါဒ၌ တဆယ့်ငါးမကြာဖြစ်သောကြောင့် မကြာပေါင်း ငါးဆယ့်ခုနစ် မကြာ မှန်စေ။ အရိယာဂါထာတို့သဘောကား ငါးဆယ့်ခုနစ်မကြာ နှင်နှင်တည်း။ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၏အရင်း အစ၌ မဟာကာရဏိက ဟု မြတ်စွာဘုရားလခင်အား မဟာကာရဏာဂုဏ်ဖြင့်သာ ချီးမွမ်းခြင်းကို ပြုသကဲ့သို့၎င်း၊ အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာအစ၌ ပညာယဿမဟေသိနော ဟု ပညာဂုဏ်ဖြင့်သာ ချီးမွမ်းခြင်းကိုပြုသကဲ့သို့၎င်း မပြုမူ၍ ဤသုတ္တန် အဋ္ဌကထာအစ၌ အဘယ်ကြောင့် ကရုဏာ ပညာ ဂုဏ်နှစ်ပါးဖြင့် အရှင်ဗုဒ္ဓသောသဆရာ မြတ်စွာဘုရားအား ချီးမွမ်းခြင်းကို ပြုတော်မူ လေသနည်း ဟူမူကား ဤသုတ္တန် ဒေသနာတော်သည် ဝိနည်း

ဒေသနာကဲ့သို့ ကရုဏာပဋ္ဌာနရှိသည်သာလည်း မဟုတ်။ အဘိဓမ္မာ
 ဒေသနာကဲ့သို့ ပညာပဋ္ဌာနရှိသည်သာလည်း မဟုတ်။ ကရုဏာပညာ
 နှစ်ပါးစုံ ပဋ္ဌာနရှိသောဒေသနာတည်း။ ထို့ကြောင့် ပဋ္ဌာနဖြစ်သော
 ဂုဏ်ဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းကိုပြုလို၍ ကရုဏာ ပညာဂုဏ်နှစ်ပါးဖြင့် မြတ်စွာ
 ဘုရားအား ချီးမွမ်းခြင်းကို ပြုတော်မူလေသတည်း။ သနရာမရ
 လောကဂရံကို နှစ်နည်းယောဇနာရာ၌ နရာ စ အမရာ စ နရာမရာ ဟု
 ခွန်ပြုပြီးမှ သဟနရာမရေဟိ ယော ဝတ္ထတိတိ သနရာမရာဟု သဟ
 ပုဗ္ဗဟုဗ္ဗိဟိပြုလေ။ ထိုနောက် သနရာမရာ စ သော လောကောစာတိ
 သနရာမရလောကောဟု သနရာမရသဒ္ဓါနှင့် လောကသဒ္ဓါကို ကမ္မ
 ဓာရယ်ပြုလေ။ ဤဝစနတ္ထကား ရှေးနည်းအလိုတည်း။ နောက်နည်း
 အလိုကား သဟ နရေဟိ ယော ဝတ္ထန္တိတိ သနရာ ဟု မဟုဗ္ဗိဟိပြုပြီး၍
 သနရာ စ တေ အမရာ စာတိ သနရာမရာဟု ကမ္မဓာရယ် ပြုလေ။
 ထိုနောက်မှ သနရာမရာနံ လောကောတိ သနရာမရလောကောဟု
 သနရာမရသဒ္ဓါနှင့် လောကသဒ္ဓါကို တပျူရိသ်ပြုလေ။ ဤနောက်နည်း
 ၌ လောကသဒ္ဓါသည် သမူဟအနက်ရှိ၏။ ရှေးနည်း၌ကား သတ္ထဝါ
 ဟူသော အနက်ရှိ၏။ နရသဒ္ဓါ အမရသဒ္ဓါတို့ဖြင့် လူနတ်တို့၏ ဆရာ
 အဖြစ်ကိုသာ ဆိုသော်လည်း လူနတ်တို့အားသာ မြတ်စွာဘုရား၏
 ကျေးဇူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို မသိအပ်။ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ အစရှိ
 သည်တို့၌ကဲ့သို့ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 လူနတ်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော ဘိလူး တိရစ္ဆာန်တို့အားလည်း ကျေးဇူး
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကို သိအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ ဧတေန ဒေဝ
 မနုဿာနံ ဝိယ တဒဝသိဋ္ဌသတ္ထာနမ္ပိ ယထာရဟံ ဂုဏဝိသေသာဝဟ
 တာယ ဘဂဝတော ဥပယရဏံ ဒေသေတိ။ ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။
 သနရာမရလောကဂရံကို နှစ်နည်းယောဇနာရာ၌ ရှေးနည်း၌ အမရ
 သဒ္ဓါဖြင့် ဥပပတ္တိနတ်တို့ကို လိုအပ်ကုန်၏။ နောက်နည်း၌ကား
 အမရသဒ္ဓါဖြင့် ဥပပတ္တိနတ်တို့ကို မလိုအပ်ကုန်။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့ကိုလည်း
 ယူအပ်ယူသင့်ကုန်၏။ အဘယ်ကြောင့် ရှေးနည်း၌ အမရသဒ္ဓါဖြင့်
 ဥပပတ္တိနတ်တို့ကိုသာ လိုအပ်လေသနည်း။ နောက်နည်း၌ကား ဝိသုဒ္ဓိ
 နတ်တို့ကိုလည်း ယူအပ်ကုန်သနည်းဟူမူ ရှေးနည်း၌ အမရသဒ္ဓါနှင့်
 လောကသဒ္ဓါ ကမ္မဓာရယ် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ နောက်
 နည်း၌ကား လောကနှင့် အမရ တပျူရိသ်သမာသ် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်

ကြောင့်တည်း။ ဥပပတ္တိနတ်ဟူသည်ကား ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေရှိကုန်သော
 နတ် ဗြဟ္မာ အပေါင်းတည်း။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်ဟူသည်ကား ကိလေသာ
 စင်ပြီးသော ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါရဟန္တာတို့တည်း။ ဂတိဝိမုတ္တံ၌ ဂတိ
 ငါးပါးဟူသည်ကား နိရယဂတိ ပေတဂတိ တိရစ္ဆာန်ဂတိ မနုဿ
 ဂတိ ဒေဝဂတိတည်း။ ဤဂတိဝိမုတ္တံဟူသောပါဌဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏
 တစုံတခုသောဂတိ၌ အကျုံးမဝင်သည်၏အဖြစ်ကို အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ
 ဆရာ ချီးမွမ်းတော်မူ၏။ (တနည်းကား) ကမ္မဇရပ်အကြွင်း မရှိသော
 နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ဖြင့် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာ မြတ်စွာဘုရားကို ချီးမွမ်း
 တော်မူ၏။

အနုသန္ဓေ

ဤသို့ ကရုဏာသီတလဟဒယံ အစရှိသော ပဌမဂါထာဖြင့် ဘုရား
 ရတနာအား ချီးမွမ်းခြင်းကို ပြုပြီး၍ တရားရတနာအား ချီးမွမ်းခြင်း
 ကို ပြုတော်မူလို၍ “ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓဘာဝံ ။ပ။ ဝန္ဓေ တမနတ္ထရံ ဓမ္မံ”
 ဟူသော ဒုတိယ ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ (ဤဂါထာသည်လည်း
 အရိယာ ဂါထာတည်း။ ဤဂါထာ၌ ဝိဂတမလံဟု များစွာသော
 ပေတို့၌ပါဌရှိ၏ မရှိသင့်။ ဂတမလံဟူ၍သာ ရှိသင့်သည်။ ဆန္ဒာနုရက္ခန
 အားဖြင့် ဝိသဒ္ဓါကျေသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ ဂတမလန္တိ ဝိဂတံ
 မလံ-ဟု ဂတသဒ္ဓါကို ဝိသဒ္ဓါနှင့် ဖွင့်ပြတော်မူသည်။ ထိုဂါထာ၏
 အတ္ထကား-

ဗုဒ္ဓေါပိ၊ ဘုရားသည်လည်း။ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ဘုရား၏အဖြစ်ကို။ ဘာဝေတွာ
 ဗေဝ၊ ပွားစေပြီး၍၎င်း။ သန္တိကတွာစ၊ မျက်မှောက်ပြုပြီး၍၎င်း။ ဂတမလံ
 ဝိဂတမလံ၊ ကင်းသော ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေးရှိ
 ထဲသော၊ (တနည်းကား) ကိလေသာတည်းဟူသော မြူအညစ်အကြေး၏
 ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော။ အနုတ္တရံ၊ မိမိတို့ထက်လွန်သော တရားမရှိ
 ထသော။ (တနည်းကား) မိမိတို့ထက်မြတ်သော တရားမရှိသော။
 ယံဓမ္မံ၊ အကြင်မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ္တိဟု ဆိုအပ်
 သော ဆယ်ပါးသော တရားတော်ကို။ ဥပဂတော၊ အမိဂတော၊ သိတော်
 မူပြီး၊ တံဓမ္မံ၊ ထိုမဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ္တိဟု ဆိုအပ်သော
 ဆယ်ပါးသော တရားတော်ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဝန္ဓေ-ဝန္တံ၊ မိ၏။

အမှာ။ ။ဤဂါထာ၌ ခမ္မံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာဝံ ဘာဝေတွာ
 စေဝ သန္တိကတွာစ ဟူ၍ဆိုသောကြောင့် ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မ
 ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မတို့တွင် ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မကို မုချအားဖြင့် လိုအပ်၏။
 ထိုကြောင့်ဋီကာ၌ ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မံ နမာမိတိဟုဆိုသတည်း။ ဘာဝေတွာ
 ဟူသောပုဒ်ဖြင့် အရိယမဂ်ဟုဆိုအပ်သော ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မကို ပြတော်
 မူ၏။ သန္တိကတွာဟူသောပုဒ်ဖြင့် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ပဋိဝေဓ
 သဒ္ဓမ္မကိုပြတော်မူ၏။ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ အရိယမဂ္ဂသင်္ခါတံ ခမ္မံ
 ဘာဝေတွာ ဖလနိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ ပန သန္တိကတွာ ဟူ၍ ဆိုသတည်း။
 ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မ၏လည်း ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မ၏ အကြောင်း ဖြစ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့် ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မကိုလည်း ဤအရာ၌ ဖလူပစာရအားဖြင့်
 ရအပ်၏။ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မဿာပိ တပွကာသနတ္တာ
 ဣမ သင်္ဂဟော ဒဠဗ္ဗေဗ္ဗာ-ဟုဋီကာဆရာဆိုသတည်း။ ဗုဒ္ဓေါပိဋိ အဝိ
 သဒ္ဓါကား သမ္ဘာဝနာအနက်ရှိ၏။ ထိုအဝိသဒ္ဓါဖြင့် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်၊
 ဓမ္မကို ပွားစေ၍ မျက်မှောက်ပြု၍သာလျှင် သဒ္ဓမ္မကို သိသည်မဟုတ်။
 ဘဂဝါဂုဏ်အစရှိသော အသာဓာရဏဂုဏ်တို့ကို ရခြင်း၏အကြောင်း
 တို့ကိုလည်း ပွားစေ၍သာ သိတော်မူ၏။ ဤသို့သော အနက်ကိုလည်း
 ပေါင်းသတည်း။

အနုသန္ဓေ

ဤသို့ ဒုတိယဂါထာဖြင့် တရားရတနာအား ထောမနာပဏာမကို
 ပြုပြီး၍ သင်္ခါရတနာအား ထောမနာပဏာမကို ပြုတော်မူလို၍ သုဂ
 တဿဩရသာနံ၊ ပုတ္တာနံ မာရသေနမထနာနံ။ အဠန္တမ္ပိ သမူဟံ၊
 သိရသာ ဝန္ဓေ အရိယသံဃံ။ ဟူသော တတိယဂါထာကိုမိန့်သတည်း။
 (သိရသာ၌ သိဟုရသာသာ ရှုတ်။ သိဟု ဒိဃ မရွတ်လေလင့်)။ ထို
 ဂါထာ၏အတ္ထကား-

သုဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ (ပုတ္တာနံနှင့် ဇနကဇညသမ္ပန်သမ္ပန္နိစပ်)။
 ဩရသာနံ၊ ရင်၌ ဖြစ်ကုန်ထသော။ (တနည်းကား) ကိုယ်တော်ရင်နှစ်
 သားတော်စစ် ဖြစ်ကုန်ထသော။ မာရသေနမထနာနံ၊ မာရ်နတ် မာရ်နတ်
 စစ်ကိုဖျက်ဆီးကုန်ပြီးတသော။ အဠန္တံ၊ ရှစ်ယောက် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်

၁။ မာရသေန မဒ္ဓနာနံ-ဟုလည်း အချို့စာအုပ်၌ ပါရှိ၏။ ထိုပါရှိသည်
 မသင့်၊ အဘွဲ့ကြောင့်နည်း၊ ဤဂါထာ၏ အရိယာဂါထာမျိုး ဖြစ်သောကြောင့်
 တည်း။

ထသော။ ပုတ္တဘနံ၊ သားတို့၏။ သမူဟံ၊ အပေါင်းဖြစ်သော။ အရိယသံဃမ္ပိ၊ အရိယာဖြစ်သော သင်္ဃာတော်ကိုလည်း။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ ဝဇ္ဇေဝန္တာမိ၊ ၏။

အမှာ။ ။ဤဂါထာလည်း အရိယာဂါထာ ၎င်းတည်း။ အဋ္ဌန္တမ္ပိ သမောဟံဟု အချို့ပါ၌ရှိ၏ မသင့်။ အဋ္ဌန္တသမူဟံဟု ရှိသောပါ၌သည် သာသင့်၏။ မာရမာရသေနမထနာနံ ဆိုအပ်လျက် မာရတပုဒ်ကို ချေ၍ မာရသေနမထနာနံ ဟု ဆိုသတည်း။ ထိုကြောင့် ဇီကာ၌ မာရသေနမထနာနန္တိ ဧတ္ထ မာရမာရသေနမထနာနန္တိ ဧကသေသသရူပေ ကသေသော ကတောတိ ဖဋ္ဌဗ္ဗော-ဟု ဆိုသတည်း။

ပဏာမ ပယောဇဉ်

ဤသို့သုံးဂါထာတို့ဖြင့် ရတနတ္ထယပဏာမကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ ဤအရာ၌ လိုအပ်သော ရတနတ္ထယပဏာမ၏အကျိုးကို ပြတော်မူလို၍ ဣတိ မေ ပသန္နမတိနော၊ ရတနတ္ထယဝန္တနာမယံ ပုညံ။ ယံ သုဝိဟတန္တရာယော၊ ဟုတွာ တဿာနဘာဝေန။ ဟူသောဂါထာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏ အတ္ထကား-

ဣတိ ဣမေဟိ တိဟိ ဂါထာဟိ၊ ဤသုံးဂါထာတို့ဖြင့်။ ရတနတ္ထယော၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်း၌။ (အာဓာရထည့်သည်)။ ပသန္နမတိနော၊ ကြည့်ညှိသောစိတ်ရှိသော။ မေ၊ ငါ၏။ ရတနတ္ထယဝန္တနာမယံ၊ ရတနာသုံးပါး၏ အပေါင်းအားရှိခိုးခြင်း တည်းဟူသော ပဏာမစေတနာသည် ဖြစ်စေအပ်သော။ (တနည်းကား) ရတနာသုံးပါးအပေါင်းအား ရှိခိုးကြောင်းဖြစ်သော ပဏာမစေတနာသည် ဖြစ်စေအပ်သော။ (တနည်းကား) ရတနာသုံးပါးအပေါင်းအား ရှိခိုးခြင်းတည်းဟူသော ပဏာမစေတနာကြောင့် ဖြစ်သော။ (တနည်းကား) ရတနာသုံးပါးအပေါင်းအား ရှိခိုးကြောင်း ဖြစ်သော ပဏာမစေတနာကြောင့်ဖြစ်သော။ ယံပုညံ၊ အကြွင်းကောင်းမှုသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တဿပုညဿ၊ ၏။ အာနဘာဝေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ (အစွမ်းသည်လည်းဟူ)။ သုဝိဟတန္တရာယော၊ အကြွင်းမဲ့ဖျောက်အပ်ပြီးသော အန္တရာယ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။

ဤဟုတွာ ဟူသော ကြိယာကို အထက်ဆဋ္ဌဂါထာ၌ ပဏာသယိဿာမိ ဟူသော အပရကာလကြိယာနှင့် ပုဗ္ဗကာလ အပရကာလ

ကြိယာစပ်လေ။ ဤ ဣတိမေ ပသန္ဓမတိနော အစရှိသော ဂါထာသည် လည်း အရိယာဂါထာ၎င်းတည်း။

ဤသို့ ရတနတ္ထယပဏာမ ပယောဇဉ်ကို စတုတ္ထဂါထာဖြင့် ပြပြီး၍ ယခုအခါ၌ အကြင်နိကာယ်ကိုဖွင့်ခြင်းငှာ အလိုရှိ၏။ ထိုနိကာယ်၏ ဂုဏ်ကိုပြလို၍ ဒိဃဿ ဒိဃသုတ္တင်္ဂိတဿ၊ နိပုဏဿ အာဂမဝရဿ။ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓသံဝဏ္ဏိတဿ သဒ္ဓါဝဟဂုဏဿ။ ဟူသော ပဉ္စမဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏အတ္ထကား-

ဒိဃသုတ္တင်္ဂိတဿ၊ ရှည်သော သုတ်တို့ဖြင့် မှတ်အပ်ထသော။ နိပုဏဿ၊ သိမ်မွေ့စွာထသော။ အာဂမဝရဿ၊ မြတ်သောနိကာယ် ဖြစ်ထသော။ (တနည်းကား) နိကာယ်မြတ်ဖြစ်ထသော။ (တနည်းကား) တပါးသော နိကာယ်တို့ထက်မြတ်ထသော။ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓသံဝဏ္ဏိတဿ၊ အဂ္ဂသာဝက အစရှိကုန်သော ဘုရားတပည့်တော်တို့သည် ဖွင့်အပ်ထသော။ (တနည်းကား) ဘုရားတပည့်တော်ဖြစ်ကုန်သော အဂ္ဂသာဝက အစရှိကုန်သော အရိယာအရှင်မြတ်တို့သည် ဖွင့်အပ်ထသော။ သဒ္ဓါဝဟဂုဏဿ၊ ကြည်ညိုခြင်းကိုဆောင်တတ်သော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံထသော။ ဒိဃဿ၊ ဒိဃနိကာယ်၏။ (အတ္ထပကာသနတ္ထံ၌ အတ္ထသဒ္ဓါနှင့်စပ်)။

အမှာ။ ။ဒိဃဿဟူ၍ ဆိုလျှင်ပင် ဒိဃနိကာယ်ဟူ၍ သိကောင်းပြီးလျှင် ဒိဃသုတ္တင်္ဂိတဿဟူသော ဝိသေသနကို ဒိဃဟူသောအမည်သည် သိရိဝဇ္ဇကော ဓနဝဇ္ဇကော အစရှိသောအမည်ကဲ့သို့ ရဋ္ဌီနာမ်မဟုတ်။ အက္ခရာအစရှိသောအမည်ကဲ့သို့ အနုတ္တနာမ်တည်းဟု သိစေခြင်းငှာ ဆိုပြန်လေသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဇီကာ၌ တတ္ထ ဒိဃသုတ္တင်္ဂိတဿာတိ ဒိဃပမာဏသုတ္တလက္ခိတဿ ဧတေန ဒိဃောတိ အယံ ဣမဿ အာဂမဿ အတ္ထာနုဂတဿ သညာတိ ဒေသတိ-ဟူသော စကားကိုဆိုသတည်း။ အင်္ဂိတသဒ္ဓါသည် အစိတ်အကြောင်း အင်္ဂါကြီးငယ် အရောင်အမှတ် ဤသို့အစရှိသောအနက်တို့၌ဖြစ်၏။ ဤအရာ၌ကား အမှတ်ဟူသောအနက်၌ဖြစ်၏ဟု သိစေခြင်းငှာ ဒိဃသုတ္တင်္ဂိတဿကို ဒိဃပမာဏသုတ္တလက္ခိတဿဟု အင်္ဂိတဿသဒ္ဓါ၏အနက်ကို လက္ခိတသဒ္ဓါနှင့် ဇီကာဆရာ ဖွင့်တော်မူလေသတည်း။ အာဂမဝရဿကို သုံးနည်းယောဇနာရာ၌ ရှေးနှစ်နည်းအလိုကား အာဂမဝရဿကို အာဂမော စ သော ဝရော စာတိ အာဂမဝရောဟု ဝိသေ

သန ပရပဒကမ္မဓာရယ်ပြုလေ။ နောက်ဆုံးနည်း အလိုမူကား အာဂ
 မေဟိဝရော အာဂမဝရောဟု ပဉ္စမိတပွဲရိသ်ပြုအပ်သင့်၏။ ။ ဗုဒ္ဓါ
 နုဗုဒ္ဓသံဝဏ္ဏိတဿကို နှစ်နည်းယောဇနာရာ၌ ရှေးနည်းအလိုကား
 ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါကို ဗုဒ္ဓါနံ အနုအာဂမ္မဗုဒ္ဓါတိ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါဟု တပွဲရိသ်ပြု
 သင့်၏။ ယေသာဝကာ၊ အကြင်သာရိပုတြာအစရှိသော တပည့်တို့
 သည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားတို့ကို။ အနုအာဂမ္မ၊ အမှီပြုကုန်၍။ ဗုဒ္ဓါ၊
 သစ္စာလေးပါးတရားကိုသိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ထိုကြောင့်။ တေသာဝကာ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါ၊ မည်ကုန်၏။ သာဝကာ
 တို့ကိုရ၏။ နောက်နည်းအလိုကား ဗုဒ္ဓါ စ အနုဗုဒ္ဓါ စ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါ
 ဟု ခွဲန့်ပြုသင့်၏။ ဗုဒ္ဓါစ၊ ဘုရားတို့လည်း။ အနုဗုဒ္ဓါစ၊ ဘုရားတပည့်
 တော်တို့လည်း။ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရား ဘုရားတပည့်တော်တို့။ နှစ်ဝိကင်
 ၌ပင် အနုဟူသော ဥပသာရပုဒ်သည် အာဂမ္မအနက်ကို ပြတတ်၏။
 ထိုသို့ပြုစေလိုသောကြောင့် ဋီကာဆရာသည် ဗုဒ္ဓါနံ စတုသစ္စပဋိဝေဓံ
 အနုအာဂမ္မ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စာ အဂ္ဂသာဝကာဒယော အရိယာ၊ တေဟိ
 အတ္ထသံဝဏ္ဏန ဂုဏသံဝဏ္ဏနဝသေန ဝဏ္ဏိတဿ၊ အထဝါ ဗုဒ္ဓါ စ
 အနုဗုဒ္ဓါ စ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါတိ ယောဇနာ။ ဟူသောစကားကို ဆိုလော့
 မူသတည်း။ ဤဂါထာလည်း အရိယာဂါထာ၎င်းတည်း။

သံဝဏ္ဏနာဖြစ်စဉ်

ဤသို့ သံဝဏ္ဏနာဂုဏ်ကိုပြပြီး၍ သံဝဏ္ဏနာ၏ ဖြစ်စဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို
 ပြတော်မူလို၍ အတ္ထပ္ပကာသနတ္ထံ ။ပ။ ဒီပဝါယိနမတ္ထာယ။ ဟူသော
 ဂါထာနှစ်ခုအပေါင်းကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏ အတ္ထကား-

အတ္ထပ္ပကာသနတ္ထံ၊ အနက်ကိုပြခြင်းငှာ။ (သင်္ခါတာအနုသင်္ခါတာ အာဘ
 တာ ဤဤယာတို့၌ တဒတ္ထသမ္ပဒါနိစင်)။ အာဒိတော၊ အာဒိမ္ပိ၊ ပဌမသင်္ခါ
 ယနာတင်သောအခါ၌။ ပဉ္စမိ ဝသိသတေဟိ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိ
 ကုန်သော ရဟန္တာငါးရာတို့သည်။ ယာအဋ္ဌကထာကို။ သင်္ခါတာ၊ သင်္ခါ
 ယနာတင်အပ်ပြီ။ ပစ္စာပိ၊ ဒုတိယသင်္ခါယနာတင်သော အခါ၌လည်း။
 အနုသင်္ခါတာစ၊ ဆင့်၍လည်း သင်္ခါယနာတင်အပ်ပြီ။ (တတန်သင်္ခါယနာ
 တင်အပ်ပြီလည်းဟူ)။ (အရိယာဂါထာ၎င်းတည်း)။ အထပစ္စာဘာဇေ၊
 သင်္ခါယနာတင်အပ်ပြီးသည့် နောက်ကာလ၌။ ဝသိနာ၊ ရဟန္တာဖြစ်သော။
 မဟာမဟိန္ဒေန၊ မဟာမဟိန္ဒထေရ်သည်။ သိဟဠဒီပံ၊ သိဟိုဠ်ကျွန်းသို့။

အာတတာ၊ ဆောင်အပ်လေပြီ။ ဒီပဝါသီနံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းသားတို့၏။
အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ သီဟဠဘာသာယ၊ သင်တိုင်းဦးစွန်နှင့် တူသော
သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့်။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်ပြီ။

အမှာ။ ။ယာအဋ္ဌကထာ ဟူသော ကံကို သင်္ဂီတာ အနုသင်္ဂီတာ
အာတတာ ဌပိတာ ဤကြိယာလေးပါးတို့၌ပင် စပ်ပါလေ။ သီဟဠ
ဒီပံပန၌ ပနသဒ္ဓါကား ပဒုပုရဏတည်း။ အာတတာ၌ ဘရဇာတ်
သည်ကား ဋ္ဌကမ္မကဇာတ်တည်း။ ၎င်းသည် အကြင်အခါ၌ ကံကို
ဟောလေအံ့။ ထိုအခါ၌ အပဋ္ဌာနကံသည် အဝုတ္တကံ။ ပဋ္ဌာနကံကား
ဝုတ္တကံဖြစ်၍ ဤအရာ၌လည်း ယာအဋ္ဌကထာသည် ပဋ္ဌာနကံဖြစ်
သောကြောင့် ဝုတ္တကံနေသတည်း။ သီဟဠဒီပံကား အပဋ္ဌာနကံဖြစ်
သောကြောင့် အဝုတ္တကံနေသတည်း။ ဤအတူ နောက်ကို မှတ်လေ။
အာတတာဝါဟု ပါဠိအချို့ရှိ၏ မသင့်။ အာတတာထဟု ရှိသော
ပါဠိသာ သင့်မြတ်၏။ အချို့သောပေ၌ အာတတာထေရေန ဝသီနာ
ဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏မသင့်။ အာတတာထ ဝသီနာ ဟူ၍ရှိသင့်သည်။
ထို့ကြောင့် ဇီကာ၌ အာတတာတိ အာနီတာ၊ တထာတိ ပစ္ဆာ အပရ
ဘာဂေ။ ဟူသောစကားကို ဆိုသတည်း။ အရိယာဂါထာ၎င်းတည်း။

သံဝဏ္ဏနာကာရပယောဇဉ်

၀

ဤသို့ သံဝဏ္ဏနာ၏ဖြစ်စဉ်ကိုပြပြီး၍ သံဝဏ္ဏနာကိုပြုသော အခြင်းအရာ
ဟု ဆိုအပ်သော ပဟရုဇာကာရကို၎င်း သံဝဏ္ဏနာ၏ အကျိုးကို၎င်း
ပြတော်မူလို၍ အပနေတွာန။ပ။စိရဋ္ဌိတတ္ထဉ္စ ဓမ္မဿ၊ ဟူသောဂါထာ
သုံးခုအပေါင်းကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏ အတ္ထကား-

☞

အဟံ၊ သည်။ တတော၊ ထိုအဋ္ဌကထာဟောင်းမှ။ (ပကာသယိဿာ
မိဉ္စ စပ်လေ)။ သီဟဠဘာသံ၊ သင်တိုင်းဦးစွန်နှင့်တူသော သီဟိုဠ်ဘာသာ
ကို။ အပနေတွာန၊ ပယ်၍။ မနောရမံ၊ ပညာရှိတို့၏ နှလုံးကို မွေ့လျော်
စေတတ်သော။ တန္တိနယာနုစ္ဆရိကံ၊ ဘုရားဟောတော်မူသော ပါဠိ
တော်နည်းအား လျော်စွာထသော။ ပိဂတဒေါသံ၊ ကင်းသောအပြစ်ရှိသ
သော။ ဘာသံ၊ မဂဓဘာသာသို့။ အာရောပေန္တော၊ ပေသက်တင်သည်
ဖြစ်၍။ (ပကာသယိဿာမိဉ္စ ကြိယာဝိသေသနစပ်)။

ထေရဝံသပွဒီပါနံ၊ အရှင်မဟာကဿပထေရ် အစရှိကုန်သော ထေရ်
အဆက်ဆက်တို့၏ အယူကိုပြကုန်သော။ (တနည်းကား) အရှင်မဟာ

ကဿပထေရိ အစရှိသော ထေရ်အဆက်ဆက်တို့၏ ဆီမီးတန်ဆောင် သဘွယ် ဖြစ်ကုန်သော။ သုနိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယာနံ၊ အလွန်လျှင်သိမ်မွေ့သော အဆုံးအဖြတ်ရှိကုန်သော။ (တနည်းကား) အလွန်သိမ်မွေ့စွာ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုဆုံးဖြတ်ကုန်သော။ မဟာဝိဟာရေ၊ မဟာဝိဟာရအမည် ရှိသော ကျောင်းမြတ်၌။ နိဝါသိနံ၊ အမြဲသီတင်းသုံးလေ့ ရှိကုန်သော။ ထေရာနံ၊ တို့၏။ သမယံ၊ အသိညဏ်ကို။ (အယူကိုလည်းဟူ)။ အဝိဇ္ဇေသော မေဇ္ဇော၊ မဆန့်ကျင်စေသည်ဖြစ်၍။ (ပကာသယိဿာမိဉ္ဇ၎င်းစပ်)။

အမှာ။ ။ များစွာသော အဋ္ဌကထာပါဌ်တို့၌ ထေရဝံသပဒီပါနိဟူ၍ ရှိကြ၏။ ထေရဝံသပဒီပါနိဟူ ရှိသောပါဌ်သည် သုန္ဓရဖြစ်၏။ ပဒီပါနိဟူ ရှိသောပါဌ်အတိုင်း ဆန်းဂိုဏ်း မကြာ သင့်အောင်ယူမှုကား ပဒီပါနိ၌ ဒိအက္ခရာကိုရသရွတ်၍ ယူသော်ကား ပဒီပါနိပင်သင့်၏။ မဟာဝိဟာရဝါသိနံ ဟူ၍ ပါဌ်အချို့ရှိ၏။ ဆန်းဂိုဏ်း မကြာမစေ့ဖြစ် သောကြောင့် မဟာဝိဟာရေ နိဝါသိနိဟူ ရှိသောပါဌ်သည်သာ အလွန်သင့်မြတ်၏။

ပုနပ္ပုနံ၊ အတန်တလဲလဲ။ အာဂတံ၊ လာပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဟိတွာ၊ စွန့်၍။ သုဇနဿစ၊ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းသားဖြစ်သော သူတော်ကောင်း၏ လည်း။ တုဋ္ဌတ္ထံ၊ နှစ်သက်ခြင်းငှာ၎င်း။ ဓမ္မဿ၊ သူတော်ကောင်းတရား ၏။ ဖိရဋ္ဌိတတ္ထံ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခြင်းငှာ၎င်း။ ဒိဃဿ၊ ဒိဃနိကာယ်၏။ (သမ္ဗုဒ္ဓိတည်း)။ အတ္ထံ၊ အဋ္ဌကထာ ဖြစ်သော အနက်ကို။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေအံ့။

အမှာ။ ။ သုဇနဿစ၌ စသဒ္ဓါသည် သမ္ပိဏ္ဏန အနက်ရှိ၏။ ထို စသဒ္ဓါဖြင့် ယခုဝါပြုလတ္တံ့သော အဋ္ဌကထာသစ်သည် ဇမ္ဗူဒီပါ ကျွန်းသားဖြစ်သော သူတော်ကောင်း၏သာ အကျိုးငှာ မဟုတ်။ သီဟိုဠ်ကျွန်းသားဖြစ်သော သူတော်ကောင်း၏လည်း နှစ်သက်ခြင်း ငှာဖြစ်၏။ ဤသို့သောအနက်ကို ပြသတည်း။ သုဇနဿ တုဋ္ဌတ္ထံ ယူသောအကျိုးကား မုချအကျိုးတည်း။ ဖိရဋ္ဌိတတ္ထံ ဓမ္မဿ ဟူသော အကျိုးကား ပရိပရအကျိုးတည်း။

သောတုဇနာနုဂ္ဂဟ

ယခုအခါ၌ ကျယ်လွန်းသည်၏ အဖြစ်မှ ကြောက်တတ်ကုန်သော သောတုဇနတို့ကို ချီးမြှောက်လို၍ အဋ္ဌကထာ၏ ကျယ်လွန်းသည်၏

အဖြစ်ကို ပယ်ခြင်းငှာ သီလကထာ အစရှိသော ဂါထာလေးခု
အပေါင်းကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာတို့၏အတ္ထကား-

သီလကထာစ၊ သီလကိုအကျယ်ဆုံးဖြတ်သော စကား၎င်း။ ဓုတဓမ္မာစ၊
ဓုတင်တရားတို့၎င်း။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိစေတ၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၎င်း။ စရိယာဝိဇာနသဟိတော၊ စရိုက် အစီအရင်နှင့်တကွ
ဖြစ်သော။ ဈာနသမာပတ္တိဝိတ္ထာရောစ၊ ဈာန်သမာပတ် အကျယ်၎င်း။
သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အဘိညာယောစ၊ အဘိညာဉ်တို့၎င်း။ ပညာ
သင်္ဂဟဝိနိစ္ဆယောစေတ၊ ပညာကို ပေါင်းရုံး၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၎င်း။ (ပညာ
အပေါင်းကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း၎င်းလည်းဟူ)။ (ပညာသင်္ဂဟဝိနိစ္ဆယော
ဟူ၍လည်း ပါဠိအချို့ရှိ၏။ ပညာသင်္ဂဟဝိနိစ္ဆယောဟု ရှိသောပါဠိသည်
ဋီကာနှင့်ညီ၏)။ ခန္ဓဘေဒနာယတနိန္ဒြိယာနိ၊ ခန္ဓာ ခတ် အာယတန
ဣန္ဒြေတို့၎င်း။ အရိယာနိ၊ ဖြူစင်ကုန်သော။ (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ
ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်သောလည်းဟူ)။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊
တို့၎င်း။ သုပရိသုဒ္ဓနိပုဏနယာ၊ အလွန်စင်ကြယ်သိမ်မွေ့စွာသော ကေတ္တု
နည်း အစရှိသော နည်းရှိသော။ အဝိမုတ္တတန္တိမဂ္ဂါ၊ ဘုရားဟောတော်
မူအပ်သော ပါဠိတော်မှ မလွတ်သော ပါဠိအစဉ်ရှိသော။ ပစ္စယာ
ကဏ္ဍဒေသနာစ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာ၎င်း။ ဝိပဿနာတာဝနာစေတ၊
ဝိပဿနာကို ပွားစေခြင်း၎င်း။ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော စကားကို။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ မယာ၊ သည်။ သုပရိသုဒ္ဓံ၊ အလွန်စင်ကြယ်သည်
ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တံသဗ္ဗံ၊ ကို။ ဘိယျောပုန၊ တဘန်။ ဣဓ၊ ဤသုမင်္ဂလဝိလာသိနိ အမည်
ရှိသော အဋ္ဌကထာ၌။ မယံ၊ တို့သည်။ န ဝိစာရယိဿာမံ၊ မစီရင်
ကုန်အံ့။

အမှာ။ ။ ဣတိဣဒံ ပန သဗ္ဗံ ဟု ဣဒံသဒ္ဓါနှင့်လည်း ပါဠိရှိ၏။
ဣဒံ သဒ္ဓါကို ဋီကာမဆိုဖြစ်သောကြောင့် မရှိသင့်ပြီ။ ဣတိသဒ္ဓါကား
ပရိသမာပနတည်း။ ပနသဒ္ဓါကား ဝစနာလင်္ကာရတည်း။ သဗ္ဗံသဒ္ဓါကို
အထက်ဘိယျောနေတံ၌ ဧတံသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်၍ ယောဇနာလေ။
ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ ဣတိ ပန သဗ္ဗန္တိ ဣတိသဒ္ဓေါ ပရိသမာပနေ၊
ပနသဒ္ဓေါ ဝစနာလင်္ကာရေ၊ ဧတံသဗ္ဗန္တိ အတ္ထော - ဟု ဆိုသတည်း။ ။

ဤသီလကထာ ဓုတဓမ္မာ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဂါထာတို့ ကား သာမညဖြစ်သော ဂါထာတို့တည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုဂါထာတို့ကို ဆန်းဂုဏ်းမကြာမစစ်သင့်ပြီ။

န ဒိဿတေတ္ထ ယံ ဆန္တံ၊ ပယောဂေ ဒိဿတေ ယဒိ။

ဝိသမက္ခရပါဒန္တံ၊ ဂါထာ သာမညနာမတော။

ဟူသော ဝုတ္တောဒယ၌ မိန့်ဆိုအပ်သော ဂါထာနှင့်အညီ ဂါထာ သာမညဟူ၍ သိအပ်၏။

အနုသန္ဓေ

ရှင်ဗုဒ္ဓဘောဓိသဘာဝ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ စီရင်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုအလုံးစုံ ကို မစီရင်အံ့ဟူ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ စီရင်ပြီးသော်လည်း စီရင်ကောင်းပါ လျက် အဘယ်ကြောင့် မစီရင်ရလေသနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထို အမေးကို ဖြေခြင်းငှာ မဇ္ဈေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ။ပ။ ဣစ္စေဝ ကတော တသ္မာ။ ဟူသော ငါးပါးကို မိန့်သတည်း။ ထိုငါးပါး၏အတ္ထကား-

ဧသ ဧသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည်။ (ပကာသယိဿတိ ၌ ကတ္တားစပ်)။ ဧသဧသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ကို။ (ကတော၌ကံစပ်)။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ အာဂမာနံ၊ နိကာယ်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ တတ္ထ တေသု စတုသု အာဂမေသု၊ ထိုလေးပါးကုန်သော နိကာယ်တို့၌။ ဘာသိတံ၊ ဟောအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ယထာ ယေန ပကာရေန၊ အကြိုင် သို့သော အပြားအားဖြင့်။ ပကာသယိဿတိ၊ သိစေလတ္တံ့။ ဣစ္စေဝ ဣတိဝေ တထာတေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ယိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မယာ၊ သည်။ (ကတ္တားထည့်သည်)။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝိစာရ ယိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ (ဤသို့သမ္ပန်)။

အမှာ။ ။ စတုန္တံ အာဂမာနံ၏အရကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည် ခုဒ္ဒကနိကာယ် ၌ ဝင်သောကြောင့် ခုဒ္ဒကနိကာယ်ကိုထား၍ နိကာယ်လေးပါးကို ယူလေ။

ဥယျောဇဉ်

ယခုအခါ၌ သောတုဇနတို့၏ အလွန်အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း ငှာဥယျောဇနကိုပြတော်မူလို၍ တသ္မာ တမ္ပိ ဂဟေတွာန အစရှိသော သုံးပါးကို မိန့်သတည်း။ ထိုသုံးပါး၏ အတ္ထကား-

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣစ္ဆေဝ ဣတိဓေ တထာ တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။
 သေသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ကံတော၊ ပြီ။ (အနိယတ်ထည့်
 သည်)။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တမ္ဘိဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊
 ကိုလည်း။ ဂဟေတွာန၊ ဗျ၊ တောယ အဋ္ဌကထာယ၊ ဤယခုငါဆိုလတ္တံ့
 သော သုမင်္ဂလဝိလာသိနိအမည်ရှိသော အဋ္ဌကထာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 သာဓဇေါ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော။ တုဗ္ဗေ၊ ထိုသည်။ ဒိဃာဂမ
 နိသိတံးဒိဃနိကာယံကို မှီ၍ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဇာနာယ၊ သိလင့်ကုန်။

ဂန္ထာရမ္မကထာပြီး၏။

—

နိဒါနကထာ

အနုသန္ဓေ

ဆရာ- ဒိဃဿ အာဂမဝရဿ ဟု ဝိဘာဂဝန္တကို ဆရာဆိုပြီ။
(တနည်းကား) ဒိဃာဂမနိဿိတံဟု ဆရာ ဝိဘာဂဝန္တကိုဆိုပြီ။ ထို
ဝိဘာဂဝန္တ၏ ဝိဘာဂကား အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟု သူမေးဘွယ်
ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေဆိုခြင်းငှာ တတ္ထ ဒိဃာဂမောနာမ အစရှိသော
ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာ

တတ္ထ တသ္မိံ ဒိဃဿ အာဂမဝရဿ အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိတိ
ဝစနေ၊ ထိုဒိဃဿ အာဂမဝရဿ အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိ ဟူသော
စကားရပ်၌။ (တနည်းကား) တတ္ထ တသ္မိံ ဒိဃာဂမနိဿိတန္တိ ဝစနေ၊
ထိုဒိဃာဂမနိဿိတံဟူသော စကား၌။ ဝိဘာဂေါ၊ ခွဲဝေခြင်းကို။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒိဃာဂမောနာမ၊ ဒိဃာဂိကာယ်မည်သည်ကား။
သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ် ၎င်း။ မဟာဝဂ္ဂေါ၊ ၎င်း။ ပါထိယဝဂ္ဂေါ၊
၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဂ္ဂတော၊ ဝဂ်အားဖြင့်။ တိဝဂ္ဂေါ၊ သုံးဝဂ်ရှိသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ သုတ္တတော၊ သုတ်အားဖြင့်။ စတုတ္ထိံသ သုတ္တသင်္ဂဟော၊
သုံးဆယ့်လေးသုတ် အရေအတွက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဒိဃာ
ဂိကာယ်၏။ ဝဂ္ဂေသု၊ ဝဂ်တို့တွင်။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ်သည်။
အာဒိ၊ အစတည်း။ (သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ အာဒိဟူသော စကားကို သင်္ဂီ
ယနာတင်စဉ်အားဖြင့် ဆိုသတည်း။ ဟောစဉ်အားဖြင့်ဆိုသည်မဟုတ်)။
သုတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ဗြဟ္မဇာလံ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်သည်။ အာဒိ၊ တည်း။
ဗြဟ္မဇာလဿာဝိ၊ ၏လည်း။ ဧဝံမေသုတန္တိအာဒိကံ၊ ဧဝံမေသုတံ ဤသို့
အစရှိသော။ (နိဒါနံ၌ ဝိသေသနစင်)။ အာယသ္မတော၊ ရှည်သော အသက်
တော်ရှိသော။ အာနန္ဓေန၊ အာနန္ဒာသည်။ ပဌမ မဟာသင်္ဂီတိကာလေ၊
ပဌမ မဟာသင်္ဂီယနာ တင်သောအခါ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ နိဒါနံ၊
နိဒါန်းသည်။ အာဒိ၊ အစတည်း။

အနုသန္ဓေ

ရှင်ဗုဒ္ဓဇောသဆရာ-ဓာတုတာဇနဒိဝသေ အစရှိသော စကားအစဉ်
ဖြင့် သင်္ဂီယနာ တင်သော စကားအစဉ်ကို ဆို၏။ ထိုသင်္ဂီယနာ

တင်သောစကားကို သင်္ဂီတိခန္ဓကဉ္စဆိုအပ်ပြီးလျက် အတယ်အကျိုးငှာ ဤသုမင်္ဂလဝိလာသိနီအမည်ရှိသော အဋ္ဌကထာ၌ဆိုရပြန်လေသနည်း ဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေအံ့သောငှာ ပဌမ မဟာသင်္ဂီတိ နာမစေသာ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ (စသဒ္ဓါကား-ဝါကျာ ရမ္မတည်း)။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

သော ပဌမ မဟာသင်္ဂီတိနာမ၊ ထိုပဌမ မဟာသင်္ဂီယနာ မည်သည် ကို။ ဝိနယဝိဋ္ဌကေ၊ ဝိနည်းဝိဋ္ဌကဉ္စ။ တန္တိ၊ ပါဠိသို့။ ကိဉ္စာဝိ အာရုဇ္ဇာ၊ အကယ်၍ တင်အပ်ပြီး၏ရှင့်။ ပနတထာဝိ၊ ထိုသို့တင်အပ်ပြီးသော်လည်း။ နိဒါနကောသလ္လတ္ထံ၊ နိဒါန်း၌ လိမ္မာစေခြင်းငှာ။ ဣဓာဝိ၊ ဤသုမင်္ဂလ ဝိလာသိနီ အမည်ရှိသော ဒီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း။ ဧဝံဣမိနာ ဝုစ္စမာန နယေန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

အမှာ။ ။ဝိနယဝိဋ္ဌကေ တန္တိ မာရုဇ္ဇာ ဟူသောစကားကို သင်္ဂီတိ ခန္ဓကပါဠိကိုရည်၍ ဆိုသတည်း။ ဧဝံသဒ္ဓါသည် ဝုတ္တာပေက္ခ၊ ဝုစ္စ မာနာ ပေက္ခအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဝုစ္စမာနာ ပေက္ခတည်း။

ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့် သိအပ်၏ဟူပြီ။ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဟူ သည် အတယ်နည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဓမ္မ စက္ကပ္ပဝတ္ထနံဟိ အစရှိသောပါဌ်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-ဝိတ္ထာရယိဿာမိ၊ အကျယ်ချဲ့ပေအံ့။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနံ၊ ဓမ္မစကြာ တရားဟောခြင်းကို။ အာဒိကတုဘ၊ ၍။ ယာဝသုဘဒ္ဓပရိဗ္ဗာဇကဝိနယနာ၊ သုဘဒ္ဓပရိဗ္ဗာဇရဟန်းကို ဆုံးမသည်တိုင်အောင်။ (ယာဝသုဘဒ္ဓပရိဗ္ဗာဇက ဝိနယနာကား အစအဆုံးကိုသာ ဆိုသောကြောင့် မိဂပဒဝဠုန နည်းတည်း။) ကတဗုဒ္ဓကိစ္စေ၊ ပြုအပ်သောဘုရားကိစ္စ ပြီးသောကြောင့်။ (ပရိနိဗ္ဗုတေ၌စင်)။ ကုသိနာရာယံ၊ ကုသိနာရံပြည်၌။ (ပရိနိဗ္ဗုတေ၌စင်)။ ဥပဝတ္ထနေ၊ အတွေ့၌။ မလ္လာနံ၊ မလ္လာမင်းတို့၏။ သာလဝနေ၊ အင်ကြင်း ဥယျာဉ်၌။ ယမကသာလာနံ၊ အစုံသောအင်ကြင်းပင်ငယ်တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ဝိသာခပုဏ္ဏမဒိဝသေ၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့၌။ ပစ္စုသ သမယေ၊

၁။ ဥပညာသတ္တော ဝါစသဒ္ဓေါ၊ ဥပညာသောတိ စ ဝါကျာရန္တော ဝုစ္စတိ။ သီ ဇီ သစ်-၃၄။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိထေရ်သည်ကား စ သဒ္ဓါသည် အတိရေကအနက်ရှိသည်၊ ထိုဖြင့် တပါးသောသင်္ဂီယနာလည်း ရှိသေးသည်ကိုပြသည်ဟု ဆို၏။

မိုးသောက်သောအခါ၌။ အနုပါဒိယေသာယ၊ ဝိပါကမ္မဇရုပ် အကြွင်း
မရှိယေ။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ လောကနာထေ၊ လူနတ်
တို့၏ တိုးတက်ရာဖြစ်သော။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်
ပြုပြီးသော်။ (သန္နိပတိတာနံ၌ လက္ခဏစပ်)။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓာတုဘာ
ဇနဒိဝယေ၊ ဓာတ်တော်ကို ဝေဘန်သောနေ၌။ (ဥဿာဟံဇနေသိ၌စပ်။
ကနည်းကား သန္နိပတိတာနံ၌စပ်)။ သန္နိပတိတာနံ၊ စည်းဝေးကုန်သော။
(ဟနည်းကား) အညီအညွတ် ပေါင်းအပ်ကုန်သော။ (ဤဝိသေသနကို
ဘိက္ခုသတသဟဿာနံ၌စပ်။ ဘိက္ခူနံ ဥဿာဟံ ဇနေသိ၌ ဘိက္ခူနံနှင့်
လည်းစပ်အပ်၏)။

အမှာ။ ။သန္နိပတိတာနံကို စည်းဝေးကုန်သောဟု သန္နိယိန္ဒအနက်
ယူ၍ ယောဇနာသော် ဓာတုဘာဇနဒိဝယေဟူသော အာဓာရကို
ဥဿာဟံ၌စပ်။ အညီအညွတ် ပေါင်းအပ်ကုန်သောဟု ကာယသာ
မဂ္ဂိကို ပေးသောအားဖြင့် ပေါင်းအပ်သော သင်္ဂဟိတအနက်မူကား
ဓာတုဘာဇနဒိဝယေဟူသော အာဓာရကို သန္နိပတိတာနံ၌ပင်စပ်အပ်
၏။ ထို့ကြောင့် ဇီကာ၌ ဓာတုဘာဇနဒိဝယေတိဗုဒ္ဓံ သန္နိပတိတာနန္တိ
ဧတဿ နဝိသေသနံ၊ ဥဿာဟ ဇနနဿ ပန ဝိသေသနံ၊ ဓာတု
ဘာဇနဒိဝယေ ဘိက္ခူနံ ဥဿာဟံ ဇနေသိ၊ ဓာတုဘာဇနဒိဝသတော
ဟိ ပုရိမ ပုရိမတရ ဒိဝသေသု ဘိက္ခူ သမာဂတာ၊ အထဝါ ဓာတု
ဘာဇနဒိဝသေ သန္နိပတိတာနံ ကာယသာမဂ္ဂိဝသေန သင်္ဂဟိတာ
နန္တိ အတ္ထော၊ ဟု မိန့်သတည်း။

သတ္တန္တံ ဘိက္ခုသတသဟဿာနံ၊ ခုနစ်သိန်းသော ရဟန်းတို့၏။ သံဃ
ထေရော၊ သင်္ဃာအကြီးဖြစ်သော။ အာယသ္မာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိသော။
မဟာကဿပေါ၊ အရှင်မဟာကဿပသည်။ (ဥဿဟံ ဇနေသိ ကြိယာ၌
ကတ္တားစပ်)။

အမှာ။ ။သတ္တန္တံ ဘိက္ခုသတသဟဿာနံ ဟူသောစကားကို ဂဏ
ပါမောက္ခကိုသာရည်၍ဆိုသည်။ ဘုရားဓာတ်တော်ကို ဝေဘန်သော
နေ၌ စည်းဝေးသောရဟန်းတို့ကား အတိုင်းမသိများ၏ဟု မှတ်လေ။

အနုသန္ဓေ

အရှင်မဟာကဿပသည် သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှာ ရဟန်းတို့အား
အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၏ဟူ၍။ အဘယ်သို့သော အကြောင်းကို

ကြံတော်မူ၍ သင်္ခါယနာတင်ခြင်း၌ အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေသနည်း
ဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ သတ္တာဟ ပရိနိဗ္ဗာတ
ဘဝဝတိ။ပ။စိန္တယန္တော ဓမ္မဝိနယသင်္ခါယနတ္ထံ ဘိက္ခုနံ ဥပ သာယ
ဇနေသိ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဘဝဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗာတ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၍ ခုနစ်
ရက် ရှိပြီးသော်။ (ဥဿာဟံဇနေသိ၌ လက္ခဏစစ်)။ သုဇဇ္ဈေန၊ သုဘဇ
အမည်ရှိသော။ ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတေန၊ ကြီးမှရဟန်းပြုသောသူသည်။ (ဝုတ္တဝစနံ
ဝယ် ဝုတ္တသဒ္ဓါ၌ အဝုတ္တကတ္တားစစ်)။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အလံ နိရတ္တ
ကံ၊ အကျိုးမရှိ။ တုမှ၊ တို့သည်။ မာသောစိတ္တ၊ မစိုးရိမ်လင့်ကုန်။ မာပရိ
ဒေဝိတ္တ၊ မဝိကြွေးလင့်ကုန်။ မယံ၊ တို့သည်။ တေန မဟာသမဏေန၊
ထိုရဟန်းကြီးဝေါဟာမမှ။ သုမုတ္တာ၊ ကောင်းစွာလွတ်ကုန်သည်။ ဟောမ၊
ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေန မဟာသမဏေန၊ သည်။ (သုမုတ္တာ၌စစ်မှု အပါဒါန
ဖြစ်၏။ ဥပဗ္ဗုတာ၌ စစ်မှုကား ကတ္တားဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဘိန္တသတ္တိနည်း
ဟု သိအပ်၏)။ ဣဒံကမ္မံ၊ ဤအမှုသည်။ ဝေါ၊ တို့အား။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ ဣဒံ
ကမ္မံ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့အား။ နကပ္ပတိ၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မယံ၊ တို့ကို။ ဥပဗ္ဗု
တာစ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောမ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ သုဒါနိပန၊
၌ကား။ မယံ၊ တို့သည်။ ယံကမ္မံ၊ ကို။ ဣစ္ဆိဿာမ၊ ကုန်၏။ တံကမ္မံ၊ ကို။
ကရိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ယံကမ္မံ၊ ကို။ နဣစ္ဆိဿာမ၊ ကုန်။ တံကမ္မံ၊ ကို။
နကရိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တဝစနံ၊ ဆိုအပ်သောစကားကို။
အနုဿရန္တော၊ အောက်ပေတော်မူသည်ဖြစ်၍။ (စိန္တယန္တော၌ ကြိယာ
ဝိသေသနစစ်)။ ဤဒိသဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သံဃာသန္တံပါတဿ၊
သင်္ဃာအစည်းအဝေး၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဒုလ္လာဘတံဝဉ္စ၊ ရခဲသည်၏အဖြစ်
ကိုလည်း။ မညမာနော၊ အောက်မေ့တော်မူသည်ဖြစ်၍။ (ဇနေသိ၌
ကြိယာဝိသေသနစစ်)။ ပါပဘိက္ခု၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်သော
ရဟန်းတို့သည်။ ပါဝစနံ၊ ဘုရားစကားသည်။ အတိတသတ္ထုကံ၊ လွန်ပြီး
သော ဆရာရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မညမာနော၊ အောက်မေ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။
ပက္ခံ၊ အလဇ္ဇီအသင်းအပင်းကို။ လဘိက္ခော၊ ရကုန်၍။ နမိရဇေဝဝ၊ မကြာ
မြင့်မီလျှင်။ သဒ္ဓမ္မံ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို။ ယံ ယေန ကာရဏေန၊
ကြောင့်။ အန္တရဓာပေယျံ၊ ကွယ်စေကုန်ရာ၏။ ဧတံဌာနံ၊ ထိုသို့ ကွယ်စေ
ရာသောအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိခေါပန၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ ယာဝစ၊
အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံးလည်း။ ဓမ္မဝိနယော၊ သုတ်

အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ပါဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရားစကားဟော်သည်။ အနတိတ သတ္တုကမေဝ၊ မလွန်သေးသော ဆရာရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အနုသန္ဓေ

ဓမ္မဝိနယတည်သည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားစကားတော်၏ မလွန်သေးသော ဘုရားရှိသည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်ပါဌကြောင့် အမြဲယုံကြည် ရပါအံ့နည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဝုတ္တဗျေတံ အစရှိသောပါဌကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

ဟိ-သစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယောခေါ အာနန္ဒာ ။ပ။ သတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အာနန္ဒာ၊ အာနန္ဒာ။ မယာ၊ သည်။ ယောဓမ္မောစ၊ အကြင် သုတ် အဘိဓမ္မာကို၎င်း။ ယောဝိနယောစ၊ ကို၎င်း။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်ပြီ။ ပညတ္ထော၊ ပညတ် အပ်ပြီ။ (ဒေသိတောကြိယာနှင့် ဓမ္မောဟူသော ကံကိုစပ်၊ ပညတ္ထော ဟူသော ကြိယာနှင့် ဝိနယောဟူသောကံကိုစပ်)။ သောဓမ္မဝိနယော၊ ထို သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည်။ မမစ္စယေန၊ ငါဘုရားလွန်သဖြင့် ။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ (ဘဝိဿတိကို ကြိယာအလိုငှာ ထည့်သည်)။

အမှာ။ ။သတ္တာ ဟူသောပုဒ်သည် ဓမ္မဝိနယနှင့် တူလျှတ် လိင်္ဂိတ် ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် သတ္တာဟူသောပုဒ်ကို သာသတိ အနုသာသတိ ဧတေနာတိ သတ္တာ ဟု ဓမ္မဝိနယ ရကြောင်း ကရုဏာသာဓကပြုသင့်၏။ ဧတေန ဓမ္မဝိနယေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာသတိ အနုသာသတိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဆုံးမကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိ ကြောင့်။ ဧတေနာတိပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ပြအပ်ပြီးသော။ သော ဓမ္မဝိနယော၊ သည်။ သတ္တာ၊ မည်၏။ (ဓမ္မ ဝိနယ) ရ၏။

ယန္ဓုန ယဒိပန၊ အကယ်၍။ အဟံ၊ သည်။ ဓမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝိနယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သင်္ဂါယေယျံ၊ သင်္ဂါယနာတင်ရမှုကား။ သာဓု၊ ကောင်းစွာ၏။ ယထာဧဝံ

၁။ မမစ္စယေနာတိ မမ အစ္စယကာလေ၊ ဘုမ္မတ္ထေ ကရုဏာနိဋ္ဌေသော တိ အက္ခရစ်န္တကာ ဝဒန္တိ။ ။ဋီသစ်-၄၄။

ဟေတုတ္ထေ ဝါ ကရုဏဝစနံ၊ မမအစ္စယဟေတု တုမှာကံ သတ္တာနာမ ဘဝိဿ တိတိ အတ္ထော။ ။၎င်းဋီသစ်။

သင်္ခယမာနေ၊ ဤသို့ သင်္ခယနာ တင်အပ်သည်ရှိသော်။ ဣဒံသာသနံ၊ ဤဘုရားသာသနာတော်သည်။ အဋ္ဌနိယံ၊ အရှည်ခံသည်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ၏။ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းရှိသည်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ၏။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ကဿပ၊ ကဿပ။ တံ၊ သင်သည်။ သာဏာနိ၊ သာဏမည်သော လျှော်ဖြင့်ရက်အပ်ကုန်သော။ နိဗ္ဗသနာနိ၊ ဝတ်ခြင်းကိစ္စပြီးပြီးကုန်သော။ မေ၊ ငါ၏။ ပံသုကူလာနိ၊ ပံသုကူသင်္ကန်းတို့ကို။ ဓာရေဿသိပန၊ ဆောင်နိုင်လတ္တံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထု၊ မိန့်တော်မူ၍။ စိဝရေ၊ သင်္ကန်း၌။ သာဓာရဏပရိဘောဂေန၊ ဆက်ဆံသော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ အဟံ၊ ငါ့ကို။ ယဉ္ဇအနုဂ္ဂဟိတော၊ အကြင်ကြောင့် ချီးမြှောက်တော်မူ၏။

အဓိပ္ပာယ်အကျယ်ကား....ရာဇဂြိုဟ်ပြည် သူဌေး၏ ပုဏ္ဏအမည်ရှိသော ကျွန်မသည် သေလေသော် သူဌေးသည် ချစ်ခင်လေးမြတ်သော ကျွန်မဖြစ်သောကြောင့် ပုဏ္ဏအမည်ရှိသော ကျွန်မအကောင်ကို ပုဆိုးဖြင့်ထုပ်၍ သုသာန်အရပ်၌ ပစ်လေ၏။ ထိုအကောင်သည် အလွန်ပုပ်သည်ဖြစ်၍ တတုန်မျှလောက်သော ဝိုးလောက်တို့ဖြင့်ပြည့်၏။ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် တတုန်မျှလောက်သော ထိုဝိုးလောက်တို့ကိုခါ၍ ပံသုကူယူတော်မူလေ၏။ ထိုပုဆိုးကို ပံသုကူယူသောနေ့၌ တသောင်းသော စကြဝဠာမြေကြီးသည် မခံနိုင်သကဲ့သို့ ပြင်းစွာသောအသံကို မြည်တွန်၍လှုပ်၏။ ကောင်ကင်သည်လည်း ဖျစ်ဖျစ်မြည်၏။ တသောင်းသော စကြဝဠာ၌ နတ်တို့သည် ကောင်းချီးပေးကုန်၏။ တပါးသော အခါ၌ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်မဟာ ကဿပထေရ်နှင့် ဒေသစာရီကြွတော်မူလို၍ ခရီးမှဖဲ၍ တခုသော စိမ်းညိုသောသစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်လေ၏။ ထိုအခါ၌ အရှင်မဟာကဿပသည် ပုဆိုးနှင်းဖြင့်ပြုအပ်သော မိမိဒုက္ခကို လေးထပ်ပြု၍ ခင်း၍ မြတ်စွာဘုရားကို အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား သနားတော်မူသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ထိုင်တော်မူပါဟု လျှောက်တောင်းပန်၏။ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် လေးထပ်ပြု၍ ခင်းအပ်သော အရှင်မဟာကဿပ ဒုက္ခ၌ထိုင်တော်မူ၏။ ထိုင်တော်မူပြီး၍ ကဿပ သင်၏ဒုက္ခကား အလွန်နူးညံ့ပေစွတကားဟု ချီးမွမ်းစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသို့ သင်္ကန်း၏၎င်း သပိတ်၏၎င်း ကျေးဇူးကိုချီးမွမ်းလျှင် အရှင်ဘုရားတို့၏ ဥစ္စာပင်ဖြစ်ပါသည် ယူပါကုန်ဟု တပည့်တို့၏ ဆိုခြင်းသည် စာရိတ္တဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် အရှင်မဟာကဿပသည်လည်း အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်

၂၂

၏ ပုဆိုးနှမ်းဖြင့်ပြုသော ဒုက္ခကို အကျွန်ုပ်အား သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ခံတော်မူပါဟု လျှောက်တောင်းပန်၏။ ထိုသို့လျှောက်တောင်းပန်သော် ကဿပ သင်သည် ငါ၏ သာဏအမည်ရှိသော လျှော်ဖြင့်ပြီးကုန်သော ဝတ်၍ဆွေးမြည့်ကုန်ပြီးသော ပံသုက္ကသင်္ကန်းတို့ကို ဆောင်နိုင်လတ္တံ့လောဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသို့မိန့်တော်မူသော စကားကိုရည်၍ ယဉ္ဇာဟံ ဘဂဝတာ ဓာရေဿသိ ပန မေ တံ ကဿပ သာဏာနိ ပံသုက္ကလာနိ နိဗ္ဗသနာနိတိ ဝတ္တာ စိဝရေ သာဓာရဏပရိဘောဂေန ယဉ္ဇ အနုဂ္ဂဟိတော-ဟူသည်ကိုမိန့်သည်။

အရှင်မဟာကဿပသည် အရှင်ဘုရား အရှင်ဘုရား၏သာဏမည်သော လျှော်ဖြင့်ပြီးကုန်သော ဝတ်၍ဆွေးမြည့်ကုန်ပြီးသော ပံသုက္ကသင်္ကန်းတို့ကို အကျွန်ုပ်ဆောင်နိုင်ပါ၏ဟု ဝန်ခံ၍ မိမိ၏ ပုဆိုးနှမ်းဖြင့်ပြုသော ဒုက္ခကို မြတ်စွာဘုရားအား ပေးလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း သာဏမည်သော လျှော်ဖြင့်ပြီးကုန်သော ဝတ်၍ ဆွေးမြည့်ကုန်ပြီးသော ပံသုက္ကသင်္ကန်းတို့ကို အရှင်မဟာကဿပအား ပေးလေ၏။ သင်္ကန်းတထည်သာဖြစ်လျက် များသောချည်ချောင်း အစိတ်ရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့် ပံသုက္ကလာနိဟု ဗဟုဝစ်ဖြင့်ဆိုသတည်း။ ထိုကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီဦးကဉ်တွင် ကိဉ္ဇာပိ ဧကမေဝစိဝရံ အနေကာဝယဝတ္တာ ပန ဗဟုဝစနံ ကတံ-ဟု ဆိုသတည်း။ ဤသို့ ဓာရေဿသိ ပန ကဿပ မေ တံ သာဏာနိ ပံသုက္ကလာနိ နိဗ္ဗသနာနိ ဟူသော စကားကို အောက်မေ့တော်မူ၍ ယဉ္ဇာဟံ ဘဂဝတာ ဓာရေဿသိ ပန မေ တံ ကဿပ သာဏာနိ ပံသုက္ကလာနိ နိဗ္ဗသနာနိတိ ဝတ္တာ စိဝရေ သာဓာရဏပရိဘောဂေန ဟူသောစကားကို အရှင်မဟာ ကဿပသည် မိန့်လေသည်ဟူလိုသော်။ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အကျယ်စကားအစဉ် သည်ကား ကဿပသံယုတ်၌လာ၏။

☰

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟံ၊ သည်။ ယာဝဒေ၊ အကြိမ်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ အာကင်္ခါမိ၊ အလိုရှိ၏။ တာဝဒေ၊ ထိုသို့အလိုရှိသော ကာလပတ်လုံး။ ကာမေဟိ၊ ကာမတရားတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်း၍ သာလျှင်။ အကုသလေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ သာလျှင်။ (ဝေသဒ္ဓါလိုက်ပါ)။ ပဌမံ၊ ရစဉ်အားဖြင့် ရှေးဦးစွာဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ဣရိယာပုထ်လေးပါးကိုဆောင်၏။

အမှတ်။ ။ယာဝဒေဝ-ဟု အချို့ပါဌ်ရှိ၏။ ယာဝဒေဝါတိ ဣဓိနာ သမာနတ္ထံ ယာဝဒေတိ ဣဒံပဒံ ဟူသော သာရတ္ထဒီပနီဒီကာပါဌ်နှင့် မညီသောကြောင့်မသင့်။ ယာဝဒေ ရှိသောပါဌ်သာလျှင် ညီသော ကြောင့် သင့်သတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ရဟန်းတို့။ ကဿပေါဝါသညလည်း။ယာဝဒေ၊လုံး။ အာကင်္ခတိ၊ ၏။ တာဝဒေ၊လုံး။ဝ။

ဣတိဝေမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နဝါနုပုဗ္ဗဟာရ ဆဠာတိညာပွဘေဒေ၊ အစဉ်အတိုင်း ဝင်စားအပ်သော ကိုးပါးသော သမာပတ် ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်အပြားရှိသော။ ဥတ္တရိမနဿ ဓမ္မေ၊ ဈာန်အဘိညာဉ်တရား၌။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်နှင့်။ သမသမ ဌပနေန၊ ထပ်တူထပ်မျှ ထားသည်ကိုပြု၍။ ယဉ္ဇအနုဂ္ဂဟိတော၊ အကြင် ကြောင့် ချီးမြှောက်တော်မူအပ်ပြီ။

အမှတ်။ ။ကိုးပါးသော သမာပတ်အရကို စတုတ္ထနည်းအားဖြင့် ရူပါ ဝစရကုသိုလ် သမာပတ်လေးပါး၊ အရူပကုသိုလ် သမာပတ်လေးပါး၊ နိရောဓသမာပတ် ဤကိုးပါးကိုယူ။ ရဟန္တာဖြစ်အံ့၊ ကုသိုလ်အရာ၌ ကြိယာကို ဆိုလေ။ ဆဠာတိညာဒိဋ္ဌိ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဖလသမာပတ် တေဝိဇ္ဇညဏ် အစရှိသည်တို့ကိုယူလေ။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပါဏိံ၊ လက်ကို။ စာလေတွာ၊ လှုပ်၍။ အလဂ္ဂဗ်တ္တတာယစေဝ၊ ကာမဂုဏ်၌ တပ်ခြင်းမရှိ သော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ စန္ဒောပမပဋိပဒါယစ၊ လနှင့်တူသော အကျင့်ဖြင့်၎င်း။ ယဉ္ဇပသံသိတော၊ အကြင်ကြောင့် ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ။ တံအနုဂ္ဂဟ ပသံသနံ၊ ထိုသို့ရုံးမြှောက် ချီးမွမ်းတော်မူခြင်းသည်။ မမ၊ ၏။ ဣဏိဝိယ၊ မြီကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဧတံ အနုဂ္ဂဟ ပသံသနံ အစရှိသည် ကား ပါဌသေသတည်း)။ တဿမေ၊ ထိုငါ့အား။ အညံ၊ သင်္ဂါယနာတင် သည်မှ တပါးသော။ ကိံအာဏဏံ၊ အဘယ်သို့သော မြီမရှိခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ နည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ (အနုဂ္ဂဟေသိဉ္စစင်)။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အနုဂ္ဂဟေသိဉ္စ ၎င်းကတ္တားစင်)။ ရာဇာ၊သည်။ သကကဝစ ဣဿရိယာ

၁။ နဝါနုပုဗ္ဗဟာရ ဆဠာတိညာဒိပွဘေဒေ-ဟု အချို့စာအုပ်၌ အာဒိသဒ္ဓါ ကို တွေ့ရ၏။ ယူအပ်သောအနက် အကြွင်းအကျန် မရှိသောကြောင့် အာဒိသဒ္ဓါ မလို။

နပ္ပဒါနေန၊ မိမိ၏ချပ်ဝတ်တန်ဆာ စည်းစိမ်ဥစ္စာကို ပေးသဖြင့်။ အတ္တ
 နော၊ ၏။ ကုလဝံသပတိဋ္ဌာပကံ၊ အမျိုးအနွယ်ကို တည်စေတတ်သော။
 ပုတ္တံ၊ ကို။ အနုဂ္ဂဟေသိဝိယ၊ ချီးမြှောက်သကဲ့သို့။ အယံကဿပေါ၊ သည်။
 မေ၏။ သဒ္ဓမ္မဝံသပတိဋ္ဌာပကော၊ သူတော်တရားတည်းဟူသော ဝိဇ္ဇက
 သုံးပုံကိုတည်စေတတ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မန္တ၊
 သိတော်မူ၍။ ဣမိနာအသာဓာရဏာနုဂ္ဂဟေန၊ ဤသူတပါးတို့နှင့် မဆက်
 ဆံသော သင်္ကန်းတော်ကို ပေးခြင်းအစရှိသော ချီးမြှောက်ခြင်းဖြင့်။
 အနုဂ္ဂဟေသိနန၊ ချီးမြှောက်တော် မူပြီမဟုတ်လော။ ဥဠာရာယ၊ မြတ်
 သော။ ဣမာယ ပသံသာယစ၊ ဤလနှင့်တူသော အကျင့်ဖြင့် ချီးမွမ်း
 ခြင်းဖြင့်လည်း။ ပသံသိနန၊ ချီးမွမ်းတော်မူပြီမဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝိန္တယန္တော၊ ကြံတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂါယနတ္ထံ၊ သုတ်အတိ
 ဓမ္မာ ဝိနည်းကိုသင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှာ။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဥဿာဟံ၊
 အားထုတ်ခြင်းကို။ ဇနေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။

အနုသန္ဓေ

ထိုစကားကို သုတဒ္ဓကဏ္ဍဖြင့် အမြဲယုံစေလိုသည်ဖြစ်၍ ယထာဟ
 အထခေါ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ယထာယေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မ ဝိနယ သင်္ဂါယနတ္ထံ၊ ငှာ။ ဘိက္ခု
 နံ၊ တို့အား။ ဥဿာဟံ၊ ကို။ ဇနေသိ၊ ၏။ တံပကာရံ၊ ကို။ အထခေါ
 အာယသ္မာ၊ ပ။ ဘိက္ခုသတေဟိတိ၊ ဟူ၍။ သုတဒ္ဓကဏ္ဍေ၊ သုတဒ်အပိုင်း၌။
 (အာဓာရထည့်ပါ)။ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ (ကတ္တားထည့်)။ အာဟ၊
 ငြိ။ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ သော မဟာကဿပေါ၊ သည်။
 ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ ဗောဓေသိ၊ သိစေတော်မူပြီ။ ကိံအာမန္တ
 သိ၊ အဘယ်သို့ သိစေသနည်းဟူမူကား။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အဟံ၊
 သည်။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ ၌။ ပါဝါယ၊ ပဝါပြည်မှ။ ကုသိနာရံ၊
 ကုသိနာရံပြည်သို့။ မဟတာ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် မြတ်သော (တနည်းကား)
 အရေအတွက် အားဖြင့် များသော။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ ရဟန်းတို့၏
 အပေါင်းနှင့်။ ပဉ္စမတ္ထေဟိ၊ ငါးခုသင်္ချာ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။
 ဘိက္ခုသတေဟိ၊ ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ တက္က။ အဋ္ဌါနမဂ္ဂ ပဋိ

၁။ ယထာဟာတိကိံအာဟ။ မယာဝုတ္တယ အတ္ထယ သာဓကံ ကိံအာဟာ
 တိဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ယထာဝါယေန ပကာရေန မယာဝုတ္တံ၊ တထာတေန ပကာရေန
 ပါဠိယမ္ပိ အာဟာတိ အတ္ထော။ ။ဋီသစ် ၅၃။

ပန္နော၊ အစွန်ရှည်သောခရီးကိုသွားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ၊
 သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သုဘဒ္ဒကဏ္ဍံ၊ သုဘဒ္ဒအပိုင်းကို။ ဝိတ္ထာရတော၊
 အကျယ်အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုသုဘဒ္ဒကဏ္ဍ၏။ အတ္ထံပန၊
 အနက်ကိုကား။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနာဝသာနေ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာန၏ အဆုံးဖြစ်
 သော။ အာဂတဋ္ဌာနေယေဝ၊ လာရာအရပ်၌သာလျှင်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
 ကထယိဿာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။ တတော၊ ထိုသုဘဒ္ဒအပိုင်းကို ဆိုပြီးသည်မှ။
 ပရံ၊ နောက်၌။ ဟန္တမယံ ။ပ။ ဝိနယဝါဒိနော၊ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိတိ၊ ဟန္တ
 မယံ ။ပ။ ဟောန္တိ ဟူ၍။ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ အာဟ၊ ငြိ။ အာဝုသော၊
 တို့။ ဟန္တ ဣဒါနိ၊ ၌။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဓမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝိနယဉ္စ၊ ကို၎င်း။
 သင်္ဂါယာမ၊ သင်္ဂါယနာတင်ကုန်အံ့။

ပဌမသင်္ဂါယနာတင်ရခြင်းအကြောင်း

အဘယ်အကြောင်းကြောင့် သင်္ဂါယနာတင်ကုန်အံ့ဟူသော စကားကို
 ရှင်မဟာကဿပ မိန့်တော်မူရလေသနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထို
 အမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ပုရေအဓမ္မော အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။
 ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အဓမ္မော၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်
 သောတရားသည်။ ပုရေဒိဗ္ဗတိ၊ မထွန်းပမီ။ ဓမ္မော၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထ
 တရား ဆယ်ပါးသည်။ ပုရေပဋိဗောဟိယျတိ၊ အပ-မဖြစ်မီ။ အဝိနယော၊
 ဝိနည်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားသည်။ ပုရေဒိဗ္ဗတိ၊ မီ။ ဝိနယော၊ သည်။
 ပုရေပဋိဗောဟိယျတိ၊ အပ-မဖြစ်မီ။ အဓမ္မဝါဒိနော၊ တရားကိုယူလေ့မရှိ
 ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားရှိကုန်သည်။ ပုရေဟောန္တိ၊
 မဖြစ်ကုန်မီ။ ဓမ္မဝါဒိနော၊ တရားကိုယူလေ့ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ဒုဗ္ဗလာ၊ အားနည်းကုန်သည်။ ပုရေဟောန္တိ၊ ကုန်မီ။ အဝိနယဝါဒိနော၊
 ဝိနည်းကို ယူလေ့မရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်သည်။
 ပုရေဟောန္တိ၊ ကုန်မီ။ ဝိနယဝါဒိနော၊ ဝိနည်းကို ယူလေ့ရှိကုန်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုဗ္ဗလာ၊ ကုန်သည်။ ပုရေဟောန္တိ၊ ကုန်မီ။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သင်္ဂါယာမ၊ ကုန်အံ့။

ပုရေသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သောကြောင့် ဝတ္ထမာန်ဝိဘတ်သည် အနာဂတ်
 အနက်၌ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌ ပုရေသဒ္ဓယောဂေန

၁။ အနာဂတေ သန္နိစ္ဆယေ၊ တထာတိတေ စိရတနေ။ ကာလဒ္ဓယေဝိ ကဝိဟိ၊
 ပုရေသဒ္ဓေါ ပယုဇ္ဇတေ-ဒီသစ်-၅၅။

ဟိ အနာဂတတ္ထေ အယံ ဝတ္ထုမာနပယောဂေါ၊ ယထာပုရေ ဝဿတိ
ဒေဝေါ၊ ဟုဆိုတော်မူသတည်း။

ဘိက္ခု။ တို့သည်။ ဘန္တေမဟာကဿပ၊ ပ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဆိုတပြီး
ကား။ ထေရော၊ သည်။ ဘိက္ခု။ တို့ကို။ ဥစ္စိနတု၊ ရွေးတော်မူလော့။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ထေရောပန၊ သည်ကား။ (ပရိဂ္ဂဟေသိ၌ ကတ္တား
စင်) သကလနဝဂ်သတ္ထုသာသနပရိယတ္တိဓရေ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါ
ကိုးပါးရှိသော ဘုရားအဆုံးအမတော် တည်းဟူသော ပရိယတ်ကို
ဆောင်နိုင်ကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇန သောတာပန္န သကဒါဂါမိ အနာဂါမိ
သုက္ခဝိပဿက ဝိဇ္ဇာသဝဘိက္ခု။ ပုထုဇ္ဇန သောတာပန် သကဒါဂါမိ
အနာဂါမိ သုက္ခဝိပဿကရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်သော။ အနေကသတေစ၊
အရာမကကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၎င်း။ အနေကသဟသေစ၊ အထောင်
မက ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၎င်း။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ဖဲကြည့်၍။ တိဝိဋ္ဌကသဗ္ဗပရိ
ယတ္တိပ္ပဘေဒဓရေ၊ ဝိဋ္ဌကသုံးပုံတည်းဟူသော အလုံးစုံသောပရိယတ်ကို
အထူးသဖြင့် ဆောင်နိုင်ကုန်သော။ ပဋိသန္တိဒါပတ္ထေ၊ ပဋိသန္တိဒါသို့
ရောက်ကုန်သော။ မဟာနုဘာဝေ၊ ကြီးစွာသောတန်ခိုးအာနုဘော်ရှိကုန်
သော။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်။ တေဒဂ္ဂံ၊ တေဒဂ်အရာသို့။ အာရောဂိတေ၊ တင်အပ်ကုန်ပြီးသော။
တေဝိဇ္ဇာဒိဘေဒေ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို ရခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်အထူးရှိကုန်
သော။ ဧကေနပဉ္စသတေ၊ တယောက်ဖြင့်ယုတ်သော ငါးရာ အတိုင်းအရှည်
ရှိကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာသဝဘိက္ခုယေဝ၊ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို
သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေသိ၊ ယူတော်မူ၏။

ယေဘုယျေန ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ထိုတယောက်ဖြင့် ယုတ်ကုန်သော
ငါးရာသောရဟန်းတို့သည် တကြိမ်သာတေဒဂ်ရသည်မဟုတ် အကြိမ်
များစွာပင်ရကုန်၏ ဟူသောအနက်ကို ပြသတည်း။

ဆရာ တိဝိဋ္ဌက သဗ္ဗပရိယတ္တိပ္ပဘေဒဓရေ အစရှိသည်ဖြင့် ထို
တယောက်ဖြင့် ယုတ်သော ငါးရာသော ရဟန္တာတို့၏ ဂုဏ်ကိုဆို၏။
သင်္ခတိခန္ဓကဉ္စ ဧကေနနာနိ ပဉ္စအရဟန္တသတာနိ ဟူ၍သာ ဆိုသည်။
ဆရာဆိုသကဲ့သို့အထူးကိုမဆိုသောကြောင့် ဆရာစကားသည် သင်္ခတိ
ခန္ဓကပါဌ်နှင့် ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့ဖြစ်ခဲ့၏တကားဟု သူစောဒနာဘွယ်
ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ ယေ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ။ ပ။ ဥစ္စိနိတိ၊
ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ယေခိဏာသဝါ၊ အကြင်ရဟန္တာတို့သည်။ တိဝိဇ္ဇကသဗ္ဗပရိယတ္တိပုဗ္ဗေဒ
 ဧရာဒိဂုဏာ၊ ဝိဇ္ဇကသုံးပုံ အလုံးစုံကို အထူးသဖြင့် ဆောင်နိုင်ခြင်း အစရှိ
 သော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ (ဤကားအနိယတ်)တေခိဏာသဝေ၊တို့ကို။
 သန္ဓာယ၊ ဤ။ သင်္ဂီတိခန္ဓကေ၊ သင်္ဂီတိခန္ဓကဉ္စ။ (အာဓာရထည့်)အထခေါ
 ။ပ။ ဥစ္စိနိတိ ဣဒံစနံ၊ အထခေါ ။ပ။ ဥစ္စိနိဟူသော ဤစကားကို။ သင်္ဂီ
 ယနာစရိယေဟိ၊ သင်္ဂီယနာတင်သော ဆရာတို့သည်။ (ကတ္တားထည့်)
 ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ အထခေါ၊ ဤ။ အာယသ္မာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိသော။
 မဟာကဿပေါ၊ သည်။ ဧကေနနာနိ၊ တယောက်ဖြင့် ယုတ်ကုန်သော။
 ပဉ္စအရဟန္တသတနာနိ၊ ရဟန္တာငါးရာတို့ကို။ ဥစ္စိနိ၊ ရွေးတော်မူ၏။

သတသင်္ချာပြဋ္ဌာန်းသောကြောင့် ပဉ္စအရဟန္တသတနာနိဟု နပုံလိင်နှင့်
 ဆိုသတည်း။ သာမညပါဌ်ဖြင့် ဝိသေသအနက်ကို ယူစေလို၍ ယေ
 သန္ဓာယ ဟု သန္ဓာယနှင့် ဆိုသတည်း။ သာမညကို ဝိသေသယူစေလို
 သည် ရှိသော် သန္ဓာယနှင့် ဆိုမြဲ။

ဆရာ-အရှင်မဟာကဿပမထေရ်သည် ငါးရာပြည့်ပင် သင်္ဂီယနာ
 တင်ခြင်းကို အလိုရှိလျက် အဘယ်ကြောင့် တယောက်ယုတ်၍ ယူလေ
 တိသနည်း ဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ကိဿပန
 ။ပ။ ဩကာသ ကရုဏတ္ထံ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏
 အတ္ထကား-

ကိဿ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား။ ထေရော၊ အရှင်မဟာကဿပ
 ထေရ်သည်။ ဧကေနနံ၊ တယောက်ဖြင့်ယုတ်သည်ကို။ အကာသိ၊ နည်း။
 ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာယသ္မတော၊ သော။ အာနန္ဒ
 ထေရဿ၊ ၏။ ဩကာသ ကရုဏတ္ထံ၊ အခွင့်ကို ပြုလိုသောကြောင့်။
 အကာသိ၊ ၏။

အရှင်အာနန္ဒအား ရွေးချယ်လိခြင်း

အဘယ်ကြောင့် အာနန္ဒာမထေရ်၏အခွင့်ကိုပြုသနည်းဟု သူမေးဘွယ်
 ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တေနာဟာယသ္မတာ ။ပ။ ကာတုံ
 ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

၁။ ပနသဒ္ဓါ ပက္ခန္ဓရဇောတကတည်း။ ဇီသစ်-၅၇။
 ၂။ ဩကာသကရုဏနိမိတ္တံ ဩကာသကရုဏဟေတု၊ အတ္ထသဒ္ဓေါဟိ ကာရုဏ
 ဝံစနော။ ။ဇီသစ်-၅၇။

ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာယသ္မတာ၊ သော။ တေန အာနန္ဓေန၊ နှင့်။ သဟာဝိ၊ တကွ၎င်း။ ဝိနာဝိ၊ ကင်း၍၎င်း။ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာကို သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းသည်။ ကာတုံ၊ ဌာ။ နသတ္တာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာနန္ဒထေရဿ၊ ၏။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ အကာသိ၊ ၏။

အဘယ်ကြောင့် ရှင်အာနန္ဒာနှင့်တကွ၎င်း ကင်း၍၎င်း သုတ် အဘိဓမ္မာကို သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသနည်းဟုသူမေးတွယ် ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ သောဟာယသ္မာ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာယသ္မတာ၊ သော။ သောအာနန္ဒော၊ သည်။ သေက္ခော၊ သေက္ခသတည်း။ သကရဏိယော၊ အထက်မင်္ဂလံးခုအလိုငှာ ပြုတွယ်ကိစ္စ ရှိသေး၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေနအာနန္ဒေန၊ နှင့်။ သဟာဝိ၊ တကွလည်း။ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ သည်။ ကာတုံ၊ ဌာ။ နသတ္တာ၊ ကောင်း။ အဿ တေန အာနန္ဒေန၊ သည်။ ကိပ္ပိတစုံတခုသော။ ဒသဗလဒေသိတံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်သော။ သုတ္တဂေယျာဒိကံ၊ သုတ္တ ဂေယျ အစရှိသည်ကို။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အပစ္စက္ခနာမ၊ မျက်ကွယ်သင်သောမည်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိနာဝိ၊ ၍လည်း။ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ သည်။ ကာတုံ၊ ဌာ။ နသတ္တာ၊ ကောင်း။ (ဤသို့ယောဇနာ)။

အရှင်အာနန္ဒာ၏ မျက်ကွယ်သင်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကို အဘယ် ပါဌ်ကြောင့် အမြဲယုံကြည်ရပါအံ့နည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေး ကိုဖြေခြင်းငှာ ယထာဟ ဇွါသီတိ ။ပ။ ပဝတ္ထိနောတိ။ ဟူသော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဂါထာ၏အတ္ထကား-

ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပစ္စက္ခနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဇွါသီတိ၊ ပ။ ပဝတ္ထိနောတိ ဣဒံစနံ၊ ကို။ အာနန္ဒာယေဝ၊ အာနန္ဒာသည်ပင်လျှင်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဂေါပက၊ ဂေါပက ပုတ္တား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဇွါသီတိသဟဿာနိ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်း နှစ်ထောင်တို့ကို။ ဗုဒ္ဓတော၊ မြတ်စွာဘုရားအထံတော်မှ။ ဂဏှိ၊ သင်ပြီ။ ဇွေ သဟဿာနိ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာနှစ်ထောင်တို့ကို။ ဘိက္ခုတော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ အထံမှ။ ဂဏှိ၊ ပြီ။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ဓမ္မက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ စတုရာသီတိ သဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊

ထို ရှစ်သောင်း လေးထောင်ကုန်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတရားတို့ကို။ မေ၊ ဇာ၊ ဇိဝှဂ္ဂေ၊ လျှာဖျား၌။ (အာဓာရထည့်)ပဝတ္ထိနော၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်ပြီ။

အမှတ်။ ။ဂေါပကအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော ဓမ္မက္ခန္ဓာကား အဘယ်မျှအရေအတွက်ရှိသနည်းဟုမေးသောကြောင့် ဂေါပက အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားအား အရှင်အာနန္ဒာကြားသော ဂါထာတည်း။ ဒွေသဟဿာနိ တိက္ခုတောဟု ဂါထာ၌ ဆိုသောကြောင့် မျက်ကွယ်သင်သောမည်သည့်မရှိ ဟူသော စကားသည် အသို့သင့်ပါအံ့နည်းမူကား အရှင်သာရိပုတ္တရာအထံ၌ သင်သော်လည်း မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ သင်သည်ပင် မည်ကောင်းသောကြောင့် သင့်၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌ ဒွေသဟဿာနိ တိက္ခုတောတိ ပုတ္တမ္ပိ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝါတိ ကုက္ခာ ပုတ္တန္တိနာယံဝိရောဓော - ဟူသော စကားကို ဆိုသတည်း။

အနုသန္ဓေ

အရှင်အာနန္ဒာနှင့် ကင်း၍လည်း သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းဟု ဆရာဆို၏။ ရှင်အာနန္ဒာနှင့် ကင်း၍ သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသော် ရှင်အာနန္ဒာကိုလည်း ယူကောင်းပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် အရှင်မဟာကဿပထေရ် မယူလေသနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ယဒိဇံ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဝိနာဝိ၊ ရှိလည်း။ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ သည်။ ကာတုံ၊ ငှာ။ ယဒိနသတ္တာ၊ အကယ်၍မတတ်ကောင်းသည့်ဖြစ်အံ့။ ဇံ၊ ဤသို့မတတ်ကောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သေက္ခော၊ သည်။ သမာနောဝိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ဓမ္မသင်္ဂီတိယာ၊ သူတော်တရားကို သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းအား။ ဗဟုကာရတ္တာ၊ များသော ကျေးဇူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထေရေန၊ သည်။ ဥစ္စိနိတဗ္ဗော၊ ယူအပ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ အထ၊ ထိုသို့ယူအပ်လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဥစ္စိနိတော၊ မယူလေသနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ပရူပဝါဒဝိဝဇ္ဇနတော၊ သူတပါးတို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ ကြဉ်တော်မူလိုသောကြောင့်။ န ဥစ္စိနိတော၊ ယူတော်မမူ။

၁။ ဥပကာရဝစနော ဟိ ကာရသဒ္ဓေါ။ ။ဋီသစ်-၅၈။

အဘယ်ကြောင့် အာနန္ဒာကိုယူသော် ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြစ်ရာသနည်းဟုသူမေး
ဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ထေရော ဟိ အစရှိသောပါဠိကို
မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ထေရော၊ အရှင်မဟာကဿပထေရ်သည်။ အာယသ္မန္တေ၊ သော။ အာနန္ဒေ
ဌ။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဝိဿတ္ထော၊ အကျွမ်းဝင်သည်။ (လေးမြတ်
သည်လည်းဟူ) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟောသိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ပရူပဝါဒေါ၊ သူတပါးတို့၏ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဤသို့
ယောဇနာ)။

ထိုသို့ အကျွမ်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်သို့သော သဘောကြောင့်
သိရပါအံ့နည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ တထာဟိ
အစရှိသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

တထာဟိ တတောဓေ၊ ထိုသို့ အကျွမ်းဝင်သောကြောင့်လျှင်။ သိရသ္မိ၊
ဦးခေါင်း၌။ ပလိတေသု၊ ဆံဖြူတို့သည်။ ဇာတေသုဝိ၊ ပေါက်ရောက်ကုန်
ပြီးသော်လည်း။ အယံကုမာရကော၊ ဤသတို့သားငယ်သည်။ မတ္ထံ၊ အတိုင်း
အရှည်ကို။ နအညာသိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကုမာရကဝါဒေန၊ သတို့သား
ငယ်ဟူသောစကားဖြင့်။ ဩဝဒတိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။ ဇေတန၊ ကြောင့်။
ဝိဿတ္ထဘာဝေါ၊ အကျွမ်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဉာယတိ၊ ၏။ (ဤသို့သမ္ဗန်)။

အမှာ။ ။ နဝါယံ ဝါသဒ္ဓါကား ပဒပူရဏတည်း။ ထိုကြောင့်
သာရတ္ထဒီပနီဒီကာ၌ နဝါယံ ကုမာရကော မတ္ထမညာသီတိဇ္ဈ ဝါ
သဒ္ဓေါပဒပူရဏေ-ဟုဆိုသတည်း။ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကား မြတ်စွာ
ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသော် အရှင်အာနန္ဒာထေရ်သည်မြတ်စွာဘုရား၏
သဝိတ် သင်္ကန်းကိုယူ၍ လူအများကိုအနိစ္စသဘောဖြင့် ထိတ်လန့်စေ၍
သာဝတ္ထိပြည်သို့သွားလေ၍ ထိုသာဝတ္ထိပြည်မှ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ သွား
လေသော်-ဒက္ခိဏာဂီရိ၌ ဒေသစာရိကြွချီလေ၏။ ထိုအခါ အရှင်အာ
နန္ဒာသည်ငါးပါးသောဆုကိုတောင်း၍ အလုပ်အကျွေးအရာကိုရလေ
သည်။ ရှင်အာနန္ဒာအထံ ငါတို့သားကို ရဟန်းပြုစေကုန်သည်ရှိသော်
အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားကိုယူ၍ ငါတို့အရပ်သို့ လာလတ္ထံ
ဟု ကြံ၍ သုံးကျိပ်သောသူတို့ကို မိတတို့ ရဟန်းပြုစေကုန်သည်။ ထို

၁။ ဝိဿတ္ထကို ယုံကြည်သည်-ဟုအဘယာရုံဆရာတော်ပြန်ဆိုတော်မူ၏။

၂။ အဋ္ဌကထာကရကံ ဟုဒီသစ်၌ တနည်းဖွင့်ဆို၏။

သုံးကျိပ်သောသူတို့သည် တုရားပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေလျှင် လူထွက်ကုန်၏။
တိတ္ထိတို့သည် ဂေါတမတပည့်တို့သည် ဆရာရှိစဉ်သာ တည်ကုန်သည်
ဆရာသေလျှင်ပင် လူထွက်ကုန်ပြီဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်သည်။ ထိုအကြောင်းကို
သိ၍ အရှင်မဟာကဿပသည် အရှင်အာနန္ဒာကို နဝါယံ ကုမာရ
ကော မတ္တမညာသိဟူ၍ မိန့်တော်မူသည်ဟုလိုသော်။

ထိုသို့အာနန္ဒာ၌ လေးမြတ်သော သဘောကို သိရသို့ပလိတေသု
အစရှိသော စကားကြောင့်သာ သိအပ်သလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍
ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ သကျကုလပွသုတော စာယသွာ အာနန္ဒော။
ပ။ပုတ္တော ဟူသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အာယသွာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ သကျကုလပွသုတောစ၊ သာကီဝင်
မင်းမျိုး၌ ကျော်စော ထင်ရှားသော သူသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
တထာဂတဿ၊ ၏။ စူဠဝိတုပုတ္တော၊ ဘထွေးတော် သားဖြစ်သော။
ဘာတစ၊ ညီသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသွာစ၊ ကြောင့်လည်း။
အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဝိဿတ္တောတိ၊ လေးမြတ်၏ဟူ၍။ ဉာယတိ၊ ၏။

ထိုသို့လေးမြတ်သည်ဖြစ်၍ အာနန္ဒာကို ယူတော်မူလျှင် အတယ်သို့
ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြစ်ရာသနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ
တတ္ထကေစိ အစရှိသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် အာနန္ဒာကိုရွေးတော်မူသည်ရှိသော်။ ကေစိ၊ အချို့
ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ (ဥပဝဒေယျံ၌စပ်)။ ဆန္ဒာဂမနံဝိယ၊
ချစ်သောအားဖြင့် မလားအပ်သောအရာသို့ လားသကဲ့သို့။ မညမာနာ၊
အောက်မေ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗဟု၊ များစွာကုန်သော။ အသေက္ခပဒ္ဓိသန္တိ
ဒေါပတ္တေ၊ ရဟန္တာဖြစ်၍ ပဒ္ဓိသန္တိဒေါသို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော။ ဘိက္ခု၊
တို့ကို။ အဂဟေတွာ၊ ၍။ သေက္ခပဒ္ဓိသန္တိဒေါပတ္တံ၊ သေက္ခသာဖြစ်၍ ပဒ္ဓိ
သန္တိဒေါသို့ရောက်သော။ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ထေရော၊ သည်။ ဥပ္ပိနိ၊ ၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဥပဝဒေယျံ၊ ကဲ့ရဲ့ကုန်ရာ၏။

ရှင်အာနန္ဒာကို ယူသော် ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြစ်ရာသောကြောင့် ရှင်အာနန္ဒာ
ကို အချင်းခပ်သိမ်းမယူလို၍ အရှင်မဟာကဿပသည် တယောက်

၁။ ဗုဒ္ဓ၏ဖခမည်းတော်မှာ ညီအကို ၅-ယောက် နှမ ၂ ယောက်အားဖြင့်
မွေးချင်း ၇-ယောက်ရှိသည်တွင် ညီအငယ်ဆုံးဖြစ်သော အမိတောဒန သာကီဝင်
၏သားတည်း။

ယုတ် ငါးရာကိုယူတော်မူသလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို
ဖြေခြင်းငှာ တံ ပရူပဝါဒံ အမရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်
၏အတ္ထကား-

တံပရူပဝါဒံ၊ ထိုသူတပါးတို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို။ ပရိဝဇ္ဇန္တော၊ ကြဉ်တော်မူ
လိုသည်ဖြစ်၍။ (နဥစ္စိနိဋ္ဌစပ်) အာနန္ဒာကို၊ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ ကို။
ကာတုံ၊ ငှာ။ နသတ္တာ၊ ကောင်း။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ အနုမတိယာဝေ၊ အလို
အားဖြင့်သာလျှင်။ နံ၊ ထိုအာနန္ဒာကို။ ဂဟေဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိမနသိ
ကတ္တာ၊ ၍။ န ဥစ္စိနိ၊ ယူတော်မူ။

အမှာ။ ။ဘိက္ခုနံဝေဋ္ဌ ဝေသဒ္ဓါကား အဋ္ဌာနပယုတ်တည်း။ ထို
ဝေသဒ္ဓါကို အနုမတိယာသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်အပ်၏။ ဘိက္ခုနံပုဒ်နောင်ပါဌ်
ရှိတိုင်းယှဉ်၍ ယောဇနာသည်ရှိသော် ရဟန်းတို့၏အလိုအားဖြင့်သာ
ယူတော်မူ၏။ အရှင်မဟာကဿပ အလိုမရှိဟူသော စကားသည်
ဖြစ်ခဲ့ရာသည်။

အထ၊ ဌ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သယမေဝ၊ မိမိတို့ပင်လျှင်။ အာနန္ဒဿ၊ ၏။
အတ္ထာယ၊ ငှာ။ ထေရံ၊ ကို။ ယာစိံသု၊ တောင်းပန်ကုန်၏။ ယထာယေန
ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ယာစိံသု၊ ကုန်၏။ တထာ တေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။
ဘိက္ခု၊ အာယသ္မန္တံပ။ ဥစ္စိနတူတိ ဣဒံစနံ၊ ကို။ သင်္ဂီတိဓန္ဒကေ၊ ဌ။
(အာဓာရထည့်ပါ)။ အာယ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ၊ သော်။
မဟာကဿပံ၊ ကို။ ဧတံစနံ၊ ကို။ အဝေဝါစုံ၊ ကုန်၏။ ကိံ အဝေဝါစုံ၊ အဘယ်သို့
ဆိုကုန်သနည်းဟူမူကား။ ဘန္တေကဿပ၊ ပ။ အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊
သည်။ ကိစ္ဆာပိသေက္ခော၊ အကယ်၍ သေက္ခသာဖြစ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့
သေက္ခသာဖြစ်သော်လည်း။ ဆန္ဒာ-ဆန္ဓေန၊ မိမိအလိုအားဖြင့်၎င်း။ ဒေဝါ-
သာဒေဝါသေန၊ အမျက်အားဖြင့်၎င်း။ မောဟာ-မောဟေန၊ မိုက်သောအား
ဖြင့်၎င်း။ ဘယာ-ဘယေန၊ ကြောက်သောအားဖြင့်၎င်း။ အဂတိ၊ မရောက်
အပ်သည်သို့။ ဂန္တု၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ ဗဟူစ၊ များစွာ
လျှင်။ အနေန၊ ဤအာနန္ဒာသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကာ၊ မှ။ ဓမ္မောစ၊
ကို၎င်း။ ဝိနယောစ၊ ကို၎င်း။ ပရိယတ္တော၊ သင်အပ်ပြီ။ ဘန္တေမဟာ
ကဿပ၊ ပ။ တေနဟိ၊ ထိုကြောင့်လျှင်။ ထေရော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ၊
ရှည်သောအသက်ရှိသော။ အာနန္ဒမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဥစ္စိနတု၊ ယူတော်မူသော။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာစိံသု၊ ကုန်၏။ အထခေါ၊ ထိုသို့ ရဟန်းတို့ တောင်းပန်

သည့်အခြားမဲ့၌လျှင်။ အာယသ္မတာ၊ သော။ မဟာကဿပေါ၊ သည်။
 အာယသ္မန္တံ၊ သော။ အာနန္တံ၊ ကို။ ဥစ္စိနိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။
 အနုမတိယာဇေ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဥစ္စိနိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသို့ ယူတော်မူ
 သောကြောင့်။ အာယသ္မတာ၊ သော။ ယေန အာနန္တေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
 တက္က။ ပဉ္စအရဟန္တသတာနိ၊ ရဟန္တာငါးရာတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်၏။
 အထခေါ၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာကို ယူပြီးသည့်အခြားမဲ့သော ကာလ၌။
 ထေရာနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဧတံ ပရိဝိတတ္တနံ၊ ဤသို့သော
 အကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ကိံအဟောသိ၊ နည်းဟူမူကား။ ကတ္ထ၊
 အဘယ်အရပ်၌။ မယံ၊ ထိုသည်။ ဓမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝိနယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သင်္ဂါ
 ယေယျာမနုခေါ၊ သင်္ဂါယနာတင်ရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ ဧတံ ပရိဝိတတ္တနံ၊
 သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အထပစ္ဆာ၊ ထိုနောင်မှ။ (ခေါကား ပဒါလင်္ကာရ
 တည်း)။ ပ။ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သည်။ မဟာဂေါစရံ၊ ကျယ်သော
 ဆွမ်းခံရွာရှိ၏။ ပဟုတသေနာသနံ၊ များသောကျောင်းရှိ၏။ ယန္တုန ယဒိ
 ပန၊ အကယ်၍။ မယံ၊ ထိုသည်။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ ပဿံ၊ ဝါကို။ ဝသန္တာ၊
 ဆိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ။ ပ။ သင်္ဂါယေယျာမ၊ သင်္ဂါယနာတင်ကုန်အံ့။ အညေ၊
 ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ ပဿံ၊ သို့။ နဥပဂစ္ဆေယျ၊
 မကပ်ကုန်မူကား။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ (သာဓုကား ပါဌသေသထည်)။
 ဣတိ ဧတံ ပရိဝိတတ္တနံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေသံ
 ထေရာနံ၊ တို့၏။ ဧတံပရိဝိတတ္တနံ၊ သည်။ အဟောသိပန၊ နည်း။ အမှာကံ၊
 တို့၏။ ဣဒံပန၊ ဤသင်္ဂါယနာတင်သော ကျမ်းသည်။ ထာဝရကမ္မံ၊
 အမြဲတည်သော ကံတည်း။ ကောစိ၊ သော။ ဝိသဘာဝပုဂ္ဂလော၊
 ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သံဃမဇ္ဈံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။
 ဥက္ကောဋေယျ၊ မြစ်ခွဲရာ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ပရိဝိတတ္တနံ၊
 သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ထိုသို့ကြံပြီးသည်၏အခြားမဲ့ဖြစ်သော
 ကာလ၌။ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ ဥတ္တိဒုတိယေန၊ ဥ တ်လျှင်နှစ်ခုတို့၏
 ပြည့်ကြောင်းရှိသော။ ကမ္မေန၊ ကမ္မဝါစာဖြင့်။ သံဃံ၊ ကို။ (ကံထည်)။
 သုဏာတု မေ ။ ပ။ ဓာရယာမိတိ၊ သုဏာတု မေ ။ ပ။ ဓာရယာမိဟူ၍။
 သာဝေတိ၊ ကြား၏။ (ကြားစေ၏လည်းဟူ)။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။
 သံဃော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုဏာတုနာစေသတည်း။ သံဃဿ၊
 အား။ ပတ္တကလ္လံ၊ လျောက်ပတ်သောအခါရှိသောကံသည်။ ယဒိဘဝေယျ၊
 အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ သံဃော၊ သည်။

ဣမာနိ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ။ ဤရဟန်းငါးရာတို့ကို။ (သမ္ပန္နယုတ္တိစင်္စရိယ)။
 ရာဇဂဟေ၊ ဤ။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ ဝသန္တာ၊ ကပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မဉ္စ၊ ကိုရင်း။
 ဝိနယဉ္စ၊ ကိုရင်း။ သင်္ဂါယိတုံ၊ ငှာ။ (သမ္ပန္နယုတ္တိစင်္စရိယ) အညေဟိ၊ ကုန်သော။
 ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ဤ။ ဝဿံ၊ သို့။ နဝသိတဗ္ဗ၊ မကပ်ရာ။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ သမ္ပန္နယု၊ သမုတ်ရာ၏။ သော၊ ဤသုဏာတုမေ အစရှိသော
 စကားရပ်အစဉ်သည်။ ဥတ္တိညပနံ၊ သင်္ဃာကိုသိစေခြင်းတည်း။ (သုဏာတု
 မေ အစရှိသည်အနက်တူပြီ)။ နဝသိတဗ္ဗ၊ ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပန္နတိ၊ ၏။
 အာယသ္မတော၊ ရှည်သောအသက်ရှိသော။ ယသဘိက္ခုနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊
 သည်။ ဣမသံ ပဉ္စန္ဒ ဘိက္ခုသတာနံ၊ တို့ကို။ (သမ္ပုတိဋ္ဌစင်္စရိယ) ရာဇဂဟေ၊
 ဤ။ ဝဿံ၊ ကို။ ။ပ။ ဝဿံ၊ သို့။ နဝသိတဗ္ဗ၊ ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပုတိ၊
 သမုတ်ခြင်းကို။ ဓမ္မတိ၊ နှစ်သက်၏။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။
 အယသ္မတေယျ၊ ၏။ ယသဘိက္ခုနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ နက္ခမတိ၊ သက်။
 သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဘာသေယျ၊ ဆိုရာ၏။ သံဇောန၊ သည်။ ဣမာနိ ပဉ္စ
 ဘိက္ခုသတာနိ၊ တို့ကို။ (သမ္ပတာနိဋ္ဌစင်္စရိယ) ရာဇဂဟေ၊ ဤ။ ဝဿံ၊ သို့။
 ဝသန္တာ၊ ကပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိနယဉ္စ၊ ကိုရင်း။ သင်္ဂါယိတုံ၊
 ငှာ။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ဤ။ ဝဿံ၊ သို့။
 နဝသိတဗ္ဗ၊ မကပ်ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပတာနိ၊ သမုတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သံဇာယ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဓမ္မတိ၊ နှစ်သက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ ဧဝံတုဏှိဘူတေန၊ ဤသို့ဆိတ်ဆိတ်နေ
 သဖြင့်။ ဧတံဓမ္မနဘာဝံ၊ ထိုနှစ်သက်သောအဖြစ်ကို။ ဓာရယာမိ၊ သိရပြီ။

အနုသန္ဓေ

ဤကမ္မဝါစာသည် အဘယ်ကာလ၌ ဖြစ်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍
 ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ အယံ ပန ကမ္မဝါစာ ။ပ။ ကတာ ဟူသော
 ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အယံ ပန ကမ္မဝါစာ၊ ဤကမ္မဝါစာသည်။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရား၏။ ပရိနိဗ္ဗာနတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်မှ။ ဧကဝိသတိမေ၊ နှစ်ဆဲ့
 တရက်တို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဒိဝသေ၊ နေ့၌။ ဂတာ၊ ဖြစ်၏။ (ကတာ
 ဟူ၍ ပဌမက္ခရာနှင့်လည်းရှိ၏)။ အယံ ပန ကမ္မဝါစာ၊ ကို။ပ။ ကတာ၊ ရွတ်
 အပ်၏။ (ဤသို့ယောဇနာ)။

ရှင်ဗုဒ္ဓဘောဓသရာ-နှစ်ဆဲ့တရက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော နေ့၌
 ဖြစ်၏ဟုဆို၏။ ထိုသို့ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်သို့သော သုတောကို

ထောက်၍ သိရသနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ
‘ဘဂဝါဟိ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ (ဟိကား တပ္ပဂါကဒိ
ကရဏဇောတက နိပါတ်ပုဒ်တည်း)။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိသာခပုဏ္ဏမာယံ၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့၌။ ပစ္စုသသမယေ၊
မိုးသောက်သောကာလ၌။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ အထ၊
ထိုသို့ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသောအခါ၌။ အဿဘဂဝတော၊ ၏။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊
ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသော။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ ဂန္ဓ
မာလာဒီဟိ၊ နံသာ ပန်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်။ ပူဇယိံ၊ သု၊
ပူဇော်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ သာဓုကိဠန
ဒိဝသာ နာမ၊ အလောင်းတော်ကို ပူဇော်သောအားဖြင့် သတင်ကစား
သောနေ့မည်ကုန်သည်။ အဟေသု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။
စိတကာယံ၊ ထင်းပုံ၌။ (ထင်းစု၌လည်းဟူ)။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးသည်။ သရီရံ၊
အလောင်းတော်ကို။ (ကံထည့်)။ ဈာယိ၊ လောင်၏။ (ဈာယိကား ကမ္မဝါစ
ကတည်း။ တတော လိုက်ပါ)။ တတော၊ မှ။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ သတ္ထိပဉ္စရံ၊
လုံချိုင့်ကို။ ကတော၊ ၍။ သတ္တာဂါရသာလာယံ၊ အလောင်းတော်ကို ထားရာ
စရပ်၌။ ဓာတုပူဇံ၊ ဓာတ်တော်ကို ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ကေဝိသတိဒိဝသာ၊ နှစ်ဆွဲတရက်တို့သည်။ ဂတော၊ ဖြစ်ကုန်၏။
(ရောက်ကုန်၏လည်းဟူ) ဇေဋ္ဌမူလသုတ္တပက္ခပဉ္စမိယံယေဝ၊ နယုန်လဆန်း
ငါးရက် မြောက်သောနေ့၌လျှင်။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော်တို့ကို။ ဘာဇယိံ
သု၊ ဝေဘန်ကုန်၏။ (ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသော ကဆုန်လပြည့်နေ့ကို တနေ့
ယူ၍ ကေဝိသတိ ဒိဝသာဟု ဆိုသတည်း)။ ဧတသ္မိံ ဓာတုဘာဇနဒိဝသေ၊
ထိုဓာတ်တော်ကို ဝေသောနေ့၌။ သန္နိပတိတဿ၊ သော။ မဟာဘိက္ခု
သံဃဿ၊ များစွာသောရဟန်း အပေါင်းအား။ (အာရောစေတွာ၌စပ်)။
သုဘဇ္ဈေန၊ သုဘဒ်အမည်ရှိသော။ ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတေန၊ ကြီးမှရဟန်းပြုသော
သူသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ အနာစာရံ၊ ယုတ်သောအကျင့်ကို။ အာ
ရောစေတွာ၊ ကြား၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။
ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဥစ္စိနိတွာ၊ ယူပြီး၍။ အယံကမ္မဝါစာ၊ ကို။ ကတော၊
ရွတ်အပ်၏။ ဣမဉ္စကမ္မဝါစံ၊ ကို။ ကတော၊ ရွတ်ပြီး၍။ ယေရော၊ အရှင်

၁။ သံဝေဂဝဏ္ဏံ ကိတ္တေတွာ ကိတ္တေတွာ အနိစ္စတာဝဒိသညတ္တာနိ ဂိတာနိ
ဂါယိတွာ ပူဇာဝသေန ကိဠနတော သုန္ဓရံ ကိဠနဒိဝသာ သာဓုကိဠန ဒိဝသာ
နာမ။ ဝိသုဒ္ဓိသစ်-၆၄။

မဟာကဿပထေရ်သည်။ ဘိက္ခု။ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ သိစေ၏။ ကိံ အာမန္တေသိ၊ အဘယ်သို့သိစေသနည်းဟူမူကား။ အာဂုသော၊ တို့။ ဣဒါနိ၊ ဤတုမှာကံ၊ တို့အား။ စတ္တာလိသဒိဝသော၊ အရက်လေးဆယ်တို့ပတ်လုံး။ ဩကာသော၊ အခွင့်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ (နယုန်လဆန်းငါးရက်နေ့မှ စ၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့တိုင်အောင်သောနေ့ကို စတ္တာလိသဒိဝသယူလေ)။ တတော၊ ထိုအရက်လေးဆယ်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ (တနည်းကား) တတော၊ ထိုအရက်လေးဆယ်ထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ နော၊ ငါတို့အား။ အယံနာမပလိဗောဓော၊ ဤမည်သော ပလိဗောဓေသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ နလန္တော၊ မရအပ်။ တသ္မော၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထန္တရေ၊ ဤအရက်လေးဆယ် အတွင်း၌။ ယဿဘိက္ခုနော၊ အား။ ဧရာဂပလိဗောဓောဝါ၊ အနာကြောင့်ဖြစ်သော ကြောင့်ကြခြင်းသည်၎င်း။ အာစရိယုပဇ္ဈာယပလိဗောဓောဝါ၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်ကြောင့်ဖြစ်သော ကြောင့်ကြခြင်းသည်၎င်း။ မာတုပိတုပလိဗောဓောဝါ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကိုမူလည်း။ ပစိတဗ္ဗံ၊ ဖုတ်အပ်၏။ စိဝရံ၊ ကိုမူလည်း။ ကာတဗ္ဗံ၊ သောဘိက္ခု၊ သည်။ တံပလိဗောဓံ၊ ကို။ ဆိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍။ တံကရဏီယံ၊ ထိုသပိတ်ဖုတ်ခြင်းအစရှိသောကိစ္စကို။ ကရောတု၊ ပြုစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာမန္တေသိ၊ သိစေ၏။

ဝေဇ္ဇပန၊ ဤသို့သောစကားကို။ ဝတွာ၊ ၍။ ထေရော၊ သည်။ အတ္ထနော၊ ၍။ ပုဉ္ဇသတာယ၊ ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ပရိသာယ၊ သည်။ ပရိဝုတော၊ ခြံရံအပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂတော၊ သွားလေ၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ မဟာထေရာပိ၊ တို့သည်လည်း။ အတ္ထနော အတ္ထနော၊ ၍။ ပရိဝါရေ၊ အခြံအရံတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သောကသလ္လသမပ္ပိတံ၊ သောကတည်းဟူသော ခြောင့်သည် နှိပ်စက်အပ်သော။ မဟာဇနံ၊ ကို။ အဿာသေတုကာမာ၊ နှစ်သိမ့်စေတော်မူလိုကုန်သည်။ (သက်သာရာရစေလိုကုန်သည်လည်းဟူ)။ ဟုတွာ၊ ၍။ တံတံဒိသံ၊ ထိုထိုသောအရပ်သို့။ ပတ္တန္တော၊ သွားတော်မူကုန်၏။ ပုတ္တထေရောပန၊ သည်ကား။ သတ္တသတဘိက္ခု၊ ပရိဝါရော၊ ခုနစ်ရာသောရဟန်းခြံရံသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တထာဂတဿ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာနဌာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူရာအရပ်သို့။ အာဂတာဂဟံ၊ လာတိုင်း လာတိုင်းသော။ မဟာဇနံ၊ ကို။ အဿာသေဿာမိ၊ နှစ်သိမ့်စေအံ့။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍။ ကုသိနာရာယမေဝ၊ ကုသိနာရံ၌သာလျှင်။ အဋ္ဌာသိ၊ နေတော်မူ၏။

အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ အပရိနိဗ္ဗာတဿ၊
 ပရိနိဗ္ဗာန်မပြုသောမြတ်စွာဘုရား၏။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ချ်။ ဂစ္ဆတိ
 ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ပရိနိဗ္ဗာတဿ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသော။
 ဘဂဝတောဝိ၊ ၏လည်း။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ သယမေဝ၊ လျှင်။ အာဒါယ၊ ချ်။
 ပဉ္စဟိတိက္ခသတေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယေနမဂ္ဂေန၊ အကြင်ခရီး
 ဖြင့်။ သာဝတ္ထိ၊ သို့။ ဂန္ထဗ္ဗာ၊ သွားအပ်၏။ တေနမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ စာရိကံ၊
 ဒေသစာရိကို။ ပတ္တမိ၊ သွား၏။ ဂစ္ဆတော၊ ဂစ္ဆတော၊ သွားတိုင်း သွား
 တိုင်းသော။ အဿ၊ ထိုအာနန္ဒာ၏။ ပရိဝါရာ၊ အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော။
 ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဂဏနပထံ၊ အရေအတွက်ဟူသောအကြောင်းကို။ ဝိတိ
 ဝတ္တာ၊ လွန်လေကုန်၏။ အာယသ္မတာ၊ သော။ တေနအာနန္ဒေန၊ သည်။
 ဝုတဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာ ရောက်ရာအရပ်၌။ မဟာပရိဒေဝေါ၊ ပြင်းစွာ
 သော ဝိကြွေးခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ယေရေ၊ ရှင်အာနန္ဒာထေရ်
 သည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ သာဝတ္ထိံ၊ သို့။ အနုပုတ္တေပန၊ ရောက်လတ်
 သော်ကား။ သာဝတ္ထိဝါသိနော၊ သာဝတ္ထိပြည်၌နေကုန်သော။ မနဿာ၊
 တို့သည်။ ယေရော၊ သည်။ အာဂတောကိရ၊ လာပြီသတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 သုတ္တာ၊ ဤ။ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္ထာ၊ နံသာပန်းအစရှိသည်လက်၌ရှိကုန်သည်။
 ဟုတ္တာ၊ ဤ။ ပစ္စ၊ ဂန္ဓာ၊ ခရီးဦးကြိုဆို၍။ ဘန္တေအာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ပုဗ္ဗေ၊
 ဌ။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အာဂစ္ဆတ၊ လာကုန်၏။ အဇ္ဇ၊ ယခု။
 ကုဟိံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဌပေတွာ၊ ဤ။
 အာဂတာ၊ လာကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့
 အစရှိသော စကားတို့ကို။ ဝဒမာနာ၊ ဆိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ရောဒိံ၊ သု၊
 ဝိကြွေးကုန်၏။

ဆရာဝိကြွေးကုန်၏ဆိုပြီး ဆိုဝိကြွေးခြင်းသည် အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း
 ဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဗုဒ္ဓဿ။ပ။အဟောသိ
 ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဘဂဝတော၊ ဘုန်းရှိသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေဝိယ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်
 ပြုသောနေ့ကဲ့သို့။ မဟာပရိဒေဝေါ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။

တတြ၊ ထိုသာဝတ္ထိပြည်၌။ (သုဒ္ဓိကား နိပါတ်မျှသာ အနက်မရှိ)။
 အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ အနိစ္စတာဒိပဋိသံယုတ္တာယ၊ အမြဲ
 မရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်နှင့်စပ်သော။ ဓမ္မိယာ၊ တရားနှင့်လျော်
 သော။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ တံမဟာဇနံ၊ ကို။ သညာပေတွာ၊ ဤ။ ဇေတကံ၊

သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဤ။ ဒသဗလေန၊ သည်။ ဝသိတဂန္ဓကုဋိ၊ နေတော်မူ
သော ဂန္ဓကုဋိကို။ ဝန္တိတွာ၊ ဤ။ ဒွါရံ၊ ကို။ ဝိဝရိတွာ၊ ဤ။ မဇ္ဇဝိဌံ၊ ညောင်
စောင်း အင်းပျဉ်ကို။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ပပွေ၊ ငွေတွာ၊ ခါ၍။ ဂန္ဓကုဋိ၊
ကို။ သမ္ပဇ္ဇိတွာ၊ တံမြက်လှည်း၍။ မိလဘတမာလာကစဝရံ၊ ညှိုးလေပြီး
သောပန်းမှိုက်ကို။ ဆဇေတွာ၊ စွန့်၍။ မဇ္ဇဝိဌံ၊ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို။
အတိဟရိတွာ၊ တဆန်ဆောင်၍။ ပုန၊ ဘန်။ ယထာဌာနေ၊ ထားမြဲတိုင်း
၌။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဌိတကာလေ၊ ကိုယ်တော်ထင်ရှား
ရှိတော်မူသောအခါ၌။ ကရဏိယံ၊ ပြုအပ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။
ဝတ္ထံ၊ ဝတ်ကို။ အကာယိ၊ ၏။

ရှင်အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားတံမ်းတခြင်း

ဆရာ အလုံးစုံသော ဝတ်ကိုပြု၏ဟူ၍ အဘယ်သို့မူ၍ ပြုသနည်း
ရှင်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပြုသလောဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေး
ကိုဖြေခြင်းငှာ ကုရမာနောစ အစရှိသော ပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ထို
ပါဠိ၏ အတ္ထကား-

ကုရမာနောစ၊ ပြုသော်လည်း။ နှာနကောဌကသမ္ပဇ္ဇန ဥဒကူပဌာပနာဒိ
ကာလေသု၊ ရေချိုးအံ့ကို တံမြက်လှည်းခြင်း၊ ရေဖြင့်လုပ်ကျွေးခြင်း အစရှိ
သည်ကို ပြုခြင်းအစရှိသောကာလတို့၌။ ဂန္ဓကုဋိ၊ ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ဤ။ ဘဂဝါ၊
အရှင်ဘုရား။ အယံ၊ ဤအခါသည်။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ နှာနကာလောနန၊
ရေချိုးသောအခါ မဟုတ်တုံလော။ အယံ၊ သည်။ ဓမ္မဒေသနာကာလော၊
တရားဟောသောအခါတည်း။ အယံ၊ သည်။ သိက္ခန္တံ၊ တို့ကို။ ဩဝါဒေါန
ကာလော၊ အဆုံးအမကို ပေးတော်မူသောအခါတည်း။ အယံ၊ သည်။
သီဟသေယျံ၊ ကေသရာဇာခြင်္သေ့မင်း၏အိပ်ခြင်းနှင့်တူသော အိပ်ခြင်းကို။
(တနည်းကား) မြတ်သောအိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပနကာလော၊ ပြုတော်မူသော
အခါတည်း။ အယံ၊ ဤအခါသည်။ မုခဓောဝနကာလော၊ မျက်နှာသစ်
သော အခါတည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နဇယန၊ ဖြင့်။ ပရိဒေဝမာနောဝ၊
ငိုကြွေးလျက်သာလျှင်။ အကာယိ၊ ပြု၏။

အဘယ်ကြောင့် ရှင်အာနန္ဒာသည် ငိုလျက်သာ ပြုရလေသနည်းဟု
သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ယထာတံဘဂဝတော အစရှိ
သော ပါဠိကို အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဘောသဆရာမြတ် မိန့်တော်မူသတည်း။
ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ (တံကား နိပါတ်မျှသာတည်း။ အနက် မရှိ)။ သောအာနန္ဒော၊ သည်။ (ထည့်ပါ) ဘဂဝတော၊ ၏။ ဂုဏဂဏာ မတရသညတာယံ၊ ဂုဏ်အပေါင်း ဟူသော အမြိုက်အရသာကို သိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ (အာဓာရထည့်)။ ပတိဋ္ဌိတ ပေမောစေဝ၊ ကောင်းစွာတည်လေသော ချစ်ခြင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဓိဏာသဝေါစ၊ မကုန်သေးသော အာသဝတရားရှိသည်လည်း။ (ရဟန္တာ မဟုတ်သည်လည်းဟူ) ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနေကေသု၊ များစွာ ကုန်သော။ ဇာတိသဟဿေသု၊ ဇာတ်အထောင်တို့၌။ အညမညဿ၊ တယောက်သည် တယောက်အား။ ဥပကာရသဉ္စနိတစိတ္တမဒ္ဒဝေါစ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် ကောင်းစွာ ဖြစ်စေအပ်သောစိတ်၏နူးညံ့ခြင်းရှိသည် လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပရိဒေဝ မာနောဝ၊ ဝိကြွေးလျက်သာလျှင်။ အကာသိ၊ ၏။ (ဤသို့ယောဇနာ) တမေနံ တံဇနံ၊ ထိုအာနန္ဒာကို။ (ဇနံကား အနက်မရှိ) အညတရာ၊ မထင်ရှားသော။ ဒေဝတာ၊ နတ်သားသည်။ ဘန္တေအာနန္ဒ၊ နွာ။ တုမော့၊ ဘုံသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိဒေဝမာနာ၊ ဝိကြွေးကုန်သည်ရှိသော်။ ကထံ၊ သို့။ အညေ၊ တပါးသောသူတို့ကို။ အဿာသေဿထ၊ နှစ်သိမ့်စေကုန်နိုင် လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သံဝေဇေသိ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ သောအာနန္ဒော၊ သည်။ တဿာဒေဝတာယ၊ ၏။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ သံဝိဂ္ဂ ဟဒယော၊ ထိတ်လန့်သောနှလုံးရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ သန္တုတ္တော၊ ဆောက် တည်၍။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသော နေ့မှ။ ပတုတိ၊ ဤ။ ဌာနနိသဗ္ဗမဟုလတ္တော၊ ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဿန္တဓာတုကံ၊ ပြောသော သလိပ်ရှိသော။ ကာယံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ သမဿာသေတုံ၊ မျှမိမ့်သောငှာ။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ နတ် သည် ထိတ်လန့်စေသောနေ့မှ နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌။ (တနည်း ကား) ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ဝင်သောနေ့မှ နှစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌။ ဝိရုပိရေစနံ၊ ဆေးဖြင့်ထုံသော နို့ရည်ကို။ (နို့နှင့်ရောသော ဆေးကို ဟူ၍ ဆရာတို့ယောဇနာကုန်၏။ ဒို့ကာ၌ သြသပေရိဘာဝိတံ ပါမိတံ ဝိရမေဝ ပိရေစနန္တိ၊ ဝိရုပိရေစနံဟုဆိုသောကြောင့် ဆေးဖြင့်ထုံသော နို့ရည်ကိုဟု ယောဇနာခြင်းသည်သင့်၏)။ ပိဝိတွာ၊ သောက်၍။ ပိဟာရေ ယေဝ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌သာလျှင်။ နိသိဒိ၊ ၏။

ဝိရိစ္ဆတိ ရောဂေါ ဧတေနာတိ ဝိရေစနံ။ ဧတေန ဘေသဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။
ရောဂေါ၊ သည်။ ဝိရိစ္ဆတိ၊ ကင်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့အနာ
ကင်းကြောင်း ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေနာတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။
နိဋ္ဌိဋ္ဌံ၊ ပြအပ်ပြီးသော။ တံဘေသဇ္ဇံ၊ သည်။ ဝိရေစနံ၊ မည်၏။ ကရုဏ
သာဓန။

ရှင်ဗုဒ္ဓဇောသဆရာ-ဝိရိစ္ဆတိဟု ဆရာအထူးဆို၏။ သုဘလုလင်
အား ရှင်အာနန္ဒာကြားရာ၌ ဘေသဇ္ဇမတ္တာဟူ၍ သာမညသာဆိုသည်
တကား ဝိရိစ္ဆတိဟုမဆိုတကား အသို့သော အကြောင်းကြောင့်
ဝိရိစ္ဆတိဟု အမြဲယုံကြည်ရပါအံ့နည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထို
အမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ယံ သန္ဓာယ သုဘေန အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်
သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ယံ၊ အကြင်ဆေးဖြင့်ထုံသော နို့ရည်ကို။ ဝိဝိ၊ သောက်၏။ တံ၊ ထိုဆေးဖြင့်
ထုံသော နို့ရည်ကို သောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ သုဘေန၊ သုဘ
အမည်ရှိသော။ မာဏဝေန၊ လုလင်သည်။ ပဟိတံ၊ စေအပ်သော။ မာဏ
၊ တံ၊ လုလင်ငယ်ကို။ အကာလောခေါ၊ ပ။ ဥပသင်္ကမေယျာမာတိ၊ ဟူ၍၊
တေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ဖြို။

မာဏဝက၊ လုလင်ငယ်။ အကာလောခေါ၊ အခါမဟုတ်သေး။ အဇ္ဇ၊
ယနေ။ မေမယာ၊ သည်။ ဝိတာ၊ သောက်အပ်သော။ ဘေသဇ္ဇမတ္တာ၊
အနည်းငယ်မျှသောဆေးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ မယံ၊ ထို့သည်။ သွေဝိ၊
နက်ဖြန်လည်း။ အပ္ပေဝနာမ ဥပသင်္ကမေယျာမ၊ ကပ်နိုင်ကုန်ငြားအံ့
လည်းမသိ။

ဒုတိယဒိဝသေ၊ ဆေးသောက်သောနေ့မှ နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌။
စေတကတ္ထေရေန စေတကတ္ထေရံ၊ စေတကထေရ်ကို။ ပစ္ဆာသမဏေန
ပစ္ဆာသမဏံ၊ နောက်လိုက်ရဟန်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ (တနည်းကား) ပစ္ဆာ
သမဏေန၊ နောက်လိုက်ရဟန်းဖြစ်သော။ စေတကတ္ထေရေန၊ နှင့်။ သဋ္ဌိံ၊
တကွ။ ဝန္တာ၊ ၍။ သုဘေန၊ သော။ မာဏဝေန၊ သည်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်
သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဣမသ္မိံ ဒိဃနိကာယေ၊ ၌။ ဒသမံ၊ ဆယ်သုတ်တို့၏
ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ သုဘသုတ္တံနာမ၊ သုဘသုတ်အမည်ရှိသော။
သုတ္တံ၊ ကို။ အဘာသိ၊ ဟောတော်မူ၏။

အထ၊ ထိုဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ရောက်သောအခါ၌။ အာနန္ဒတ္ထ
 ရော၊ သည်။ ဇေတဝန်မဟာဝိဟာရေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းကြီး၌။ ခဏ္ဍပုလ္လ
 ပဋိသင်္ခရဏံ၊ ကျိုးသည်ပြတ်သည်ကို ပြုပြင်ခြင်းကို။ ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေ
 ၍။ ဝဿုပနာယိကာယ၊ ဝါသို ကပ်အံ့သောနေ့သည်။ ဥပကဋ္ဌာယ၊
 နီးယတ်သော်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ ဩဟာယ၊ စွန့်၍။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂတော၊
 သွားလေ၏။ တထာ၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာအတူ။ အညေဝိ၊ တပါးလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ၊ သူတော်တရားကို သင်္ဂါယနာတင်တတ်
 ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဂတော၊ သွားလေကုန်၏။ (ဘိက္ခုသံဃံ
 ဩဟာယဟူ၍ ဆိုသောကြောင့် တယောက်အထီးထည်း သွား၏ဟု
 သိအပ်၏)။

ဆရာ-ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ဟူ၍ ဆရာအထူးဆို၏။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့
 သွားသည်ကို ဆိုရာ၌ အထခေါ် ထေရာ၊ ဘိက္ခုဟူ၍သာ သာမည
 ဆိုသည် မဟုတ်တုံလော။ ဆရာစကားကို အသို့လျှင် သန္နိဋ္ဌာန်ကျ
 မှတ်ရပါအံ့နည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဇေဝိ
 ဂတေ အစရှိသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ ဇေဝိ၊ သို့။ ဂတေ၊ သွားကုန်သော။ တေဘိက္ခု၊ တို့ကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ အထခေါ၊ ပ။ သင်္ဂါယိတုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။
 အထခေါ၊ ထိုဝါသိုကပ်အံ့သောနေ့ နီးသောအခါ၌။ ထေရာ၊ ကုန်
 သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဓမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝိနယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သင်္ဂါယိတုံ၊
 ငှာ။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂတော၊ ကုန်၏။ တေထေရာ၊ တို့သည်။ အာသဇ္ဇိပုဏ္ဏ
 မာယံ၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပါဠိပဒေဝိဝသေ၊
 အထွက်တရက်နေ့၌။ သန္နိပတိတွာ၊ ၍။ ဝဿံ၊ သို့။ ဥပဂစ္ဆိံ၊ သူ၊ ကပ်ကုန်၏။

တေနခေါပနသမယေန၊ ထိုထေရ်တို့ ဝါသိုကပ်သောအခါ၌။ ရာဇ
 ဂဟံ၊ ကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌာရသမဟာဝိဟာရာ၊ တဆွဲရှစ်ရပ်သော
 ကျောင်းကြီးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသဗ္ဗေဝိ၊ ထိုအလုံးစုံသော
 ကျောင်းတို့သည်လည်း။ ဆဉ္စတပတိတဥဏ္ဏာပါ၊ ရဟန်းတို့ စွန့်အပ်ကုန်
 သည်ဖြစ်၍ ကျသော အမိုးအခြင်ရှိကုန်သည်။ (အမှိုက်တို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်
 သည်လည်းဟူ)။ အဟေသုံ၊ ကုန်၏။

တဆဲရှစ်ရပ်သောကျောင်းကြီးတို့ကိုပြင်ဆင်ခြင်း

အတွဲကြောင့် ထိုကျောင်းတို့သည် ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သနည်းဟု သူမေး
ဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဘဂဝတော ဟိ အစရှိသောပုဂ္ဂို
ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏အတ္ထကား-

ဟိကသွာ၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌိတပတိတဥတ္တာပါ၊ ကုန်သည်။ အဟေသံ၊
ကုန်သနည်းဟူမူကား။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ ပရိနိဗ္ဗာနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ
ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေဝိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။
အတ္တနောအတ္တနော၊ ဤ။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ဝိဟာရေစ၊
တို့ကို၎င်း။ ပရိဝေဏေစ၊ ပရိဝုဏ်တို့ကို၎င်း။ ဆဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်၍။ အဂမံသု၊
သွားကုန်၏။ တသွာ၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌိတပတိတဥတ္တာပါ၊ ကုန်သည်။
အဟေသံ၊ ကုန်၏။ (ဤသို့သမ္ပန်)။

အမှာ။ ။ပရိစ္ဆေဒ ဝသေန ဝေဒိယတိ ဒိဿတိတိ ပရိဝေဏံ။
ယံဌာနံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
ဝေဒိယတိဒိဿတိ၊ ရှုအပ်၏။ ဣတိတသွာ၊ ကြောင့်။ တံဌာနံ၊ သည်။
ပရိဝေဏံ၊ မည်၏။ ကမ္မသာဓနေ၊ ပရိသဒ္ဓါပပဒ ဝိဓာတ်၊ ယုပစ္စည်း။

တတ္ထ တေသု ဝိဟာရေသု၊ တို့၌။ (ခဏ္ဍပုလ္လပဋိသင်္ခရဏ၌စပ် အထဟုပုဂ္ဂို
ရှိကြ၏။ တတ္ထဟုရှိမှ ဒီကာနှင့်ညီ၏)။ ကတိကဝတ္ထံ၊ ကို။ ကုရမာနာ၊ ပြုကုန်
သည်ဖြစ်၍။ (ကရောမ၌စပ်)။ ယေရာ၊ တို့သည်။ (စိန္တေသံ၌စပ်)။
ဘဂဝတော၊ ဤ။ ဝစနပူဇနတ္ထု၊ စကားတော်ကို ပူဇော်ခြင်းငှာ၎င်း။
တိတ္ထိယဝါဒပရိမောစနတ္ထု၊ တိတ္ထိတို့၏ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းငှာ၎င်း။
(စိန္တေသံ၌ချည်း စပ်ပါ)။ ပဌမံမာသံ၊ ရှေးဦးစွာသော မိုဃ်းလ-တလ
ပတ်လုံး။ (ဝါဆိုလပြည့်အတွက်တရက်နေ့မှစ၍ ဝါခေါင် လပြည့်တိုင်
အောင်ယူ)။ ခဏ္ဍပုလ္လပဋိသင်္ခရဏံ၊ ကျိုးသည် ပြတ်သည်ကို ပြုခြင်းကို။
ကရောမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသံ၊ ကုန်၏။

အဘယ်ကြောင့် သင်္ခါယနာ တင်ခြင်းကိုသာ ပြုတော် မမူကုန်မူ၍
ထေရ်တို့သည် ရှေးဦးစွာသော မိုဃ်းလ-တလပတ်လုံး ကျိုးသည်
ပြတ်သည်ကို ပြုပြင်ကုန်အံ့ဟု ကြံတော်မူကုန်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်
ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တိတ္ထိယာဟိ ဥပဝဒေယျံ ဟူသောပုဂ္ဂို
ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏အတ္ထကား-

ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဝေံ ထည့်ပါ)။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိန္တေသုံ၊ ကုန်သနည်း။ တိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥပဝဒေယျံ၊ ကဲ့ရဲ့ကုန်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိန္တေသုံ၊ ကုန်၏။

ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ကုန်ရာ၏ဆိုပြီး အတယ်သို့ ကဲ့ရဲ့ကုန်ရာသနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ သမဏဿ။ပ။ ဝိနဿတိ ဟူသော ပါဠိကို အရှင်ဗုဒ္ဓဘောသဆရာတော်မြတ်မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဂေါတမဿ၊ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော။ သမဏဿ၊ ၏။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ သတ္တရိ၊ ဆရာသည်။ ဌိတေယော၊ ထင်ရှားရှိစဉ်သာလျှင်။ ဝိဟာရေ၊ တို့ကို။ ပဋိဇ္ဇေသု၊ သုခသင်ကုန်၏။ ပရိနိဗ္ဗာတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသော်။ ဆဇ္ဇေသုံ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုလာနံ၊ ဒါယကာတို့၏။ မဟာဓနပရိစ္စာဂေါ၊ များစွာသောဥစ္စာကို စွန့်ကြဲခြင်းသည်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပဝဒေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။

ဆရာ-ဝစနပူဇနတ္ထု တိတ္ထိယဝါဒပရိမောစနတ္ထုဟု တဒတ္ထသမ္ပဒါနနှစ်ပါးကိုဆိုပြီး။ ထိုသမ္ပဒါနတို့ကို ကရောမကြိယာနှင့် စပ်အပ်သလော။ စိန္တေသုံကြိယာနှင့် စပ်အပ်သလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ တေသဉ္စ ဝါဒပရိမောစနတ္ထံ စိန္တေသုံတိ ဝုတ္တံ ဟောတိဟူသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

တေသံ တိတ္ထိယာနံ၊ တို့၏။ ဝါဒပရိမောစနတ္ထု၊ ငှာလည်း။ စိန္တေသုံ၊ ကုန်၏။ ဣတိဣဒံဝစနံ၊ ဤသမ္ပန္နအဓိပ္ပါယ်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အမှာ။ ။မောစနတ္ထု၌ စသဒ္ဓါဖြင့် ဝစနပူဇနတ္ထုဟူသောပုဒ်ကို ဆည်းသတည်း။ ဤတေသံ အစရှိသော ပါဠိကား ဝစနပူဇနတ္ထု တိတ္ထိယဝါဒပရိမောစနတ္ထုဟူသော ပါဠိကိုစွဲ၍ ထွက်သတည်း။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိန္တယိတွာစပန၊ ကြံပြီး၍ကား။ ကတိကဝတ္ထံ၊ ကို။ ကရိံသု၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိန္တယိတွာ၊ ၍။ ယံကတိကဝတ္ထံ၊ ကို။ ကရိံသု၊ ကုန်၏။ တံကတိကဝတ္ထကရဏံ၊ ထိုသို့ကတိကဝတ်ပြုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အထခေါထေရာနံ။ပ။ သင်္ဂါယိသာမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ပ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ခဏ္ဍဗုလ္လပဋိသင်္ခရဏံ၊ ကျိုးသည် ဖြတ်သည်ကို ပြုပြင်ခြင်းကို။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီး။ပ။ မဇ္ဈိမံမာသံ၊ ဝါခေါင်လ၌။ပ။

အမှတ်။ ။ဤအထခေါ် ထေရာနံ အစရှိသော ပါဠိ၌ ပဌမံမာသံ ခဏ္ဍုလ္လပဋိသင်္ခရဏံ ကရောမဟူ၍ သာမညဆိုသော်လည်း တိတ္ထိတို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းငှာ ဟူ၍၎င်း၊ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ကို ပူဇော်ခြင်းငှာဟူ၍၎င်း ကြံ၍ ပဌမံမာသံ ခဏ္ဍုလ္လပဋိသင်္ခရဏံ ကရောမဟူ၍ ကတိကဝတ်ပြုကုန်သည်။ သာမညမပြုဟုလိုသော်။ ဟန္တမယံ အာရုံသော ပဌမံ မာသံ ခဏ္ဍုလ္လပဋိသင်္ခရဏံ ကရောမဟူသော စကားသည် သာမညတည်း။ သာမညကိုဝိသေသဖြစ်စေလို၍ဆိုသည် ရှိသော် သန္ဓာယဝုတ္တံနှင့်ဆိုခြင်း။

တေထေရာ၊ တို့သည်။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ကျိုးသည် ပြတ်သည်ကို ပြုပြင်ကုန်အံ့ဟု ကြံပြီးသည်မှ မိုးသောက်သောနေ့၌။ (တနည်းကား) ဝါဆိုကပ်၍ မိုးသောက်သောနေ့၌ ။ပ။ အဋ္ဌံသု၊ ရပ်ကုန်၏။ ရာဇာ၊ သည်။ အာဂန္တု၊ ၍။ ဘန္တေ၊ တို့။ ကိံ၊ အတယ်ကြောင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနော၊ ၍။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စကို။ ပုစ္ဆိ၊ ၍။ ထေရာ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌာရသမဟာဝိဟာရပဋိသင်္ခရဏတ္ထာယ၊ တဆွဲရှစ်ရပ်သောကျောင်းတို့ကို ပြုပြင်စေခြင်းငှာ။ ဟတ္ထကမ္မံ၊ လက်အမှုကို။ ပဋိမေဝဒယိံသု၊ ကြားကုန်၏။ ရာဇာ၊ သည်။ ဟတ္ထကမ္မကာရကေ၊ လက်အမှုကို ပြုတတ်ကုန်သော။ မနုဿေ၊ တို့ကို။ အဒါသိ၊ ၍။ ထေရာ၊ တို့သည်။ ပဌမံမာသံ၊ ရှေးဦးစွာသော မိုးလပတ်လုံး။ သဗ္ဗဝိဟာရေ၊ တို့ကို။ ပဋိသင်္ခရပေတွာ၊ ပြုပြင်စေ၍။ ရညော၊ အား။ မဟာရာဇ၊ မင်းကြီး။ ဝိဟာရပဋိသင်္ခရဏံ၊ ကျောင်းကို ပြုပြင်ခြင်းသည်။ နိဋ္ဌတံ၊ ပြီးပြီ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟံ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို သင်္ဂါယနာ တင်ခြင်းကို။ ကရောမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာရောစေသံ၊ ကြားကုန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သာဓု၊ ကောင်းပြီ။ ဝိဿဒ္ဓာ၊ ရွံရှားခြင်း ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကရောယ၊ ကုန်လော။ မဟံ၊ ၍။ အာဏာစက္ကံ၊ အာဏာစက်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ တုမှာကဉ္စ၊ တို့၏သည်း။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက်သည်။ ဟောတု၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ တို့။ အာဏာပေထ၊ စေကုန်လော။ ကိံ၊ အသို့။ ကရောမ၊ ပြုကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၍။

စရည်းပင်ရောက်ရာအရပ်၌ လိုဏ်ဂူတော်

မဟာရာဇ၊ မင်းကြီး။ သင်္ဂဟံ၊ သင်္ဂါယနာကို။ ကရောန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သန္နိသဇ္ဇနဌာနံ၊ စည်းဝေးရာအရပ်ကို။ ကရောယ၊ ပြုကုန်

သော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာရောစေသုံ၊ ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ တို့။ ကတ္ထ၊ အဘယ်
 အရပ်၌။ ကရောမ၊ ပြုရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ မဟာ
 ရာဇ၊ ကြီး။ ဝေဘာရပဗ္ဗတပဿ၊ ဝေဘာရတောင်၏နံရံ၌။ သတ္ထပဏ္ဍိ
 ဂဟာဒ္ဒါရေ၊ စရည်းပင်ရောက်သော လိုက်တံခါး၌။ ကာတုံ၊ ၄၁။ ယုတ္တံ၊
 ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာရောစေသုံ၊ ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ တို့။ သာဓု၊ ပြီ။ ဣတိ
 ခေါ၊ ဤသို့။ အဇာတသတ္ထ၊ အဇာတသတ် အမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊
 သည်။ ဝိသုကမ္မုနာ၊ ဝိသုကြိုနတ်သားသည်။ နိဗ္ဗိတသဒိသံ၊ ဘန်ဆင်းအပ်
 သည်နှင့် တူစွာထသော။ သုဝိဘတ္တဘိတ္တိယမ္ဘသောပါနံ၊ ကောင်းစွာဝေ
 ဘန်အပ်သော နံရံသည်တိုင် စောင်းတန်းရှိထသော။ နာနာဝိဓ မာလာ
 ကမ္မ လတာကမ္မ ဝိစိတ္တံ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော ခြူးပန်းခြူးနွယ်
 တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာထသော။ ရာဇသဝနဝိဘူတိ၊ မင်းအိမ်၏ တင့်တယ်
 ခြင်းကို။ အဘိဘဝန္တိဣဝ၊ နှိပ်စက်ဘိသကဲ့သို့။ (မဏ္ဍပံကာရာပေတွာ၌
 စပ်ပါ)။ ဒေဝဝိမာနသိရိ၊ နတ်ဗိမာန်၏တင့်တယ်ခြင်းကို။ အဝဟသန္တိ
 ဣဝ၊ ပျက်ရယ်မှု ပြုသကဲ့သို့။ သိရိယာ၊ အသရေဖြင့်။ ဇလန္တိဣဝ၊
 ထွန်းတောက်ပသကဲ့သို့။ ဒေဝမနုဿနယနဝိဟင်္ဂါနံ၊ နတ်၊ လူတို့၏
 ဖျက်စိတည်းဟူသော ငှက်အပေါင်းတို့၏။ ဧကနိပါတိတ္ထိဣဝ၊ တပေါင်း
 တည်းကျရာ ဆိပ်ကဲ့သို့။ သမ္ပိဏ္ဍိတံ၊ တပေါင်းတည်း ထားအပ်သော။
 သောကရာမဏေယျကံဣဝ၊ လူတို့၏ မွေ့လျော်တွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗသာရမဏ္ဍံ၊ ရှုခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်သော ထူးသောတန်ဆာရှိထ
 သော။ ဝိဝိဓကုသုမ ဒါမောလမ္မက ဝိနိဂ္ဂလန္တ စာရဝိတာနံ၊ တွဲရရှိဆွဲ
 သော အထူးထူးအပြားပြားရှိသော ပန်းဆိုင်တို့ကို ထွက်စေသကဲ့သို့
 သော လျှောက်ပတ်သော တင့်တယ်သော ဗိမာန်ရှိထသော။ နာနာ
 ရတန ဝိစိတ္တ မဏိကောဋိမ တလံဣဝ၊ အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့်
 ဆန်းကြယ်သော ပတ္တမြားတို့ဖြင့် ပြီးစေအပ်သော အပြင်ရှိသကဲ့သို့။
 ပုပ္ဖပဟာရ ဝိစိတ္တ သုပရိနိဋ္ဌိတ ဘူမိကမ္မံ၊ ပန်းပူဖော်ခြင်းတို့ဖြင့် ဆန်း
 ကြယ်သော ကောင်းစွာအပြေအပြစ် ပြုအပ်သော မြေအမှုရှိထသော။
 မဏ္ဍပံ၊ မဏ္ဍပ်ကို။ ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေ၍။ နံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်ကို။ ဗြဟ္မဝိမာန
 သဒိသံ၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ ဗိမာန်နှင့်အတူ။ အလင်္ကာရိတွာ၊ ၍။ တသ္မိံ မဟာ
 မဏ္ဍပေ၊ ထိုမဏ္ဍပ်ကြီး၌။ ပဉ္စသတာနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။
 အနုဗ္ဗာနိ၊ အဘိုးအတိုင်း မသိကုန်သော။ ပဉ္စကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏသတာနိ၊
 ငါးရာသောခင်းနှီးပြောက်တို့ကို။ ပညပေတွာ၊ ခင်းစေ၍။ ဒက္ခိဏဘာဂံ၊

၄၆ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

လက္ခဏာအသို့ကို။ နိဿယာယ။ ဤ။ ဥတ္တရာဘိဓဉ်၊ မြောက်အရပ်သို့ရှေ့ရှု။
ထေရာသနံ၊ သီတင်းကြီးနေရာကို။ ပညပေတွာ၊ ဤ။ မဏ္ဍပမဇ္ဈေ၊ ဤ။ ပုရတ္တာ
ဘိဓဉ်၊ အရှေ့အရပ်သို့ရှေ့ရှု။ ဘဝတော၊ ဘုန်းရှိသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။
အာသနာရဟံ၊ နေခြင်းငှာထိုက်သော။ ဓမ္မာသနံ၊ တရားဟောပလ္လင်ကို။
ပညပေတွာ၊ ဤ။ ဧတ္ထ၊ ဤတရားဟောပလ္လင်၌။ ဒန္တဓမ္မိတံ၊ ဆင်စွယ်တို့ဖြင့်
စီအပ်သော။ ဗီဇနိဉ္စ၊ ယပ်ကိုလည်း။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊
အား။ ဘန္တေ၊ တို့။ မမ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အာရောစာပေသိ၊ ကြားစေ၏။

တသ္မိံပနဒိဝသေ၊ ထိုသို့ကြားသောနေ၌။ ဧကဇ္ဈေ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ၊ သော။ အာနန္ဒာ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ဣမသ္မိံဘိက္ခုသံဃေ၊ ဤ။ ဝိဿဂန္ဓံ၊ မကောင်းသော
အနံကို။ (အဆိပ်နံကိုလည်းဟူ)။ ဝါယန္တေ၊ လှိုင်စေသည်ဖြစ်၍။ ဧကော၊
တယောက်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိစရတိ၊ သွား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံ
သု၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ အာနန္ဒာထေရ်သည်။ တံဝစနံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ဤ။
ဣမသ္မိံဘိက္ခုသံဃေ၊ ဤ။ အညော၊ ငါမှတပါးသော။ ဝိဿဂန္ဓံ၊ ကို။
ဝါယန္တေ၊ လှိုင်စေသည်ဖြစ်၍။ ဝိစရဏကဘိက္ခုနာမ၊ သွားသောရဟန်း
မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဇ္ဈ၊ မချွတ်။ ဧတေဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊
ဤ။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇိ၊
ရောက်၏။ ဧကဇ္ဈေ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ နံ၊ ထိုအာနန္ဒာကို။
အာဝုသောအာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ သေ၊ နက်ဖြန်။ သန္ဓိပဂါတော၊ သင်္ဃံ
အစည်းအဝေးသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ (ဘဝိဿတိလတ္တံ့)။ တုဉ္စ၊ သင်
သည်လည်း။ သေက္ခော၊ သေက္ခသာတည်း။ သကရဏိယော၊ အထက်မင်
သုံးခုတို့၏အလိုငှာ ပြုတူယ်ကိစ္စရှိသေး၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တေ၊ သင့်အား။
သန္ဓိပဂါတံ၊ သင်္ဃံအစည်းအဝေးသို့။ ဂန္တု၊ ငှာ။ နယုတ္တံ၊ သင့်။ တံ၊ သင်
သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်။ ဟောဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အာဟံသုယေဝ၊ ကုန်သလျှင်ကတည်း။

အထခေါ၊ ထိုသို့ဆိုသောအခါ၌။ အာယသ္မန္တံ၊ သော။ အာနန္ဒော၊
သည်။ သေ၊ နက်ဖြန်။ သန္ဓိပဂါတော၊ သင်္ဃံ အစည်းအဝေးသည်။
ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ (လတ္တံ့ပေါ)။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ အဟံ၊ သည်။ သေက္ခော၊
သည်သာလျှင်။ သမာနေ၊ ဖြစ်လျက်။ သန္ဓိပဂါတံ၊ သို့။ ယံ ဂစ္ဆေယျံ၊
အကြင်ကြောင့်သွားအံ့။ ဧတံ၊ ထိုသို့သွားခြင်းသည်။ နပတိရူပံ၊ မလျောက်

ပတ်။ (ယာဟံကို ယံ အဟံဟု ပုဒ်ဖြတ်။ ယွာဟံဟူ၍လည်းရှိ၏။မသင့်)။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ ဗဟုဒေဝရတ္တိံ၊ များစွာသောညဉ့်ပတ်လုံး
 လျှင်။ ကာယဂတာယ၊ ခုတ္တိံသကာယလျှင်အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊
 သတိဖြင့်။ ဝိတိနာမေတွာ၊ လွန်စေ၍။ ရတ္တိယာ၊ ၍။ ပစ္စုသသမယေ၊ ဌ။
 စင်္ဂမာ၊ စင်္ဂြိုဟ်။ ဩရောဟိတွာ၊ သက်၍။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။
 နိပဇ္ဇိဿာမိ၊ အိပ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကာယံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇေသိ၊ စောင်း၏။
 ဒွေပါဒါ၊ ခြေနှစ်ဘက်တို့သည်။ ဘူမိတော၊ မြေမှ။ မုတ္တော၊ လွန်ကုန်ပြီ။
 သိသဉ္စ၊ ဦးခေါင်းသည်လည်း။ ဗိမ္ဗောဟနံ၊ အုံးသို့။ အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်မီ။
 တေသ္မိံအန္တရေ၊ ဤအကြား၌။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏အစွမ်း
 အားဖြင့် တစုံတခုသောအာရုံကို မယူမူ၍။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ စိတ္တံ၊
 သည်။ ဝိမုစ္စိ၊ လွတ်၏။

ရှင်အာနန္ဒာ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း

ဟိ-ဝိတ္ထာရယိဿာမိ၊ အကျယ်ခံ့အံ့။ အာယသ္မာ၊ သော။ အယံအာနန္ဒော၊
 သည်။ ဗဟိ၊ ဌ။ စင်္ဂမေန၊ ဖြင့်။ ဝိတိနာမေတွာ၊ လွန်စေ၍။ ဝိသေသံ၊
 တရားအထူးကို။ နိဗ္ဗတ္တတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တော၊ ၍။ စိန္တေသိ၊
 ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ တံ၊ သည်။ ကတပုညော၊
 ပြုခဲ့ဘူးသောကောင်းမှုရှိသည်။ အသိ၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အနု
 ယုဉ္ဇ၊ လုံ့လပြုလော။ ဒိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ အနာသဝေါ၊ ရဟန္တာသည်။
 ဟောဟိသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ (ဟောဟိသိကား ဟူဇာတ် သိဝိဘတ်တည်း)။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစနန၊ ဆိုတော်မူပြီးမဟုတ်တုံလော။
 ဗုဒ္ဓါနန္ဒ၊ တို့၏လည်း။ ကထာ၊ စကားသည်။ ဒေါသောနာမ၊ အပြစ်
 မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ မမ၊ ငါသည်။
 ဝိရိယံ၊ ကို။ အစွာရခွံ၊ အလွန်အားထုတ်အပ်၏။ တေန၊ ထိုသို့အားထုတ်
 သောကြောင့်။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စာယ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းငှာ။
 (မငြိမ်သက်ခြင်းငှာလည်းဟူ)။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟန္တုယခု၊ အဟံ၊ သည်။
 ဝိရိယသမတံ၊ ဝိရိယနှင့်မျှသည်၏ အဖြစ်ကို။ ယောဇေမိ၊ ယှဉ်အံ့။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ၍။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ စင်္ဂမာ၊ မှ။ ဩရောဟိတွာ၊ ၍။
 ပါဒဓောဝနဋ္ဌာနေ၊ ခြေဆေးရာအရပ်၌။ ဌတွာ၊ ရပ်၍။ ပါဒံ၊ ကို။ ဧဝ
 ဝိတွာ၊ ၍။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ မဇ္ဇကေ၊ ညောင်စောင်း၌။
 နိသိဒိတွာ၊ ထိုင်၍။ ထောကံ၊ အတန်ငယ်။ ဝိဿမိဿာမိ၊ ငြိမ်သက်အံ့။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ကာယံ၊ ကို။ မဇ္ဇကေ၊ ဌ။ အပနာမေသိ၊ တင်၏။ ဒွေပါဒါ၊

၀၀၀

တို့သည်။ ဘူမိတော၊ မှ။ မုတ္တော၊ လွတ်ကုန်ပြီ။ သီသံ၊ သည်။ ဗိဓ္ဓေဟနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တံ၊ မိ။ တေသ္မိံ၊ အန္တရေ၊ ဤ။ စိတ္တံ၊ သည်။ အနုပ၊ ဒါ၊ တဏှာ၊ ဗိဋ္ဌိအားဖြင့် တစုံတခုသော အာရုံကို မယူမူ၍။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝေါတို့မှ။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီ။ စတုဗ္ဗရိယာပထဝိရဟိတံ၊ လေးပါးသောဗ္ဗရိယာပုထ်တို့မှ ကင်းသော။ ထေရဿ၊ ၏။ အရဟတ္တံ၊ ရဟန္တာအဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တနည်းကား) ထေရဿ၊ ၏။ အရဟတ္တံ၊ သည်။ စတုဗ္ဗရိယာပထဝိရဟိတံ၊ လေးပါးသောဗ္ဗရိယာပုထ်တို့မှ ကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဣမသ္မိံ၊ သာသနော၊ ဤ။ အနိပန္နော၊ မလျောင်းမူ၍။ အနိသိန္ဓော၊ မထိုင်မူ၍။ အဋ္ဌိတော၊ မရပ်မူ၍။ အစက်မန္တော၊ မသွားမူ၍။ ကောသိက္ခ၊ သည်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အာနန္ဒတ္ထေရောတိ၊ ယူ၍။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ဝတ္ထတိ၊ သင့်၏။

အထခေါ၊ ထိုပဌမသင်္ဂါယနာတင်သောအခါ၌။ သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေးကုန်သော။ (ထည့်ပါ) ထေရာ၊ ကုန်သော။ တိက္ခ၊ တို့သည်။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ အာနန္ဒာထေရ် ရဟန္တာဖြစ်၍ မိုးသောက်သောနေ့၌။ ကာဠပက္ခဿ၊ ဝါခေါင်လကွယ်ပက္ခ၏။ ပဉ္စမိယံ၊ ဝါးရက်မြောက်သောနေ့၌။ (သန္နိပတိံ သုဉ္ဇ ဝိသယာဓာရစင်)။ ကတဘတ္တကိစ္စာ၊ ဆွမ်းတုဉ်းပေးခြင်းကိစ္စပြီးကုန်သော်။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ ပဋိသာမေတွာ၊ ကောင်းစွာထား၍။ ဓမ္မသဘာယံ၊ တရားသဘင်မဏ္ဍပ်၌။ (သန္နိပတိံ သုဉ္ဇ ဩပသိလေသိကာဓာရစင်)။ သန္နိပတိံ သု၊ ကုန်၏။ အထခေါ၊ ထိုသို့သင်္ဃာစည်းဝေးသောအခါ၌။ အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်၍။ သန္နိပတိံ၊ သို့။ အဂမာယိ၊ သွားလေ၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ အဂမာယိ၊ နည်း။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ အဟံ၊ သည်။ သန္နိပတိတမဇ္ဈပဝိသနာရဟော၊ အစည်းအဝေးအလယ်သို့ဝင်ခြင်းငှာထိုက်သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တုဠစိတ္တော၊ ဖြစ်၍။ ဧကံသံ၊ ပခုံးတဘက်၌။ စိဝရံ၊ ကို။ (တနည်းကား) စိဝရံ၊ ကို။ ဧကံသံ၊ ပခုံးတဘက်၌ရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဗန္ဓနာ၊ အညွှာမှ။ မုတ္တတာလပတ္တံ၊ လွတ်သော ထန်းသီးမှည့်ကဲ့သို့။ ပဏ္ဍုကမ္မလေ၊ ပဏ္ဍုကမ္မလာ ကျောက်ဖျာ၌။ နိက္ခိတ္တဇောတိမဏိဝိယ၊ ထားသော ပတ္တမြားစစ်ကဲ့သို့။ ဝိဂတဝလာဟကေ၊ ကင်းသောတိမ်တိုက်ရှိသော။ နထေ၊ ကောင်းကင်၌။ သမုဂ္ဂတပုဏ္ဏစန္ဒောဝိယ၊ ကောင်းစွာတက်သောလပြည့်ဝန်းကဲ့သို့။ ဗာလတပ သမ္ပဿ ဝိကသိတရေဏုပိဉ္စရ

ဂန္ထိ၊ တက်သစ်သောနေလှလင်၏ အရက်ဖြင့်ထိသောရွက်ချပ်ဝတ်မှုတည်း
 ဟူသောတိုက်ရှိသော။ ပဒုမံဝိယ၊ ကြာပဒုမာကဲ့သို့။ ပရိသုဋ္ဌေန၊ စင်ကြယ်
 စွာထသော။ ပရိယောဒါတေန၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြီးပြီးပြတ်ရှိထသော။
 သပ္ပဘေန၊ အရောင်ရှိထသော။ သဿိရိကေန၊ တင့်တယ်ခြင်းရှိထသော။
 မုခဝရေန၊ ခံတွင်းတော်မြတ်ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ၊
 အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ခြင်းကို။ အာရောစယမာနောဝိယ၊ ကြားသကဲ့သို့။
 အဂမာသိ၊ ၏။ အထ၊ ဌ။ နံ၊ ထိုအာနန္ဒာကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ အာယသ္မတော၊
 သော။ မဟာကဿပဿ၊ ၏။ ဧတံပရိဝိတတ္တနံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။
 ကိံအဟောသိ၊ နည်း။ ဘော၊ အရှင်တို့။ အာနန္ဒော၊ သည်။ အရ
 ဟတ္တပ္ပတ္တော၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သောဘတိဝတ၊ တင့်
 တယ်စွတကား။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သစေဓရေယျ၊ အကယ်၍
 ထင်ရှားရှိပြားအံ့။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ အာနန္ဒဿ၊ အား။ သာဓု
 ကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒဒေယျ၊ ၏။ ဟန္တဒါနိ၊ ယခု။ အဟံ၊ ငါသည်။
 အဿ၊ ထိုအာနန္ဒာအား။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်သော။
 သာဓုကာရံ၊ ကို။ ဒဒါမိ၊ ပေးအံ့။ ဣတိဧတံပရိဝိတတ္တနံ၊ ဤသို့သောအကြံ
 သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ စိန္တေတွာ၊ ကြံပြီး၍။ (ထည့်ပါ) တိက္ခတ္ထံ၊ သုံး
 ကြိမ်။ သာဓုကာရံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ၏။

မဇ္ဈိမဘာဏကောပန၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ကိုဆောင်ကုန်သော ဆရာတို့သည်
 ကား။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိံဝဒန္တိ၊ အသို့ဆိုကုန်သနည်း ဟူမူကား။ အာနန္ဒ
 ထေရော၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ဉပေတုကာမော၊
 သိစေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နအာဂတော၊ မလာ။
 ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ယထာဝုနံ၊ သီတင်းကြီးစဉ်အတိုင်း။ အတ္တနော အတ္တ
 နော၊ ၏။ ပတ္တာသနေ၊ ရောက်သောနေရာ၌။ နိသီဒန္တာ၊ နေကြကုန်သည်
 ရှိသော်။ အာနန္ဒထေရဿ၊ ၏။ အာသနံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ နိသီန္တာ၊
 ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သောရဟန်းတို့သည်။
 ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ဧတံအာသနံ၊ သည်။ ကဿ၊ အသူ၏။
 အာသနံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အာနန္ဒဿ၊ ၏။ အာသနံ၊
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ အာနန္ဒောပန၊ သည်ကား။
 ကုဟိံ၊ အဘယ်အရပ်သို့။ ဂတော၊ သွားလေသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊
 ဆိုလတ်သော်။ တသ္မိံသမယေ၊ ဌ။ ထေရော၊ သည်။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ မယံ၊
 ၏။ ဂမနကာလော၊ သွားအံ့သောအခါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေ၊

၏။ တတော၊ ထိုကြီးပြီးသောနောင်မှ။ အတ္တနော၊ ၏။ အာနုသာဝံ၊ တန်ခိုးကို။ ဒဿန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ပထဝီယံ၊ ဌ။ နိမုဇ္ဈိတွာ၊ ၎င်း၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အာသနေယေဝ၊ ဌသာလျှင်။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ အာကာသေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အာဂန္တော၊ ၍။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဆရာ-မြေ၌၎င်း၍ နေရာ၌ ကိုယ်ကိုပြ၏ ကောင်းကင်ဖြင့်လာ၏ ဟူ၍ ဆိုကုန်၏ဟု ဆရာဆို၏။ ထိုစကားနှစ်ထွေတို့တွင် အဘယ်စကားကို အမြတ်အားဖြင့် မှတ်အပ်သနည်းဟု သူမေးတွယ်၍၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ယထာဝါ၊ ဝ။ ယုတ္တမေဝ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ယထာဝါ တထာဝါ၊ ဟူဟူငြားငြားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ သုဗ္ဗထာဝိ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ တံ၊ ထိုအာနန္ဒာကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အာယသ္မတော၊ သော။ မဟာကဿပဿ၊ ၏။ သာဓုကာရဒါနံ၊ ကောင်းချီးပေးခြင်းသည်။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သလျှင်ကတည်း။ (စကားနှစ်ထွေပင် သင့်ပေသည်ချည်းဟုလိုသည်)။

ဝေ၊ ဤသို့။ အာယသ္မန္တေ၊ ရှည်သောအသက်ရှိသော။ တသ္မိံ အာနန္ဒေ၊ သည်။ အာဂတေပန၊ လာပြီးသော်ကား။ မဟာကဿပတ္ထေရော၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာရုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ကံ၊ အဘယ်ကို။ မယံ၊ တို့သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ သင်္ဂါယာမ၊ သင်္ဂါယနာတင်ရကုန်အံ့နည်း။ ဓမ္မံဝါ၊ ကိုလည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ သင်္ဂါယာမ၊ ရကုန်အံ့လော။ ဝိနယံဝါ၊ ကိုလည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ သင်္ဂါယာမ၊ သင်္ဂါယနာ တင်ရကုန်အံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာမန္တေသိ၊ သိစေ၏။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ တန္တေမဟာကဿပ။ ပ။ ဝိနယောနာမ၊ ဝိနည်းမည်သည်ကား။ ဗုဒ္ဓသာသနဿ၊ တုရားသာသနာတော်၏။ အာယု၊ အသက်တည်း။ ဝိနယေ၊ သည်။ ဌိတေ၊ တည်သည်ရှိသော်။ သာသနံ၊ သည်။ ဌိတံနာမ၊ တည်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိနယံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ သင်္ဂါယာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ကံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဓရံကတွာ၊ အကြီးပြု၍။ သင်္ဂါယာမ၊ ကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အာယသ္မန္တေ၊ သော။ ဥပါလိ၊ ဥပါလိကို။ ဓရံကတွာ၊ ၍။ သင်္ဂါယာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ အာနန္ဒော၊ သည်။ နပဟောတိ၊ မစွမ်းနိုင်

သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေဝဒေယျ၊ အံ့။ နပဟောတိ၊ မစွမ်းနိုင်သည်။
နော၊ မဟုတ်။ ပဟောတိဇေ၊ လျှင်တည်း။

ဝိနည်းကိုသင်္ဂါယနာတင်ခြင်း

ဆရာ-စွမ်းနိုင်သလျှင်ကတည်းဟု ဆရာဆို၏။ ထိုသို့ စွမ်းနိုင်ပါလျက်
အရှင်အာနန္ဒာကို အကြီးပြု၍ အဘယ်ကြောင့်ဝိနည်းကို သင်္ဂါယနာ
မတင်မူ၍ အရှင်ဥပါလိကို အကြီးပြု၍ တင်ရလေသနည်းဟု သူမေး
ဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ အဝိစခေါ အစရှိသော ပါဠိကို
မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

အဝိစခေါပန၊ စင်စစ်သဖြင့်ကား။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ရေမာနော
ယေဝ၊ ကိုယ်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ပင်လျှင်။ ဝိနယပရိယတ္တိံ၊ ဝိနည်းပရိ
ယတ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အာယသ္မန္တံ၊ သော။ ဥပါလိံ၊ ကို။ ဧတဒဂ္ဂံ
ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဥပါလိတိ၊ ဧတဒဂ္ဂံဘိက္ခဝေ။ပ။ ဥပါလိဟူ၍။ ဧတဒဂ္ဂေ၊ ဧတ
ဒဂ်အရာ၌။ (မြတ်သောအရာ၌လည်းဟူ)။ ဌပေသိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
မမ၊ ၏။ သာဝကာနံ၊ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိနယဓရာနံ၊ ဝိနည်းကိုဆောင်
ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့တွင်။ ယဒိဒံယောအယံ ဥပါလိ၊ အကြင်ဥပါလိ
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧဟံဧသော ဥပါလိ၊ သည်။ အဂ္ဂံအဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပါလိတ္ထေရံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ ၍။ ဝိနယံ၊ ကို။ သင်္ဂါယာမ၊
ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။

တတော၊ မှ။ ထေရော၊ အရှင်မဟာကဿပသည်။ ဝိနယံ၊ ကို။ ပုစ္ဆ
နတ္ထာယ၊ ဌာ။ အတ္တနာဝ၊ မိမိပင်လျှင်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သမ္ဗန္ဓိ၊
သမုတ်၏။ (အတ္တနာကား ပဌမာအနက်၌ နာဝိဘတ်တည်း)။ ဥပါလိတ္ထေ
ရောပိ၊ သည်လည်း။ ဝိဿဇ္ဇနတ္ထာယ၊ ဖြေခြင်းငှာ။ အတ္တနာဝ၊ လျှင်။
အတ္တာနံ၊ ကို။ သမ္ဗန္ဓိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုသို့သမုတ်ရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့
သည်ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ အထခေါ၊ ထိုပဌမသင်္ဂါယနာတင်သောအခါ
၌။ အာယသ္မာ၊ သော။ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ သံဃံ၊ ကို။ သုဏာ
တုမေ။ပ။ ပုစ္ဆေယျန္တိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဉပေသိ၊ သိစေ၏။ အာဂု
သော၊ တို့။ သံဃော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုဏာတု၊ သတည်း။
သံဃဿ၊ အား။ ပတ္တကလ္လံ၊ လျှောက်ပတ်သော အခါရှိသောကံသည်။
ယဒိဘဝေယျ၊ အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ လျှောက်ပတ်သည်ရှိသော်။ အဟံ၊ သည်။
ဥပါလိံ၊ ကို။ ဝိနယံ၊ ကို။ ပုစ္ဆေယျံ၊ အံ့။ အာယသ္မာ၊ သော။ ဥပါလိပိ၊
သည်လည်း။ သံဃံ၊ ကို။ သုဏာတု မေ။ပ။ ဝိဿဇ္ဇေယျန္တိ ဣမိနာဝစနေန၊

သုဏာတု မေ ။ပ။ ဝိဿဇ္ဇေယျံ ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ ဉာပေသိ၊ ဧ။
ပ။ မဟာကဿပေန၊ သည်။ဝိနယံ၊ ကို။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။
ဝိဿဇ္ဇေယျံ၊ဖြေအံ့။

အမှာ။ ။ပုဋ္ဌောသည် ကမ္မဝါစကဖြစ်လျက် ဝိနယံဟု ဒုတိယာကံကို
ဆိုခြင်းသည် ပုစ္ဆဓာတ်သည် ဒွိကမ္မကဓာတ် ၎င်းသည်ကံကို ဟော
လေအံ့။ အပဋ္ဌာနကံသည် အဝုတ္တကံဖြစ်၍။ ဤအရာ၌လည်း ဝိနယံ
ဟူသော ကံသည် အပဋ္ဌာနကံတည်း။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယာကံနေ
သည်။ ပဋ္ဌာနကံကား ဥပါလိထေရ်တည်း။

ဝေံ၊ ဤသို့။ အတ္တနံ၊ ကို။ သမ္ပန္နိတွာ၊ ၍။ပ။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊
ထ၍။ စိဝရံ၊ ကို။ ဧကံသံ၊ ပရံးတတက်၌ ရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ထေရေ၊
တြီးကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ဟိုကို။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။ ဓမ္မာသနေ၊ ၌။ ဒန္တဓမ္မိတံ၊
ဆင်စွယ်ဖြင့် စီသော။ ဗီဇနိံ၊ ယပ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ နိသီဒိ၊ ဧ။
တတော၊ မှ။ မဟာကဿပထေရော၊ သည်။ ထေရာသနေ၊ သီတင်းတြီး
နေရာ၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ အာယသ္မန္တံ၊ သော။ ဥပါလိံ၊ ကို။ ဝိနယံ၊ ကို။
အာဝုသော၊ ဝါရှင်။ ဥပါလိ၊ လိ။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ပါရာဇိကံ၊
ပါရာဇိကကို။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပညတ္တံ၊ နည်း။
ဇုတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ဧ။ ဘန္တေမဟာကဿပ၊ ပ။ ဝေသာလိယံ၊ ၌။
ပညတ္တံ၊ ဧ။ ဇုတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ဖြေ၏။ ကံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊
အကြောင်းပြု၍။ ပညတ္တံ၊ နည်း။ ဇုတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ဧ။ ကလန္တ ပုတ္တံ၊ ကလန္တ
သူဌေးသားဖြစ်သော။ သုဒိန္နံ၊ သုဒိန္နကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ပညတ္တံ၊ ဧ။
ဇုတိ၊ ဤသို့။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ဧ။ ကိသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ အဘယ်ဝတ္ထုကြောင့်။
ပညတ္တံ၊ နည်း။ ဇုတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ဧ။ မေထုနဓမ္မေ၊ မေထုနဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ ပညတ္တံ၊ ဧ။ ဇုတိ၊ ဤသို့။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ဧ။ ပ။
ဝတ္ထုမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပုစ္ဆိ၊ ဧ။ပ။ အနုပညတ္တိမ္ပိ၊ အနုပညတ်ကိုလည်း။
ပုစ္ဆိ၊ ဧ။ အာပတ္တိမ္ပိ၊ အာပတ်သင့်ခြင်းကိုလည်း။ ပုစ္ဆိ၊ ဧ။ အနာပတ္တိမ္ပိ၊
အာပတ်မသင့်ခြင်းကိုလည်း။ ပုစ္ဆိ၊ ဧ။ ပုဋ္ဌောပုဋ္ဌော၊ မေးတိုင်းမေးတိုင်း။
အာယသ္မာ၊ သော။ ဥပါလိ၊ သည်။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ဧ။

အမှာ။ ။ဝတ္ထုမ္ပိ ပုစ္ဆိ ဟူသည်ကား ကိသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံဟု
မေးသည်ကို ဆိုသတည်း။ နိဒါနမ္ပိပုစ္ဆိဟူသည်ကား ကတ္ထ ပညတ္တံဟု
ပညတ်ရာအရပ်ကို မေးသည်ကို ဆိုသတည်း။ ပုဂ္ဂလမ္ပိပုစ္ဆိ ဟူသည်ကား
ကံပုဂ္ဂလံ အာရဗ္ဗဟု မေးသည်ကို ဆိုသတည်း။ ပညတ္တိမ္ပိ ပုစ္ဆိဟူသည်

ကား အရှင်သုဒ္ဓိန်၏ မေထုန်ဗိုဇ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ယောပန
 တိက္ခ၊ မေထုန် ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ ပါရာဇိကောဟောတိဟူ၍ ပညတ်
 တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။ အနုပညတ္တိမိ ပုစ္ဆိ ဟူသည်ကား
 ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တောကြီး၌ မျောက်မကို ဆွမ်းအာမိသဖြင့်
 ဖြားယောင်း၍ မေထုန်ဗိုဇ်သောရဟန်းကိုအကြောင်းပြု၍ အန္တမသော
 တိရစ္ဆာနဂတာယဝိ ပါရာဇိကော ဟောတိ ဟု ဆင့်၍ ပညတ်တော်
 မူသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။ အာပတ္တိမိ ပုစ္ဆိဟူသည်ကား များသော
 အားဖြင့် အိမ်ခွေး မြေခွေး အစရှိသည်တို့သည် မစားသေးသော
 နှိမိတ်ရှိသောအကောင်၌ အဘယ်ကြောင့် အာပတ်သင့်သနည်းဟု
 အာပတ်ကို မေးတော်မူခြင်းတည်း။ အနာပတ္တိမိပုစ္ဆိ ဟူသည်ကား
 အဘယ်ရဟန်းအား အာပတ် မသင့်သနည်းဟု မေးခြင်းတည်း။

ဧတ္ထ၊ ဤဝိနည်းဝိဇ္ဇက၌။ ပဌမပါရာဇိကေ၊ ၌။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော။
 အပနေတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သော ပုဒ်သည်၎င်း။ ပက္ခိဝိတဗ္ဗံ၊ ထည့်အပ်
 သော ပုဒ်သည်၎င်း။ အတ္ထိကံ ပန၊ ရှိသလော။ နတ္ထိကံ ပန၊ သလော။ ဣတိ
 ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အပနေတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သော ပုဒ်သည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဆရာ-ပဌမပါရာဇိက၌ ပယ်အပ်သောပုဒ်မရှိဟု ဆို၏။ ပမာဒလေ
 ပဌမပါရာဇိက၌ ရှိကောင်းပါသည် မဟုတ်တုံလော ဆရာစကားသည်
 ယုတ္တိရှိပါအံ့လောဟု သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာ
 ဗုဒ္ဓဿဟိ။ပ။ နတ္ထိ ဟူသော ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏
 အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝ ယုတ္တံ၊ ထိုသို့ပဌမပါရာဇိက၌ ပယ်အပ်သော ပုဒ်မရှိဟု ငါဆိုသော
 စကားသည်သာလျှင် သင့်၏။ တဂဝတော၊ ဘုန်းရှိသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သည်။
 တာသိတေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော အရာ၌။ အပနေတဗ္ဗံနာမ၊ ပယ်အပ်
 သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

အဘယ်ကြောင့် ပယ်အပ်သောပုဒ်မည်သည် မရှိသနည်းဟု သူမေး
 ဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ န ဟိ တထာ ။ပ။ ဝဒန္တိ ဟူသော
 ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ နည်း။ တထာဂတာ၊ တို့သည်။ နိရတ္ထကံ၊
 အကျိုးမရှိသော။ ဧကဗျဉ္ဇနဗ္ဗိ၊ တလုံးသော အက္ခရာကိုမျှလည်း။ ယသ္မာ၊

ကြောင့်။ နဝဒန္တိ၊ ဟောတော်မမူကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 (ဗျဉ္ဇနသဒ္ဓါ၊ ဤအရာ၌ အက္ခရာကိုဟော၏။ သာဝကာနံဝါ၊ ထို့သည်
 ၎င်း။ ဒေဝတာနံဝါ၊ ထို့သည်၎င်း။ ဘာသိတေ၊ ဟောသောအရာ၌။ အပ
 နေတဗ္ဗမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (သာဝကာနံပန၌ ပနသဒ္ဓါ၊ ကား
 ဝိသေသဇောတကတည်း။)

သာဝကဟော နတ်ဟောတရား၌ ပယ်အပ်သော အရာရှိ၏ဟု ဆို၏။
 ယခုကာလတိုင်အောင်ပင် ရှိသလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေး
 ကို ဖြေခြင်းငှာ တံ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရာ အပနယိံသု ဟူသောပါဌ
 ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌအတ္ထကား-

တံပဒံ၊ ထိုပယ်အပ်သောပုဒ်ကို။ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရာ၊ ဝိဇ္ဇကတ်သုံးပုံကို
 သင်္ဂါယနာတင်ကုန်သော ထေရ်တို့သည်။ အပနယိံသု၊ ပယ်ကုန်ပြီ။

ပယ်အပ်သောပုဒ် မရှိသော အရာကို ဆရာဆိုပြီ၊ ထည့်အပ်သောပုဒ်
 ကား သာဝကဟော နတ်ဟော၌သာ ရှိသလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍
 ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ ပန သဗ္ဗတ္ထာပိ အတ္ထိ ဟူသော
 ပါဌကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

ပက္ခိပိတဗ္ဗံပန၊ ထည့်အပ်သော ပုဒ်သည်ကား။ သဗ္ဗတ္ထာပိ၊ အလုံးစုံသော
 တရားဟော သာဝကဟော နတ်ဟောတို့၌လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ယံပဒံ၊ ကို။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဒေသနာ၌။ ပက္ခိပိတံ၊ ထည့်ခြင်းငှာ။
 ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ တံပဒံ၊ ကို။ ပက္ခိပိံသုယေဝ၊ ထည့်ကုန်သလျှင်ကတည်း။

ထည့်အပ်သောပုဒ်ကို ထည့်ကုန်၏ဟူပြီ၊ ထိုထည့်အပ်သော ပုဒ်ဟူ
 သည် အဘယ်နည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ
 ကိံပနတန္တိ။ပ။ သဗ္ဗန္ဓဝစနမတ္ထံဟူသောပါဌကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ
 ၏အတ္ထကား-

တံပက္ခိပိတဗ္ဗံပဒံ၊ ထိုထည့်အပ်သော ပုဒ်ဟူသည်။ ကိံပန၊ အဘယ်နည်း။
 ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တေန သမယေနာတိဝါ၊ တေနသမ
 ယေန ဟူ၍၎င်း။ တေနခေါ ပန သမယေနာတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ အထခေါ
 တိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဧဝံဝုတ္တေတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ တေဒဝေါစာတိဝါ၊ ဟူ၍
 ၎င်း။ ဧဝမာဒိကံ၊ သော။ သဗ္ဗန္ဓဝစနမတ္ထံ၊ ရှေ့စကား နောက်စကားစပ်
 ခြင်းမျှလျှင်တည်း။ (မတ္ထသဒ္ဓါဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်ကား မဖြည့်
 ရပြီဟူသော အနက်ကိုပြသတည်း။)ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပက္ခိပိတဗ္ဗံယုတ္တံ၊ ထည့်အပ်
 သည်နှင့်ယှဉ်သော ပုဒ်ကို။ (ထည့်ခြင်းငှာ သင့်သော ပုဒ်ကိုလည်းဟူ။)

ပက္ခိပိတ္တာပန၊ ဤကား။ ဣဒံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်သည်။ ပဌမပါရာဇိကံ၊ တည်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထု၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၍။ ဌပေသုံ၊ ထားတော်မူကြပေကုန်
 ၏။ ပဌမပါရာဇိကေ၊ ကို။ သင်္ဂဟံ၊ သို့။ အာရုဇ္ဈေ၊ တင်ပြီးသည်ရှိသော်။
 ပဉ္စအရဟန္တသတာနိ၊ တို့သည်။ သင်္ဂဟံ၊ သို့။ အာရောပိတနယေနော၊
 တင်သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ တေနသမယေန ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝေါ ဝေရဉ္ဇာယံ
 ဝိဟရတိတိ၊ တေန ။ပ။ ဝိဟရတိ ဟူ၍။ (တနည်းကား) တေန ။ပ။
 ဝိဟရတိ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်။ ဂဏသဇ္ဈာယံ၊ အပေါင်းသရဇ္ဈာယ်
 ခြင်းကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထိုင်းရာသော ရဟန္တာတို့၏။ သဇ္ဈာ
 ယန္တကာလေယေဝ၊ သရဇ္ဈာယ်သည်၏ အဆုံးဖြစ်သော ကာလ၌လျှင်။
 မဟာပထဝီ၊ သည်။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒေမာနာဝိယ၊ ပေးသကဲ့
 သို့။ ဥဒကပရိယန္တံ၊ ရေအဆုံးရှိသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ဤ။ အကမ္ပိတ္ထ၊ လှုပ်ပြီ။

တေနေဝ နယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ သေသာနိ၊ ကုန်
 သော။ တိဏိ ပါရာဇိကာနိ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟံ၊ သင်္ဂါယနာသို့။ အာရော
 ပေတ္တာ၊ တင်၍။ ဣဒံ၊ ဤကဏ္ဍသည်။ ပါရာဇိကကဏ္ဍံ၊ ပါဇိကကဏ္ဍတည်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထု၊ ဤ။ ဌပေသုံ၊ ကုန်၏။ တေရသ သံဃာဒိသေသာနိ၊
 ဟဆဲ့သုံးပါးကုန်သော သံဃာဒိသိသ်သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ တေရသကန္တိ၊
 တေရသကဟူ၍။ ဌပေသုံ၊ ကုန်၏ ။ပ။ ဝိသာမိကာနိ၊ နှစ်ဆယ်အလွန်
 ရှိကုန်သော ။ပ။ မဟာဝိဘင်္ဂိဝသာနေဝိ၊ မဟာဝိဘင်းကို သင်္ဂါယနာ
 တင်သည်၏ အဆုံး၌လည်း။ ပုရိမနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ မဟာပထဝီ၊
 သည်။ အကမ္ပိတ္ထ၊ ပြီ။ (မဟာဝိဘင်းဟူသည်ကား ပါရာဇိကမှစ၍ ဘိက္ခု၊
 ပါစိတ်ကုန်အောင်ယူ။ အနက်လွယ်၏) ။ပ။ သတ္တဓမ္မေ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော
 တရားတို့ကို။ အဓိကရဏသဒ္ဓါထာတိ၊ ဟူ၍။ ဌပေသုံ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 တိဏိ သိက္ခာပဒသတာနိ၊ သုံးရာသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၎င်း။ စတ္တာရိ
 သိက္ခာပဒါနိစ၊ လေးပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့ကို၎င်း။ ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂိတိ၊
 ဘိက္ခုနီဝိဘင်းဟူ၍။ ကိတ္တေတွာ၊ ကြား၍။ အယံ ဥဘတောဝိဘင်္ဂိနာမ၊
 ဤဥဘတော ဝိဘင်း မည်သည်ကား။ စတုသဠိဘာဏဝါရော၊ ခြောက်ဆဲ့
 လေး ဘာဏဝါရရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထု၊ ဤ။ ဌပေသုံ၊ ကုန်၏။
 ဥဘတောဝိဘင်္ဂိဝသာနေဝိ၊ ဥဘတောဝိဘင်းကို သင်္ဂါယနာတင်သည်၏
 အဆုံး၌လည်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်လျှင်။ မဟာပထဝီကမ္ပော၊ မြေကြီး
 လှုပ်ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

၂၆

သုတ်သီလကွန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

တေနေဝ ဥပါယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်လျှင်။ အသိတိဘာဏဝါရ
 ပရိမာဏံ၊ ဘာဏဝါရရှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ခန္ဓကဉ္စ၊ မဟာဝါ
 စူဠဝါကို၎င်း။ ဗုဒ္ဓဝိသတိဘာဏဝါရ ပရိမာဏံ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးဘာဏဝါရ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ပရိဝါရဉ္စ၊ ပရိဝါကို၎င်း။ သင်္ဂဟံ၊ သို့။ အာရော
 ပေတွာ၊ ဤ။ ဣဒံ၊ ဤပိဋကသည်။ ဝိနယပိဋကံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝံတွာ၊ ဤ။ ဌပေသုံ၊ ကုန်၏။ ပ။ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍။ ဓမ္မာသနာ၊
 တရားဟောပလ္လင်မှ။ ဩရောဟိတွာ၊ သက်၍။ ထေရေ၊ ကြီးကုန်သော။
 သိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဝဋ္ဋိတွာ၊ ဤ။ အတ္တနော၊ အား။ ပတ္တာသနေ၊ ရောက်သော
 နေရာ၌။ နိသီဒါ၊ ၏။

သုတ်ကိုသင်္ဂါယနာတင်ခြင်း

ဝိနယံ၊ ကို။ သင်္ဂါယိတွာ၊ သင်္ဂါယနာတင်ပြီး၍။ ဓမ္မံ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ
 ကို။ သင်္ဂါယိတုကာမော၊ သင်္ဂါယနာတင်လိုသော။ အာယသ္မာ၊ သော။
 မဟာကဿပေါ၊ သည်။ သိက္ခူ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ
 ကို။ သင်္ဂါယန္တေဟိ၊ သင်္ဂါယနာတင်ကုန်သော။ အဓမ္မဟိ၊ ငါတို့သည်။
 ကံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဓရံကတွာ၊ ဤ။ ဓမ္မော၊ သုတ် အဘိဓမ္မာကို။ သင်္ဂါယိတဗ္ဗော၊
 သင်္ဂါယနာတင်အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ သိက္ခူ၊ တို့သည်။
 အာနန္ဒထေရံ၊ ကို။ ဓရံကတွာ၊ ဤ။ သင်္ဂါယိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 အာဟံသု၊ ကုန်၏။

အထခေါ၊ ဌ။ အာယသ္မာ၊ သော။ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ သံဃံ၊ ကို။
 သုဏာတု မေ အာဝုသော ။ပ။ ပုစ္ဆေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ ဉပေသိ၊ စေ၏။ ပ။
 အဟံ၊ သည်။ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ဓမ္မံ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာကို။ ပုစ္ဆေယျံ၊ မေးအံ။
 အထခေါ၊ ဌ။ အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ သံဃံ၊ ကို။ သုဏာ
 တု မေ သန္တေ ။ပ။ ဝိဿဇ္ဇေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ ဉပေသိ၊ ၏။ ပ။ အဟံ၊ သည်။
 အာယသ္မတာ၊ သော။ မဟာကဿပေန၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်
 သည်ဖြစ်၍။ ဝိဿဇ္ဇေယျံ၊ ဖြေအံ။ ပ။ အာဝုသော၊ တို့။ ကတရံ၊ အဘယ်
 မည်သော။ ဝိဋ္ဌကံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ သင်္ဂါယာမ၊ သင်္ဂါယနာ တင်ရကုန်အံ
 နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ သန္တေ မဟာကဿပ၊ ပ။ သုတ္တန္တဝိဋ္ဌကံ၊ ကို။
 ပဌမံ၊ စွာ။ သင်္ဂါယာမ၊ ကုန်အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ သုတ္တန္တ
 ဝိဋ္ဌကေ၊ ဌလည်း။ စတသော၊ လေးပါးကုန်သော။ သင်္ဂါယိယော၊
 သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

နိဒါနကထာ

အမ္မာ။ ။စတသေသာ သင်္ဂီတိယော ဟူသည်ကား ဒိဃနိကာယ်
ဟူ၍ သင်္ဂီယနာတင်ခြင်း၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ဟူ၍ သင်္ဂီယနာတင်ခြင်း၊
သံယုတ္တနိကာယ်ဟူ၍ သင်္ဂီယနာတင်ခြင်း၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ဟူ၍
သင်္ဂီယနာတင်ခြင်း ဤလေးပါးတည်း။ ခုဒ္ဒကနိကာယ်ကိုကား
ဝိနည်း၌ တစိတ်ဝင်သောကြောင့် မယူလေ။

တာသု၊ ထိုလေးပါးသော သင်္ဂီယနာ တင်ခြင်းတို့တွင်။ ကတရံ၊ အဘယ်
မည်သော။ သင်္ဂီတိ၊ သင်္ဂီယနာကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ သင်္ဂီယာမ၊ သင်္ဂီယနာ
တင်ရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ တန္တေ မဟာကဿပ၊ ပ။ ဒိဃ
သင်္ဂီတိ၊ ဒိဃနိကာယ်ဟူသော သင်္ဂီယနာကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ သင်္ဂီယာမ၊
ကုန်အံ့။ ပ။ ဒိဃသင်္ဂီတိယံ၊ ဒိဃနိကာယ်ဟူသော သင်္ဂီယနာ၌။ စတုတ္ထိံသ
သုတ္တာနိ၊ သုံးဆယ့်လေးသုတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တယော၊ ကုန်
သော။ ဝဂ္ဂါ၊ ဝဂ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသုစ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော
ဝဂ်တို့တွင်လည်း။ ကတရံ၊ သော။ ဝဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ သင်္ဂီယာမ၊ ကုန်အံ့
နည်း။ တန္တေ မဟာကဿပ၊ ပ။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂံ၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ်ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။
သင်္ဂီယာမ၊ ကုန်အံ့။ ပ။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေ၊ ၌။ တေရသသုတ္တန္တာ၊ တဆဲ့
သုံးသုတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုတဆဲ့သုံးသုတ်တို့တွင်။
ကတရံ၊ သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ ဦးစွာ။ သင်္ဂီယာမ၊ ကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ တန္တေ မဟာကဿပ၊ ပ။ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တံနာမ၊
ဗြဟ္မဇာလသုတ်မည်သည်ကား။ တိပိဓသီလာလင်္ကတံ၊ သုံးပါးအပြား
ရှိသော သီလတို့ဖြင့် ကန်ဆာဆင်အပ်၏။ နာနာဝိဓ မိစ္ဆာဇီဝ ကုဟန
လပနာဒိ ဝိဓံသနံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော မိစ္ဆာဇီဝ လျှို့ဝှက်ခြင်း
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ဟောခြင်း အစရှိသောယုတ်သောအကျင့်ကို ဖျက်ဆီး
တတ်၏။ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဇာလ ဝိနိဝေဋ္ဌနံ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာ
အယူတည်းဟူသော ကွန်ယက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဒသသဟသသီလော
ကဓာတုကမ္ပနံ၊ တသောင်းသော စကြဝဠာကို တုန်လှုပ်စေတတ်၏။ တံ၊
ထိုဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ သင်္ဂီယာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အာပံသု၊ ကုန်၏။

။ပ။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ဆို၏။ အာဝုသောအာနန္ဒ၊ ငါ့ရှင်
အာနန္ဒာ။ ဗြဟ္မဇာလံ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဘဂ

၁။ တိပိဓသီလာလင်္ကတံ-စသောလေးပုဒ်ကား ဟေတု အတွင်းဝင်သောပုဒ်
များတည်း။ ထို့ကြောင့် ဒီသစ် ၈၂- ၌ ဟေတုဝတ္ထာနိ ဟိ တောနိ-ဟုဆို၏။

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝတာ၊ သည်။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ
 ၏။ ဘန္တေ မဟာကဿပ၊ ပ။ ရာဇဂဟံ-ရာဇဂဟဿ၊ ရာဇဂြိုဟ်၏။ အန္တ
 ရာစ၊ အကြား၌၎င်း။ နာဠန္ဒ-နာဠန္ဒဿ၊ နာဠန္ဒမြို့၏။ အန္တရာစ၊ အကြား
 ၌၎င်း။ အဗ္ဗလဋ္ဌိကာယံ၊ နုပျိုသော သရက်ပင်အနီး၌ရှိသော။ ရာဇာဂါ
 ရကေ၊ မင်းအိမ်၌။ ဘာသိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ၏။ ကံပုဂ္ဂလံ၊
 ကို။ အာရမ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဘာသိတံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။
 သုပ္ပိယံ၊ သုပ္ပိယ အမည်ရှိသော။ ပရိဗ္ဗာဇကဉ္စ၊ ပရိဗိုဇ်ကို၎င်း။ ဗြဟ္မဒတ္တံ၊
 ဗြဟ္မဒတ်အမည်ရှိသော။ မာဏဝဉ္စ၊ လူလင်ကို၎င်း။ အာရမ္ဘ၊ ၍။ ဘာသိတံ၊
 ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ၏။ ကိသ္မိဝတ္ထုသ္မိ၊ ကြောင့်။ ဘာသိတံ၊
 နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏေ၊ ချီးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်။
 ဘာသိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ၏။ ပ။ ဝိဿဇ္ဇနဒဝသာနေ၊ အမေး
 ကို ဖြေသည်၏အဆုံး၌။ ပဉ္စအရဟန္တသတန်၊ ရဟန္တာငါးရာတို့သည်။
 ဂဏသဇ္ဈာယံ၊ အပေါင်းသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို။ အကံသု၊ ကုန်၏။

။ပ။ ဗြဟ္မဇာလံ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို။ သင်္ဂါယိတွာ၊ ၍။ တတော၊ ထို
 ဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို သင်္ဂါယနာတင်ပြီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အာဝုသော
 အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ သာမညဖလံပန၊ သာမညဖလသုတ်ကိုကား။ ကတ္ထ၊ ၌။
 တဂဝတာ၊ သည်။ ဘာသိတံ၊ နည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။
 ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနုတ္တမေန၊ အမေးအဖြေအစဉ်ဖြင့်။ (သင်္ဂါယိတွာ၌စပ်)
 ဗြဟ္မဇာလေန၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်နှင့်။ သမ္ဘိ၊ တကွ။ သဗ္ဗေဝိ၊ အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ တေရသသုတ္တန္တေ၊ တဆွဲသုံးသုတ်တို့ကို။ သင်္ဂါယိတွာ၊ ၍။
 အယံ၊ ဤဝဂ်သည်။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါနာမ၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ်မည်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ကိတ္တေတွာ၊ ကြား၍။ ဌပေသုံ၊ ကုန်၏။

တဒနန္တရံ၊ ထိုသီလက္ခန္ဓဝဂ်၏ အခြားမဲ့၌၊ မဟာဝဂ္ဂံ၊ ကို။ သင်္ဂါယိတွာ၊
 ၍။ တဒနန္တရံ၊ ၌။ ပါထိကဝဂ္ဂံ၊ ပါထိကဝဂ်ကို။ သင်္ဂါယိတွာ၊ ၍။ ဣတိ
 ဧဝံ၊ သို့။ တိဝဂ္ဂသင်္ဂဟံ၊ သုံးဝဂ်အရေအတွက်ရှိသော။ စတုတ္ထိသသုတ္တ
 ပဋိမတ္ထိဘံ၊ သုံးဆယ့်လေးသုတ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ထားသော။ စတုသဋ္ဌိ
 ဘာဏဝါရပရိမာဏံ၊ ခြောက်ဆယ့်လေးဘာဏဝါရ အတိုင်းအရှည် ရှိထ
 သော။ တန္တိ၊ ပါဠိကို။ (အစဉ်ကိုလည်းဟူ)။ သင်္ဂါယိတွာ၊ ပြီး၍။ အယံ၊
 ဤသုတ်အပေါင်းသည်။ ဒိသနိကာယောနာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊

၁။ သဒ္ဓါဆရာတို့သည် အန္တရာသဒ္ဓါတရတည်းကိုသာယှဉ်ကြသည်။ ထိုကို
 ရုတိယပုဒ်နှင့်လည်း ယှဉ်အပ်၏။

၍။ အာယသ္မန္တံ၊ သော။ အာနန္တံ၊ ကိ။ အာဝုသော အာနန္တံ၊ န္ဒာ။ ဣမံ၊ ဤဒိဃနိကာယ်ကို။ တုယံ၊ ဧ။ နိဿိတကော၊ တပည့်တို့ကို။ ဝါစေတိ၊ သင်စေလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိစ္ဆာပေသုံ၊ ဆောင်နှင်းကုန်၏။

တတော၊ ထိုဒိဃနိကာယ်ကို သင်္ဂါယနာတင်ပြီးသည်မှ။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ အသိတိဘာဏဝါရ ပရိမာဏံ၊ ဘာဏဝါရ ရှစ်ဆယ်အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ မဇ္ဈိမနိကာယံ၊ ကိ။ သင်္ဂါယိတွာ၊ ၍။ ဓမ္မသေနာပတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော သာရိပုတြာထေရ်၏။ နိဿိတကော၊ တို့ကို။ တုမှ၊ တို့သည်။ ဣမံ၊ ဤမဇ္ဈိမနိကာယ်ကို။ ပရိဟရေ၊ ဆောင်လေကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိစ္ဆာပေသုံ၊ ဆောင်နှင်းကုန်၏။

တတော၊ ထိုမဇ္ဈိမနိကာယ်ကို သင်္ဂါယနာတင်ပြီးသော နောင်မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ သတဘာဏဝါရပရိမာဏံ၊ ဘာဏဝါရတရာ အတိုင်းအရှည် ရှိသော။ သံယုတ္တနိကာယံ၊ ကိ။ သင်္ဂါယိတွာ၊ ၍။ မဟာကဿပထေရံ၊ ကိ။ ဘန္တေ မဟာကဿပ၊ ပ။ ဣမံ၊ ဤသံယုတ္တနိကာယ်ကို။ တုမှ၊ တို့၏။ နိဿိတကော၊ တပည့်တို့ကို။ ဝါစေထ၊ သင်စေကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိစ္ဆာပေသုံ၊ ကုန်၏။

တတော၊ မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဝိသတိဘာဏဝါရသတပရိမာဏံ၊ ဘာဏ ဝါရ တရားရှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယံ၊ ကိ။ သင်္ဂါ ယိတွာ ၍။ အနုရုဒ္ဓထေရံ၊ ကိ။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဣမံ၊ ဤအင်္ဂုတ္တရ နိကာယ်ကို။ တုမှ၊ တို့၏။ နိဿိတကော၊ တို့ကို။ ဝါစေထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိစ္ဆာပေသုံ၊ ကုန်၏။

အဘိဓမ္မာကိုသင်္ဂါယနာတင်ခြင်း

တတော၊ မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဓမ္မသင်္ဂဟ ဝိဘင်္ဂ ဓာတုကထာ ပုဂ္ဂလ ပညတ္တိ ကထာဝတ္ထု၊ ယမက ပဋ္ဌာနံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဟီ ဝိဘင်း ဓာတုကထာ ပုဂ္ဂလပညတ် ကထာဝတ္ထု၊ ယမိက် ပဋ္ဌာန်းကို။ အဘိဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သံဝဏ္ဏိတံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ သုခုမဉာဏဂေါစရံ၊ သိမ်မွေ့ သော ဉာဏ်၏ ကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်သော။ တန္တိ၊ ပါဠိကို။ သင်္ဂါယိ တွာ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤခုနစ်ကျမ်းသည်။ အဘိဓမ္မပိဋကံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ ပဉ္စအရဟန္တသတာနိ၊ တို့သည်။ သဇ္ဈာယံ၊ အပေါင်း သဇ္ဈာယ်ခြင်းကို။ အကံသု၊ ကုန်၏။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ ပထဝိကဓမ္မော၊ မြေလျှပ်ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

တတော၊ မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဇာတကံ၊ ဇာတ်။ နိဗ္ဗေသော၊ နိဗ္ဗေသ။
 ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေါ၊ ပဋိသန္တိဒါမဂ်။ အပဒါနံ၊ အပဒါန်။ သုတ္တနိပါတော၊
 သုတ္တ နိပါတ်။ ခုဒ္ဒကပါဌော၊ ခုဒ္ဒကပါဌ။ ဓမ္မပဒံ၊ ဓမ္မပဒ။ ဥဒါနံ၊
 ဥဒါန်။ ဣတိဝုတ္တကံ၊ ဣတိဝုတ္တက။ ဝိမာနဝတ္ထု၊ ဣ။ ပေတဝတ္ထု၊ ဣ။
 ယေရဂါယာ၊ ယေရဂါယာ။ ယေရိဂါယာ၊ ထာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံတန္တိ၊
 ဤအစဉ်ကို။ (ဤပါဠိကိုလည်းဟူ)။ သင်္ဂါယိတွာ၊ ဤ။ အယံဂန္ထသမူဟော၊
 ဤကျမ်းအပေါင်းသည်။ ခုဒ္ဒကဂန္ဓောနာမ၊ ငယ်သောကျမ်းမည်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝတွာ၊ ဤ။ အဘိဓမ္မပိဋကသ္မိယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သင်္ဂဟံ၊ သင်္ဂါ
 ယနာသို့။ အာရောပယိံသု၊ တင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိဃဘာဏကာ၊
 ဒိဃနိကာယ်ကို သင်ကုန်သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မဇ္ဈိမ
 ဘာဏကာပန၊ တို့သည်ကား။ စရိယာပိဋက ဗုဒ္ဓဝံသေဟိ၊ စရိယာပိဋက
 ဗုဒ္ဓဝင်တို့၌။ သဗ္ဗိ၊ တကွ။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဧတံ ခုဒ္ဒက
 ဂန္ထံ၊ ထိုဇာတ် အစရှိသော ငယ်သောကျမ်းသည်။ သုတ္တန္တပရိယာပန္နံ၊
 သုတ္တန်၌ အကျုံးဝင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ပိဋကအပြား

ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဧတံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
 စကားတော်သည်။ ရသဝသေန၊ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကဝိမံ၊ တပါး
 သောအစရှိ၏။ ဓမ္မ ဝိနယဝသေန၊ ဓမ္မ ဝိနယ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိမံ၊
 ၏။ ပဌမ မဇ္ဈိမ ပစ္ဆိမ-ဗုဒ္ဓဝစနဝသေန၊ ရှေးဦးစွာသော မြတ်စွာဘုရား
 စကား အလယ်၌ ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားစကား အဆုံး၌ ဖြစ်သော
 မြတ်စွာဘုရားစကား၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဝိမံ သုံးပါးသောအစရှိ၏။
 ဝိဇ္ဇကဝသေန၊ ဝိဇ္ဇက၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တထာ၊ တူ။ တိဝိမံ၊ ၏။ နိကဒ
 ယဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဉ္စဝိမံ၊ ၏။ အင်္ဂဝသေန၊ အားဖြင့်။ နဝိမံ၊ ၏။
 ဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန၊ အားဖြင့်။ စတုရာသီတိသဟသဝိမံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝေဒိတမ္ပံ၊ ၏။

ရသဝသေန၊ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကဝိမံ၊ သည်။ ကထံဟောတိ၊
 အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ဘဂဝတော၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိ

၁။ ကထံ ရသဝသေန ဧကဝိမံ-ဟူသော ဝါကျနောက်၌ တက်သောယဉ်
 စသောဝါကျကား ဝိတ္ထာရဝါကျတည်း။ ယဉ်တိအာဒိ ဝိတ္ထာရော-ဟု ဦးသစ်
 ၈၄-၌ဆို၏။ ကထံ နောက်မှ၊ ဟိ-ရောက်သော၊ ဝိတ္ထာချုပ်မြို့။

သော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိတွာ၊ သိ၍။
ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ အနုပါဒိသေသာယ၊
ဝိပါက် ကမ္မဇရုပ် အကြွင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။
ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ၏။ ဧတ္ထန္တရေ၊ ဤအကြား၌။ ပဉ္စစက္ကာလိသဝဿာနိ၊
လေးဆယ့်ငါးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဒေဝမနုဿနာဂ ယက္ခာဒယော၊ နတ်၊ လူ၊
နဂါး၊ တိလူးအစရှိကုန်သော သူတို့ကို။ အနုသာသန္ဓေနဝါ၊ ဆုံးမတော်
မူသည်ဖြစ်၍၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓေနဝါ၊ ဆင်ခြင်တော်မူသည် ဖြစ်၍၎င်း။
ယံဝစနံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော စကား
တော်သည်။ ဧကရသံ၊ တခုတည်းသောကိစ္စရှိ၏။

အမှာ။ ။အာဠဝကဘိလူးကို ဆုံးမတော် မူလို၍ ဟောတော်မူ
သော အာဠဝကသုတ် အစရှိသည်ကို ရည်၍ အနုသာသန္ဓေန
ဟူသော ဝိသေသနကို ဆိုသတည်း။ ဣန္ဒြေစရိုက်ကို ဆင်ခြင်၍
ဟောတော်မူသော ဓမ္မစက္ကသုတ် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် အစရှိသည်
ကိုရည်၍ ပစ္စဝေက္ခန္ဓေနဟူသော ဝိသေသနပုဒ်ကို ဆိုသတည်း။
(အထူးမှတ်)။

တခုတည်းသော ကိစ္စဟူသည် အဘယ်နည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထို
အမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ဝိမုတ္တိရသမေဝဟောတိ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်
သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဝိမုတ္တိရသမေဝံ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကိစ္စသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ ရသဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဧကဝိဓံ၊ ၏။

ဓမ္မ ဝိနယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ကထံဟောတိ၊ နည်း။ သဗ္ဗမေဝ၊
သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧတံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ဓမ္မောစေဝ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝိနယော
စာတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ သင်္ချံ၊ အရေအတွက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ တတ္ထ၊
ထိုဓမ္မ ဝိနယနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိနယဝိဋ္ဌကံ၊ သည်။ ဝိနယော၊ မည်၏။
အဝသေသံ၊ ဝိနည်းဝိဋ္ဌကမ္ပကြွင်းသော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။
တေနဝ၊ ကြောင့်လျှင်။ ယန္တုနမယံ ။ပ။ သင်္ဂါယေယျာမာတိစ၊ ယန္တုန
မယံ ။ပ။ သင်္ဂါယေယျာမ ဟူ၍၎င်း။ အဟံ ဥပါလိံ ။ပ။ ပုစ္ဆေယျန္တိစ၊

၁။ အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ၌ အတ္ထရသမည်သည် ဖိုလ်လေးပါးတည်း၊ ဓမ္မရသ
မည်သည် မဂ်လေးပါးတည်း၊ ဝိမုတ္တိရသမည်သည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်းဟု
ဆိုအပ်၏။

၆၂ သုတ်သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

အဟံ ဥပါလိံ ။ပ။ ပုစ္ဆေယျဟူ၍၎င်း။ အာဟ၊ ဖြီ။ ဧဝံ ဤသို့။ ဓမ္မ
ဝိနယဝသေန၊ ဓမ္မ ဝိနယ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ ၏။

ပဌမ မဇ္ဈိမ ပစ္ဆိမ ဗုဒ္ဓဝစန ဝသေန၊ အားဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ကထံ
ဟောတိ၊ နည်း။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣဒံဗုဒ္ဓဝစနံ၊
သည်။ (ဟိကား အနက်မရှိ)။ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနန္တိ၊ ပဌမဗုဒ္ဓဝစန ဟူ၍၎င်း။
မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနန္တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစနန္တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ တိပွဘေဒံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးအပြားရှိသော ဘုရားစကားတော်တို့တွင်။
အနေကဇာတိသံသာရံ ။ပ။ ခယမဇ္ဈဂါတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံဝစနံ၊ သည်။
ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မည်၏။

ဘောဂဟကာရ၊ အတ္တဘောတည်းဟူသော အိမ်ကို ပြုတတ်သော
အိုတဏှာ ယောက်ျား ဝဲခွပ်သွား။ တံ၊ သင့်ကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာသော။
အဟံ၊ သည်။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်။ ဒဋ္ဌ၊ မြင်ခြင်း
ငှာ။ သတ္တာ၊ တတ်ကောင်း၏။ တံဉာဏံ၊ ကို။ အနိဗ္ဗိသံ အဝိန္ဒန္တော၊ မရ
လည်ဖြစ်၍။ အနေကဇာတိသံသာရံ၊ များစွာမရေတွက်နိုင်သော အဖြစ်ရှိ
သော ကမ္ဘာတသိန်းအလွန်ရှိသော လေးသင်္ချေကာလပတ်လုံး။ သန္ဓာ
ဝိသံ-သံသရိံ၊ ကျင်လည်ရပြီ။ ဘောဂဟကာရကာ သွား။ ပုနပွန်၊ အတန်
တလဲလဲ။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခာ၊ ၏။

မယာ၊ သည်။ တွံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်ပြီးသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ပုန၊
တန်။ တွံ၊ သင်သည်။ မမ၊ ၏။ ဂေဟံ၊ အတ္တဘောတည်းဟူသော အိမ်ကို။
န ကာဟသိ၊ မပြုရလတ္တံ့။ တေ၊ ၏။ သဗ္ဗာ၊ အဝိဇ္ဇာမှ တပါးသော
အလုံးစုံကုန်သော။ ဖာသုကာ၊ အိမ်၏အခြင်တို့ကို။ မယာ၊ သည်။ တဂ္ဂါ၊
ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်ပြီ။ ဂဟကုဋံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသောအိမ်၏ အထွတ်ကို။
မယာ၊ သည်။ ဝိသင်္ခတံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိသင်္ခါရံ၊
နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂတံ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်ပြီ။ အဟဉ္ဇ၊ သည်လည်း။
တဏှာနံ၊ တို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဇ္ဈဂါ အဓိ
ဂတော၊ ရပြီ။ (တနည်းကား) မေ၊ ငါ၏။ ဝိသင်္ခါရဂတံ၊ ပြုပြင်ခြင်းကင်း
သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ တဏှာနံ၊ တို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တ
ဖိုလ်သို့။ အဇ္ဈဂါ-ပတ္တံ၊ ရောက်ပြီ။

ကေစိ၊ တို့သည်။ ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာတိ၊ ယဒါ ။ပ။ ဓမ္မာ
ဟူ၍။ ခန္ဓကေ၊ မဟာဝါဉ္ဌ။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သော။ ဥဒါနဂါယံ၊ ဥဒါနိုး
ဂါယာကို။ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သော ဥဒါနဂါယာ

ပန၊ သညကား။ ပါဠိပဒေသိကသေ၊ အထွက်တရက်နေ၌။ သဗ္ဗညုတညာဏ
ပတ္တဿ၊ သဗ္ဗညုတညဏ်သို့ ရောက်ပြီးသော။ သောမနဿမယညဏေန၊
သောမနဿဝေဒနာကြောင့်ဖြစ်သော ညဏ်ဖြင့်။ ပစ္စယာကာရံ၊ ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ ဆင်ခြင်တော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ အား။
ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ ဥဒါနဂါထာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။

အမှာ။ ။အနေကဇာတိ အစရှိသော ဂါထာကား သဗ္ဗညုတ
ညဏ်၏ နီးစွာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ခြင်းကို ဆင်ခြင်
တော်မူသည်ဖြစ်သောကြောင့် တဆွဲကိုးခုမြောက်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ
ညဏ်၏ အခြားမဲ့၌ ဟောတော်မူအပ်သော ဥဒါနဂါထာတည်း။
နှလုံးဖြင့် ဆင်ခြင်သောဂါထာတည်း။ ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ
ဓမ္မာ အစရှိသော ဂါထာကား နှုတ်မြွက်၍ ဟောတော်မူသော
ဂါထာတည်း။

ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီးသောကာလ၌။ ဟန္တ ဒါနိဘိက္ခဝေ
။ပ။သမ္မာဒေထာတိ၊ ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ။ပ။သမ္မာဒေထဟူ၍။ ယံပနဝစနံ၊
ကို။ အကာသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤ ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အစ
ရှိသော စကားသည်။ ပဏ္ဍိမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဟန္တ
ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝေါ၊ သံင်တို့ကို။ အဟံ၊ ငါတုရားသည်။ အာမန္တယာ
မိ၊ ခေါ်၏။ (သိစေ၏လည်းဟူ)။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတရားတို့သည်။ ဝယ
ဓမ္မာ၊ ပျက်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ တုမှော၊ တို့သည်။ အပ္ပမာဒေန၊
မမေ့မလျော့ခြင်းနှင့်။ သမ္မာဒေထ၊ ပြည့်စုံစေကုန်လော။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ပါး
ကုန်သော စကားတော်တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ယံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ဧတံဝစနံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဌမ။ပ။ ဝသေန၊
အားဖြင့်။ တိရိမံ၊ ၏။

ဝိဇ္ဇကဝသေန၊ ဖြင့်။ တိရိမံ၊ သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ နည်း။ သဗ္ဗမေဝ၊
သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ဝိနယဝိဇ္ဇကန္တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ပ။
တိပ္ပတေဒမေဝ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို
သုံးပါးအပြားရှိသော ဝိဇ္ဇကတို့တွင်။ ပဌမသင်္ခါတိယံ၊၌။ သင်္ခါတဉ္စ၊ သင်္ခါ
ယနာတင်အပ်သည်လည်းဖြစ်ထသော။ အနုသင်္ခါတဉ္စ၊ ဒုတိယသင်္ခါယနာ
၌ သင်္ခါယနာတင်အပ်သည်လည်း ဖြစ်ထသော။ တံသဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံ
သော ဘုရားစကားတော်ကိုလည်း။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ဥဘ
ယာနိ၊ နှစ်ပါးစုံကုန်သော။ ပါတိမောက္ခာနိ၊ ပါတိမောက်တို့၎င်း။ ဓမ္မာ၊

ကုန်သော။ ဝိသင်္ဂါ။ တို့၎င်း။ ဒွါဝိသတိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓကံ၊ မဟာဝါ
 စူဠဝါတို့၎င်း။ သောဠသ၊ ကုန်သော။ ပရိဝါရာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဣဒံစနံ၊ သည်။ ဝိနယပိဋကံ နာမ၊ မည်၏။ ဗြဟ္မဇာလာဒိ စတုတ္ထိံသ သုတ္တ
 သင်္ဂဟော၊ ဗြဟ္မဇာလာသုတ်အစရှိသော သုံးဆယ့်လေးသုတ်အရေအတွက်
 ရှိသော။ ဒိဃနိကာယော၊ ၎င်း။ မူလပရိယာယ သုတ္တာဒိ ဒိယနုသတ
 ဇေသုတ္တသင်္ဂဟော၊ မူလပရိယာယသုတ် အစရှိသော တရားငါးဆွဲနှစ်သုတ်
 အရေအတွက်ရှိသော။ မဇ္ဈိမနိကာယော၊ ၎င်း။ ဩဃတရုဏသုတ္တာဒိ
 သတ္တသုတ္တ သဟဿ သတ္တသတ ဒွါသဋ္ဌိသုတ္တ သင်္ဂဟော၊ ဩဃတရုဏ
 သုတ်အစရှိသော ခုနစ်ထောင်ခုနစ်ရာ ခြောက်ဆွဲနှစ်သုတ် အရေအတွက်
 ရှိသော။ သံယုတ္တနိကာယော၊ ၎င်း။ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ္တာဒိ နဝသုတ္တ
 သဟဿ ပဉ္စသတ သတ္တပညာသသုတ္တသင်္ဂဟော၊ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ်
 အစရှိသော ကိုးထောင်ငါးရာ ငါးဆွဲခုနစ်သုတ် အရေအတွက်ရှိသော။
 အင်္ဂုတ္တရနိကာယော၊ ၎င်း။ ခုဒ္ဒကပါဌ။ပ။ စရိယာပိဋက ဝံသေန၊ ခုဒ္ဒက
 ပါဌ ဓမ္မပဒ ဥဒါန်း ဣတိဝုတ္တက သုတ္တနိပါတ် ဝိမာနဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု၊
 ထေရဂါထာ ထေရီဂါထာ ဇာတ် နိဇ္ဈေသ ပဋိသန္တိဒါမင် အပဒါန
 ဗုဒ္ဓဝင် စရိယာပိဋကတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပန္နရသပ္ပတေဒေါ၊ တဆွဲ
 ငါးပါး အပြားရှိသော။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ နိကာယ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဣဒံစနံ၊ သည်။ သုတ္တန္တပိဋကံ နာမ၊ ၏။ ဓမ္မသင်္ဂဟော၊ ဓမ္မသင်္ဂဟီ၎င်း။ ပ။
 ပဋ္ဌာနံ၊ ပဋ္ဌာန်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ အဘိဓမ္မပိဋကံ နာမ၊ ၏။

ဝိနယသဒ္ဓါ၏ဝစနတ္ထ

တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးအပြားရှိသော ပိဋကတို့တွင်။ ဝိဝိဓဝိသေသနယတ္ထာ
 စ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသောနည်း ထူးသောနည်း ရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၎င်း။ ကာယဝါစာနံ၊ ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရတို့ကို။ ဝိနယနတော
 စေဝ၊ ဆုံးမတတ်သောကြောင့်။ ဝိနယတ္ထဝိဒူဟိ၊ ဝိနယသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို
 သိကုန်သော ပညာရှိတို့သည်။ အယံဝိနယော၊ ကို။ ဝိနယောတိ၊ ဟူ၍။
 အက္ခာတော၊ ဟောအပ်၏။

ဆရာ-အထူးထူး အပြားပြား ရှိသောနည်း ထူးသောနည်းရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့် ဝိနည်းမည်၏ဟူပြီ။ အတယ်သို့လျှင် ဝိနည်းပိဋက၌
 အထူးထူး အပြားပြား ရှိသောနည်း ထူးသောနည်း ရှိသနည်းဟု
 သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ဝိဝိဓာဟိ ။ပ။ အနုပညတ္တိ
 နယာ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-ဝိတ္တာရယိဿာမိ၊ အံ။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိနည်း၊ ဝိဋကဋ္ဌ။ ပဉ္စမိမ ပါတိ
မောက္ခုဒ္ဓေသ၊ ပါရာဇိကာဒိ သတ္တအာပတ္တိက္ခန္ဓ၊ မာတိကာ၊ ဝိဘင်္ဂါဒိပူ
တေဒါ၊ ပါးပါးအပြားရှိသော ပါတိမောက်ပြခြင်း၊ ပါရာဇိက အစရှိ
သော အာပတ်ခုနစ်ပုံ မာတိကာ၊ ပဒတာဇနီ စသည်အပြားရှိကုန်သော။
နယာ၊ နည်းတို့သည်။ ဝိဝိဓော၊ အထူးထူးအပြားပြား ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။
ဒဠိကမ္မ သိထိလ ကရဏပ္ပယောဇနာ၊ ရှေ့ပညတ်ကို ခြံစွာပြုခြင်း
ရှေ့ပညတ်ကို လျှော့ခြင်း အကျိုးရှိကုန်သော။ အနုပညတ္တိနယာ၊ အနု
ပညတ်နည်းတို့သည်။ ဝိသေသဘူတာစ၊ ထူးသည်ဖြစ်၍လည်း ဖြစ်ကုန်၏။

အမှာ။ ။ဝိဝိဓာဟိ ။ပ။ ပွတေဒါနယာဟု ဆိုသောအလိုကား
ဝိနယသဒ္ဓါကို ဝိဝိဓာ နယာ ဧတ္တာတိ ဝိနယောဟု သတ္တမိဗဟုဗ္ဗိဟိ
ပြုသင့်၏။ ဝိသဒ္ဓါသည် ဝိဝိဓအနက်ရှိ၏။ ဝိသေသဘူတာစ ။ပ။ အနု
ပညတ္တိနယာဟု ဆိုသောအလိုကား ဝိသေသာ နယာ ဧတ္တာတိ
ဝိနယောဟု သတ္တမိဗဟုဗ္ဗိဟိ၎င်း ပြုသင့်၏။ ဝိသဒ္ဓါ ဝိသေသအနက်၊
ပဌမသိက္ခာပုဒ်၌ အန္တမသောတိရစ္ဆာနဂတာယဝိ ပါရာဇိကော
ဟောတိဟူသော ဤပညတ်သည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တောကြီး
၌ မျောက်မ၌ မေထုန်မှီဝဲသော ရဟန်းကိုအကြောင်းပြု၍ ဆင့်၍
ပညတ်သောကြောင့် အနုပညတ်မည်၏။ ထိုမျောက်မ၌ မေထုန်မှီဝဲ
သော ရဟန်းပါရာဇိကမှ မလွတ်သောကြောင့် ထိုအနုပညတ်သည်
ရှေ့ပဌမပညတ်ကို ခြံစေ၏။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ အနုပသမ္ပန္နေန
သဟဿေယျံ ကပ္ပေယျဟု သာမည တည်၌မျှသော်လည်း လူသာမဏေ
တို့နှင့် တမိုး တရံတည်းရှိသော ကျောင်း၌ မအိပ်အပ်ဟု ပညတ်တော်
မူပြီးမှ သာမဏေတို့ကို ချီးမြှောက်တော်မူလို၍ ယော ပန ဘိက္ခု၊
အနုပသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိ ဥတ္တရိ ဒိရတ္ထ တိရတ္ထံ သဟဿေယျံ ကပ္ပေယျဟု
ရှေး ပဌမပညတ်ကို လျှော့၍ အနုပညတ်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်
ဤသဟဿေယျံ သိက္ခာပုဒ်၌ အနုပညတ်သည် ပဌမပညတ်ကိုလျှော့၏။
ဤသို့သောနည်းအထူးကိုရည်၍ ဒဠိကမ္မ သိထိလ ကရဏပ္ပယောဇနာ
အနုပညတ္တိနယာဟု ဆိုသတည်း။

ယခုအခါ၌ကား ဝိနယနတော ကာယဝါစာနံဟူသောသံခေပပါဌ်ကို
ဝိတ္တာရပြတော်မူလို၍ ကာယိက ။ပ။ ဝိနေတိဟူသောပါဌ်ကို မိန့်
သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ကာယိက ဝါစသိကအဇ္ဈာစာရ နိဿေနေတောစ၊ ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ ဖြင့် လွန်ကြူးခြင်းကို မြစ်တတ်သောကြောင့်လည်း။ သေသော ဝိနယော၊ သည်။ ကာယဉ္စ၊ ကာယဒွါရကို၎င်း။ ဝါစဉ္စ၊ ဝစီဒွါရကို၎င်း။ ဝိနေတိ၊ ဆုံးမတတ်၏။

အမှ၊ ။ မနောဒွါရေ အာပတ္တိနာမ နတ္ထိ ဟု ဆိုသောကြောင့် မနောဒွါရ၌ လွန်ကြူးခြင်းကို မဆိုသတည်း။ ဤနောက်နည်းအလို ကား ကာယဝါစာနံ ဝိနေတိတိ ဝိနယောဟု ကတ္ထုသာနေပြီသင့်၏။ ယောသိက္ခာပဒသမူဟော၊ သည်။ (ကတ္တားထည့်) ဤနောက်နည်း၌ ဝိသဒ္ဓါသည် ဓာတုတ္ထဝိသေသကတည်း။ တသ္မာ အစရှိသောပါဌ်ကား ထိုစကား၏ လဒ္ဓဂုဏ်တည်း။

တသ္မာ ဝိဝိနေယတ္တာစ၊ ထိုသို့ အထူးထူးအပြားပြားရှိသောနည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တသ္မာ ဝိသေသနယတ္တာစ၊ ကြောင့်၎င်း။ ကာယ ဝါစာနံ၊ ထိုကို။ တသ္မာ ဝိနယနတောစ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဝိနယောတိ၊ ဟူ၍၊ အက္ခာတော၊ ၏။ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ တေသ ဝိနယသ၊ ၏။ ဝနေတ္ထကောသလ္လတ္ထံ၊ ဝစနတ္ထ၌လိမ္မာစေခြင်းငှာ။ ဝိဝိဓ၊ ဝိသေသနယတ္တာ ။ပ။ အက္ခာတောတိ၊ ဟူ၍။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

သုတ္တန္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထ

ဣတရံ၊ ဝိနည်းမှတပါးသော။ သုတ္တံပန၊ ကိုကား။ အတ္ထာနံ၊ မိမိအကျိုး သူတပါးအကျိုး စသောအပြားရှိသော အကျိုးတို့ကို။ သူစနတောစ၊ ပြတတ်သောကြောင့်၎င်း။ အတ္ထာနံ၊ တို့၏။ သုဝုတ္တတောစ၊ ကောင်းစွာ ဟောရာဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ အတ္ထာနံ၊ တို့ကို။ သဝနတောစ၊ ပွားစေ တတ်သောကြောင့်၎င်း။ သုဒနတောစ၊ ယိုစေတတ်သောကြောင့်၎င်း။ သုတ္တာဏာစ၊ ကောင်းစွာ စောင့်တတ်သောကြောင့်၎င်း။ သုတ္တသဘာဝ တောစ၊ တမျဉ်းချည် ပန်းသိတန်ချည်နှင့် တူသောကြောင့်၎င်း။ သုတ္တန္တံ၊ ဟူ၍။ အက္ခာတံ၊ ၏။

ထိုဝါထာ၏ အနက်ကို ဖွင့်တော်မူလို၍ တံဟိ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ (ဟိကား ဝိတ္ထာရဇောတကနိပါတ်တည်း)။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

တံသုတ္တံ၊ သည်။ အတ္တတ္ထ ပရတ္တာဒိဘေဒေ၊ မိမိ၏အကျိုး သူတပါး၏ အကျိုး စသည်အပြားရှိကုန်သော။ အတ္ထေ၊ အကျိုးတို့ကို။ သူစေတိ၊ ပြတတ်၏။

အမှာ။ ။အတ္တတ္ထ ပရတ္တာဒိဘေဒေ ဟူသောပါဠိဖြင့် အတ္တာနံ သူစနတော၌ အတ္ထသဒ္ဓါသည် ဖလတ္ထကိုသာဟော၏။ဘာသိတတ္ထကို မဟောဟူသောအနက်ကိုပြ၏။ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဒိဋ္ဌဓိကတ္ထ သမ္ပရာယိ ကတ္ထ လောကုတ္တရတ္ထ ဤသို့အစရှိသော အကျိုးကိုယူလေ။ သူစေတိ ဟူသောပါဠိဖြင့် သူစနတော ဟူသောပါဠိ၏ ကတ္ထုသာဓန၏အဖြစ် ကို ပြသတည်း။ ကရုဏသာဓန အစရှိသည်ကို မပြဟူသော အနက်ကို သိစေသတည်း။ သုစဓာတ် တပစ္စည်းတည်း။

တ္ထေ ဝိဋကေ၊ ဌ။ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုလောမေန၊ ဝေနေယျသတ္တ ဝါတို့အလိုအားလျော်သဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာ၊ အစီးအပွားတို့ကို။ သုဝုတ္တာ၊ ကောင်းစွာဟောအပ်ကုန်၏။

အမှာ။ ။ဤဒုတိယနည်းဖြင့် သုတ္တသဒ္ဓါ၏ သုဋ္ဌ၊ ဝုစ္စတိ တ္ထောတိ သုတ္တံ ဟူသော အဓိကရုဏသာဓန ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို သိစေ၏။ သုပုဗ္ဗ ဥစဓာတ် တပစ္စည်း ၎င်းတည်း။

ဧဝံဝိဋကံ၊ ဤသုတ္တန်ဝိဋကသည်။ အတ္ထေ၊ တို့ကို။ သဝတိ၊ ပွားစေ၏။ ဤတတိယနည်းဖြင့် သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဟေတုကတ္ထုသာဓန အဖြစ်ကို ပြသတည်း။ သုဓာတ် တပစ္စည်း ၎င်းတည်း။

ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ သသံ၊ ကောက်ပင်သည်။ သဝံ၊ အသီးကို။ ပသဝတိဇုဝ၊ ပွားစေသကဲ့သို့တည်း။ ပသဝတိ၊ ပွားစေတတ်၏။ ဇုတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အမှာ။ ။သုဓာတ်သည် ကြားခြင်းအနက် ချီးမွမ်းခြင်းအနက်အစ ရှိသော များသော အနက်တို့၌ဖြစ်ရကား ဤအရာ၌ ပွားခြင်းအနက်၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိစေလို၍ ပသဝတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ ဟု ဆိုပြန် သတည်း။ သုဓာတ်သည် ပ-ဟူသော ဥပသာရပုဒ်နှင့် ယှဉ်သော ကြောင့် ပွားခြင်းအနက်ကို ဟော၏ဟူလိုသည်။

ဧတံ၊ ထိုသုတ္တန်ဝိဋကသည်။ အတ္ထေ၊ တို့ကို။ သုဒတိ၊ ယိုစေတတ်၏။ ကိမိဝ၊ မူကား။ ဓေန၊ နွားမသည်။ ဒီရံ၊ နို့ရည်ကို။ သုဒတိဝိယ၊ ယိုစေသကဲ့သို့ တည်း။ (ဤစတုတ္ထနည်း၌ သုဓဓာတ် တပစ္စည်းတည်း)။ ပဉ္စရာပေတိ၊ ယိုစေတတ်၏။ ဇုတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သုဒတိတြိယာ၏ ဟေတုကတ္တတ္ထ တြိယာ၏အဖြစ်ကို သိစေလို၍ ပဉ္စ ရာပေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိဟု ဆိုပြန်သတည်း။

သုတ္တံ၊ ကောင်းစွာလျှင်။ နေအတ္ထေ၊ တို့ကို။ တာယတိ၊ စောင့်တတ်၏။
 (သုပုဗ္ဗ တာဓာတ် တပစ္စည်း)။ ရက္ခတိ၊ ၏။ (တာဓာတ်၏ ရက္ခနအနက်ကို
 ဟောသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ ရက္ခတိတိဟု ဆိုပြန်သတည်း)။ ဧတံ၊
 ထိုသုတ္တန်ဝိဇ္ဇကသည်။ သုတ္တသဘာဝဉ္စ၊ တမျဉ်းချည် ပန်းသီတန်ချည်နှင့်
 တူသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဤသုတ္တသဘာဝဉ္စ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်
 သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဥပစာရသဒ္ဓါ၏ အဖြစ်ကို ပြသတည်း)။

အဘယ်သို့လျှင် တမျဉ်းချည် ပန်းသီတန်ချည်နှင့် တူသနည်းဟု သူမေး
 ဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာယထာဟိ အစရှိသောပါဌ်ကိုမိန့်
 သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တစ္ဆကာနံ၊ တစည်းသမားတို့အား။ သုတ္တံ၊ တမျဉ်းချည်သည်။ ပမာဏံ၊
 ပမာဏသည်။ ဟောတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဧတေ၊ ထိုသုတ္တန်
 ဝိဇ္ဇကသည်လည်း။ ဝိညူနံ၊ ပညာရှိတို့အား။ ပမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 သုတ္တေန၊ ချည်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ကုံးသီအပ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖဂါနိ၊ ပန်းတို့
 သည်။ နဝိကိရိယန္တိယထာ၊ ဖရိဖရ မရှိကုန်သကဲ့သို့။ နဝိဓံသိယန္တိယထာ၊
 မပျက်စီးကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဧတေန၊ ထိုသုတ္တန်ဝိဇ္ဇကဖြင့်။ သင်္ဂ
 ဟိတာ၊ ပေါင်းရုံးအပ်ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ တို့သည်။ နဝိကိရိယန္တိ၊ ကုန်း၊
 နဝိဓံသိယန္တိ၊ ကုန်း။ တေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဧတဿသုတ္တဿ၊ ၏။
 ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္ထံ၊ ငှာ။ အတ္ထာနံ သူစနတော ။ပ။ အက္ခာတန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အဘိဓမ္မသဒ္ဓါ၏ဝစနတ္ထ

ဣတရော၊ ထိုမှတပါးသော။ အဘိဓမ္မောပန၊ ကိုကား။ ယံယေန ကာရ
 ဏေန၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ ဤအဘိဓမ္မဝိဇ္ဇက၌။ ဝုဇ္ဈိမန္တေန၊ ပြည့်စုံခြင်းသဘော
 ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ ပရမတ္ထတရားတို့ကို၎င်း။ သလက္ခဏာ၊ လက္ခဏာ
 အထူးရှိကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ တို့ကို၎င်း။ ပူဇိတာ၊ ပူဇော်ထိုက်ကုန်သော။
 ဓမ္မာစ၊ တို့ကို၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ ဝိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ တို့ကို၎င်း။
 အဓိကာ၊ လွန်ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။
 တေန၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ ဟူ၍။ အက္ခာတော၊ ၏။

ထိုဂါထာ၏အနက်ကို အကျယ်ပြတော်မူလို၍ အယံ ဟိ အဘိသဒ္ဓေါ
 အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-ဝိတ္ထာယိဿာမိ၊ ထိုဂါထာ၏ အနက်ကို အကျယ်ချဲ့ပေအံ့။ အယံအဘိသဋ္ဌေါ၊ ကို။ ဝုဗ္ဗိလက္ခဏ ပူဇိတ ပရိစ္ဆိန္ဒာဓိကေသု၊ ပွားခြင်းအနက် လက္ခဏာ အထူးဖြစ်သောအနက် ပူဇော်ထိုက်သောအနက် ပိုင်းခြားအပ်သောအနက် လွန်သောအနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ရှုအပ်၏။

အဘိသဋ္ဌါသည် ဝုဗ္ဗိအနက် အစရှိကုန်သော ငါးပါးကုန်သောအနက်တို့၌ ဖြစ်၏ဟူပြီ။ တခုတည်းသော ဥဒါဟရဏ်၌ပင် ငါးပါးကုန်သော အနက်တို့ကို ရှုအပ်ကုန်သလောဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တထာဂေါသ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တထာ-တံဝစနံ၊ သည်။ ဟိယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဗာဠာမေ၊ပ။ ပဋိတ္တမန္တိတိ အာဒိသု၊ ဗာဠာမေ၊ပ။ ပဋိတ္တမန္တိ-ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်တို့၌။ ဝုဗ္ဗိယံ၊ ပွားခြင်းအနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ မေအား။ ဗာဠာ၊ ပြင်းစွာကုန်သော။ ဒုက္ခာဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ အဘိတ္တမန္တိ၊ ပွားကုန်၏။ နောပဋိတ္တမန္တိ၊ မဆုတ်ကုန်။ (အဘိတ္တမန္တိ၌ အဘိသဋ္ဌါသည် ကမုခေတ်ကို အထူးပြု၍ ပွားခြင်းအနက်ကို ဟောသတည်း)။ ယာတာရတ္တိယော၊ပ။ လက္ခိတာတိ အာဒိသု၊တို့၌။ လက္ခဏေ၊ လက္ခဏာအထူးဖြစ်သော အနက်၌။ အာဂတော၊ ၏။ ယာတာ ရတ္တိယော၊ အကြင်ညဉ့်တို့ကို။ အဘိညာတာ အဘိလက္ခိတာ၊ အထူးသဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ ရာဇာဘိရာဇာ၊ မနုဇိန္ဒောတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ပူဇိတေ၊ ပူဇော်ထိုက်သော အနက်၌။ အာဂတော၊ ၏။ ရာဇာဘိရာဇာ၊ မင်းတို့သည် ပူဇော်ထိုက်သောမင်း။ မနုဇိန္ဒော၊ လူတို့ကို အစိုးရသောမင်း။ ပဋိဗလော၊ပ။ အဘိဝိနယေတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ပရိစ္ဆိန္ဒေ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော အနက်၌။ အာဂတော၊ ၏။ အဘိဓမ္မေ၊ ဝိနည်းနှင့်မရောသော သုတ်အဘိဓမ္မာ၌၎င်း။ အဘိဝိနယေ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာနှင့်မရောသော ဝိနည်း၌၎င်း။ ဝိနေတုံ၊ ဆုံးမခြင်းငှာ။ ပဋိဗလော၊ စွမ်းနိုင်၏။ အညမညသင်္ကရိရဟိတေ၊ အချင်းချင်းရောယှက်ခြင်းမှကင်းသော။ ဓမ္မေ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာ၌၎င်း။ ဝိနယေ၊ ဌ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဧဟံတိ၊ ဖြစ်၏။ (အညမညသင်္ကရိရဟိတေ အစရှိသောပါဌ်ဖြင့် အဘိဝိနယေ၌ အဘိသဋ္ဌါ၏ ပရိစ္ဆိန္ဒအနက်ကို သိစေလိုသတည်း)။ အဘိတ္တန္တေန ဝုတ္တေနာတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ အဓိကေ၊ လွန်သောအနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ အဘိတ္တန္တေန၊ အလွန်နှစ်သက်တွယ်ရှိသော။ ဝုတ္တေန၊ အဆင်းဖြင့်။

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

၇၁

ဆရာ-အဘိဓမ္မောဟူသော ပုဒ်၌ အဘိသဒ္ဓါသည် ဝုခိ အစရှိသော ငါးပါးသော အနက်၌ဖြစ်၏ဟူပြီ။ ဤအဘိဓမ္မာ၌ကား အဘယ်၌ ဝုခိအနက်ဖြစ်သနည်း အဘယ်၌ လက္ခဏအနက်ဖြစ်သနည်း ဤသို့အစ ရှိသည်ဖြင့် သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ဧတ္ထေ ရူပပပတ္တိ ယာ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဧတ္ထေ၊ ဤအဘိဓမ္မာပိဋက၌လည်း။ ရူပပပတ္တိယာ။ ပ။ ဝိဟရတိတိ အာဒိ နာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုခိမန္တော၊ ပွားခြင်းသဘောရှိကုန် သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ရူပပပတ္တိယာ၊ ရူပဘုံ၌ ပဋိ လန္တနေခြင်း၏။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ဈာနစေတနာကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။ စေတသ၊ စိတ် ဖြင့်။ ဧကံ၊ တခုသော။ ဒိသံ၊ အရပ်ကို။ ဖရိတွာ၊ နှံ့၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ရူပါ ရမ္မဏံဝါ သဒ္ဓါရမ္မဏံဝါတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏာ ဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ လက္ခဏီယတ္တာ၊ အထူးမှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သလက္ခဏာ၊ အထူးမှတ်အပ်သော လက္ခဏာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သေက္ခာဓမ္မာ။ ပ။ လောကုတ္တရာ ဓမ္မာတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပူဇိတာ၊ ပူဇော်ထိုက်ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပူဇာရဟာ၊ ပူဇော်ခြင်းငှာထိုက်ကုန် သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ဖဿော ဟောတိတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သဘာဝ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ သဘောကို ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ မဟဂ္ဂတာ ဓမ္မာ။ ပ။ အနုတ္တရာ ဓမ္မာတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အဓိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တေသာ အဘိဓမ္မဿ၊ ၏။ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္တံ၊ ငှာ။ ယံဧတ္ထဝုခိမန္တော။ ပ။ အက္ခာတောတိ၊ ဟူ၍။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ပိဋကသဒ္ဓါ၏ဝစနတ္ထ

ဝိနယသဒ္ဓါ အစရှိသည်တို့၏အနက်ကို ဆရာဆိုပြီ။ အဘယ်အနက် ကြောင့်ပိဋကမည်သနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ယံပနေတ္ထကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဧတ္ထ၊ ဤဝိနယပိဋကအစရှိသောပါဌ်၌။ သမာဓိနိဝိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာ အကျုံးဝင်သော။ ယံပနပိဋကံ၊ အကြွင်းပိဋကသဒ္ဓါသည်။ အပိသိဋ္ဌံ၊ အနက်

အထူးမရှိ။ တံပိဋကံ၊ ကို။ ပိဋကတ္ထပိဋ၊ ပိဋကသဒ္ဓါ၏အနက်ကိုသိသော
ပညာရှိတို့သည်။ ပရိယတ္တိဘာဇနတ္ထတော၊ သင်အပ်သောအနက် တည်ရာ
ဖြစ်သောအနက်ကြောင့်။ ပိဋကန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။

ဝိနယသဒ္ဓါအစရှိသည်တို့၏ အနက် ပိဋကသဒ္ဓါ၏အနက်ကို ဆရာ
အသီးအသီးဆို၏။ ပိဋကအခြား၊ ဝိနယအစရှိသည်တို့ အခြား ခွန်ဖြစ်
ကောင်းသလောဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တေန
သမောဓာနေတွာ။ပ။ဥေယျာ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ထိုပါဌ်၏
အတ္ထကား-

တေန၊ ထိုပိဋကသဒ္ဓါနှင့်။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ တယော၊
ကုန်သော။ဝိနယာဒယောပိ၊ ဝိနယသဒ္ဓါ အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ဥေယျာ၊
ကုန်၏။

ဆရာ-သင်အပ်သောအနက် တည်ရာဖြစ်သော အနက်ကြောင့် ပိဋက
မည်၏ဟူပြီ။သဒ္ဓါသည် ပြုလုပ်နှင့်ကင်း၍ ဖြစ်ရာသလော အဘယ်
ပါဌ်၌ သင်အပ်သောအနက်၌ဖြစ်သနည်း အဘယ်ပါဌ်၌ တည်ရာဖြစ်
သောအနက်၌ ဖြစ်သနည်း ဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်း
ငှာ ပရိယတ္တိပိဟိစသည်ကို မိန့်သတည်း။ (ဟိကား ပိတ္ထာရေ...
တကတည်း)။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ပရိယတ္တိပိ၊ ကိုလည်း။ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေနာတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ပိဋ
ကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ သင်ခြင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။
မာဂဏှ၊ မမှတ်လင့်။ အထ ပုရိသော။ပ။ မာဒါယာတိ အာဒိသု၊ တို့၌။
ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မဲ့ဖြစ်သော။ ဘာဇနမ္ပိ၊ တည်ရာဖြစ်သော ခွက်ကိုလည်း။
ပိဋကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။အထ၊ထိုရောအခါ၌။ပုရိသော၊သည်။ ကုဒါလ
ပိဋကံ၊ ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို။ အာဒါယ၊ယူ၍။အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ
၏။ (တသ္မာအစရှိသော ပါဌ်ဖြင့် ထိုစကား၏လဒ္ဓဂုဏ်ကို ပြသတည်း။
အနက်ရှေးနှင့်တူပြီ)။

ဆရာ-ပိဋကသဒ္ဓါနှင့်ပေါင်း၍ ဝိနယသဒ္ဓါ အစရှိသည် တို့ကိုလည်း
သိအပ်ကုန်၏ဟုဆိုပြီ။နှစ်ပါးသော ပိဋကသဒ္ဓါ၏အနက်တို့တွင်တပါး
သောအနက်ဖြင့်သာ ပေါင်းအပ်သလော၊ အဘယ်သမာသ်ကိုပြု၍
ပေါင်းအပ်သနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာတေန
ဧဝံ ဒုပိဓတ္ထေနအစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓတ္ထေနပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသောအနက်ရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ တေန ဝိဋ္ဌကသဋ္ဌေန၊ နှင့်။ သံဟ၊ တကွ။ သမာသံ၊ သမာသကို။
 ကတွာ၊ ဤ။ ဝိနယောစ၊ လည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဝိနည်း
 ဟူသည်ကား။ ပရိယတ္တိဘာဝတောစ၊ သင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 တဿတဿအတ္ထဿ၊ ၏။ ဘာဇနတောစ၊ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။
 ဝိဋ္ဌကဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိ
 ကြောင့်။ ဝိနယဝိဋ္ဌကံ၊ မည်၏။ ယထာဝုတ္တနယေနဝ၊ အကြင်အကြင် ဆို
 အပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ သုတ္တန္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို
 သုတ္တန်ဟူသည်။ ဝိဋ္ဌကဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သုတ္တန္တ ဝိဋ္ဌကံ၊ မည်၏။ (ယထာဝုတ္တနယေနဝ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့် ပရိယတ္တိ
 ဘာဝတောစတဿတဿအတ္ထဿ ဘာဇနတောစ-ဟူသောပါဠိကိုညွှန်း
 သတည်း)။ အဘိဓမ္မောစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအဘိဓမ္မာ
 ဟူသည်။ ဝိဋ္ဌကဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အဘိဓမ္မဝိဋ္ဌကံ၊ မည်၏။ (ဝေမေတေ တယောဝိ။ပ။ ဧည ယျာဟူသောပါဠိ
 ဖြင့် ထိုစကားကို နိဂုံးအပ်သတည်း)။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တယော၊ ကုန်သော။
 ဒေတေ ဝိနယာဒယောဝိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဧည ယျာ၊ ကုန်၏။

ဒေသနာသာသနာကထာအပြားစသည်

ယခုအခါ၌ ထိုဝိဋ္ဌကသုံးပုံတို့၌ အထူးထူးအပြားပြား လိမ္မာစေခြင်း
 ဌာ ပြတော်မူလို၍ ဧဝံ ဥတွာစ ပုနပိ အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်
 သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥတွာစ၊ သိပြီး၍လည်း။ ပုနပိ၊ လည်း။ တေသုယေဝ
 ဝိဋ္ဌကေသု၊ တို့၌လျှင်။ (ကောသလ္လတ္တိဉ္စ)။ နာနပ္ပကာရကောသလ္လတ္တိ၊
 အထူးထူးသော အပြား၌ လိမ္မာစေခြင်းဌာ။ တေသု၊ တို့၌။ (ဝိဘာဝယေဉ္စ
 စ)။ ဒေသနာ သာသနာ ကဿာ တေဒဉ္စ၊ ဒေသနာအပြား သာသနာ
 အပြား ကထာအပြားကို၎င်း။ သိက္ခာ ပဟာန ဂန္ထိရ ဘာဝဉ္စ၊ သိက္ခာ
 ပဟာန နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပရိဒီပယေ၊ ပြရာ၏။
 ယဟိ၊ အကြင်ဝိဋ္ဌကသုံးပုံ၌။ ယထာ ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ ယံပရိယတ္တိတေဒဉ္စ၊ အကြင် သင်ခြင်းအပြားသို့၎င်း။ ယံသမ္ပတ္တိံ၊
 အကြင် ပြည့်စုံခြင်းသို့၎င်း။ ယံဝိပတ္တိဉ္စာဝိ၊ အကြင် ပျက်စီးခြင်းသို့၎င်း။
 ပါပုဏာတိ၊ ၏။ တထာ တေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ တံသဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံ
 ကိုလည်း။ ဝိဘာဝယေ၊ ပြရာ၏။

ထိုဂါထာတို့၏ အနက်ကို အကျယ်ပြုလို၍ တကြာယံ ပရိဒီပနာ အစ ရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

တကြံ တာသု ဂါထာသု၊ တို့ဌ။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပရိ ဒီပနာ၊ အကျယ်ပြုခြင်းတည်း။ ဝိဘာဝနာ၊ ထင်စွဲပြုခြင်းတည်း။ (ဟိကား၊ ဝိတ္ထာရဇောတက တည်း)။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဧတာနိဝိဋ္ဌကာနိ၊ တို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိဓဝ်)။ ယထာတ္ထမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ အာဏာ ဝေါဟာရ ပရမတ္ထ ဒေသနာတိ၊ အာဏာဒေသနာ ဝေါဟာရဒေသနာ ပရမတ္ထ ဒေသနာတို့ ဟူ၍၎င်း။ ယထာပရာမသာသနာ ယထာနုလောမသာသနာ ယထာဓမ္မသာသနာ နိတိ၊ ယထာပရာမသာသနာ ယထာနုလောမသာသနာ ယထာဓမ္မ သာသနာတို့ဟူ၍၎င်း။ သံဝရာ သံဝရဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဌန နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒ ကထာတိ၊ တို့ဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ဆရာ-သုံးပါးကုန်သော ဝိဋ္ဌကတို့ကို အာဏာဒေသနာ အစရှိသည်တို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏ဟူပြီ။ ထိုသုံးပါးကုန်သော ဝိဋ္ဌကတို့တွင် အဘယ် ကြောင့် ဝိနည်းဝိဋ္ဌကကို အာဏာဒေသနာဟူ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဧတ္ထပိ ခုနစ်သောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ (ဟိကား၊ ဝိတ္ထာရတည်း)။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား-

ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးကုန်သော ဝိဋ္ဌကတို့တွင်။ ဝိနယဝိဋ္ဌကံ၊ ကို။ (ဝုစ္စတိဌဓဝ်)။ အာဏာရဟေန၊ အာဏာထားခြင်းငှာထိုက်သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာဏာဗဟုလ္လတော၊ အာဏာများသောအားဖြင့်။ ဒေသိတတ္ထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဏာဒေသနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အမှာ။ ။အာဏာ ဒေသိယတိ ဧတ္ထာတိ အာဏာဒေသနာ ဟု အဓိကရုဏသာဓနပြုလေ။ ဧတ္ထပိဋ္ဌကေဌံ၊ အာဏာ၊ အာဏာဖြစ်သော ဒေသနာကို။ ဒေသိယတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ လိုသို့ ဟောရာဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံဝိဋ္ဌကံ၊ သည်။ အာဏာဒေသနာ၊ မည်၏။ အတ္ထလိင်ကိုဇွဲ၍ ဝိဋ္ဌကံဟု နပုံလိင်နှင့်စွဲသတည်း။ သဒ္ဓလိင်ကို ဇွဲမှုကား ဣတ္ထိလိင်နှင့်စွဲရာ၏။ အာဏာဗဟုလ္လတော ဟူသောပါဠိဖြင့်

၁။ အာဏာဗဟုလ္လတော-ဟူသော စကားဖြင့် ယေဘုယျနည်းကို ပြသည်။ ဇိသစ်-၉၉။

ဝိနည်းဒေသနာ၌လည်း ပရမတ္ထတရား ပညတ်တရားတို့သည် ရေ့က အားဖြင့် ရှိကုန်၏ဟူသောအနက်ကို ပြသတည်း။

သုတ္တန္တပိဋကံ၊ ကိ။ ဝေါဟာရကုသလေန၊ ပညတ်၌လိမ္မာတော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝေါဟာရဗာဟုလ္လတော၊ ပညတ်များသောအားဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝေါဟာရဒေသနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဝေါဟာရော ဒေသိယတိ ဧတ္ထာတိ ဝေါဟာရဒေသနာ၊ အဓိကရဏ သာနေပြီ)။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ကိ။ ပရမတ္ထကုသလေန၊ သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထဗာဟုလ္လတော၊ ပရမတ်များသောအားဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရမတ္ထဒေသနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တထာ၊ တူ။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော ဝိနည်းပိဋကကို။ (ဝုစ္စတိ၌စပ်)။ ယေတေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပဗ္ဗာပရာဓာ၊ များသောအပြစ်ရှိကုန်၏။ တေ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ယထာပရာဓံ၊ အပြစ်အားလျော်စွာ။ ဧတ္ထပိဋကေ၌။ သာသိ တာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဆုံးမရာဖြစ်သည်၏သတ္တိကြောင့်။ ကံ ပိဋကံ၊ သည်။ ယထာပရာဓာသေန၊ မည်၏။ (ဝိဂြိုဟ်ပြတည်း။ ဝိဂြိုဟ် ခင်္ကား ယထာပရာဓံ သာသိယတိ ဧတ္ထာတိ ယထာပရာဓာသေနဟု အဓိကရဏသာနေပြီ)။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သုတ္တန်ပိဋကကို။ အနေကဗျာသယာနသယ စရိယအဓိမုတ္တိကာ၊ များသောအလို များသော အနုသယ များသောစရိုက် များသော နှလုံးသွင်းခြင်း ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ယထာနုလောမံ၊ အလိုအနုသယ စရိုက် နှလုံးသွင်းခြင်း အားလျော်စွာ။ ဧတ္ထ တေသ္မိံ ပိဋကေ၌။ သာသိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာနုလောမသာသနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော အဘိဓမ္မပိဋကကို။ (ဝုစ္စတိ၌စပ်)။ ဓမ္မပုဉ္ဇမတ္ထေ၊ ပရ မတ္ထတရားအစုမျှ၌။ အဟံ၊ ငါတည်း။ မမ၊ ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိသညိနော၊ ဤသို့အမှတ်ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ယထာဓမ္မံ၊ ပရမတ္ထတရား အားလျော်စွာ။ ဧတ္ထ တေသ္မိံ ပိဋကေ၌။ သာသိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဆုံးမရာ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဓမ္မ သာသနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တထာ၊ သာသနာမှတစ်ပါး ကထာကိုဆိုအံ့။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော ဝိနည်းပိဋကကို။ (ဝုစ္စတိ၌စပ်)။ အဗျာစာရပဋိပက္ခဘူတော၊ ကာယဒွါရ စီဒ္ဓါရတို့ဖြင့် လွန်ကြွေးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သံဝရာ

သံဝရော၊ စောင့်ခြင်းငယ် စောင့်ခြင်းကြီးကို။ ဧတ္ထ တေသ္မိံ ပိဋကေ၊ ဌ။
 ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဟောရာဖြစ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သံဝရာသံဝရကထာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သံဝရာသံဝရော
 တိ၊ ဟူသည်ကား။ ခုဒ္ဒကောစေဝ၊ ငယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ မဟန္တော
 င၊ ကြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းတည်း။ ကိမိဝ၊
 အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ကမ္မာကမ္မိဝိယစ၊ ကံငယ် ကံကြီးကဲ့သို့၎င်း၊
 ဖလာဖလံဝိယစ၊ သစ်သီးငယ် သစ်သီးကြီးကဲ့သို့၎င်းတည်း။

အမှာ။ ။သံဝရာသံဝရောတိ ခုဒ္ဒကောစေဝ မဟန္တောစ သံဝရော
 ဟူသောပါဌ်ကို သံဝရာသံဝရောကို သံဝရ အသံဝရဟု ပုဒ်ဖြတ်၍
 အသံဝရော၌ အသည် ဝုဒ္ဓိအနက်ရှိ၏။ ထိုကြောင့် သံဝရော၏ အရကို
 စောင့်ခြင်းငယ် ယူစေလို၍ အသံဝရော၏အရကို စောင့်ခြင်းကြီးကို
 ယူစေလို၍ ခုဒ္ဒကောစေဝ မဟန္တောစဟူ၍ ဆိုသတည်း။ ကမ္မာကမ္မိ
 ဝိယ စသောပါဌ်ဖြင့် ဥပမာကို ပြသတည်း။

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော သုတ္တန်ပိဋကကို။ ဒွါသဉ္စ ဗိဋ္ဌိ
 ပဋိပက္ခယူတာ၊ ခြောက်ဆယ်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့၏ ဆန့်ကျင်
 ဘက်ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဌနာ၊ မိစ္ဆာအယူတည်းဟူသော ကြီးထုံးကို
 မြေ့ခြင်းကို။ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ္တန်ပိဋက၌။ ကထိတာ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဌနကထာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတိယံ၊ သုံးခုတို့၏ပြည့်ကြောင်း
 ဖြစ်သော အဘိဓမ္မပိဋကကို။ ရာဂါဒိပဋိပက္ခယူတာ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့
 ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နာမ ရူပ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ နာမ်ရုပ်ကို
 ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအဘိဓမ္မပိဋက၌။ ကထိတော၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တိသုဝိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသု ပိဋကေသု၊ တို့၌။
 တိသော၊ သုံးပါးကုန်သော။ သိက္ခာစ၊ သိက္ခာတို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
 ကုန်၏။ ဟိဏိ၊ ကုန်သော။ ပဟာနာနိစ၊ ပဟာန်တို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ
 နိ၊ ကုန်၏။ စတုဗ္ဗိဒေဝ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ဂန္ထိရတာပေါစ၊ နက်နဲ
 သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ပိဋကသုံးပုံတို့၌ သုံးပါးသော သိက္ခာ အစရှိသည်ကို သိအပ်၏ဟူပြီ
 အဘယ်ပိဋက၌ အဘယ်သိက္ခာကို ဟောအပ်လေသနည်း ဤသို့အစ

ရှိသည်ဖြင့် သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေဆိုခြင်းငှာ တံထာဟိ အစ
ရှိသောပါဌ်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တထာ-တံစနံ၊ ကိ။ ဟိ-ဝိတ္ထာရယိဿာမိ၊ အံ။ ဝိနယဝိဋ္ဌကော၊ ဌ။ ဝိသေသေ
န၊ အထူးသဖြင့်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိသီလသိက္ခာကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ သုတ္တန္တ
ဝိဋ္ဌကော၊ ဌ။ အဓိဝိတ္ထသိက္ခာ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အဘိဓမ္မဝိဋ္ဌကော၊ ဌ။ အဓိပညာ
သိက္ခာ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

ဝိနယဝိဋ္ဌကော၊ ဌ။ (စသဒ္ဓါကား ဝါကျာရမ္ဘဇောတကတည်း)။ ကိလေ
သာနံ၊ ထို့ကို။ ဝိတိက္ကမပ္ပဟာနံ၊ လွန်ကြူးခြင်းကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။
ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သီလဿ၊ ဤ။ ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခတ္တာ၊
လွန်ကြူး၍ကျင့်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
သုတ္တန္တဝိဋ္ဌကော၊ ဌ။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာနှိပ်စက်ခြင်းကို ပယ်ခြင်း
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သမာဓိဿ၊ ဤ။ ပရိယုဋ္ဌာန
ပဋိပက္ခတ္တာ၊ ကိလေသာ နှိပ်စက်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ အဘိဓမ္မဝိဋ္ဌကော၊ ဌ။ အနုသယပ္ပဟာနံ၊ အနုသယကို ပယ်
ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ကသ္မာ၊ နည်းဟူမူကား။ ပညာယ၊ ဤ။ အနုသယ
ပဋိပက္ခတ္တာ၊ အနုသယ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
ပဌမေ၊ ရှေးဦးစွာသော ဝိနည်းဝိဋ္ဌကဌ။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို။
တဒဂ်ပ္ပဟာနံ၊ မဟာကုသိုလ်ဖြင့် အခိုက်အတန့်ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

အမှာ။ ။တေန ကုသလင်္ဂေန ပဟာနံ တဒဂ်ပ္ပဟာနံ၊ တေန
ကုသလင်္ဂေန၊ ထိုကုသိုလ်အစိတ်ဖြင့်။ တဿ တဿ အကုသလဿ၊
ကို။ (ဘာဝသာဓနအယှဉ် ဆဋ္ဌိကံထည့်)။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းတည်း။
တဒဂ်ပ္ပဟာနံ၊ ကုသိုလ်ဟူသောအစိတ်ဖြင့် အကုသိုလ်ကိုပယ်ခြင်း။
(တတိယာတပွရိသ်)။

ဣတရေသု၊ ဝိနည်းဝိဋ္ဌကမ္ပတပါးကုန်သော သုတ္တန် အဘိဓမ္မဝိဋ္ဌကတို့၌။
ဝိက္ခန္တန သမုစ္ဆေဒ ပဟာနာနိ၊ ဝိက္ခန္တနပဟာနံ သမုစ္ဆေဒပဟာနံတို့ကို။
ဝုတ္တံ၊ ကုန်၏။

အမှာ။ ။မှော်အဘိပြည့်သောရေ၌ အုဉ်ခဲ နှင်ဒဏ် အစရှိသည်တို့ကို
ချသည်ရှိသော် ထိုအုဉ်ခဲ နှင်ဒဏ် အစရှိသည်တို့၏ အဟုန်ဖြင့် ရေ
တံဝိုးထ၍ အခိုက်အတန့် မှော်လွင့်လေသည်နှင့် မဟာကုသိုလ်ဖြင့်
အခိုက်အတန့်ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ထိုသို့ပယ်ခြင်းသည်

တဒင်္ဂပဟာန်မည်၏။ ထိုအတူ လေပြင်းလာ၍ မှော်တို့သည် ကြာမြင့်စွာ လွင့်လေသကဲ့သို့ မဟဂ္ဂုတ် သမာပတ်ဖြင့် နိဝရဏတရားတို့ကို ခွါခြင်းသည် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်မည်၏။ ကြီးစွာသော ချုပ်ပြစ်ကို အမြစ်နှင့်တကွတူး၍ ဖြတ်သကဲ့သို့ မဂ်ဖြင့်အကြွင်းမဲ့ ကိလေသာတို့ကို ဖြတ်ခြင်းသည် သမုစ္ဆေဒပဟာန်မည်၏။ ဤသို့ ပဟာန်သုံးပါးတို့၏ အထူးကိုမှတ်လေ။

ပဌမေ ဌ။ ဒုစ္စရိတသံကိလေသဿ၊ ဒုစ္စရိက်တည်းဟူသော ကိလေသကို။ ပဟာန်၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရေသု၊ ဝိနည်းဝိဋ္ဌကမှတပါးကုန်သော သုတ္တန် အဘိဓမ္မ ဝိဋ္ဌကတို့၌။ တဏှာဒိဋ္ဌိသံကိလေသာနံ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ကိလေသာတို့ကို။ ပဟာန်၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သိက္ခာအပြား ပဟာန်အပြားကို အကျယ်ပြုပြီး၍ ယခုအခါ၌ ဂန္ထိရအဖြစ်ကို ပြတော်မူလို၍ ကေမေကသ္မိံ စေတ္တ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဧတ္ထ ဧတေသု တီသု ဝိဋ္ဌကေသု၊ တို့တွင်။ ကေမေကသ္မိံ၊ တပါးတပါးသော ဝိဋ္ဌက၌။ စတုဗ္ဗိဇောဝိ၊ သော။ ဓမ္မတ္ထ ဒေသနာ ပဋိဝေဓဂန္ထိရတာဝေ၊ ပါဠိအနက်(တနည်းကား) အကြောင်း အကျိုး ဒေသနာ အသိဉာဏ်တို့၏ နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မတ္ထ အစရှိသောပါဌ်၌။ သမတိနိဝိဋ္ဌဿ၊ သော။ ဓမ္မောတိပဒဿ၊ ၏။ တန္တိ အတ္ထော၊ တန္တိဟူသောအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တန္တိ၊ ပါဠိတည်း။ အတ္ထောတိ၊ ဟူသည်ကား။ တဿာယေဝ၊ ထိုပါဠိ၏သာလျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒေသနာတိ၊ ကား။ မနသ၊ နှလုံးဖြင့်။ ဝဝတ္ထဝိတာယ၊ မှတ်အပ်ပြီးသော။ တဿာ တန္တိယာ၊ ထိုပါဠိကို။ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းတည်း။ ပဋိဝေဓောတိ၊ ကား။ တန္တိယာစ၊ ပါဠိကို၎င်း။ တန္တိအတ္ထဿစ၊ ပါဠိ၏အနက်ကို၎င်း။ ယထာဘူတာဝဓောဓော၊ မဖောက်မပြန်သိခြင်းတည်း။

ထိုဓမ္မ အတ္ထ ဒေသနာ ပဋိဝေဓတို့သည် ဝိဋ္ဌကသုံးပုံတို့၌ နက်နဲကုန်၏ဟု ဆရာဆိုပြီး အဘယ်ကြောင့် နက်နဲသနည်း ချောက်ကမ်းပါးအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့ နက်နဲလေသလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တီသုပိ စေတေသု အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

၁။ ကေ မေကသ္မိံဓမ္မတ္ထ-ဟူသောဝါကျ၌ပါသော စသဒ္ဒါကား ဝါကျာရမ္ဘ (သို့မဟုတ်)ပက္ခန္တရအနက်၌ဖြစ်၏။ ။ဋီယပ်-၁၀၂။

၂၇

၈၁

တိသုပိစ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသု၊ ထိုပိဋကတို့၌။ ဧတေ
 မဇ္ဈတ္တဒေသနာ ပဋိဝေဓော၊ ထိုမဇ္ဈ အတ္တ ဒေသနာ ပဋိဝေဓတို့သည်။ (ဂန္ထိရာ
 ၌ စပ်)။ သသာဒိဟိ၊ ယုန်အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊
 ကို၊ ဒုက္ခောဂါဠောပိယစ၊ ကူးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခဲ့သကဲ့သို့၎င်း။ အလန္တ
 နေယျ ပတိဋ္ဌာပိယစ၊ ထောက်ရာမှီရာကိုရခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခဲ့သကဲ့သို့၎င်း။
 မန္တဗုဒ္ဓိတိ၊ ပညာနည်းကုန်သော သူတို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခော
 ဂါဠာစ၊ ညဏ်ဖြင့်ကူးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခဲ့ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ အလန္တနေယျ ပတိဋ္ဌာစ၊ ထောက်ရာတည်ရာကိုရခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
 ခဲ့ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂန္ထိရာ၊ နက်ကုန်
 ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ ဧတေသု တိသု ပိဋကေသု၊ တို့တွင်။ ဧကမေကသ္မိံ၊
 ၌။ စတုဗ္ဗိဓောပိ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဂန္ထိရတာဝေါ၊
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဂုစ္စတေ၊ အံ့။ ဓမ္မောတိ၊
 ကား။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဟေတုမှိ၊ ပ။ ပဋိသန္တိဒါ
 တိ၊ ဟေတုမှိ၊ ပ။ ပဋိသန္တိဒါဟူ၍။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဂုတ္တံ၊
 ပြီ။ ဟေတုမှိ၊ အကြောင်း၌။ ညဏံ၊ သိသောညဏ်သည်။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ၊
 မည်၏။

အမှာ။ ။ဓမ္မံ ပဋိ ဝိသုံ ဝိသုံ သန္တိန္ဒတိ ဇာနာတိတိ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ၊
 ယာပညာ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ အကြောင်းကို။ ပဋိ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။
 သန္တိန္ဒတိ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာပညာ၊
 သည်။ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ၊ မည်၏။ (ပဋိပုဗ္ဗ သံပုဗ္ဗ တိဒိဓာတ် ဣပစ္စည်း)။

အတ္ထောတိ၊ ကား။ ဟေတုဖလံ၊ အကြောင်း၏အကျိုးတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
 ဟေတုဖလေ၊ ပ။ အတ္ထပဋိသန္တိဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ဂုတ္တံ၊ ပြီ။ ဟေတုဖလေ၊ အကြောင်း၏အကျိုး၌။ ညဏံ၊ သိသော
 ညဏ်သည်။ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ၊ မည်၏။ ဒေသနာတိ၊ ကား။ ပညတ္တိ၊ အပြား
 အားဖြင့် သိစေခြင်းတည်း။

ဒေသနာ၏ အရကို ပညတ်ဟု ဆရာဆို၏။ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ခြင်း
 သည် ဒေသနာမည်ကောင်းသလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို
 ဖြေခြင်းငှာ ယထာဓမ္မံ ဓမ္မာဘိလာပေါတိ အဓိပ္ပာယ်ော ဟူသောပါဠိ
 ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ယထာဓမ္မံ၊ သဘောအားလျော်စွာ။ ဓမ္မာဘိလာပေါ၊ တရားကိုဟော
ခြင်းတည်း။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။
အနုလောမ ပဋိလောမ သံခေပဝိတ္တာရာဒိ ဝသေန၊ အနုလုံ ပဋိလုံ အကျဉ်း
အကျယ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကထနံ၊ တရားဟောခြင်း
သည်။ ဒေသနာ၊ မည်၏။ ပဋိဝေဓောတိ၊ ကား။ အဘိသမယော၊ မဖောက်
မပြန်ခြင်းတည်း။ လောကီယ လောကုတ္တရော၊ လောကီ လောကုတ္တရာ
ဖြစ်သော။ သောစ အဘိသမယော၊ ထိုအဘိသမယသည်လည်း။ (အဝ
ဗောဓော၌ တုလျှော်စပ်)။ ဝိသယတောစ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်၎င်း။
အသမ္မောဟတောစ၊ မတွေဝေသောအားဖြင့်၎င်း။ (အဝဗောဓော၌ ဝိသေ
သနချည်းစပ်)။ အတ္ထာနုရူပံ၊ အကျိုးအားလျော်စွာ။ ဓမ္မေသု၊ အကြောင်း
တို့၌။ ဓမ္မာနုရူပံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ အတ္ထေသု၊ အကျိုးတို့၌။
ပညတ္တိပယာနုရူပံ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော အကြောင်းအား
လျော်စွာ။ ပညတ္တိသု၊ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော တရားတို့၌။
အဝဗောဓော၊ မဖောက်မပြန် သိခြင်းတည်း။

အမှာ။ ။သောစ လောကီယ လောကုတ္တရော အစရှိသောပါဠိကို
ကား အဘိသမယော ဟူသောပါဠိ၌ သမယသဒ္ဓါသည် ရခြင်း
ပယ်ခြင်း မိစ္ဆာဉာဏ် အစရှိသည်မဟုတ် မဖောက်မပြန် သိခြင်းတည်း
ဟု သိစေခြင်းငှာ ဆိုပြန်သတည်း။ အဘိသမယသဒ္ဓါသည် အသိဉာဏ်
ကို ဟောသည်။ မိစ္ဆာဉာဏ်ရခြင်း ပယ်ခြင်း အစရှိသည်ကို မဟော
ဟုလိုသည်။

ဝါ၊ တနည်းကား။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသောဝိသုဒ္ဓိတို့၌။ တေသံတေသံ ဝုတ္တ
ဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုဟောတော် မူအပ်ကုန်သော တရားတို့၏။ (အဝိပရိတ
သဘာဝေါ၌ စပ်)။ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော။ သလက္ခဏ
သင်္ခါတော၊ မိမိတို့၏ လက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိပရိတသဘာဝေါ၊
မဖောက်မပြန်သော သဘောသည်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။

အမှာ။ ။ဤတေသံတေသံဝါ အစရှိသည်ဖြင့် တနည်းဆိုသောအလို
ကား ပဋိဝေဓောကို ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗောတိ ပဋိဝေဓောဟု ကမ္မသာဓန
ပြုအပ်၏။ အရကား မဖောက်မပြန် ဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်သော သဘော
လက္ခဏာတည်း။ ရှေးနည်း၌ကား သာဝသာဓန ပြုသင့်၏။

ယခုအခါ၌ ထိုဓမ္မ အတ္ထ ဒေသနာ ပဋိဝေဓတို့၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြတော်မူလို၍ ဣဒါနိ ယသ္မာ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဧတေသု ပိဋကေသု၊ တို့၌။ ယံယံ ဓမ္မဇာတံဝါ၊ အကြင် အကြင် အကြင်အကြောင်းတရား သဘောသည်၎င်း။ ယံယံ အတ္ထဇာတံဝါ၊ အကြင်အကြင် အကျိုးတရား သဘောသည်၎င်း။ ယထာယထာ၊ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်။ ဉပေတဗ္ဗော၊ သိစေအပ်သော။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ သောတူနံ၊ နာသောသူတို့၏။ ဉဏဿ၊ အား။ အဘိ မုခေါ၊ ရှေ့ရှုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာတထာ၊ ဖြင့်။ တဒတ္ထဇောတိကာ၊ ထိုအနက်ကို ပြတတ်သော။ ယာစာယံ ယာစအယံဒေသနာ၊ အကြင် ဒေသနာ ဝစီဘေဒသဒ္ဓါသည်၎င်း။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးကုန်သော ပိဋကတို့၌။ အဝိပရိတာဝဓောဓသင်္ခါတော၊ မဖောက်မပြန် သိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယောပဋိဝေဓောစ၊ အကြင်အသိဉာဏ်သည်၎င်း။ ဝါ၊ ကား။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုသော တရားတို့၏။ (အဝိပရိတသဘာဝေါ၌စပ်)။ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ ထိုးတွင်း၍ သိအပ်သော။ သလက္ခဏသင်္ခါတော၊ မိမိတို့၏ သက္ခဏာ ဟု ဆိုအပ်သော။ ယော အဝိပရိတ သဘာဝေါစ၊ အကြင် မဖောက်မပြန်သော သဘောသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသည်။ (ဂစ္ဆိရံ၌စပ်)။ အနုပစိတ ကုသလ သမ္ဘာရေဟိ၊ မဆည်းပူး အပ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု တည်းဟူသော အဆောက်အဦ ရှိကုန် သော။ ဒုပ္ပညေဟိ၊ ပညာနည်းကုန်သော သူတို့သည်။ သသာဒိဟိ၊ ယုန်ဝယ် အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ မဟာသမုဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဒုက္ခောဂါဠော ပိယစ၊ ကူးခြင်းငှာစွမ်းနိုင်ခဲ့သကဲ့သို့၎င်း။ အလမ္ဘနေယျ ပတိဋ္ဌောပိယစ၊ တည်ရာကိုရခြင်းငှာ ခဲသကဲ့သို့၎င်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခောဂါဠော၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခဲ့သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အလမ္ဘ နေယျပတိဋ္ဌော၊ တည်ရာကိုရခြင်းငှာ ခဲသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂစ္ဆိရံ၊ နက်စွာ၏။ ဝေဇ္ဇိ၊ သို့လည်း။ ဧတ္ထ ဧတေသု တီသု ပိဋကေသု၊ တို့တွင်။ ဧကမေကသ္မိံ၊ တပါးတပါးသော ပိဋက၌။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သော။ ဂစ္ဆိရတာဝေါပိ၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္တာဝတာ ဧတ္ထကေန ဝစနတ္တမေန၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဧတာနိ ဟိ တိဏိ ပိဋကနိ အစရှိသော သဒ္ဓါအစဉ်အားဖြင့်။ ဒေသနာ သာသန ကထာ ။ပ။ ပရိ ဒီပယေဇုတိ၊ ဒေသနာ သာသနကထာ။ပ။ ပရိဒီပယေ ဟူသော။ အယံ

ဂါထာ၊ သည်။ ဝုတ္တတ္တာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပိဋကသင်ယူနည်းသုံးမျိုး

ပရိယတ္တိဘေဒံ ။ပ။ ဝိဘာဝယေတိဇ္ဈေ ပန ဧတိဿံ ဂါထာယံ၊ ဌကား။ တီသု၊ ကုန်သော။ ပိဋကေသု၊ တို့၌။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအစု ရှိသော။ ပရိယတ္တိဘေဒေါ၊ သင်ခြင်းအပြားကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (ဟိကား ဝိတ္တာရဇောတကတည်း)။ အလဂဒ္ဓု၊ ပမာ၊ မြွေဖမ်းဥပမာရှိသော သင်ခြင်း ၎င်း။ နိဿရဏတ္တာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း အကျိုးရှိသော သင် ခြင်း၎င်း။ ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ္တိ၊ ဘဏ္ဍာစိုးကဲ့သို့ သင်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ အားဖြင့်။ ပရိယတ္တိယော၊ သင်ခြင်းတို့သည်။ တိဿော၊ သုံးပါးတို့တည်း။

အလံ ပရိပုဏ္ဏံ ဂဒံ ဝိသံ အဿာတိ အလဂဒ္ဓေါ၊ အဿ သပ္ပဿ၊ ထိုမြွေအား။ အလံပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်သော။ ဂဒံဝိသံ၊ အဆိပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောသပ္ပေါ၊ သည်။ အလဂဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ (စတုတ္ထိ ဗဟုဗ္ဗိဟိတည်း) အလဂဒ္ဓဿ ဂဟဏံ အလဂဒ္ဓံ၊ အလဂဒ္ဓဿ၊ မြွေကို။ ဂဟဏံ၊ ကိုင်ခြင်းတည်း။ အလဂဒ္ဓံ၊ မြွေကိုကိုင်ခြင်း။ (ဥတ္တရ ပဒေသောပဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသ်) အလဂဒ္ဓံ ဥပမာ ယဿာတိအလဂဒ္ဓုပမာ။ ယဿာပရိယတ္တိယာ၊ အား။ အလဂဒ္ဓံ၊ မြွေကိုဖမ်းခြင်းသာလျှင် ဖြစ် သော။ ဥပမာ၊ ဥပမာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာပရိယတ္တိ၊ သည်။ အလဂဒ္ဓုပမာ၊ မည်၏။ (စတုတ္ထိ ဗဟုဗ္ဗိဟိ)။ နိဿရဏံအတ္ထော ယဿာတိ နိဿရဏတ္တာ၊ ယဿာပရိယတ္တိယာ၊ အား။ နိဿရဏံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထော အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာပရိယတ္တိ၊ သည်။ နိဿရဏတ္တာ၊ မည်၏။

ဘဏ္ဍာဂါရေ နိယုတ္တောတိ ဘဏ္ဍာဂါရိကော၊ (နိယုတ္တတဒ္ဓိတ် ဏိက ပစ္စည်း။ ဘဏ္ဍာစိုးရ၏)။ ဘဏ္ဍာဂါရိကောဝိယာတိ ဘဏ္ဍာဂါရိကာ၊ ယာပရိယတ္တိ၊ သည်။ ဘဏ္ဍာဂါရိကောဒိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာပရိယတ္တိ၊ သည်။ ဘဏ္ဍာဂါရိကာ၊ မည်၏။ (ဥပမာတဒ္ဓိတ် ဏပစ္စည်း) ဘဏ္ဍာဂါရိကာ စ သာ ပရိယတ္တိ စာတိ ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ္တိ (ဝိသေသန ပုဗ္ဗပဒ ကမ္မဓာရယ်)။

တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော သင်ခြင်းတို့တွင်။ ဒုဂ္ဂဟိတာ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်သော။ ယာပရိယတ္တိ၊ အကြင်သင်ခြင်းကို။ ဥပါရန္တာဒိ ဟေတု၊ သူတပါးတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်းအစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ပရိယာပုဋ္ဌာ၊ သင်အပ်၏။ အယံ၊ ဤသင်ခြင်းသည်။ အလဂဒ္ဓုပမာ၊ မည်၏။

ဥပါရန္တာဒိ၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် သူတပါးတို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ လွတ်လို၍ သင်ခြင်း လာဘ်ကိုလို၍သင်ခြင်း ပူဇော်သတ္တာရပြုခြင်းကို အလိုရှိ၍ သင်ခြင်း အကျော်အစောကိုလို၍ သင်ခြင်းအစရှိသည်ကို ယူလေ။ ဆရာ-အလဂဒ္ဓုပမာဟူ၍ဆို၏။ ထိုသို့သင်ခြင်း၏ အလဂဒ္ဓုပမာမည်သည်၏ အဖြစ်ကို အဘယ်ကြောင့် ယုံကြည်ရပါအံ့နည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ယံအလဂဒ္ဓုပမပရိယတ္တိံ၊ ထိုမြွေဖမ်းဥပမာရှိသော သင်ခြင်းကို။ (ယံသဒ္ဓါသည် တံသဒ္ဓါအနက်ရှိ၏)။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သေယျထာဝိ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဓမ္မာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အလဂဒ္ဓုပမသုတ္တေ၊ အလဂဒ္ဓုပမသုတ်၌။ (အာဓာရထည့်)။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သေယျထာဝိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပရိသေဝ၊ သည်။ အလဂဒ္ဓုတ္ထိကော၊ မြွေကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ အလဂဒ္ဓံ၊ မြွေကို။ ဂဝေသိ၊ ရှာသည်။ အလဂဒ္ဓုပရိယေသနံ၊ မြွေရှာခြင်းအလိုငှာ။ စရမာနော၊ သွားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ အလဂဒ္ဓံ၊ ကို။ ပဿေယျ၊ ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ တမေနံ၊ ထိုမြွေကို။ ဘောဂေဝါ၊ အခွေ၌၎င်း။ နဂံဋ္ဌေဝါ၊ မြီးထူး၌၎င်း။ ဂဏှေယျ၊ ကိုင်ရာ၏။ တဿပုရိသဿ၊ အား။ သောအလဂဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဋိနိဝဇ္ဈေတွာ၊ ပြန်၍။ ဟတ္ထေဝါ၊ လက်ကောက်ဝတ်၌၎င်း။ (တနည်းကား) တတောင်ဆစ်၌၎င်း။ ဗာဟာယဝါ၊ လက်ရုံးအရင်း၌၎င်း။ (တတောင်ဆစ်အထက်ကိုယူ)။ အညတရသ္မိံ၊ အမှတ်မဲ့တပါးပါးသော။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေဝါ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်၌၎င်း။ ခုံသေယျ၊ ကိုက်ရာ၏။ သောပုရိသော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုမြွေကိုကံခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ (တနည်းကား) ထိုမြွေကိုကံခြင်းကြောင့်။ မရဏံဝါ၊ သေခြင်းသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ မရဏမတ္ထံ၊ သေလောက်ရုံသော။ (သေခါနီးသောလည်းဟူ)။ ဒုက္ခံဝါ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ၏။ တံနိဂစ္ဆနံ၊ ထိုသို့သေခြင်း ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။ ကိဿ၊ အဘယ်မည်သော။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်။

ဟောတိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အလဂဒ္ဒဿ၊ ၏။ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ မကောင်းသဖြင့် ကိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံနိဂစ္ဆန္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝခေါ၊ ထိုအတူလျှင်။ ဣမ၊ ဤငါဘုရား သာသနာတော်၌။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ မောဃပုရိသာ၊ မဂ်ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့သည်။ သုတ္တံ၊ သုတ်ဖြစ်သော။ ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ ဝေဒလ္လဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပရိယာပုဏန္တိ၊ သင်ကုန်၏။ (ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အတ္တတဓမ္မံ ဤပုဒ် တို့ကား ဝင်သတည်း)။ တေ မောဃပုရိသာ၊ တို့သည်။ တံဓမ္မံ၊ ကို။ ပရိယာပုဏိတွာ၊ သင်၍။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အတ္တံ၊ ကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ နဥပပရိက္ခန္တိ၊ မဆင်ခြင်ကုန်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တံ၊ ကို။ အနုပ ပရိက္ခတံ အနုပပရိက္ခန္တာနံ၊ မဆင်ခြင်ကုန်သော။ တေသံ မောဃပုရိသာ နံ၊ တို့အား။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နနိဇ္ဈာနက္ခမန္တိ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ ယူခြင်းငှာ မခွဲကုန်။ တေမောဃပုရိသာ၊ တို့သည်။ ဥပါရန္တာနိသံသာ စေဝ၊ သူတပါးတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်းအကျိုးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဣဟိဝါဒပ္ပ မောက္ခာနိသံသာ၊ ဤသို့ငါသင်သဖြင့် သူတပါးတို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ လွတ် သည် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု သူတပါးတို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ လွတ်ရခြင်းအကျိုးရှိကုန် သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပရိယာပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ တေမောဃပုရိသာ၊ တို့သည်။ ယဿ၊ အကြင်မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏။ အတ္ထာယ၊ ငှာ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပရိယာပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ (ယဿနှင့် အတ္ထာယကား သိလာပုတ္တကဿ သရီရံ ဟူသကဲ့သို့ အဘေဒဘေဒူပစာရတည်း)။ အဿဓမ္မဿ၊ ၏။ တဉ္စအတ္တံ၊ ထိုမဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အကျိုးကိုလည်း။ နာနုဘောန္တိ၊ မခံစားရကုန်။ ဒုဂ္ဂဟိတာ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေသံ မောဃပုရိသာနံ၊ တို့၏။ (တို့အားလည်းဟူ)။ ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး။ အဟိတာယ၊ စီးပွားမရှိခြင်းငှာ။ ဒုက္ခာယ၊ ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ။ ။ဤအရာ၌ တေဓမ္မာ ဒုဂ္ဂဟိတာ ဒိဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ ဟု တရားတော်ပင် အစီးအပွားမရှိခြင်းကို ဖြစ်စေ သကဲ့သို့ ဆိုသော်လည်း တရားတော်ပင် အစီးအပွားမရှိခြင်း ဆင်းရဲ ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်မဟုတ် တရားတော်ကို မကောင်းသဖြင့် သင်ကုန်သောမဂ် ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးဖြစ်ကုန်သော ယောက်ျားတို့အား မကောင်းသော စိတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်သောကာလ၌၎င်း သူတပါးတို့ကို

နှိပ်စက်ရှုတ်ချသော ကာလ၌၎င်း ထိုသို့သော သူတပါးတို့ကို ရှုတ်ချခြင်း အစရှိသော များစွာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအကုသိုလ်တရားသာလျှင် စီးပွားမရှိခြင်း ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သတည်း။ တရားတော်ကား ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်းသာတင်သည်။ ထို့ကြောင့် အကြောင်း၌ အကျိုးကိုတင်၍ ဖလူပစာရတ္ထအားဖြင့် တေဓမ္မာ ဒုဂ္ဂဟိတာ ဒိဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္ထန္တိ ဟုဆိုသတည်း။ ထိုသို့ ဖလူပစာရတ္ထအနက်ကို လိုသောကြောင့် ဇီကာ၌ ဒိဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္ထန္တိ တိ ဧတ္ထကာရဏေ ဖလဝေါဟာရေန တေဓမ္မာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္ထန္တိ တိ ဝုတ္တံ-ဆိုသတည်း။

တံသံဝတ္တနံ၊ ထိုအစီးအပွားမရှိခြင်း ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ ကိဿဗေဟတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံသံဝတ္တနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သုဂ္ဂဟိတာ၊ ကောင်းစွာသင်အပ်သော။ ယာပနပရိယတ္တိ၊ အကြင်သင်ခြင်းကိုကား။ သီလက္ခန္ဓာဒိ ပါရိပူရိယေဝ၊ သီလက္ခန္ဓာအစရှိသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကိုသာလျှင်။ အာကင်္ခမာနေန၊ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိယာပုဋ္ဌာ၊ အပ်၏။ ဥပါရမ္ဘာဒိဗေဟတု၊ သူတပါးတို့ကို နှိပ်စက်လိုခြင်း အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ နပရိယာပုဋ္ဌာ၊ မသင်အပ်။ အယံပရိယတ္တိ၊ သည်။ နိဿရဏတ္တာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အကျိုးရှိသော သင်ခြင်းမည်၏။ ယံနိဿရဏတ္ထပရိယတ္တိံ၊ အကြင်ဝဋ်ဆင်းရဲမှလွတ်ခြင်း အကျိုးရှိသောသင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တေသံ ။ပ။ ဓမ္မာနန္တိ၊ တေသံ။ ပ။ ဓမ္မာနံဟူ၍။ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ အလဝဒ္ဓုပမသုတ္တော၌။ (အာဓာရထည့်)။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ကတ္တားထည့်)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ သုဂ္ဂဟိတာ၊ ကောင်းစွာသင်အပ်ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေသံ ပရိသာနံ၊ တို့အား။ ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ စီးပွားခြင်းငှာ။ သုခါယ၊ ငှာ။ သံဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။ တံသံဝတ္တနံ၊ ထိုသို့စီးပွားချမ်းသာခြင်းငှာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ၊ အဘယ်မည်သော။ ဟေဟု၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာသင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံသံဝတ္တနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပရိညာတက္ခန္ဓော၊ ဝိုင်းခြား၍ သိပြီးသော ခန္ဓာငါးပါးရှိတယ်။
ပဟိနကိလေသော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသရှိတယ်။ သာဝိတ
မဂ္ဂေါ၊ ပွားစေအပ်ပြီးသော မဂ်ရှိတယ်။ ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါ၊ ထိုးထွင်း၍
သိပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိတယ်။ သန္တိကတနိရောဓော၊ မျက်မှောက်
ပြုပြီးသော နိဗ္ဗာန်ရှိတယ်။ ဒိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာသည်။ ကေဝလံ၊
သက်သက်။ ပဝေဏီ ပါလဏတ္ထာယ၊ အစဉ်ကိုစောင့်ခြင်းငှာ။ ဝံသာနု
ရက္ခနတ္ထာယ၊ အနွယ်အဆက်ကို စောင့်ခြင်းငှာ။ ယံပန ပရိယတ္တိံ၊
ကိုကား။ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ၊ ၏။ အယံပရိယတ္တိံ၊ သည်။ ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိ
ယတ္တိံ၊ မည်၏။

ဂါထာ၌ ပရိယတ္တိဘေဒဟူသောပုဒ်၏ ဝိတ္ထာရကို ဆရာဆိုပြီ သမ္ပတ္တိ
ဟူသောပုဒ်၏ဝိတ္ထာရတ္ထကား အဘယ်နည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထို
အမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဝိနယေ ပန သုပ္ပဋိပန္နော အစရှိသောပါဌ်ကို
မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဝိနယေပန၊ ဝိနည်း၌ကား။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းစွာကျင့်တတ်သော။
ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သီလသမ္ပဒံ၊ သီလ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿာယ၊ အငြိ
သဟဲပြု၍။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝိဇ္ဇော၊ ဝိဇ္ဇာတို့သို့။ ပါပုဏ္ဏာတိ၊
ရောက်၏။ (တိဿောဝိဇ္ဇာ၏သရုပ်ကား ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ
နုဿတိဉာဏ်၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်တည်း)။ ကသ္မော၊ ဟူမူကား။ တတ္ထ၊ ထိုဝိ
နည်းဝိဇ္ဇာ၌။ တာသံယေဝစ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော ဝိဇ္ဇာတို့၏သာလျှင်
လည်း။ ပဘေဒဝစနတော၊ အပြားကိုဟောသောကြောင့်တည်း။ သုတ္တော၌။
သုပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းစွာကျင့်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမာဓိသမ္ပဒံ၊ သမာဓိ
၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဆအဘိညာ၊ ခြောက်ပါးသောအဘိညာဉ်
တို့သို့။ ပါပုဏ္ဏာတိ၊ ၏။ ကသ္မော၊ နည်းဟူမူကား။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ္တန်၌။
တာသံယေဝစ၊ ထိုခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်တို့၏သာလျှင်။ ပဘေဒ
ဝစနတော၊ ကြောင့်တည်း။ အဘိဓမ္မေ၊ အဘိဓမ္မာ၌။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ သော။
ဘိက္ခု၊ သည်။ ပညာသမ္ပဒံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်
သော။ ပဋိသန္တိဒေါ၊ တို့သို့။ ပါပုဏ္ဏာတိ၊ ၏။ ကသ္မော၊ နည်းဟူမူကား။
တတ္ထေဝ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၌သာလျှင်။ တာသန္ဓေ၊ ထိုလေးပါးကုန်သော ပဋိ
သန္တိဒေါတို့၏လည်း။ ပဘေဒဝစနတော၊ တည်း။

အမှာ။ ။ ဤအရာ၌ တာသံယေဝစ တတ္ထ ပဘေဒဝစနတောဟုရှေး၌
ကဲ့သို့ ပါဌ်ရှိကြ၏ မသင့်။ တာသန္ဓေ တတ္ထေဝဟု ဧဝံကို တတ္ထသဒ္ဓါနှင့်

ယဉ်၍ရှိသော ပါဠိသာ သင့်သတည်း။ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီ
ဋီကာ၌ ပဋိသန္တိဒါနံ ပန အညတ္ထ ပဘောဒဝစနာတာဝံ တတ္ထေဝစ
သမ္မာ ဝိတတ္ထတာဝံ ဒီပေတုကာမော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန အဝဇာ
ရဏံ အကတွာ တတ္ထေဝါတိ ပရိဝတ္ထေတွာ အဝဇာရဏံ ဌပေသိ၊
ဟူသောစကားကို ဆိုတော်မူလေသတည်း။

ဝေမေတေသု အစရှိသောပါဠိကို ဝိတ္တာရအားဖြင့် ဆိုပြီးသောစကား
ကို နိဂုံးအုပ်၍ ပြတော်မူခြင်းငှာ မိန့်ဆိုတော်မူသတည်း။ ထိုပါဠိ၏
အတ္ထကား-

ဧဝံ ယထာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧတေသု တိသု ပိဋကေသု၊ တို့၌။ သုပ္ပဋိ
ပဇ္ဇော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာတ္ထမေန၊ အစဉ်အားလျော်သဖြင့်။
ဝိဇ္ဇာတ္ထယ ဆဉ္စဘိညာ စတုပဋိသန္တိဒါနိဗျေဒံ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့၏
အပေါင်း၊ ခြောက်ပါးသောအဘိညာဉ် လေးပါးသော ပဋိသန္တိဒါ
စသည်လျှင် အပြားရှိသော။ ဣမံသမ္ပတ္တိံ၊ ဤပြည့်စုံခြင်းသို့။ ပါပုဏာ
တိ၊ ၏။

ဂါထာ၌ သမ္ပတ္တိံ ဟူသောပုဒ်၏ ဝိတ္တာရတ္ထကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ၌
ဝိပတ္တိံ ဟူသောပုဒ်၏ ဝိတ္တာရတ္ထကို ပြတော်မူလို၍ ဝိနယေ၊ ပန ဒုပ္ပဋိ
ပဇ္ဇော စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဝိနယေပန၊ ဌကား။ ဒုပ္ပဋိပဇ္ဇော၊ မကောင်းသဖြင့် ကျင့်သော။ ဘိက္ခု၊
သည်။ အနုညာတသုခသမ္ပဿ အတ္ထရဏ ပါပုရဏာဒိ ဖဿသာမည
တော၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ခွင့်ပြုတော် မူအပ်ကုန်သော နူးညံ့သော
အတွေ့ရှိသော အခင်း အရံအစရှိသည်တို့၏ အတွေ့နှင့် တူသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ (အနုဝဇ္ဇသညီဟောတိဉ္စစပ်)။ ပဋိက္ခိတ္တေသု၊ မြတ်စွာဘုရား
သည် ပယ်အပ်ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နကဖဿာဒိသု၊ မိန်းမအတွေ့ အစရှိ
သည်တို့၌။ အနုဝဇ္ဇသညီ၊ အပြစ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တထာဟံ၊ ပ။ အန္တရာယာယာ တိ၊ တထာဟံ။ ပ။ အန္တရာ
ယာယဟူ၍။ တေမ္ပိဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ တထာ၊ ထို
ဘုရားဟောတိုင်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။
ဓမ္မံ၊ ကို။ အာဇာနာမိ၊ ၏။ ယထာ ယေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ယေဓမ္မော၊
တို့ကို။ အန္တရာယိကာ၊ ဈာန် မဂ်ဖိုလ်တို့၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏
ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ (ယေမေကို

၂၂

ယေဇ္ဇမေဟုပုဒ်ဖြတ်။ ဣမေကား အနက်မရှိ)။ တထာ တေန ပကာရေန၊
 ဖြင့်။ တေဓမ္မေ၊ တို့ကိုး၊ ပဋိသေဝတော၊ ခိုဝဲသော၊ ရဟန်းအား။ အန္တရာ
 ယာယ၊ ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှာ။ နာလံ နသမတ္ထံ၊ မစွမ်း
 နိုင်။ တတော၊ ထိုသို့ ယူခြင်းကြောင့်။ ဒုဿီလဘာဝံ၊ သီလမရှိသည်၏
 အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ သုတ္တေ၊ ဌ။ ဒုပ္ပဋိပန္နော၊ သော။ တိက္ခ၊
 သည်။ စတ္တာရောမေ။ပ။ သံဝိဇ္ဇမာနာတိ အာဒိသု၊ စတ္တာရောမေ။ပ။
 သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ အဓိပ္ပာယ်၊ ဘုရား၏အလိုတော်
 ကို။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ မကောင်းသော အယူကို။
 ဂဏှာတိ၊ စွဲလမ်း၏။

အမှာ။ ။စတ္တာရောမေ တိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာဟု ဘုရားသမ္မုတိဒေသနာ
 အားဖြင့် ဟောတော်မူသည်ကို ပရမတ္ထအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ဟု စွဲလမ်း
 သတည်း။ စတ္တာရောပုဂ္ဂလာ၏ သရုပ်ကား-မိမိ၏ အစီးအပွားအလိုငှာ
 သာကျင့်၍ သူတပါးအစီးအပွားအလိုငှာ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း
 တယောက်၊ သူတပါး၏ အစီးအပွား အလိုငှာသာကျင့်၍ မိမိ
 အစီးအပွားအလိုငှာ မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းတယောက်၊ နှစ်ပါး
 သော အစီးအပွားအလိုငှာ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း တယောက်၊
 နှစ်ပါးသော အစီးအပွားအလိုငှာပင် မကျင့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း
 တယောက် ဤလေးယောက်တည်း။

ယံဒုဂ္ဂဟိတံ၊ ယင်းသို့မကောင်းသော စွဲလမ်းခြင်းကို။သန္ဓာယ၊ ဤ။အတ္တနာ
 ဒုဂ္ဂဟိတေန ။ပ။ ပသဝတိတိ၊ အတ္တနာ ဒုဂ္ဂဟိတေန ။ပ။ ပသဝတိဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဒုဂ္ဂဟိတေန၊ မကောင်းသဖြင့် စွဲလမ်းအပ်
 သော။ ဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ (တနည်းကား) အတ္တနာ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
 ဒုဂ္ဂဟိတေန၊ မကောင်းသော စွဲလမ်းခြင်းဖြင့်။အမှေစေဝ၊ငါတို့ကိုလည်း။
 အန္တာစိက္ခတိ၊ စွပ်စွဲ၏။ အတ္တာနဉ္စ၊ မိမိကိုလည်း။ ခဏတိ၊ ဖျက်ဆီး၏။
 ဗဟံ၊ များစွာ။ အပုညဉ္စ၊ မကောင်းမှုကိုလည်း။ ပသဝတိ၊ ပွားစေ၏။
 တတော၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ အဘိဓမ္မေ၊ ဌ။
 ဒုပ္ပဋိပန္နော၊ သော။ တိက္ခ၊ သည်။ ဓမ္မေ၊ ပရမတ္ထတရား၌။ စိတ္တံ၊ ကို။
 အတိဓာဝန္တော၊ ထိုမှဤမှ ပြေးစေသည်ဖြစ်၍။ အစိန္တေ ယျာနိဝိ၊ မကြံအပ်
 သော တရားတို့ကိုသော်လည်း။ စိန္တေဟိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသို့ကြံခြင်း
 ကြောင့်။ စိတ္တက္ခေပံ၊ စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဟိ-ဟဒေဝ
 သရံ၊ ၏။ စတ္တာရိမာနိ တိက္ခဝေ ။ပ။ အဘာတိ၊ စတ္တာရိမာနိ တိက္ခဝေ

။ပ။ အဿဟူ၍။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အစိန္တေယျာနိ၊ ကြံခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ကုန်သော။ နစိန္တေတဗ္ဗာနိ၊ ကြံလည်း မကြံအပ်ကုန်သော။ ဌာနာနိ၊ အရာတို့သည်။ (အကြောင်းတို့သည်လည်းဟူ)။ ဣမာနိ စက္ကာရိ၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ ယာနိ၊ အကြင်လေးပါးကုန်သော မကြံအပ်ကုန်သော အရာတို့ကို။ စိန္တေန္တော၊ ကြံသောရဟန်းသည်။ ဥပ္ပာဒဿ၊ စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း၏။ ဝိဿာတဿ၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း၏။ ဘာဂီ၊ အဘို့ရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ တာနိ၊ ထိုလေးပါးကုန်သော မကြံအပ်သော အရာတို့ကို။ နစိန္တေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။

အမှာ။ ။အစိန္တေယျလေးပါး ဟူသည်ကား ကံ၏အကျိုးကိုလည်း မကြံအပ်၊ တန်ခိုးရှိသောသူ၏ တန်ခိုး၏အရာကိုလည်း မကြံအပ်၊ ဘုရားတို့၏ အရာဖြစ်သော အရာကိုလည်း မကြံအပ်၊ လူတို့ကြံ၍ ပြီးသော အရာကိုလည်း မကြံအပ် ဤလေးပါးတည်း။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတေသု တီထု ပိဋကေသု၊ တို့၌။ ဒုပ္ပဒိပန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာတ္တမေန၊ စွာ။ ဒုဿီလဘာဝ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတာ စိတ္တက္ခေပတ္တပုဘေဒံ၊ သီလမရှိသည်၏အဖြစ် မှားသော အယူရှိသည်၏ အဖြစ် စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ခြင်းအပြားရှိသော။ ဣမံဝိပတ္တိံ၊ ဤပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။

ဧတ္တာဝတာဝ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော တီထု ပိဋကေသု တိဝိဓော ပရိယတ္တိဘေဒေါ အစရှိသော သဒ္ဓါအစဉ်အားဖြင့်လည်း။ ပရိယတ္တိဘေဒံ ။ပ။ ဝိဘာဝယေတိ ဟူသော။ အယဇ္ဈဂါယာ၊ သည်လည်း။ ဝုတ္တတ္တာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နာနပွကာရတော၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်။ ပိဋကာနိ၊ တို့ကို။ ဥ တ္တာ၍၊ တေသံ၊ ထိုပိဋကတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧတံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ တိဝိဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာတဗ္ဗံ၊ ၏။

နိကာယ်ငါးပါး

နိကာယဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ၊ သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ နည်း။ စ၊ အမြေကို ဆိုအံ့။ သဗ္ဗမေဝ၊ အသုံးစုံလျှင်ဖြစ်သော။ ဧတံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ဒီဃနိကာယော၊ ဒီဃနိကာယ်၎င်း။ ။ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စပူဘေဒံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓာတ္ထ၊ ထိုငါးပါးအပြားရှိကုန်သော နိကာယ်တို့တွင်း ကတမော၊ အဘယ် မည်သော နိကာယ်သည်လျှင်။ ဒီဃနိကာယော၊ မည်သနည်း။ တိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာနိ၊ သုံးဝဂ်အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ ဗြဟ္မ

ဇာလာဒိနိ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ် အစရှိကုန်သော၊ စတုတ္ထိသ သုတ္တာနိ၊
 သုံးဆယ့်လေးသုတ်တို့သည်။ ဒိဃနိကာယော၊ မည်၏။ ယဿနိကာယဿ၊
 အား။ စတုတ္ထိသေဝ သုတ္တန္တာစ၊ သုံးဆယ့်လေးသုတ် တို့သည်၎င်း။
 တိဝဋ္ဌေါ၊ သုံးဝဂ်ရှိသော။ သင်္ဂဟောစ၊ အရေအတွက်သက်၎င်း။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ အနုလောမိကော၊ အနက်အားလျော်
 သော။ ယေ ဇေသော နိကာယော၊ ကို။ ဒိဃနိကာယောတိ၊ ဟူ၍။
 မတော့၏။ (အနုလောမိကောဟူသော ပိဿသနုဖြင့် ဒိဃနိကာယ်
 ဟူသော အမည်၏ အနွတ္တနုဒ္ဓိ၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူသတည်း)။

ကသ္မာပန၊ ကြောင့်။ ယေ ဇေသော နိကာယော၊ ကို။ ဒိဃနိကာယောတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ ဒိဃပွမာဏာနံ၊ ရှည်သော ပမာဏရှိကုန်သော။
 သုတ္တာနံ၊ တို့၏။ သမူဟတောစ၊ ပေါင်းရာဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ နိဝါသ
 တောစ၊ နေရာဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ ဒိဃနိကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။

ဆရာ-ဒိဃနိကာယောဟူသော ပုဒ်တရားကို ဆရာ သမူဟတော
 နိဝါသတောစဟူ၍ နှစ်ပါးဖွင့်ပြ၏။ ထိုသို့ဖွင့်ခြင်းသည် အဘယ်သို့
 သင့်ပါအံ့နည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ သမူဟ
 နိဝါသာ ဟိ နိကာယောတိ ဝုစ္စန္တိ ဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်သတည်း။ ထို့
 ပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝယုတ္တံ၊ ထိုသို့သမူဟတော နိဝါသတောစဟူ၍ ငါဆိုသော
 စကားသည် သင့်၏။ သမူဟနိဝါသာ၊ ပေါင်းရာနေရာတို့ကို။ နိကာယော
 တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ထိုသို့ ပေါင်းရာ နေရာဖြစ်သော အနက်ဖြစ်သောကြောင့် နိကာယ်
 မည်သည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်ပါဌ်ကြောင့် အဋ္ဌိယံကြည်ပါရအံ့နည်း
 ဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အစရှိ
 သောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

နာဟံ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ ဗိက္ခုလ္လိကနိကာယောတိ ဇေဓာဒိနိ၊ နာဟံ ဘိက္ခဝေ
 ။ပ။ ဗိက္ခုလ္လိကနိကာယော ဤသို့အစရှိကုန်သော။ သုတ္တာနိစ၊ ပါဠိတို့
 သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပေါင်းရာ နေရာ အနက်၌။ သာသနတောစ၊
 သာသနာအားဖြင့်၎င်း။ လောကတောစ၊ လောကဝေါဟာရအားဖြင့်
 ၎င်း။ သာကောနိ၊ သက်သေတို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာန်တို့ကား
 တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒံဣဒေဝါကာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ ဗိက္ခုတော

ထာ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ထိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်စွာသော။ အညံ၊ တပါးသော။ ဧကနိကာယဋ္ဌိ၊ တခုသော အပေါင်းကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ နသမနုပဿာမိ၊ မမြင်။ ပေါဏိက နိကာယော၊ ပေါဏိကမင်းတို့၏နေရာ။ စိက္ခလ္လိကနိကာယော၊ စိက္ခလ္လိက မင်းတို့၏နေရာ။ (အပေါင်းဟူသော အနက်နှင့် သာသနတောဟူသော ဝိသေသနကိုဟပ်။ လောကတောဟူသောပုဒ်နှင့် နေရာဟူသော အနက် ကိုဟပ်)။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ သေသာနဋ္ဌိ၊ ဒိဃနိကာယ်မှ ကြွင်းကုန်သော နိကာယ်တို့၏လည်း။ နိကာယဘာဝေ၊ နိကာယ်မည်သည်၏အဖြစ်၌။ ဝစ နတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကတမော၊ အတယ်နိကာယ်သည်။ မဇ္ဈိမနိကာယော၊ မည်သနည်း။ မဇ္ဈိမပ္ပမာဏာနိ၊ အလတ်ဖြစ်သော ပမာဏရှိကုန်သော။ ပဉ္စဒသဝဂ္ဂသင်္ဂဟာနိ၊ တဆွဲငါးဝက်အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ မူလပရိယာယသုတ္တာဒိနိ၊ မူလပရိယာယသုတ် အစရှိကုန်သော။ ဒိယခုသတ ဒွေစ သုတ္တာနိ၊ တရခွဲ ငါးဆယ် နှစ်သုတ်တို့သည်။ မဇ္ဈိမနိကာယော၊ မည်၏။

ယတ္ထ၊ အကြင်နိကာယ်၌။ ဒိယခုသတသုတ္တန္တာစ၊ တရခွဲငါးဆယ် သော သုတ်တို့သည်၎င်း။ ဒွေသုတ္တာနိစ၊ နှစ်သုတ်တို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စဒသဝဂ္ဂ ပရိဝဂ္ဂဟော၊ တဆွဲငါးဝက် အရေအတွက်ရှိသော။ သောနိကာယော၊ သည်။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိမအမည်ရှိသော။ နိကာယော၊ မည်၏။

ကတမော၊ အတယ်နိကာယ်သည်။ သံယုတ္တနိကာယော၊ မည်သနည်း။ ဒေဝတာ သံယုတ္တာဒိ ဝသေန၊ ဒေဝတာသံယုတ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ကထိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ ဩဃတရဏာဒိနိ၊ ဩဃ တရဏသုတ် အစရှိကုန်သော။ သတ္ထသုတ္တသဟဿာနိစ၊ ခုနစ်ထောင် သောသုတ်တို့သည်၎င်း။ သတ္ထသုတ္တ သတာနိစ၊ ခုနစ်ရာသော သုတ်တို့ သည်၎င်း။ ဇ္ဇါသဗ္ဗိ သုတ္တာနိစ၊ ခြောက်ဆယ့် နှစ်သုတ်တို့သည်၎င်း။ သံယုတ္တနိကာယော၊ မည်၏။

(ယတ္ထ ဇ္ဈေးဂါယာမှလိုက်ပါစေ)။ ယတ္ထ၊ အကြင်နိကာယ်၌။ သတ္ထသုတ္တ သဟဿာနိစ၊ ခုနစ်ထောင်သော သုတ်တို့သည်၎င်း။ သတ္ထသုတ္တသတာ နိစ၊ ခုနစ်ရာသောသုတ်တို့သည်၎င်း။ ဇ္ဇါသဗ္ဗိသုတ္တန္တာစေ၊ ခြောက်ဆယ့် နှစ်သုတ်တို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သောနိကာယော၊ ကို။ သံယုတ္တ

သင်္ခယော၊ သံယုတ္တနိကာယ်ဟူ၍ ရေတွက်အပ်၏။ (သံယုတ္တသင်္ခယော၊ သံယုတ္တနိကာယ်ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ လည်းဟူ)။

ကတမော၊ အတယ်နိကာယ်သည်။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယော၊ မည်သနည်း။ ဧကေက အင်္ဂါတိရေက ဝသေန၊ တပါးတပါးသော အင်္ဂါကိုလွန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကထိတာနိ၊ ကုန်သော။ စိတ္တပရိယာဒါနာဒိနိ၊ စိတ္တပရိယာဒါန သုတ်အစရှိကုန်သော။ နဝသုတ္တသဟဿာနိစ၊ ကိုးထောင်သော သုတ်တို့သည်၎င်း။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိစ၊ ငါးရာသော သုတ်တို့သည်၎င်း။ သတ္တပညာသသုတ္တာနိစ၊ ငါးဆယ်ခုနစ်သုတ်တို့သည်၎င်း။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယော၊ မည်၏။

(ယတ္ထလိုက်ပါဦး)။ ယတ္ထ၊ အကြင်နိကာယ်၌။ နဝသုတ္တသဟဿာနိစ၊ ကိုးထောင်သော သုတ်တို့သည်၎င်း။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိစ၊ တို့သည်၎င်း။ သတ္တပညာသသုတ္တာနိစ၊ တို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အယံနိကာယော၊ ကို။ အင်္ဂုတ္တရေ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၌။ သင်္ခယ၊ ရေတွက်အပ်၏။

ကတမော၊ သည်။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ မည်သနည်း။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ ဝိနယဝိဇ္ဇကဉ္စ၊ ၎င်း။ အဘိဓမ္မဝိဇ္ဇကဉ္စ၊ ၎င်း။ ခုဒ္ဒကပါဌာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဒသိတာ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စသပ္ပတေဒါစ၊ တဆဲ့ငါးပါး အပြားရှိသော ကျမ်းတို့သည်၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ နိကာယေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသံ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဝစနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ မည်၏။ (ဣတိကား ပရိသမာပနတည်း)။

ဒိဃအာဒိကေ၊ ဒိဃနိကာယ် အစရှိကုန်သော။ စတုရောဝိ၊ လေးပါး အပြား ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေနိကာယေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ တဒညံ၊ လိုမှတပါးသော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ကို။ ခုဒ္ဒကော၊ ခုဒ္ဒကအမည် ရှိသော။ နိကာယောဣတိ၊ နိကာယ်ဟူ၍။ မတော၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နိကာယဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ၊ ၏။

အင်္ဂါကိုးပါး

အင်္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဝိဓံ၊ သည်။ ကထံဟောတိ၊ နည်း။ ဟိ၊ အဖြေကို ဆိုဦးအံ့။ သဗ္ဗမေဝ၊ သော။ ဣဒိဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ သုတ္တံ၊ သုတ်၎င်း။ ဂေယျံ၊ ဂေယျ၎င်း ။ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝပ္ပတေဒံ၊ ကိုးပါးအပြားရှိ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကိုးပါးကုန်သောအင်္ဂါတို့ဟွင်။ ဥသတော

၁။ ကထံ,တတ္ထ, ဟိတ်ပြနောက်မှာ၊ ဟိ-ရောက်သာ၊ ချွဲကာယူလေမင်း။

၃၂ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝိဘင်္ဂနိဗ္ဗေသ ခန္ဓက ပရိဝါရာစ၊ ဘိက္ခုဝိဘင်း ဘိက္ခုနိဝိဘင်း နိဗ္ဗေသ
ဟောဝါ ဝုဠဝါ ပရိဝါ တို့ကို၎င်း။ သုတ္တနိပါတေ၊ သုတ္တနိပါတ်၌။ မင်္ဂလ
သုတ္တ ရတနသုတ္တ နာသကသုတ္တ တုဝဠကသုတ္တာနိစ၊ မင်္ဂလသုတ်
ရတနသုတ် နာသကသုတ် တုဝဠကသုတ်တို့ကို၎င်း။ အညံ၊ သော၊
သုတ္တနာမကံ၊ သုတ်ဟုအမည်ရှိသော။ တထာဂတဝစနဗ္ဗိစ၊ ကို၎င်း။
သုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗဗ္ဗိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သဂါထကံ၊
ဂါထာရှိသော။ သုတ္တံ၊ ကို။ ဂေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပိသေသေန၊
အားဖြင့်။ သံယုတ္တကေ၊ သံယုတ္တနိကာယ်၌။ သကလော၊ အလုံးစုံသော။
သဂါတာဝဂ္ဂေါဝိ၊ သဂါတာဝဂ်ကိုလည်း။ ဂေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
(ဤသို့နောက်ပုဒ်နှင့် ယောဇနာ)။ သကလံ၊ သော။ အတိဓမ္မပိဋကဗ္ဗိ၊
ကိုလည်း။ ဂေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (နောက်ပုဒ်နှင့်ချည်း ယောဇနာ)။
နိဂါထကံ၊ ဂါထာမရှိသော။ သုတ္တန္တံ၊ ကို၎င်း။ အညဗ္ဗိ၊ တပါးလည်းဖြစ်
သော။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ မရေတွက်
အပ်သော။ ယံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံဗုဒ္ဓဝစနန္တံ၊ ကို၎င်း။ ဝေယျာ
ကေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဓမ္မပဒံ၊ ကို၎င်း။ ။ပ။ သုတ္တနိပါတေ၊
သုတ္တနိပါတ်၌။ နောသုတ္တနာမိကာ၊ သုတ်အမည်မရှိကုန်သော။ သုဒ္ဓိက
ဂါထာစ၊ သက်သက်သောဂါထာတို့ကို၎င်း။ ဂါဓာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊ ကုန်၏။ သောမနဿညဏမယိကဂါတာပဋိသံယုတ္တာ၊ သော
မနဿဝေဒနာကြောင့်ဖြစ်သောညဏ်ဖြင့် ပြီးသောဂါတာနှင့် စပ်ကုန်
သော။ ဌေအသိတိ သုတ္တန္တံ၊ ရှစ်ဆယ်နှစ်သုတ်တို့သည်။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါန်း
မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဝုတ္တံဟေတံ ဘဂဝတာတိ
အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ၊ ဝုတ္တံဟေတံ ဘဂဝတာ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်
ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသုတ္တရသတသုတ္တန္တံ၊ ဆယ်သုတ်အလွန် ရှိကုန်သော
တရာသောသုတ်တို့သည်။ ဣတိဝုတ္တကံမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
အပတ္ထကဇာတကာဒိနိ၊ အပတ္ထကဇာတ် အစရှိကုန်သော။ ပညာ
သာမိကာနိ၊ ငါးဆယ်အလွန်ရှိကုန်သော။ ပဉ္စဇာတကသတာနိ၊ ဇာတ်
ငါးရာတို့သည်။ ဇာတကံ၊ ဇာတ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။
ဝတ္တာရောဓေ ဘိက္ခုဝေ ။ပ။ အာနန္ဒေတိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ၊ ဝတ္တာရောဓေ
ဘိက္ခုဝေ ။ပ။ အာနန္ဒေ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေဝိ၊
အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထရိယဗ္ဗုတဓမ္မပဋိသံယုတ္တာ၊ အံဘူယ်သရဲ
မရှိဘူးဖြစ်သောသဘောနှင့်စပ်ကုန်သော။ သုတ္တန္တံ၊ တို့သည်။ အဗ္ဗု၊

တဗ္ဗံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာနန္ဒော၊ ဌ။ အန္တရိယန္တ၊
တဗ္ဗော၊ အံဘွယ်သရဲမဖြစ်ဘူးမြဲသော သဘောတို့သည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊
ဤလေးပါးတို့တည်း။

အမှာ။ ။ အာနန္ဒာဌ အံဘွယ်လေးပါး ဟူသည်ကား ရဟန်း
ယောက်ျား ရှင်အာနန္ဒာကိုမြင်၍၎င်း ရှင်အာနန္ဒာ တရားကိုနာ၍၎င်း
ရောင့်ရဲခြင်း မရှိခြင်းလည်းတပါး၊ ထိုအတူ ရဟန်းမိန်းမလည်း ရောင့်ရဲ
ခြင်းမရှိ၊ လူယောက်ျားလည်း ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ၊ လူမိန်းမလည်း ရောင့်ရဲ
ခြင်းမရှိ၊ ဤလေးပါးတည်း။

စူဠဝေဒလ္လ ။ ပ။ မဟာပုဏ္ဏမ သုတ္တာဒယော၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ် မဟာ
ဝေဒလ္လသုတ် သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ် သတ္တပဉ္စသုတ် သင်္ခါရဘာဇနီယသုတ် မဟာ
ပုဏ္ဏမသုတ် အစရှိကုန်သော။ (သုတ္တန္တာဌစပ်) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံလည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ (သုတ္တန္တာမှာချည်းစပ်) ဝေဒဉ္စ၊ အသိဉာဏ်ကို၎င်း။ တုဉ္စဉ္စ၊
နှစ်သက်ခြင်းကို၎င်း။ လဒ္ဓါလဒ္ဓါ၊ ရ၍ရ၍။ ပုစ္ဆိတသုတ္တန္တာ၊ မေးအပ်ကုန်
သော သုတ်တို့သည်။ ဝေဒလ္လံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ အင်္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဝိဓံ၊ ၏။

ဓမ္မက္ခန္ဓာရှစ်သောင်းလေးထောင်

ဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုရာသီတိသဟဿဝိဓံ၊ ရှစ်သောင်းလေး
ထောင်အပြားရှိသည်။ ကထံ၊ ဟောတိ၊ နည်း။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံလျှင်
ဖြစ်သော။ ဧတံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ (ဟောတိဌ ပကတိကတ္တားစပ်) ဒွါသီတိ
ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိံ။ ပ။ ပဝတ္တိနောတိ၊ ဒွါသီတိဗုဒ္ဓတော ဂဏှိံ။ ပ။ ပဝတ္တိနော
ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိဒီပိတဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန၊ ပြအပ်ပြီးသော ဓမ္မက္ခန္ဓာ၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုရာသီတိ သဟဿ ပွသေဒံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင်။ ဧကေနသန္ဓိကံ၊
တခုသော အနုသန္ဓေရှိသော။ သုတ္တံ၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊
မည်၏။ ယံသုတ္တံ၊ သည်။ အနေကေနသန္ဓိကံ၊ များသောအနုသန္ဓေရှိ၏။
တတ္ထ၊ ထိုများသော အနုသန္ဓေရှိသောသုတ်၌။ အနုသန္ဓိကဝသေန၊ ဖြင့်။
ဓမ္မက္ခန္ဓဂဏနာ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဂါထာဗန္ဓေသု၊ ဂါထာဗန္ဓတို့၌။ ပဉ္စာပုစ္ဆနံ၊ ပြဿနာကိုမေးခြင်းသည်။
ဧကော၊ သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေသည်။ ဧကော၊
သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ အဘိဓမ္မော၊ ဌ။ ဧကမေကံ၊ တခုတခုသော။
တိက ဒုကဘာဇနံ၊ တိက် ဒုက်ကိုခွဲဝေခြင်းသည်၎င်း။ ဧကမေကံ၊ သော။

စိတ္တဝါရတာဇနဉ္စ၊ စိတ်အကြိမ်ကိုခွဲဝေခြင်းသည်၎င်း။ ဧကေကော၊ တပါး
 တပါးသော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဝိနယော၊ ဌ။ ဝတ္ထု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 မာတိကာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပ။ ပဒဘာဇနီယံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အန္တရာ
 ပတ္တိ၊ အာပတ်အထူးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အာပတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အနာ
 ပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တိကန္တေဒေါ၊ တိက်အပိုင်း
 အခြားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိနည်း၌။ ဧကေကော၊ တခုတခု၊
 သော။ ကောဌာသော၊ အဘို့အစုသည်။ ဧကေကော၊ သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊
 မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန၊ ဖြင့်။
 စတုရာသီတိသဟဿဝိဓံ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဘေဒတော၊ သာမညအားဖြင့်။ ရသဝသေန၊ ကိစ္စ၏
 အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကဝိဓံ၊ တပါးသောအစုရှိသော။ ဘေဒတော၊ ပိသေ
 သအားဖြင့်။ ဓမ္မ ဝိနယာဒိဝသေန၊ ဓမ္မ ဝိနယ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း
 အားဖြင့်။ ဒုဝိဓာဒိတေဒံ၊ နှစ်စုအစရှိသော အပြားရှိသော။ ဧတံဗုဒ္ဓ
 ဝစနံ၊ ကို။ သင်္ဂါယန္တေန၊ သင်္ဂါယနာတင်သော။ မဟာကဿပ ပမုခေန၊
 မဟာကဿပမထေရ် အမှူးရှိသော။ ဝသီဂဏေန၊ ရဟန္တာအပေါင်း
 ဟည်။ (သင်္ဂီတံဉ္စစ)။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မတည်း။ အယံ၊
 ဤသည်ကား။ ဝိနယော၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်ကား။ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ၊
 တည်း။ ပ။ ဣမာနိ သုတ္တာဒိနိ၊ ဤသုတ် အစရှိသည်တို့သည်ကား။ နဝင်္ဂါနိ၊
 ကိုးပါးသော အင်္ဂါတို့တည်း။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ စတုရာသီတိ
 ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံပတေဒံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထ
 ပေတွာဝ၊ မှတ်၍သာလျှင်။ သင်္ဂီတံ၊ သင်္ဂါယနာတင်အပ်ပြီ။ ကေဝလဉ္စ၊
 သက်သက်ကား။ ဣမမေဝပတေဒံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ၍။
 နသင်္ဂီတံ၊ သင်္ဂါယနာတင်အပ်သည် မဟုတ်သေး။ အညဗ္ဗိ၊ တပါးလည်း
 ဖြစ်သော။ (သင်္ဂဟပွတေဒံဉ္စ ပိသေသနစင်)။ ဥဒါနသင်္ဂဟ ဝဂ္ဂသင်္ဂဟ
 ပေယျာလသင်္ဂဟ ဧကနိပါတ ဒုကနိပါတာဒိ နိပါတသင်္ဂဟ သံယုတ္တ
 သင်္ဂဟ ပဏ္ဏာသသင်္ဂဟာဒိ အနေကဝိဓံ၊ ဥဒါနသင်္ဂဟ ဝဂ္ဂသင်္ဂဟ ပေယျာ
 လသင်္ဂဟ ဧကနိပါတ် ဒုကနိပါတ်အစရှိသော နိပါတသင်္ဂဟ သံယုတ္တ
 သင်္ဂဟ ပဏ္ဏာသသင်္ဂဟအစရှိသော များသောအပြားရှိသော။ (သင်္ဂ
 ဟပွတေဒံဉ္စစ)။ တိသုဝိဋ္ဌကေသု၊ တို့၌။ သန္နိဿမာနံ၊ ထင်သော။ သင်္ဂ

၁။ ဥဒ္ဓံ ဒါနံ ရက္ခဏံ ဥဒါနံ၊ ဝဂ္ဂေါ တိ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟေဝ ကတာ သုတ္တ
 သမုဒါယဿ သမညာ၊ ပါတုံ ရက္ခိတုံ ဝိတ္တာရိတုံ ဝါ အလန္တိ ပေယျာလံ။

ဟပ္ပတေဒံ၊ သင်္ဂဟအပြားကို။ ဝဝတ္ထပေတွာဝေ၊ မှတ်၍သာလျှင်။ သတ္တဟိ
မာသေဟိ၊ ခုနစ်လတို့ဖြင့်။ သင်္ဂီတံ၊ ငြိ။

အဿ ဗုဒ္ဓဝစနဿ၊ ကို။ သင်္ဂီတိပရိယောသာနေ၊ သင်္ဂါယနာတင်
သည်၏ အဆုံး၌။ မဟာကဿပထေရေန၊ သည်။ ဒသဗလဿ၊ ၏။ ဣဒံ
သာသနံ၊ ကို။ ပဉ္စဝဿ သင်္ဂဟဿ ပရိမာဏကာလံ၊ အနှစ်ငါးထောင်
အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္ထနသမတ္ထံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ
စွမ်းနိုင်သည်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗာတပ္ပမောဒါ၊
ကောင်းစွာဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်း
ချီးကို။ ဒေမာနာဂိယျ၊ ပေးသကဲ့သို့။ အယံ မဟာပထဝီ၊ သည်။ ဥဒကပရိ
ယန္တံ၊ ရေအဆုံးရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အနေကပ္ပကာရံ၊ အကြိမ်များစွာ။
သံကမ္ပိ၊ လှုပ်၏။ သမ္ပကမ္ပိ၊ အောက်အထက်လှုပ်၏။ သမ္ပဝေဓိ၊ ထိုမှဤမှ
ယောဉ်ကဲ့သို့လှုပ်၏။ အနေကာနိ၊ များစွာကုန်သော။ အတ္ထရိယာနိစ၊
အံ့တွယ်တို့သည်လည်း။ ပါတုရဟေသံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်ပြီ။ အယံ၊ ဤသို့
ပြုခြင်းသည်လျှင်။ ပဌမ မဟာသင်္ဂီတိနာမ၊ ပဌမ မဟာသင်္ဂါယနာမည်၏။

ယာ၊ အကြင်သင်္ဂါယနာကို။ လောကေ၊ ၌။ ပဉ္စဟိ သတေဟိ၊ ရဟန္တာ
ငါးရာတို့သည်။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သာသင်္ဂီ
တိ၊ ကို။ ပဉ္စသတာတိစ၊ ပဉ္စသတဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ထေရေဟေဝ၊
မထေရ်တို့သည်သာလျှင်။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထေရိ
ကာတိစ၊ ထေရိကာဟူ၍လည်း။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။

အမှာ။ ။ ပဉ္စသတေဟိ ကတာတိ ပဉ္စသတာဟု ကတတဒ္ဓိတ်ပြု။
ဏပစ္စည်းသက်။ ထေရေဟေဝ ကတတ္တာ ဟူသောအလိုကား
ထေရေဟိဝေကတာတိ ထေရိကာဟု ကတတဒ္ဓိတ်၎င်းပြု။ ဏိကပစ္စည်း
တည်း။

ပဌမ မဟာသင်္ဂီတိကထာ ပြီး၏။

၁ - ဗြဟ္မဇာလသုတ်

ပရိဗ္ဗာဏကထာအဖွင့်

ဣဒိဿာ ပဌမ မဟာသင်္ဂီတိယာ၊ သည်။ ဝတ္ထမာနာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဝိနယသင်္ဂဟာဝသာနေ၊ ဝိနည်းကို သင်္ဂါယနာတင်ပြီးသည်၏ အဆုံး၌။ သုတ္တန္တဝိသုကော၊ ၌။ အာဒိနိကာယဿ၊ အစဖြစ်သော ဒီဃနိကာယ်၏။ အာဒိသုတ္တံ၊ အစစွာ သင်္ဂါယနာတင်သော သုတ်ဖြစ်သော။ ဗြဟ္မဇာလံ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို။ ပုစ္ဆန္တေန၊ မေးသော။ အာယသ္မတာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိသော။ မဟာကထာပေန၊ သည်။ (ဝတ္ထသဒ္ဓါနှင့်စပ်)။ ဗြဟ္မဇာလံ အာဝုသော အာနန္ဒ ကတ္ထဘာသိတန္တိ ဝေမာဒိ ဝတ္ထဝစန ပရိယောသာနေ၊ ဗြဟ္မဇာလံ ။ပ။ ဘာသိတံ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော စကား၏ အဆုံး၌။ (အာဟဉ္စစပ်)။ ယတ္ထစ၊ အကြင်အရပ်၌လည်း။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ယဉ္စပုဂ္ဂလံ၊ ကိုလည်း။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဘာသိတံ၊ ၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ပကာသေန္တော၊ တင်ရှားပြတော်မူလိုသော။ အာယသ္မတာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဧဝံ မေသုတန္တိ အာဒိဝစနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မဇာလဿာဝိ၊ ပ။ ဝုတ္တံ နိဒါနမာဒိတိ၊ ဗြဟ္မဇာလဿာဝိ၊ ပ။ ဝုတ္တံ နိဒါနမာဒိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ဧဝံမေသုတံ အဖွင့်

၁။ တတ္ထ၊ ထိုဧဝံမေသုတံ အစရှိသောစကား၌။ သမသိနိဝိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာ အကျုံးဝင်သော။ ဧဝံတိပဒံ၊ သည်။ နိပါတပဒံ၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ မေတိ အာဒိနိ၊ မေအစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့သည်။ နာမပဒါနိ၊ နာမ်ပုဒ်တို့တည်း။ ပဋိပန္နော ဟောတီတိ ဧတ္ထပါဠေ၊ ၌။ သမသိနိဝိဋ္ဌံ၊ သော။ ပဋိတိပဒံ၊ သည်။ ဥပသဂ္ဂပဒံ၊ တည်း။ ဟောတီတိပဒံ၊ သည်။ အာချာတပဒံ၊ အာချာတ်ပုဒ်တည်း။ ဣတိဣမိနာနယေန၊ ဖြင့်။ တာဝံ၊ စွာ။ ပဒေဝိဘာဂေါ၊ ပုဒ်ကို ခွဲဝေခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၁။ ဧဝံ နိပါတပဒံ- ဤသို့ အစရှိသောပုဒ်ဖြင့် ပဒေ, ပဒေဝိဘာဂ အားဖြင့် သံဝတ္ထနာကို ပြု၏။ သယံကြောင့်နည်း။ ပုဒ်၏၎င်း ထိုပုဒ်၏ ဝိသေသနာတို့၏၎င်း ပြအပ်သောကြောင့်တည်း။ ပဒေ, ပဒေဝိဘာဂသည် ပဒေဝိဘာဂမည်၏။ တနည်း ပဒေဝိဘာဂနှင့် ပဒေဝိဂ္ဂဟသည် ပဒေဝိဘာဂမည်၏။

အတ္တတောပန၊ အနက်အားဖြင့်ကား။ ဧဝံသဒ္ဓေါ၊ ဧဝံသဒ္ဓါသည်။
 (တာဝသဒ္ဓါကား ဝတ္ထုဗ္ဗန္တရာပေက္ခတည်း)။ ဥပမူပဒေသ သမ္ပဟံသန
 ဂရဟ ဝစနသမ္ပဋိဂ္ဂဟာကာရ နိဒဿနာဝဓာရဏာဒိ^၁ အနေကတ္ထပ
 သေဒေါ၊ ဥပမာအနက် ညွှန်ခြင်းအနက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းအနက် ကဲ့ရဲ့
 ခြင်းအနက် စကားကိုဝန်ခံခြင်းအနက် အခြင်းအရာဟူသောအနက် သရုပ်
 ကို ပြခြင်းအနက် မြစေခြင်းအနက် အစရှိသော များသောအနက်အပြား
 ရှိ၏။

ဆရာ-ဧဝံသဒ္ဓါ၏ အနက်အပြားကို ဆရာဆိုပြီ၊ အတယ်ပါငြ်တို့၌ ဧဝံ
 သဒ္ဓါသည် ဥပမာအနက်၌ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်
 သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တထာဂတေသ အစရှိသော
 ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

တထာ-တံဝစနံ၊ ထိုသို့ဧဝံသဒ္ဓါသည် ဥပမာအနက် အစရှိသည်၌ ဖြစ်၏ဟု
 ငါဆိုအပ်ပြီးသောစကားသည်။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဧဝံ ဇာတေန။ပ။ဗဟုန္တိ
 ဝေမာဒိသု^၂၊ တို့၌။ ဥပမာယံ၊၌။အာဂတော၊ လာ၏။ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ။
 ဇာတေန၊ ဖြစ်သော။ မစ္စေန၊ သတ္တဝါသည်။ ဗဟုံ၊ များစွာသော။
 ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုခြင်းငှာ ထိုက်၏။ ဧဝံ တေ
 အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗန္တိ အာဒိသု^၃၊ တို့၌။ ဥပဒေသေ၊
 ညွှန်ခြင်းအနက်၌။ အာဂတော၊ ၏။ တေတယာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ရှေ့သို့တက်အပ်၏။တေတယာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိက္ကမိ
 တဗ္ဗံ၊ နောက်သို့ဆုတ်အပ်၏။

ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း အစရှိသော ရဟန်းတို့အား
 လျှောက်ပတ်စွာသော အသွင်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ဧဝံသဒ္ဓါဖြင့် ညွှန်ပြ
 သောကြောင့် ဧဝံသဒ္ဓါကို ဤဧဝံတေ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ အစရှိသော
 ပါဠိ၌ ဥပဒေသအနက်ရှိ၏ဟုဆိုသည်။

ဝေမေတံ ။ပ။သုဂတာတိအာဒိသု^၄၊ တို့၌။ သံပဟံသနေ၊ ရှင်ခြင်းအနက်၌။
 (ဝမ်းမြောက်ခြင်း အနက်၌လည်းဟူ)။ အာဂတော၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ အရှင်

၁။ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဣဒံအနက်၊ ပုစ္ဆာအနက်၊ ပရိမာဏအနက် စသည်ကို
 ပေါင်းယူအပ်၏။

၂။ ခု ၁-၂၁။

၃။ အံ ၁-၄၃၉။

၄။ အံ ၁-၁၉၃။

ဘုရား၊ ဧတံ၊ ဤစကားတော်သည်။ ဧဝံ၊ ဟောတော်မူတိုင်းမှန်ပေ၏။ သုဂတ၊
 ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူပေတတ်သောဘုရား။ ဧတံ၊ သည်။ ဧဝံ၊
 ၏။ ဧဝမေဝပနာယံ။ ပ။ ဘာသတိတိအာဒိယု'၊ တို့၌။ ဂရဟဏေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၌။
 အာဂတော၊ ၏။ ဧဝမေဝပန၊ ဤသို့ယုတ်သောအကျင့်ရှိလျက်။ အယံဝသလီ၊
 ဤမိန်းမယုတ်သည်။ ယသ္မိ'ဝါတသ္မိ'ဝါ၊ ဟူဟူညားညားသောအကြောင်း
 ၌။ မုဏ္ဍကဿ၊ ဦးပြည်းဖြစ်သော။ တဿ သမဏဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူး
 ကို။ ဘာသတိ၊ ချီးမွမ်း၍ ဆိုလေတိသနည်း။

ယုတ်သော အကျင့်ရှိလျက် ကျေးဇူးကိုချီးမွမ်း၍ ဆိုတိသနည်းဟူသော
 စကားသည် ကဲ့ရဲ့စကား ဖြစ်သတည်း။ ထိုစကားကို ဧဝံသဒ္ဓါဖြင့်
 ပြသော ဤပါဌ၌ ဧဝံသဒ္ဓါကို ဂရဟ အနက်ရှိ၏ဟု ဆိုသတည်း။

ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ။ ပ။ ပစ္စယောသုန္တိအာဒိယု'၊ တို့၌။ ဝစနသမ္ပဋိဂ္ဂဟေ၊
 စကားကို ဝန်ခံခြင်း၌။ အာဂတော၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧဝံသာဓု၊
 ကောင်းပြီ။ ဣတိခေါ၊ သို့လျှင်။ ဧတတိက္ခ။ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ အား။
 ပစ္စယောသု၊ ဝန်ခံကုန်ပြီ။ ဧဝံဗျာခေါ။ ပ။ အာဇာနာမီတိအာဒိယု'၊
 တို့၌။ အာကာရေ၊ အခြင်းအရာ၌။ အာဂတော၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။
 အဟံ၊ သည်။ ဧဝံဝိယာခေါ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ (ဧဝံဗျာခေါ
 ကို ဧဝံဝိယာခေါဟု ပုဒ်ဖြတ်)။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။
 ဓမ္မံ၊ ကို။ အာဇာနာမိ၊ ၏။ ဧဟိ တံ မာဏဝက။ ပ။ အနုဓာမ္မံ ဥပါဒါယာတိ
 အာဒိယု'၊ တို့၌။ နိဒဿနေ၊ ၌။ အာဂတော၊ ၏။ မာဏဝက၊ လုလင်ငယ်။
 တံ၊ သည်။ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ ယေနယတ္ထ၊ ၌။ သမဏော၊ ရဟန်းဖြစ်သော။
 အာနန္ဒော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေနတတ္ထ။ သို့။ ဥပသင်္ကမ၊ ကပ်လော။
 ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်လေပြီး၍။ မမ၊ ၏။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ သမဏံ၊ သော။
 အာနန္ဒံ၊ ကို။ အပ္ပါဗာဓံ၊ ကို။ အပ္ပါတင်္ကံ၊ ကို။ လဟုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဗလံ၊ ကို။
 ဖာသုဝိဟာရံ၊ ကို။ ပုစ္ဆံ၊ လော။ တောဒေယျပုတ္တော၊ တောဒေယျပုဏ္ဏား
 သားဖြစ်သော။ သုတော၊ သုတအမည်ရှိသော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ သဝန္တံ၊
 အရှင်ဖြစ်သော။ အာနန္ဒံ၊ ကို။ အပ္ပါဗာဓံ၊ အနာမရှိခြင်းကို။ ပ။ ဖာသု
 ဝိဟာရံ၊ ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေဟိ၊ လျှောက်ပါလေ။ ဧဝံ၊

၁။ သံ ၁-၁၆၂။
 ၂။ မ ၁-၁။
 ၃။ မ ၁-၃၂၅၊ ၆ ၂-၁၇၆။
 ၄။ ဒိ ၁-၁၈၈။

သို့လည်း။ ဝဒေဟိ၊ ဆိုလေလော။ သာဓုအာယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။
 ထံအာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ယေနယတ္ထ၊ ဤ။ တောဒေယျပုတ္တဿ၊
 သော။ သုတဿ၊ သော။ မာဏဝဿ၊ ၏။ နိဝေသနံ၊ အိမ်သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ တေနတတ္ထ၊ ထိုအိမ်ရှိရာသို့။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်သနားသည်ကို။ ဥပါ
 ဒါယ၊ ဤ။ ဥပသင်္ကမတု၊ ကပ်တော်မူစေချင်၏။ ဣတိစ၊ သို့လည်း။ ဝဒေဟိ၊
 လော။ တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ။ပ။ နော ဧတ္ထ ဟောတိတိ အာဒိသု၊
 တို့၌။ အဝဓာရဏော၌။ အာဂတော၊ ၏။ ကာလာမာ၊ ကာလာမအန္ဓယ်
 တို့။ တံ၊ ထိုသို့ ငါဆိုလတ္တံ့ သော စကားကို။ ကိံ မညထ၊ အသို့အောက်မေ့
 ကုန်သနည်း။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာဝါ၊ ကုသိုလ်တို့လော။ အကု
 သလာဝါ၊ အကုသိုလ်တို့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။
 အကုသလာ၊ အကုသိုလ်တို့သည်။ သာဝဇ္ဇာဝါ၊ အပြစ်လည်းရှိကုန်
 သလော။ အနဝဇ္ဇာဝါ၊ မရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊
 ဘုရား။ သာဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်ရှိကုန်၏။ ဝိညူဂရဟိတာဝါ၊ ပညာရှိတို့လည်း
 ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သလော။ ဝိညူပသတ္တာဝါ၊ ပညာရှိတို့လည်း ချီးမွမ်းအပ်ကုန်
 သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဝိညူဂရဟိတာ၊ ကုန်၏။
 သမတ္တာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်ကုန်သော။ သမာဒိန္နာ၊ စွဲလမ်းအပ်ကုန်သော၊
 ဣမေဓမ္မာ၊ ဤအကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အဟိတာယ၊ စိပွားမရှိခြင်းငှာ၊
 ဒုက္ခာယ၊ ငှာ။ သံဝတ္ထန္တိဝါ၊ ကုန်သလော။ နောသံဝတ္ထန္တိဝါ၊ မဖြစ်ကုန်
 သလော။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ဧတ္ထဧတေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ တေ၊ သင်၏။
 မတိ၊ အယူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊
 ဘုရား။ သမတ္တာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်ကုန်သော။ သမာဒိန္နာ၊ စွဲလမ်းအပ်ကုန်
 သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤအကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အဟိတာယ၊ ငှာ။ ဒုက္ခာ
 ယ၊ ငှာ။ သံဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့စီးပွားမရှိခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှာ
 ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဧတ္ထ ဧတေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ နော၊ အကျွန်ုပ်တို့
 ၏။ မတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဧဝံသဒ္ဓါဖြင့် စီးပွားမဖြစ်ခြင်းဟူသော
 အနက်ကို မြဲစေသောကြောင့် အဝဓာရဏအနက် ဟူသတည်း။) သွာယံ
 သောအယံ ဧဝံသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဣမ၊ ဤဧဝံမေသုတံဟူသောဝါကျ၌။ အာကာ
 ရနိဒဿနာဝဓာရဏေသု၊ အာကာရအနက် နိဒဿနအနက် အဝဓာရဏ
 အနက်တို့၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၁။ အံ ၁-၁၉၀။ ဒိ-ဇ္ဇိ ၁-၃၆။
 ၂။ ကာလာမာတိ ကာလာမဂေါတ္တသမ္ပန္နေ ဇနေ အာလပတိ-ဒီသစ်-၁၄၃။

ဆရာ-ဧဝံသဒ္ဓါသည် ဤဧဝံမေသုတံဟူသောဝါကျ၌ အာကာရအစရှိ
သော အနက်သုံးပါး၌ဖြစ်၏ဟူပြီ။ ထိုသုံးပါးကုန်သော အနက်ရှိကုန်
သော ဧဝံသဒ္ဓါတို့၏ အနက်အထူးကား အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟု
သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာတတ္ထာကာရတ္ထေန အစရှိ
သောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော အနက်ရှိသော ဧဝံသဒ္ဓါတို့တွင်။ အာကာ
ရတ္ထေန၊ အာကာရအနက်ရှိသော။ ဧဝံသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤဆို
အပ်လတ္ထံ သော အနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ကိံဒီပေတိ၊ နည်းဟူမူကား။
နာနာနယနိပုဏံ၊ အထူးထူးသောနည်းတို့ဖြင့် သိမ်မွေ့စွာထသော။ (ဝစနံ၌
စပ်)။ အနေကဏ္ဍာသယသမုဋ္ဌာနံ၊ များစွာသော မြတ်သောအလိုတော်
ကြောင့် ဖြစ်ထသော။ အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ၊ အနက် သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံထသော။
ဝိဝိဓပါဠိဟာရိယံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော အံ့တွယ်ကိုဖြစ်စေတတ်
ထသော။ ဓမ္မတ္ထ ဒေသနာ ပဋိဝေဓဂန္ထိရံ၊ အကြောင်း အကျိုး ဒေသနာ
အသိဉာဏ်တို့၏ နက်နဲခြင်းရှိထသော။ (ဝစနံ၌ချည်းဝိသေသနစပ်ပါ)။
သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏။ သကသကဘာသာနုရူပတော၊
မိမိ မိမိတို့၏ ဘာသာအားလျော်စွာ။ သောတပထံ၊ သောတပသာဒအား
ထင်ခြင်းသို့။ သမာဂစ္ဆန္တိ၊ ကောင်းစွာရောက်ထသော။ တဿဘဂဝ
တော၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာဖြင့်။
ဝိညာတံ၊ ငှာ။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်အံ့နည်း။ သဗ္ဗ
ထာမေနပန၊ အလုံးစုံသောအစွမ်းဖြင့်မူကား။ သောတုကာမတံ၊ နာခြင်း
ငှာအလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇနေတွာဝိ၊ ဖြစ်စေ၍လည်း။ မေ၊ အကျွန်ုပ်
သည်။ ဧဝံ၊ တပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ သုတံ ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်
ရ၏။ မယာဝိ၊ သည်လည်း။ ဧကေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ သုတံဥပလက္ခိတံ၊
၏။ ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။

အမှာ။ ။မယာဝိ ဧကေန အာကာရေန ဟူသော ဤပါဌ်ကိုမေသဒ္ဓါ
၏ မယာဟူသောအနက် ဧဝံသဒ္ဓါ၏ အာကာရအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်
ကို သိစေခြင်းငှာ ဆိုပြန်သတည်း။ မယာဝိ၌ ဝိသဒ္ဓါကား ဂရဟာ
အနက်ရှိ၏။ ထိုဝိသဒ္ဓါဖြင့် ငါးပါးသောဆုကိုပန်၍ အလုပ်အကျွေး
အရာကို ရပြီးသော သာဝကပင်သော်လည်း တပါးသော အခြင်း
အရာဖြင့်သာ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ကို သိနိုင်ချေသည် အကြွင်းမဲ့

မသိနိုင်ချေ။ တပါးသော သာဝက သာမညတို့ကား အဘယ်မှာလျှင် အကြွင်းမဲ့သိနိုင် ပါအံ့နည်း ဟူသော အနက်ကို ပြသတည်း။

နိဒဿနတ္ထေန၊ နိဒဿနအနက်ရှိသော။ ဧဝံသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ (နိဒဿေတိ၌ စပ်)။ အဟံ၊ သည်။ နသယန္တူ၊ မိမိအလိုလိုမသိ။ မယာ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို။ နသန္တိကတံ၊ မျက်မှောက်မပြုအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဥက္ကံသတော၊ ချီးမြှောက်ခြင်းမှ။ (အပါဒါနိယသ္မိ)။ ပရိမောစေန္ဓော၊ လွတ်စေသည်ဖြစ်၍။ မေ မယာ၊ သည်။ ဧဝံ ဣမိနာ နယေန၊ ဤသို့ဘုရားဟောတော်မူသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို။ မေ၊ သည်။ သုတံ ဥပလက္ခိတံ၊ ၏။ မယာပိ၊ သည်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဘုရားဟောတော်မူသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ သုတံ ဥပလက္ခိတံ၊ ၏။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ကို။ (ဒိပေတိလိုက်)။ ဒိပေတိ၊ ၏။

အမှာ။ ။မယာပိ ဧဝံသုတံ ဟူသော ဤစကားကို မေသဒ္ဓါ၏မယာ ဟူသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဧဝံသဒ္ဓါ၏ နိဒဿနအနက်ရှိသည် ၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ မိန့်ပြန်သတည်း။

တေန၊ ထိုနိဒဿနအနက်ရှိသော ဧဝံသဒ္ဓါဖြင့်။ (ကရိုဏ်းထည့်ပါ)။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ လတ္ထံ၊ သော။ သကလံ၊ သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ နိဒဿေတိ၊ ၏။

အဝဓာရဏတ္ထေန၊ အဝဓာရဏအနက်ရှိသော။ ဧဝံသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ (ဇနေတိ၌စပ်)။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ မမ၊ ၏။ သာဝကာနံ၊ တပည့်ဖြစ် ကုန်သော။ ဗဟူသုတာနံ၊ များသောအကြားအမြင်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့တွင်။ ယဒိဒံ ယောအယံ အာနန္ဒော၊ အကြင်အာနန္ဒာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ ဧသော အာနန္ဒော၊ သည်။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏။ ဂတိမန္တာနံ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံကုန်ထသော။ သတိမန္တာနံ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံ ကုန်ထသော။ ဓိတိမန္တာနံ၊ သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံကုန်ထသော။ (ဝိရိယနှင့် ပြည့်စုံကုန်သောလည်းဟူ)။ ဥပဋ္ဌာကာနံ၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့တွင်။ ယဒိဒံ ယောအယံ အာနန္ဒော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ ဧသော အာနန္ဒော၊ သည်။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ ၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ တဂ္ဂတာစ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၎င်း။ အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ အတ္ထကုသလော၊ အကျိုး၌လိမ္မာ၏။ (အနက်၌ လိမ္မာ၏လည်းဟူ)။ ဓမ္မကုသလော၊ အကြောင်း၌ လိမ္မာ၏။ (ပါဠိ၌ လိမ္မာ၏လည်းဟူ)။ ဗျဉ္ဇနကုသလော၊ ပုဒ် ဝါကျ၌ လိမ္မာ၏။ နိရုတ္တိကုသလော၊ ဝိပြိတ်၌ လိမ္မာ၏။ ပုဗ္ဗာပရကုသလော၊ ရွှေနောက်၌ လိမ္မာ၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ဓမ္မသေနာ

ပတိနာစ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်၎င်း။ ပသတ္ထတာဝါနရူပံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်အားလျော်စွာ။ အတ္တနော၊ ၏။ ဓာရဏဗလံ၊ ဆောင်နိုင်ခြင်း တည်းဟူသော အားအစွမ်းကို။ ဒဿန္တော၊ ပြသည်ဖြစ်၍။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ (တို့အားလည်းဟူ)။ သောတုကာမတံ၊ နာခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ မေ မယာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဘုရားဟောတော်မူတိုင်းသာလျှင်။ သုတံ ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။ တဉ္စဓေါ ဥပဓာရဏံ၊ ထိုသို့မှတ်လိုက်ရခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထတောဝါ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဗျဉ္ဇနတောဝါ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်၎င်း။ အနုနံ၊ မလှမ်း။ အနဓိကံ၊ မသွန်။ ဧဝမေဝ၊ ဘုရားဟောတော်မူတိုင်းသာတည်း။ အညတ၊ တားသောအပြားဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောတုကာမတံ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ ၏။

မေ သဒ္ဓေါ၊ မေသဒ္ဓါကို။ တိသု၊ ကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ရှုအပ်၏။ တထာ-တံဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဿ မေသဒ္ဓဿ၊ ၏။ (အတ္ထောဋ္ဌစပ်)။ ဂါထာဘိဂီတံ မေ အဘောဇနေယျန္တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ မယာတိအတ္ထော၊ မယာဟူသောအနက်ကို။ ဒဉ္ဇဗ္ဗော၊ ၏။ မေ မယာ၊ သည်။ ဂါထာဘိဂီတံ၊ ဂါထာဖြင့်ရွတ်အပ်၏။ အဘောဇနေယျံ၊ မသုံးဆောင်အပ်။ သာဓု မေ ။ပ။ ဒေသေတူတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ မဟန္တိ အတ္ထော၊ မဟံဟူသော အနက်ကို။ ဒဉ္ဇဗ္ဗော၊ ၏။ သာဓုအာယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သံဓိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ မေ၊ အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတု၊ ဟောတော်မူသော။ ဓမ္မဒါယာဒါ မေ ။ပ။ ဘဝထာတိအာဒိသု၊ တို့၌။ မမာတိအတ္ထော၊ မမဟူသောအနက်ကို။ ဒဉ္ဇဗ္ဗော၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုဓမ္မ၊ တို့သည်။ မေ မမ၊ ၏။ ဓမ္မဒါယာဒါ၊ တရားတည်းဟူသော အဓမ္မဥစ္စာရှိကုန်သည်။ ဘဝထ၊ ဖြစ်ကုန်သော။

အမှာ။ ။မဟံဟူ၍ဆိုလျှင် ယေတုယျအားဖြင့် သမ္ပဒါန်အနက်၌ သဝိဘတ်ဖြစ်၏။ မမဟုဆိုလျှင် သာမိအနက်၌ ဖြစ်၏။ ဤသို့ယေတုယျ ဖြစ်သည်ကို ရည်၍ မဟန္တိအတ္ထော ဟူ၍ ဆိုသတည်း။

၁။ ခု ၁-၂၉၂၊ သံ ၁-၁၆၉။
၂။ သံ ၂-၂၀၅။
၃။ မ ၁-၁၅။

ဣပေန၊ ဤ ဧဝံမေသုတံ ဟူသောဝါကျ၌ကား။ မယာ၊ သည်။ သုတံ ဥပလက္ခိတံ၊ ၏။ ဣတိစ၊ သို့၎င်း။ မမ၊ ၏။ သုတံ ဥပဓာရဏံ၊ မှတ်လိုက် ရခြင်းတည်း။ ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။ အတ္ထုဒ္ဓယော၊ အနက်နှစ်ခု အပေါင်း၌။ မေသဒ္ဓေါ၊ သည်။ (ကတ္ထားထည့်)။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။

အမှာ။ ။မေသဒ္ဓါ၏ မမအနက်ရှိသောအခါ တာဝသာဓန၌ ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် မေ-မမ၊ ၏။ သုတံ၊ ဥပဓာရဏံ၊ မှတ်လိုက်ရခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤသို့ယောဇနာ။

သုတန္တိပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သဥပ သဝ္ဓေါစ၊ ဥပသာရနှင့်တကွလည်း ဖြစ်ထသော။ အနုပသဝ္ဓေါစ၊ ဥပသာရ နှင့်တကွလည်း မဖြစ်ထသော။ သုတသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဂမန၊ ဝိသုတ ကိလိန္ဒ ဥပစိတာနုယောဂ သောတဝိညေယျ သောတဒ္ဓါရာနုသာရဝိညာတာဒိ အနေကတ္ထပ္ပဘေဒေါ၊ သွားခြင်းအနက် ထင်ရှားခြင်းအနက် အလိမ်းလိမ်း ကပ်ခြင်းအနက် ပွားစေအပ်သောအနက် အတန်တလဲလဲ လုံ့လ၌ခြင်း အနက် သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သောအနက် သောတဒ္ဓါရသို့ ရောက်သောစကားသံကို အစဉ်အောက်မေ့၍ သိအပ်သောအနက် အစရှိ သော များသော အနက်အပြားရှိ၏။ တထာ-တံဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၏။ အဿ၊ လိုသုတသဒ္ဓါ၏။ (အတ္ထော၌စပ်)။ သေနာယ ပသုတောတိ အာဒိသု'၊ တို့၌။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သေနာယ၊ စစ်သည်ဖြင့်။ ပသုတော၊ သွား၏။ (ဤသေနာယ ပသုတော ဟူသော ဥဒါဟရဏ်ကား သုတသဒ္ဓါ၏ ဥပသာရနှင့်တကွဖြစ်သော ဥဒါဟရဏ်တည်း)။ သုတဓမ္မဿ ပဿတောတိအာဒိသု'၊ တို့၌။ ဝိသုတ ဓမ္မဿ၊ ထင်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိထသော။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သုတဓမ္မဿ၊ ထင်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရားရှိထသော။ ပဿတော၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော မျက်စိဖြင့် မြင်ပြီးထသော။ ဝိဏာသ ဝဿ၊ ရဟန္တာအား။ အဝသုတာ အဝသုတဿတိ အာဒိသု'၊ တို့၌။ ကိလိန္ဒာ၊ သုတ်အလိမ်းလိမ်းကပ်သော မိန်းမသည်။ (ကိလေသာဖြင့် စွပ်သော မိန်းမသည်လည်းဟူ)။ ကိလိန္ဒဿ၊ ကိလေသာဖြင့် စွပ်သော ယောက်ျားအား။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဝသုတာ၊ ကိလေ

သာဖြင့် စွပ်သောမိန်းမသည်။ အဝသုတဿ၊ ကိလေသာဖြင့် စွပ်သော
ယောက်ျားအား။ တုမှေဟိ ပုညံပာသုတံ အနပ္ပကန္တိ အာဒိသု'၊ တို့၌။ ဥပ
စိတံ၊ ပွားစေအပ်ပြီ။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တုမှေဟိ၊ တို့သည်။
အနပ္ပကံ၊ များစွာသော။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ ပသုတံ၊ ပွားစေအပ်ပြီ။
ယေဈာနပ္ပသုတာမိရာတိ အာဒိသု'၊ တို့၌။ ဈာနာနုယုတ္တာ၊ ဈာန်၌
အတန်တလဲလဲ လုံ့လပြုကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ယေမိရာ၊
အကြပ်ပညာရှိတို့သည်။ ဈာနပ္ပသုတာ၊ ဈာန်၌ လုံ့လပြုကုန်၏။

အမှာ။ ။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဥဒါဟရုဏ်တို့ကား ဥပသာရနှင့်တကွ
ဖြစ်သော သုတသဒ္ဓါ၏ ဥဒါဟရုဏ်တို့တည်း။ ယခုဆိုလတ္တံ့သော
ဥဒါဟရုဏ်တို့သည်ကား ဥပသာရမပါမရှိသော ဥဒါဟရုဏ်ပုံစံပြု
ယှက်တို့ပေတည်း။

ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံတိ အာဒိသု'၊ တို့၌။ သောတဝိညေယျံ၊ သောတဝိညာဏ်
ဖြင့် သိအပ်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သုတဓရော သုတသန္နိစ္စ
ယောတိ အာဒိသု'၊ တို့၌။ သောတဒ္ဓါရာနုသာရဝိညာတဓရော၊ သောတ
ဒ္ဓါရသို့ ရောက်ပြီးသော စကားအသံကို အစဉ်အောက်မေ့သဖြင့် သိအပ်
ပြီးသောတရားကို ဆောင်တတ်သည်။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
သုတဓရော၊ သင်ပြီးသောတရားကို ဆောင်သည်။ သုတသန္နိစ္စယော၊
သင်ပြီးသောတရားကို အတန်တလဲလဲ လေ့လာသည်။ ဣဝေန၊ ဤစံ
မေသုတံ ဟူသောဝါကျ၌ကား။ အဿ၊ ထိုသုတသဒ္ဓါ၏။ (အတ္ထော၌
စင်)။ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန၊ သောတဒ္ဓါရသို့ ရောက်ပြီးသော စကား
သံကို အစဉ်ကြံအောက်မေ့သဖြင့်။ မေမယာ၊ သည်။ ဥပဓာရိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ
၏။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ မေမမ၊ ၏။ ဥပဓာရဏံ၊ မှတ်လိုက်ရခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဆရာ-ဥပဓာရိတံ ဥပဓာရဏံဟု သုတသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို သာမည
ဆို၏။ မေသဒ္ဓါ မမအနက်၌ဖြစ်သည်ရှိသော် သုတသဒ္ဓါ၏ ဥပဓာ
ရိတံအနက်၊ မေသဒ္ဓါမယာအနက်ရှိသော် သုတသဒ္ဓါ၏ ဥပဓာရဏ
အနက် ဖြစ်ကောင်းသလောဟု သူမေးတွယ်၍၍ ထိုအမေးကို
ဖြေခြင်းငှာ မေသဒ္ဓဿ ဟိ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်
၏အတ္ထကား-

၁။ ခု ၁-၉။	၃။ မ ၁-၁၀၉။
၂။ ခု ၁-၄၀-ဓမ္မပဒေ။	၄။ မ ၁-၂၇၇၊ အံ ၁-၃၃၁။

ဟိ-ဝိတ္တာရယိဿာမိ၊ အံ။ မေသဒ္ဓဿ၊ ဧ။ မယာတိအတ္ထေ၊ မယာဟူသော အနက်သည်။ သတိ၊ သေ၊ မယာ၊ သည်။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ကိ။ ဧဝံကေန အာကာရေန၊ တပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ (ဤကား အာကာရအနက်)။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဘုရားဟောတော်မူသောနည်းဖြင့်။ (ဤကား နိဒဿနအနက်)။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဘုရားဟောတော်မူတိုင်းသာလျှင်။ (အဝဇာရဏအနက်)။ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန၊ သဖြင့်။ သုတံ ဥပဓာရိတံ၊ ဧ။ ဣတိအတ္ထော၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ဧ။ မေသဒ္ဓဿ၊ မေသဒ္ဓါဧ။ (ရှေ့ကလိုက်ပါ။ မမာတိ အတ္ထေ၊ မမဟူသောအနက်သည်။ သတိ၊ သေ၊ ဣမဿသုတ္တဿ၊ ဤ ဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို။ (ဘာဝသာဓနအယှဉ်ဆဋ္ဌိကံတည့်သည်)။ ဧဝံ ကေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘုရားဟောတော်မူသောနည်းဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤ သို့ ဘုရားဟောတော်မူတိုင်းသာလျှင်။ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန၊ သဖြင့်။ မမ၊ ဧ။ သုတံဥပဓာရဏံ၊ မှတ်လိုက်ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ဧ။

မေသဒ္ဓါ မယာအနက်၌ ဖြစ်အံ့၊ သုတသဒ္ဓါ ကမ္မသာဓန၌ ဖြစ်၏။ မမ အနက်ရှိအံ့၊ ဘာဝသာဓန၌ ဖြစ်၏။ ဤအထူးကိုမှတ်လေ၊ ကမ္မသာဓန အနက်ကိုရည်၍ ဥပဓာရိတံဟု သုတသဒ္ဓါ၏အနက်ကို ဖွင့်တော်မူ သည်။ ဘာဝသာဓနကိုရည်၍ ဥပဓာရဏံဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဆရာ-ဧဝံမေသုတံ ဟူသောဝါကျ၌ ပဒတ္တကိုဆရာဆိုပြီး၊ နိဒဿနတ္ထ ကား အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်း ဌာ ဧဝမေတေသု တီသု ပဒေသု အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

ဧဝံ၊ ဤသို့။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ဧတေသု ပဒေသု၊ တို့၌။ ငန္တိ ပဒံ၊ သည်။ သောတဝိညာဏာဒိ ဝိညာဏကိစ္စနိဒဿနံ၊ သောတဝိညာဏ် အစရှိသော ဝိညာဏ်၏ကိစ္စကို ပြကြောင်းတည်း။ (အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် သမ္ပုဋိန္ဒြိယံ သန္တိရဏ အစရှိသော သောတဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သောဝိညာဏ်၊ တဒနုဝတ္ထက မနောဒ္ဓါရိကဝိညာဏ်တို့ကို ယူလေ)။ မေတိဣဒံပဒံ၊ သည်။ ဝုတ္တဝိညာဏသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂလနိဒဿနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိညာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြကြောင်းတည်း။ သုတန္တိ ဣဒံပဒံ၊ သည်။ အသဝန ဘာဝပဋိက္ခေပတော၊ တရားမနာခြင်းကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ အနုနာမိကာ ဝိပရိတဂ္ဂဟဏ နိဒဿနံ၊ မယုတ် မလွန် မှတ်ခြင်း မဖောက်မပြန် မှတ်ခြင်း ကို ပြကြောင်းတည်း။

အမှာ။ ။သုတံဋ္ဌံ ဝေသဒ္ဓါ မရှိသော်လည်း အလုံးစုံသော ဝါကျ
တို့၌ ဝေသဒ္ဓါနှင့်တကွသော အနက်ကို ရကောင်းသောကြောင့် ဝေ
သဒ္ဓါ၏ အနက်ကို ရအပ်၏ဟု နှလုံးပြုတော်မူ၍ အသဝနတာဝ
ပဋိက္ခေပတော ဟူသော ဟိတ်ကို ဆိုတော်မူသည်။ ထိုသို့သော
အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုကို နှလုံး၌ထား၍ဋီကာဆရာသည်သဗ္ဗေသံဝိ
ဝါကျာနံ ဝေကာရတ္ထသဟိတတ္တာ သုတန္တိတေဿ သုတမေဝါတိ
အသမတ္ထော လန္တတိတိ အာဟ အသဝနတာဝပဋိက္ခေပတောတိ
ဟူသောစကားကို ဆိုသတည်း။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ (ထိုအတူလည်းဟူ) ဝေန္တိဇုဒံပဒံ၊ ပုဒ်သည်။ သောတ
ဒ္ဓါရာနုသာရေန၊ သောတဒ္ဓါရသို့ ရောက်သောစကားသံကို အစဉ်
အောက်မေ့သဖြင့်။ ပဝတ္ထာယ၊ ဖြစ်သော။ တဿာသောတဝိညာဏဝိထိ
ယာ၊ ထိုသောတဝိညာဏဝိထိ၏။ နာနပ္ပကာရေန၊ အထူးထူးအပြားပြား
အားဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္ထိဘာဝပ္ပကာသနံ၊ ဖြစ်စဉ်၏အဖြစ်ကို
ပြကြောင်းတည်း။ မေတိဇုဒံပဒံ၊ မေဟူသောဤပုဒ်သည်။ အတ္တပ္ပကာသနံ၊
ဘည်း။ သုတန္တိဇုဒံပဒံ၊ သည်။ မမ္မပ္ပကာသနံ၊ နာအပ်သောဓမ္မကို
ပြကြောင်းတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ပြရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။
သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ နာနပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ နာနာအာရမ္မဏေ၊ ၌။
ပဝတ္ထာယ၊ ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဝိထိယာ၊ ဝိထိဖြင့်။ မယာ၊ သည်။ အညံ၊
တပါးသော အမှုကို။ နကတံ၊ မပြုအပ်။ ဇုဒံပန၊ ဤတရားနာခြင်း
တည်းဟူသော အမှုကိုကား။ ကတံ၊ ၏။ အယံဓမ္မော၊ ကို။ သုတော၊
နာအပ်ပြီ။ ဇုတိအယံ၊ လျှင်။ သင်္ခေပေါ၊ တည်း။

တထာ၊ တူ။ ဝေန္တိဇုဒံပဒံ၊ သည်။ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဓမ္မပ္ပကာသနံ၊ ညွှန်အပ်
သော ဓမ္မကိုပြကြောင်းတည်း။ မေတိဇုဒံပဒံ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလပ္ပကာသနံ၊
တရားနာသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြကြောင်းတည်း။ သုတန္တိဇုဒံပဒံ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလ
ကိစ္စပ္ပကာသနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ကိစ္စကို ပြကြောင်းတည်း။ ဇုဒံအယံ အဓိပ္ပါယ်
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဘုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံသုတ္တံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။
နိဒ္ဒိသိဿာမိ၊ ညွှန်အံ့။ တံသုတ္တံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ
ဥပလက္ခိတံ၊ ၏။ ဇုတိအယံ အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။
'ဟောတိ၊ ၏။

တထာ၊ တူ။ ဝေန္တိသောသဒ္ဓေါ၊ သည်။ (နာနာကာရနိဒ္ဓေသော၌
စပ်)။ ယဿစိတ္တသန္တာနဿ၊ အကြင် စိတ်အစဉ်၏။ နာနပ္ပကာရပဝတ္ထိ

ယာ၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် အာရုံ၌ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နာနတ္ထ
 ဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏံ၊ အထူးထူးသောအနက်သဒ္ဓါကို မှတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တဿစိတ္တသန္တာနဿ၊ ၏။ နာနာကာရနိဋ္ဌေသော၊ အထူးထူးသော
 အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကိုပြကြောင်းတည်း။ (နာနာကာရနိဋ္ဌေသော
 ဟူသော စကားကို အာကာရအနက်ကို ရည်၍ ဆိုသတည်း)။ ဟိ-သမ္ပံ၊ ၏။
 ဝေန္တိအယံပညတ္တိ၊ ဧဝံဟူသော ဤပညတ်သည်။ အာကာရပညတ္တိ၊
 အခြင်းအရာကို အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းတည်း။ မေတိဇေသောသဒ္ဓေါ၊
 သည်။ ကတ္ထုနိဋ္ဌေသော၊ ကတ္တားကို ပြကြောင်းတည်း။ သုတန္တိဇေသော
 သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိသယနိဋ္ဌေသော၊ ကတ္တား၏ အာရုံကိုပြကြောင်းတည်း။
 (ဝိသယနိဋ္ဌေသော ဟူသောစကားကို ကမ္မသာဓန၌ဖြစ်သော သုတသဒ္ဓါ
 ကိုရည်၍ဆိုသတည်း)။ ဧတ္တာဝတ၊ ဤသို့ပြသဖြင့်။ နာနာကာရပ
 ဝတ္ထေန၊ အထူးထူးသော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော။ စိတ္တသန္တာနေန၊
 စိတ်၏အစဉ်ဖြင့်။ တံသမ္ပဝိနေ၊ ထိုစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။
 ကတ္ထုဝိသယဂ္ဂဟဏေ၊ ကတ္တား၏အာရုံကိုယူခြင်း၌။ သန္တိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်
 ခြင်းကို။ (အမြဲတည်ခြင်းကိုလည်းဟူ)။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 အထဝါ၊ တနည်းကား။ ဝေန္တိ ဇေသောသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလကိစ္စနိဋ္ဌေ
 သော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ကိစ္စကို ပြကြောင်းတည်း။ သုတန္တိဇေသောသဒ္ဓေါ၊ သည်။
 ဝိညာဏကိစ္စ နိဋ္ဌေသော၊ ဝိညာဏကိစ္စကိုပြကြောင်းတည်း။ (ဝိညာဏ
 ကိစ္စ နိဋ္ဌေသောဟူသော စကားကို သုတသဒ္ဓါ ဘာဝသာနေ၌ ဖြစ်နိုင်
 ကိုရည်၍ ဆိုသတည်း)။ မေတိ ဇေသောသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥဘယကိစ္စယုတ္တ
 ပုဂ္ဂလနိဋ္ဌေသော၊ နှစ်ပါးသောကိစ္စနှင့် ယှဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြကြောင်း
 တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ပြရာ၌။ အယံပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ သင်္ခေပေါ၊
 တည်း။ သဝနကိစ္စဝိညာဏသမ္ပဝိနေ၊ တရားနာခြင်းကိစ္စရှိသော ဝိညာဏ
 နှင့်ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟုဆိုအပ်သော။ မယာ၊ သည်။ ဝိညာ
 ဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ လဒ္ဓသဝနကိစ္စဝေါဟာရေန၊ ရအပ်သော တရား
 နာခြင်းကိစ္စဟူသော ဝေါဟာရဖြင့်။ သုတံ ဥပလက္ခိတံ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊
 လျှင်။ သင်္ခေပေါ၊ တည်း။

တတ္ထ၊ ထိုဝေမေသုတံ ဟူသောဝါကျ၌။ ဝေန္တိစ၊ ဧဝံဟူ၍၎င်း။ မေတိ
 စ၊ ဟူ၍၎င်း။ အယံပညတ္တိ၊ သည်။ သမ္ပိကဌပရမတ္ထဝသေန၊ ဆတ်ဆတ်
 သော ပရမတ္ထ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ ထင်ရှားမရှိသော
 ပညတ်တည်း။

ဆရာ-သန္တိကဋ္ဌ ပရမတ္ထဝသေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဟူ၍ ဧဝံသဒ္ဓါ
မေသဒ္ဓါတို့၏အနက်ကို ဆရာဆို၏။ ဧဝံသဒ္ဓါ မေသဒ္ဓါတို့၏ အဝိဇ္ဇ
မာန ပညတ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို အဘယ်သို့သော သဘောယုတ္တိ
ကြောင့် သိပါရအံ့နည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ
ကိံဟေတ္ထတံ။ပ။ လဘေထ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏
အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဇ ယုတ္တံ၊ ထိုသို့အဝိဇ္ဇမာနပညတ်ဟူ၍ ငါဆိုအပ်ပြီးသောစကားသည်
လျှင်သင့်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဧဝံမေသုတံဟူသောဝါကျ၌။ ဧဝန္တိဝါ၊ ဧဝံဟူ၍၎င်း။
မေတိဝါ ဟူ၍၎င်း။ ယံနိဒ္ဒေသံ၊ အကြင်ပြခြင်းကို။ လဘေထ၊ ရကုန်ရာ
၏။ တံနိဒ္ဒေသံ၊ သည်။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ကိံအတ္ထိ၊ ထယ်မှာ
ရှိအံ့နည်း။ သုတန္တိအယံပညတ္တိ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်
ထင်ရှားရှိသောပညတ်တည်း။ (ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဟူသော စကားကို ကမ္မ
သာဓန၌ဖြစ်သော သုတသဒ္ဓါကိုရည်၍ ဆိုသတည်း)။

သုတံ ဟူသောပညတ်သည် ဝိဇ္ဇမာနပညတ်ဟု ဆရာဆို၏။ အဘယ်
ကြောင့် ဝိဇ္ဇမာနပညတ် ဖြစ်ရလေသနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထို
အမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ယံ ဟိ တံ။ပ။ ဝိဇ္ဇမာနန္တိ ဟူသော ပါဌ်ကို
မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ
သို့တရားနာရာ၌။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်သဘောတရားကို။ သောတေန၊
သောတဝိညာဏ်ဖြင့်။ ဥပလဇ္ဇံ၊ သိအပ်၏။ တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ပရမတ္ထ
တော၊ အားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာ
နပညတ္တိ၊ တည်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဧဝန္တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ မေတိစ၊ ဟူ၍
၎င်း။ အယံပညတ္တိ၊ သည်။ တံတံ၊ ထိုထိုအကြောင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။
ဝတ္ထဗ္ဗတော၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်။ ဥပါဒါပညတ္တိ၊ ဥပါဒါပညတ်တည်း။
သုတန္တိအယံပညတ္တိ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌာဒိနိ၊ မြင်ဘူးသောအာရုံ အစရှိသည်တို့
ကို။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။ ဝတ္ထဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ဥပနိဓာပညတ္တိ၊ ဥပ
နိဓာပညတ်တည်း။ (ဒိဋ္ဌာဒိနိ၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် သုတ မုတ ဝိညာတတို့ကို
ယူလေ)။ ဧတ္ထ၊ ဤဧဝံမေသုတံဟူသောဝါကျ၌။ (စသဒ္ဓါကား ဝါကျာရမ္မ
ဇောတကတည်း)။ ဧဝန္တိဝစနေန၊ ဧဝံဟူသောစကားဖြင့်။ (ဧဝံဟူသော

၁။ ယဉ္ဇိဒိအပဒိ တဗ္ဗါကဒီကရဏံ၊ ဟေတုဒေသနံဝါ။ ဒိသစ်-၁၅၇။

သဒ္ဓါဖြင့်လည်းဟူ)။ အသမ္မောဟံ၊ မတွေဝေခြင်းကို။ အာနန္ဒော၊ အာနန္ဒာသည်။ (ကတ္တားသည်)။ ဒီပေတိ၊ ဤ။

ဧဝံသဒ္ဓါသည် အာကာရ နိဒဿန အစရှိသောအနက်ကိုသာ ပြတတ်သည်မဟုတ်လော။ ဧဝံသဒ္ဓါဖြင့် မတွေဝေခြင်းကို ပြ၏ဟု ဆိုအပ်သော ဆရာ့စကားသည် အသိသင့်ပါအံ့နည်းဟု သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေလို၍ န ဟိ သမ္မုဇ္ဈော။ပ။ သမတ္ထော ဟောတိ၊ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား။

ဟိ-တဒေဝ ယုတ္တံ'၊ ထိုစကားသည်သင့်၏။ သမ္မုဇ္ဈော၊ တွေဝေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နာနပ္ပကာရပဋိဝေဓသမတ္ထော၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသောတရားကို မဖောက်မပြန်သိခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သုတန္တိ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ သုတဿ၊ ကြားဘူးပြီးသော တရား၏။ (မှတ်ဘူးပြီးသောတရား၏လည်းဟူ)။ အသမ္မောသံ၊ မမေ့မလျော့ခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ဤ။ (အသမ္မောဟံဟု အချို့ရှိ၏ မသင့်)။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒီပေတိ၊ နည်း။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား၊ (သည်လည်းဟူ)။ သုတံ၊ မှတ်အပ်ပြီးသောတရားသဘောသည်။ (မှတ်အပ်ပြီးသော အာရုံသည်လည်းဟူ)။ သမ္မုဇ္ဈော၊ မေ့လျော့ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာလန္တရေန၊ ကာလကြာသဖြင့်။ မယာ၊ သည်။ သုတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်မခံနိုင်။

ဆရာ-ဧဝံသဒ္ဓါဖြင့် မတွေဝေခြင်းကိုပြ၏။ သုတသဒ္ဓါဖြင့် မမေ့မလျော့ခြင်းကိုပြ၏ဟုဆို၏။ ထိုသို့ပြရသဖြင့် အဘယ်အကျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်ဖြစ်သနည်းဟုသူမေးဘွယ်ရှိ၍ထိုအမေးကိုဖြေဆိုခြင်းငှာ ဣစ္စဿ အစရှိသော ပါဌ်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဣတိ၊ ဤသို့။ အသမ္မောဟေန၊ မတွေဝေခြင်းကြောင့်။ အဿ အာနန္ဒဿ၊ ဤ။ ပညာသိဒ္ဓိ၊ ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အသမ္မောသေန၊ မမေ့မလျော့ခြင်းကြောင့်။ အဿ အာနန္ဒဿ၊ ဤ။ သတိသိဒ္ဓိ၊ သတိ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုပညာ သတိ နှစ်ပါးတို့တွင်။ (ထိုသို့ပြည့်စုံခြင်း၌လည်းဟူ)။ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂဗေယ၊ ပညာပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိ

၂။ ယထာ သုတေ သုတ္တေ အသမ္မောဟံ၊ တဒေဝ ယုတ္တိယာ ဗျတိရေကေနစ သမတ္ထတိ နဟိတိအာဒိနာ။ ။ဋီသစ်-၁၅၆။

၁၁၀ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော။ သတိယာ၊ သတိဖြင့်။ အဿ အာနန္ဓဿ၊ ဇာ။ ဗျဉ္ဇနာဝဓာရဏ
သမတ္တတာ၊ သဒ္ဓါကိုမှတ်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။
သတိပဋ္ဌာန်မာယ၊ သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အဿ အာနန္ဓဿ၊ ဇာ။ အတ္ထ
ပဋိဝေဓသမတ္တတာ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဖောက်မပြန်သိခြင်း၌ စွမ်းနိုင်
သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ အဿ အာနန္ဓဿ၊ ဇာ။ တဒုဘယ
သမတ္တတာယောဂေ၊ ယိုသဒ္ဓါအနက် နှစ်ပါးစုံကို သိခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော
သတိပညာနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္ဓဿ၊
အနက်သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဓမ္မကောသဿ၊ တရားတည်းဟူသော
ဘဏ္ဍာတိုက်ကို။ အနုပါလနသမတ္တတော၊ စောင့်ခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကတ္ထသိဒ္ဓိ၊ တရားတည်းဟူသော ဘဏ္ဍာ
စိုး၏အဖြစ်၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အပရော၊ သော။ နယော၊ နည်းကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။
ဝေန္တိဝစနေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ယောနိယော၊ အသင့်အားဖြင့်။
မနသိကာရံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အာနန္ဓော၊ သည်။ ဒိပေတိ၊ ဇာ။ ဟိကသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဒိပေတိ၊ နည်း။ အယောနိယော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ မနသိ
ကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ (၏လည်းဟူ)။ နာနပ္ပကာရ
ပဋိဝေဓဘာဝတော၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို
မဖောက်မပြန် သိခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒိပေတိ၊ ဇာ။ သုတန္တိဝစနေန၊
ဖြင့်။ အဝိက္ခေပံ၊ စိတ်၏မပျံ့မလွင့်ခြင်းကို။ ဒိပေတိ၊ ဇာ။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဒိပေတိ။ နည်း။ ဝိက္ခိတ္တမိတ္တဿ၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသောသူအား။ (၏
လည်းဟူ)။ သဝနာဘာဝတော၊ တရားနာခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒိပေ
တိ၊ ဇာ။

ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသောသူ၏ တရားနာခြင်းသည် မဖြစ်ဟုဆရာဆို၏။
ထိုသို့မဖြစ်ခြင်းကို အဘယ်သဘောကိုထောက်၍ဆရာသိပါသနည်းဟု
သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တထာဟိ အာရုံသောပါဌ
ကို မိန့်သတည်း" ထိုပါဌ၏အတ္ထကား--

၁။ အယောနိယောတိအာဒိနာ ဗျတိရေကေန ဤပကဟေတုဿနံ၊ တက္က
ကတ္ထမိဟိသဒ္ဓေါ ဒိဿတိ၊ သော ကာရဏေ၊ ကလ္လောတိ အတ္ထော။ ။ဋီသစ်-၁၅၀။

တတာ ဟိ တတောဇေ । ထိုသို့ပျံလွင့်သော စိတ်ရှိသောသူ၏ တရားနာခြင်းမရှိသောကြောင့်ပင်လျှင်။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော၊ ပျံလွင့်သောစိတ်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ၊ အလုံးစုံပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ဝုစ္စမာနောပိ၊ ဆိုအပ်သော်သည်း။ မယာ၊ သည်။ နသုတံ၊ မကြား။ ပုန၊ တန်။ ဘဏထ၊ ကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဏတိ၊ ၏။

ဆရာ-ဧဝံဟူသောပုဒ်ဖြင့် ယောနိသောမနသိကာရကို ပြ၏ဟူပြီ။ ထိုယောနိသောမနသိကာရဖြင့် အဘယ်ကိုပြသနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ယောနိသောမနသိကာရေန၊ စေတ္ထ။ပ။ တဒဘာဝတော ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဧတ္ထ၊ ဤယောနိသောမနသိကာရ အဝိက္ခေပ နှစ်ပါးတို့တွင်၊ ယောနိသော မနသိကာရေန၊ ယောနိသောမနသိကာရဖြင့်။ အတ္တသမ္မာပဏိမိဉ္စ၊ ကိုယ်ကို ကောင်းစွာဆောက်တည်ခြင်းကို၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ကတပုညတဉ္စ၊ ပြုဘူးသော ကောင်းမှုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ အာနန္ဒော၊ သည်။ သာဓေတိဉ္စပေတိ၊ သိစေ၏။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဓေတိ၊ သိစေသနည်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အပ္ပဏိဟိတတ္ထဿဝါ၊ ဆောက်တည်အပ်သော စိတ်လည်းမရှိသော။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ အကတပုညဿဝါ၊ ပြုခဲ့ဘူးသောကောင်းမှုလည်းမရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ (အားလည်းဟူ)။ တဒဘာဝတော၊ ထိုသို့ အသင့်နှလုံးသွင်းခြင်း မရှိခြင်းကြောင့်။ သာဓေတိ၊ ၏။ အဝိက္ခေပေန၊ မပျံလွင့်ခြင်းဖြင့်။ သဒ္ဓမ္မသဝနဉ္စ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်းကို၎င်း။ သပ္ပုရိသုပနိဿယဉ္စ၊ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲခြင်းကို၎င်း။ သာဓေတိ၊ ၏။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဓေတိ၊ နည်း။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော၊ ပျံလွင့်သောစိတ်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သောတံ၊ နာခြင်းငှာ။ နသတ္ထောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ သပ္ပုရိသေ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို။ အနုပနိဿယမာနဿ၊ မမှီဝဲမဆည်းကပ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ သဝနံ၊ တရားနာခြင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဓေတိ၊ ၏။

၁။ တထာဟိဟု၊ ရှိသည်ပိုက် ကျေး၊ ခုနစ်လုံး၊ ကြေသုဉ်းဝိသတ္တိ။ ။နိယံ၊ သဝနာဘာဝတော-ဟူသော ဟိတ်ပြုပုဒ်နောင် ဟိ-နှင့်တက်၍ ဟေတုနောင်မှ၊ ဟိနှင့်ပြုမှ၊ ချမှသင့်မည်၊ ဝိတ္ထာပြီ ဟူသော နိယံအရ ဟိတ်ကျယ်ဝါကျဟုယူလေ၊ ဋီသစ်-၁၅၈-၌ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တဿာကိအာဒိနာ ဗျာဘိနေက ကာရဏေန ဉ္စပကဟေတု ဒသေတွာ တဒေဝ သမတ္ထေတိ တထာဟိတိအာဒိနာ-ဟုဆို၏။

၁၁၂ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာရော၊ သော။ နယော၊ နည်းကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စကော၊ အံ့။ ဝေန္တိယဿ၊ စိတ္တသန္တာနဿ။ ပ။ နာနာကာရနိဋ္ဌေသောတိ၊ ဟူ၍။ ယံအာကာရဝစနံ၊ အကြင်စိတ်၏အထူးထူးသော အခြင်းအရာကို ယူသောစကားကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘဒ္ဒကော၊ ကောင်းသော။ သောအာကာရော၊ ထိုအခြင်းအရာသည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အပ္ပဏိဟိတတ္တနောဝါ၊ မဆောက်တည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ (ဆောက်တည်သော စိတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်းလည်းဟူ)။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးသ၌။ အကတပုညဿဝါ၊ ပြီးဘူးသော ကောင်းမှုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နယောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဒ္ဒကေန၊ ကောင်းသော။ ဝေန္တိဇ္ဇမိနာ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပုရိမစက္ကဒ္ဓယသမ္ပတ္တိံ၊ နောက်ဖြစ်သောစက်နှစ်ခုအပေါင်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို။ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဒီပေတိ၊ ၏။

အပ္ပာ။ ။ဤအရာ၌ သမ္မာ အပ္ပဏိဟိတဿ အတ္တနောဟု ပါဌ်အချို့ရှိ၏ မသင့်။ သမ္မာ အပ္ပဏိဟိတတ္တနော ဟုရှိသောပါဌ်သာသင့်သည်။ သမ္မာ အပ္ပဏိဟိတ အတ္တနောဟုပင်ဖြစ်။ စိတ္တေ ကာယေ သဘာဝေ၊ သောအတ္တာ ပရမတ္တနိဟု အဘိဓာန် အနေကတ္ထဝဂ်၌ လာရကား အတ္တသဒ္ဓါသည် စိတ် ကိုယ် သဘော ဖြစ်သောကိုယ် ဤအနက်တို့၌ဖြစ်၏။ ဤအရာ၌ကား စိတ်၌ဖြစ်၏။

သုတန္တိ ဇုမိနာဝစနေန၊ ဖြင့်။ သဝနယောဂေန၊ တရားနာခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ (တနည်းကား) သုတန္တိ၊ သုတံဟူသော။ သဝနယောဂေန၊ တရားနာခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပုရိမစက္ကဒ္ဓယသမ္ပတ္တိံ၊ ရှေးဖြစ်သော စက်နှစ်ခုအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ပြတော်မူ၏။

အပ္ပာ။ ။သုတော်ကောင်းတို့ကို ခြံ့စပ် ဆည်းကပ်ခြင်း၊ တင့်အပ်လျှောက်ပတ်သောအရပ်၌နေခြင်း၊ ဤနှစ်ပါးကို ပုရိမစက်နှစ်ပါးဟု ယူ။ ပုဗ္ဗေကတပုညတာ အတ္တသမ္မာပဏိမိ၊ ဤနှစ်ပါးကို ပုရိမစက်နှစ်ပါးဟုယူ။

ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒီပေတိ၊ နည်း။ အပ္ပတိရူပေ၊ မလျှောက်ပတ်သော။ ဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဝသဟောဝါ၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ သပ္ပုရိသုပနိဿယရဟိတဿ၊ သုတော်ကောင်းတို့ကိုခြံ့စပ်ဆည်းကပ်ခြင်းမှတင်းသော

၁။ ပတိရူပဒေသဝါသ-နှင့် သပ္ပုရိသုပနိဿယ။

ပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ သဝနံ၊ တရားနာခြင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်။ ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဓယသမ္ပတ္တိ^၁၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဿ၊
 ထိုအရှင် အာနန္ဒာ၏။ ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဓယသိဒ္ဓိယာ၊ နောက်စက် နှစ်ခု
 အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ အာသယသုဒ္ဓိ၊ အလိုဆန္ဒ၏ စင်ကြယ်
 ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြည့်စုံပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုရိမစက္ကဒ္ဓယသိဒ္ဓိ
 ယာ၊ ရှေးစက်နှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ ပယောဂသုဒ္ဓိ၊ လုံ့လ၏
 စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တာယအာသ
 ယသုဒ္ဓိယာ၊ ထိုသို့အလိုဆန္ဒ၏ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ အဓိဂမဗျတ္တိသိဒ္ဓိ၊
 သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းတည်းဟူသော အကျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။
 (လောကုတ္တရာတရားကို သိခြင်းတည်းဟူသော အကျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်း
 သည်လည်းဟူ)။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (တာယစဉ် စသဒ္ဓါကား ပါကျာရမ္မ
 တည်း။ တာယံလိုက်ပါ)။ တာယပယောဂသုဒ္ဓိယာ၊ ထိုသို့ လုံ့လ၏
 စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ အာဂမဗျတ္တိသိဒ္ဓိ၊ ပါဠိအာဂုံ၌ လိမ္မာခြင်းတည်း
 ဟူသော အကျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ (ပရိယတ္တိ၌ လိမ္မာခြင်းတည်းဟူသော
 အကျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းဟူ)။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပယော
 ဂါသယသုဒ္ဓဿ၊ လုံ့လအလိုဆန္ဒ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော။ အာဂမ
 ပမသမ္ပန္နဿ၊ ပရိယတ်၌ လိမ္မာခြင်း သစ္စာလေးပါးကိုသိခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ
 ထသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝစနံ၊ သည်။ (အရဟတိ၌စပ်)။ ဥဒယတော၊
 တက်သစ်သော။ သူရိယဿ၊ နေ၏။ အရဏုဝံ၊ တက်သောအရက်သည်။
 ပုဗ္ဗံမံ၊ ရှေ့သွားသည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ အရဟတိဝိယစ၊ ထိုက်
 သကဲ့သို့၎င်း။ ယောနိသောမနသိကာရော၊ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်း
 ခြင်းသည်။ ကုသလကမ္မဿ၊ ကုသိုလ်ကံ၏။ ပုဗ္ဗံမံ၊ ရှေ့သွားသည်။ ဘဝိတုံ၊
 ဖြစ်ခြင်းငှာ။ အရဟတိဝိယစ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
 ဝစနဿ၊ စကားတော်၏။ ပုဗ္ဗံမံ၊ ရှေ့သွားသည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။
 အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဌာနေ၊ အရာဟုတ်သည်၌။ (လျှောက်ပတ်
 သော အရာ၌လည်းဟူ)။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို။ ဌပေန္တော၊ ထားတော်မူလို
 သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ အာဒိဝစနံ၊ ကို။ အာနန္ဒော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

အပရော၊ သော။ နယော၊ နည်းကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ့။
 နာနပ္ပကာရ ပဋိဝေဓိပကေန၊ အထူးထူးအပြားပြားသောအနက်ကို
 မဖောက်မပြန် သိခြင်းကို ပြတတ်သော။ ဝေန္တိ၊ ဣမိနာဝစနေန၊ ဖြင့်။ အာ

၁။ အတ္တသမ္မာပဏိမိနှင့် ပုဗ္ဗေကတပုညတာ။

နန္ဒော၊ သည်။ (ကတ္တားထည့်)။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္တ ပဋိဘာန ပဋိ သန္တိဒါသမ္ပတ္တိသဘာဝံ၊ အတ္တပဋိသန္တိဒါ (ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ)ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသဘောကို။ ဒိပေတိ၊ ၏။ သောတဗ္ဗပုဗ္ဗောဒပဋိဝေဒေပကေန၊ နာအပ်သော ဓမ္မအထူးကို မဖောက်မပြန် သိခြင်းကိုပြတတ်သော။ သုတန္တိ ဣမိနာဝစနေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဓမ္မ နိရုတ္တိ ပဋိသန္တိဒါ သမ္ပတ္တိ သဘာဝံ၊ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ၊ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းသဘောကို။ ဒိပေတိ၊ ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ယောနိသောမနသိကာရဒိပကံ၊ အသင့် အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြတတ်သော။ ဧဝန္တိ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ (စသန္ဒါ ဝါကျာရမ္မချည်းတည်း)။ ဘာသမာနော၊ ဆိုသော အာနန္ဒာသည်။ (ဒိပေတိ၌စပ်)။ ဧတေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ မယာ၊ သည်။ မနသာ၊ မနေဒန္တါရ ဖြင့်။ အနုပေက္ခိတာ၊ အတန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်အပ်ကုန်ပြီ။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ပညာ ဖြင့်။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ မဖောက်မပြန်သိအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒိပေတိ၊ ၏။ သဝနယောဂဒိပကံ၊ တရားနာခြင်းတည်းဟူသော လုံ့လကို ပြတတ်သော။ သုတန္တိ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ ဘာသမာနော၊ ဆိုသောအာနန္ဒာ သည်။ (ဒိပေတိ၌စပ်)။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ မယာ၊ သည်။ သုတာ ဓာတာ၊ သင်အပ်ကုန်ပြီ။ ဝစသာ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ပရိစိတာ၊ အသင့် တလဲလဲ လေ့လာကုန်ပြီ။ ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒိပေတိ၊ ၏။ တဒုတယေနာရိ၊ ထိုဧဝံ သုတံဟူသောပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းဖြင့်လည်း။ အတ္ထဗျဉ္ဇန ပါရိပုဏ္ဏံ၊ အနက်သဒ္ဓါတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒိပေန္တော၊ ပြသော အာနန္ဒာသည်။ သဝနေ၊ တရားနာခြင်း၌။ အာဒရံ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇနေတိ၊ နည်း။ အတ္ထ ဗျဉ္ဇန ပရိပုဏ္ဏံ၊ အနက်သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အာဒရေန၊ ရှိသေစွာ။ အသုဏန္တော၊ မနာသောသူ သည်။ မဟတာ၊ မြတ်သော။ ဟိတာ၊ အစီးအပွားမှ။ ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒရံ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒရံ၊ ကို။ ဇနေတွာ၊ ရှိ။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ အယံ ဓမ္မော၊ ကို။ သောတဗ္ဗော၊ ၏။ (ဣတိသဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း)။

၁။ သုတာတိ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဝိညာတာ၊ ဓာတာတိ သုဝဏ္ဏတာဇေန ပက္ခိတ္တသိတဝသာဝိယ မနသိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနေ ဥပဓာရိတာ။ ။
ဒီသစ်-၁၆၂။

၂။ အတ္ထဗျဉ္ဇန ပရိပုဏ္ဏံ-စသော ဝါကျကား ပျတိရေက ကာရကဝါကျ၊ (သို့မဟုတ်) ယုတ္တိဓဋ္ဌိဝါကျဟု ဒီသစ်(၁၆၂)ဆရာဆို၏။

သကလေန၊ သော။ ဧဝံ-မေ သုတန္တိ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ တထာဂတ ပွဏေဒိတံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သိတော်မူအပ်ပြီးသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၌။ အရဟန္တာ၊ မထားမူ၍။ အသပ္ပုရိသဘူမိံ၊ သူတော်မဟုတ်သောသူတို့၏အရာကို။ အတိတ္တမတိ၊ လွန်၏။

အတ္တနောကား သတ္တမိအနက်၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်တည်း။ အဒဟန္တာဟု ဆိုအပ်လျက် ဒအက္ခရာကို ရပြု၍ အရဟန္တာဟု ဆိုလေသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဇီကာ၌ အတ္တနော အရဟန္တာတိ အတ္တနိ အဌပေန္တာဟု ဆိုသတည်း။ ဒဟဓာတ်သည် ဌပနအနက်၌ ဖြစ်၏။

သာဝကတ္ထံ၊ တပည့်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနန္တော၊ ဝန်ခံသည်ဖြစ်၍။ သပ္ပုရိသဘူမိံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အရာသို့။ ဩတ္တမတိ၊ သက်၏။ (ဝင်၏လည်းဟူ)။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ အသဒ္ဓမ္မာ၊ သူတော်မဟုတ်သော သူတို့၏တရားမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝုဠာပေတိ၊ ထစေ၏။ သဒ္ဓမ္မေ၊ သူတော်ကောင်းတရား၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ (စင်စစ်လည်းဟူ)။ မယာ၊ သည်။ တဿဘဂဝတော၊ ၏။ တံဝစနံ၊ ကိ။ ဣတမေဝ၊ မှတ်လိုက်ရလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိပေန္တော၊ ပြသောအာနန္ဒာသည်။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ကို။ ပရိမောစေတိ၊ လွတ်စေ၏။ သတ္ထာနရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ (ဆရာကိုလည်းဟူ)။ အပဒိသတိ၊ ညွှန်၏။ ဇိနဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကို။ အပ္ပေတိ၊ ပြ၏။ (ထင်စေ၏လည်းဟူ)။ ဓမ္မနေတ္ထိံ၊ တရားတည်းဟူသောမျက်စိကို။ (တနည်းကား) ပစ္စုပ္ပန်၌ ဖြစ်သောအကျိုး တမလွန်၌ဖြစ်သောအကျိုးကို ဆောင်တတ်သော တရားတော်ကို။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေ၏။

အပိစ. အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ မယာ၊ ငါဗုဒ္ဓဘောသ ဆရာသည်။ ဝုဠတေ၊ မိန့်အံ့။ ဧဝံမေသုတန္တိ ဣမိနာဝစနေန၊ ဖြင့်။ (ဝိဝရန္တော၌ ကရိုဏ်းစပ်)။ (တနည်းကား) မေမယာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဥပ္ပါဒိတဘာဝံ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အပ္ပဋိဇာနန္တော၊ ဝန်ခံသည်ဖြစ်၍။ ပုရိမဝစနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကို။ (ရှေးကာလ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော စကားတော်ကိုလည်းဟူ)။ ဝိဝရန္တော၊ ဖွင့်သောအာနန္ဒာသည်။ (ဝိနာသေတိ ဥပ္ပါဒေတိဟူသော ကြိယာတို့၌ကတ္တားစပ်)။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်တော်မှ။ (အထံမှ

လည်းဟူ)။ စတုဝေသာရဇ္ဇပိသာရဒဿ၊ လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်
 ကြောင့် ရဲရင့်တော်မူထသော။ ဒသဗလဓရဿ၊ ဆယ်ပါးသောဉာဏ်
 တည်းဟူသောအား၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူထသော။ အာသဘဋ္ဌာနဋ္ဌာ
 ယိနော၊ မြတ်သော အာသဘအရာ၌ တည်တော်မူထသော။ သီဟနာဒံ၊
 မကြောက်မရွံ့ ရဲရင့်သောစကားကို။ နဒတော၊ ဆိုတော်မူတတ်ထသော။
 သဗ္ဗသတ္တုတ္တမဿ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ထက်မြတ်တော်မူထသော။
 ဓမ္မိဿရဿ၊ တရားကို အစိုးရတော်မူထသော။ ဓမ္မရာဇဿ၊ တရားကြောင့်
 မင်းဖြစ်တော်မူထသော။ (တရားမင်းဖြစ်တော်မူထသောလည်းဟူ)။ ဓမ္မာ
 ပိပတိနော၊ တရား၏အရှင်ဖြစ်တော်မူထသော။ ဓမ္မဒီပဿ၊ တရားတည်း
 ဟူသော ဆီမီးရှိတော်မူထသော။ ဓမ္မသရဏဿ၊ တရားကြောင့် ကိုးကွယ်
 ရာဖြစ်တော်မူထသော။ သဒ္ဓမ္မဝရစက္ကဝတ္တိနော၊ သူတော်ကောင်းတရား
 တည်းဟူသော မြတ်သော စကြာရတနာကို ဖြစ်စေတော်မူထသော။
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂဟိ
 တံ၊ နာအပ်ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤတရားတော်ကို ကြားနာရာ၌။ အတ္ထေဝါ၊ အကျိုး
 ၌၎င်း။ ဓမ္မေဝါ၊ အကြောင်း၌၎င်း။ ပဒေဝါ၊ ပုဒ်၌၎င်း။ ဗျဉ္ဇနေဝါ၊ အကူရာ
 ၌၎င်း။ (ဝါကျ၌၎င်းလည်းဟူ)။ ကင်္ခါဝါ၊ ယုံမှားခြင်းကို၎င်း။ ဝိမတိဝါ၊
 ကွေ့ဝေခြင်းကို၎င်း။ နကာတဗ္ဗာ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗေသံ၊ ဘုရား
 သော။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဣမသ္မိံဓမ္မေ၊ ၌။ အဿဒ္ဓိယံ၊ မယုံကြည်
 ခြင်းကို။ ဝိနာသေတိ၊ ဖျောက်၏။ သဒ္ဓါသမ္ပဒံ၊ သဒ္ဓါ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။
 ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။

တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဝိနာသယတိ အဿဒ္ဓံ။ပ။ ဝဒံဂေါတမ
 သာဝကောတိ၊ ဝိနာသယတိ အဿဒ္ဓံ။ပ။ ဝဒံ ဂေါတမသာဝကော ဟူ၍။
 ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံမေသုတံ ဣစ္စေဝံ၊ ဧဝံမေသုတံ
 ဟူသော ဤစကားကို။ ဝဒံ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော။ ဂေါတမသာဝကော၊
 ဂေါတမတပည့်ဖြစ်သော။ အာနန္တော၊ သည်။ သာသနေ၊ ၌။ အဿဒ္ဓံ၊

၁။ ဗျဉ္ဇနေတိ ပဒသမုဒါယဘူတေ ဝါကျေ။ ။ဋီသစ်-၁၆၄။
 ၂-၃။ ဒဠတရံ နိဝိဋ္ဌာ ဝိစိကိစ္ဆာ ကင်္ခါ၊ နာတိသံသယနံ မတိထေဒမတ္ထံ ဝိမတိ။
 ဋီသစ်-၁၆၄။
 ၄။ တေနတန္တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဥဒါနဝသေန ဒေသေတိ။
 ဋီသစ်-၁၆၅။

မယုံကြည်ခြင်းကို။ ဝိနာသယတိ၊ ဖျောက်၏။ သဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗါကို။ ဝဇေတိ၊ ပွားစေ၏။

ဧကံသမယံအဖွင့်

ဧကန္တိ ဧသော သဗ္ဗေ၊ ဧကံဟူသော ဤသဗ္ဗါသည်။ ဂဏန ပရိစ္ဆေဒ နိဗ္ဗေသော၊ အရေအတွက် အပိုင်းအခြားကို ပြကြောင်းတည်း။ သမယန္တိ ဧသောသဗ္ဗေ၊ သည်။ ပရိစ္ဆိန္နနိဗ္ဗေသော၊ ပိုင်းခြားအပ်သော သဘော ကို ပြကြောင်းတည်း။ ဧကံသမယံဣဒံပဒံ၊ သည်။ အနိယမိတပရိဒီပနံ၊ မမှတ်သောအားဖြင့် ပြကြောင်းတည်း။

တတ္ထ၊ ထိုဧကံသမယံ ဟူသောဝါကျ၌။ သမတိနိဝိဇ္ဇော၊ သော။ သမယ သဗ္ဗေ၊ ကို။ သမဝါယေစ၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်း၌၎င်း။ ခဏေစ၊ အခွင့်၌၎င်း။ ကာလေစ၊ အခါ၌၎င်း။ သမူဟေစ၊ အပေါင်း၌၎င်း။ ဟေတု ဒိဋ္ဌိယုစ၊ အကြောင်းအယူတို့၌၎င်း။ ပဋိလာဘေစ၊ ရခြင်း၌၎င်း။ ပဟာ နေစ၊ ပယ်ခြင်း၌၎င်း။ ပဋိဝေဓေစ၊ သိခြင်း၌၎င်း။ ဒိဿတိ၊ ရှုအပ်၏။

တဏှာ-တံဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၏။ အဿ သမယသဒ္ဓဿ၊ ၏။ (အတ္ထောဋ္ဌစင်)။ အပ္ပေဝနာမ ။ပ။ ဥပါဒါယာတိဝေမာဒိယု၊ တို့၌။ ဝါ- ဝါယော၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကာလဉ္စ၊ လျောက်ပတ်သော အခါကို၎င်း။ သမယဉ္စ၊ အကြောင်း၏ညီညွတ်ခြင်းကို၎င်း။ ဥပါဒါယ၊ ဤ။ သွေပိ၊ နတ်ဖန်လည်း။ အပ္ပေဝနာမ ဥပသင်္ကမေယျာမ၊ ကပ်ရကုန်ငြားအံ့လည်းမသိ။ ဧကောဝ ခေါ၊ပ။ ဝါသာယာတိအာဒိယု၊ တို့၌။ ခဏော၊ အခွင့်ဟုဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဧကောဝခေါ၊ တခု သော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမသာဠှင်။ ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ၊ မဂ်တည်းဟူ သော သီတင်းသုံးခြင်း၏။ ခဏောစ၊ ခဏသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သမယောစ၊ အခွင့်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဏှသမယော ပရိဠာဟ သမယောတိ အာဒိယု၊ တို့၌။ ကာလော၊ အခါဟုဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ 'ဥဏှသမယော၊ ပူသောအခါ။ ပရိဠာဟသမယော၊ စီးလောင်သောအခါ။ မဟာသမယော ပဝနသ္မိန္တိ အာဒိယု၊ တို့၌။ သမူဟော၊ အပေါင်းဟုဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ ပဝနသ္မိံ၊ ကြီးစွာသော တောအုပ်၌။ မဟာသမယော၊ များစွာသော နတ်တို့၏ အပေါင်း။ သမယောပိခေါ ။ပ။အဟောသီတိ အာဒိယု၊ တို့၌။ ဟောက၊

အကြောင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဘဒ္ဒါလိ၊
 ဘဒ္ဒါလိ။ တေတယာ၊ သင်သည်။ သမယောပိခေါ၊ အကြောင်းကိုလည်း။
 အပ္ပင်္ဂိဝိဒ္ဓေါ၊ မသိသည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဘဂဝါဝိ၊ သည်လည်း။ သာဝတ္ထိ
 ယံ၊ ဌ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘဒ္ဒါလိနာမ၊ ဘဒ္ဒါလိအမည်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ သတ္ထုသာသနော၊ ဌ။ သိက္ခာယ၊ ဌ။ အပရိပူရကာရီ၊ ဖြည့်ခြင်းကို
 ပြုလေ့မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါဝိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ မံ၊ ကို။
 ဇာနိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဘဒ္ဒါလိ၊ လိ။ တေ တယာ၊ သည်။ အယမ္ပိခေါ
 သမယော၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်အံ့သောအကြောင်းကိုလည်း။ အပ္ပင်္ဂိ
 ဝိဒ္ဓေါ၊ မသိသည်။ အဟောသိ၊ ၏။ တေနခေါပန သမယေန ။ပ။ ပဋိ
 ဝသတိတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဒိဋ္ဌိ၊ အယူဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေနခေါပန သမယေန၊ ဌ။ ဥဂ္ဂဟမာနော၊ စိုးစဉ်းမျှသော
 အတတ်ကို သင်သော။ သမဏမုဏ္ဍိကာပုတ္တော၊ ကောင်းဦးပြည်၏ သား
 ဖြစ်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗုဇသည်။ သမယပ္ပဝါဒကော၊ အယူကို ဆိုရာ
 ဖြစ်သော။ ဧကသာလကော၊ တခုသောစရင်ရှိသော။ မလ္လိကာယ၊ မလ္လိကာ
 သိဖုယား၏။ အာရာမေ၊ အာရာမ်ဖြစ်သော။ တိဏ္ဍုကာစီရေ၊ တည်ပင်တော
 ၂။ ပဋိဝသတိ၊ နေ၏။

ဒိဋ္ဌေဓမ္မေစ ။ပ။ ပဝုစ္စတိတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ပဋိလာဘော၊ ရခြင်းဟု
 ဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဒိဋ္ဌေဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌။
 ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ ယောအတ္ထောစ၊ အကြင်အကျိုးသည်၎င်း။ သမ္မရာယိ
 ကော၊ တမလွန်အတ္တဘော၌ ဖြစ်သော။ ယောအတ္ထောစ၊ သည်၎င်း။
 အတ္ထိ၊ ၏။ တတောအတ္ထာဘိသမယာ၊ ထိုအကျိုးနှစ်ပါးကို ရခြင်းကြောင့်။
 မိရော၊ ပညာရှိသောသူကို။ ပဏ္ဍိတောတိ၊ ပဏ္ဍိတဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။
 သမ္မာ မာနာဘိသမယာ ။ပ။ ဒုက္ခဿာတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ပဟာနံ၊ ပယ်
 ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။
 မာနာဘိသမယာ၊ မာန်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တံ၊
 အဆုံးကို။ အကာသိ၊ ၏။ ဒုက္ခဿဝိဇ္ဇနဋ္ဌော ။ပ။ အဘိသမယဋ္ဌောတိ
 အာဒိသု၊ တို့၌။ ပဋိဝေခော၊ သိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ဝိဇ္ဇနဋ္ဌော၊ နှိပ်စက်ခြင်းအနက်။
 သင်္ခတဋ္ဌော၊ ပစ္စည်းတို့သည် ပေါင်း၍ပြုအပ်သောအနက်။ သန္တာပဋ္ဌော၊
 ပူစေတတ်သော အနက်။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ပကတိသော သဘောကို စွန့်
 တတ်သောအနက်။ အဘိသမယဋ္ဌော၊ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သောအနက်။

ဣဒပန၊ ဤဧကံသမယံ ဟူသောပုဒ်၌ကား။ အဿ သမယသဒ္ဓဿ၊ ဧ။ ကာလော၊ ကာလဟုဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

ဆရာ-ဧကံ သမယံ ဟူသောပုဒ်၌ ကာလဟု ဆိုအပ်သောအနက်ကို မှတ်အပ်၏ဟု ဆို၏။ ထိုကာလအနက်ရှိသော သမယသဒ္ဓါဖြင့် အဘယ်အနက်ကို သိစေခြင်း အကျိုးရှိသနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ တေန သံဝစ္ဆရ။ပ။ ဒီပေတိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တေန၊ ထိုကာလ အနက်ရှိသော သမယသဒ္ဓါဖြင့်။ သံဝစ္ဆရ ဥတု ဗာသ အစုမာသ ရတ္တိ ဒီဝ ပုဗ္ဗန္တ မဇ္ဈန္တိက သာယန္တ ပဌမ မဇ္ဈိမ ပစ္ဆိမယာမ မဟုတ္တာဒိသု၊ နှစ်ဥတုလလခွဲညဉ့်နေ့ နံနက်အခါ၊ မွန်းတည့်အခါ၊ ညအခါ၊ ပဌမယာမ်၊ မဇ္ဈိမယာမ်၊ ပစ္ဆိမယာမ်၊ တမဟုတ္တ အစရှိကုန်သော။ ကာလပွတေဒဘူတေသု၊ ကာလ အထူးဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သမယေသု၊ အခါတို့တွင်။ ဧကံ၊ တခုသော။ သမယံ၊ တရားဟောသော အခါ၌။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ဧ။

ဆရာ-များစွာသောအခါတို့တွင် တခုသောအခါ ဟူသောအနက်ကို သမယသဒ္ဓါဖြင့် ပြ၏ဟုဆိုပြီ။ ထိုထိုသောသုတ်ကို ဟောရာကာလ များသည်မဟုတ်တုံလော။ထိုသို့များလျက် အဘယ်ကြောင့် ဧကံသမယံ ဟု ကာလကို မှတ်၍ဆိုရလေသနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တတ္ထကိဉ္ဇာဝိ အစရှိသောပါဌ်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

တတ္ထ၊ ထိုဧကံသမယံဟူသောစကား၌။ (ဝတ္ထဗွံ၌စင်)။ သံဝစ္ဆရဒိသု၊ နှစ်အစရှိကုန်သော။ ဧတေ သု သမယေသု၊ ထိုအခါတို့တွင်။ (ယသ္မိံယသ္မိံ သံဝစ္ဆရေ အစရှိသည်၌စင်)။ ယံယံသုတ္တံ၊ ကို။ ယသ္မိံယသ္မိံ သံဝစ္ဆရေဝါ၊ အကြင်အကြင်နှစ်၌၎င်း။ (ယသ္မိံယသ္မိံ ပုဒ်တိုင်းလိုက်ပါ)။ ယသ္မိံယသ္မိံ ဥတုမှိဝါ၊ အကြင်အကြင်ဥတု၌၎င်း။ ယသ္မိံယသ္မိံ မာသေဝါ၊ အကြင်အကြင် လ၌၎င်း။ ယသ္မိံယသ္မိံ ပက္ခေဝါ၊ အကြင်အကြင် ပက္ခ၌၎င်း။ ယသ္မိံယသ္မိံ ရတ္တိကာဂေဝါ၊ အကြင်အကြင်ညဉ့်အသို့၌၎င်း။ ယသ္မိံယသ္မိံ ဒီဝသဘာဂေဝါ၊ အကြင်အကြင်နေ့အသို့၌၎င်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောသုတ်ကို။ ယေရဿ၊ အာနန္ဒာထေရ်သည်။ ပညာယ၊ ပညာတော်ဖြင့်။ သုဝိဒိတံ၊ ကောင်းစွာ သိအပ်ပြီးသည်။

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

သုဝဝတ္ထာပိတံ၊ ကောင်းစွာမှတ်အပ်ပြီးသည်။ ကိဉ္ဇာပိဟောတိ၊ ရှင်း။ ပန၊
ထိုသို့သိသော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဝတ္ထဗ္ဗဟောတိဉ္စ)။ မေမယာ၊
သည်။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ကို။ အသုကသံဝစ္ဆရေဝါ၊ ဤမည်သောနှစ်ဦး၎င်း။
အသုကဥတုမှိဝါ၊ ဦး၎င်း။ အသုကမာသေဝါ၊ ဦး၎င်း။ အသုကပက္ခေဝါ၊ ဦး
၎င်း။ အသုကရတ္တိဘာဂေဝါ၊ ဤမည်သောညဉ့်အသို့ဦး၎င်း။ အသုကဒိဝသ
ဘာဂေဝါ၊ ဦး၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘုရားဟောတော်မူတိုင်းသာလျှင်။ သုတံ၊
ကြားလိုက်ရ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သုခေန၊ လွယ်
သဖြင့်။ ဓာရေတုံဝါ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ၎င်း။ ဥဒ္ဓိသိတုံဝါ၊ မိမိသင်ခြင်းငှာ
၎င်း။ ဥဒ္ဓိသာပေတုံဝါ၊ သူတပါးကို သင်စေခြင်းငှာ၎င်း။ နသတ္တာ၊ မတတ်
စွမ်းနိုင်။ မဟုစ၊ များစွာလည်း။ ဝတ္ထဗ္ဗ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဧကေနောပဒေန၊ တပုဒ်ထည်းဖြင့်သာလျှင်။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်
ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ဧကံ သမယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။
ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝဉ္စပေါက္ကန္တိသမယော၊ မယ်တော်ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ
ယူတော်မူသောအခါ။ ဇာတိသမယော၊ မယ်တော်ဝမ်းမှဖွားမြင်တော်မူ
သောအခါ။ သံဝေဂသမယော၊ သံဝေဂရတော်မူသောအခါ။ အတိ
နိက္ခမနသမယော၊ တောထွက်တော်မူသောအခါ။ ဒုတ္တရ ကာရိက
သမယော၊ ဒုတ္တရစရိယာ ကျင့်တော်မူသောအခါ။ မာရပိဇယသမယော၊
မာရ်နတ်သားကို အောင်တော်မူသောအခါ။ အတိသမ္ဗောဓိသမယော၊
သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရတော်မူသောအခါ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခ ပိဟာရသမယော၊
ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အတ္တဘော၌ သမာပတ်ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူသော
အခါ။ ဒေသနာသမယော၊ တရားဟောတော်မူသောအခါ။ ပရိနိဗ္ဗာန
သမယော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသောအခါ။ ဣတိဝေမာဒယော၊ ဤသို့
အစရှိကုန်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (သမယာဉ္စ)။ ဒေဝ မနုဿေသု၊
နတ်လူတို့၌။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပကာသိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သော။
အနေကကာလပ္ပဘေဒါဝေ၊ များသောအပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်
သော။ ယေသမယာ၊ အကြင်အခါတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ (ယေဣမေဉ္စ
ဣမေသဒ္ဓါကား အနက်မရှိ)။ တေသု သမယေသု၊ တို့တွင်။ ဒေသနာ
သမယသင်္ခါတံ၊ တရားဟောသောအခါဟု ဆိုအပ်သော။ ဧကံ၊ တခုသော။
သမယံ၊ အခါ၌။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်သဘောကို။
ဒိပေတိ၊ ၏။ ဉာဏ ကရုဏာကိစ္စ သမယေသု၊ ဉာဏ်ကိစ္စ ကရုဏာကိစ္စ
ဖြစ်သောအခါတို့တွင်။ ယောစာယံ ယောစာယံ ကရုဏာကိစ္စသမယော၊

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ်

အကြင်ကရုဏာကိစ္စဖြစ်သောအခါသည်၎င်း။ (အယံသဒ္ဓါကား တဗ္ဗောတည်း) အတ္တဟိတပရဟိတ ပဋိပတ္တိသမယေသု၊ မိမိအကျိုး သူတပါးအကျိုးကို ကျင့်တော်မူသော အခါတို့တွင်။ ယော ပရဟိတပဋိပတ္တိသမယောစ၊ အကြင်သူတပါး၏ အကျိုးကို ကျင့်တော်မူသောအခါသည်၎င်း။ သန္တိပတိတာနံ၊ စည်းဝေးကုန်သောသူတို့အား။ ကရဏီယံဒွယသမယေသု၊ ပြုအပ်ကုန်သော ကိစ္စနှစ်ပါးကို ပြုသောအခါတို့တွင်။ ယော မေ္ဓိကဏာ သမယောစ၊ အကြင်တရားစကားကို ပြောဟောတော်မူသောအခါသည်၎င်း။ ဒေသနာ ပဋိပတ္တိသမယေသု၊ တရားဟောတော်မူသောအခါ၊ သမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်း တည်းဟူသော အကျင့်ကို ပြုတော်မူသောအခါတို့တွင်။ ယော ဒေသနာသမယောစ၊ အကြင် တရားဟောတော်မူသော အခါသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေသုပိ သမယေသု၊ ထိုအခါတို့တွင်လည်း။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ သမယံ၊ အခါကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဧကံသမယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ (ဤနောက်နည်းအလိုကား ဧကံသဒ္ဓါသည် သင်္ချာသဒ္ဓါမဟုတ် သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်တည်းဟု သိအပ်၏)။

ကသ္မာပနံ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်၌။ (ကတော၌စပ်ပါ) ဧ၊ ပိဓေမ္မော၊ ၌။ ယသ္မိံသမယေ ကာမာဝစရန္တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဣတော၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်မှ။ အညေသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တပဒေသု၊ သုတ်ပုဒ်တို့။ ယသ္မိံသမယေ ။ပ။ ကာမေဟိတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဘုမ္မဝစနနိဇ္ဈေသော၊ သတ္တမိဝိဘတ်ဖြင့် ပြုခြင်းကို။ ကတောယထာစ၊ ပြုသကဲ့သို့၎င်း။ ဝိနယော၊ ၌။ တေနသမယေနပ။ ဘဂဝတိ၊ ဟူ၍။ ကရုဏဝစနေန၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်ဖြင့်။ နိဇ္ဈေသော၊ ကို။ ကတောယထာစ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ တထာ၊ တူ။ အကတ္တာ၊ ရှိ။ ဧကံသမယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥပယောဂဝစနေန၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့်။ နိဇ္ဈေသော၊ ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်လေသနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မပိဋက၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်မှ တပါးသော သုတ်ပုဒ် ဝိနည်းပိဋကတို့၌။ တထာစ၊ ထိုသတ္တမိဝိဘတ် ကရိုဏ်းဝိဘတ်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဣစ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်၌။ အညထာစ၊ တပါးသော ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့်၎င်း။ အတ္ထသမ္ဘဝတော၊ အနက်ဖြစ်သင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

၁။ အဘိဓမ္မာ၌ ကာသ္မိံသမယေဟု သတ္တမိဝိဘတ်ဖြင့် ညွှန်ပြသကဲ့သို့၎င်း၊ ဝိနည်း၌ ကရိုဏ်းဝိဘတ်ဖြင့် ညွှန်ပြသကဲ့သို့၎င်း၊ ဓမ္မညွှန်ပြမှု၌ ဤသုတ္တန်၌ ဧကံသမယံ ဟု ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ညွှန်ပြရခြင်း၏အကျိုးကို တုတ်ပြခြင်းငှာ အလိုရှိသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် ကသ္မာပနေတ္ထ စသည်ကိုမိန့်။

၀ ! !

သုတ်သီလကွန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ကတော၊ ဧ။ ဟိ ကထံ သမ္ဘဝတိ၊ အသ္မိသန္တသနည်းဟူမူကား။ တတ္ထ၊
 ထိုအဘိဓမ္မာ ပိနည်းပိရူကတို့တွင်။ အဘိဓမ္မေ၊ ဌာသင်း။ ဣတော၊ ဤဗြဟ္မ
 ဇာလသုတ်မှ။ အညေသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တပဒေသု၊ တို့ဌာသင်း။ အဓိကရ
 ဣတ္ထော၊ အာဓာရအနက်သည်သင်း။ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏတ္ထော၊
 ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏအနက်သည်သင်း။ သမ္ဘဝတိ၊ ဧ။

ဆရာ-အဘိဓမ္မာဗြဟ္မဇာလသုတ်မှ တပါးသောသုတ်ပုဒ်တို့၌ အဓိကရ
 ဣတ္ထော၊ အာဓာရအနက်သည် သင့်၏ဟု ဆရာဆို၏။
 သမယသဒ္ဓါ၏အနက် ကိုးပါးလုံးပင် သင့်သလောဟု သူမေးတွယ်ရှိ
 ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ အဓိကရဏံဟိ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်
 သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ'ကထံ သမ္ဘဝတိ၊ အသ္မိသန္တသနည်း။ ကာလတ္ထော၊ ကာလအနက်ရှိ
 သော။ သမယော၊ သည်သင်း။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုအဘိဓမ္မာ ဗြဟ္မဇာလ
 သုတ်မှ တပါးကုန်သော သုတ်ပုဒ်တို့၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ဘုရားဟောတော်မူအပ်
 ကုန်သော။ ဖဿာဒိဓမ္မာနံ၊ ဖဿအစရှိကုန်သော တရားတို့၏။ အဓိ
 ကရဏံအာဓာရော၊ တည်ရာသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အာ
 သမဝါယ ဟေတုသင်္ခါတဿ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ သမယဿ၊ ၏လည်း။
 ဘာဝေန၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဖဿစသောတရားတို့၏။ ဘာဝေါ၊
 ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိ
 ကရဏတ္ထော၊ သည်သင်း။ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏတ္ထော၊ သည်သင်း။ သမ္ဘ
 ဝတိ၊ ဧ။ (ဤသို့ယောဇနာ)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒတ္ထော၊ ထိုအာဓာရ
 အနက် ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏအနက်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဧ။ (အနိယတ်
 ဖော်သည်)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ၊ ထိုအာဓာရအနက်
 ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏအနက်ကို သိစေခြင်းငှာ။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မပိရူက
 ဗြဟ္မဇာလသုတ်ပုဒ်တို့၌။ ဘုမ္မဝစနေန၊ ဖြင့်။ နိဇ္ဈေသော၊ ကို။ ကတော၊
 အပ်၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။

၁။ တတ္ထ ဟိတိ အာဒိ တမ္ဗိဝရဏံ။ ။ ဇီသစ်-၁၇၀။ ဟိ-ကို ပိတ္တာရ အနက်
 ပေး။ ဟိတိပြုကျဉ်း၍ ချဲ့ပြသည်ဟုမှတ်။

၂။ တံ ဒဋ္ဌံ ကရောန္တော အဓိကရဏံ ဟိ အာဒိမာဟ။ ။ ဇီသစ်-၁၇၀။

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ်

ဝိနယေစ၊ ဌလည်း။ ဟေတုအတ္ထောစ၊ ဟိတ်အနက်သည်၎င်း။ ကရ
ဏတ္ထောစ၊ ကရိုဏ်းအနက်သည်၎င်း။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်၏။
ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒတ္ထော၊ ထိုဟိတ်အနက် ကရိုဏ်းအနက်သည်။
သမ္ဘဝတိ၊ နည်း။ ယောသော သိက္ခာပဒပညတ္တိသမယော၊ အကြင်သိက္ခာ
ပုဒ်ကို ပညတ်အပ်သောအကြောင်းကို။ သာရိပုတ္တဒိဟိဝိ၊ သာရိပုတ္တရာ
အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ဒုဗ္ဗိညေယျော၊ သိနိုင်ခဲ့၏။ ဟေတုဘူတေနစ၊
ဟိတ်ဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော။ ကရဏဘူတေနစ၊ ကရိုဏ်းဖြစ်၍လည်းဖြစ်
သော။ တေန သမယေန၊ ထိုသာရိပုတ္တရာ အစရှိသည်တို့သော်လည်း
သိနိုင်ခဲ့သော အခါကြောင့်။ ဝါ၊ အခါဖြင့်။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ ပညာ
ပယန္တောစ၊ တည်စေလိုသည် ဖြစ်၍၎င်း။ သိက္ခာပဒပညတ္တိဟေတု၊
သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်အပ်သော အကြောင်းကို။ အပေက္ခမာနေစ၊ ဝေတော်
မူသည်ဖြစ်၍၎င်း။ တတ္ထတတ္ထဌာနေ၊ ဌ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဝိဟာသိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေတုအတ္ထောစ၊ သည်၎င်း။ ကရ
ဏတ္ထောစ၊ သည်၎င်း။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒတ္ထော၊ ထို
ဟိတ်အနက် ကရိုဏ်းအနက်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဘဒတ္ထဇောတနတ္ထံ၊ ထိုဟိတ်အနက် ကရိုဏ်းအနက်ကို ပြခြင်းငှာ။
တတ္ထ၊ ထိုဝိနည်းဝိဇ္ဇာ၌။ ကရဏဝစနေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗေသော၊ ကို။ ကတော၊

ဣစေ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်၌၎င်း။ (ပနသဒ္ဓါကား ဝိသေသတ္ထဇောင
နိပပါတ်တည်း)။ အညသ္မိ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်မှတပါးသော။ ဧဝံဇောတိကေ
စ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်နှင့်တူသော သဘောရှိသောသုတ်၌၎င်း။ အစ္စန္တ
သံယောဂတ္ထော၊ အစ္စန္တ သံယောဂအနက်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဟိကသ္မာ၊
ကြောင့်။ သမ္ဘဝတိ၊ နည်း။ ယံသမယံ၊ အကြင်အခါပတ်လုံး။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဣမံသုတ္တန္တံ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို၎င်း။ အညံ၊ တပါးသော၊ သုတ္တန္တံ၊
ကို၎င်း။ ဒေသေသိ၊ ၏။ တံသမယံ၊ ထိုအခါပတ်လုံး။ အစ္စန္တ မေဝ၊ အမြဲလျှင်။
ကရဏာဝိဟာရေန၊ ကရဏာတည်းဟူသော ဝိဟာရဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဝိဟာသိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အစ္စန္တ သံယောဂတ္ထော၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊
၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အစ္စန္တ သံယောဂအနက်ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ တဒတ္ထ

၁။ အဇ္ဇန ဝသတိ-ဟိတ်အနက်၌ တတိယာ။
၂။ ဖရသုနာ ဆိန္ဒတိ-ကရိုဏ်းအနက်၌ တတိယာ။
၃။ တသ္မာကို၊ ဟိတ်နှင့်ဖိုလ်၊ စွဲဆိုမြဲထုံးစံ။ ။နိယံ။ ဤနိယယ၌ကား တသ္မာ
အစွဲ ဟိတ်တဖက်ကျန်ခဲ့သည်။

ဇောတနတ္ထံ၊ ထိုအစွန္တသံယောဂအနက်ကိုပြခြင်းငှာ။ ဣမ၊ ဤဗြဟ္မဇာလ
သုတ်၌။ ဥပယောဂဝစနေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။
ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားရပ်သည်သာလျှင်။ ပရိဟာရော၊
အဖြေစကားရပ်တည်း။

တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ တံတံအတ္ထမပေက္ခိတွာ။ပ။ ဣဓာတိ၊ တံတံ
အတ္ထမပေက္ခိတွာ ။ပ။ ဣမဟူ၍။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။
ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တံတံအတ္ထံ၊ ထိုထိုသော အာဓာရအနက် ဟိတ်အနက်
ကရိုဏ်းအနက်ကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ငဲ့၍။ အညတြ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်မှ
တပါးသောသုတ်အဘိဓမ္မာဝိနည်းတို့၌။ ဘုမ္မေနစ၊ သတ္တမိဝိဘတ်ဖြင့်၎င်း။
ကာရဏေနစ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်ဖြင့်၎င်း။ သမယော၊ သမယသဒ္ဓါကို။ ဝုတ္တော၊
ဆိုအပ်၏။ သောသမယော၊ ကို။ ဣမ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်၌။ ဥပယော
ဂေန၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ။၏။

ပေါရာဏာပန၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာဘို့သည်ကား။ တသ္မိံသမယေ
တိဝါ၊ တသ္မိံ သမယေ ဟူ၍၎င်း။ တေနသမယေနာတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။
တံသမယန္တိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ သေသောတေဒေါ၊ ဤသို့သော အပြား
သည်။ အဘိလာမတ္တသေဒေါ၊ သဒ္ဓါမျှသာပြား၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ
သောပုဒ်တို့၌။ ဘုမ္မမေဝတ္တော၊ သတ္တမိ အနက်သာလျှင်တည်း။ ဣ
ဤသို့။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ဖွင့်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧကံသမယန္တိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုအပ်သော်လည်း။ ဧကသ္မိံသမယေတိ၊ ဧကသ္မိံသမယေ ဟူ၍။
အတ္တော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ။၏။

ဘဂဝါတိ၊ ဘဂဝါဟူသည်ကား။ ဝရ၊ လူနတ်တို့၏ ဆရာတည်း။

ဆရာ-ဘဂဝါဟူသော ပုဒ်သည် ဘုရားကိုဟောသည် မဟုတ်တုံလော။
ထိုသို့ ဟောလျက် ဝရဟု ဆရာဖွင့်ခြင်းသည် ယုတ္တိအသို့ရှိပါအံ့နည်းဟု
သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာဝရံ ဟိ။ပ။ ဝဒန္တိ
ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝ ယုတ္တံ၊ ။၏။ ဝရံ၊ ဆရာကို။ သောကေ၊ ။၌။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။
ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဆရာကို လောက၌ ဘဂဝါဟု ဆိုကုန်၏ဟု ဆရာဆို၏။ ဤအရာ၌
ဆရာသာမညကို မလိုအပ်၊ ဘုရားကိုသာ လိုအပ်သည်မဟုတ်လော။

၁။ ပနသဒ္ဓံ၊ ပက္ခန္ဓရတ္ထ။

အဘွဲကြောင့် ဘုရားသည် ဂရုမည်သနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထို အမေးကို ဖြေခြင်းငှာအယဉ္ဇ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ထိုပါဌ် ၏အတ္ထကား။-

အယဉ္ဇ ဘဂဝါ၊ သည်လည်း။ သဗ္ဗဂုဏဝိသိဋ္ဌတာယ၊ အလုံးစုံသောဂုဏ်တို့ ဖြင့် ထူးသည် မြတ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဂရု၊ ဆရာဖြစ် တော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပေါရာဏေဟိဝိ၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့သည်လည်း။ ဘဂဝါတိဝစနံ သေဋ္ဌံ။ပ။ တေနဂုစ္စတိတိ၊ ဘဂဝါတိဝစနံ။ပ။ တေနဂုစ္စတိဟူ၍။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဘဂဝါတိဝစနံ၊ ဘဂဝါဟူသော သဒ္ဓါသည်။ သေဋ္ဌံ သေဋ္ဌဝါစကံ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော အနက်ကိုဟောတတ် ၏။ ဘဂဝါတိဝစနံ၊သည်။ ဥတ္တမံ ဥတ္တမဝါစကံ၊မြတ်သောအနက်ကို ဟော တတ်၏။ ယောဘဂဝါ၊ သည်။ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဂရု၊ လူနတ် တို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူပေ၏။ ဂါရဝယုတ္တော၊ အရိုအသေပြုခြင်းငှာထိုက် တော်မူ၏။ တေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ ကို။ ဘဂဝါတိ၊ ဘဂဝါဟူ၍။ ဂုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အဝိစံ အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ ကို။ မယော၊ သည်။ ဂုစ္စတေ၊ အံ။ ယောဘဂဝါ၊ သည်။ ယတော ယသ္မာကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ဘာဂူဝါ၊ ဘုန်းအာနုဘော်ရှိတော်မူ၏။ ဘဂူဝါ၊ ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးတော်မူပြီ။ (တနည်းကား) ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့ကို အန်တော်မူပြီ။ ဘဂေဟိ၊ ဘဂတရားခြောက်ပါးတို့နှင့်။ ယုတ္တော၊ ပြည့်စုံ တော်မူ၏။ ဝိဘတ္တဝါ၊ ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို ခွဲခြမ်း၍ ဟောတော်မူ ပြီ။ ဘတ္တဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဘဝေသု၊ ဘဝသုံးပါးတို့၌။ ဝန္တဂမနော၊ သွားတတ်သော တဏှာကို အန်တော်မူပြီ။ တတော တသ္မာကာရဏာ၊ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ ကို။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဂုစ္စတိ၊ ၏။

☞ ဣမိဿာဂါယာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဿပဒဿ၊ ထို ဘဂဝါဟူသောပုဒ်၏။ အတ္တော၊ ကို။ ဝိတ္တာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သောဝိတ္တာရတ္ထောစ၊ ထိုအကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို လည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသ၌။ မယော၊ သည်။ ဂုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်လျှင်ကတည်း။

၁။ အဝိစ သဒ္ဓါကား အတ္တန္တရိကပ် အနက်၌ နိပါတ်တည်း။

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

၁၂၆

တ္ထောဝတော၊ ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤစေမေသုတံ
ဧကံသမယံ ဘဂဝါဟူသောဝါကျ၌။ သမသိနိဝိဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာအကျုံး
ဝင်သော။ စေ မေ သုတန္တိဝစနေန၊ ဖြင့်။ ယထာသုတံ၊ ကြားတိုင်းသော။
ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသန္တော၊ ပြသောအာနန္ဒာသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မကာယံ၊
တရားတော်တည်းဟူသောကာယကို။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်၊ ကရောတိ၊
၏။ တေန၊ ထိုတရားတည်းဟူသော ကာယကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းဖြင့်။
ဣဒံပါဝစနံ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားစကားတော်သည်။ နအတိတ္တန္တသတ္တုကံ၊
မလွန်သေးသောဘုရားရှိ၏။ အယံဓမ္မော၊ သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ သတ္ထာ၊
ဆရာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (သမဿာသေတိ၌ သရူပဒဿနစပ်)။ သတ္ထု၊
ဘုရားမြတ်စွာကို။ အဒဿနေန၊ မမြင်ရခြင်းကြောင့်။ ဥတ္တဏ္ဍိတံ၊ ဆန့်ကျင်
သော။ ဇနံ၊ လူအပေါင်းကို။ သမဿာသေတိ၊ နှစ်သိမ့်စေ၏။

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါတိ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုပဌမသင်္ဂါ
ယနာတင်သောအခါ၌။ (ထိုအရှင်မဟာကဿပထေရ် မေးတော်မူသော
အခါ၌လည်းဟူ)။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဝိဇ္ဇမာနဘာဝံ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်
ကို။ ဒေသန္တော၊ ပြသောအာနန္ဒာသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ရူပကာယ
ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ရူပကာယ၏ အလုံးစုံငြိမ်းခြင်းကို။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ တေန၊
သို့သို့ရူပကာယ၏ အလုံးစုံငြိမ်းခြင်းကို ပြီးစေခြင်းဖြင့်။ ဧဝံဝိဓဿ၊ ဤသို့
သတောရှိသော။ အရိယဓမ္မဿ၊ မြတ်သောတရားကို။ ဒေသကော၊
ဟောတော်မူတတ်သော။ ဒဿဗလဓရော၊ ဆယ်ပါးသောညွှတ်တည်း
ဟူသောအား၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူသော။ ဝဇီရသံဃာဋ္ဌသမာနကာ
ယော၊ ကျရာအရပ်ကို ထုတ်ချင်းထွင်းတတ်သော တခဲနက်သော ဝရင်္ဂနီ
လက်နက်နှင့်တူသော ကိုယ်ရှိတော်မူသော။ သောဘဂဝါဝိ၊ ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားသည်လည်း။ ပရိနိဗ္ဗုတောနာမ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသေး၏ရှင်။
အညေန၊ တပါးသော။ ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ ဇီဝိတော၊ အသက်ရှည်
ခြင်း၌။ အာသာ၊ တောင့်တခြင်းကို။ ဇနေတဗ္ဗော၊ ဖြစ်စေအပ်သနည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဇီဝိတမဒမတ္ထံ၊ အသက်ရှည်ခြင်း၌ မာန်ဖြင့် ယစ်တတ်သော။ ဇနံ၊
လူအပေါင်းကို။ သံဝေဇေတိ၊ ထိပ်လန့်စေ၏။ အဿဇေနဿ၊ အား။
သဒ္ဓမ္မော၊ သူတော်တရား၌။ ဥဿာဟံ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ ၏။

ဧန္တိ၊ ဧဝံဟူ၍။ (စသဒ္ဓါကား ဝါကျာရမ္ဘဇောတက နိပါတ်ပုဒ်
တည်း)။ သဏန္တော၊ ဆိုသောအာနန္ဒာသည်။ ဒေသနာသမ္ပတ္တိံ၊ ဒေသနာ
ဂဟိတေသဒ္ဓါ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဗ္ဗိသတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ မေသုတန္တိ၊ ဟူ၍။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ်

၁

ဘဏန္တော၊ သည်။ သာဝကသမ္ပတ္တိံ၊ တရားနာတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဗ္ဗိသတိ၊ ၏။ ဧကံသမယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဏန္တော၊ သည်။ ကာလသမ္ပတ္တိံ၊ ဟောတော်မူသောအခါ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဗ္ဗိသတိ၊ ၏။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဘဏန္တော၊ သည်။ ဒေသကသမ္ပတ္တိံ၊ တရားဟောတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဗ္ဗိသတိ၊ ညွှန်းတော်မူ၏။

အန္တရာစရာဇဂဟံစသည်

အန္တရာ စ ရာဇဂဟံ အန္တရာ စ နာဠန္ဒန္တိတ္ထေပါဌေ၊ ဌ။ အန္တရာသဒ္ဓေါ၊ အန္တရာသဒ္ဓါသည်။ ကာရဏ ခဏ စိတ္တ ဝေမဇ္ဈ ဝိဝရာဒိယ၊ အကြောင်းတဏှမျှသောကာလ စိတ်အလယ်အကြား ဤသို့အစရှိသော အနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ဟိ-တဒေဝယုတ္တံ၊ ၏။ တဒန္တရံ ကောဇာနေယျ အညတြတထာဂတာ တိစ၊ တဒန္တရံ ကောဇာနေယျ ။ပ။ တထာဂတာ ဟူ၍ ၎င်း။ ဇနာသင်္ဂမ္မ မန္တေန္တိ မဉ္ဇူ တွဉ္ဇူ ကိမန္တရန္တိစ၊ ဇနာ သင်္ဂမ္မ ။ပ။ ကိမန္တရံဟူ၍၎င်း။ ဣတိအာဒိယ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ အန္တရာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကာရဏေ၊ ဌ။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ တထာဂတာ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အညတြ၊ ကြဉ်ထား၍။ တဒန္တရံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ကော၊ အသူသည်။ ဇာနေယျ၊ သိနိုင်အံ့နည်း။ ဇနာ၊ လူတို့သည်။ သင်္ဂမ္မ၊ စည်းဝေးကုန်၍။ မဉ္ဇူ၊ ငါးကို၎င်း။ တွဉ္ဇူ၊ သင့်ကို၎င်း။ မန္တေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ အန္တရံ၊ အကြောင်းကား။ ကိ၊ အသို့နည်း။ အဒ္ဓသမံ ။ပ။ ခောဝန္တိတိအာဒိယ၊ တို့၌။ ခဏေ၊ တဏှမျှသောကာလ၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဘာဇနံ၊ ခွက်ကို။ ခောဝန္တိ၊ ဆေးသော။ အညတရာ၊ တယောက်သော။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမသည်။ ဓံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ၊ လျှပ်စစ်ပြက်သောခဏ၌။ အဒ္ဓသ၊ မြင်လေ၏။ ယဿန္တရတော ။ပ။ ကောပါတိအာဒိယ၊ တို့၌။ စိတ္တေ၊ ဌ။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အန္တရတော၊ စိတ်မှ။ (ကြောင့်လည်းဟူ)။ ကောပါ၊ အမျက်တို့သည်။ နသန္တိ၊ မရှိကုန်။ အန္တရာ ။ပ။ မာပါဒိတိ အာဒိယ၊ တို့၌။ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ အန္တရာ၊ အလယ်၌။ ဝေါသာနံ၊ လျော့ခြင်းသို့။ မာပါဒိ၊ မရောက်စေလင့်။ အဝိစယံ၊ ပ။ အန္တရိကာယာဂစ္ဆတိတိ အာဒိယ၊ တို့၌။ ဝိဝရေ၊ ဟင်းလင်း၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ အဝိစ၊ စင်စစ်သဖြင့်။ အယံတပေါဒါ၊ ဤတပေါဒါဖြစ်သည်။ ခိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ မဟာ နိရယာနံ၊ လောဟကုမ္ဘိလရဲကြီးတို့၏။ အန္တရိကာယ၊ အကြားမှ။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ သွာယံ သောအယံ အန္တရာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣဓ၊

အန္တရာစ ရာဇဂဟံအစရှိသော ဤပါဌ၌။ ဝိဝရေ၊ အကြားဟူသော အနက်၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဇဂဟဿစ၊ ရာဇဂြိုဟ် ပြည်၏၎င်း။ နာဠန္ဒဿစ၊ နာဠန္ဒမြို့၏၎င်း။ ဝိဝရေ၊ အကြား၌။ ဣတိဧဝံ အတ္ထော၊ ကို။ ဖဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဆရာ-ရာဇဂဟဿစ၊ နာဠန္ဒဿစဟု ဆရာ ဆဋ္ဌန္တုဖြင့်ဆို၏။ သံဝတ္ထေ တဗ္ဗပုဒ်၌ အဘယံကြောင့် ရာဇဂဟံ နာဠန္ဒဟု ဒုတိယန္တနှင့် ဆိုရလေ၊ သနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ အန္တရာသဒ္ဓေန ပန ။ပ။ ကတံဟူသောပါဌကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

အန္တရာသဒ္ဓေနပန၊ အန္တရာသဒ္ဓါနှင့်ကား။ ယုတ္တတ္ထာ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဥပယောဂဝဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဤဒိသေ သု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အန္တရာသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သော အရာတို့၌။ အက္ခရစိန္တကာ၊ သဒ္ဓါကို ကြံတတ်ကုန်သော ဆရာတို့သည်။ အန္တရာ ဂါမဉ္ဇ နဒိဉ္ဇယာတိတိ၊ အန္တရာ ။ပ။ ယာတိဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧကမေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အန္တရာသဒ္ဓံ၊ အန္တရာသဒ္ဓါကို။ ပယုဇန္တိ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ဂါမံ ဂါမဿစ၊ ရွာ၏၎င်း။ နဒိံ နဒိယာစ၊ မြစ်၏၎င်း။ အန္တရာ၊ ၌။ ယာတိ၊ သွား၏။ သော ဧကမေဝ အန္တရာသဒ္ဓေါ၊ ထိုတခု သော အန္တရာသဒ္ဓါကိုသာလျှင်။ ဒုတိယပဒေနာဝိ၊ နှင့်လည်း။ ယောဇေ တဗ္ဗော၊ ယှဉ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယောဇိယမာနေ၊ မယှဉ်အပ် သည်ရှိသော်။ ဥပယောဂဝဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်သည်။ နပပါပုဏ္ဏာတိ၊ မရောက်။ ဣမပန၊ ဤအန္တရာစ ရာဇဂဟံ အစရှိသောပါဌ၌ကား။ ယော ဇေတွာဧဝ၊ နှစ်ပုဒ်တို့နှင့် ယှဉ်၍သာလျှင်။ ဝုတ္ထော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတံ၊ အဒ္ဓါန ဟု ဆိုအပ်သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဋိပန္နော၊ သွားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဆရာ-အဒ္ဓါနသင်္ခါတံဟု ဆရာဆို၏၊ မဂ္ဂသဒ္ဓါ၏ ခရီးကိုဟောသည်၏ အဖြစ်ကိုသာသိစေလို၍ ထိုစကားကို ဆိုလေသလောဟု သူမေးတွယ် ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဒိဃမဂ္ဂန္တိ အတ္ထော ဟူသောပါဌကို မိန့် သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

ဒိဃမဂ္ဂံ၊ ရှည်စွာသော ခရီးကို။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ရှည်စွာသောခရီးကို အဒ္ဓါနမဂ္ဂဟု သိအပ်၏ဟူ၍။ အဘယ်မျှလောက် သောခရီးသည် ဒိဃမဂ္ဂဟုဆိုအပ်သော အဒ္ဓါနမဂ္ဂမည်သနည်း။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ်

၆

သုမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ အဋ္ဌါနဂမနံ ။၀။ ဟောတိ ဟူသော ပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဟိ-ဝိတ္ထာရယိဿာမိ၊ အံ။ အဋ္ဌါနဂမနသမယဿ၊ အဓိန္နရည်သောခရီးကို သွားသောအခါကို။ ဝိဘင်္ဂေ၊ အကျယ်ခွဲရာ၌။ အနုယောဇနမ္ပိ ဂမိဿာမိတိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အာဒိဝစနတော၊ အနုယောဇနမ္ပိ ။၀။ တဗ္ဗ ဤသို့အစရှိ သောစကားကို ဘုရားဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အနုယောဇနမ္ပိ၊ ယူဇနာ ခွဲသော ခရီးသည်လည်း။ အဋ္ဌါနမဂ္ဂေါ၊ ရှည်သော ခရီးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရာဇဂဟတောပန၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှကား။ နာဠန္ဒာ၊ နာ ဠန္ဒမြို့သည်။ ယောဇနမေဝ၊ တယူဇနာရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိန္တိ ဧတ္ထပါဠေ၌။ မဟတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂုဏမဟတ္တေနပိ၊ ဂုဏ်ဖြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ မဟတာ၊ မဟတာမည်၏။ သင်္ချာမဟတ္တေနပိ၊ အရေအတွက် များသည်၏အဖြစ် ကြောင့်လည်း။ မဟတာ၊ မည်၏။ (ရှေးနည်းအလို မဟတာသဒ္ဓါ ဥတ္တမ အနက်ကိုဟော၏။ နောက်နည်းအလိုကား မဟတ္ထအနက်ကိုဟော၏)။

ဆရာ-ဂုဏ်ဖြင့်မြတ်သောကြောင့်လည်း မဟတာမည်၏။ အရေအတွက် များသောကြောင့်လည်း မဟတာမည်၏ဟု ဆရာဆို၏။ အဘယ်သို့ သော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် ဂုဏ်ဖြင့်မြတ်သနည်း။ အဘယ်၌ အရေအတွက်ရှိသောကြောင့် အရေအတွက်များသနည်းဟု သုမေး ဘွယ် ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ သောဟိ ဘိက္ခုသံဃော အစရှိ သော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝ ယုတ္တံ၊ ၏။ သောဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဂုဏ သမန္နာဂတတ္တာ၊ နည်းသော အလိုရှိသည်၏အဖြစ်အစရှိသော ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂုဏေဟိပိ၊ တို့ဖြင့်လည်း။ မဟာ၊ မြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဉ္စသတသင်္ချာတတ္တာ၊ ငါးရာ အရေအတွက် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ချာယပိ၊ အရေအတွက်ဖြင့်လည်း။ မဟာ၊ များသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သံဃော၊ အပေါင်းတည်း။ ဘိက္ခုသံဃော၊ အပေါင်း။ တေန ဘိက္ခုသံဃေန၊ ထိုရဟန်းတို့၏ အပေါင်းနှင့်။ (တေန ဘိက္ခုသံဃေနကား ဝိဘဏ္ဍနံသည်)။

၀။ ဂုဏမဟတ္တ ဟူသည်ကား အပ္ပိစ္ဆတာ စသော ဂုဏ်ဖြင့်မြတ်သော အပေါင်း တည်း။

ဆရာ ဘိက္ခုနံ သံဃောဟုဆို၏။ တံသိမ်ထည်း၌ တပေါင်းတည်းနေ
သော ရဟန်းသင်္ဃာသာလျှင် ဘိက္ခုသင်္ဃာ မည်ရာသလောဟု
သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဒိဋ္ဌိသီလသာမည။ပ။အတ္ထော
ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဒိဋ္ဌိ သီလ သာမည သံဃာတ သင်္ခါတေန၊ ပညာ သီလတူသောအားဖြင့်
အပေါင်းဟူ၍ဆိုအပ်သော။ သမဏဂဏေန၊ ရဟန်းတို့၏အပေါင်းနှင့်။
ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဤဒိဋ္ဌိသီလသာမညအစရှိသောပါဌ်ဖြင့် အဝေး၌ပင်တည်သော်လည်း
သီလအစရှိသောဂုဏ်ချင်းတူက သင်္ဃာမည်သည်၏ အဖြစ်ကို သိစေ
တော်မူ၏။

သဒ္ဓိန္နိ၊ သဒ္ဓိံ ဟူသည်ကား။ ဧကတော၊ တကွနက်။

ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိတိပဒဿ၊ ၏။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတေသံဘိက္ခုသတာနံ၊ ထိုရဟန်းအရာတို့အား။ ပဉ္စ၊
ကုန်သော။ မတ္တော၊ အတိုင်းအရှည်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ တာနိ ဘိက္ခုသတာနိ၊ တို့သည်။ ပဉ္စမတ္တာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ပမာဏံ၊
အတိုင်းအရှည်ကို။ မတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော
၌ပင်)။ ဘောဇနေ၊ အစာ၌။ မတ္တညုတာ၊ အတိုင်းအရှည်ကို လိသည်၏
အဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဘောဇနေ၊ ၌။ မတ္တံ၊ အတိုင်းအရှည်
ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပမာဏံ၊ ပမာဏကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗောယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤပဉ္စမတ္တေဟိ ဟူသော
ပုဒ်၌လည်း။ ဧတေသံ ဘိက္ခုသတာနံ၊ တို့အား။ ပဉ္စမတ္တာ ပဉ္စပမာဏံ၊
ငါးပါးသောအတိုင်းအရှည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိဧဝံအတ္ထော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

မတ္တံ ဇာနာတိဟူ၍သာ မဆိုမူ၍ ပမာဏံ ဇာနာတိ ဟူ၍ ဆိုပြန်သည်
ကား မတ္တသဒ္ဓါသည် ဤအရာ၌ ပမာဏအနက်ကို ဟောသတည်းဟု
သိစေခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ပဉ္စမတ္တာ ပဉ္စပမာဏံ၌လည်း ဤနည်း
အတူတည်း။

ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သတာနိ၊ အရာတို့တည်း။ ဘိက္ခုသတာနိ၊ တို့။ (ဆဋ္ဌိ
တပွ၊ ရိသ်)။ ပဉ္စမတ္တေဟိ၊ ငါးပါးသော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။
တေဟိဘိက္ခုသတေဟိ၊ တို့နှင့်။ (တေဟိ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ
ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဝိဘဏ္ဍုန်ခံသည်)။

သုပ္ပိယောပိခေါ ပရိဗ္ဗာဇကောတိ ဧတ္ထပါဠေ၌။ သုပ္ပိယောတိ ဧတံဝစနံ၊
သည်။ တဿ၊ ထိပရိဗ္ဗိဇ်၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဝိကာရော၊ ဝိအက္ခရာ
သည်။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နသဘာဝတာယ၊ ခရီးသွားခြင်း သဘောဟူသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလသမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ ခေါ
ကာရော၊ သည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ပုဒ်၏စပ်ခြင်းကိုပြုတတ်၏။

ပဒသန္ဓိကရောဟူသည် အဘယ်နည်းဟူသောစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာ
ခေါကာရော ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာဝသေန ဝုတ္တော ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်
သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

သော ခေါကာရော၊ ကို။ (ထည့်ပါ)။ (တနည်းကား) ပဒသန္ဓိကရော၊
သော။ ခေါကာရော၊ ကို။ ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာဝသေန၊ သဒ္ဓါပြေပြစ်သည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာ ဟူသည်ကား ပဒါလင်္ကာ
ရဟူလိုသည်)။ ပရိဗ္ဗာဇကောတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဉ္ဇယဿ၊ သဉ္ဇယ၏။
အန္တေဝါသိ၊ တပည့်ဖြစ်သော။ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော၊ အဝတ်ဝတ်သော
ပရိဗ္ဗိဇ်တည်း။

ပရိဗ္ဗိဇ်၏အဝတ်ဝတ်သောပရိဗ္ဗိဇ်၊ အဝတ်မဝတ်သောပရိဗ္ဗိဇ်ဟု နှစ်ပါး
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဤပရိဗ္ဗာဇကော ဟူသော ပုဒ်၌သော်ကား
အဝတ်ဝတ်သောပရိဗ္ဗိဇ်ကို လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ
ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော ဟု ဖွင့်တော်မူသတည်း။ ဆန္ဒပရိဗ္ဗိဇ်၏လည်း
အမျှားရှိရကား တပါးသော ဆန္ဒပရိဗ္ဗိဇ်ကို နှစ်စေခြင်းငှာ သဉ္ဇ
ယဿ အန္တေဝါသိဟု ဖွင့်သည်။

ဆရာ-ဝိသဒ္ဓါသည် ခရီးသွားခြင်း သဘောဟူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပေါင်းခြင်း အနက်ရှိ၏ဟု ဆရာဆိုပြီ။ ထိုသို့ပေါင်းခြင်း
အနက်ရှိသောကြောင့် အဘယ်သို့သော အဓိပ္ပာယ်ကို ဆိုလိုသနည်း
ဟု သူမေးတွယ်၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဣဒံဝုတ္တံဟောတိ။ပ။

အဟောသီတိဟူသော ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ယဒါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တံအဋ္ဌါနမဂ္ဂံ၊ ထိုအဋ္ဌာန်ရှည်သောခရီးကို။ ပဋိ
ပန္နော၊ သွားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ၌။ သုပ္ပိယော၊ သုပ္ပိယအမည်ရှိ
သော။ ပရိဗ္ဗာဇကောဝိ၊ သည်လည်း။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော၊ သည်။ အဟောသိ၊
ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ- အဟောသိဟု အတိတ်ကြိယာဖြင့် ဆရာဆို၏။
သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဖြစ်သော ပါဠိတော်၌ ဟောတိဟု ပစ္စုပ္ပန်ကြိယာနှင့်
ရှိပါသည် တကား၊ ဆရာစကားသည် အယှိ သင့်ပါအံ့နည်းဟု
စောဒနာတွယ် ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို နစ်စေခြင်းငှာ အတိတကာ
လတ္တော ဟိ ဧတ္တ ဟောတိ သဒ္ဓေါဟု မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏
အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝယုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္တ၊ ဤအဋ္ဌါနမဂ္ဂပုဂ္ဂိုလန္တော ဟောတိ ဟူသောပါဠိ
၌။ သမာဓိနိဝိဋ္ဌော၊ အကျုံးဝင်သော။ ဟောတိ သဒ္ဓေါ၊ ဟောတိသဒ္ဓါ
သည်။ အတိတကာလတ္တော၊ အတိတ်ကာလဖြစ်သောအနက်ရှိ၏။

သဒ္ဓိံ အန္တေဝါသိနာ ဗြဟ္မဒတ္တေန မာဏဝေနာတိ ဧတ္ထပါဠေ၊ ၌။ သမာဓိ
နိဝိဋ္ဌဿ၊ သော။ အန္တေဝါသိတိပဒဿ၊ ၏။ ဝစနတ္တော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ယောဇနော၊ သည်။ အန္တေ၊ အနီး၌။ (အထံ၌လည်း
ဟူ)။ ဝသတိ၊ နေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဇနော၊ သည်။
အန္တေဝါသိ၊ မည်၏။

အဆုံးစွန်၌ နေသောသူသည် အန္တေဝါသိမည်သလောဟု သူမေး
တွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ သမိပစာရော။ပ။အတ္တော ဟူသော
ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

သမိပစာရော၊ အနီး၌ ကျင်လည်သော။ သန္တိကာဝစရော၊ အထံ၌
ကျင်လည်သော။ သိသော၊ တပည့်တည်း။ ဣတိအတ္တော၊ ကို။ ခဉ္စဗ္ဗော၊ ၏။

အမှာ။ ။သမိပစာရော သန္တိကာဝစရော ဤနှစ်ပုဒ်ကား ပရိယာယ်
သဒ္ဓါတည်း။ အနက်အထူးမရှိ။ ဤနှစ်ပုဒ်ဖြင့် အန္တေသဒ္ဓါ၏ သမိပ
အနက်၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို အရှင်ဗုဒ္ဓဘောသ ဆရာတော်သခင်
သိစေတော်မူသတည်း။

ဗြဟ္မဒတ္တောတိ ဣဒံဝစနံ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုအနီး၌ကျင်လည်သောတပည့်
၏။ နာမံ၊ တည်း။ သတ္တောဝိ၊ သတ္တဝါကို၎င်း။ စောရောဝိ၊ ခိုးသူကို၎င်း။
တရုဏောဝိ၊ လုလင်ပျိုကို၎င်း။ မာဏဝေ၊ မာဏဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဟိ-တဒေဝယုတ္တံ၊ ၏။ စောဒိတာ ။ပ။ နရာတိအာဒိသု၊ ထို၌။ သတ္တော၊
ကို။ မာဏဝေ၊ မာဏဝဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ယေမာဏဝါ၊ အကြင်
သတ္တဝါတို့သည်။ ဒေဝဇ္ဇတေဟိ၊ သေမင်း၏တမန်တို့သည်။ စောဒိတာ၊
ဆုံးမအပ်ကုန်လျက်။ ပမဇ္ဇန္တိ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ကုန်၏။ ဟိန

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ်

၁၂

ကာယူပဂါ၊ အပါယ်သို့လားရကုန်သော။ ကေနရာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။
ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး။ သောစန္ဒိ၊ စိုးရိမ်ကုန်၏။

မာဏဝေဟိပိ။ပ။ အကတကမ္မေဟိဝိတိအာဒိသု၊ တို့၌။ စောရော၊
ခိုးသူကို။မာဏဝေဟိတိ၊ ဟူ၍။ဝုတ္တော၊ ၏။ကတကမ္မေဟိပိ၊ခိုးသောအမှုကို
ပြုကုန်ပြီးသည်လည်းဖြစ်ထသော။ အကတကမ္မေဟိပိ၊ ခိုးသောအမှုကို
မပြုကုန်သေးသည်လည်းဖြစ်ထသော။ မာဏဝေဟိ၊ ခိုးသူတို့နှင့်။ သမာ
ဂစ္ဆန္တိ၊ဆိုင်မိကုန်၏။အဗ္ဗဋ္ဌော။ပ။ မာဏဝေဟိတိအာဒိသု၊ တို့၌၊တရုဏော၊
လုလင်ပျိုကို။ မာဏဝေဟိတိ၊ ဟူ၍။ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣဓာပိ၊ ဤပါ၌လည်း။
အယမေဝ အတ္ထော၊ဤလုလင်ပျိုဟူသော အနက်ကိုသာလျှင်။ဗဒ္ဓဗ္ဗော၊၏။

ဆရာ-လုလင်ပျို ဟူသောအနက်ကို ဤ သဒ္ဓိံ အန္တေဝါသိနာ အစရှိ
သောပါဌ်၌ မှတ်အပ်၏ဟူပြီ။ အဘယ်သို့သောယုတ္တိကြောင့် လုလင်ပျို
ဟူသော အနက် သင့်သည်၏အဖြစ်ကို သိရပါအံ့နည်းဟု သူမေးတွယ်
ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဣဒံ ဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ပ။သဒ္ဓိန္တိဟူသော
ပါဌ်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝ ယုတ္တံ၊ ၏။ ဗြဟ္မဒတ္တေနနာမ၊ ဗြဟ္မဒတ် အမည်ရှိသော။ တရု
ဏန္တေဝါသိနာ၊ လုလင်ပျိုဖြစ်သော တပည့်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဣတိဣဒံ
အယံအဓိပ္ပာယ်ော၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တကြာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တသ္မိံအဒ္ဓါနမဂ္ဂေ၊ ထိုအခွန်ရှည်သော
ခရီး၌။ (ဤသို့ဖွင့်သောအလိုကား တကြကို ဘာသတိ၌ စပ်သင့်၏)။ ဝါ၊
တနည်းကား။ တေသု ခွီသုဇနေသု၊ ထိုဆရာတပည့် နှစ်ယောက်တို့တွင်။
(ဤနောက်နည်း အလိုကား တကြကို သုဂ္ဂိယော ပရိဗ္ဗာဇကော၌ နိဗ္ဗာ
ရဏစပ်သင့်၏)။ သုဒန္တိ ဣဒံပဒံ၊ ထုဒ်ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္ထံ၊
နိပါတ်မျှသာတည်း။ အနေကပရိယာယေနာတိပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။
ဇဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပရိယာယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ (တာဝသဒ္ဓါကာ၊
ဝတ္ထဗ္ဗန္တရာပေက္ခတည်း)။ ဝါရ ဒေသနာကာရဏေသု၊ အလှည့် ဒေသနာ
အကြောင်းတို့၌။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကဿနုခေါ။ပ။ ဩဝဒိတုန္တိ
အာဒိသု၊ကဿနုခေါ။ပ။ ဩဝဒိတုံ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌။ ပရိယာယ
သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝါရေ၊ အလှည့်၌။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ အာနန္တ၊ အာနန္တာ။ အဇ္ဇ၊
ယနေ။ သိက္ခုနိယော၊ တို့ကို။ ဩဝဒိတုံ၊ ဆုံးမခြင်းငှာ။ ကဿ၊ အဘယ်
ရဟန်း၏။ ပရိယာယောနုခေါ၊ အလှည့်နည်း။မဓုပိဏ္ဍိကပရိယာယောတိ

၁၃၄ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

နံ ဓာရေဟိတိ အာဒိသု၊ တို့ဉ္စ။ ဒေသနာယံ၊ ဒေသနာဉ္စ။ ပရိယာယ
သဗ္ဗေ၊ သညံ။ ဝတ္ထတိ၊ ဧ။ မဓုပိဏ္ဍိကပရိယာယောတိ၊ မဓုပိဏ္ဍိက
ဒေသနာဟူ၍၊ နံသုတ္တံ၊ ထိုသုတ်ကို။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လော။ ဣမိနာပိခေါ။
ပ။ ဟောတူတိအာဒိသု၊ တို့ဉ္စ။ ကာရဏေ၊ ဉ္စ။ ဝတ္ထတိ၊ ဧ။ ရာဇည၊ ရာဇည။
တေ၊ သင်အား။ ဣမိနာပိခေါပရိယာယေန၊ ဤသို့သော အကြောင်းဖြင့်
လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော။ သွာယံ သောအယံ ပရိယာ
ယသဗ္ဗေ၊ သညံ။ ဣဓာပိ၊ ဤအနေကပရိယာယေန ဟူသောပုဒ်၌လည်း။
ကာရဏေ၊ ဉ္စ။ ဝတ္ထတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအနေကပရိယာ
ယေနဟူသောပုဒ်၌။ အနေကပိခေန၊ များသောအပြားရှိသော။ ကာရ
ဏေန၊ ဖြင့်။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အပ်၏။

အနေကပိခေန ကာရဏေနဟု ဆရာဆို၏။ များသောအကြောင်း
ဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဝင်ဖြင့် ဆိုပါသလောဟု သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍
ထိုစောဒနာကိုဖြေလို၍ ဗဟုဟိကာရဏေဟိတိ ဝုတ္တံဟောတိ ဟူသော
ပါဌ်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဗဟုဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဣတိအယံ အဓိပ္ပာယ်၊ ကို။
ဝုတ္တံ ဝုတ္ထော၊ သညံ။ ဟောတိ၊ ဧ။

ဗုဒ္ဓဿအဝဏ္ဏံဘာသတိအဖွင့်

ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိတိ၊ ကား။ အဝဏ္ဏဝိရဟိတဿ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို
မပြုအပ်သော။ အပရိမာဏဝဏ္ဏသမန္နာဝတဿ၊ အတုမရှိသောဂုဏ်
နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းရှိသော။ ဗုဒ္ဓဿာပိ၊ အားလည်း။
(ဘာသတိဉ္စ)။ ဗုဒ္ဓဿာပိ၊ ဧလည်း။ (နိန္ဒိဉ္စ)။ လောကေ၊ ဉ္စ။
ဇာတိဝုဇေသု၊ ဇာတ်ဖြင့်ပြီးကုန်သော သူတို့၌။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သော။
ယံအဘိဝါဒနာဒိ သာမိစိကမ္မံ၊ အကြင် ရှိခိုးခြင်း အစရှိသော အရိ
အသေကျင့်ရာသောအမှုကို။ သာမဂ္ဂိရသောတိ၊ သာမဂ္ဂိရသဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
ဧ။ တံအဘိဝါဒနာဒိသာမိစိကမ္မံ၊ သညံ။ ဂေါတမဿ၊ ဂေါတမအနွယ်
ဖြစ်သော။ သမဏဿ၊ အားနတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတမော၊
ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော။ သမဏော၊ သညံ။ အရသရူပေါ၊ အညီအညွတ်
သာယာခြင်းသဘောမရှိ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သညံ။ နိဗ္ဗော
ဂေါ၊ အညီအညွတ်ခံစားခြင်းမရှိ။ အတြိယဝါဒေါ၊ အတြိယအယူရှိ၏။
ဥဇ္ဈေဒဝါဒေါ၊ ဥဇ္ဈေဒအယူရှိ၏။ ဇေဂ္ဂန္တိ၊ ကြီးသောသူတို့အား ပြုအပ်

သောအမှုကို စက်ဆုပ်တတ်၏။ ဝေနယိကော၊ ဆုံးမခြင်းငှာ ထိုက်၏။
 တပဿ၊ ကြီးသောသူတို့ကို ပူပန်စေတတ်၏။ အပဂဗ္ဗော၊ နတ်ပြည်၌
 ပဋိသန္ဓေမှယုတ်၏။ ဂေါတမဿ၊ သော။ သမဏဿ၊ အာ။ မနုဿဓမ္မာ၊
 လူတို့၏ ကုသိုလ်တရားဆယ်ပါးထက်။ ဥတ္တရိ၊ လွန်သော။ အလမရိယ
 ဉာဏဒဿနဝိသေသော၊ အရိယာတို့၏ ဉာဏ်ဖြင့်မြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော
 ဈာန်သမာပတ် အထူးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊
 သည်။ တတ္ထပရိယာဟတံ၊ ကြံဆ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဝိမံသာနု
 စရိတံ၊ ပညာဖြင့် စုံစမ်းဆင်ခြင်၍။ သယံပဋိတာနံ၊ မိမိဉာဏ်၏အထင်ကိုသာ
 လျှင်။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ နသဗ္ဗညူ၊
 ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကိုမသိ။ နလောကဝိဒ္ဓ၊ လောကသုံးပါးကိုမသိ။
 နအနတ္တရော၊ အတုမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ နအဂ္ဂပုဂ္ဂလော၊ မြတ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဣတိဇဝံ၊ သို့။ တံတံအကာရဏမေဝ၊ ထိုထိုသော အကြောင်း
 မဟုတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ကာရဏန္တိ၊ အကြောင်းဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ဆို၍။
 တထာတထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အဝဏ္ဏံဒေါသံနိန္ဒ၊ ကဲ့ရဲ့
 စကားကို။ ဘာသတိ၊ ၏။

အဝဏ္ဏံ ဒေါသံ နိန္ဒ ဤသုံးပုဒ်ကား ပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း။ အရသ
 ရှုပေါ် သမဏော ဂေါတမော နိဗ္ဗောဂေါ အစရှိသောပါဌတို့ဖြင့်
 ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ ဟူသောပါဌ၌ တုရားအား ကဲ့ရဲ့သော
 အခြင်းအရာပြသတည်း။

ဗုဒ္ဓဿ၊ အာ။ အဝဏ္ဏံ၊ ကဲ့ရဲ့စကားကို။ ဘာသတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇဝံ
 တထာ၊ တူ။ ဓမ္မဿာပိ၊ အားလည်း။ (ဘာသတိ၌စပ်)။ တံတံအကာရဏ
 မေဝ၊ ထိုထိုသို့သော အကြောင်းမဟုတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ကာရဏတော၊
 အကြောင်းဟုတ်သောအားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ ၍။ ဂေါတမဿ၊ သော။ သမ
 ဏဿ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒုရာချတော၊ မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်
 ၏။ ဒုပ္ပဒိဝေဒိတော၊ မကောင်းသဖြင့် သိအပ်၏။ ဂေါတမဿ၊ သော။
 သမဏဿ၊ ၏။ ဓမ္မော၊ သည်။ အနိယျာနိကော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက်
 စေတတ်။ (နိဗ္ဗာန်သို့မဆောက်တတ်လည်းဟူ)။ အနုပသမသံဝတ္ထနိကော၊
 ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းခြိမ်းကို မဖြစ်စေတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တထာတထာ၊
 ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အဝဏ္ဏံ၊ ကဲ့ရဲ့သော စကားကို။ ဘာ
 သတိ၊ ၏။

မေဃဿ၊ အာမေ၊ အဝဏ္ဏံ၊ ကိ၊ ဘာသတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ၊ သံသဿာပိ၊ အာမလည်း။ (ဘာသတိဉ္စဝေ)။ ယံဝါတံဝါ၊ ဟူဟူညားညားသော။ အကာရဏမေဝ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ကာရဏတော၊ အားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ ဤ။ ဂေါတမဿ၊ သော။ သမဏဿ၊ ဧ၊ သာဝကသံဃော၊ တပည့်သံဃာသည်။ မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇော၊ ယုတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်တတ်၏။ ကုဋိလပဋိပဇ္ဇော၊ ကောက်သောအကျင့်ကို ကျင့်တတ်၏။ (ကောက်သော အကျင့်ရှိ၏ လည်းဟူ)။ ပစ္စနိကပဋိပဒံ၊ လောကုတ္တရာတရားနှင့် ဆန့်ကျင်သောအကျင့်ကို။ အနနုလောမပဋိပဒံ၊ လောကုတ္တရာတရားအား မလျော်သောအကျင့်ကို။ အဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်တရားအား မလျော်သောအကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇော၊ ကျင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကထာတထာ၊ ဖြင့်။ အဝဏ္ဏံ၊ ကိ၊ ဘာသတိ၊ ဧ၊

အဿ၊ ထိုသုပ္ပိယပရိဗိုဇ်၏။ အန္တေဝါသီပန၊ တပည့်သည်ကား။ (ဘာသိတုံအာရဇ္ဈေဉ္စဝေပဝါ)။ အမှတ်၊ ဘို့၏။ အာစရိယော၊ သည်။ အပရာမသိတဗ္ဗံ၊ မသုံးသပ်အပ်သောအရာကို။ (စွဲလမ်းအပ်သောအရာကိုလည်းဟူ)။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်တိ၏။ (စွဲလမ်း၏လည်းဟူ)။ အနတ္တဗ္ဗံ၊ မနင်းနယ်အပ်သော အရာကို။ အတ္တမတိ၊ နင်းနယ်၏။ သွာယံသောအယံ အာစရိယော၊ သည်။ အဂ္ဂိ၊ မီးကို။ ဂိလန္တောဝိယစ၊ မျှသောယောကျ်ားကဲ့သို့၎င်း။ (ကိဠန္တောဝိယ ဟူ၍လည်းရှိ၏။ ကိဠန္တောဝိယစ၊ ကစားသောယောကျ်ားကဲ့သို့၎င်း ဟုယောဇနာ)။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ အသိဓာရံ၊ ထက်လွှစွာသော သန်လျက်သွားကို။ ပရာမသန္တောဝိယစ၊ သုံးသပ်သော ယောကျ်ားကဲ့သို့၎င်း။ မုဋ္ဌိနာ၊ လက်ဆုပ်ဖြင့်။ သိနေရံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို။ ဝဒါလေတုကာမောဝိယစ၊ ခွဲခြင်းငှာ အသိရှိသောယောကျ်ားကဲ့သို့၎င်း။ ကကစဒန္တပန္နိယံ၊ လွှသွားအာဉ်၌။ ကိဠမာနောဝိယစ၊ ကစားသောယောကျ်ားကဲ့သို့၎င်း။ ပတိန္ဒမဒေစဏ္ဍဟတ္ထိ၊ ပြင်းစွာအမုန်ယစ်သောကြမ်းတန်းသောဆင်ကို။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဂဏ္ဍန္တောဝိယစ၊ ကိုင်သောယောကျ်ားကဲ့သို့၎င်း။ ဝဏ္ဏာရဟသောဝ၊ ချီးမွမ်းခြင်းငှာသာ ထိုက်သော။ ရတနတ္ထယဿ၊ ဧ၊ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ဘာသမာနော၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍။ အနယဗျသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပုဏိဿတိ၊ ရောက်လတ္တံ့။ ဧဝါပန၊ စင်စစ်သဖြင့်ကား။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ ဂူယံဝါ၊ မစင်ကို၎င်း။ အဂ္ဂိဝါ၊ ကို၎င်း။ ကဏ္ဍကံဝါ၊ ဆူးကို၎င်း။ ကဏ္ဍသပ္ပံဝါ၊ မြွေဟောက်ကို၎င်း။ အက္ကမန္တေ၊ နင်းသည်ရှိသော်။ သူလံဝါ၊ တံကျင်ထက်သို့မူလည်း။ အတိ

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ်

ရူဟန္တေ၊ တက်သညှိရှိသော်။ ဟလာဟလံ၊ လတ်တလော သေစေတတ်
သော။ ဝိသံဝါ၊ အဆိပ်ကိုမူလည်း။ ခါဒန္တေ၊ စားသည်ရှိသော်။ ခါရော
ဒကံဝါ၊ ကြမ်းတန်းသောရေကိုမူလည်း။ (အေးလှစွာသော ရေကို
မူလည်းဟူ)။ မက္ခလန္တေ၊ ချိုးသည်ရှိသော်။ နရကပပါတံဝါ၊ အသူတရာ
အသူတထောင်နက်သောကမ်းပါးပြတ်သို့မူလည်း။ ပပတန္တေ၊ ဆင်းသည်
ရှိသော်။ အန္တေဝါသိနာ၊ တပည့်သည်။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ အနုကာ
တဗ္ဗံ၊ အတုလိုက်၍ပြုအပ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိကသ္မာ၊ အတယ်
ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မဿကာ၊ ကံသာ
လျှင် မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အနုကာတဗ္ဗံ၊ သည်။
နဟောတိ၊ မဖြစ်။

အတယ်သို့လျှင် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်သနည်းဟု သူမေးတွယ်
ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ အတ္တနော ကမ္မာနုရူပမေဝ ဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ
စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

သတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ကမ္မနုရူပမေဝ၊ ကံအားလျော်စွာသာ
လျှင်။ ဂတိံ၊ အလားသို့။ (လားခြင်းသို့လည်းဟူ)။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။
ဝိဘာ၊ အတသည်။ ပုတ္တဿ၊ ၏။ ကမ္မေန၊ ကြောင့်။ ဂတိံ၊ သို့။ နေဝဂစ္ဆန္တိ၊
မရောက်။ ပုတ္တောဝိ၊ သည်လည်း။ ဝိတု၊ ၏။ ကမ္မေန၊ ကြောင့်။ နဂစ္ဆတိ၊
မရောက်။ မာတာ၊ သည်။ ပုတ္တဿ၊ ၏။ ကမ္မေန၊ ကြောင့်။ နဂစ္ဆတိ၊
မရောက်။ ပုတ္တောဝိ၊ သည်လည်း။ မာတုယာ၊ ၏။ ကမ္မေန၊ ကြောင့်။
နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဘာတာ၊ မောင်သည်။ ဘဂိနိယာ၊ နှမ၏။ ကမ္မေန၊
ကြောင့်။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဘဂိနိ၊ နှမသည်။ ဘာတု၊ မောင်၏။ ကမ္မေန၊
ကြောင့်။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အာစရိယော၊ သည်။ အန္တေဝါသိနော၊
တပည့်၏။ ကမ္မေန၊ ကြောင့်။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အန္တေဝါသိ၊ သည်။
အာစရိယဿ၊ ၏။ ကမ္မေန၊ ကြောင့်။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ မယျဉ္ဇ၊ ဝါ၏
လည်း။ အာစရိယော၊ သည်။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ ရတနာနံ၊ တို့၏။ အဝဏ္ဏံ၊
ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ဘာသတိ၊ ၏။ အရိယူပဝါဒေါ၊ အရိယာတို့ကိုကဲ့ရဲ့ခြင်း
သည်။ မဟာသာဝဇ္ဇောခေါပန၊ အပြစ်ကြီးသလျှင်ကတည်း။ ဣတိဝေ၊
ဤသို့။ ယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဥပ္ပုဇ္ဈိတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ အာစရိယဝါဒံ၊
ဆရာစကားကို။ (ဆရာအယူကိုလည်းဟူ)။ မဒ္ဒမာနော၊ ဖျက်သည်ဖြစ်၍။
သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ကာရဏမေဝ၊ အကြောင်းဟုတ်သည်ကိုသာလျှင်။
ကာရဏတော၊ အားဖြင့်။ အပဒိသန္တော၊ ညွှန်းသည်ဖြစ်၍။ အနေကပရိ

၁၃၈ သုတ်သံလက္ခဏာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယာယေန၊ ချားစွာသောအကြောင်းဖြင့်။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ ရတနာနံ၊
တို့၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဘာသိတုံ၊ ဌာ။ အာရဇ္ဈေ၊ အားထုတ်၏။
ယဏာကိ၊ အဘယ်သူကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ (တံကား နိပါတ်မျှသာ
တည်း)၊ ပဏ္ဍိတဇာတိကော၊ ပညာရှိသဘောရှိသော။ ကုလပုတ္တော၊
ကောင်းသောအကျင့်ရှိသောအမျိုးသားသည်။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ ရတနာနံ၊
တို့၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသိတုံ၊ ဌာ။ အာရဇ္ဈေ၊ ယဏာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တေန၊
ကြောင့်။ သုပ္ပိယဿပန ။ပ။ သံဃဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိတိ၊ သုပ္ပိယဿပန
။ပ။ သံဃဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဝဏ္ဏသဒ္ဓါ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

တတ္ထပါဌေ၊ ထိုဗုဒ္ဓဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ အစရှိသောပါဌ်၌။ သမထိနိ
ဝိဇ္ဇော၊ သော။ ဝဏ္ဏော၊ ဝဏ္ဏသဒ္ဓါကို။ သဏ္ဌာန ဇာတိ ရူပါယတန
ကာရဏ ပမာဏဂုဏ ပသံသာဒိသု၊ သဏ္ဌာန်အမျိုး ရူပါရုံအကြောင်း
အတိုင်းအရှည် ကျေးဇူး ချီးမွမ်းခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ရှုအပ်၏။
တတ္ထ၊ ထိုသဏ္ဌာန် အစရှိကုန်သော ဝဏ္ဏသဒ္ဓါ၏ အနက်တို့တွင်။ မဟန္တံ ။ပ။
အဘိနိမ္မိနိတွာတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ သဏ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏောတိ၊ ဝဏ္ဏဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ သပ္ပရာဇဝဏ္ဏံ၊ မြွေမင်း၏ သဏ္ဌာန်ကို။
အဘိနိမ္မိနိတွာ၊ ဘန်ဆင်း၍။ ဗြာဟ္မဏောဝသေဇ္ဇော၊ ပ။ ဝဏ္ဏောတိအာဒိသု၊
တို့၌။ ဇာတိ၊ အမျိုးကို။ ဝဏ္ဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဗြာဟ္မဏောဝ၊
ပုဏ္ဏားသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏော၊ အမျိုးသည်။ သေဇ္ဇော၊ မြတ်၏။
အညော၊ သော။ ဝဏ္ဏော၊ သည်။ ဟိနေ၊ ယုတ်၏။ ပရမာယ ။ပ။
ဂတောတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ရူပါယတနံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ပရမာယ၊ မြတ်စွာသော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ၊ အဆင်းကိုယ်နှင့်။ (တနည်း
ကား) ကြာညိုအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ၏။

နဟရာမိ ။ပ။ ဂန္ဓထေနောတိ ဝုစ္စတိတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ကာရဏံ၊
အကြောင်းကို။ ဝဏ္ဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ နဟရာမိ၊ မခိုး။
နဘဉ္ဇာမိ၊ မချိုးမဖျက်။ အာရာ၊ အဝေးမှ။ ဝါရိဇံ၊ ကြာကို။ သိဇ္ဈာမိ၊
နမ်း၏။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ဧကန ဝဏ္ဏေန၊ အဘယ်အကြောင်း
ကြောင့်။ ဂန္ဓထေနောတိ၊ နံသာခိုးဟူ၍။ ဝုစ္စတိနန၊ ဆိုဘိသနည်း။ တယော

၁။ ဆဋ္ဌမူအဋ္ဌကထာ၌ ဝဏ္ဏန္တိ ဝဏ္ဏသဒ္ဓါဟုရှိ၏။ ဝဏ္ဏန္တိ ဟူရာ၌ ဝဏ္ဏသဒ္ဓါ၊
ဗျသဒ္ဓါကို ဟုအနက်ပေး။

ပတ္တဿ ဝဏ္ဏာတိ အာဒိသု၊ တိဉ္စ။ ပမာဏံ၊ ကိ။ ဝဏ္ဏောတိ၊ ဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ပတ္တဿ၊ သပိတ်၏။ ဝဏ္ဏာ၊ ပမာဏတို့သည်။ တယော၊
သုံးပါးတို့တည်း။ ကဒါသည္ဇဉ္စာပန ။ပ။ ဝဏ္ဏာတိအာဒိသု၊ တိဉ္စ။ ဂုဏော၊
ကိ။ ဝဏ္ဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။ ကဒါ၊ အဘယ်
အခါ၌။ တေ တယာ၊ သည်။ ဂေါတမဿ၊ သော။ သမဏဿ၊ ဧ။
ဇုမေဝဏ္ဏာ၊ ဤကျေးဇူးတို့ကို။ သည္ဇဉ္စာပန၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သနည်း။
ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိတိ အာဒိသု၊ တိဉ္စ။ ပသံသာ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို။
ဝဏ္ဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ဝဏ္ဏာရဟဿ၊ ချီးမွမ်းထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်
အား။ ဝဏ္ဏံ၊ ချီးမွမ်းစကားကို။ ဘာသတိ၊ ဧ။ ဇုမ၊ ဤဝဏ္ဏံဘာသတိ
ဟူသောပါဌ၌။ ဂုဏောပိ၊ ကျေးဇူးကို၎င်း။ ပသံသာပိ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို
၎င်း။ ဝဏ္ဏောတိ၊ ဝဏ္ဏဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအင်၏။ အယံ၊ ဤဗြဟ္မဒတ်
အမည်ရှိသော လုလင်သည်။ ဘူတမေဝ၊ ဟုတ်မှန်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။
တံတံကာရဏံ၊ ကိ။ အပဒိသန္တော၊ ညွှန်းသည်ဖြစ်၍။ အနေကပရိယာ
ယေန၊ ဖြင့်။ ရတနတ္ထယဿ၊ အား။ (၏လည်းဟူ)၊ (ဂုဏသဒ္ဓါနှင့်သမ္ပန်
စပ်)။ ဂုဏုပသံဟိတံ၊ ဂုဏ်နှင့်စပ်သော။ ပသံသံ၊ ချီးမွမ်းစကားကို။ အဘာသိ
ကိရ၊ ဆိုသတတ်။

ဆရာ-ဗြဟ္မဒတ်အမည်ရှိသော လုလင်သည် ရတနာသုံးပါးဂုဏ်နှင့်
စပ်သော ချီးမွမ်းစကားကို ဆိုပေ၏ဟုဆိုပြီ။ အသို့ဆိုသောသူသည်
ရတနာသုံးပါးဂုဏ်နှင့်စပ်သောစကားကို ဆိုသည် မည်ပါသလောဟု
သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တတ္ထ ဣတိဝိသော အစရှိ
သောပါဌကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

တတ္ထ၊ ထိုရတနာသုံးပါးအား ချီးမွမ်းသောစကားကိုဆိုရာ၌။ ဣတိဝိသော
။ပ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေနစ၊ ဖြင့်၎င်း။ ယေတေ
ဘိက္ခဝေ ။ပ။ ပသန္နာတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေနစ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဧကပုဂ္ဂ
လော၊ ။ပ။ အသမသမောတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေနစ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဗုဒ္ဓဿ၊
၏။ ဝဏ္ဏော၊ ဂုဏ်ကိုချီးမွမ်းခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။

သာဓကပါဌတို့၌ အနက်ကား- ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယေတေပုဂ္ဂလာ၊
တို့သည်။ ဗုဒ္ဓော၊ ။ပ။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကုန်၏။ ဧကပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။
အဝ္ဂေ၊ မြတ်သောအရာ၌။ ပသန္နာ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသမော၊
အတူမရှိသော။ အသမသမော၊ အတူမရှိသော ဘုရားတို့နှင့်။

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

တူထသော၊ ကေပုဂ္ဂလော၊ တုဘက်မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေကို ယူသောအားဖြင့် ဖြစ်သည် ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဂဝတားသည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာဟောအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ ဓမ္မော၊ သည်။ အာလယသမုပ္ပါတော၊ တဏှာကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်တတ်၏။ ဝဇ္ဇုပစ္ဆေဒေါ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲကို ဖြတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယေတေပုဂ္ဂလော၊ တို့သည်။ အရိယေ၊ ဖြူစင်သော။ အဋ္ဌာရိကေ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ မဂ္ဂေ၊ ပဿန္နာ၊ ကုန်၏။ တေပုဂ္ဂလော၊ တို့သည်။ အဂ္ဂေ၊ ပဿန္နာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၎င်း။ ဝေမာဒိဟိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဝဇ္ဇော၊ ဂုဏ်နှင့်စပ်သော ချီးမွမ်းခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိခြင်းငှာ တတ်ကောင်းပါ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာဝကုသံဃော၊ သည်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယေတေပုဂ္ဂလော၊ တို့သည်။ သံဃော၊ ပဿန္နာ၊ ကုန်၏။ တေပုဂ္ဂလော၊ တို့သည်။ အဂ္ဂေ၊ မြတ်သောအရာ၌။ ပဿန္နာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ ဝေမာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ နယေဟိပန၊ တို့ဖြင့်ကား။ ဟံဿ၊ ၏။ ဝဇ္ဇော၊ ဂုဏ်နှင့်စပ်သော ချီးမွမ်းခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဆရာ-ဣတိပိသော၊ သွာက္ခာတော၊ သုပ္ပဋိပန္နောအစရှိသည်ဖြင့်ရတနာ သုံးပါးဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆရာဆိုပေပြီ။ ထိုသို့သော နည်းဖြင့်သာ ချီးမွမ်းကောင်းသလောဟု သူမေးတွယ်၍၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ပဟောန္တေန ပန အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထို ပါဌ်၏အတ္ထကား-

ပဟောန္တေန၊ စွမ်းနိုင်သော။ ဓမ္မကထိကေနပန၊ တရားဟောတတ်သော ရဟန်းသည်ကား။ ပဉ္စနိကာယေစ၊ ငါးပါးသော နိကာယ်တို့သို့၎င်း။ နဝင်္ဂါ၊ ကိုးပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ သတ္ထုသာသနဉ္စ၊ ဘုရားသာသနာသို့ ၎င်း။ စတုရာသီတိ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိစ၊ ထိုသို့၎င်း။ ဩဂါဟိတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်၍။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ တို့၏။ ဝဇ္ဇော၊ ဂုဏ်ကို။ ပကာသေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။

ထိုသို့ ရှစ်သောင်းလေးထောင် အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဓမ္မက္ခန္ဓာသို့ ဉာဏ်ဖြင့်သက်၍ ချီးမွမ်းသော သမ္ပသာဒနိယသုတ် အစရှိသည်တို့ကို သို့ ဘုရားဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းရာ သုတ်မဟုတ်သောကြောင့် အရာမဟုတ်

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ်

၁၂၁

သည့်သို့ ဝင်သည်မမည်ပါပြီလောဟူသော စောဒနာကို ပယ်လို၍
ဣမသို့ ဟိ ဌာနေ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏
အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝယုတ္တံ၊ ၏။ ဣမသို့ ဌာနေ၊ ဌ။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ တို့၏။ ဂုဏော၊ တို့ကို။
ပကာသေန္နေ၊ ပြတတ်သော။ ဓမ္မကထိကော၊ ကို။ အတိတ္ထေ၊ အရာ
ဌာနမဟုတ်သည်တို့သို့။ ပက္ခန္ဓော၊ ဝင်သော။ ဓမ္မကထိကောတိ၊ ဟူ၍။
ဝတ္ထု၊ ဌာ။ နသတ္တာ၊ ကောင်း။ ဟိကသွာ၊ ကြောင့်။ နသတ္တာ၊ နည်း။
ဤဒိသေသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဓမ္မကထိကဿ၊ ၏။ ထာမော၊
အစွမ်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တသွာ၊ ကြောင့်။ နသတ္တာ၊ ကောင်း။

ဣတိပိ သောဘဂဝါ အစရှိသော ဂုဏ်ဖြင့် ရတနာသုံးပါးဂုဏ်ကို
ချီးမွမ်းအပ်ကြောင်းကိုဆို၏။ ဗြဟ္မဒတ်သည် ထိုသို့ချီးမွမ်းအပ်ကြောင်း
ကို မသိတကား၊ အသို့ ချီးမွမ်းနိုင်အံ့နည်းဟူသော စောဒနာကြောင့်
ဗြဟ္မဒတ္တော ပနစသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဗြဟ္မဒတ္တော၊ ဗြဟ္မဒတ်အမည်ရှိသော။ မာဏဝေါပန၊ လှလင်သည်ကား။
အနဿဝါဒိမတ္ထသမ္ဗန္ဓိတေန၊ တဆင့်ကြားခြင်းအစရှိသော စကားမျှနှင့်
ပင်စပ်သော။ အတ္ထနေ၊ မိမိ၏။ ထာမေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ရတနတ္ထယဿ၊
၏။ ဝတ္ထု၊ ကျေးဇူးကို။ ဘာသတိ၊ ချီးမွမ်း၏။

ဣတိဟ တေ ဥဘော အာစရိယန္တေဝါသီတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊
ကုန်သော။ တေအာစရိယန္တေဝါသီကာ၊ ထိုဆရာတပည့်တို့သည်။ အည၊
မညဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အညော၊ တယောက်သည်။ အညဿ၊
တယောက်အား။ (နှင့်လည်းဟူ)။ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနီကဝါဒါတိ၊ ဟူသည်ကား။
ဤသကမ္ပိ၊ စဉ်းငယ်လည်း။ အပရိဟရိတွာ၊ မခပ်မိကြမှု၌။ ဥဇ္ဇမေဝ၊
ဖြောင့်ဖြောင့်သာလျှင်။ (စင်စစ်သာလျှင်လည်းဟူ)။ ဝိဝိပေစ္စနီကဝါဒါ၊
အထူးထူးအပြားပြား ဆန့်ကျင်သောစကားရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။

အဘယ်သို့သော ဆန့်ကျင်ခြင်းသည် အထူးထူးအပြားပြား ဆန့်ကျင်
ခြင်းမည်သနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ အနေ
ကဝါရံ။ပ။ အတ္တောကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

၁။ အတိတ္ထေန ပက္ခန္ဓော-ဆဋ္ဌ။ အတိတ္ထေန၊ ဆိပ်မဟုတ်သဖြင့်။ ပက္ခန္ဓော၊
ဝင်သော-ဟုအနက်ပေး။

အကြိမ်များစွာလျှင် ဆန့်ကျင်သောစကား ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သည် ဥဇုဝိပစ္စနိကဝါဒါ မည်၏ဟု ဆရာဆိုပြီ။ အဘယ်သို့ အကြိမ်များစွာ ဆန့်ကျင်သောစကား ရှိကုန်သနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ အာစရိယေန ဟိ အစရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထို ပါဠိ၏အတ္ထကား-

သွားလျှင် သွားခြင်း ရပ်လျှင် ရပ်ခြင်း ထိုင်လျှင် ထိုင်ခြင်းသို့ လိုက်
ခြင်းကို ဣရိယာပုထ်သို့ အစဉ်လိုက်၏ဟု ဆိုအပ်လေသလောဟ

သုမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ သိသာနုလောကိနော။ပ။
အတ္ထောကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

သိသာနုလောကိနော၊ ဦးခေါင်းကို မျှော်၍ကြည့်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊
၍။အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ကသ္မာပန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ရှင်တော်ဘုရားသည်။ တံအဒ္ဓါနံ၊ ထို
ခရီးကို။ ပဋိပန္နော၊ ကြသွားတော်မူသနည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (စသဒ္ဓါ
ဥပချာသ)။သုပ္ပိယော၊ သည်။ အနုဗန္ဓော၊ အစဉ်လိုက်သနည်း။ ကသ္မာ၊
ကြောင့်။ သောသုပ္ပိယော၊ သည်။ ရတနတ္ထယဿ၊ ၏။ အဝဏ္ဏံ၊ ကို။
ဘာသတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေဝဒေယျ၊ အံ။ ဘဂဝါ၊ ဘုရားရှင်သည်။
(တာဝသဒ္ဓါ ဝတ္ထဗ္ဗန္တရာပေက္ခတည်း)။ တသ္မိံကာလေ၊ ဤ။ ရာဇဂဟပရိ
ဝတ္ထကေသု၊ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ ထက်ဝန်းကျင်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌာရသသု၊
တဆွဲရှစ်ရပ်ကုန်သော။ မဟာဝိဟာရေသု၊ ထို့တွင်။ အညတရသ္မိံ၊
တကျောင်းကျောင်း၌။ ဝသိတွာ၊ နေတော်မူ၍။ ပါတောဝ၊ စောစောက
လျှင်။ သရီရပဋိဇ္ဇဂ္ဂနံ၊ ကိုယ်ကို သုတ်သင်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘိက္ခာစာရ
ပလ္လာယံ၊ ဆွမ်းခံအံ့သောအခါ၌။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော၊ ရဟန်း
အပေါင်းရံလျက်။ ရာဇဂဟေ၊ ဤ။ ဝိဇ္ဇာယ၊ ဆွမ်းအလိုငှာ။ စရတိ၊ ၏။
သောဘဂဝါ၊ သည်။ တံဒိဝသံ၊ ဤ။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ သုလဘဝိဇ္ဇာ
ပါတံ၊ ရလွယ်သော ဆွမ်းရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်း၏
နောက်၌။ ဝိဇ္ဇာပါတပဋိတ္တန္တော၊ ဆွမ်းခံရွာမှပွဲသည် ဖြစ်၍။ ဘိက္ခုသံဃံ၊
ကို။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ နာဠန္ဒံ၊ နာဠန္ဒမြို့သို့။
ဂမိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရာဇဂဟတော၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။
တံအဒ္ဓါနံ၊ ထိုခရီးကို။ ပဋိပန္နော၊ ၏။ သုပ္ပိယောဝိ၊ သည်လည်း။ (ခေါ
ကား ပဒပူရဏတည်း)။တသ္မိံကာလေ၊ဤ။ရာဇဂဟပရိဝတ္ထကေ၊ ရာဇဂြိုဟ်
ပြည်၏ အပဖြစ်သော။ အညတရသ္မိံ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကောရာမေ၊ ပရိဗိုဇ်
တို့၏ကျောင်း၌။ ဝသိတွာ၊ ၍။ ပရိဗ္ဗာဇကပရိဝုတော၊ လျက်။ ရာဇဂဟေ၊
ဤ။ ဘိက္ခာယ၊ ငှာ။ စရတိ၊ ၏။ သောဝိသုပ္ပိယော၊ သည်လည်း။ တံဒိဝသံ၊
ဤ။ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသင်္ဃာယ၊ ပရိဗိုဇ်ပရိသတ်အား။ သုလဘဘိက္ခံ၊ ရလွယ်
သောဆွမ်းရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘုတ္တပါတရာသော၊ နံနက်စာ စားပြီး
သည်ဖြစ်၍။ ပရိဗ္ဗာဇကေ၊ ထိုကို။ ပရိဗ္ဗာဇကပရိက္ခာရံ၊ ပရိဗိုဇ်တို့၏
ပရိက္ခရာကို။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ နာဠန္ဒံ၊ သို့။ ဂမိဿာမိ၊ အံ။ ဣစ္စေဂ

ဣတိဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ တံမဂ္ဂပဋိပန္နဘာဝံ၊ ထိုခရီးကို သွားတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ အနုဗန္ဓော၊ အစဉ်လိုက်၏။ သစေပန ဇာနေယျ၊ အံ့။ နာနုဗန္ဓေယျ၊ ရာ။ သော၊ ထိုသုပ္ပိယသည်။ အဇာနိတွာ၊ ၍လျှင်။ ဂစ္ဆန္တော၊ ၍။ ဂိဝံ၊ လည်ကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ၍။ ဩလောကိယမာနေ၊ ကြည့်လတ်သော်။ ရတ္ထကမ္မလ ပရိက္ခိတ္တံ၊ နိသော ကမ္မလာတို့ဖြင့် ရံအပ်သော။ ဇင်္ဂမ ကနက ဂိရိသိခရံ ဣဝ၊ ရုရုသွားသော ရွှေတောင်ထွဋ်ကဲ့သို့။ ဗုဒ္ဓသိရိယာ၊ ဘုရားရှင်၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်။ သောဘဓာနံ၊ တင့်တယ်တော်မူသော။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်၏။

ဘုရားရှင်၏ တင့်တယ်တော်မူခြင်း

ဘုရားရှင်၏တင့်တယ်ခြင်းဖြင့် တင့်တယ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ကိုမြင်လေ၏ဟူပြီ။ ထိုအခါ၌ အဘယ်သို့လျှင် ဘုရားရှင်၏ တင့်တယ် ခြင်းဖြစ်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ တသို့ ကိရစသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်အတ္ထကား-

တသ္မိံသမယေ၊ ဌ။ ဒသဗလဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သရီရတော၊ မူ။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်ကုန်၍။ ဆဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိယော၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ရောင် ခြည်တော်တို့သည်။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အသီတိဟတ္ထပမာယော၊ အတောင်ရှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ ဌ။ အာဓာဝန္တိကိရ၊ ရွှေရူပပြီးကုန်သတတ်။ ဝိဓာဝန္တိကိရ၊ ထိုမှဤမှပြီးကုန်သတတ်။

ရောင်ခြည်ခြောက်ပါး ဟူသည်ကား ညိုသောရောင်ခြည်၊ ရွှေသော ရောင်ခြည်၊ နီသောရောင်ခြည်၊ ဖြူသောရောင်ခြည်၊ မောင်းသောရောင် ခြည်၊ ပြိုးပြိုးပြက်သော ရောင်ခြည်တည်း။

ထိုရောင်ခြည်တို့ကြောင့် တောအုပ်၏ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို ပြတော်မူလို၍ ရတနာဝေဠ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထို ပါဌ်၏အတ္ထကား-

ရတနာဝေဠ ရတနဒါမ ရတနစုဏ္ဏ ဝိပွကိဏ္ဏိဝိယစ၊ ရတနာရွှေလုံး ရတနာ ပန်းဆိုင်း ရတနာမှုန့်တို့ဖြင့် ကြွယ်သကဲ့သို့၎င်း။ ပဿာရိတ ရတန စိတ္တ ကဉ္စနပဋံ ဣဝစ၊ ကောင်းစွာဖြန့်အပ်သော ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ် သော ရွှေပြားကဲ့သို့၎င်း။ ရတ္ထသုဝဏ္ဏရသနိသိဉ္ဇမာနံ ဣဝစ၊ ဦးသစ်သော နီသောရွှေရည်တို့ဖြင့် သွန်းဘိသကဲ့သို့၎င်း။ ဥက္ကာသတနိပါတ သမာ

ကုလံ ဣဝစ၊ ဥက္ကာတရာကျသဖြင့် နှောင့်ရှက်ဘိသကဲ့သို့၎င်း။ နိရန္တရ
 ဝိပွကိဏ္ဍ ကဏိကာရပုပ္ဖံ ဣဝစ၊ မပြတ်ကြဲအပ်သော မဟာလောကားပွင့်ကဲ့
 သို့၎င်း။ ဝါယုဝေဂကိစ္ဆိ ဝိနဝိဋ္ဌစုဏ္ဍံ ဣဝစ၊ လေ၏အဟုန်ဖြင့်လွင့်သော
 ဆုန်းမှုန့်ကဲ့သို့၎င်း။ ဣန္ဒနေ ဝိဇ္ဇုလတာ တာရာဂဏပွတာ ဝိပုရိတ ဝိစ္ဆ
 ရိတံ ဣဝစ၊ သက်တင်ရေး လျှပ်စစ်နွယ် ကြယ်အပေါင်းတို့၏ အရောင်တို့
 ဖြင့် ပြုံးပြုံးပြက် ထွက်ဘိသကဲ့သို့၎င်း။ တံဝနန္တရံ၊ ထိုတောအုပ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

ရောင်ခြည်တို့ကြောင့် ခံတာအုပ်၏ ဖြစ်ဟန်ကို ဆရာဆိုပြီ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားကိုယ်တော်ကား ထိုရောင်ခြည်တော်တို့ကြောင့်အသို့ဖြစ်သနည်း
 ဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ အသိတိ အစရှိသောပါဌ
 ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

အသိတိ အနုဗျဉ္ဇနာနုရဉ္စိတံ၊ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာငယ်တို့ဖြင့်
 ဆိုးအပ်သော။ (တပ်စွန်းအပ်သောတည်းဟူ)။ (ပနသဒ္ဓါ ပဒေါလင်္ကာရ
 တည်း)။ သဂဝတော၊ ၏။ သရီရဉ္စ၊ ကိုယ်တော်သည်လည်း။ (ဟောတိ
 ဌစင်)။ ဝိကသိဘကမလုပ္ပလံ၊ ပွင့်သော ကြာနီ၊ ကြာညိုရှိသော။ သရံ
 ဣဝစ၊ ရေအိုင်ကဲ့သို့၎င်း။ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လံ၊ ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော။ ပါရိစ္ဆတ္တ
 ကံဣဝစ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်ကဲ့သို့၎င်း။ တာရာမရိစိဝိကသိတံ၊ ကြယ်
 အပေါင်းတို့၏ အရောင်ဖြင့် ပွင့်လင်းသော။ ဂဂနတလံဣဝစ၊ ကောင်း
 ကင်ပြင်ကဲ့သို့၎င်း။ သိရိယာ၊ ဘုရားရှင်၏တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်။ သိရိ၊ တပါး
 သောသူတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကို။ (ကံထည့်ပါ)။ အဝဟသန္တံဣဝစ၊ ပြက်
 ရယ်မှု ပြုသကဲ့သို့၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ သဂဝတော၊ ၏။ (လက္ခဏ
 သဒ္ဓါနှင့်စင်)။ ဗျာမပ္ပတာ ပရိက္ခေပ ဝိလာသိနီ၊ တလံမျှလောက်သော
 အရောင်အဝန်းတို့ဖြင့် တင့်တယ်ခြင်းရှိသော။ ဒုတ္တိံသဝရလက္ခဏမာလာ
 စ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်တည်းဟူ
 သော ပန်းသည်လည်း။ ဂန္ဓေတွာ ဂန္ဓေတွာ၊ ကုံး၍ကုံး၍။ (ဖွဲ့၍ဖွဲ့၍လည်း
 ဟူ)။ ဌဝိတဒုတ္တိံသ စန္ဒမာလာယစ၊ ထားအပ်သော သုံးဆယ့်နှစ်ခုသော
 လတည်းဟူသော ပန်း၏၎င်း။ ဒုတ္တိံသသူရိယမာလာယစ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ခု
 သော နေတည်းဟူသော ပန်း၏၎င်း။ (သိရိ၌ သမ္ပန်ချည်းစင်လေ)။

၁။ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လံ-သဗ္ဗေန ပကာရေန ဖရိတော သမန္တတော ဖုလ္လံတိ ဝိက
 သတိတိ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လံ၊ အ-ကာရဿ အာ-ကာရံ ရ-ကာရဿစ လ-ကာရံ
 ကတွာ။

အမှာ။ ။အချို့ပါ၌ မာလာဝိယဟုရှိ၏။ မသင့်။ မာလာယဟူ၍ သာရှိသင့်သည်။ ထိုကြောင့်။ ဇီကာ၌ ဌဝိတဒ္ဓတ္တိံသ စန္ဒမာလာယာ တိသိရိံ အဘိဘဝန္တံ ဣဝါတိ သမ္ပန္နောဟု ဆိုသည်။

ပရိပါဒိယာ၊ အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်။ ဌဝိတ ဒ္ဓတ္တိံသ စတ္တဝတ္တိ ဒ္ဓတ္တိံသ သတ္တဒေဝရာဇာ ဒ္ဓတ္တိံသ မဟာဗြဟ္မာနံ၊ ထားအပ်သော သုံးကျိပ် နှစ်ယောက်သော စကြာမင်း၊ သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော သိကြားမင်း၊ သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော ဗြဟ္မာကြီးတို့၏၎င်း။ သိရိံ၊ တင့်တယ်ခြင်းကို။ သိရိယာ၊ ဘုရားရှင်၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်။ အဘိဘဝန္တံဣဝ၊ နှိပ်စက်ဘိ သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အမှာ။ ။ဤဒ္ဓတ္တိံသ စန္ဒမာလာယ အစရှိသော ဥပမာတို့ကား သုမောဓာလင်္ကာရကျမ်း၌လာသော ဥပမာအများတို့တွင် ပရိကပ္ပေါ ပမာတည်း။ ပရိကပ္ပေါပမာ ဟူသည်ကား ကြံ၍သာ ဥပမာပြုသည်။ နှစ်ခုသော လ သုံးဆယ့်နှစ်ခုသော နေ သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော စကြာမင်း ဤသို့အစရှိသော အရေအတွက်ရှိသည်မဟုတ်ဟူလိုသည်။

တစ္ဆ ဘဝန္တံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကိုလည်း။ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံကုန်သော ရဟန်းတို့ သည်လျှင်။ အပ္ပိစ္ဆာ၊ နည်းသောအလိုရှိကုန်၏။ သန္တုဗ္ဗာ၊ ရောင့်ရဲလှပ ကုန်၏။ ပဝိဝိတ္တာ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်သောစိတ် ရှိကုန်၏။ အသံ သဗ္ဗာ၊ လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်း မရှိကုန်။ စောဒကော၊ မကောင်းမှုကို ပြုသောသူကို အပြစ်တင်တတ်ကုန်၏။ ပါပဂရဟိနော၊ မကောင်းမှုကို ကဲ့ရဲ့တတ်ကုန်၏။ ဝတ္ထာရော၊ သူတပါးတို့ကို ဆုံးမတတ်ကုန်၏။ ဝစနက္ခ မာ၊ ဆိုဆုံးမလွယ်ကုန်၏။ သီလသမ္ပန္နာ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ သမာဓိ ပညာ၊ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန သမ္ပန္နာ၊ သမာဓိ ပညာ အရဟတ္တဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခနာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ တေသံ ဘိက္ခုနံ၊ ထိုရဟန်းအပေါင်းတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (ဝိဇာယတိ၌စင်)။ ရတ္တကမ္မလ ပါကာရ ပရိက္ခိတ္တော၊ နိသောကမ္မလာ အရံတို့ဖြင့် ရံအပ်သော။ ကဉ္ဇနထမ္ဘောဝိယစ၊ ရွှေတိုင်ကဲ့သို့၎င်း။ ရတ္တ ပဒမသဏ္ဌမဇ္ဈဂတာ၊ နိသော ကြာပဒမာ တောအုပ်၏ အလယ်၌ သွားသော။ သုဝဏ္ဏနာဝါဝိယစ၊ ရွှေလှေကဲ့သို့၎င်း။ ပဝါဠဝေဒိကာ ပရိက္ခိတ္တော၊ သန္တာဖြင့်ပြုအပ်သော ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ရံအပ်သော။ အပ္ပိက္ခန္ဓောဝိယစ၊ မီးပုံကြီးကဲ့သို့၎င်း။ တာရာဂဏပရိဝါရိတော၊ ကြယ်

အပေါင်းတို့ဖြင့် ရံအပ်သော။ ပုဏ္ဏစန္ဒောဝိယစ၊ လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့၎င်း။
 မိဂပက္ခိနမ္ပိ၊ သားငှက်တို့၏လည်း။ စက္ခုနိ၊ မျက်စိတို့ကို။ ဝိဏယတိ၊
 နှစ်သက်စေသေး၏။ ဒေဝ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ စက္ခုနိပန၊ တို့ကိုကား။
 ပဂေဝဝိဏယတိ၊ အဘယ်မှာမနှစ်သက်စေဘဲ ရှိနိုင်အံ့နည်း။ ဝိဏယတိဝေ၊
 နှစ်သက်စေနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မိဒိဝသေ၊ ထိုနေ့၌။ (စသဒ္ဓါ
 ကား ဥပချာသနိပါတ်တည်း။ ပနသဒ္ဓါကား ပဒါလင်္ကာရတည်း)။
 ယောဂုယျေန၊ အားဖြင့်။ (ပရိဝါရယိံသုဋ္ဌစင်)။ သုဒမ္မဒမ္မိကာ၊
 ကောင်းစွာဆုံးမ၍ ယဉ်ကျေးကုန်ပြီးသော။ ဂန္ဓယတ္ထိနောဝိယ၊ ဂန္ဓအမျိုး
 ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ဆင်တို့ကဲ့သို့။ ဝိဂတဒေါသာ၊ ကင်းပြီးသော ဒေါသ
 ရှိကုန်သော။ ဝန္တဒေါသာ၊ အန်ပြီးသော ဒေါသရှိကုန်သော။
 ပဘိန္ဒကိလေသာ၊ ဖျက်ဆီးပြီးသော ကိလေသာရှိကုန်သော။ ဝိဇဇိတ
 ဇဇ္ဇာ၊ ဖြေအပ်ပြီးသော ကိလေသာတည်းဟူသော ချုံစည်းရှိကုန်သော။
 ဆိန္ဒဗန္ဓနာ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတည်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်း
 ရှိကုန်သော။ အသိတိမဟာထေရာ၊ ရှစ်ကျိပ်သော မဟာထေရ်တို့သည်။
 ဇေယျဝဏ္ဏံ၊ ဟိမ်အဆင်းနှင့်တူသော။ ပံသုကူလံ၊ ကို။ ဧကံသံ၊ ပခုံးတထက်
 တင်သည်ကို။ ကရိတွာ၊ ၍။ ကတ္ထရဒဏ္ဍံ၊ တောင်ငွေကို။ အာဒါယ
 လုံင်၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပရိဝါရယိံသု၊ ကုန်၏။ သောဘဂဝါ၊ သည်။
 (တံမဂ္ဂံ ပဋိပန္နော ဟောတိဋ္ဌ ဟောတိတြိယာဋ္ဌစင်)။ သယံ၊ မိမိသည်။
 ဝိတရာဂေါ၊ ကင်းပြီးသော ရာဂရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိတရာဂေဟိ၊ ကင်းပြီးသော
 ရာဂရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့သည်။ ပရိဝါရိတော၊ ရံအပ်သည်ဖြစ်၍။
 သယံ၊ သည်။ ဝိတဒေါသော၊ ကင်းပြီးသော ဒေါသရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိတ
 ဒေါသေဟိ၊ ကင်းပြီးသော ဒေါသရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့သည်။ ပရိ
 ဝါရိတော၊ ရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ သယံ၊ သည်။ ဝိတမောဟော၊ ကင်းပြီး
 သော မောဟရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိတမောဟေဟိ၊ ကင်းပြီးသော မောဟရှိကုန်
 သော ရဟန္တာတို့သည်။ ပရိဝါရိတော၊ ဖြစ်၍။ သယံ၊ သည်။ ဝိတတဏှော၊
 ကင်းပြီးသော တဏှာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိတတဏှေဟိ၊ ကင်းပြီးသော တဏှာ
 ရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့သည်။ ပရိဝါရိတော၊ ဖြစ်၍။ သယံ၊ သည်။ နိက္ခိ

၁။ စန္ဒ နှင့် ပန၊ တက္ခရှိရာ၊ စ မှာ ကားဆက်၊ ပန နက်၊ တူးဖွတ်ပေးကြခြင်း။

၂။ သုဒ္ဓမ္မဒမ္မိတာ-ဆဋ္ဌ။ ကောင်းမွန်သော ရင်လွှမ်းအဝတ်ဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်ပြီး
 သော-ဟု အနက်ပေး။ ဤကောင်းသည့် သိုရဟန်းတို့၏ ပံသုကူဆောင်သည်ကို
 ဖြေသောစကားတည်း။

လေသော၊ ကင်းပြီးသော ကိလေသာရှိသည်ဖြစ်၍။ နိတ္တိလေသေဟိ၊ ကင်းပြီးသော ကိလေသာရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့သည်။ ပရိဝါရိတော၊ ဖြစ်၍။ သယံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိသည်ဖြစ်၍။ အနုဗုဒ္ဓေဟိ၊ ဘုရားကိုအစွဲပြု၍ သစ္စာလေးပါးကိုသိကုန်သော ရဟန္တာတို့သည်။ ပရိဝါရိတော၊ ဖြစ်၍။ သတပတ္တပရိဝါရိတံ၊ များစွာသောရွက်ချပ်တို့ဖြင့် ရံအပ်သော။ ကေသရံပိယစ၊ ပတ်ဆံကဲ့သို့၎င်း။ ကေသရပရိဝါရိတံ၊ ပတ်ဆံတို့ဖြင့် ရံအပ်သော။ ကဏ္ဍိကာပိယစ၊ အချက်ကဲ့သို့၎င်း။ (အထွဋ်ကဲ့သို့၎င်းလည်းဟူ)။ အဋ္ဌနာဂသဟဿပရိဝါရိတော၊ ရှစ်ထောင်သော ဆင်ရွှေတို့သည် ခြံရံအပ်သော။ ဆဒ္ဓန္တော၊ ဆဒ္ဓန္တ အမည်ရှိသော။ နာဂရာဇာပိယစ၊ ဆင်မင်းကဲ့သို့၎င်း။ နဂုတိဟံသသဟဿပရိဝါရိတော၊ ကိုးသောင်းသော ရွှေဟင်္သာတို့သည် ခြံရံအပ်သော။ တေရဋ္ဌော၊ တေရဋ္ဌအမည်ရှိသော။ ဟံသရာဇာပိယစ၊ ရွှေဟင်္သာမင်းကဲ့သို့၎င်း။ သေနပ်ပရိဝါရိတော၊ စစ်သည်အပေါင်းတို့သည် ခြံရံအပ်သော။ စက္ကဝတ္တိရာဇာပိယစ၊ စကြဝတေး မင်းကဲ့သို့၎င်း။ ဒေဝဂဏ ပရိဝါရိတော၊ နတ်အပေါင်းတို့သည် ခြံရံအပ်သော။ ဒေဝရာဇော၊ နတ်တို့၏မင်းဖြစ်သော။ သက္ကောပိယစ၊ သိကြားမင်းကဲ့သို့၎င်း။ ဗြဟ္မဂဏပရိဝါရိတော၊ ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည် ခြံရံအပ်သော။ မဟာဗြဟ္မာပိယစ၊ ဗြဟ္မာကြီးကဲ့သို့၎င်း။ အပရိမိတကာလ သမ္ဘိတပုညဗလနိဗ္ဗတ္တာယ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ကာလပတ်လုံး အတန်တလဲလဲ ဆည်းပူးအပ်သော ကောင်းမှု၏ အစွမ်းကြောင့် ဖြစ်သော။ အစိန္တေယျာယ၊ ကြံခြင်းငှာမတတ်နိုင်သော။ အနောပမာယ၊ ဥပမာမရှိသော။ (အတူမရှိသောလည်းဟူ)။ ဗုဒ္ဓလီလာယ၊ ဘုရား၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်။ စန္ဒော၊ လ သည်။ ဂဂနတလံ၊ ကောင်းကင်အပြင်ကို။ ပဋိပန္နောပိယ၊ သွားသကဲ့သို့။ တံမဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကြွသွားတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓသာဝကနှင့် တိတ္ထိယသာဝကတို့၏ ခြားနားပုံ

အထ၊ ထိုသို့သွားတော်မူသောအခါ၌။ (အဝလောကေသိ၌စပ်)။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနောပမာယ၊ အတူမရှိသော။ ဗုဒ္ဓလီလာယ၊ ဘုရား၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တံ၊ ကြွသွားတော်မူသော။ ဘဂဝန္တဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဩက္ခိတ္တံစက္ကံ၊ ချသောစက္ကုမြွေရှိကုန်သော။ သန္တိန္ဒြိယေ၊ ပြင်သက်သော ဣန္ဒြိယရှိကုန်သော။ သန္တမာနသေ၊ ပြင်သက်သော မိတ်ရှိကုန်သော။ ဥပရိနတေ၊ ယထာကောင်းကင်၌၊ ဌိတံ၊ တည်သော။ ပုဏ္ဏစန္ဒံ၊ လပြည့်ဝန်း

ကို။ နမဿမာနာဝိယ၊ ရှိခိုးကုန်သကဲ့သို့။ ဘဂဝန္တိယေဝ၊ မြတ်စွာဘုရား
 ကိုသာလျှင်။ နမဿမာနေ၊ ရှိခိုးကုန်သော။ ဘိက္ခုစ၊ တို့ကို၎င်း။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။
 ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ အဝလောကေ
 သိ၊ စောင်း၍ကြည့်၏။ (တစောင်းကြည့်၏လည်းဟူ)။ သာပရိသာ၊ ထို
 ပရိသတ်သည်။ ကာဇေဇဏ္ဍကေ၊ ထမ်းဝိုးစွန်း၌။ သြလဂ္ဂေတွာ၊ ဆွဲ၍။
 ဂဟိတော လုဂ္ဂ ဝိလုဂ္ဂ ဝိဌက တိဇဏ္ဍ မောရဝိဇ္ဇ မတ္တိကာပတ္ထ ပသိဗ္ဗက
 ကုဏ္ဍိကာဒိ အနေကပရိက္ခာရ ဘာရတရိတာ၊ ယူအပ်သော ထိုမှဤမှ
 တွဲရဲ့ရှေ့ကျသော အင်းပျဉ် သစ်သားသုံးခွ ဥဒေါင်းခြီးယပ် မြေသပိတ်
 အိတ် ကရား အစရှိသော များသောပရိက္ခရာဝန်တို့ဖြင့် ပြည့်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အသုကဿ၊ ဤမည်သောသူ၏။ ဟတ္ထ၊ လက်တို့သည်။
 သောဘဏာ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ အသုကဿ၊ ၏။ ပါဒါ၊ တို့သည်။
 သောဘဏာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝမာဒိ နိရတ္ထက ဝစနမုခရ ဝိကိဏ္ဏ
 ဝါစာ၊ ဤသို့အစရှိသော အကျိုးမရှိသောစကား ကြမ်းတန်းသောစကား
 ဖရှိဖရဲသော စကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒဿနိယာ၊ ရှုချင်ဘွယ်မရှိ
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပါယာဒိကာ၊ ကြည်ညိုဘွယ်မရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တဿ၊ ထိုသုပ္ပိယပရိမိုဇ်၏။ (ပိပ္ပုဒိသာရောဋ္ဌစင်)။ ဝါ၊ အား။ (ဥဒပါဒိ
 ဋ္ဌစင်)။ တံ၊ ထိုမိမိပရိသတ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဝိပ္ပုဒိသာရော၊ နှလုံးမသာခြင်း
 သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တေန၊ ထိုသုပ္ပိယပရိမိုဇ်သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝဇ္ဇော၊
 ကျေးဇူးကို။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ ယသ္မာပနံ၊ ကြောင့်။
 သေ ဇေသာ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ လာဘ သက္ကာရ ဟာနိယာ စေဝ၊
 လာဘ် အရိအသေပြုခြင်းမှ ယုတ်သောကြောင့်၎င်း။ ပက္ခဟာနိယာစ၊
 အပင်းအသင်းမှ ယုတ်သောကြောင့်၎င်း။ နိစ္စမ္ပိ၊ အမြဲလည်း။ ဘဂဝန္တိ၊ ကို။
 ဥဿုယျတိ၊ ပြုစု၏။

ယသ္မာ ပနေသ ။ပ။ ဥဿုယျတိ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ကသ္မာစသော
 ရတနတ္ထယဿ အဝဏ္ဏိ ဘာသတိ ဟူသော တကိယပုစ္ဆာကို ဖြေ
 သတည်း။

၁။ ပနာတိ အရုစိသံသုစနတ္ထော။ ။ဋီသစ်-၁၉၅။ ပန၊ ထိုသို့သုပ္ပိယသည်
 ဗုဒ္ဓ၏ ကျေးဇူးကိုဆိုအပ်ဆိုသင့်သော်လည်း -ဟု အနုတ်ပေ ။

ပရိဗုဒ္ဓတို့သည် တိတ္ထိဖြစ်လျက် လာဘ် အရိအသေ ပြုခြင်းတို့သည် အသို့လျှင် ဖြစ်ကုန်အံ့နည်းဟု စောဒနာရန်ရှိရကား အညတိတ္ထိယာနံ ဟိ ခသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝယုတ္တံ၊ ၏။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ သာသနာတော်မှ အပ၌ဖြစ်သော တိတ္ထိတို့အား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဗုဒ္ဓ၊ တို့သည်။ လောကေ၊ ၌။ နပုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံးသာလျှင်။ လာဘသတ္တရာ၊ လာဘ် အရိအသေပြုခြင်း တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတောပန၊ ဘုရားဖြစ်သော အခါမှကား။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပရိဟိနလာဘသတ္တရာ၊ ယုတ်သော လာဘ် အရိအသေပြုခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သူရိယဂ္ဂမနေ၊ နေအရုဏ်တက်သောအခါ၌။ ခဇ္ဇောပနကာဝိယ၊ ပိုးစုံန်းကြူးတို့ကဲ့သို့။ နိဿိရိကတံ၊ အရောင်အဝါ မရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက် ကုန်၏။ ဥပတိဿ ကောလိတာနံ၊ ဥပတိဿ ကောလိတတို့၏။ (စသဒ္ဓါ ကား ဥပချာသတည်း)။ သဉ္ဇယဿ၊ သိဉ္ဇည်း၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိတကာလေယေဝ၊ ရဟန်းပြုသောအခါ၌လျှင်။ ပရိဗုဒ္ဓာဇကော၊ တို့သည်။ ဟောပရိသာ၊ များသောပရိသတ်ရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုဥပတိဿကောလိတတို့သည်။ ပတ္တန္တေသုပန၊ သွားကုန်သည် ရှိသော် ကား။ တေသံ၊ ထိုပရိဗုဒ္ဓတို့၏။ သာပရိသာ၊ သည်။ ပရိဟိနာ၊ ယုတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇွိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ကာရုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အယံပရိဗုဒ္ဓာ ဇကော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဘဂဝန္တိ၊ ကို။ ဥဿယျတိ၊ ပြုစု၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံဥဿယျဂိသုဂ္ဂါရံ၊ ထိုပြုစုခြင်းဟူသော အဆိပ်ကို အန်ခြင်းကို။ ဥပ္ပိရန္တော၊ အန်လိုသည်ဖြစ်၍။ ရတနတ္ထယဿ၊ ၏။ အဝတ္ထမေဝ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကိုသာလျှင်။ ဘာသတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဇိ တဗ္ဗော၊ ၏။

၂။ အထခေါ ဘဂဝါ ။ပ။ ဘိက္ခုလံသေနာတိ၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တာယဗုဒ္ဓလီလာယ၊ ထိုဘုရား၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်။ ဂစ္ဆမာနော၊ ကြွသွား လေသော်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ အမ္မလဋ္ဌိကာဒ္ဓါရံ၊ နုပျိုသော သရက်ပင်ရှိသော ဥယျာဉ်တံခါးသို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ၍။ သူရိယံ၊ နေကို။ ဩလောကေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဂန္တု၊ ၄၁။ အာကာလော၊ အခါမဟုတ်။ သူရိယော၊ သည်။ အတ္တင်္ဂမသမိပံ၊ ဝင်ခါနီးသို့။ ဂတော၊ ရောက်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ၊ နုပျိုသောသရက်ပင်ရှိသော ဥယျာဉ်၌။ ရာဇာဂါ

ရကော၊ မင်းကွန်း၌။ ကောရတ္ထိဝါသံ၊ တညဉ်နေခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆိ၊ ကပ်တော်
မူလေ၏။

တတ္ထ၊ ဆိုအမ္မလဋ္ဌိကာယံရာဇာဂါရကော- ဟူသောပါဌ၌။ သမသိနိ
ဝိဋ္ဌဿ၊ သော။ အမ္မလဋ္ဌိကာတိ၊ ပဒဿ၊ ၏။ ရညောဥယျာနန္တိ အတ္ထော၊
ရညောဥယျာနံ ဟူသောအနက်ကို။ ခဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ရညော၊ ၏။ ဥယျာနံ၊
တည်း။ တဿ ဥယျာနဿ၊ ၏။ ဒွါရသမိပေ၊ တံခါး၏ အနီးအပါး၌။
တရုဏအမ္မရက္ခော၊ နုပျိုသောသရက်ပင်သည်။ အတ္ထိကိရ၊ ရှိသတတ်။ တံ၊
ထိုနုပျိုသောသရက်ပင်ကို။ အမ္မလဋ္ဌိကာတိ၊ အမ္မလဋ္ဌိကာဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊
ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုနုပျိုသောသရက်ပင်၏။ အဝိဇ္ဇရေ၊ အနီး၌။ ဘာဝတ္ထော၊
ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥယျာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (အဝိဇ္ဇရေ ကတဥယျာ
နမ္ပိ ဟူ၍လည်း ပါဌရှိ၏)။ အဝိဇ္ဇရေ၊ ၌။ ကတဥယျာနမ္ပိ၊ ပြုအပ်သော
ဥယျာဉ်သည်လည်း။ (ဤသို့ယောဇနာ)။ အမ္မလဋ္ဌိကာတွေဝသနံ၊ အမ္မ
လဋ္ဌိကာဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့လျှင်။ ဂတံ၊ ရောက်၏။

အမှာ။ ။အမ္မလဋ္ဌိကာ ဟူသောအမည်ကား မုချအမည်မဟုတ်၊
ဥယျာဉ်တံခါး၏အနီး၌ နုပျိုသော သရက်ပင်ရှိသောကြောင့် နုပျို
သောသရက်ပင်ကိုစွဲ၍ သမိပူပစာရအားဖြင့် ဥယျာဉ်ကိုလည်း အမ္မ
လဋ္ဌိကာဟု ခေါ်သတည်း။

တံဥယျာနံ၊ သည်။ ဆာယူဒကသမ္ပန္နံ၊ အရိပ်ရေနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ပါကာရ
ပရိက္ခိတ္တံ၊ တံတိုင်းတို့ဖြင့် ရံအပ်၏။ သုယောဇိတဒွါရံ၊ ကောင်းစွာယှဉ်
အပ်သော တံခါးရှိ၏။ မဇ္ဈသာဝိယ၊ တံတင်းကဲ့သို့။ သုဂုတ္တံ၊ ကောင်းစွာ
လုံ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥယျာဉ်၌။ ရညော၊ ၏။ (အဂါရံ၌စပ်)။ ရညော၊ ကို။
(ကိဠန၌ ဆဋ္ဌိကံစပ်)။ ကိဠနတ္ထံ၊ ငါးစားစေခြင်းငှာ။ ပရိဘာနမိတ္တဝိမိတ္တံ၊
ထင်မြင်ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီဆေးအရပ်ရှိသော။ အဂါရံ၊ အိမ်ကို။
အကံသု၊ ကုန်၏။ တံအဂါရံ၊ ကို။ ရာဇာဂါရကန္တိ၊ မင်းကွန်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
၏။ (ရာဇဿ ကိဠနတ္ထံ အဂါရံ ရာဇာဂါရံဟု မဇ္ဈေလောပ ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသံ
ပြုလို၏)။

သုပ္ပိယောပိခေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ သုပ္ပိယောဝိ၊ သည်လည်း။ တသ္မိံ
ဌာနေ၌။ သူရိယံ၊ ကို။ ဩယောကေတွာ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝန္တု၊ သွားခြင်း
ငှာ။ အကာလော၊ အခါမဟုတ်။ ခုဒ္ဒကာ၊ ငယ်ကုန်သော။ မဟလ္လကာ၊
ကြီးကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ တို့သည်။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်၏။ အယဂ္ဂ
မဂ္ဂေါ၊ ဤခရီးသည်လည်း။ စောရေဟိပိ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝါဠဟက္ကဟိပိ၊

လုတ်သီလကွန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြမ်းသောသီးလူ-တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝါဠုမိဂေဟိပိ၊ ကြမ်းသော သစ်ကျားတို့
 ဖြင့်၎င်း။ ဗဟုပရိဿယော၊ များသော တေးရန်ရှိ၏။ ခေါ်ပန၊ စင်စစ်။
 ဂေါတမော၊ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော။ အယံသမဏော၊ သည်။ ဥယျာ
 နံ၊ သို့။ ပဒိဋ္ဌော၊ ဝင်၏။ ဂေါတမဿ၊ သော။ သမဏဿစ၊ ၏လည်း။
 ဝသနဋ္ဌာနေ၊ နေရာအရပ်၌။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်ကို။
 ဂဏ္ဍိ၊ ယူကုန်၏။ ဟန္တ၊ ယခု။ အဟန္တိ၊ သည်လည်း။ ဣဇေဝ၊ ဤဥယျာဉ်
 ၌သာလျှင်။ ဧကရတ္တိဝါသံ၊ တညဉ့်နေခြင်းကို။ ဥပဂန္တော၊ ကပ်၍
 သွေ၊ နက်ဖန်။ ဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍။ တဒေဝဥယျာနံ၊
 သို့လျှင်။ ပါပိသိ၊ ဝင်လေ၏။ တတော၊ မှ။ သိက္ခသံဃော၊ သည်။ ဘဂဝ
 တော၊ အား။ ဝတ္ထံ၊ ဝတ်ကို။ ဒသောတွာ၊ ပြ၍။ အတ္တနော အတ္တနေော၏။
 ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်ကို။ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်၏။ ပရိဗ္ဗာဇကောပိ၊ သည်
 လည်း။ ဥယျာနဿ၊ ဥယျာဉ်၏။ ဧကပဿ၊ တခုသောနံပါးအရပ်၌။
 ပရိဗ္ဗာဇကပရိက္ခာရေ၊ ပရိဗ္ဗာဇတို့၏ ပရိက္ခရာတို့ကို။ ဩတာရေတွာ၊ ချ၍။
 ဝါသံ၊ တညဉ့်နေခြင်းကို။ အတ္တနေော၊ ၏။ ပရိသာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 ဥပဂန္တိ၊ ကပ်လေ၏။

ဆရာ-သဒ္ဓိံ အတ္တနော ပရိသာယဟုဆို၏။ ပါဠိတော်၌ သဒ္ဓိံ အတ္တ
 နော အန္တေဝါသိနာ၊ ဗြဟ္မဒတ္တေန မာဏဝေနဟူ၍ ဗြဟ္မဒတ်
 တယောက်နှင့်သာ တကွကပ်သည်ကိုဆိုသည်တကားဟု သူစောဒနာ
 ဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ ပါဠိယံ။ပ။ဝုတ္တံကို မိန့်သတည်း။
 ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ပါဠိယံ၊ ဌ။ အာရုဠဝသေန၊ သင်္ဂါယနာတင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သဒ္ဓိံ။ပ။
 မာဏဝေနာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝေ၊ ဤသို့။ ဝါသံ၊ တညဉ့်နေခြင်းသို့။ ဥပဂတောပန၊ ကပ်ပြီး၍ကား။
 သောပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ ရတ္တိဘာဂေ၊ ညဉ့်အတို၌။ ဒသဗလံ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားကို။ ဩလောကေသိ၊ ၏။ တသ္မိံစသမယေ၊ ၌ကား။ သမန္တာ၊
 ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဝိပွကိဏ္ဍတာရကာပိယ၊ ပြုံးပြုံးပြက် ပြည့်သော ကြယ်
 အပေါင်းတို့ကဲ့သို့။ ပဒိပါ၊ ဆီမီးတို့သည်။ ဇလန္တိ၊ တောက်ပကုန်၏။ မဇ္ဈ
 ထဇ္ဈ၊ အလယ်တိုင်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 သိက္ခသံဃောစ၊ သည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ထက်ဝန်း
 ကျင်မှ ခြံရံ၍။ နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တိရဟန်းအပေါင်း

တို့တွင်။ ကေတိက္ခယာဝိ၊ နိလည်း။ တတ္ထကုတ္တုစုံဝါ၊ လက်ကိုလှုပ်ခြင်း
သည်၎င်း။ ပါဒကုတ္တုစုံဝါ၊ ခြေကိုလှုပ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဥတ္တာသိတသဒ္ဓေါ
ဝါ၊ ခြောင်းညံ့သောအသံသည်၎င်း။ ဗိပိတသဒ္ဓေါဝါ၊ ချီသောအသံသည်
၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ-တဒေဝယုတ္တံ၊ နိ။ သာပရိသာ၊ ထိုဘုရားရှင်ပရိသတ်
သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သိက္ခိတသိက္ခတာယစ၊ သင်အပ်ပြီးသော
အကျင့်ဝတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဘဂဝတိ၊ ဌ။ ဂါရဝေနစ၊ ရိသေ
ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရ
ဏဟိ၊ တို့ကြောင့်။ နိဝါတေ၊ လေတိတ်သောအခါ၌။ ပဒိပသိခါဝိယ၊
ဆီမီးလျှံကဲ့သို့။ နိစ္စလာဝ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ သန္ဓိ
သိန္ဓာ၊ စည်းဝေးသည်။ အဟောသိ၊ နိ။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ တံဂိဘူ
တိ၊ ထိုသို့သောတင့်တယ်ခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ အတ္တနော၊ နိ။ ပရိသံ၊ ကို။
ဩလောကေသိ၊ နိ။ တတ္ထ၊ ထိုသုပ္ပိယ၏ ပရိသတ်တို့တွင်။ ကေစိ၊ အချို့
ကုန်သောပရိဗ္ဗာဇတို့သည်။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ ဗိပေန္တိ၊ ပစ်ကုန်၏။ ကေစိ၊
တို့သည်။ ပါဒံ၊ ကို။ ဗိပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝိပ္ပလပန္တိ၊ ယောင်
ယမ်းကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗာလိတဇိဝှ၊ ထွက်သော လျှာရှိကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ပုပ္ဖရိတခေဠာ၊ ယိုသော တံတွေးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒန္တေ၊
သွားတို့ကို။ ခါဒန္တာ၊ ကြိတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာကစ္ဆမာနာ၊ ကျိုးသံကဲ့
သို့သောအသံကို ပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဟောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍လည်းဟူ)။
ဃရဃရပဿာသိနော၊ ချုတ်ချုတ်မြည်သော ထွက်သက်ဝင်သက်ရှိကုန်
သည်ဖြစ်၍။ သယန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုသုပ္ပိယပရိဗ္ဗာဇသည်။ ရတနတ္ထယဿ၊
၏။ ဝဇ္ဇော၊ ကို။ ဝတ္ထဗ္ဗေဝိ၊ ဆိုအပ်သင့်လျက်လည်း။ ဣသာဝသေန၊ ငြ။ စု
သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဝဏ္ဏမေဝ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကိုသာလျှင်။ ဘာသိတံ၊ ၄။
(ထည့်)။ အာရသိ၊ အားထုတ်၏။ ဗြဟ္မဒတ္တောပန၊ သည်ကား။ ဝုတ္တနယေ
နေဝ၊ ဖြင့်လျှင်။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသိတံ၊ ၄။ အာရသိ၊ နိ။ တေန၊ ကြောင့်။
တတြာပိသုဒ္ဓံ၊ ပ။ ဇကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ငြ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောစကားကို။
ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ နိ။ (သဗ္ဗံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၏အရကို ပါဠိ၌လာသော အနေက။ ပ။ အဝဏ္ဏံ
ဘာသတိအစရှိသော စကားအစဉ်ကိုယူလေ)။ တတ္ထပါဌေ၊ ထိုတတြာပိ
သုဒ္ဓံ အစရှိသောပါဠိ၌။ တတြာပိတိ၊ ကား။ တသ္မိ၊ အမ္မလဗ္ဗိကာယဗ္ဗိ၊ လို
နပျိုသော သရက်ပင်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥယျာနေ၊ ဌ။ ဣတိအတ္တော၊
ကို။ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ နိ။

၁၂၄

အဗ္ဗလဋ္ဌိတာယ ဟူ၍သာ ဆိုချေသော် အဗ္ဗလဋ္ဌိတာ သံဒ္ဓါသည် နုပျိုသောသရက်ပင်ကို ဟောရကား သရက်ပင်၌လည်းဟူသော အနက်အလျဉ်းရှိသောကြောင့် သမိပ္ပစစာရအားဖြင့် ဥယျာဉ်တို့လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ ဥယျာဉ်တို့ အတ္ထောဟု ဆိုပြန်သတည်း။

၃။ သမ္မဟုလံနန္တိ၊ ကား။ မဟုကာနံ၊ များကုန်သော။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မဟုလံနံ ဟူသောစကား၌။ ဝိနယပရိယာယေန၊ ဝိနည်းဒေသနာအားဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဇနာ၊ ရဟန်းတို့ကို။ (လူတို့ကိုလည်းဟူ)။ သမ္မဟုလံတိ၊ သမ္မဟုလံဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုသုံးယောက်တို့ထက်။ ပရံ၊ လွန်မှကား။ သံဃော၊ သံဃာမည်၏။ သုတ္တန္တပရိယာယေနပန၊ သုတ္တန်ဒေသနာအားဖြင့်ကား။ တယော၊ သုံးယောက်တို့သည်။ တယော၊ ဧဝံ၊ တယောသာမည်ကုန်၏။ (သုံးယောက်သာမည်ကုန်၏ လည်းဟူ)။ နသမ္မဟုလံ၊ သမ္မဟုလံ မမည်ကုန်။ (အများ မမည်ကုန်လည်းဟူ)။ (နသမ္မဟုလံကား၊ ဧဝံသဒ္ဓါ၏ နိဝတ္တနတ္ထလည့်သတည်း)။ တတော၊ ထိုသုံးယောက်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ သမ္မဟုလံ၊ မည်ကုန်၏။ ဣပေန၊ ဤသမ္မဟုလံနံ ဟူသောပုဒ်၌ကား။ သုတ္တန္တပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ သမ္မဟုလံတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ မဏ္ဍလမာဠောတိပဒယ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကတ္တမိ၊ အချို့သောအရာ၌။ ဒွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ကတ္တိကာ၊ အထွဋ်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဟံသဝ္ဋကစ္ဆန္နန၊ ဟင်္သာတောင်ကဲ့သို့ လည်၍မိုးသဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလံ၊ စုလစ်မွန်းချွန် တပ်သောစရပ်ကို။ မဏ္ဍလမာဠောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ ကတ္တမိ၊ အချို့၌။ ဧကံ၊ သော။ ကတ္တိကံ၊ အထွဋ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ထန္တပန္နိ၊ တိုင်စဉ်ကို။ ပရိက္ခိပိတွာ၊ ရံ၍။ ကတော၊ သော။ ဥပဋ္ဌာနသာလံ၊ စည်းဝေးရာစရပ်ကိုလည်း။ မဏ္ဍလမာဠောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣပေန၊ ၌ကား။ နိသိဒနသာလံ၊ စည်းဝေးရာစရပ်ကို။ မဏ္ဍလမာဠောတိ၊ ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ သန္နိသိန္နာနန္တိ၊ ကား။ နိသဇ္ဇနဝသေန၊ ထိုင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ (အညီအညွတ်ထိုင်ခြင်းသည် သန္နိသိန္နမည်၏ဟု သိစေခြင်းငှာ နိသဇ္ဇနဝသေနဟု ဆိုသတည်း)။ သန္နိပတိတာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သမောဓာနဝသေန၊ ပေါင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အယံသဒ္ဓိယဓမ္မောတိတ္ထေပါဌေ၊ ၌။ ကထာ၊ စကားကို။ သဒ္ဓိယာတိ၊ သဒ္ဓိယဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ ကထာမဓမ္မော၊ စကားသဘောသည်။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဥပပါဒီတိ၊ ကား။ ဥပ္ပဇ္ဇော၊ ဖြစ်၏။ သောသဒ္ဓိယံ

ဓမ္မော၊ ထိုစကားသဘောသည်။ ကတမောပန၊ အတယ်နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အတ္တရိယံဝတ အာရုသောတိ ဇဝမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်တည်း။ ဟတ္ထ၊ ထိုအတ္တရိယံဝတအာရုသော အစရှိသော ပါဠိ၌။ သမတိနိဝိဇ္ဇဿ၊ အကျုံးဝင်သော။ အတ္တရိယန္တိပဒဿ၊ ၏။ ဝိဂ္ဂဟော၊ ကို။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ ကာတဇ္ဇော၊ အပ်၏။ အန္ဓဿ၊ သူကန်း၏။ ပဗ္ဗတာရောဟဏံ၊ တောင်သို့တက်ခြင်းသည်။ နိစ္စံ၊ မြသည်။ နဟောတိဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယံကမ္မံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ မြသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံကမ္မံ၊ သည်။ အတ္တရိယံ၊ ၏။

ဝိဂ္ဂဟိတုတည်း။ ဝိဂ္ဂဟိစစ်ကား န ဆရိယန္တိ အတ္တရိယံဟု ဖိသံက တပျုရိသ်ပြုလေ။ ယံကမ္မံ၊ သည်။ ဆရိယံ၊ အမြဲဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံကမ္မံ၊ သည်။ အတ္တရိယံ၊ မည်၏။ မထုဇာတ်ကို ဆရပြုသည်။ အဓိပ္ပါယ်ကား- သူကန်းတို့၏ တောင် ထက်သို့ တက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သူကန်းတို့ တောင်ထက်သို့ တက်ခြင်းသည် အထူးဝိသေသဖြစ်သည်။ အထူး ဝိသေသ ဖြစ်သောကြောင့် အံ့တွယ်ရှိသည်။ ထိုအတူ အကြင်အမှု သည်လည်း အမြဲမဖြစ်၊ ရံခါအထူးဖြစ်သည်။ ထိုအမှုသည် အံ့တွယ် မည်၏ဟုလိုသော်။

အယံ၊ ဤအန္ဓဿ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းသည်။ တာဝ၊ စွာ။ သဒ္ဓနယော၊ သဒ္ဓါကျမ်း၌ လာသောနည်းတည်း။ (သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ မထု သဒ္ဓါကို ဆရပြု၍ ရပ်ပြီးသောကြောင့် ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းသည် သဒ္ဓါကျမ်း၌ လာသောနည်းမည်သည်ဟုလိုသော်)။ အယမ္ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အဋ္ဌကထာနယော၊ အဋ္ဌကထာတို့၌ လာသောနည်းတည်း။ ယံကမ္မံ၊ သည်။ အတ္တရာယောဂံ၊ လက်ခုတ်တီးခြင်းငှာ သင့်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံကမ္မံ၊ သည်။ အတ္တရိယံ၊ မည်၏။

ယောဂ္ဂတဒ္ဓိတ် အတ္တရပုဒ် ကိယပစ္စည်း၊ ဣတ္ထကာတာဝေတု ဟူသော သုတ်၌ တုသဒ္ဓါဖြင့် ယောဂ္ဂအနက်၌ ကိယပစ္စည်းသက်၊ ဤနောက် နည်း၌ အတ္တရသဒ္ဓါသည် ရူဠိသဒ္ဓါတည်း။ လက်ခုတ်တီးခြင်းဟူသော အနက်ကို ဟောလေသတည်း။ ရပ်ဇာတ်ကို အထူးမစီရင်ရသော ကြောင့် သဒ္ဓါကျမ်း၌ မလာသည်မည်၏။ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ပြုသော ဝစနတ္ထဖြစ်သောကြောင့် အဋ္ဌကထာနည်းမည်၏။

၁၃၆

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

အတ္တရံ၊ လက်ခုပ်ကို။ ပဟရိတုံ၊ တီးခြင်းငှာ။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိအယံ၊
လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ အတ္တ၊ တပုဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ဘူးသောအမှုသည်။ ဘူတံ၊
ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တ၊ တံ၊ အတ္တ၊ တမည်၏။

အတ္တ၊ တဘူတံဟု ဆိုအပ်လျက် ဘူတပုဒ်ကြေသတည်း။ ဝိဂြိုဟ်စံပြ
လိုရင်းကား အတ္တ၊ တဘူတံ၊ အတ္တ၊ တံဟု ကမ္မဓာရယ်ပြုလေ။

ဧတံဥဘယမ္ပိ၊ ထိုအတ္တရိယံ အတ္တ၊ တံဟူသောပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်လည်း။
ဝိမ္ဗယဿေဝ၊ အံဘွယ်ကိုဆောင်ခြင်း၏သာလျှင်။ (အံဘွယ်ဖြစ်ခြင်း၏သာ
လျှင်လည်းဟူ)။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ယာဝဉ္ဇိဒန္တိပဒဿ၊ ၏။ ယာဝစ
ဣဒန္တိ၊ ယာဝစဣဒံဟူ၍။ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။
တေန၊ ထိုယာဝဉ္ဇိဒံဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သုပ္ပဋိဝိဒိတာယ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်
သော ဓမ္မဓာတ်၏။ အပ္ပမေယျတံ၊ အဆုံးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿ
တိ၊ ၏။

သုပ္ပဋိဝိဒိတာအဖွင့်

တေန။ ပ။ သုပ္ပဋိဝိဒိတာတိတ္ထေပါဌေ၊ ဌ။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။
သင်္ခေပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။ ယောဘဂဝေါ၊ သည်။
(သောကား တဗ္ဗောတည်း)။ သမတိံ သမပါရမိယော၊ အမျှသုံးဆယ်သော
ပါရမီတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ဖြည့်၍။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ တို့ကို။ တဒ္ဓိတွာ၊
ဖျက်ဆီး၍။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်လွန်သော ဉာဏ်မရှိသော။ (အတုမရှိသော
လည်းဟူ)။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်
မူပြီ။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာသယာနသယံ၊ အလိုအနုသယ
ကို။ ဇေနတာ၊ သိတော်မူတတ်လေသော။ ဟတ္ထတလေ၊ လက်ဝါးအပြင်၌။
ဌဝိတံ၊ ထားအပ်သော။ အာမလကံဝိယံ၊ သျှစ်သျှားသီးကဲ့သို့။ သဗ္ဗံသော။
ဥဿုမ္မ၊ သိအပ်သောတရားကို။ ပဿတာ၊ ဉာဏ်ဟူသော မျက်စိဖြင့်
မြင်တော်မူလေသော။ တေနဘဂဝတာ၊ သည်။ (သုပ္ပဋိဝိဒိတာ၌စပ်)။

အဝိစအပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ မယော၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။
ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒိဟိ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဇေနတာ၊ သော။
ဒိဗ္ဗေန၊ နတ်မျက်စိနှင့်တူသော။ စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ ပဿ
တာ၊ မြင်တော်မူလေသော။ တေနဘဂဝတာသည်။ ပန၊ တနည်းကား။
တိဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာဟိဝါ၊ ဝိဇ္ဇာဟိုဖြင့်၎င်း။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။
အဘိညာဟိဝါ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ဇေနတာ၊ သော။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော
တရားတို့၌။ (အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌လည်းဟူ)။ အပ္ပဋိဟတေန၊ ပိတ်ပင်

ခြင်းမရှိသော။ သမန္တစက္ခုနာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တည်းဟူသော မျက်စိဖြင့်။ ပဿတာ၊ သော။ တေနဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗဓမ္မဇာနန သမတ္တာယ၊ အလုံးစုံသောတရားကို သိခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဇာနတာ၊ သော။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ စက္ခုဗိသယာတိတာနိ၊ မျက်စိ ဖြင့်မြင်သောအရာကို လွန်ကုန်သော။ တိရောကုဋ္ဌာဒိဂတာနိ၊ တိုက်နံရံ အစရှိသည် ခြားရာ၌ရှိကုန်သော။ ရူပါနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။ အတိဝိသုဒ္ဓေန၊ အလွန်စင်ကြယ်သော။ မိသစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿတာ၊ မြင်တော်မူထသော။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တဟိတသာမိကာယ၊ မိမိအစီးအပွားကို ပြီးစေတတ်သော။ သမာဓိပဒဋ္ဌာနာယ၊ သမာဓိလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိသော။ ပဋိဝေဓ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဇာနတာ၊ သော။ ပရဟိတသာမိကာယ၊ သူတပါး၏ အစီး အပွားကို ပြီးစေတတ်သော။ ကရုဏာပဒဋ္ဌာနာယ၊ ကရုဏာလျှင် နီးစွာ သောအကြောင်းရှိသော။ ဒေသနာပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဿတာ၊ သော။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ (တေနဘဂဝတာ၌ချည်းစင်)။

အရိနံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့၏။ ဟတတ္တာ၊ သတ်တော် မူပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယာဒိနဉ္စ၊ သင်္ကန်းပစ္စည်း အစရှိသည်တို့ ၏လည်း။ အရဟတ္တာ၊ ခံတော်မူထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရဟတာ၊ ရဟန္တာဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူထသော။ သမ္မာ၊ မဖောက်မပြန်။ သာမဉ္စ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူထ သော။ (တေနဘဂဝတာ၌စင်)။ ဝါ၊ ကား။ အန္တရာယိကဓမ္မေ၊ ဗျာနံ၊ မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ကို။ ဇာနတာ၊ သော။ နိဗ္ဗာနိကာဓမ္မေ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်စေတတ်သော တရားတို့ကို။ (နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်တတ်သော တရားတို့ကိုလည်းဟူ)။ ပဿတာ၊ သော။ ကိလေသာရိနံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့ကို။ ဟတတ္တာ၊ သတ်တော်မူပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယာဒိနဉ္စ၊ တို့ကိုလည်း။ အရ ဟတ္တာ၊ ကြောင့်။ အရဟတာ၊ ရဟန္တာဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူ ထသော။ သမ္မာ၊ မဖောက်မပြန်။ သာမဉ္စ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ မည်တော်မူထသော။ (တေန ဘဂဝတာ၌စင်)။ ဣတိဓံ၊ ဤသို့။ စတုဝေသာရဋ္ဌာဝသေန၊ လေးပါး သောဝေသာရဋ္ဌာဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေပိ၊ ထိုဖြင့်။ သောမိဇ္ဇေန၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ တေနဘဂဝတာ၊ သည်။ (စတု

၁၅၀ သုတ်သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေသာရဇ္ဇ၏အရကို ဇာန်တင် ပဿတာ၊ အရဟတာ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဤလေးပါးကိုပင်ယူ။ သတ္တဝနံ၊ ဟို၏။ နာနာမိမုတ္တိကတာ၊ အထူးထူးသော အာရုံတို့၌ ညွတ်သောစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ နာနဇ္ဈာသယတာ၊ အထူး ထူးသော အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ယာဝ အနဝသေသတော၊ အကြွင်း မရှိသောအခါဖြင့်။ (ယာဝသံဒ္ဓါကား အနဝသေသအနက်ကို ပြတတ် သော နိပါတ်ပုဒ်တည်း)။ သုပ္ပဋိဝိဒိတာ-သုဠ၊ ပဋိဝိဒိတာ၊ ကောင်းစွာ သိအပ်ပြီ။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ အဿ၊ ထိုညေ့ယုဓမ္မ၏။ သုပ္ပဋိဝိဒိတာဟာဝံ၊ ကောင်းစွာ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿတုံ၊ ဌာ။ အယဉ္ဇိတိ အာဒိဝစနံ၊ အစရှိ သောစကားကို။ အာဟ၊ ဖြို။ ဣဒံအယံ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (သုပ္ပဋိဝိဒိတာ၌စပ်)။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဓေတုသော၊ ဓာတ်အားဖြင့်။ သံသန္တန္တိ၊ နှီးနှောကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ညီညွတ်ကုန်၏။ ဟိ-ကထံ သံသန္တန္တိ၊ အသိန်း နှောကုန်သနည်း ဟူမူကား၊ ဟိနာမိမုတ္တိကတာ၊ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်း ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟိနာမိမုတ္တိကေဟိ၊ ကုန်သော။ သတ္တေ ဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံသန္တန္တိ၊ နှီးနှောကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ညီညွတ် ကုန်၏။ (တူကုန်၏လည်းဟူ)။ ကလျာဏာမိမုတ္တိကတာ၊ ကောင်းသောနှလုံး သွင်းခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကလျာဏာမိမုတ္တိကေဟိ၊ ကုန် သော။ သတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံသန္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အတီတံ၊ လွန်ပြီးသော။ အဒ္ဓါနမ္ပိ၊ ကာလ ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဓေတုသော၊ ဓာတ်အားဖြင့်သာလျှင်။ သံသန္တိံ သု၊ နှီးနှောကုန်ပြီ။ သမိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော အဒ္ဓါနမ္ပိ၊ ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သံသန္တိ သန္တိ၊ နှီးနှောကုန်လတ္တံ့။ သမိသန္တိ၊ တူကုန်လတ္တံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟေရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနမ္ပိ၊ ကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဣတိဧဝံသို့။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ယာစ အယံနာနာမိမုတ္တိကတာ၊ အကြင် အထူးထူးသော နှလုံးသွင်းခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ယာနာနဇ္ဈာသယတာ၊ အကြင်အထူးထူးသော အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာနာနာဒိဋ္ဌိကတာ၊ အကြင်အထူးထူးသော အယူရှိကြသည်၏ အဖြစ် သည်။ ယာနာနာခန္တိတာ၊ အကြင်အထူးထူးသော နှစ်သက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာနာနာရမိတာ၊ အကြင်အထူးထူးသော ဆန္ဒရှိသည်၏

အဖြစ်သည်။ အတ္တိရှိ၏။ သာနာနာမိမုတ္တိကတာ၊ ချီ၊ နာဠိယာ၊ ကွမ်းစား
 ဖြင့်။ မိနန္တေနာယစ၊ မြင်ဘိသကဲ့သို့၎င်း။ (နှိုင်းယှဉ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း လည်း
 ဟူ)။ တုလယ၊ ညီညွတ်စွာသောချိန်ဖြင့်။ တုလယန္တေနာယစ၊ ချိန်ဘိသကဲ့
 သို့၎င်း။ နာနာမိမုတ္တိကတာဉာဏေန၊ အထူးထူးသော အာရုံ၌ ညွတ်နိုင်
 သော သတ္တိရှိသော ဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သော။ သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ ဖြင့်။
 ယာဝအနဝသေသတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝေဒိဟာသုပဋိဝေဒိတာ၊ သိတော်
 မူပြီ။ (နာနာမိမုတ္တိကတာ၊ နာနဇ္ဈာသယတာ အစရှိသော ပုဒ်တို့ကား
 ပရိယာယ်ချည်း။ အနက်အထူးမရှိ)။ ဧကဇ္ဈာသယာ၊ တူသော အလိုရှိ
 ကုန်သော။ ဒွေဝိနာမသတ္တာ၊ နှစ်ယောက်သော သတ္တဝါရှိသည်လည်း။
 လောကသ္မိ၊ ။ ဝုဇ္ဈဘာ၊ ရခဲကုန်၏။ ဧကသ္မိ၊ သည်။ ဂန္ထကာမေ၊
 သွားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧကော၊ သည်။ ဌာတု
 ကာမေ၊ ရပ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဧကသ္မိ၊ သည်။ ဝိဝိတု
 ကာမေ၊ သောက်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ သတိ၊ သော်။ ဧကော၊ သည်။
 ဘုဒ္ဓိတုကာမေ၊ စားခြင်းငှာအလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဦးသူ၊ ကုန်သော။
 ဣမေသုစာဝိ အာစရိယန္တေဝါသိကေသု၊ ဤဆရာတပည့်တို့တွင်လည်း။
 သုတ္တိယော၊ သုတ္တိယအမည်ရှိသော။ အယံနာမပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊
 ။ အဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ။ ပ။ ဥဇုဝိပစ္စနိကဝါဒါ၊ စင်စစ်ဆန့်ကျင်သော
 စကားရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ။ ဘဂဝန္တံ၊ သို့။ ဝိဋ္ဌိတော၊ ဝိဋ္ဌိတော၊
 နောက်မှ နောက်မှ။ အနုဗန္ဓာ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ သို့လည်း။ အနုဗန္ဓာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ
 သဒ္ဓါ ပရိသမာပနတည်း)။ တတ္ထပါဌေ၊ ထိုဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ အစ
 ရှိသောပါဌ၌။ သမာဓိနိဝိဋ္ဌဿ၊ သော။ ဣတိဟမေတိပဒဿ၊ ။ ဣတိဟ
 ဣမေတိ၊ ဣတိဟ ဣမေဟူ၍။ ပဒေစ္ဆဒေါ၊ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊
 ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣမေ၊ ဤဆရာတပည့် နှစ်ယောက်တို့သည်။ ဣတိအယံ၊ ဤ
 သည်လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ဟအက္ခရာ နိပါတ်မျှဟူလို)။ သေသံ၊ သည်။
 ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်လျှင်ကတည်း။

၁။ ဒသဗလဉာဏ်သည် မိမိဆိုင်ရာ ကိစ္စကိုသာသိ၏။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်ကား
 ဒသဗလဉာဏ်၏ကိစ္စကိုလည်းသိ၏။ ထိုမှကြွင်းသောကိစ္စကိုလည်းသိ၏။ ။ ဦးသစ်-
 ၂၀၄-၌ ပဉ္စမမြောက်ဗလဉာဏ်ဖြစ်သော နာနာမိမုတ္တိကတာဉာဏ်ပုဒ်ကို သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်ပုဒ်၏ ဝိသေသနမဖြစ်စေလို၊ အသီးသီးသာပေးလို၏။

၄။ အဓိကခေါ်ဘဝဝါ။ပ။ဝိဒိန္တာတိတ္ထေပါဌေ၊ ဌ။ ဝိဒိန္တာတိ၊ ဟူသည် ကား။ သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဇာနိတွာ၊ ဤ။

ဆရာ-ဝိဒိန္တာ၏ ကရိုဏ်းကို သဗ္ဗညုတညာဏေနဟု ဆရာဆို၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အာရုံကို သိတိုင်းပင် သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့်သာ သိလေသလောဟုသူမေးတွယ်ရှိ၍ထိုအမေးကို ဖြေဆိုခြင်းငှာ ဘဝဝါ ဟိ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-ဝိတ္တာရယံသမာမိ၊ ချဉ်းအံ။ ဘဝဝါ၊ သည်။ ကတ္ထစိ၊ အချို့အရာ၌။ မံသ စက္ခုနာ၊ မံသစက္ခုဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ဤ။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ကေသုရိယ၊ အဘယ် တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ အဒ္ဓသခေါ ဘဝဝါ။ပ။ ဝုပ္ပမာနန္တိ အာဒိသုရိယ၊ အဒ္ဓသခေါ ဘဝဝါ။ပ။ ဝုပ္ပမာနံ အစရှိသော အရာတို့၌ ကဲ့သို့တည်း။ ဘဝဝါ၊ သည်။ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါအမည်ရှိသော။ နဒိယာ၊ ၏။ သောတေန၊ ရေအယဉ်ဖြင့်။ ဝုပ္ပမာနံ၊ မျောသော။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ဒါရက္ခန္တံ၊ သစ်တုံးကို။ အဒ္ဓသခေါ၊ မြင်တော်မူသလျှင်ကတည်း။ ကတ္ထစိ၊ ဌ။ ဒိဗ္ဗ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ဤ။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ကေသုရိယ၊ အဘယ်တို့၌ကဲ့သို့ နည်းဟူမူ။ အဒ္ဓသခေါ ဘဝဝါ။ပ။ ပရိဂ္ဂဏန္တိယောတိ၊ အာဒိသုရိယ၊ အဒ္ဓသခေါ ဘဝဝါ။ပ။ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော စသောအရာတို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ဘဝဝါ၊ သည်။ ဒိဗ္ဗေန၊ သော။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ အထူးစင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်သော။ အတိတ္တန္တမာနသကေန၊ လူတို့၏ မံသစက္ခုကိုလွန်၍ ရူပါရုံကို မြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ သဟသောဝ၊ အဆောတလျှင်ပင်။ ပါဠိလိဂါမေ၊ ပါဠိလိအမည်ရှိသောရွာ၌။ ဝတ္ထုနိ၊ အိမ်ရာတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်ကုန်သော။ တာ ဒေဝတာ ယော၊ ထိုနတ်တို့ကို။ အဒ္ဓသခေါ၊ မြင်လေသလျှင်ကတည်း။ ကတ္ထစိ၊ ဌ။ ပကတိသောတေန၊ ပြကတွေသောနားဖြင့်။ သုတွာ၊ ဤ။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ကေသုရိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ အသောသိခေါ ဘဝဝါ။ပ။ ကထာသလ္လာပန္တိ အာဒိသုရိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ဘဝဝါ၊ သည်။ အာယသ္မတော၊ သော။ အာနန္ဒယ၊ ၏။ သုဘဒ္ဓေန၊ သုဘဒ်အမည်ရှိသော။ သရိဗ္ဗာဇကေန၊ ပရိပိုဇ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ ဣမံကထာသလ္လာပံ၊ ဤစကား ခြေဟောခြင်းကို။ အသောသိခေါ၊ ကြားလေသလျှင်ကတည်း။ ကတ္ထစိ၊ ဌ။ ဒိဗ္ဗသောတေန၊ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ဖြင့်။ သုတွာ၊ ဤ။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ကေသုရိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အသောသိခေါ ဘဝဝါ။ပ။ ဣမံကထာသလ္လာပန္တိ အာဒိသုရိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ ဘဝဝါ၊ သည်။

ဒိဗ္ဗာယ၊ နတ်တို့၏ သောတဓာတ်နှင့်တူသော။ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ အထူးစင်ကြယ်
ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အတိတ္တန္တမာနသိကာယ၊ လူတို့၏ သောတ
ပသာဒကိုလွန်၍ သဒ္ဓါရုံကို ကြီးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ သောတဓာတု
ယာ၊ သောတအဘိညာဉ်ဟု ဆိုအပ်သော သောတဓာတ်ဖြင့်။ သန္ဓာနဿ၊
သန္ဓာနအမည်ရှိသော။ ဂဟပတိဿ၊ ၏။ နိဂြောဓေန၊ နိဂြောဓအမည်ရှိ
သော။ ပရိဗ္ဗာဇကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဣမံကထာသလ္လာပံ၊ ကို။
အသောသိခေါ၊ တည်း။ ဣပေန၊ ဤအရာ၌ကား။ သဗ္ဗညုတညာဏေန၊
ဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဇာနာတိ၊ ၏။ (အညာသိဟူ၍လည်းရှိ၏။ အနက်တူ၏)။
ကိံ၊ အတယ်ကိစ္စကို။ ကရောဇ္ဇော၊ ၍။ အညာသိ၊ နည်း။ ပစ္ဆိမယာမကိစ္စံ၊
ကို။ ကရောဇ္ဇော၊ ၍။ အညာသိ၊ ၏။ ဇတံကိစ္စဉာဏမ၊ ထိုကိစ္စမည်သည်
ကား။ သာတ္ထကံ၊ အကျိုးရှိသောကိစ္စ၎င်း။ နိရတ္ထကံ၊ အကျိုးမရှိသော
ကိစ္စ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုနှစ်ပါးကုန်သော ကိစ္စတို့တွင်။ နိရတ္ထကကိစ္စံ၊ ကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။
ဗောဓိပလ္လင်္ဂဏိယေဝ၊ ဗောဓိရွှေပလ္လင်၌သာလျှင်။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။
သမုပ္ပါတံ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြစ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုတော်မူပြီ။ သာတ္ထကံယေဝ၊
အကျိုးရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ (ကိစ္စ၌စပ်။ ပနကား ပက္ခန္ဓရ)။

ဗုဒ္ဓကိစ္စငါးပါး

ဘဂဝတော၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံကိစ္စံ၊ ထိုအကျိုးရှိသော
ကိစ္စသည်။ ပုရေဘတ္တကိစ္စံ၊ နံနက်အခါ၌ ပြုအပ်သောကိစ္စ၎င်း။ ပစ္ဆိမ
ဘတ္တကိစ္စံ၊ ညအခါ၌ ပြုအပ်သောကိစ္စ၎င်း။ ပရိမယာမကိစ္စံ၊ ညဦးယာမ်
၌ ပြုအပ်သောကိစ္စ၎င်း။ မဇ္ဈိမယာမကိစ္စံ၊ သန်းခေါင်ယာမ်၌ ပြုအပ်သော
ကိစ္စ၎င်း။ ပစ္ဆိမယာမကိစ္စံ၊ မိုးသောက်ယာမ်၌ ပြုအပ်သောကိစ္စ၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတြ၊ ထိုငါးပါးအပြားရှိကုန်သော ကိစ္စတို့တွင်။ ဣဒံ၊ ကား။ ပုရေ
ဘတ္တကိစ္စံ၊ တည်း။ (ဟိကား ဝိတ္ထာရဇောတကတည်း)။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ပါတောဝ၊ စောစောလျှင်။ ဥဌာယ၊ ထ၍။ ဥပဌာကာနုဂ္ဂဟတ္ထဉ္စ၊ အလုပ်
အကျွေးတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ၎င်း။ သရီရဖာသုကတ္တဉ္စ၊ ကိုယ်၏

၁။ သဗ္ဗညုတညာဏေန ဒိသ္မာ ဇာနာတိ-ဟူသော စကားသည် ဝေါဟာရမျှ
သာဖြစ်၏။ ဆွဲကြောင့်ဆိုသော်- ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့် မြင်သည်မှ တဖါသော
သိခြင်းမည်သည် မရှိသည်မဟုတ် ရှိသည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုစကားသည်
ဝေါဟာရမျှဖြစ်၏။

ချမ်းသာခြင်းငှာ၎င်း။ မုခခေဝနာဒိသရီရပရိကမ္ပံ၊ မျက်နှာသစ်ခြင်းအစ
ရှိသော ကိုယ်တော်ကို သုတ်သင်သောအမှုကို။ ကတွာ၊ ခြုံ၍။ ယံဝ၊
အကြွင်းမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဘိက္ခာစာရဝေလံ၊ ဆွမ်းခံအံ့
သောအခါသည်။ အတ္တိရိ၏။ ဟံဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။
ဝိဝိတ္တာသနေ၊ ဆိတ်ငြိမ်သောနေရာ၌။ ဝိတိနာမေတွာ၊ ကာလကိုလွန်စေ
၍။ ဘိက္ခာစာရဝေလံယံ၊ ဆွမ်းခံအံ့သောအခါ၌။ နိဝါသေတွာ၊
သင်းပိုင်ကို ညီညွတ်စွာဝတ်၍။ ကာယဗန္ဓနံ၊ ကို။ မန္တိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ စိဝရံ၊ ကို။
ပါရပိတွာ၊ ရံ၍။ ဝတ္တံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ကဒါစိ၊ တရံရောအခါ၌။
ကေကော၊ တယောက်အထီးတည်း။ ကဒါစိ၊ ၌။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော၊
ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက်။ ဂါမံဝါ၊ ရွာသို့၎င်း။ နိဂမံဝါ၊ နိဂုမ်းသို့
၎င်း။ ဝိဏ္ဏာယ၊ ၄။ ပဝိသတိ၊ ဝင်တော်မူ၏။ ကဒါစိ၊ ၌။ ပကတိယာ၊
ပြုကတွေ့သောသဘောဖြင့်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်တော်မူ၏။ ကဒါစိ၊ ၌။ အနေ
ကေဟိ၊ များစွာကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝတ္တမာနေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်
သော။ ပါဠိဟာရိယေဟိ၊ အံ့တွယ်သရဲတို့ဖြင့်။ ပဝိသတိ၊ ၏။ ဣဒံ တေ
ပါဠိဟာရိယာ၊ ထိုအံ့တွယ်သရဲတို့ဟူသည်ကား။ သေယျထာကတမေ၊
အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။ ဝိဏ္ဏာယ၊ ၄။ ပဝိသတော၊ ဝင်တော်မူ
သော။ လောကနာထဿ၊ ၏။ ပုရတောပုရတော၊ မှ။ ဝန္တော၊ ၍။ မုဒု
ဂတဝါတာ၊ နူးညံ့ဖြည်းညှင်းစွာလာသော လေတို့သည်။ ပထဝီ၊ ကို။
သောဓေန္တိ၊ သုတ်သင်ကုန်၏။ ဝလာဟကာ၊ တိမ်တိုက်တို့သည်။ ဥဒက
ဖုသိတာနိ၊ ရေပေါက်တို့ကို။ မုဉ္ဇန္တာ၊ လွှတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဂ္ဂေ၊ ၌။
ရေဏံ၊ မြို့မှုန့်ကို။ ဝုပသမေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝိတာနာ၊
ဗိတာန်ကြက်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ အပရေ၊
တပါးကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့သည်။ ပုပ္ဖါနိ၊ ပန်းတို့ကို။ ဥပသံဟရိ
တွာ၊ ဆောင်ကုန်၍။ မဂ္ဂေ၊ ၌။ ဩကိရန္တိ၊ ကြံကုန်၏။ ဥန္တတာ၊ မြင့်ကုန်
သော။ ဘူမိပ္ပဒေသာ၊ မြေအရပ်တို့သည်။ ဩနမန္တိ၊ နိမ့်ကုန်၏။ ဩနတာ၊
နိမ့်ကုန်သော။ ဘူမိပ္ပဒေသာ၊ တို့သည်။ ဥန္တမန္တိ၊ မြင့်ကုန်၏။ ပါဒနိက္ခေပ
သမယေ၊ ခြေကိုချတော်မူသောအခါ၌။ သမာဝ၊ ညီသည်သာလျှင်ဖြစ်
သော။ ဘူမိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုခသမ္ပဿာနိ၊ နူးညံ့သောအတွေ့
ရှိကုန်သော။ ပဒုခပုပ္ဖါနိဝါ၊ တို့သည်လည်း။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သမ္ပုဋ္ဌန္တိ၊
ခံလင့်ကုန်၏။ ဣန္ဒြိယဿ၊ တံခါးတိုင်၏။ (တံခါးခုံ၏လည်းဟူ)။ အန္တေ၊
အတွင်း၌။ ဒက္ခိဏပါဒေ၊ လက်ျာခြေတော်ကို။ ဌပိတမတ္ထေ၊ ထားကာမျှ

ဖြစ်လတ်သော်။ သရီရတော၊ မှ။ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော၊ ခြောက်ပါးသော
ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိတွာ၊ ကုန်၍။ သုဝဏ္ဏရသဝိဇ္ဇရာနိဝိယစ၊
ရွှေအစုတို့ကဲ့သို့၎င်း။ (ရွှေရည်ဖြင့်သွန်းဘိသကဲ့သို့၎င်းလည်းဟူ)။ စိတြပဋ္ဌ
ပရိက္ခိတ္တာနိဝိယစ၊ ဆန်းကြယ်သော ပုဆိုးတို့ဖြင့် ရံကုန်သကဲ့သို့၎င်း။
မာသဒကုဋ္ဌာဂါရာဒိနိ၊ ပြာသာဒစုလစ်မွန်းချွန် အစရှိသည် တို့ကို။
အလင်္ကာရောန္တိယော၊ တန်ဆာဆင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတောစိတောစ၊ ထို
မှဏ္ဍိမှလျှင်။ ဝိဓာဝန္တိ၊ ပြေးကုန်၏။ ဟတ္ထိ အဿ ဝိဟင်္ဂါဒယော၊ ဆင်၊
မြင်း၊ ငှက် အစရှိသည်တို့သည်။ သကသကဋ္ဌာနေသု၊ မိမိ မိမိတို့၏ နေရာ
တို့၌။ ဌိတာယေဝ၊ တည်ကုန်လျက်။ မရရေန၊- သာယာစွာသော။
အာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊
တူ။ ဘေရိဝိဏာဒိနိ၊ စည်စောင်းငြင်း အစရှိကုန်သော။ တူရိယာနိ၊ တူရိ
ယာတို့သည်။ သဒ္ဓံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ မနုဿာနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။
ကာယူပဂါနိ၊ ကိုယ်၌ဆင်ကုန်သော။ အာဘရဏာနိ၊ တန်ဆာတို့သည်။
သဒ္ဓံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေနသညာနေန၊ ထိုအမှတ်ဖြင့်။ မနုဿာ၊
တို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤအရပ်သို့။ ဝိဏ္ဏာယ၊ ငှာ။
ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ တေ မနုဿာ၊ တို့
သည်။ သုနိဝတ္ထာ၊ ကောင်းစွာဝတ်ကုန်လျက်။ သုပါရတာ၊ ကောင်းစွာရံ
ကုန်လျက်။ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ၊ နံသာပန်းအစရှိသည်တို့ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ဃရာ၊
အိမ်မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။ အန္တရဝိထိ၊ ခရီးအကြားသို့။ (ခရီးအလယ်သို့
လည်းဟူ)။ ပဋိပဇ္ဇိတွာ၊ သွား၍။ ဘဂဝန္တိ၊ ကို။ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။
သက္ကစ္စံ၊ အရိုအသေ။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်၍။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။ သန္တေ၊ အရှင်
ဘုရား။ အမှာကံ၊ တို့အား။ ဒသတိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဒေထ၊ ကုန်လော။
အမှာကံ၊ တို့အား။ ဝိသတိတိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဒေထ၊ ကုန်လော။ အမှာ
ကံ၊ တို့အား။ ပညာသံတိက္ခူ၊ ငါးကျိပ်သော ရဟန်းတို့ကို။ ဒေထ၊
ကုန်လော။ အမှာကံ၊ တို့အား။ သတံတိက္ခူ၊ တရာသောရဟန်းတို့ကို။
ဒေထ၊ ကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာစေတွာ၊ တောင်း၍။ ဘဂဝတောပိ၊
၏လည်း။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍။
သက္ကစ္စံ၊ ရိုသေစွာ။ ဝိဏ္ဏပါတေန၊ ဖြင့်။ ပဋိမာနေန္တိ၊ ပူဇော်ကုန်၏။
(လုပ်ကျွေးကုန်၏လည်းဟူ)။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကတဘတ္တကိစ္စော၊ ဆွမ်း
ဘုဉ်းပေးခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီးသော်။ တေသံ သက္ကဓနံ၊ တို့၏။ စိတ္တသန္တာနာနိ၊
စိတ်၏အစဉ်တို့ကို။ ဩလောကေတွာ၊ ၍။ ယထာ၊ အကြင်သို့ကော

အခြင်းအရာဖြင့်။ ဓမ္မေ၊ ကိ။ ဒေသိတေ၊ သေဝံ၊ ကေမိ၊ အချိုသောသူတို့သည်။ သရဏဂမနေသု၊ သရဏဂုံတို့၌။ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ကေမိ၊ တို့သည်။ ပဉ္စသု သီလေသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ကေမိ၊ တို့သည်။ သောတာပတ္တိ သကဒါဂါမိ အနာဂါမိဖိုလ်သန်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် သကဒါဂါမိဖိုလ် အနာဂါမိဖိုလ်တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ၊ တပါးပါးသော ဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေမိ၊ တို့သည်။ ပဗ္ဗေတိ၊ ရှိ၊ အဂ္ဂဗလေ၊ မြတ်သောဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော။ (အဆုံးဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သောလည်းဟူ)။ အရဟတ္တေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မေ၊ ကိ။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဧဝံ ဤသို့။ မဟာဇနံ၊ ကိ။ အနုဂ္ဂဟေက္ခာ၊ ချီးမြှောက်၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ မဏ္ဍသမာဓဉ္စ၊ စည်းဝေးရာစရင်၌။ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ၊ ခင်းအပ်သော မြတ်သော ဘုရားရှင်နေရာ၌။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနံ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စအဆုံးကို။ အာဂမယမာနော၊ ငုံတော်မူသည်ဖြစ်၍။ နိသီဒိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စပြီးသည်၏ အဆုံး၌။ ဥပဋ္ဌာတော၊ အလုပ်အကျွေးသည်။ ဘဂဝတော၊ အား။ နိဝေဒေတိ၊ ကြား၏။ အထ၊ ထိုသို့ကြားသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂန္ဓကုဋိံ၊ သို့။ ပဝိသတိ၊ ၏။ ဣဒံ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ကိစ္စသည်။ တာဝ၊ စွာ။ ပုရေဘတ္တကိစ္စံ၊ တည်း။

အထ(ခေါ)၊ ထိုနောင်မှ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ ဤသို့။ ကတပုရေဘတ္တကိစ္စော၊ နံနက်အခါ၌ ပြုအပ်သောကိစ္စပြီးပြီးသော်။ ဂန္ဓကုဋိယာ၊ ဂန္ဓကုဋိ၌။ ဥပဋ္ဌာနေ၊ စည်းဝေးရာ၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ ပက္ခာလေတွာ၊ ဆေး၍။ ပါဒပိဋေ၊ ခြေဆေးအင်းပျဉ်၌။ ဌတွာ၊ ရပ်၍။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကိ။ သြဝဒတိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။ ကိံသြဝဒတိ၊ အသို့ဆုံးမသနည်းဟူမူကား။)။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အပ္ပမာဒေန၊ မမေ့မလျော့ခြင်းနှင့်။ သမ္မာဒေထ၊ ပြည့်စုံစေကုန်လော။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဘုရားဖြစ်သောအခါသည်လည်းဟူ)။ ဒုလ္လဘော၊ ရဲခဲ၏။ မနုဿတ္ထ ပဋိလာဘော၊ လူ၏အဖြစ်ကို ရဲခြင်းသည်။ ဒုလ္လဘော၊ ရဲခဲ၏။ သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိ၊ သဒ္ဓါ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဒုလ္လဘာ၊ ၏။ ပဗ္ဗေတ၊ ရဟန်းအဖြစ်သည်။ ဒုလ္လဘာ၊ ၏။ သဒ္ဓမ္မသဝနံ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို နာရ

၁။ ()။ နိဿယဆရာတော်ကား သီ-သျှာ-မူဆိုလိုက်၍ အထခေါဆိုသည်။ ဆဋ္ဌမူ၌ ခေါ-မပါ။

ခြင်းသည်။ ဒုလ္လဘံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဩဝဒတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းတို့
 တွင်။ ကေစိ၊ အချို့သော ရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။
 ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝါဝိ၊ သည်လည်း။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ စရိယာ
 နုရူပံ၊ စရိုက်အားလျော်စွာ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုနောင်
 မှ။ သဗ္ဗေဝိ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္တိတွာ၊
 ဤ။ အတ္တနော၊ အတ္တနော၊ ၏။ ရတ္တိဋ္ဌာန ဒိဝါဋ္ဌာနာနိ၊ ညဉ့်သန့်ရာ
 နေသန့်ရာ အရပ်တို့သို့။ ဝစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ အချို့သော ရဟန်းတို့သည်။
 အရညံ၊ ဘောသို့။ ဝစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ရက္ခမူလံ၊ သို့။ ဝစ္ဆန္တိ၊
 ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ပဗ္ဗတဒိနံ၊ တောင်အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရံ၊
 တပါးပါးသို့။ ဝစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ စာတုမဟာရာဇိကတဝနံ၊
 စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်သို့။ ဝစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ။ပ။ ကေစိ၊ တို့သည်။
 ဝသဝတ္တိတဝနံ၊ ဝသဝတ္တိနတ်ပြည်သို့။ ဝစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ ဝန္တကုဋ်၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဤ။ သစေ အာကင်္ခတိ၊ အကယ်၍ အလို
 ရှိအံ့။ ဒက္ခိဏေန၊ လကျာဖြစ်သော။ ပဿေန၊ နံပါးဖြင့်။ သတော၊ သတိ
 နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သမ္မဇာနော၊ ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံသည်
 ဖြစ်၍။ မဟုတ္တံ၊ တဏှဗျူသိဟံသေယျံ၊ ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့မင်း၏အိပ်ခြင်း
 နှင့်တူသော အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ အထပစ္ဆာ၊ မှ။ သမဿာသိတ
 ကာယော၊ မျှစေအပ်ပြီးသော ရူပကာယရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝုဠဟိတွာ၊ လ၍။
 ဒုတိယဘာဂေ၊ နှစ်ခုမြောက်သောအစိုး၌။ လောကံ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါကို။
 ဝေါလောကတိ၊ ကြည့်၏။ တတိယဘာဂေ၊ ၌။ ယံဝါမံဝါ၊ ကိုရင်း။ ယံ
 နိဝမံဝါ၊ ကိုရင်း။ ဥပနိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရွာ နိဂုံး၌။
 မဟာဇနော၊ လူများသည်။ ပုရေဘတ္တံ၊ နံနက်အခါ၌။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒတွာ၊
 ဤ။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ညအခါ၌။ သုနိဝတ္ထော၊ ကောင်းစွာဝတ်သည်ဖြစ်၍။
 သုပါရတော၊ ကောင်းစွာရံသည်ဖြစ်၍။ ဝန္တ ပုပ္ဖါဒိနိ၊ တို့ကို။ အာဒါယ၊
 ယူခဲ့၍။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ သန္နိပတတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 သမ္မတ္တပရိသာယ၊ ရောက်သောပရိသတ်အား။ အနုရူပေန၊ လျောက်ပတ်
 သော။ ပါဠိဟာရိယေန၊ အံ့တွယ်သရဲဖြင့်။ ဝန္တာ၊ ဤ။ ဓမ္မသဘာယံ၊ တရား
 သဟင်၌။ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါဝေန၊ ခင်းထားအပ်သော မြတ်သော ဘုရား
 နေရာ၌။ နိသဇ္ဇ၊ နေ၍။ ကာလယုတ္တံ၊ အခါအားလျောက်ပတ်သော။
 သမယယုတ္တံ၊ အကြောင်းအားလျောက်ပတ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊
 ၏။ အထပစ္ဆာ၊ မှ။ ကာလံ၊ ကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိတော်မူ၍။ ပရိသံ၊ ကို။

၈၆၆ သုတ်သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ဥယျောဇေယျံ၊ လွတ်လိုက်၏။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္တိတွာ၊
၍။ ပတ္တမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤကိစ္စသည်။ ပစ္ဆာဘတ္တကိစ္စံ၊ တည်း။

သောဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နိဗ္ဗိတပစ္ဆာဘတ္တကိစ္စော၊ ပြီးပြီးသော
ညအခါ၌ပြုအပ်သော ကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂတ္တာနိ၊ ကိုယ်တော်တို့ကို။
ဩသိဗ္ဗိတုကာမော၊ ရေသွန်းခြင်းငှာအလိုရှိတော်မူသည်။ သစေ ဟောတိ၊
အံ့။ ဗုဒ္ဓါသနာ၊ ဘုရားနေရာမှ။ ဝုဠာယ၊ ၍။ နှာနကောဌကံ၊ ရေချိုးအံ့သို့။
ပဝိသိတွာ၊ ၍။ ဥပဠာကေန၊ အလုပ်အကျွေးသည်။ ပဋိယာဒိတဥဒကေန၊
စီရင်သော ရေဖြင့်။ ဂတ္တာနိ၊ ကိုယ်တော်တို့ကို။ ဥတုံ၊ အငွေ့ကို။ ဂဏှာ
ပေတိ၊ ယူစေ၏။ ဥပဠာကောပိ၊ အလုပ်အကျွေးသည်လည်း။ ဗုဒ္ဓါသနံ၊
ကို။ အာနေတွာ ၍။ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏေ၊ ဂန္ဓကုဋိပရိဝုဏ်၌။ ပညပေတိ၊
ခင်း၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သုရတ္ထဒုပဉ္စံ၊ ကောင်းစွာနိဿော နှစ်ထပ်သော
သင်းပိုင်ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ကောင်းစွာဝတ်၍။ ကာယဗန္ဓနံ၊ ကို။ ဗန္တိတွာ၊
ဖွဲ့၍။ ဥတ္တရာသင်္ဂံ၊ ကိုယ်ဝတ်သင်္ကန်းကို။ ကတွာ၊ ပြုပြင်၍။ တတ္ထ၊ ထိုဘုရား
နေရာ၌။ ဧကကောဝ၊ တယောက်အထီးတည်းသာလျှင်။ မဟုတ္တံ၊ တဏှာ
ငယ်။ ပဋိသလ္လိနော၊ ကျိန်းအောင်းတော်မူသည်ဖြစ်၍။ နိသီဒတိ၊ ၏။ အထ၊
ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ တတော၊ တတော၊ ထိုထို
သို့သောအရပ်မှ။ အာဂမ္မ၊ လာကုန်၍။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဥပဠာနံ၊
စားခြင်းငှာ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်။ ဧကစ္စေ၊
အချို့ကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကစ္စေ၊
တို့သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကစ္စေ၊ တို့သည်။ ဓမ္မသဝနံ၊
တရားနာခြင်းကို။ ယာစန္တိ၊ တောင်းပန်ကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေသံ၊
ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ အဓိပ္ပာယ်၊ အလိုကို။ သမ္ပါဒေန္တော၊ ပြည့်စုံစေသည်ဖြစ်၍။
ပုရိမယာမံ၊ ပုရိမယာမ်ကို။ ဝီတိနာမေတိ၊ လွန်စေ၏။ ဣဒံ၊ ဤကိစ္စသည်။
ပုရိမယာမကိစ္စံ၊ တည်း။

ပုရိမယာမကိစ္စ ပရိယောသာနေပန၊ ပုရိမယာမ်ကိစ္စအဆုံး၌ကား။
ဘိက္ခုသု၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။ ပတ္တမန္တေသု၊ ၆ကုန်ပြီး
သော်၊ သကလ ဒသသဟသိလောကဓာတု ဒေဝတာယော၊ အလုံးစုံ
သော တသောင်းသော လောကဓာတ်၌နေကုန်သော နတ်တို့သည်။
ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ လဟမာနာ၊ ရကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝန္တံ၊ သို့။ ဥပ
သင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ယထာဘိသင်္ခတံ၊ မိမိတို့ပြုပြင်တိုင်းသော။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊
ကုန်၏။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ စတုရက္ခရမ္ပိ၊ လေးလုံးသောအက္ခရာကိုလည်း။

ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တာသံဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာ
ကို။ ဝိဿဇ္ဇေန္တော၊ ဖြေတော်မူသည်ဖြစ်၍။ မဇ္ဈိမယာမံကို။ ဝိတိနာမေတိ၊
၏။ ဣဒံ၊ ဤကိစ္စသည်။ မဇ္ဈိမယာမကိစ္စံ၊ တည်း။

ပဇ္ဇိမယာမံပန၊ မိုးသောက်ယာမ်ကိုကား။ တယော၊ ကောဠာသောသုံးစု
တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပုရေတတ္ထတော၊ နံနက်အခါမှ။ ပဠာယ၊ ၍။ နိသဇ္ဇာဝိဇ္ဇိ
တဿ၊ ထိုင်ခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ သရီရဿ၊ ကိုယ်တော်၏။ ကိလာ
သုတာဝမောစနတ္ထဉ္စ၊ ပင်ပန်းခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းငှာလည်း။ (ကျင်နာခြင်း
မှ လွတ်စေခြင်းငှာလည်းဟူ)။ ဧကံကောဠာသံ၊ တစုကို။ (တစုပတ်လုံး
လည်းဟူ)။ စက်မေန၊ ဖြင့်။ ဝိတိနာမေတိ၊ လွန်စေ၏။ ဒုတိယကောဠာသော၊
နှစ်ခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သောအဖို့၌။ ဂန္ဓကုဋိံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ ဒက္ခိ
ဏေန၊ လကျာဖြစ်သော။ ပဿေန၊ နံပါးဖြင့်။ သတော၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံ
သည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနေ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သိဟသေယံ၊ မြတ်
သောအိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ (စတုတ္ထဈာန်သမာပတ်ဖြင့် ကိန်း
တော်မူခြင်းကိုသိဟသေယုဟုဆိုအပ်၏)။ တတိယကောဠာသော၊ ၌။ ပစ္စု
ဠာယ၊ ထတော်မူ၍။ နိသိဒိတွာ၊ ၍။ ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ၊ ရှေးဘုရားတို့၏။ သန္တိ
ကေ၊ ၌။ ဧါနသီလာဒိ ဝသေန၊ အလှူသီလ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်။ ကတာမိကာရပုဂ္ဂလဒဿနတ္ထံ၊ ပြုဘူးသောကောင်းမှု၌ လေ့ကျက်
ခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုရှုခြင်းငှာ။ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်
ဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ ဝေါလောကေတိ၊ ကြည့်တော်မူ၏။ ဣဒံ၊ သည်။
ပဇ္ဇိမယာမကိစ္စံ၊ တည်း။

တသ္မိံ ပနဒိဝသေ၊ ၌ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုရေတတ္ထကိစ္စံ၊ ကို။ ရာဇ
ဂဟေ၊ ၌။ ပရိယောသာဇေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ပစ္ဆာတတ္ထေ၊ ၌။ မဂ္ဂံ၊ ကို။
အာဂတော၊ လာတော်မူ၏။ ပုရိမယာမေ၊ ပုရိမယာမ်၌။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။
ကမ္ပဠာနံ၊ ကို။ ကထေတွာ၊ ကြား၍။ မဇ္ဈိမယာမေ၊ ၌။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။
ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ ဖြေ၍။ ပဇ္ဇိမယာမေ၊ ၌။ စက်မံ၊ သို့။
အာဂူယ၊ တက်၍။ စက်မမာနေ၊ စကြံကြွတော်မူလျက်။ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခု
သတာနံ၊ ငါးရာသောရဟန်းတို့၏။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကို။ အာရက္ခ၊
အကြောင်းပြု၍။ ပဝတ္ထံ၊ သော။ ဣမံကထံ၊ ဤစကားပြောဟောခြင်းကို။
သဗ္ဗညုတညာဏေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သုတွာ၊ ၍။ အညာသိ၊ သိတော်
မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဇ္ဇိမယာမကိစ္စံ၊ ကရောန္တော အညာသိတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ဥတုစပန၊ သိတော်မူပြီး၍ကား။ အသား ထိုမြိတ်စွာဘုရား၏။ ဧတံ
ဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ငြိ။ ကိံအဟောသိ၊ နည်း။
ဣမေဓိက္ခူ၊ ထိုသည်။ မဟံ၊ ၏။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကို။ အာရန္တ၊ ပြု၍။
ဂုဏံ၊ ကို။ ကထေန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။ ဧတေသဉ္စ၊ ထိုရဟန်းတို့အားလည်း။
သဗ္ဗညုတညာဏကိစ္စံ၊ သည်။ နပါကဋံ၊ မထင်။ မဟ္တမေဝ၊ အားသာလျှင်။
ပါကဋံ၊ ၏။ မယိပန၊ သည်ကား။ ဂတေ၊ ရှိသော်။ ဧတေ၊ ထိုသည်။
အတ္တနော၊ ၏။ ကထံ၊ စကားကို။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ အာရောစေသန္တိ၊
ကြားကုန်လတ္တံ့။ တတော၊ ထိုသို့ကြားခြင်းကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ နေသံ၊
ထိုရဟန်းတို့၏။ တံကထံ၊ ကို။ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ၊ အကြောင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။
တိဝိဓံ၊ သော။ သီလံ၊ ကို။ ဝိဘဇန္တော၊ ခွဲဝေသည်ဖြစ်၍။ ဒွါသဗ္ဗိယာ၊
ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါး အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ (အယု
တို့၌လည်းဟူ)။ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ၊ သူတပါးတို့သည် မငြိမ်းစေနိုင်သော။ သီဟ
နာဒံ၊ ရဲရင့်သောစကားကို။ နဒန္တော၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍။ ပစ္စယာကာရံ၊
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏေဟိ၊ ထိုကို။
ပါကဋေ၊ ထင်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သိနေရံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို။
ဥက္ခိပေန္တောဝိယစ၊ ချီသကဲ့သို့၎င်း။ သုဝဏ္ဏကုဋေန၊ ရွှေထွဋ်ဖြင့်။ နာ၊
ကောင်းကင်ကို။ ပဟရန္တောဝိယစ၊ ခပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဒေသသဟသိ
လောကဓာတုကမ္မနံ၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်ကို လှုပ်စေတတ်
သော။ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တန္တံ၊ ဗြဟ္မဇာလဘုတ်ကို။ အရဟတ္တနိက္ကုဋေန၊
အရဟတ္တဖိုလ်ကို အထွဋ်ပြုသဖြင့်။ နိဌာပေန္တော၊ ပြီးဆုံးစေသည် ဖြစ်၍။
ဒေသေသာမိ၊ အံ့။ မေ၊ ၏။ သာဒေသနာ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတဿာဝိ၊
ငါပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသော်လည်း။ ပဉ္စဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ငါးထောင်တို့
ကာလပတ်လုံး။ အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ၊ သေခြင်းတရားမရှိသော နိဗ္ဗာန်
ပြည်ကြီးသို့။ သမ္ဘိဝိကာ၊ ရောက်စေတတ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။
ဣတိ ဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊
၍။ ယေန ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ မဏ္ဍလမာဠော၊ စည်းဝေးရာစရပ်သည်။
အတ္ထိ၊ ၏။ တေန တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ၏။ (တနည်းကား) ယေန
ဒိသာဘာဂေန၊ အကြင်အရပ်မျက်နှာအသို့ဖြင့်။ မဏ္ဍလမာဠော၊ စည်းဝေး
ရာ စရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော၊ ၏။ တေန ဒိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ဥပသင်္ကမိ၊
၏။ ယေနာတိ၊ ကား။ ယေန ဒိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ သောမဏ္ဍလမာဠော၊
သို့။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတံ၊ ထိုယေနဟူသော

၂၁

သဒ္ဓါသည်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမိ အနက်၌။ ကရုဏာဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်
တည်း။ ယသ္မိံပဒေသေ၊ ၌။ သောမဏ္ဍလမာဠော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
တတ္ထ၊ ထိုစည်းဝေးရာ၊ စရင်ရှိသော အရပ်သို့။ ဂတော၊ သွားလေ၏။
ဣတိအယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိတိ၊ ကာ၊။ ဗုဒ္ဓကာလေ၊ ဘုရားထင်ရှားရှိတော်
မူသော ကာလ၌။ ယတ္ထယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌။ ဧကော၊ တယောက်
သော။ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်၌။
ဗုဒ္ဓါသနံ၊ ဘုရားနေရာကို။ ပညတ္တမေဝ၊ ခင်းအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ
ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်းဟူမူ ကား။
တဂဝါ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တိကော၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။
ဇာသုကဋ္ဌာနေ၊ ချမ်းသာရာအရပ်၌။ ဝိဟရန္တ၊ နေကုန်သော ရဟန်းတို့
ကို။ မနသိကရောတိ ကိရ၊ နှလုံးသွင်းတော်မူသတတ်။ အသုကော၊ ဤ
အမည်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မယံ၊ ၏။ သန္တိကော၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။
ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဂတော၊ သွားလေ၏။ ဝိသေသံ၊ တရားအထူးကို။
နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ သက္ခိယသတိနုခေါ၊ တတ်နိုင်ပါအံ့လော။
နောဝါသက္ခိယသတိနုခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မနသိကရောတိ၊ ၏။
အထ၊ ထိုသို့နှလုံးသွင်းသောအခါ၌။ နံဘိက္ခု၊ ကို။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။
ဝိသေဇေတွာ၊ လွှတ်၍။ အကုသလဝိတတ္ထံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သောအကြံ
ကို။ ဝိတတ္ထယမာနံ၊ ကြံသည်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ တတော၊ တသို့ကာ
လေ၊ ၌။ (ဩဝဓိတွာ၌စပ်)။ ကထံတိ၊ အသယ်ကြောင့်လျှင်။ မာဓိသဿ၊
ငါကဲ့သို့သော။ သတ္ထု၊ ဘုရား၏။ သန္တိကော၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊
၍။ ဝိဟရန္တ၊ နေသော။ ဣမံကုလပုတ္တံ၊ ဤအမျိုးကောင်းသားကို။
အကုသလဝိတတ္ထာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော ဝိတတ်သို့သည်။ အတိဘဝိတွာ၊
နိုင်စက်၍။ အနမတဝေ၊ အစမထင်သော။ ဝဇ္ဇဒုက္ခေ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌။ သံသာ
ရေသန္တိနာမ၊ ကျင်လည်စေကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တဿဘိက္ခုနော၊
ကို။ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ။ တဗ္ဗတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်။
အတ္တာနံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ ဒသေတွာ၊ ၍။ တံကုလပုတ္တံ၊ ထိုအမျိုးကောင်း
သားကို။ ဩဝဓိတွာ၊ ဆုံးမ၍။ အာကာသံ၊ သို့။ ဥပ္ပတိတွာ၊ ပျံ၍။ ပုန၊
တသန်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသနဋ္ဌာနမေဝ၊ နေရာအရပ်သို့ သာလျှင်။
အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဩဝဓိယမာနာ၊ ဆုံးမ
အပ်ကုန်သော။ ဧတိဘိက္ခု၊ သို့သည်။ စိန္တယိံသု၊ ကုန်၏။ သတ္ထာ၊ သည်။

အမှတ်ကံ၊ တို့၏။ မနံ၊ စိတ်ကို။ ဇာနိတွာ၊ ဤ။ အာဂန္တော၊ ဤ။ အမှတ်ကံ၊
 တို့၏။ သမိပေ၊ ဤ။ ဌိတံယေဝ၊ ထင်ရှားစွာလျှင်။ အတ္တနံ၊ ကိုယ်တော်ကို။
 ဒသေတိ၊ ၏။ တသ္မိံခဏေ၊ ထိုသို့ပြတော်မူသောခဏ၌။ ဘန္တေ၊ အရှင်
 ဘုရား။ ဣမေ ဤနေရာ၌။ နိသီဒေ၊ နေတော်မူကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 အာသနပရိယေသနံနာမ၊ နေရာကို ရွာခြင်းမည်သည်ကား။ အမှတ်ကံ၊
 တို့၏။ ဘာရော၊ ဝန်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တယိံသု၊ ကုန်၏။ တေတိက္ခ၊
 တို့သည်။ အာသနံ၊ ကို။ ပညပေတွာဝ၊ ခင်းကုန်၍သာလျှင်။ ဝိဟရန္တိ၊
 နေကုန်၏။ ယသတိက္ခ၊ နေ၊ အား။ ဝိဌံ၊ အင်းပျဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 သောတိက္ခ၊ သည်။ တံဝိဌံ၊ ကို။ ပညပေတိ၊ ၏။ ယသတိက္ခ၊ နေ၊ အား။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ သောတိက္ခ၊ သည်။ မဉ္ဇဝံ၊ ကိုရင်း။ ဖလကံဝံ၊ ပျဉ်ပြားကိုရင်း။
 ကဋ္ဌဝံ၊ သစ်တုံးကိုရင်း။ ပါသာကံဝံ၊ ကျောက်ကိုရင်း။ ဝါလုကပုဉ္ဇဝံ၊
 သဲစုကိုရင်း။ ပညပေတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုညောင်စောင်းအစရှိသော နေရာကို။
 အလဘမာနာ၊ မရကုန်သည်ရှိသော်။ ပုရာဏပဏ္ဏာနိဝိ၊ ဟောင်းလေပြီး
 သော သစ်ရွက်တို့ကိုလည်း။ သင်္ကနိတွာ၊ ပေါင်းရုံး၍။ တတ္ထ၊ ထိုသစ်ရွက်
 စ၌။ ပံသုကူလံ၊ ကို။ ပတ္ထရိတွာ၊ ခင်းကုန်၍။ (မြန်ကုန်၍လည်းဟူ)။ ဌပေန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣမပန၊ ဤစည်းဝေးရာစရင်၌ကား။ ရညော၊ ၏။ နိသီဒနာသန
 မေဝ၊ နေရာသည်လျှင်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုမင်း၏နေရာကို။ ပဗ္ဗေါဇေတွာ၊
 ဤ။ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍။ တေတိက္ခ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဓိ
 မုတ္တိကဉာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဂုဏံ၊ ကို။
 ထောမယမာနာ၊ ချီးမွမ်းကုန်လျက်။ နိသီဒိံသု၊ ကုန်၏။

ဤအရာ၌ ထိုထိုသောအာရုံ၌ ညွတ်တတ်သောကြောင့် သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်ကို အဓိမုတ္တိကဉာဏ်ဟု ဆိုသတည်း။

တံ၊ ထိုအမြဲခင်းသောနေရာ၌ နေခြင်းကို။ သန္တာယ၊ ဤ။ ပညတ္ထေပ။ နိသီ
 ဒိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ နိသီန္ဒောပန၊ နေပြီး၍ကား။ ဇာနန္တောယေဝ၊ သိတော်
 မူလျက်လျှင်။ ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ စကားဖြစ်စေခြင်းငှာ။ တိက္ခ၊ တို့ကို။
 ပုစ္ဆိ၊ ၏။ တေတိက္ခ၊ တို့သည်လည်း။ အသဘဂဝတော၊ အား။ သမ္ပံ၊
 အလုံးစုံသောအကြောင်းကို။ ကတယိံသု၊ ကြားလျှောက်ကုန်၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ နိသဇ္ဇခေါဘဂဝါတိ အာဒိဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုနိသဇ္ဇ
 ခေါဘဂဝါ အစရှိသောပါဌ၌။ သမတိနိဝိဋ္ဌဿ၊ သော။ ကာယနုတ္တာတိ
 ပဒဿ၊ ၏။ ကတမာယ၊ ပ။ ဘဝတာတိအတ္ထော၊ ကတမာယ၊ ပ။ ဘဝတ

ဟူသောအနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ ကတမာယ၊ အတယ်မည်သော။ ကထာ
ယ၊ စကားကြောင့်။ သန္တိသိန္နာ၊ စည်းဝေးကြကုန်သည်။ ဘဝထန၊ ဖြစ်ကုန်
သနည်း။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ကာယနုတ္တကို ကာယနုတ္တ
ဟုပုဒ်ဖြတ်သည် အတ္ထအနက်ကိုဘဝထဟု ဖွင့်တော်မူသည်)။ ကာယ
နုတ္တောတိပိ၊ ကာယနုတ္တဟူ၍လည်း။ ပါဠိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿာ၊
ထိုကာယနုတ္တဟူသောပါဠိ၏။ ကတမာယ၊ သော။ ကထာယ၊ ကြောင့်။
တ္ထော၊ ဤစည်းဝေးရာစံရပ်၌။ သန္တိသိန္နာ၊ ကုန်သည်။ ဘဝထ၊ ကုန်သနည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ (ကာယနုတ္တဟု ရှိသော် ကာယနု
တ္တဟုပုဒ်ဖြတ်စေဟူလိုသည်)။ ကာယနောတ္တောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠိ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿာ၊ ထိုကာယနောတ္တဟူသော ပါဠိ၏။ ပုရိမေ၊
ရှေးကာယနုတ္တဟူသောပါဠိ၌၊ အတ္ထောဣဝ၊ အနက်လွှဲသို့။ အတ္ထော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။

ကာယနောတ္တကို ကာယနုတ္တဟုပုဒ်ဖြတ်၍ နောက်သရကိုချေ၍ ရှေ့
ဥသရကို ပုဗ္ဗောစ ဟူသောသုတ်ဖြင့်ဩပြု၍ ရုပ်ကိုစီရင်အပ်၏။ တနည်း
လည်း ကာယနောတ္တဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ ဝါပရောအသရူပါ ဟူသော
သုတ်ဖြင့် ဩသရမှနောက်ဖြစ်သော အသရကိုချေ၍ ရုပ်ကိုစီရင်အပ်၏။

အန္တရာကထာတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာန၊ မနသိကာရ ဥဒ္ဓေသ ပရိပုစ္ဆာဒိနံ၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းပါဠိသင်ခြင်း၊ အဋ္ဌကထာသင်ခြင်းအစရှိသည်
တို့၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ အညာ၊ တပါးသော။ ကော၊ တခုသော။ ကထာ၊
စကားတည်း။ ဝိပုကတဘဝိ၊ ကား။ မမ၊ ဝါ၏။ အာဂမနပစ္စယာ၊ လာခြင်း
ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အပရိနိဋ္ဌတာ၊ အပြီးသို့ ရောက်သော။ ဘိခံ၊
အဆုံးသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ မရောက်သော။ တေန၊ ထိုဝိပုကတဟူသောပါဠိဖြင့်။
ကို၊ အတယ်ကို။ ဒသေတိ၊ နည်း။ အဟံ၊ သည်။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ ကထာ
ဘင်္ဂတ္ထံ၊ စကားကိုဖျက်အံ့သောငှာ။ နအာဂတော၊ မလာ။ အဟံပန၊ သည်
ကား။ သဗ္ဗညုတာယ၊ ခပ်သိမ်းသောတရားကို သိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
တုမှာကံ၊ တို့၏။ ကထံ၊ စကားကို။ နိဋ္ဌာပေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ မတ္တကပ္ပတ္တံ၊
အဆုံးသို့ရောက်သည်ကို။ ကက္ခာ၊ ၍။ ဒဿာမိ၊ ပေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
နိသဇ္ဇေဝ၊ ထိုင်စံတော်မူလျက်လျှင်။ သဗ္ဗညုတပဝါရဏံ၊ သဗ္ဗညုတညဏ်
ဖြင့် သိတ်ခြင်းကို။ ပဝါရေတိ၊ ဧ။ အယံနောခေါ၊ ပ။ အနုပ္ပတ္တောတိတ္ထောပိ၊
၌လည်း။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဓိပ္ပာယ်သော၊ တည်း။ သန္တေ၊
သုရား။ အမှာကံ၊ တို့၏။ (ကထာ၌သမ္မုန်စပ်)။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ သဗ္ဗညုတ

ညာဏံ၊ ကို။ အာရက္ခ၊ အကြောင်းပြု၍။ အယံဂုဏကထာ၊ ဤကျေးဇူးကို
 ချီးမွမ်းသောစကားသည်။ ဝိပကတ၊ အပြီးသို့မရောက်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ရာဇကတဒိကာ၊ မင်းစကားအစရှိသော။ တိရစ္ဆာနကထာ၊ မင်္ဂလိ၏
 ဘိလာဖြစ်သောစကားသည်။ ဝိပကတ၊ အပြီးသို့မရောက်သည်။ နဟော
 တိ၊ မဖြစ်။ အထ၊ ထိုသို့သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုအကြောင်းပြု၍ ချီးမွမ်းစကားကို
 ဆိုသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုပုတ္တော၊ အစဉ်ရောက်တော်မူ၏။
 နော၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ (ကလံဉ္စစပ်)။ ဝါ၊ တို့အား။ (ဒဿေယဉ္စစပ်)။ တံ
 ကထံ၊ ကို။ ဣဒါနိ၊ နိဋ္ဌာပေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ဒဿေယ၊ ပြတော်မူကုန်
 သော။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။

တ္ထောဝတ၊ ဤစေမေသုတံအစ အန္တရာကထာအဆုံးရှိသော သဒ္ဓါ
 အစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။ (ဘာသိတံဉ္စစပ် သမတ္တဉ္စလည်းစပ်သင့်၏)။ အာ
 ယသ္မတ၊ ရှည်သောသက်တော်ရှိသော။ အာနန္ဓေန၊ သည်။ (ဘာသိတံ
 ဉ္စစပ်)။ ကမလကုဝလ ယုဇ္ဇလ ဝိမလ သာဒုရသ သလိလာယ၊ ကြာနိ
 ကြာဖူ ကြာခေါင်းလောင်းတို့ဖြင့် တင့်တယ်သော အညစ်အကြေးကင်း
 သောမြန်သောအရသာရှိသော ရေရှိသော။ ပေါက္ခရဏိယ၊ လေးထောင့်
 ကန်၏။ (တိတ္ထံဉ္စ သမ္ပန်စပ်)။ သုခါဝတရဏတ္ထံ၊ သက်လွယ်စိမ့်သောငှာ။
 နိမ္မလ သိလာတလ ရစန ဝိလာသ သောဘိတ ရဟန သောပါနံ၊ အညစ်
 အကြေးကင်းသော ကျောက်ဖျာဖြင့်စီရင်အပ်သော တင့်တယ်စမွယ်သော
 ရတနာစောင်းတန်းရှိသော။ ဝိပကိဏ္ဍမုတ္တာတလ သဒိသ ဝါလုကာစုဏ္ဏ
 ပဏ္ဍရ ဘူမိဘာဂံ၊ ဖရိဖရဲကြံအပ်သော ပုလဲမှုန့်အပြင်တို့နှင့်တူသော သဲမှုန့်
 တို့ဖြင့် ဖွေးဖွေးဖြူသော မြေအတိုရှိသော။ တိတ္ထိဝိယစ၊ ဆိပ်ကဲ့သို့၎င်း။
 သုဝိဘတ္တ ဘိတ္တိ ဝိစိတြ ဝေဒိကာ ပရိက္ခိတ္တဿ၊ ကောင်းစွာဝေတန်အပ်
 သော နံရံတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့်ရံအပ်သော။ (ပါသာဒ
 ဝရဿဉ္စ ဝိသေသနစပ်)။ နက္ခတ္တပတံ၊ ကောင်းကင်ပြင်ကို။ ဖုသိတုကာမ
 တာဝိယ၊ တိခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဝိဇ္ဇန္တိတ သမုဿယဿ၊
 တင့်တယ်ခြင်းအပေါင်း၏ တည်ရာဖြစ်သော။ ပါသာဒဝရဿ၊ မြတ်
 သောပြာသာဒ၏။ (သောပါနံဉ္စစပ်)။ သုခါရောဟဏတ္ထံ၊ သက်လွယ်စိမ့်
 သောငှာ။ ဒန္တမယ သဏ္ဌ မုဒု ဖလက ကဉ္ဇန လတ၊ ဝိနဋ္ဌ မဏိဂဏပွဘာ
 သမုဒယုဇ္ဇလ သောတံ၊ ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြီးသော သိမ့်မွေနှူးညံ့သော ပျဉ်၌ ရွှေ
 ခြူးနွယ်တို့ဖြင့် မြှေးအပ်သော ပတ္တမြားအပေါင်းတို့၏ အရောင်အပေါင်း
 တို့ဖြင့်တောက်ပတင့်တယ်သော။ သောပါနံဝိယစ၊ စောင်းတန်းကဲ့သို့၎င်း။

သုဝဏ္ဏဝလယာနုပုရာဒိ သံဃဇ္ဇန သဒ္ဓ သမ္ပိသိတ ကလိတ ဟသိတ မဓုရ
 သာရဂေဟဇနဝိဇ္ဇိတဝိစရိတဿ၊ ရွေခရေကျင်း ရွေလက်ကောက်အစရှိ
 သည်၏အချင်းချင်း ထိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အသံတို့ဖြင့် ရောယှက်သော
 စကား ပြီးရယ်ခြင်းတည်းဟူသော သာယာစွာသော အသံရှိသော အိမ်သူ
 အပေါင်း၏ ထိုမှဤမှ သွားရာဖြစ်တသော။ (သွားခြင်း ရှိသောလည်း
 ဟူ)။ ဥဠာရိဿရိယ ဝိဘဝသောတိတဿ၊ များစွာသော စည်းစိမ်ဥစ္စာ
 အဆောက်အဦတို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာတသော။ မဟာဗာရဿ၊ အိမ်ကြီး၏။
 (မဟာဒွါရံဌာစင်)။ သုခပ္ပဝေသနတ္ထံ၊ ဝင်လွယ်စိမ့်သောငှာ။ သုဝဏ္ဏ ရတ
 မဏိ မုတ္တ ပဝါဠာဒိ ဇုတိဝိဿရ ဝိဇ္ဇောတိတ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ဝိသလ ဒွါရ
 ဗာဟံ၊ ရွေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြား၊ ပုလဲသန္တာ အစရှိသည်တို့၏ အရောင်တို့ဖြင့်
 ပြုံးပြုံးပြက် တောက်ပသော ကောင်းစွာ တည်သော ကျယ်စွာသော
 တံခါးတိုင်ရှိသော။ (တံခါးပေါင်ရှိသောလည်းဟူ)။ မဟာဒွါရံ ဝိသစ၊
 တံခါးမကြီးကဲ့သို့၎င်း။ အတ္ထဗျဉ္ဇန သမ္ပန္နဿ၊ အနက်သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသ
 သော။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဘာဝ သံသုစကဿ၊ သုရားဂုဏ်၏အစွမ်းကို ကောင်း
 စွာပြတတ်သော။ ဣမဿ သုတ္တဿ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်၏။ (နိဒါနံ
 စင်၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်ကိုဟု ကံအနက် ယောဇနာ၍ သုခါဝ ဂဟဏတ္ထံ၊
 ဂဟဏသဒ္ဓါနှင့်လည်းစင်အပ်၏)။ သုခါဝဂဟဏတ္ထံ၊ ယူလွယ်စေခြင်းငှာ။
 (ကောင်းစွာယူစေခြင်းငှာလည်းဟူ)။ ကာလ ဒေသက ဝတ္ထု ပရိသ ဒေသ
 ပဋိမဏ္ဍိတံ၊ ဟောရာကာလ ဟောတတ်သောပုဂ္ဂိုလ် ဟောကြောင်းသုတ်
 ကို နာသောပရိသတ် ဟောရာအရပ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ယံ
 နိဒါနံ၊ အကြင်နိဒါန်းကို။ ဘာသိတံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တဿ နိဒါနဿ၊ ၏။
 အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ အနက်အဖွင့်သည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြည့်စုံပြီ။

နိဒါနဂထာပြီး၏။

စတုဗ္ဗိသုတ္တနိက္ခေပ

၅။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ မမံ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပရေ အဝဏ္ဏံ ဘာသေယျန္တိ အာဒိ
 နာ၊ မမံဝါ။ပ။ ဘာသေယျံ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ နိက္ခိတဿ၊ ထားအပ်သော။ သုတ္တဿ၊ သုတ်ကို။ ဝဏ္ဏနာယ၊
 ဖွင့်ခြင်း၏။ ဩကာသော၊ အခွင့်သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်အားဖြင့်
 ရောက်လတ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ရောက်သော်လည်း။ သာသော သုတ္တဝဏ္ဏနာ၊
 ထိုသုတ်၏အဖွင့်သည်။ သုတ္တနိက္ခေပံ၊ သုတ်ကိုထားခြင်းကို။ ဝိစာရေတွာ၊

စိစစ်၍။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုတ္တနိက္ခေပံ၊ သုတ်ကိုထားခြင်း
ကို။ တာဝ၊ စွာ။ မယံ၊ တို့သည်။ ဝိစာရယိဿာမ၊ စိစစ်ကုန်အံ့။ ဟိ၊ အကျယ်
ကား။ သုတ္တနိက္ခေပ၊ သုတ်ကိုထားခြင်းတို့သည်။ အတ္တဇ္ဈာသယောစ၊
ဘုရားအလိုတော်ဖြင့်သာ ထားခြင်း၎င်း။ ပရဇ္ဈာသယောစ၊ သူတပါး
အလိုအားဖြင့် ထားခြင်း၎င်း။ ပုစ္ဆာဝသိကောစ၊ မေးသောအလိုအားဖြင့်
ထားခြင်း၎င်း။ အဋ္ဌပုတ္တိကောစ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ထားခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့တည်း။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးကုန်သော ထားခြင်းတို့တွင်။ ယာနိ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။
တဝဂါ၊ သည်။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ အနဇ္ဈိဋ္ဌော၊ မတိုက်တွန်းမှု၍။
ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အတ္တနော၊ ဘုရားသခင်၏။ အဇ္ဈာသယေနေဝ၊
အလိုတော်အားဖြင့်သာလျှင်။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣဒံ တာနိ
သုတ္တာနိ၊ ထိုဘုရားအလိုတော်ဖြင့်သာ ဟောတော်မူသော သုတ်ဟူသည်
တို့ကား။ သေယျထာ ကာမာနိ၊ အဘယ်တို့နည်းဟူမူကား။ အာကဇ်ဇယျ
သုတ္တံ၊ အာကဇ်ဇယျသုတ်၎င်း။ ဝတ္ထသုတ္တံ၊ သုတ်၎င်း။ မဟာသတိပဋ္ဌာန
သုတ္တံ၊ ၎င်း။ မဟာသဠာယတန ဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ မဟာသဠာယတန ဝိဘင်္ဂ
သုတ်၎င်း။ အရိယဝံသသုတ္တံ၊ ၎င်း။ သမ္မပ္ပဓာနသုတ္တန္တ ဟာရကော၊
သမ္မပ္ပဓာနတရားတို့ကို ဆောင်တတ်သောသုတ်၎င်း။ ဣဒ္ဓိပါဒ ဣန္ဒြိယ
ဗလ မောဇ္ဈင်္ဂ မဂ္ဂင်္ဂ သုတ္တန္တဟာရကော၊ ဣဒ္ဓိပါဒ ဣန္ဒြေဗိုလ် မောဇ္ဈင်္ဂ
မဂ္ဂင်္ဂကို ဆောင်တတ်သောသုတ်၎င်း။ ဣတိဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိသော
သုတ်တို့တည်း။ တေသံ၊ ထိုသုတ်တို့ကို။ နိက္ခေပေါ၊ ထားခြင်းသည်။
အတ္တဇ္ဈာသယော၊ ဘုရားအလိုတော်အားဖြင့်သာ ထားခြင်းမည်၏။

ယာနိပန သုတ္တာနိ၊ တို့ကိုကား။ (ကထိတာနိဋ္ဌစင်)။ ပရိပတ္တာခေါ။ပ။
အာသဝါနံ ခယေ ဝိနေယျန္တိ၊ ပရိပတ္တာခေါ။ပ။ အာသဝါနံ ခယေ ဝိနေ
ယံ၊ ဟူ၍။ ဧဝံဤသို့။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ အဇ္ဈာသယဉ္စ၊ အလိုကို၎င်း။
ခန္တိမနဉ္စ၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ အဘိနိဟာရဉ္စ၊
ဆုတောင်းဘူးသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ (လေ့ကျက်ဘူးသည်၏ အဖြစ်ကို
၎င်းလည်းဟူ)။ ဗုဇ္ဈနဘာဝဉ္စ၊ သိလတ္ထံ သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ အဝေက္ခိတွာ၊
ဆင်ခြင်တော်မူ၍။ ပရဇ္ဈာသယဝသေန၊ သူတပါးတို့၏ အလိုအားဖြင့်။
ကထိဘာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ရာဟုလဿ၊ ရာဟုလအား။
ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရင့်စေတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊

တို့သည်။ ပရိပတ္တာခေါ၊ ရုက္ခကုန်ပြီးသလျှင်ကတည်း။ ယန္တုန ယဒိပန၊ အကယ်၍ကား။ အဟံ၊ သည်။ ရာဟုလံ၊ ကို။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ အာသဝါနိ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယေ၊ ကုန်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ဝိနေယျံ၊ ဆုံးမရမှုကား။ သာဓု၊ ၏။ ဣဒံ တာနိ သုတ္တာနိ၊ ထိုသူတပါး၏ အလိုအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော သုတ်ဟူသည်တို့သည်။ သေယျထာ ကတမာနိ၊ တို့နည်းဟူမှုကား။ စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ္တံ၊ စူဠရာဟုလောဝါဒ သုတ်၎င်း။ မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနံ၊ ဓမ္မစက္က ပဝတ္ထနသုတ်၎င်း။ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိဝေမာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိ သော သုတ်တို့တည်း။ တေသံ၊ ထိုသုတ်တို့ကို။ နိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဇ္ဈာသယော၊ သူတပါးတို့၏ အလိုအားဖြင့် ထားခြင်းမည်၏။

ဘဂဝန္တံပန၊ သို့ကား။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍။ စတံသော၊ လေးပါး ကုန်သော။ ပရိသာစ၊ တို့သည်၎င်း။ စက္ကာရော၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထာစ၊ အမျိုးတို့သည်၎င်း။ နာဂါစ၊ နဂါးတို့သည်၎င်း။ သုပတ္တာစ၊ ဂရဉ်တို့သည် ၎င်း။ ဂန္ဓဗ္ဗာစ၊ တောင်စောင့်နတ်တို့သည်၎င်း။ အသုရာစ၊ အသုရာတို့ သည်၎င်း။ ယက္ခာစ၊ ဘီလူးတို့သည်၎င်း။ မဟာရာဇာနောစ၊ နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည်၎င်း။ တာဝတိံသာဒယော၊ တာဝတိံသာနတ် အစရှိကုန်သော။ ဒေဝါစ၊ နတ်တို့သည်၎င်း။ မဟာမြဟ္မာစ၊ တို့သည်၎င်း။ ဣတိဝေမာဒယော၊ ဤသို့ စသောသူတို့သည်။ (ပုစ္ဆန္တိ ကတ္တားချည်း စပ်)။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ နိဝရဏာ၊ တို့ကို။ နိဝရဏာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဣမေခေါဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စပါဒါ နက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။ ဣမ၊ ဤလူရွာ၌။ ပရိသဿ၊ ၏။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။ ဝိတ္တံ၊ ဥစ္စာသည်။ ကိံသု၊ အဘယ် နည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာ ကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊ မေးကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယာနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂံ သုတ္တာဒိနိ၊ အကြင်ဗောဇ္ဈင်သုတ် အစရှိသည်တို့ကို။ ကထိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ အညာနိဝိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိဝါ ပန ဒေဝတာသံယုတ္တံ ။ပ။ ခရလောမသုတ္တာဒိနိ၊ အကြင် ဒေဝတာသံယုတ် မာရသံယုတ် မြဟ္မသံယုတ် သက္ကပဉ္စသုတ် စူဠဝေဒလ္လ သုတ် မဟာဝေဒလ္လသုတ် သာမညဗလသုတ် အာဠဝကသုတ် သူမိလောမ

သုတ် ခရလောမသုတ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ကထိတာနိ၊ ကုန်၏။
တေသံ သုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ နိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပုစ္ဆာပသိကော၊ မည်၏။

ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ယာနိတာနိ သုတ္တာနိ၊
တို့ကို။ ကထိတာနိ၊ ကုန်၏။ (တာနိကား တဋ္ဌေတည်း။ အနက်မရှိ)။
ဣဒံ တာနိ သုတ္တာနိ၊ ထိုအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဟောအပ်ကုန်သော သုတ်
ဟူသည်တို့ကား။ သေယျထာ ကတမာနိ၊ တို့နည်းဟူမှုကား။ ဓမ္မဒါယာဒံ၊
ဓမ္မဒါယာဒသုတ်၎င်း။ ဝုဠသီဟနာဒံ၊ ၎င်း။ စန္ဒပမံ၊ ၎င်း။ သူရိယပမံ၊
၎င်း။ ပုတ္တမံ၊ သူပမံ၊ ၎င်း။ ဒါရုခန္ဓပမံ၊ ၎င်း။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓပမံ၊ ၎င်း။ ဖေဏ
ပိဏ္ဍပမံ၊ ၎င်း။ ပါရိဆတ္တကပမံ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိ
ကုန်သော သုတ်တို့တည်း။ တေသံ သုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ နိက္ခေပေါ၊ သည်။
အဋ္ဌပုတ္တိကော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ထားခြင်းမည်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ စတု၊ သု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု နိက္ခေပေသု၊ ဤသုတ်ကို
ထားခြင်းတို့တွင်။ ဣမဿ သုတ္တဿ၊ ကို။ နိက္ခေပေါ၊ သည်။ အဋ္ဌပုတ္တိ
ကော၊ မည်၏။ ဟိ-တဒေဝယုတ္တံ၊ ၏။ အဋ္ဌပုတ္တိယာ၊ အကြောင်း၏
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နိက္ခိတ္တံ၊ ၏။
ကတရာယ၊ သော။ အဋ္ဌပုတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ နိက္ခိတ္တံ၊ နည်း။ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏေ၊
ဘိုးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်။ နိက္ခိတ္တံ၊ ၏။ အာစရိယော၊ သည်။
ရတနတ္ထယဿ၊ ၏။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို။ အဘာသိ၊ ဆို၏။ အန္တ
ဝါသိ၊ သည်။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ အဘာသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံဝဏ္ဏာ
ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ အဋ္ဌပုတ္တိံ၊ ကို။ ကတော၊ ဤ။ ဒေသနာကုသလော၊ တရားဟော
ခြင်း၌ လိမ္မာတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုရားရှင်သည်။ မမံဝါ တိက္ခဝေ ပရေ
အဝဏ္ဏံ ဘာသေယျုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒေသနံ၊ ကို။ အာရသိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏။
တတ္ထ၊ ထိုမမံဝါအစရှိသော ဒေသနာ၌။ မမံတိ ဣဒံဝစနံ၊ သည်။ သာမိ
ဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်တည်း။ (သာမိအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ် ဟူလိုသည်။
သာမိအတ္ထေ ဒုတိယဝစနံဟူ၍လည်းပါရှိ၏။) မမံဝါ၏။ ဣတိအတ္ထော၊
ကို။ ဓဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပိကပ္ပနတ္ထော၊ ပိကပ်အနက်ရှိ၏။
(ဝါသဒ္ဓါဖြင့် တုမ္ဘာကံ အဝဏ္ဏံ ဘာသေယျု ဟူသော ဝါကျကို ဆည်း၏
ဟူလိုသည်။) ပရေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရိဝိရုဒ္ဓါ၊ ဆန့်ကျင်ကုန်သော။
သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ တဩတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယေသတ္တာ၊ အကြင်
သတ္တဝါတို့သည်။ အဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဝံဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌၊
(တဩကို တေသု သတ္တေသုဟု စွဲ ဟူလိုသည်)။

၂၂

နအာသာတော အစရှိသည်ကိုဟောခြင်း

အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသဆရာ-ထိုအခါ၌ စည်းဝေးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန္တာချည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုရဟန်းတို့အား အမျက်မရှိ ကုန်ပဲလျက် အမျက်ရှိသကဲ့သို့ နအာသာတော အစရှိသောနည်းဖြင့် အဘွဲ့ကြောင့် ဘုရားသခင် ပါဠိအစဉ်ကို ထားတော်မူလေသနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ န အာသာတောတိ အာဒိဟိ ကိဉ္ဇာပိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

နအာသာတောတိအာဒိဟိ၊ နအာသာတော အစရှိကုန်သော ပါဠိတို့ ဖြင့်။ (ဌပေတိဉ္စစင်)။ တေသံ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ အာသာတောပေ၊ အမျက်သည်ပင်လျှင်။ ကိဉ္ဇာပိနတ္ထိ၊ ရှင့်။ အထခေါ၊ ထိုသို့မရှိသော်လည်း။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ကုလပုတ္တာနံ၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန် သော အမျိုးသားတို့အား။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသုပိ၊ အရာတို့၌လည်း။ အကုသလပ္ပတ္တိံ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဋိသေဓေန္တော၊ မြစ်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မနေတ္ထိံ၊ တရားတည်းဟူ သော မျက်စိကို။ (တရားတည်းဟူသော ကြိုးကို လည်းဟူ)။ ဌပေတိ၊ ထားတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနအာသာတောစသောပါဠိ၌။ ဧတ္ထ တေသ္မိံ ကောပေ၊ ထိုအမျက်၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာဟနတိ၊ ဆင်းရဲတတ်၏။ (ပျက်စီး တတ်၏လည်းဟူ)။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ပျက်စီးရာဖြစ်သည်၏သတ္တိကြောင့်။ ဧတ္တာတိပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဋ္ဌော၊ ညွှန်ပြအပ်ပြီးသော။ သေကောပေါ၊ သည်။ အာသာတော၊ မည်၏။ (အဓိကရဏသာဓန)။ ဧတံ၊ ထိုအာသာ တော ဟူသော စကားသည်။ ကောပဿ၊ အမျက်၏။ အဓိဝစနံ၊ တန

အာဟနတိ ဧတ္ထ စိတ္တံဟူသော အဓိကရဏသာဓနဖြင့် အာရုံသည် လည်း အာသာတမည်၏ ဟူသောအနက်သည် လျဉ်းပါးဘွယ် ရှိသောကြောင့် အာရုံကို နစ်စေခြင်းငှာ ကောပဿကံ အဓိဝစနံဟု အဘိဓမ္မေယျတ္ထကိုဆိုတော်မူသတည်း။ ဤသို့ လျဉ်းပါးသည်ရှိသော် ဧတံအဓိဝစနံဟုဆိုခြင်းသည် ဆရာတို့သဘောတည်း။

တေန ဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အပ္ပဟိတာ အတုဋ္ဌာ အသော မနဿိကာ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဝမ်းမမြောက်ကြောင်း ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေနာတိ ပဒေန၊ ပုဒ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဋ္ဌော၊ သော။ သောဓမ္မော၊ သည်။ အပ္ပစ္စယော၊ မည်၏။

သုတ်သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ဤကား ဝိပြိုဟ်တုတည်း။ ဝိပြိုဟ်စစ်ပြိုလိုရင်းကား ပတိ အယတိ
မောဒေတိ ဧတေနာတိ ပစ္စယော။ ဧတေန ဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ ပတိ အယတိ
မောဒေတိ၊ ဝမ်းမြောက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဝမ်းမြောက်
ကြောင်း ဖြစ်သည်၏ သတ္တိကြောင့်။ သောဓမ္မော၊ သည်။ ပစ္စယော၊
မည်၏။ ကရုဏသာဓန၊ ပတိပုဗ္ဗ ဧတိ၊ ကပစ္စည်း။ အရကား
သောမနဿဝေဒနာတည်း။ န ပစ္စယော အပ္ပစ္စယော၊ မိဿက
တပွဲရိသ်။ အရကား ဒေါမနဿဝေဒနာတည်း။

ဧတံ၊ ထိုအပ္ပစ္စယောဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ဒေါမနဿဿ၊ ဒေါမနဿ
ဝေဒနာ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ယာဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ အတ္တဇော၊ ၏။
ဟိတံ၊ အစီးအပွားကို။ နေဝအဘိရာဇယတိ၊ မပြီးစေတတ်။ ပရေသံ၊
သူတပါးတို့၏။ ဟိတံ၊ ကို။ နအဘိရာဇယတိ၊ တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
သာဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ အနဘိရန္တိ၊ မည်၏။

လဟုကနည်းသာတည်း။ ဝရကနည်းဝိပြိုဟ်စစ်ကား အဘိရာဇယတိတိ
အဘိရန္တိဟု ဟေတုကတ္ထုသာဓနပြုပြီးမှ န အဘိရန္တိ အနဘိရန္တိလ
မိဿကတပွဲရိသ်ပြုလေ။

ဧတံ၊ ထိုအနဘိရန္တိ ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ကောပဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊
တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပုဒ်တို့တွင်။ ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပဒေ
ဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဧကေန၊ တခုသော။ ပဒေန၊
ဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေခန္ဓော၊ တို့ကို။
ဝုတ္တော၊ ကုန်၏။

ဒွိဟိ ပဒေဟိပုဒ်၏အရကို အာဃာတော အနဘိရန္တိ ဤနှစ်ပုဒ်ကိုယူ၊
ဧကေန အရကို အပ္ပစ္စယော ပုဒ်ကိုယူ။

ဧတသံ၊ ထိုဒေါသ ဒေါမနဿဝေဒနာတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။
သေသာနံ၊ ကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တခမ္မာနမ္ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ကရဏံ၊ ကို။
ပဋိက္ခိတ္တမေဝ၊ ပယ်အပ်သည်သာတည်း။

ဧဝံ၊ သို့။ ပဌမေန၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ မနောပဒေါသံ၊ စိတ်၏အမျက်
ထွက်ခြင်းကို။ (နှလုံးပြစ်မှားခြင်းကို လည်းဟူ)။ နိဝါရေတွာ၊ မြစ်၍။ ဒုတိ
ယေန၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနှလုံးပြစ်မှားခြင်း၌။ (ထိုအမျက်
ထွက်ခြင်း၌ လည်းဟူ)။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒသောန္တော၊ ပြတော်မူလို
သည်ဖြစ်၍။ တဩစေ တုဗ္ဗေ ။ပ။ အန္တရာယောတိ ဣဒံစနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

တကြံ တုမေယိ နအာဇာတော နအပ္ပစ္စယော နစေတသော အနတ္တိ ရန္တိကရဏီယာဟူ၍ ဟောတော်မူသောနည်းကို ပဌမနည်းဟု သိအပ်၏။ တကြံစေ တုမေ အဿထ ကုပိတာဝါ အနတ္တမနာဝါ၊ တုမံယေ ဝဿ တေနအန္တရာယောဟူ၍ ဟောတော်မူသောနည်းကို ဒုတိယနည်းဟု သိအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုတကြံစေ တုမေ အစရှိသောပါဌ်၌။ တကြံစေ တုမေ အဿထာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တေသု အဝဏ္ဏတာသကေသု၊ ထိုကဲ့ရဲ့စကားကို ဆိုတတ်ကုန်သောသူတို့၌။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တသ္မိ အဝဏ္ဏေ၊ ထိုကဲ့ရဲ့ခြင်း၌။ တုမေ၊ တို့သည်။ ကုပိတာ၊ အမျက်ထွက်ကုန်သည်။ စေတဝေယျာထ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့။ ယဒိဘဝေယျာထ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

စေဟူသောပုဒ်၏ သံသယအနက်၌ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြခြင်းငှာ ယဒိဟု ဆိုပြန်သတည်း။

ကောပေန၊ အမျက်ဖြင့်။ ကုပိတာ၊ အမျက်ထွက်ကုန်သည်။ စေအဿထ၊ ကုန်အံ့။ ဒေါမနဿေန၊ ဒေါမနဿဝေဒနာဖြင့်။ အနတ္တမနာ၊ ကုန်သည်။ ခေအဿထ၊ ကုန်အံ့။ တုမံယေဝဿ တေန အန္တရာယောဟူ၍၊ ကား။ ဝေဒနာကောပေန၊ ထိုသို့အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ တာယ၊ အနတ္တမနတာယ၊ ထိုသို့နှလုံးမသာရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ တုမာကံယေဝ၊ တို့အားသာလျှင်။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ၊ တို့၏။ အန္တရာယော၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ဝေ၊ သို့။ ဒုတိယေန၊ နှစ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ နန္တေန၊ ဖြင့်။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒသေတွာ၊ ပြပြီး၍။ တတိယေန၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝစနတ္ထသလ္လက္ခဏမတ္ထေပိ၊ စကား၏အနက်ကို မှတ်ခြင်းမျှ၌လည်း။ အသမတ္ထတံ၊ မစမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေန္တော၊ ၍။ အပိနတုမေ ပရေသန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထပါဌေ၊ ထိုအပိနစသောပါဌ်၌။ ပရေသန္တိ ပရေသံ ဟူသည်ကား။ ယေသံ ကေသဉ္စိ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏။ ဟိ-တဒေဝယတ္ထံ၊ ၏။ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သောသူသည်။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အရိယသာဝကာနံ၊ သူရားပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အရိယာသာဝကတို့၏။ သုဘာသိတ၊ ဒုဗ္ဘာသိတဿ၊ ကောင်းသောစကား မကောင်းသောစကား၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ နေဝ အာဇာနာတိ၊ မသိ။ မာတာပိတုနံ၊ တို့၏။ သုဘာသိတ၊ ဒုဗ္ဘာသိတဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ န အာဇာနာတိ၊ မသိ။

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပစ္စတ္တိကဓနံ၊ ရန်သူတို့၏။ သုတာသိတ ဒုဗ္ဘာသိတဿ၊ ကောင်းသော စကားမကောင်းသောစကား၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ န အာဇာနာတိ၊ မသိ။

ကဲ့ရဲ့ မှနှင့်တွေ့ကြုံက ကျင့်သုံးရန်

ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ န အာဇာနာတိ၊ မသိ။ တထာ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ကုဇ္ဈေ၊ အတ္ထံ နဇာနာတိ ။ပ။ ဇနေဝ နာဝ၊ ဗုဇ္ဈတိတိ၊ ကုဇ္ဈေ၊ အတ္ထံ နဇာနာတိ ။ပ။ ဇနေဝ နာဝဗုဇ္ဈတိဟူ၍။ တဂဝါ၊ ၁။ ၆။ အာဟ၊ ၏။ သိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကုဇ္ဈေ၊ အမျက်ထွက်သောသူ သည်။ အတ္ထံ၊ အကျိုးစီးပွားကို။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ကုဇ္ဈေ၊ သည်။ နေ၊ အကြောင်းကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်။ ယဒါ၊ ဌ။ ကောဓော၊ အမျက်သည်။ ယံနရံ၊ အကြင်သူကို။ သဟတေ၊ နှိပ်စက်၏။ တဒါ၊ ဌ။ တဿ နရဿ၊ ထို သူအား။ အန္တဟမံ၊ အမှိုက်တိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကောဓော၊ သည်။ အနတ္ထဇနနေဝ၊ အကျိုးမဲ့လို့ဖြစ်စေတတ်၏။ ကောဓော၊ သည်။ စိတ္တပ ကောပနေဝ၊ စိတ်ကိုပျက်စေတတ်၏။ အန္တရတော၊ အမျက်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကြောင့်။ ဘယံ၊ သေးသည်။ ဇာကံ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ဇနေဝ၊ သည်။ နာဝ ဗုဇ္ဈတိ၊ မသိ။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗထာဝိ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်လည်း။ အဝဇ္ဈေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၌။ မနေဝပဒေါသံ၊ စိတ်ဖြင့်ပြစ်မှားခြင်းကို။ နိဓေဓေ တွာ၊ ဖြစ်၍။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ပဋိပဋိတဗ္ဗာကာရံ၊ ကျင့်အပ်သော အခြင်းအရာ ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဖြစ်၍။ တတြ တုမှေဟိ အဘူတံ အဘူတောတိ အာဒိ ဝစနံ၊ ကို။ အာကာ၊ ဖြို။

တတ္ထပါဌေ၊ ထိုတတြတုမှေဟိ အစရှိသောပါဌ၌။ တတြတုမှေဟိတိ၊ သည်ကား။ တသ္မိ အဝဇ္ဈေ၊ ထိုကဲ့ရဲ့စကားကိုဆိုရာ၌။ တုမှေဟိ၊ တို့သည်။ အဘူတံ။ပ။ နိဗ္ဗေဌေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ယံဝစနံ၊ သည်။ အဘူတံ၊ မဟုတ်။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ အဘူတဘာဝေနော၊ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ အပ နေတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်၏။ ကထံ အပနေတဗ္ဗံ၊ အတယ်သို့ပယ်အပ်သနည်း ဟူမူကား။ ဣတိပေတံ အဘူတန္တိ အာဒိနာ၊ ဣတိပေတံ အဘူတံ ဤသို့အစ ရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အပနေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ တတြ၊ ထိုပါဌ၌။ (ထိုသို့ ပယ်ရာ၌လည်းဟူ)။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ယောဇနာ၊ အနက် ယောဇနာခြင်းတည်း။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ နသဗ္ဗညု၊ ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကိုမသိ။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒုရက္ခာတော၊ မကောင်း

သဖြင့် ဟောအပ်၏။ သံဃော၊ သံဃာသည်။ ဒုပ္ပငိုပန္နော၊ မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်တတ်၏။ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်တို့ကို။ သုက္ခာ၊ ရှိ။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ရာ။ ဧဝံပန၊ ဤသို့ကား။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိဝိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။ ဧတံဝစနံ၊ သည်။ အဘူတံ၊ မဟုတ်။ တုမှေဟိ၊ တို့သည်။ ယံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံဝစနံ၊ သည်။ ဣမိနာပိ ကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။ အဘူတံ၊ မဟုတ်။ ဣမိနာပိ ကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။ အတန္တံ၊ မမှန်။ (ဤနှစ်ဝါကျကား ပရိယာယ်တည်း။ အနက်အထူးမရှိ)။ ဧတံကာရဏံ၊ သည်။ အမှေသု၊ တို့၌။ နတ္ထိစ နတ္ထိဇေ၊ မရှိသလျှင်ကတည်း။ ဧတံကာရဏံ၊ သည်။ အမှေသု၊ တို့၌။ နစရိဇ္ဇတိ၊ ထင်ရှားမရှိသလျှင်ကတည်း။ (ဤနှစ်ဝါကျလည်းပရိယာယ်တည်း)။ အမှာ ကံ၊ တို့၏။ သတ္ထာ၊ သည်။ သဗ္ဗညုယေဝ၊ ခပ်သိမ်းသောတရားကိုသိသလျှင် ကတည်း။ မေဓော၊ ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာဟောအပ်၏။ သံဃော၊ သည်။ သုပ္ပငိုပန္နော၊ ကောင်းသောအကျင့်ရှိ၏။ တတြဝစနေ၊ ထိုသဗ္ဗညု ယေဝ အမှာကံ သတ္ထာ အစရှိသောစကား၌။ ဣဒ္ဓန္တိဒ္ဓန္တံ၊ ဤသည်လျှင် ဤသည်လျှင်။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤလေး ပုဒ်တို့တွင်။ (စသဒ္ဓါကား ဥပချာသတည်း)။ ဒုတိယပဒံ၊ သည်။ ပဌမဿ၊ ပဌမပုဒ်၏။ ဧဝံဝစနံ၊ ဧဝံဝစတည်း။ စတုတ္ထဉ္စ၊ စတုတ္ထပုဒ်သည်လည်း။ တတိယဿ၊ ၏။ ဧဝံဝစနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အတန္တံဟူသောပုဒ်သည် ဒုတိယပုဒ်မည်၏။ အဘူတံဟူသောပုဒ်သည် ပဌမပုဒ်မည်၏။ နစ ပနေတံ အမှေသု ဝိဇ္ဇတိ ဟူသောပုဒ်သည် စတုတ္ထပုဒ်မည်၏။ နတ္ထိဇေတံ ဟူသောပုဒ်သည် တတိယပုဒ်မည်၏။

ဣဒ္ဓန္တိဒ္ဓန္တံ၊ ဤမြစ်ခြင်းကိုလည်း။ အဝဏ္ဏယေဝ၊ ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲခြင်းစကား ကိုဆိုရာ၌သာလျှင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌။ န ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။

အဘယ်၌ကား မြစ်ခြင်းကိုပြုအပ်သနည်း၊ အဘယ်၌ကား မပြုအပ် သနည်း ဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေဆိုခြင်းငှာယဒိဟိအစရှိ သော ပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ဒုဿီလော၊ သီလမရှိ။ တဝ၊ သင်၏။ အာစရိ ယော၊ သည်။ ဒုဿီလော၊ မရှိ။ ဣဒ္ဓန္တိဒ္ဓန္တံ၊ ဤမည်သော ဤမည်သောအမှုကို လည်း။ တယာ၊ သည်။ ကတံ၊ ၏။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တုဏှိဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍။ ယဒိ အဓိဝါသေတိ၊ အကယ်၍သည်းခံအံ့။ အာသင်္ကနိယော၊ တွေးတော အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မနောပဒေါသံ၊ စိတ်ဖြင့် ဖြစ်မှားခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ အဝဏ္ဏော၊ ကဲ့ရဲ့စကားကို။ နိဿေဓေ တဗ္ဗော၊ မြစ်အပ်၏။ တံ၊ သည်။ ဩဠော၊ ကုလားအုဉ်သည်။ အသိ၊ ၏။ ဝေါဏော၊ နွားသည်။ အသိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အတ္ထောသဝတ္ထုဟိ၊ ဆဲရေးခြင်း၏အကြောင်းတို့ဖြင့်။ အတ္ထော သန္တံ၊ ဆဲရေးသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတော၊ လျစ်လျူရှု၍။ အဓိဝါ သန ခန္တိယေဝ၊ သည်းခံခြင်းတည်းဟူသော ခန္တိကိုသာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထို ဆဲရေးသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။

၆။ ဧဝံ ဤသို့။ အဝဏ္ဏဘူမိယံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၏အရာ၌။ တာဒိလက္ခဏံ၊ သည်းခံခြင်းလက္ခဏာကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဝဏ္ဏဘူမိယံ၊ ချီးမွမ်း ခြင်း၏အရာ၌။ ဒဿေတံ၊ ဌာ။ မမံဝါ အိက္ခဝေ ။ပ။ ဘာသေယျန္တိ အာဒိ ဝစနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထပါဠေ၊ ထိုမမံဝါ အစရှိသောပါဌ၌။ ပရေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပသန္တာ၊ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုကုန်သော။ ဒေဝ မနုဿာ၊ နတ်၊ လူတို့သည်။ ဧတေန ဓမ္မော၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာနန္ဒန္တိ၊ ဝမ်းမြောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဝမ်းမြောက်ကြောင်းဖြစ်သည်၏ သတ္တိကြောင့်။ ဧတေနာတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဠော၊ ပြအပ်သော။ သောဓမ္မော၊ သည်။ အာနန္ဒော၊ မည်၏။

ဝမ်းမြောက်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် အာနန္ဒမည်၏ဟု ဆရာ ကရုဏ သာဓနကို ပြတော်မူ၏။ ဝမ်းမြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဝတ္ထုကာမ ဂုဏ်အပေါင်းသည် အာနန္ဒမည်ကောင်းသလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ဝီတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ ဟူသောပါဌကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

ဧတံ၊ ထိုအာနန္ဒဟူသော စကားသည်။ ဝီတိယာ၊ ဝီတိ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သုမနဿ၊ ကောင်းသောစိတ်၏။ (ကောင်းသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းဟူ)။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ သောမနဿ၊ ကောင်းသောစိတ်၏ အဖြစ်။

ဆရာ-သုမနဿ ဘာဝေါဟုဆို၏။ စိတ်ကို ပဝတ္ထနိမိတ်ပြု၍ သမ္ပယုတ် နာမက္ခန္ဓာအပေါင်းသည် သောမနဿ မည်ကောင်းသလောဟု သူ

မေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ စေတသိက သုခဿေတံ အဓိဝစနံဟူသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဧတံ၊ ထိုသောမနဿံဟူသော စကားသည်။ စေတသိကသုခဿ၊ စိတ်သည် ပြုအပ်သော သုခဝေဒနာ၏။ (စိတ်၌ဖြစ်သော သုခဝေဒနာ၏ လည်းဟူ)။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဥပ္ပိလာဝိနော၊ ပေါ်လွင်သောစိတ်၏။ (ပျံ့လွင့်သော စိတ်၏လည်းဟူ)။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ၊ ဖြစ်။ ကဿ၊ ၏။ ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ၊ ပေါ်လွင်သည်၏အဖြစ်နည်း။ ဣတိစောဒနံ၊ ဤသို့စောဒနာကို။ မနဿိနိဓာယ၊ နှလုံး၌ထားတော်မူ၍။ စေတသောတိ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံသာ ဟောတော်မမူဘဲ စေတသောကို သတ္တဝါ၏ ပေါ်လွင်ခြင်းဟူ၍လည်း ပသင်သည် ရှိရကား ထိုကိုနှစ်စေခြင်းငှာ ဟောအပ်၏ဟူလိုသည်။

ဧတံ၊ ထိုဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ ဟူသောစကားသည်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟာယ ဥပ္ပိလာပနဝိတိယာ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၏အဖော်ဖြစ်သော ပေါ်လွင်သောဝိတိ၏။ (ဥဒ္ဓစ္စာဝဟာယ ဥပ္ပိလာပနဝိတိယာ ဟူ၍လည်းပါဌ်ရှိ၏။ ဥဒ္ဓစ္စာဝဟာယ၊ ဥဒ္ဓစ္စကို ဆောင်တတ်သော။ ဥပ္ပိလာပန ဝိတိယာ၊ ပျံ့လွင့်သောဝိတိ၏)။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဓာဝိ၊ ဤဝါရ၌လည်း။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဧကေန၊ သော။ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ဒွိဟိ ပဒေဟိ ပုဒ်၏အရကို အာနန္ဒော ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ ဤနှစ်ပုဒ်ကိုယူ။ ဧကေန၏အရကို သောမနဿံ ဟူသောပုဒ်ကိုယူ။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဌမနယေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ၊ စိတ်၏ပေါ်လွင်သည် ၏အဖြစ်ကို။ နိဝါရေတွာ၊ မြစ်၍။ ဒုတိယနယေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ်၏ ပျံ့လွင့်သည်အဖြစ်၌။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒဿန္တော၊ ၍။ တဩစေ တုမေ အဿထာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

ဤဝါရ၌လည်း တဩတုမေဟိ နအာနန္ဒော နသောမနဿံ နစေတသော ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ ကရဏီယံ ဟူ၍ ဟောတော်မူသော နည်းကို ပဌမနည်းယူ၊ တဩစေ တုမေ အဿထ အာနန္ဒီနော အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောနည်းကို ဒုတိယနည်းယူလေ။

ပိတိကိရုတ်ချခြင်း

ဣဒေဝိ၊ ဤဝါရဉ္စလည်း။ တုမှိယေဝဿ၊ တေန အန္တရာယောတိ၊ ဟူသည် ကား။ တေန ဥပ္ပိလာဝိတေန၊ ထိုသို့ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်

≡ ကြောင့်။ တုမှာကံယေဝ၊ တို့အားသာလျှင်။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ၊ တို့၏။ အန္တရာယော၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ခဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာပန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဧတံဝစနံ၊ ဤတုမှိယေဝဿ တေန အန္တရာယော ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ဝုတ္တိတံ ဌစင်)။ ဗုဒ္ဓေါတိ ကိတ္တယန္တဿ ။ပ။ ဇမ္ဗုဒိပဿာတိစ၊ ဗုဒ္ဓေါတိ ကိတ္တယန္တဿ ။ပ။ ဇမ္ဗုဒိပဿဟူ၍၎င်း။ ယေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓေပသန္နာ အဝ္ဇေတေ ပသန္နာတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဧဝံအာဒိဟိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ အနေကသတေဟိ၊ အရာမကကုန်သော။ သုတ္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ရတနတ္ထယေ၊ ဌ။ ပီတိသောမနဿံ၊ နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ဝုတ္တိတံနန၊ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီး မဟုတ်လော။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်လျှင်။ စောဒနာ၊ စောဒနာတည်း။

ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဘုရားဟူ၍။ ကိတ္တယန္တဿ၊ ကြားသောသူ၏။ ကာယေ၊ ဌ။ ယာဝိတိ၊ အကြင်နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ သာဝိတိ၊ သည်။ ဇမ္ဗုဒိပဿ၊ ဇမ္ဗုဒိပကျွန်း၏။ ကသိဏေနပိ၊ အလုံးစုံသောစည်းစိမ်ထက်လည်း။ ဝရမေဝဟိ၊ မြတ်သလျှင်ကားတည်း။ ဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍ ။ပ။ သံဃောတိ၊ ဟူ၍။ ကိတ္တယန္တဿ၊ ၏။ (အကြွင်းအနက်တူပြီ)။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓော၊ ဌ။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကုန်၏။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ အဝ္ဇေ၊ မြတ်သောအရာ၌။ ပသန္နာ၊ ကုန်၏။

သစ္စံဝုတ္တိတံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်မှန်၏။ ပနတထာဝိ၊ ထိုသို့ချီးမွမ်းအပ်သော်လည်း။ တံပီတိသောမနဿံ၊ သည်။ နေက္ခမ္မနိဿိတံ၊ ကာမမှထွက်မြောက်ခြင်းကို ခြံ၍ဖြစ်၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားတည်း ။ပ။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာယသ္မတော၊ သော။ ဆန္ဓဿ၊ ဆန္ဓအား။ ဥပ္ပန္နသဒိသံ၊ ဖြစ်သောပီတိနှင့်တူသော။ ဂေဟဿိတံ၊ ရာဂကိုမှီ၍ ဖြစ်သော။ (မိမျိုးဘမျိုးကို မှီ၍ဖြစ်သောလည်းဟူ)။ ပီတိသောမနဿံ၊ ကို။ အမိပ္ပေတံ၊ အပ်၏။ ဟိ-တဒေဝ သစ္စံ၊ ။ဣဒံ ပီတိသောမနဿံ၊ ဤရာဂနှင့်စပ်သော ပီတိ သောမနဿသည်။

ဈာနာဗ္ဗိယသဘာယ၊ ဈာန်အစရှိသည်ကို ရခြင်းငှာ။ အန္တရာယကရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရာဂနှင့်စပ်သော ဝိတိသောမနဿ၏ ဈာန်အစရှိသည်တို့၏အန္တရာယ်ကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို အတယ်သို့သော သဘောကြောင့် သိသနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တေနဝါယသ္မာ အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

တေနဝ၊ ထိုသို့ဈာန် အစရှိသည်ကို ရခြင်း၏အန္တရာယ်ကို ပြတတ်သောကြောင့်လျှင်။ အာယသ္မာ၊ သော။ ဆန္ဒောဝိ၊ ဆန္ဒသည်လည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ နပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်မပြု။ တာဝ၊ လုံး။ ဝိသေသံ၊ တရားအတူးကို။ နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခါနီးသော ကာလ၌။ ပညတ္တေန၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော။ ဗြဟ္မဇောနပန၊ ဗြဟ္မဇော်ဖြင့်ကား။ ဇာဠိဟော၊ ချိန်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ တံဝိတိ သောမနဿ၊ ထိုရာဂနှင့်စပ်သော ဝိတိသောမနဿကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ ဝိသေသံ၊ တရားအတူးကို။ နိဗ္ဗတ္တေသိ၊ စေ၏။

ဗြဟ္မဇော်ဟူသည်ကား ဆန္ဒကိုစိတ်ရှိတိုင်းဆိုပစေ၊ မဆိုမဆုံးမလင့်ကုန်၊ စကားမပြောလင့်ကုန်ဟု ကတိကဝတ်ကို ပြစေ၍ နေစေခြင်းတည်း။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အန္တရာယကရံယေဝ၊ ဈာန်အစရှိသည်တို့၏အန္တရာယ်ကို ပြတတ်သော ဝိတိသောမနဿကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဣဒံ၊ ဤတုမှယေဝဿ တေန အန္တရာယောဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ရာဂသဟဂတာ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ အယံဝိတိစ၊ သည်၎င်း။ (လောဘသဟဂတာ ဟူ၍လည်းရှိ၏)။ လောဘောစ၊ သည်၎င်း။ ကောဓေသိသောဝ၊ အမျက်နှင့်တူသလျှင်ကတည်း။

ကောနေင့်တူ၏ ဟူသည်ကား ဈာန်အစရှိသည်တို့၏ အန္တရာယ်ကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်ကို ရည်၍ဆိုသတည်း။

ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ လောဘော၊ သည်။ ကောဓသိသော၊ ၏။ တထာ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ လုဒ္ဓေါ အတ္ထံ နဇာနာတိ ။ပ။ နာဝဗုဇ္ဈတိတိ၊ လုဒ္ဓေါအတ္ထံ နဇာနာတိ ။ပ။ နာဝဗုဇ္ဈတိဟူ၍။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ငြိ။

လုဒ္ဓေါ၊ လောဘကြီးသောသူသည်။ အတ္တံ၊ အကျိုးကို။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ လုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ အကြောင်းကို။ နပဿတိ၊ မမြင်။ ယဒါ၊ ဤ။ ယံနရံ၊ ကို။ လောဘော၊ လောဘသည်။ သဟတေ၊ နှိပ်စက်၏။ တဒါ၊ ဤ။ တဿ နရဿ၊ အား။ အန္တတမံ၊ အမှိုက်တိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

လောဘော၊ သည်။ အနတ္ထဇနဇော၊ အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ လောဘော၊ သည်။ စိတ္တပုလုဒ္ဓဇော၊ စိတ်ကိုပျက်စေတတ်၏။ အန္တရတော၊ လောဘနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကြောင့်။ ဘယံ၊ ဘေးသည်။ ဇာတံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသို့ဘေးဖြစ်ခြင်းကို။ ဇနော၊ လူများသည်။ နာဝဗုဇ္ဈတိ၊ မသိ။

တတိယဝါရောပန၊ သည်ကား။ ဣမ၊ ဤချီးမွမ်းသောအရာ၌။ အနာဂတောပိ၊ မလာသော်လည်း။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတောယေဝ၊ ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကဲ့ရဲ့သောအရာ၌ တဩ စေ တုမေ အဿထ ကုပိတာဝါ အနတ္ထမနာဝါ၊ အပိန တုမေ ပရေသံ သုဘာသိတံဝါ ဒုမ္ဘာသိတံဝါ အာဇာနေယျာယာတိ၊ နော ဟေတံ ဘန္တေ ဟူ၍ ဟောတော်မူသော ဝါရသည် တတိယဝါရမည်၏။ ဤကဲ့ရဲ့ခြင်းအရာ၌ တတိယဝါရသည် လာသကဲ့သို့ ချီးမွမ်းခြင်းအရာ၌လည်း တဩ စေ တုမေ အဿထ အာနန္တိဇော သုမနာ ဥပ္ပိလာပိတာ၊ အပိန တုမေ ပရေသံ သုဘာသိတံဝါ ဒုမ္ဘာသိတံဝါ အာဇာနေယျာယာတိ၊ နော ဟေတံ ဘန္တေဟူ၍ မလာသော်လည်း အနက်အားဖြင့် လာသည်သာဖြစ်၏ ဟူလို။

ဟိ-တဗေဝ ယုတ္တံ၊ ၏။ ကုဒ္ဓေါ၊ အမျက်ထွက်သောသူသည်။ အတ္တံ၊ ကို။ နဇာနာတိယထာ၊ မသိသကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ။ လုဒ္ဓေါပိ၊ လောဘကြီးသော သူသည်လည်း။ အတ္တံ၊ ကို။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ (ဣတိသဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း။)

ပဋိပဋိတဗ္ဗာကာရဒဿနဝါရောပန၊ ကျင့်အပ်သော အခြင်းအရာကို ပြသောဝါရ၌ကား။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်သာလျှင်။ ယောဇနာ၊ အနက်ယောဇနာခြင်းတည်း။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ သတ္တဝ၊ ဆရာသည်။ သဗ္ဗညု၊ ခပ်သိမ်းသော တရားကို သိ၏။ အရဟံ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံထိုက်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အလိုဆိုသာလျှင် အလုံးစုံသောတရားကို သမာဓိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏။ ဓမ္မော၊ ကို။ သွာက္ခဒတော၊ ကောင်းစွာတော့

အပ်၏။ သံဃော၊ သည်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းသောအကျင့်ရှိ၏။ ဣတိ
အာဇီနိ၊ တို့ကို။ သုတ္တံ၊ ဤ။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ နဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ရာ။
ဧဝံပန၊ ဤသို့ကား။ ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ၊ ဝန်ခံအပ်၏။ ဧတံဝစနံ၊ သည်။ ဣတိပိ
ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။ ပ။ တစ္ဆံ၊ မှန်၏။ တုဓေဟိ၊ တို့သည်။
ယံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံဝစနံ၊ သည်။ ဣမိနာပိကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။
ဘူတံ၊ ၏။ ဣမိနာပိကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။ တစ္ဆံ၊ ၏။ (ဤ ယံတုဓေဟိ
ဝုတ္တံ စသည်ဖြင့် ဣတိပေတံ၏ အနက်ကို ဖွင့်သည်)။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သော
တဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့ ပစ္စည်းလေးပါးကို
ခံတော်မူလိုက်သောကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟမည်၏။ ဣတိပိ
ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလိုသာလျှင် အလုံးစုံ
သော တရားတို့ကို သယမ္ပုညဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီးသော အကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ
ကာရဏေန၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော အကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ သွာက္ခာတော၊ သွာက္ခာတ မည်၏။ ဣတိပိ ဣမိနာ
ကာရဏေန၊ ဤသို့ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် ရှုခြင်းငှာ ထိုက်သောကြောင့်
လည်း။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ သံဃော၊ သည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊
ဤသို့ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသောကြောင့်လည်း။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ မည်၏။
ဣတိပိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့ ဖြောင့်စွာ ကျင့်တတ်သောကြောင့်
လည်း။ ဥပုပ္ပဋိပန္နော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ၊ ဝန်ခံအပ်၏။ တံ၊
သည်။ သီလဝါ၊ သီလရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတေနာပိ၊ မေးအပ်သော
ရဟန်းသည်လည်း။ (ပဋိဇာနိတဗ္ဗံမေဝဉ္စစင်)။ သီလဝါ၊ သည်။ သဓေအသ္မိ၊
အံ့။ အဟံ၊ သည်။ သီလဝါ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ
မေဝ၊ ကတည်း။ တံ၊ သည်။ ပဌမသမ္ဘုဒ္ဓော၊ ဧဝံနဿ၊ ကို။ လာဘီ၊
ရသလော။ ပ။ တံ၊ သည်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေနာပိ၊
မေးအပ်သော ရဟန်းသည်လည်း။ သဘာဝါနံ၊ သဘောတူကုန်သော။
ထိက္ခုနိယေဝ၊ တို့အားသာလျှင်။ ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ၊ ဝန်ခံအပ်၏။

ဝန်ခံအပ်၏ဟု ဆရာဆိုပြီး အဘွဲ့ကြောင့် ဝန်ခံအပ်သနည်းဟု သူမေး
ဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ဧဝံဟိ။ ပ။ ဒိပိတာ ဟောတိ
ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား--

ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ၊ ဝန်ခံအပ်သနည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဝန်ခံ
သည်။ သတိ၊ သော်။ ပါပိစ္ဆတာ၊ မကောင်းသော အလိုရမ္မက်ရှိသည်၏

အဖြစ်မှ၊ ပရိဝုဇ္ဈိတာစေတ၊ ကင်းသည်လည်း။ (ကြည်အပ်သည် လည်းဟူ)။
ဟောတိ၊ ၏။ သာသနဿ၊ သုရားသာသနာတော်၏။ အမောဃတာ၊
အချည်းနှီးမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဒိဝိတာစ၊ ပြီအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊
၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားကို။
ဝုတ္တနယေနေတ၊ ကဲ့ရဲ့စကားကို ဆိုရာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

စူဠသီလအဖွင့်

၇။ အပ္ပမတ္တကံ ။ပ။ ဘိက္ခဝေတိ အာဒိကာ၊ အပ္ပမတ္တကံ ။ပ။ ဘိက္ခဝေ
အစရှိသောစကားသည်။ အနုသန္ဓိ၊ အနုသန္ဓေတည်း။ ဣဒံသုတ္တံ၊ သည်။
(ကိုလည်းဟူ)။ ဝဇ္ဇောနစ၊ ချီးမွမ်းခြင်းနှင့်၎င်း။ အဝဇ္ဇောနစ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း
နှင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေဟိ ဒွိဟိ ပဒေဟိ၊ ဤနှစ်ပါးကုန်သော အသို့
တို့နှင့်။ (တို့ဖြင့်လည်းဟူ)။ အာဓန္ဓ၊ စပ်၏။ (ဖွဲ့အပ်၏ လည်းဟူ)။ တတ္ထ၊
လိုနှစ်ပါးသော အသို့တို့တွင်။ အဝဇ္ဇော၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း တည်းဟူသော
အသို့သည်။ ဣတိပေတံ အဘူတံ ဣတိပေတံ အတစ္ဆန္တိ၊ ဟူသော၊
ဇေတ္ထေတ၊ ဤစကားရပ်၌သာလျှင်။ ဥဒကန္တိ၊ ရေအဆုံးသို့။ ပတု၊ ၍။
အဂ္ဂိဝိယ၊ မီးကဲ့သို့။ နိဝဇ္ဇော၊ နပ်၏။ ဝဇ္ဇောပန၊ ချီးမွမ်းသော အသို့
သည်ကား။ ဘူတံ ဘူတတော ။ပ။ ဣတိပေတံဘူတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
အနုဝုတ္တတိ ယေတ၊ အစဉ်လိုက်သလျှင်ကတည်း။ သောပနဝဇ္ဇော၊
သည်ကား။ ဗြဟ္မဒတ္တေန၊ ဗြဟ္မဒတ်အမည်ရှိသောလူလင်သည်။ ဘာသိတ
ဝဇ္ဇောစ၊ ဆိုအပ်သော ချီးမွမ်းခြင်း၎င်း။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ သည်။
အစ္ဆရိယံ အာဝုသောတိ အာဒိနာ၊ အစ္ဆရိယံအာဝုသော အစရှိသော။
နယေန၊ ဖြင့်။ အာရဒ္ဓဝဇ္ဇောစ၊ အားထုတ်အပ်သော ချီးမွမ်းခြင်း၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဇော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးသော
ချီးမွမ်းခြင်းတို့တွင်။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ သည်။ ဝုတ္တဝဏ္ဏဿ၊ ၏။ (အနုသန္ဓိ
၌စပ်)။ ဥပရိ၊ ၌။ သုညတာပကာသနေ၊ သုညတကိုပြရာ၌။ (ဝဋ်မှ ကင်း
သော ဒေသနာကိုဟောရာ၌ လည်းဟူ)။ အနုသန္ဓိ၊ အနုသန္ဓေကို။
ဒဿေဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣပေန၊ ဤအရာ၌ကား။ ဗြဟ္မဒတ္တေန၊ သည်။
ဝုတ္တဝဏ္ဏဿ၊ ဆိုအပ်သော ချီးမွမ်းခြင်း၏။ အနုသန္ဓိ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။
အပ္ပမတ္တကံခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေတိ၊ ဟူ၍။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာကို။
အာရဒ္ဓါ၊ အားထုတ်အပ်၏။

သီလသည် သမာဓိပညာတို့အောက် ယုတ်နိမ့်ပုံ

တတ္ထ၊ ထိုအပ္ပမတ္တကံ အစရှိသောပါဌ၌။ အပ္ပမတ္တကန္တိဇ္ဇဒံ၊ သည်။ ပရိတ္တဿ၊ အနည်းငယ်၏။ နာမံ၊ တည်း။ ဩရမတ္တကံတိဇ္ဇဒံ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထိုအပ္ပမတ္တကံဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစတည်း။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ မတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧတဿ သီလဿ၊ အား။ အပ္ပံ၊ နည်းသော။ မတ္တာ၊ အတိုင်းအရှည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံသီလံ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တကံ၊ ၏။ ဧတဿ သီလဿ၊ အား။ ဩရံ၊ ယုတ်သော။ မတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံသီလံ၊ သည်။ ဩရမတ္တကံ၊ ဩရမတ္တကမည်၏။ သီလမေဝ၊ သီလသည် သာလျှင်။ သီလမတ္တကံ၊ သီလမတ္တကမည်၏။ ဣဒံအယံ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယေန သီလေန၊ ပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ခြင်း အစရှိသော အကြင်သီလ ဖြင့်။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဝဒါမိ၊ ချီးမွမ်းအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဿာဟံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကတွာပိ၊ ရှိလည်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဝဒမာနော၊ ချီးမွမ်းသည်ဖြစ်၍။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ဇုတံ သီလံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသည်မှကြဉ်ခြင်း တည်းဟူ သော ထိုသီလသည်။ အပ္ပမတ္တကံခေါ်ပန၊ နည်းသော အတိုင်းအရှည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဩရမတ္တကံ၊ ယုတ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည် သာလျှင်တည်း။ သီလမတ္တကံနာမ၊ သီလမျှသာမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုအပ္ပမတ္တကံဟူသောစကား၌။ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣဒံသီလံနာမ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ ယောဂိရဟန်း၏။ အဂ္ဂဝိဘူသနံ၊ မြတ်သောတန်ဆာဖြစ်၏။ သီလံ၊ သည်။ အဂ္ဂဝိဘူသနံ၊ သည်။ ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (အနိယတ်ဖော်လိုက်သည်)။ တထာ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ တို့သည်။

သီလံ၊ သည်။ ယောဂိဿ၊ ယောဂိရဟန်း၏။ အလင်္ကာရော၊ တန်ဆာ တည်း။ သီလံ၊ သည်။ ယောဂိဿ၊ ၏။ မဏ္ဍနံ၊ ထူးသောတန်ဆာတည်း။ သီလေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အလင်္ကာတော၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ယောဂိ၊ ယောဂိရဟန်းသည်။ မဏ္ဍနေ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်း၌။ အဂ္ဂတံ၊ မြတ်သည် ၏အဖြစ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။

တဂဝတာဝိစ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ အနေကေသု၊ များစွာ ကုန်သော။ သုတ္တသတေသု၊ သုတ်အရာတို့၌။ သီလံ၊ ကို။ မဟန္တမေဝ၊ မြတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ကတ္တာ၊ ရှိ။ ကထိတံနန၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်တုံလော။ ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သီလံ၊ သည်။ မဟန္တမေဝ၊ မြတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ ဝေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အာကဇံယုစေ။ပ။ ပရိပူရကာရိတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ကိကိဝ အဏ္ဏန္တိစ၊ ကိကိဝအဏ္ဏံ ဟူ၍၎င်း။ နပုပ္ဖဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ ။ပ။ သော ဣမံ ပိဇဇယေဇဇန္တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ သေယျထာဝိ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ ဓမ္မေသုစာတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သီလံ၊ ကို။ စေ အာကဇံယု၊ အကယ်၍ အလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့သီလကိုအလိုရှိသည်။ သတိ၊ သော်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ သီတင်းသုံးတော်တို့သည်။ ပိယောစ၊ ချစ်အပ်သည်လည်း။ အသံ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မနာပေါစ၊ နှစ်လိုအပ်သည်လည်း။ အသံ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဂရစ၊ ကျောက်ထီး စည်ကဲ့သို့ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘာဝနိယောစ၊ မေတ္တာကို ပွားစေအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဟိတသွာ၊ ထိုကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သီလေသွဝ၊ သီလတို့၌ သာလျှင်။ ပရိပူရကာရိ၊ ဖြည့်ခြင်းကိုပြုလေ့ရှိသည်။ အဿာတဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ကိကိ၊ ဝံလိုမသည်။ (ယစ်မသည်လည်းဟူ)။ အဏ္ဏံ၊ အဉကို။ ရက္ခတိ ဣဝ၊ စောင့်သကဲ့သို့။ သီလံ၊ ကို။ ရက္ခေယျ၊ စောင့်ရာ၏။ပ။’ ပုပ္ဖဂန္ဓော၊ ပန်းတို့၏အနံ့သည်။ ပဋိဝါတံ၊ လေညာသို့။ နတေ၊ မရောက်။ (မလာ လည်းဟူ) စန္ဒနံဝါ၊ ၏၎င်း။ တဂရံဝါ၊ ၏၎င်း။ မဇ္ဈိကာဝါ၊ ၏၎င်း။ ဂန္ဓော၊ သည်။ ပဋိဝါတံ၊ သို့။ နတေ၊ မရောက်။ (မလာ လည်းဟူ) သတဉ္စ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ကား။ ဂန္ဓော၊ သည်။ ပဋိဝါတံ၊ သို့။ တေ၊ လာ၏။ သပ္ပုရိသော၊ သူတော်ကောင်းသည်။ သဗ္ဗာ၊

၁။ စမရိ-ကား အမွှေးရှည်သော တိဗက်နှားမျိုးတည်း။ ထိုသားကောင်၏ မြီးဆံသည် ရှည်သည်ဖြစ်၍ ဣန္ဒြိယနိုင်ငံ တိဗက်နိုင်ငံတို့၌ ယင်နှင်ယင်လှုပ်ကြ၏။ ထိုကိုပင် စာမရိသားမြီးယပ်ဟု ခေါ်သည်။ အဘိဓာန်နိဿယသစ်၊ ၂၃၅။ ဇံမူ၊ ၁၉၅၆-ခုနှစ်ရှိက်။

ကုန်သော။ ဒိသ၊ အရပ်မျက်နှာတို့ကို။ ပဝါယတိ၊ လှိုင်စေတတ်၏။
(တနည်းကား) သပ္ပုရိသော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏အနံ့သည်။ သဗ္ဗ၊
ကုန်သော။ ဒိသ၊ တို့၌။ ပဝါယတိ၊ လှိုင်စေ၏။ (တနည်းကား)
ဒိသ၊ တို့သို့။ ပဝါယတိ၊ ရောက်၏။

စန္ဒနံဝါ၊ စန္ဒကူး၎င်း။ တဂရံဝါပိ၊ တောင်ဇလပ်၎င်း။ ဥပ္ပလံဝါ၊
ကြာ၎င်း။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ ဝဿီကီ၊ မိုးစွပ်န်း၎င်း။ ဧတသံ
ဂန္ဓဇာတာနံ၊ ဤပန်းမျိုးတို့၏အနံ့တို့ထက်။ (ဤပန်းအပေါင်းတို့၏
အနံ့တို့ထက် လည်းဟူ) သီလဂန္ဓော၊ သီလတည်းဟူသော အနံ့သည်။
အနုတ္တရော၊ လွန်၏။ (မြတ်၏လည်းဟူ)။

တဂရစန္ဒနံ၊ တောင်ဇလပ် စန္ဒကူးတို့၏။ ယွာယံ ယောအယံ ဂန္ဓော၊
အကြင် အနံ့သည်။ အတ္ထိရှိ၏။ အယံဂန္ဓော၊ ဤတောင်ဇလပ် စန္ဒကူး
တို့၏ အနံ့သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ အနည်းငယ်သာတည်း။ သီလဝတံ
သီလဝန္တာနံ၊ သီလရှိကုန်သော သူတို့၏။ ယောစ ဂန္ဓော၊ အကြင်
သီလတည်းဟူသော အနံ့တို့သည်လည်း။ ဥတ္တမော၊ မြတ်၏။ သော
ဂန္ဓော၊ သည်။ ဒေဝေသု၊ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌။ ဝါတိ၊ လှိုင်၏။
သမ္ပန္နသီလာနံ၊ ပြည့်စုံသောသီလရှိကုန်သော။ အပ္ပမာဒဝိဟာရီနံ၊
သီလ၌ မမေ့မလျော့ပြု၍ နေလေ့ရှိကုန်သော။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။
အညာ အညာယ၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တာနံ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်ကုန်သော။
တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ မာရော၊ မာရ်သည်။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်းကို။
နဝိန္ဒတိ၊ မရ။

နရော၊ သတ္တဝါဟုဆိုအပ်ထသော။ သပညော၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေပညာ
ဖြင့် ပညာရှိထသော။ အာတာပိ၊ လုံ့လရှိထသော။ နိပကော၊ ပါဠိ
ဟာရိယပညာနှင့်ပြည့်စုံထသော။ သောသိက္ခ၊ သည်။ သီလေ၊ စတုပါရိ
သုဒ္ဓိသီလ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ စိတ္တဉ္စ၊ သမာဓိစိတ်ကို၎င်း။ ပညဉ္စ၊
ဝိပဿနာပညာကို၎င်း။ ဘာဝယံဘာဝယန္တော၊ ပွားစေသည်ဖြစ်၍။
ဇုမံဇဉ်၊ ဤတဏှာတည်းဟူသောချုံစည်းကို။ ဝိဇဉေယ၊ ဖြတ်နိုင်ရာ၏။
(ထွင်နိုင်ရာ၏လည်းဟူ)။

သိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သေယျကာပိ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူ
မူကား။ ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဗီဇဂါမ၊ ဘူတဂါမ၊ ဗီဇဂါမ
ဘူတဂါမတို့သည်။ ဝုဇိံ၊ ပွားခြင်းသို့။ ဝိဂ္ဂုဋ္ဌိံ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုဏ္ဏံ၊
အလွန်စည်ပင်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံသော

၁၉၂ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်တို့သည်။ ပထဝီ၊ မြေကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ ပထဝီယံ၊ ဌ။
 ပတိဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပွား စည်ပင်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိယထာ၊
 ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝခေါ၊ ထိုအတူလျှင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ သီလံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ဌိ၍။ သီလေ၊ ဌ။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ သတ္တ
 မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော မောဇ္ဈင်္ဂတို့ကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွားစေသည်
 ဖြစ်၍။ သတ္တမောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ မဟုလီကရောန္တော၊ အဘန်တလဲလဲ
 အလေ့အလာပြုသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာ
 သော။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ အညာ
 နိ၊ ကုန်သော။ အနေကာနိ၊ များစွာကုန်သော။ သုတ္တာနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနေကေသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တသတေသု၊
 သုတ်အရာတို့၌။ သီလံ၊ ကို။ မဟန္တမေဝ၊ မြတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊
 ၍။ ကထိတံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသီလကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံဌာနေ၊ ဌ။
 အပ္ပမတ္တကန္တိ၊ နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိ၏ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 အာဟ၊ ဟောတော်မူလေသနည်း။ ဣတိအယံ စောဒနာ၊ သည်။ သီယာ၊
 ၏။ ဥပရိဂုဏေ၊ အထက်၌ဖြစ်သောဂုဏ်တို့ကို။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။
 သီလံ၊ ကို။ အပ္ပမတ္တကန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အဘယ်အထက်ဂုဏ်ကို ထောက်သောကြောင့် သီလသည် အပ္ပမတ္တက

ဖြစ်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ သီလံဟိ။ပ။

ဩရမတ္တကံနာမ ဟောတိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလံ၊ သည်။ သမာဓိံ၊ သို့။ နပါပုဏာတိ၊ မရောက်။
 သမာဓိ၊ သည်။ ပညံ၊ သို့။ နပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ
 ရိမံ၊ အထက်ဖြစ်သော သမာဓိဂုဏ်ကို။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။ ဟေဋ္ဌမံ၊
 အောက်ဖြစ်သော သီလဂုဏ်သည်။ ဩရမတ္တကံနာမ၊ နည်းသောအတိုင်း
 အရှည်ရှိသည် မည်သည်။ (ယုတ်သော အတိုင်းအရှည်သည် လည်းဟူ)။
 ဟောတိ၊ ၏။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ သီလံ၊ သီလသည်။ သမာဓိံ၊ သမာဓိသို့။
 နပါပုဏာတိ၊ မရောက်သနည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (ဟိကား တပ္ပါကဒီက
 ရဏဇောတကနိပါတ်ပုဒ်)။ အသိသမ္မောဓိတော၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရသည်
 မှ။ သတ္တမေ၊ ခုနစ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ သံဝစ္ဆရေ၊ နှစ်၌။
 သာဝတ္ထိနဝရဒ္ဒါရေ၊ သာဝတ္ထိမြို့တံခါး၌။ ကဏ္ဍမ္ပရက္ခမူလေ၊ ကဏ္ဍအမည်
 ရှိသော သရက်ဖြူပင်အနီး၌။ ဒွါဒသယောဇနေ၊ တဆဲ့နှစ်ယူဇနာရှိသော။

၁။ သီလဦးတိတ္ထ ဟိသဒ္ဓေါ ကာရဏတ္ထော။ ။ ဇီဝင်-၂၃၄။

ရတနမဏ္ဍပေ၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသောမဏ္ဍပ်၌။ ယောဇနပွမာဏေ၊
 တယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ရတနပလ္လင်္ကေ၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်
 ပြီးသောပလ္လင်၌။ နိသိဒိတွံ၊ ဤ။ တိယောဇနိကေ၊ သုံးယူဇနာရှိသော။
 ဒိဗ္ဗသေတန္တဇ္ဈေ၊ နတ်၏ထီးမြူကို။ ဓာရယဘေနေ၊ ဆောင်းတော်မူသည်ရှိ
 သော်။ ဒွါဒသယောဇနာယ၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသော။ ပရိသာယ၊ ၌။
 အတ္တဒါနပရိဒိပနံ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ဘုရားအယူကို ပြတတ်သော။
 (တနည်းကား) မိမိဟုဆိုအပ်သောဘုရားအယူ ထင်ရှားခြင်း၏အကြောင်း
 ဖြစ်သော။ တိတ္ထိယမဗ္ဗနံ၊ တိတ္ထိတို့ကို နှိပ်စက်သကဲ့သို့ဖြစ်သော။ (တနည်း
 ကား) တိတ္ထိတို့၏ အယူပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ (ဤဝိသေသန
 နှစ်ပုဒ်ကို ယမကပါဠိဟာရိယံ ဟူသောပုဒ်၌စပ်)။ ဥပရိမကာယတော၊
 အထက်ကိုယ်တပိုင်းမှ။ ဆန္တံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဝဏ္ဏာနံ၊ အဆင်း
 တို့၏။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓော၊ မီးအစုသည်။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ (ဆန္တံ ဝဏ္ဏာနံကား
 သီလာပုတ္တကသရီရံကဲ့သို့ အဘေဒဘေဒူပစာအားဖြင့် အဂ္ဂိက္ခန္ဓော အစရှိ
 သောပုဒ်တို့၌ သမ္ပန်ဖြစ်သတည်း)။ ဟေဋ္ဌိမကာယတော၊ အောက် ကိုယ်
 တပိုင်းမှ။ ဥဒကဓာရာ၊ ရေအလျဉ်သည်။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဧကေကလောမ
 ကူပတော၊ တချောင်းတချောင်းသောမွေးတွင်းမှ။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓော၊ သည်။
 ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဧကေကလောမကူပတော၊ မှ။ ဆန္တံ၊ ကုန်သော။ ဝဏ္ဏာနံ၊
 တို့၏။ ဥဒကဓာရာ၊ သည်။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ (ဆန္တံ ဝဏ္ဏာနံ ဟူသောပုဒ်ကို
 အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဥဒကဓာရာ ဟူသောပုဒ်တို့၌ အဘေဒဘေဒူပသမ္ပန်စပ်)။
 ဣတိ အာဒိနယ ပွဝတ္ထံ၊ ဤသို့ အစရှိသောနည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ ယမက
 ပါဠိဟာရိယံ၊ အစုံအစုံသော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို။ ဒသေတိ၊ ပြတော်
 မူပေ၏။ တဿ သဂဝတော၊ ၏။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်
 တူသော အဆင်းရှိသော။ သရီရတော၊ ကိုယ်တော်မှ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ၊ ရွှေ
 အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ရသ္မိယော၊ ရောင်ခြည်ဟော်တို့
 သည်။ ဥဂ္ဂန္တံ၊ တက်၍။ ယာဝဘဝဂ္ဂါ၊ အထက်ဘဝင်တိုင်အောင်။ ဂစ္ဆန္တိ၊
 သွားကုန်၏။ သကလဒသသဟဿ စတ္တဝါဠဿ၊ တသောင်းသော
 စကြဝဠာ၏။ အလင်္ကရဏကာလောဝိယ၊ တန်ဆာဆင်သော အခါကဲ့သို့။
 ဧဟေတိ၊ ၏။ ဒုတိယ တတိယာ၊ ဒုတိယ တတိယဖြစ်ကုန်သော။ ရသ္မိ
 ယော၊ တို့သည်။ ပုရိမယမကာဝိယ၊ ရှေးအစုံတို့ကဲ့သို့။ ဧကက္ခဏေဝိယ၊
 တပြိုင်နက်၌ကဲ့သို့။ ပဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။

၁၉၄ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝိတ္တာနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။ ကေက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သော
ခဏ၌။ ပဝတ္တိနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ပုရိမ ယမက၏ အရကို ညှိသောရောင်ခြည်၊ ရွှေသောရောင်ခြည်ကို
ယူလျှင် ဒုတိယ ယမက၏အရကို နီသောရောင်ခြည်တော် ဖြူသော
ရောင်ခြည်တော်ကိုယူ၊ တတိယယမက၏အရကို မောင်းသောရောင်
ခြည်တော် ပြိုးပြိုးပြက်သော ရောင်ခြည်တော်ကိုယူ။

ဘဂဝန္တာနံ၊ ဘုန်းတော်ရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံပန၊ တို့၏ကား။ ဘဝဂ်ပရိ
ဝါသဿ၊ ဘဝင်တည်းဟူသောထုံခြင်း၏။ လဟုကတာယစ၊ လျှင်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာစိတ္တဝ
သိတာယစ၊ အလေ့အလာပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တာ၊ ထိုရောင်
ခြည်တော်တို့သည်။ ကေက္ခဏေဝိယ၊ တပြိုင်နက်၌ကဲ့သို့။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။
တဿာတဿာပန ရသ္မိယာ၊ ထိုထိုသော ရောင်ခြည်တော်၏ကား။
အာဝဇ္ဇန ပရိကမ္မာမိဋ္ဌာနာနိ၊ အာဝဇ္ဇန်း ပရိကမ်ကို အမိဋ္ဌာန်ခြင်းတို့သည်။
ဝိသုံဝိသုံယေဝ၊ အသီးအသီးတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အာဝဇ္ဇနပရိကမ်ကို အမိဋ္ဌာန်ခြင်းတို့သည် အသီးအသီးသာဟုဆရာ
ဆို၏။ အဘယ်သို့လျှင် အသီးအသီးဖြစ်ကုန်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍
ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ နိလရသ္မိအတ္ထာယ ဟိ အစရှိသောပါဌ်ကို
မိန့်သတည်း။ (ဟိကား ဝိတ္တာရတည်း)။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား--

နိလရသ္မိ အတ္ထာယ၊ ညှိသောရောင်ခြည်အလိုငှာ။ တဂဝါ၊ သည်။
နိလကသိဏံ၊ နိလကသိုဏ်းကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ ဝိတရသ္မိအတ္ထာယ၊
ရွှေသောရောင်ခြည်အလိုငှာ။ ဝိတကသိဏံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။
လောဟိတ ဩဒါတရသ္မိအတ္ထာယ၊ နီသောရောင်ခြည်တော်ဖြူသောရောင်
ခြည်တော်အလိုငှာ။ လောဟိတ ဩဒါတကသိဏံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။
အဂ္ဂိက္ခန္ဓတ္ထာယ၊ မီးစုံအလိုငှာ။ တေဇောကသိဏံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။
ဥဒကဓာရတ္ထာယ၊ ရေအလျှဉ်အလိုငှာ။ အာပေဝိကသိဏံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊
၏။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ စက်မတိ၊ စကြိုသွား၏။ နိဗ္ဗိတော၊ နိဗ္ဗိတ
ဘုရားသည်။ တိဋ္ဌတိဝါ၊ ရပ်မူလည်းရပ်၏။ နိသီဒတိဝါ၊ ထိုင်မူလည်း
ထိုင်၏။ သေယျံဝါ၊ အိပ်ခြင်းကိုမူလည်း။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ဣတိအာဒိ၊
ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊
ချဲ့အပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤတန်ခိုးပြာဋိဟာကိုပြရာ၌။ ကေမ္ပိ၊ တခုသည်လည်း။ သီလ

သံ၊၏။ ကိစ္စ၊သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ သဗ္ဗ၊ အလုံးစုံသော တန်ခိုးသည်။ သမာဓိ ကိစ္စမေဝ၊ သမာဓိ၏ကိစ္စလျှင်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သီလံ၊ သည်။ သမာဓိံ၊ သို့။ နပ၊ပုဏ္ဏာတံ၊ မရောက်။

သဂဝါ၊ သည်။ ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနိ၊ ကမ္ဘာတသိန်းအလွန်ရှိ ကုန်သော။ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ၊ လေးအသင်္ချေတို့ပတ်လုံး။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ဖြည့်တော်မူ၍။ ဧကေနတိ သဝဿကာလေ၊ နှစ်ဆွဲကိုး နှစ်မြောက်သော အခါ၌။ စတ္တဝတ္ထိသိရိနိဝါသဘူတာ၊ စကြာမင်း၏ စည်းစိမ်နှင့်တူသော နေရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘဝနာ၊ အိမ်မှ။ နိက္ခမ္မ၊ ထွက်၍။ အနောမနဒိတိရေ၊ အနော်မာမြစ်နား၌။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ၍။ ဆဗ္ဗဿာနိ၊ မြောက် နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ပဓာနယောဂံ၊ ဒုတ္တရစရိယာကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝိသာခပုဏ္ဏမာ ယံ၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့၌။ ဥရဝေလဂါမေ၊ ဥရဝေလအမည်ရှိသောရွာ၌။ သုဇာတာယံ၊ သုဇာတာသည်။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သော။ ပက္ခိတ္တဒိဗ္ဗောဇံ၊ ထည့် အပ်သော နတ်ဩဇာရှိသော။ မဓုပါယာသံ၊ အရသာနှင့်ပြည့်စုံသော နို့ ဂဏာကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ တုဉ်းပေးတော်မူ၍။ သာယန္တသမယေ၊ ညချမ်းသော အခါ၌။ ဒက္ခိဏုတ္တရေန၊ တောင်မြောက်ဖြင့်။ ဗောဓိမဏ္ဍံ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့။ ပရိသိတွာ၊ ၍။ အဿတ္ထဒုမရာဇာနံ၊ ညောင်ဗုဒ္ဓဇောပင်မင်းကို။ တိက္ခတ္တု၊ ကြိမ်။ ပဒက္ခိဏံ၊ လက်ျာရစ်လှည့်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗတ္ထရတာဂေ၊ အရှေ့မြောက်အရပ်၌။ ဌိတော၊ ရပ်တော်မူလျက်။ တိဏသန္တရံ၊ မြက် အခင်းကို။ သန္တရိတွာ၊ ခင်းတော်မူ၍။ တိသန္ဓိံ၊ သုံးပါးသော အစပ်ရှိ သော။ ပလ္လက္ခံ၊ ထက်ငယ်သို့။ အာဘုဇိတွာ၊ ခွေ၍။ (ဖွဲ့၍လည်းဟူ)။

ခါးဆက်ရိုးနှင့် တင်ပါးရိုးစပ်ခြင်း ကျောက်ရိုးချင်းချင်း စပ်ခြင်း လည်ကုပ်ရိုးနှင့် ဦးခေါင်းရိုးစပ်ခြင်း၊ ဤသုံးပါးသော စပ်ခြင်းတို့ကို တိသန္ဓိဟု ဆိုသတည်း။

စတုရင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ လေးပါးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော။ မေတ္တာကမ္မ ဌာနံ၊ မေတ္တာကမ္မဌာန်းကို။ ပုဗ္ဗင်္ဂမိကတွာ၊ ရှေ့သွားပြု၍။

စတုရင်္ဂသမန္နာဂတံ၏ အရကို မိမိကိုယ်၊ အဆွခင်ပွန်းဖြစ်သောသူ၊ လျစ်လျူဖြစ်သောသူ၊ မိမိရန်သူ၊ ဤလေးယောက်သောသူတို့၌ အညံ့ အညွတ် မေတ္တာကို နှံ့စေခြင်းကိုယူ။

၁။ သုဇာတာကား အရှင်ယသထေရ်၏ မယ်တော်တည်း။ နောင်သောအခါ သရဏဂုဏ်အရာ၌ တေဒင်ရသည်။ ။ဒီသစ်-၂၃၉။

ဝိရိယာဓိဋ္ဌာနံ၊ လေးပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ဝိရိယကို ဆောက်
တည်ခြင်းကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဤ။

အသား၊ အသွေး၊ ခြောက်စေ၊ အရေကြွင်းစေ၊ အရိုးကြွင်းစေ၊ သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်ကို မရသော ကာလပတ်လုံး ဤထက်ဝယ်ပလ္လင်ကို ငါမဖျက်ပြီ။
ဤသို့လေးပါးသော အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းကို လေးပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ
သော ဝိရိယကို အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဟု ဆိုသည်။

စုဒ္ဓသဟတ္ထပလ္လင်္ဂဝရဂတော^၁၊ တဆွဲ လေးတောင်ရှိသော မြတ်သော
ပလ္လင်၌ နေတော်မူလျက်။ သုဝဏ္ဏဝိဋ္ဌေ၊ ရွှေအင်းပျဉ်၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။
ရတနက္ခန္ဓိယ၊ ရတနာတုံးကဲ့သို့။ (ရတနာစုကဲ့သို့ လည်းဟူ)။ ပညာ
သဟတ္ထံ၊ အတောင်ငါးဆယ်ရှိသော။ ဗောဓိက္ခန္ဓံ၊ ဗောဓိပင်ကို။ ဝိဇ္ဇိ
ကတွာ၊ ကျောက်မှီပြု၍။ ဥပရိ၊ ၌။ မဏိဆတ္တေန၊ ပတ္တမြားထီးဖြင့်။ ဓာရ
ယမာနံဝိယ၊ ဆောင်းသကဲ့သို့။ ဗောဓိသာခါယ၊ ဗောဓိခက်သည်။ ဓာရ
ယမာနေ၊ ဆောင်းအပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်
တူသော အဆင်းရှိသော။ စိဝရေ၊ ၌။ ပဝါဠသဒိသေသု၊ သန္တာအဆင်း
နှင့်တူကုန်သော။ ဗောဓိအင်္ဂုရေသု၊ ဗောဓိအညွန့်တို့သည်။ ပတမာနေသု၊
ကျကုန်သည်ရှိသော်။ သူရိယေ၊ သည်။ အတ္ထံ၊ ဝင်ခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆန္တေ၊
ရောက်လတ်သော်။ မာရဗလံ၊ မာရ်စစ်သည်ကို။ ဝိဓေတော၊ ဖျက်ဆီး၍။
ပဌမယာမေ၊ ပဌမယာမ်၌။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေးဘဝ၌ ခံစားဘူးသော ခန္ဓာ
အစဉ်ကို။ အနုဿရိတွာ၊ အောက်မေ့၍။ မဇ္ဈိမယာမေ၊ ၌။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊
ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်ကို။ ဝိသောဓေတွာ၊ ဖြူစင်စေ၍။ ပစ္စုသကာယေ၊
မိုးသောက်သောကာလ၌။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ဘုရားတို့၏။
အာစိဏ္ဏေ၊ အလေ့အကျက်ဖြစ်သော။ ပစ္စယာကာရေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား
၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ ဩတာရေတွာ၊ ချ၍။ အာဏာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ထွက်သက်
ဝင်သက် အာရုံရှိသော စတုတ္ထဈာန်ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ တဒေဝ၊
ထိုအာဏာပါန စတုတ္ထဈာန်ကိုသာလျှင်။ ပါဒကံကတွာ၊ အခြေပြု၍။
ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဇေတွာ၊ ပွားစေ၍။ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ၊ မဂ်အစဉ်ဖြင့်။ သဗ္ဗ
ကိလေသေ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ ခေပေတွာ၊ ကုန်စေ၍။

၁။ ပလ္လင်တော်၏ တဆွဲလေးတောင်ကို အကျယ်၏ အစွမ်းဖြင့် ယူအပ်၏။
ကေမိတို့ကား အမြင့်၏အစွမ်းအားဖြင့် တဆွဲလေးတောင်ဆို၏။ မသင့်ကြောင်းကို
နိသစ်-၂၄၂-၌ ကြည့်လေ။

သဗ္ဗဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ အလုံးစုံသောဘုရားဂုဏ်တို့ကို။ ယံပဋိဝိဇ္ဈိ၊ အကြင်ကြောင့်
သိတော်မူပြီ။ ဣဒံ၊ ဤသို့သိခြင်းသည်။ အဿ ဘဝဝတော၊ ၏။ ပညာ
ကိစ္စံ၊ တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမာဓိ၊ သည်။ ပညံ၊ သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။

အဘယ်သည် အဘယ်ကိုထောက်၍ နည်းသည်ဖြစ်သကဲ့သို့ သိလကို
နည်း၏ဟု ဆိုအပ်သနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်း
ငှာ တတ္ထ ယထာ ဟတ္ထေ အစရှိသောပါဒ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဒ်
၏ အတ္ထကား—

တတ္ထဝစနေ၊ ဌ။ ဟတ္ထေ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊ သည်။ ပါတိယံ၊ ခွက်၌။ ဥဒကံ၊
သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ပါတိယံ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊ သည်။ စာဠေ၊
ရေလျှောင်အိုး၌။ ဥဒကံ၊ သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ စာဠေ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊
သည်။ ကောလုမ္ဗေ၊ ဖျဉ်း၌။ ဥဒကံ၊ သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ကော
လုမ္ဗေ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊ သည်။ စာဠိယံ၊ အိုးစရည်းကြီး၌။ ဥဒကံ၊ သို့။ န ပါပု
ဏာတိ၊ မရောက်။ စာဠိယံ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊ သည်။ မဟာကုမ္ဘိယံ၊ အလွန်ကြီး
စွာသောအိုး၌။ ဥဒကံ၊ သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ မဟာကုမ္ဘိယံ၊ ဌ။
ဥဒကံ၊ သည်။ ကုသောမ္ဘေ၊ ရေအိုင်ငယ်၌။ ဥဒကံ၊ သို့။ န ပါပုဏာတိ၊
မရောက်။ ကုသောမ္ဘေ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊ သည်။ ကန္တရေ၊ ချောက်ကြီး၌။ ဥဒကံ၊
သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ကန္တရေ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊ သည်။ ကုန္တဒိယံ၊ မြစ်ငယ်
၌။ ဥဒကံ၊ သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ကုန္တဒိယံ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊ သည်။
ပဉ္စမဟာနဒိယံ၊ မြစ်ကြီးငါးစင်း၌။ ဥဒကံ၊ သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။
ပဉ္စမဟာနဒိယံ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊ သည်။ စတ္တဝါဠမဟာသမုဒ္ဒေ၊ စကြဝဠာ
တောင်ခြေရင်း၌ဖြစ်သော မဟာသမုဒ္ဒရာ၌။ ဥဒကံ၊ သို့။ န ပါပုဏာတိ၊
မရောက်။ စတ္တဝါဠမဟာသမုဒ္ဒေ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊ သည်။ သိနေရပါဒက
မဟာသမုဒ္ဒေ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ခြေရင်း၌ဖြစ်သော မဟာသမုဒ္ဒရာ၌။ ဥဒကံ၊
သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ပါတိယံ၊ ခွက်၌။ ဥဒကံ၊ ကို။ ဥပနိဓာယ၊
ထောက်၍။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ ပရိတ္တံ၊ နည်း၏။ ပ။ သိနေရ
ပါဒက မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊ ကို။ ဥပနိဓာယ၊ ၍။ စတ္တဝါဠမဟာ
သမုဒ္ဒေ၊ စကြဝဠာတောင်ခြေရင်း၌ဖြစ်သော မဟာသမုဒ္ဒရာ၌။ ဥဒကံ၊
သည်။ ပရိတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်၌ ဖြစ်သော။
ဗဟုကံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဥဒကံ၊
သည်။ ပရိတ္တံ၊ နည်းသည်။ ဟောတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေဇမေဝ၊ ထိုအတူ
သာလျှင်။ ဥပရူပရိဂုဏေ၊ အထက်အထက်ဂုဏ်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။

၁၉၀ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟေဋ္ဌာသီလံ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တကံ၊ နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။
ဩရမတ္တကံ၊ ယုတ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
တေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပမတ္တကံ ။ပ။ သီလမတ္တကန္တိ၊ အပ္ပမတ္တကံ ။ပ။ သီလ
မတ္တကံဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

ပုထုဇ္ဇနသဒ္ဓါ၏အနက်

ယေန ပုထုဇ္ဇနောတိ ဧတ္ထပါဌေ၊ ဤ။

အန္ဓော၊ ယုတ်သော။ (ကန်းသော လည်းဟူ)။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။
ဧကော၊ တယောက်။ ကလျာဏော၊ မြတ်သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။
ဧကော၊ တယောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။
ပုထုဇ္ဇနော၊ တို့ကို။ အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ၊ နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓေန၊
သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ယောက်ကုန်သော ပုထုဇ္ဇန်တို့တွင်း၊ ယဿ ပုထုဇ္ဇနဿ၊
အား။ ခန္ဓ ဓာတု အာယတနာဒိသု၊ ခန္ဓာ ဓာတ် အာယတန အစရှိသည်
တို့၌။ ဥပ္ပဟပရိပုစ္ဆာ သဝန ဓာရဏ ပဗ္ဗဝေက္ခဏာနိ၊ သင်ခြင်း အဘန်
တလဲလဲ မေးခြင်း နာခြင်း ဆောင်ခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်းတို့သည်။ နတ္ထိ နသန္တိ၊
မရှိဟုန်။ အယံပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ အန္ဓပုထုဇ္ဇနော၊ အန္ဓပုထုဇ္ဇန်မည်၏။
ယဿ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ အား။ တာနိ၊ ထိုသင်ခြင်း အဘန်တလဲလဲမေးခြင်း
အစရှိသည်တို့သည်။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သော ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။
ကလျာဏပုထုဇ္ဇနော၊ မည်၏။

ပုထုဇ္ဇန်သည် အန္ဓပုထုဇ္ဇန် ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်ဟူ၍ နှစ်ပါး ဆရာဆိုပြီး
အဘယ်အနက်ကြောင့် ပုထုဇ္ဇန် မည်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍
ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ဒုဝိဇ္ဇေဝိ ပနေသ ပုထုနံ ဇနနာဒိဟိ အစရှိ
သော ဂါထာကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဒုဝိဇ္ဇေဝိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိလျှင်မူလည်း။ ဧသ ဧသော ဇနော၊ သည်။
ပုထုနံ ဇနနာဒိဟိ၊ အထူးထူးအပြားပြား ရှိကုန်သော ကိလေသာ
တို့ကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊
မည်၏။ ပုထုဇ္ဇနန္တောဂဓတ္တာ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိကုန်သော
ကိလေသာတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော သတ္တဝါတို့၌ အကျုံးဝင်သည်၏

၁။ မ-ဋ္ဌ ၁-၂၂၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၄၇၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၅၁၊ အတိ-ဋ္ဌ ၁-၃၀၄၊
ဣတိ ဝုတ္တက-ဋ္ဌ ၇၀။

အဖြစ်ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ မည်၏။ အယံဇ္ဇနော၊ ဤလူအပေါင်းသည်။ ပုထုဝ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ အသီးသာလျှင်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဇ္ဇနော၊ သည်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ မည်၏။

ထိုဂါထာ၏အနက်ကို အကျယ်ချဲ့လို၍ သောဟိ ပုထုနံ နာနပ္ပကာရာနံ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ (ဟိကား၊ ဝိတ္ထာရဇောတကတည်း)၊ ထိုပါဠိ၏

အတ္ထကား-

သောဇ္ဇနော၊ ထိုလူများသည်။ ပုထုနံ နာနပ္ပကာရာနံ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိကုန်သော။ ကိလေသာဒိနံ၊ တို့ကို။ ဇနနာဒိဟိ၊ ဖြစ်စေခြင်း အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ မည်၏။

ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ မည်၏။ တထာ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုထု ကိလေသေ ဇနနန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ တိ အာဒိဝစနံ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး။ ယေ ဇနာ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ပုထု၊ များစွာကုန်သော။ (အထူးထူးအပြားပြား ရှိကုန်သောလည်းဟူ)။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇနနန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အထူးထူးအပြားပြားရှိကုန်သော ကိလေသာတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ သတ္တိကြောင့်။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

ပုထုသဒ္ဓါသည် ဤအရာ၌ နာနပ္ပကာရအနက်၌ဖြစ်၏။ နာနပ္ပကာရ၏ အရသည် ကိလေသာတည်းဟု ထိစေခြင်းငှာ ကိလေသေဟု ဆိုသတည်း။ ဤပဌမဝိကင်္ကား ဟေတုကတ္တုသာနေတည်း။

ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ပုထု ခေဝိဟတသက္ကာယဒိဋ္ဌိကာ၊ မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ် သေးသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

ဝိဂ္ဂိုဟ်ပြတည်း။ ဝိဂ္ဂိုဟ်စစ်ကား ပုထု သက္ကာယဒိဋ္ဌိယော ဇနနန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ဟေတုကတ္တုသာနေရင်းပြုလိုရင်းတည်း။ ဤဒုတိယဝိကင်္ကား၌ ပုထုသဒ္ဓါ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ဟော၏။ သောတာပတ္တိမဂ်ကိုရလျှင်ပင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိတို့ကို အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီးသောကြောင့် သောတာပန်အစရှိ သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုထုဇ္ဇနဟူသော ဝေါဟာရမှလွတ်၍ အရိယာ ဟူသော ဝေါဟာရကို ရသတည်း။ ပုထုဇ္ဇနပုဂ္ဂိုလ်ကား သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကို မပယ်ရသေးသောကြောင့် ပုထုဇ္ဇနဟူသောဝေါဟာရမှ မလွတ်ဟု

ပုထုဇ္ဇန သဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကို ပုထု သတ္တာယဒိဋ္ဌိယော ဇနေန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာဟု ပြုတော်မူလေသတည်း။

ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ပုထု သတ္တာရာနံ၊ အထူးထူးသောဆရာတို့၏။ မုခ မုလ္လောကိကာ၊ မျက်နှာကိုကြည့်လေ့ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

ဤတတိယဝိကပ်၌ ပုထုသဒ္ဓါ ပဌမဝိကပ်အတူ နာနပ္ပကာရ အနက်၌ ဖြစ်၏။ ဇနသဒ္ဓါကား ဆရာဟူသောအနက်၌ဖြစ်၏။ ဝစနတ္ထကား သိသာနံ ဟိတသုခံ ဇနေန္တိတိ ဇနာ။ ယေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ သိသာနံ၊ တို့၏။ ဟိတသုခံ၊ စီးပွားချမ်းသာကို။ ဇနေန္တိ၊ ဖြစ်စေ တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဇနာ၊ ကုန်၏။ ဟေတုကတ္ထုသာဓန။ အရကား သတ္တာရတို့တည်း။ ပုထု ဇနာံ ဇတေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ဇတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ ပုထု၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိကုန်သော။ ဇနာ၊ ဆရာတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန် ၏။ စတုတ္ထိမဟုဗ္ဗိဟိတည်း။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဘုရားတယောက် သာ ဆရာဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အထူးထူးသော ဆရာရှိသည် မဟုတ်ကုန်၊ ပုထုဇ္ဇနတို့ကား ဆသတ္တာရ အစရှိသော များသောဆရာရှိကုန်၏။ ထိုကြောင့် ပုထု ဇနာ ဇတေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ ဟူသော ဤဘတိယဝိကပ်ကိုပြုသတည်း။ ပုထု သတ္တာရာနံ မုခမုလ္လော ကိကာ ဟူသော ဤစကားကား ဝိပြိုဟ်ပြုသတည်း။

ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ပုထု သဗ္ဗဂတိဟိ၊ အထူးထူးသောဂတိတို့မှ။ အဝုဋ္ဌိ တာ၊ မထကုန်သေးသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

ဤစတုတ္ထဝိကပ်၌ ပုထုသဒ္ဓါ သဗ္ဗအနက်၌ ဖြစ်၏။ ဇနသဒ္ဓါကား ဂတိ ဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ ဝိပြိုဟ်ကား ဇာယန္တိ ဧတ္ထာဂတိ ဇနာ၊ ဧတ္ထ တောသု ဂတိသု၊ ထိုနိရယ အစရှိသော ဂတိတို့၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ ဖြစ်သည်၏သတ္တိကြောင့်။ တာဂတိယော၊တို့သည်။ ဇနာ၊မည်ကုန်၏။ အဓိကရဏသာဓန။ အရကား နိရယဂတိ ပေတဂတိ တိရစ္ဆာနဂတိ မနုဿဂတိ ဒေဝဂတိအားဖြင့် ဂတိငါးပါးတည်း။ ပုထု ဇနာ ဇတေ

သန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ဧတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ ပုတု၊ အလုံးစုံဖြစ်ကုန်
သော။ ဇနာ၊ ဂတိတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ စတုတ္ထိဗဟုဗ္ဗိဟိ၊
အရိယာတို့ကို နိရယဂတိ ပေတဂတိ တိရစ္ဆာန်ဂတိ၊ ဤဂတိသုံးပါး
မရှိပြီဖြစ်သောကြောင့် အလုံးစုံသော ဂတိတို့မှ မထကုန်ဟု မဆိုအပ်
ကုန်။ ပုထုဇ္ဇနတို့ကိုသာ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ဤစတုတ္ထဝိသုဒ္ဓိကို
ပြတော်မူသတည်း။

ဧယပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ပုထု နာနာဘိသင်္ခါရေ၊ အထူးထူးသောကံတို့ကို။
အဘိသင်္ခါရောန္တိ၊ ပြုပြင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊
တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

ဝိဂြိုဟ်ပြတည်း။ ဤပဉ္စမဝိကင်္ဂ၌ ဇနသဒ္ဓါ အဘိသင်္ခါရ စေတနာကို
ဟော၏။ ဝစနတ္ထကား ဇာယန္တိ သတ္တာ ဧတေဟိတိ ဇနာ။ ဧတေဟိ
အဘိသင်္ခါရေဟိ၊ ထိုအဘိသင်္ခါရစေတနာတို့ကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့
သည်။ ဣတောစိတော၊ ဤမှထိုမှ။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုတို့ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သည်၏ သတ္တိကြောင့်။ တေအဘိသင်္ခါ
ရာ၊ တို့သည်။ ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ အပါဒါနသာဓန၊ အရကား အဘိ
သင်္ခါရဟုဆိုအပ်သော လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာတည်း။
ပုတုဇနာဧတေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ဧတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ ပုတု၊
အထူးထူး အပြားပြားရှိကုန်သော။ ဇနာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတို့
သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။
ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ ပုထုဇ္ဇနပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာလျှင် အပါယ်သို့
လားစေတတ်သော အကုသိုလ်ကံကို အားထုတ်ခြင်း ယခုဘဝထက်
အလွန်တဝှ့် ကျပ်လည်စေတတ်သော ကုသိုလ်ကံကို အားထုတ်ခြင်း
ရှိသောကြောင့် ဤပဉ္စမဝိကင်္ဂကို ပြသတည်း။

ဧယပုဂ္ဂလာ၊ တို့ကို။ ပုထုနာနာဩဇောဟိ၊ အထူးထူးသော ဩဇာတရား
တို့သည်။ ပုထုန္တိ၊ မျှောအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊
တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

ဝိဂြိုဟ်ပြချည်းတည်း။ ဤဆဋ္ဌမိကင်္ဂ၌ ပုထုသဒ္ဓါ ပဋ္ဌမိကင်္ဂနှင့်အတူ
ဟော၏။ ဇနသဒ္ဓါကား ကမ္မသာဓန၌ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဝိဂြိုဟ်စစ်ကို
ပုထုနာနာဩဇောဟိ ဇနိယန္တိဟိ ပုထုဇ္ဇနာဟု ပြဆိုအပ်၏။ ဧယပုဂ္ဂလာ၊

တို့ကို။ ပုထုနာနာဩဇောဟိ၊ တို့သည်။ ဇနိယန္တိ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။
 ယေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုထုနာနာ သန္တာပေဟိ၊ အထူးထူးသော ပူပန်
 စေတတ်သော ကိလေသာတို့သည်။ သန္တပေန္တိ၊ ပူပန်စေအပ်ကုန်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။
 ယေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုထုပရိဋ္ဌာပေဟိ၊ အထူးထူးသော ပူလောင်စေ
 တတ်သော ကိလေသာတို့သည်။ ပရိဋ္ဌယန္တိ၊ တက်ဝန်းကျင်မှ ပူလောင်စေ
 အပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊
 မည်ကုန်၏။ ယေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုထုပဉ္စသုကာမဂုဏေသု၊ ငါးပါးကုန်
 သော ကာမဂုဏ်တို့၌။ ရတ္တာ ဂိဒ္ဓါ၊ ဂမိတာ မုဉ္ဇိတာ၊ တပ်တတ်ကုန်၏။
 အဇ္ဈောသန္တာ လဂ္ဂါ လဂ္ဂိယာ ပလိဗုဒ္ဓါ၊ ငြိတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

ရတ္တာ ဂိဒ္ဓါ။ပ။ ပလိဗုဒ္ဓါ ဤပုဒ်တို့ကား ပရိယာယ်သဒ္ဓါချည်းတည်း။
 အနက်အထူးမရှိ။ ပုထုဟူသော နိပါတ်ပုဒ်နောင် သုဝိဘတ် ကြေ
 သတည်း။ ပုထုသဒ္ဓါသည် ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ဟူသောအနက်၌
 ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ပုထု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ဇနာတိ ပုထုဇ္ဇနာဟု
 သတ္တမိတပွဲရိတ် ပြုလေ။

ယေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုထု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု၊ ငါးပါးကုန်သော
 ကာမဂုဏ်တို့၌။ ဇနာ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ (ဇနသဒ္ဓါ၊ ဤဒသမဝိကင်္ဂ၌
 သုဒ္ဓကတ္ထုသာဓန၌ ဖြစ်၏)။ ယေသတ္တာ၊ တို့ကို။ ပုထု ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ၊
 ငါးပါးကုန်သော နိဝရဏတို့သည်။ အာဂုဇ္ဇာ။ပ။ ပဋိကုဋ္ဌိတာ၊ ဖုံးလွှမ်းပိတ်
 ပင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊
 မည်ကုန်၏။

ပုထု ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ ဇနာတိ ပုထုဇ္ဇနာဟု တတိယာ တပွဲရိတ်ပြု။
 ယေသတ္တာ၊ တို့ကို။ ပုထု ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ၊ တို့သည်။ ဇနာ၊ ဖြစ်စေ
 အပ်ကုန်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။
 ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ ဤကောဒသမဝိကင်္ဂ၌လည်း ဇနသဒ္ဓါ၊ ကမ္မ
 သာဓန၌ ဖြစ်၏။

ယေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုထုနံ၊ များစွာကုန်သော။ (ဇနာနံ၌စပ်)။ ဂဏနု
 ပထံ၊ အရေအတွက်ဟူသော အကြောင်းကို။ အတိတာနံ၊ လွန်ကုန်သော။

အရိယဓမ္မပရမ္ပုခါနံ၊ အရိယာတို့၏ အကျင့်အရာမှ မျက်ကွယ်ဖြစ်ကုန်
သော။ နိဗ္ဗာဓာစာရာနံ၊ ယုတ်သောအကျင့်ရှိကုန်သော။ ဇနာနံ၊ လူတို့၏။
အန္တောဂဓာ၊ အတွင်း၌ပင်သည်။ ယောဓိန္ဒြိယ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝိတသ္မာ၊
ကြောင့်သည်။ တေသတ္တာ၊ ဟိုသည်။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။

ဝိပြိုဟ်စကား ပုထု ဇနာ ပုထုဇ္ဇနာဟု ပါဒိပုဗ္ဗပဒကမ္မဇာရယ်ပြုလေ။
ပုထု၊ အတိုင်းမသိ များကုန်သော။ ဇနာ၊ သတ္တဝါတို့တည်း။ ပုထုဇ္ဇနာ၊
တို့။ ဇနသဒ္ဓါ ဤဝိကင်၌ သုဒ္ဓကတ္တုသာနေ၌ဖြစ်၏။

အယံသတ္ထော၊ ဤသတ္တဝါ အပေါင်းသည်။ ပုထု ဝိသုံယေဝ၊ အရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ အသီးသာလျှင်။ သင်္ချံ၊ အရေအတွက်သို့။ ဂတော၊ ၏။ သီလ
သုတာဒိဂုဏယုတ္တေဟိ၊ သီလ သုတ အစရှိကုန်သော ဂုဏ်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်
သော။ အရိယေဟိ၊ အရိယာဖြစ်ကုန်သော။ ဇနေဟိ၊ လူတော်ကောင်း
တို့နှင့်။ ဝိသံသဇ္ဇော၊ ရောနှောခြင်းကင်း၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော
သတ္ထော၊ ဟိုသတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ၏။

ဤဝိကင်၌ ပုထုသဒ္ဓါ ဝိသုံဟူသော အနက်၌ ဖြစ်၏။ ဝိပြိုဟ်စကား
ပုထုဇေ ဇနော ပုထုဇ္ဇနောဟု ပါဒိပုဗ္ဗပဒ ကမ္မဇာရယ်ပြုလေ။ ပုထုဇေ၊
အသီးသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဇနော၊ သတ္တဝါတည်း။ ပုထုဇ္ဇနော၊ အသီး
သာလျှင် ဖြစ်သော သတ္တဝါ။

တထာဂတ သဒ္ဓါ၏ အနက်

တထာဂတသ္မာတိ ပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
၏။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဣဒရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘဝေါဋ္ဌိသည်။ တထာ
ဂတော၊ တထာဂတမည်၏။

ယောဘဂဝါ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုဝိပဿိ အစရှိသော ရှေးဘုရားတို့
အတူ။ အာဂတော၊ လာတော်မူတတ်၏။ (ရောဂ်တော်မူတတ်၏ လည်း
ဟူ)။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ တထာဂတေဝံသော၊ ၏။
(ကမ္မဇာရယ်တည်း။ ဤပဌမဝိကင်အလိုသော် တထာဂတောကို တထာ
အာဂတောဟုပုဒ်ဖြတ်)။

ယောဘဂဝါ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုဝိပဿိ အစရှိသော ရှေးဘုရားတို့အတူ။
ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊
သည်။ တထာဂတော၊ မည်၏။ (ဤဒုတိယဝိကင် အလိုကား တထာ
တပုဒ် ဂတောတပုဒ်ခွဲ)။

၂၀၄ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယောဘဂဝါ၊ သညံ၊ တထာဝရဏံ၊ မဇ္ဇေဝေပဉ္စ မှန်သောလက္ခဏာ
တို့။ အာဂတော၊ ရောက်တော်မူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော
ဘဂဝါ၊ သညံ၊ တထာဝရဏော၊ မည်၏။ (ဒုတိယာတပ္ပုရိသံ၊ ဤတတိယ
ပိကင်္ဂအလိုကား တထာဝရဏောဟူသောပုဒ်ကို တထ အာဂတောဟု ခုဒ္ဒ
ဖြတ်၍ နှစ်ပုဒ်ခွဲလေ)။

ယောဘဂဝါ၊ သညံ၊ တထဓမ္မေ၊ မဇ္ဇေဝေပဉ္စ မှန်သောတရားတို့
ကို။ ယာထာဝရဏော၊ မဇ္ဇေဝေပဉ္စ မှန်သောအားဖြင့်။ အဘိသမ္ဘုဗ္ဗေ၊
သိတော်မူပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ သညံ၊ တထာဝရဏော၊
မည်၏။ (ဒုတိယာတပ္ပုရိသံ၎င်းဟည်း။ တထ အာဂတော၎င်းပုဒ်ဖြတ်။
အာဂတသဒ္ဓါဗုဒ္ဓန အနက်ကိုဟော၏)။

တထ ဒသိတာယ၊ မဇ္ဇေဝေပဉ္စ မြင်တော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ တထာဝရဏော၊ မည်၏။

ဝိဂ္ဂိဟိတည်း။ ဝိဂ္ဂိဟိတံကား တထတော ဂတော တထာဝရဏော
ဟုပဉ္စမိတပ္ပုရိသံပြုလေ။ တထတော၊ မဇ္ဇေဝေပဉ္စသောအားဖြင့်။
ဂတောဒသိတော၊ မြင်တော်မူတတ်သည်တည်း။ တထာဝရဏော၊ သညံ။
ဤစတုတ္ထပိကင်္ဂ၌ ဂတသဒ္ဓါ ဒသိတအနက်၌ဖြစ်၏။

တထ ဝါဒိတာယ၊ မဇ္ဇေဝေပဉ္စ ဆိုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
တထာဝရဏော၊ မည်၏။

တထံ အာဂတော တထာဝရဏောဟု ဒုတိယာတပ္ပုရိသံပြု။ တထံ၊
မဇ္ဇေဝေပဉ္စ မှန်သောစကားကို။ အာဂတော၊ ဆိုတော်မူတတ်သည်
တည်း။ တထာဝရဏော၊ သညံ။ အာဂတသဒ္ဓါသည်ဆိုခြင်းအနက်၌
ဖြစ်၏။ ဟနည်းကား တထော အာဂတော ယသ္မာဝိတထာဝရဏောဟု
ဗဟုဗ္ဗိဟိပြု။ ယသ္မာဘဂဝတော၊ အား။ တထော၊ မဇ္ဇေဝေပဉ္စမှန်
သော။ အာဂတော၊ စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
ယောဘဂဝါ၊ သညံ။ တထာဝရဏော၊ မည်၏။ ဤနှစ်နည်းတို့တွင် ရှေ့
နည်း၌ အာဂတသဒ္ဓါ တတ္ထုသ္မာနေ၌ဖြစ်၏။ နောက်နည်း၌ကား
ဘဂဝတနေ၌ဖြစ်၏။ ဤနှစ်ပိကင်္ဂ၌ တထာဝရဏေါဟု တတိယက္ခရာ
ဒေသနာဆိုအပ်သည့်တတိယက္ခရာ ဒေသိ ပဌမက္ခရာ တပြု၍တထာဝရဏော
ဟု ဆိုသတည်း။

တထာ-ကာရိတာယ၊ မဖောက်မပြန် ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
တထာဂတော၊ မည်၏။

ဤဝိကင်္ဂ၌ အာဂတောသဒ္ဓါ ဓာတုတ္ထော အနေကတ္ထောဟူသော ပရိ
ဘာသာနှင့်အညီ ကာရိတအနက်၌ဖြစ်၏။ တထာဂတော အာဂတော
ကာရိတော တထာဂတောဟု ပဉ္စမိတပွဲရိသ်ပြု။

အဘိဓာနဌေန၊ နှိပ်စက်ခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ တထာဂတော၊
မည်၏။

ဣတိသဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း။ ဤနောက်ဆုံးဝိကင်္ဂ၌ တထာ
အာဂတောဟု ပုဒ်ဖြတ်။ တထော အာဂတော ယဿာတိ တထာ
ဂတောဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိပြု။ ယဿ ဘဂဝတော၊ အား။ တထော၊ မဖောက်
မပြန်သော။ အာဂတော၊ ဒေသနာတည်းဟူသောဆေးသည်။ အတ္ထိ၊
ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ တထာဂတော၊
မည်၏။

ထိုအနက်ကို အကျယ်ပြတော်မူလို၍ ကလံ ဘဂဝါ အစရှိသောပါဌ်ကို
မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ကလံ၊ အသို့လျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုရှေးဘုရားတို့အတူ။
အာဂတော၊ လာတော်မူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တထာ
ဂတော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သဗ္ဗသောကဟိတာယ၊ ခပ်သိမ်း
သောသတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှာ။ ဥဿုက္ကံ၊ ကြွေနှင့်ကြွခြင်းသို့။
လုံလပြုခြင်းသို့လည်းဟူ။ အာပန္နာ၊ ရောက်ကုန်သော။ ပုရိမကာ၊ ရှေး၌
ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ အာဂတာယထာ၊ လာတော်မူကုန်
သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အာဂတော၊ ၏။

အဘယ်ရှေးဘုရားတို့ လာကုန်သကဲ့သို့ လာတော်မူသနည်းဟု သူမေး
ဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ စသည်
ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဝိပဿီ၊ ဝိပဿီအမည်ရှိသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဂတာယထာ၊ ကဲ့သို့။
သိမိ၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဂတာယထာ၊ ကဲ့သို့။ ပ။ ကဿပေါ၊
သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဂတာယထာ၊ ကဲ့သို့။ အာဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ တထာ၊ တူ။ အာဂတော၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ
ဂတော၊ မည်၏။ (ဤသို့အောက်ပါဌ်ကိုယူ၍ယောဇနာ)။

ဆရာ-ဝိပဿီ အစရှိသော ရှေးဘုရားတို့ လာကုန်သကဲ့သို့ လာတော်
မူ၏ဟု ဆရာဆို၏။ ရှေးဘုရားတို့ ပါရမီဆယ်ပါးကိုဖြည့်၍ လာကုန်
သကဲ့သို့ လာတော်မူ၏ဟု ဆိုလိုသလောဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေး
ကိုဖြေခြင်းငှာ ကိံဝုတ္တံဟောတိ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထို
ပါဌ်၏အတ္ထကား-

ကိံကော အဓိပ္ပါယော၊ ကိံ။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ယေန
အဘိနိဟာရေန၊ အကြင်သို့သောဆုတောင်းခြင်းဖြင့်။ ဧတေ ဘဂဝန္တော၊
ထိုဘုရားတို့သည်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ တေနော အဘိနိဟာရေန၊
ဖြင့်သာလျှင်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဘဂဝါဝိ၊ သည်လည်း။ အာဂတော၊ ၏။
ဇုတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသို့ ရှေးဘုရားတို့၏ ဆုတောင်းခြင်းဖြင့် လာတော်မူကုန်သကဲ့သို့
လာတတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြပြီး၍ ပါရမီကိုဖြည့်ခြင်းဖြင့် လာတော်မူ
သကဲ့သို့ လာတော်မူသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှာ အထဝါအစရှိသည်
ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အထဝါ၊ တနည်းကား။ ဝိပဿီ၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပ။ ကဿပေါ၊
သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒါနပါရမီ၊ ဒါနပါရမီကို။ ပူရေတွာ၊ ဖြည့်၍။
သီလပါရမီ၊ ကိံ။ ပူရေတွာ၊ ၍။ နေက္ခမ္မပါရမီ၊ ကိံ။ ပူရေတွာ၊ ၍။ (ဤ
ကဲ့သို့ အသီးသီးယောဇနာ)။ ပ။ ဥပေက္ခာပါရမီ၊ ကိံ။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဣမာ
ဒသပါရမီယော၊ ဤဆယ်ပါးသော ပါရမီတို့ကို၎င်း။ ဣမာဒသဥပပါရမီ
ယော၊ ဤဆယ်ပါးသော ဥပပါရမီတို့ကို၎င်း။ ဣမာဒသပရမတ္ထပါရမီ
ယော၊ တို့ကို၎င်း။ ဇုတိ၊ ဤသို့။ သမတိံသ ပါရမီယော၊ အမျှသုံးဆယ်
သော ပါရမီတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။

ဗာဟိရဝတ္ထုကိုစွန့်ခြင်း သီလကိုမြို့စွာဆောက်တည်ခြင်း အစရှိသည်
ကို ပြခြင်းသည် ဒသပါရမီမည်၏။ အင်္ဂါကြီးငယ်ကိုစွန့်ခြင်း အင်္ဂါ
ကြီးငယ်ကို မဇ်မူ၍ သီလကို မြို့စွာဆောက်တည်ခြင်း အစရှိသည်ကို
ပြခြင်းသည် ဒသဥပပါရမီမည်၏။ အသက်ကိုစွန့်ခြင်း အသက်ကိုမဇ်
မူ၍ သီလကိုဆောက်တည်ခြင်းအစရှိသည်ကိုပြခြင်းသည် ဒသပရမတ္ထ
ပါရမီမည်၏။ ဤသို့ အယုတ် အလတ် အမြတ်အားဖြင့် ပါရမီ

၁။ မနုဿတ္တ၊ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ ဟေတု သတ္တာရဒဿန ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဂုဏသမ္ပတ္တိ အဓိ
ကာရ ဆန္ဒ ဟူသောအင်္ဂါ ၈-ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ဆုတောင်းခြင်းဟု ဆိုလိုသည်။

ဆယ်ပါးကိုသာလျှင် ဂေါဗလိဗဒ္ဓနည်းအားဖြင့် သမတိသပါရမီဟု ဆိုသတည်း။ ပရမာနံ သော ပါရမီ၊ ပရမာနံ၊ မြတ်ကုန်သော ဘုရားလောင်းတို့၏။ သော ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တည်း။ ပါရမီ၊ မြတ်ကုန် သော ဘုရားလောင်းတို့၏ အကျင့်။ (သောတဒ္ဓိတ်၊ ဤပစ္စည်းကား ဣတ္ထိလိင်ဇောတကတည်း။)

အင်္ဂပရိစ္စာဂံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို စွန့်ခြင်း၎င်း။ ဇိဝိတပရိစ္စာဂံ၊ အသက်ကို စွန့်ခြင်း၎င်း။ ဓနပရိစ္စာဂံ၊ ဥစ္စာကိုစွန့်ခြင်း၎င်း။ ရဇ္ဇပရိစ္စာဂံ၊ ပြည်ကိုစွန့် ခြင်း၎င်း။ ပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂံ၊ သားမယားကိုစွန့်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂေ၊ ဤငါးပါးကုန်သော စွန့်ခြင်းကြီးတို့ကို။ ပရိစ္စ ဇိတွာ၊ စွန့်လွှတ်တော်မူ၍။

အင်္ဂပရိစ္စာဂ အစရှိသည်တို့၏ ဒါနပါရမီ၏အဖြစ်သည် ဖြစ်သော် လည်း စွန့်ခြင်းအထူး ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှာ ရဇ္ဇပရိစ္စာဂ ပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂတို့၏ ပြခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှာ အသီးအခြားပဉ္စပရိစ္စာဂ ဟူ၍ ဆိုပြန်သတည်း။ ထိုကြောင့် ဒီကာ၌ အင်္ဂပရိစ္စာဂါဒိနံ ဒါနပါရမီဘာဝေ ပရိစ္စာဂဝိသေသဘာဝဒဿနတ္ထိ သေသာနံ ဗုတ္တရဘာဝဒဿနတ္ထု အင်္ဂပရိစ္စာဂါဒိ ဝိသုံ ဂဟဏံ ဟူ၍ ဆိုသတည်း။

ပုဗ္ဗယောဂံ၊ ဂတပစ္စာဂတဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ခြင်း အစရှိသော ရှေးအတို့၌ ဖြစ်သော ပြင်းစွာသောလုံ့လကို၎င်း။ ပုဗ္ဗစရိယံ၊ တယောဘက်အထီးတည်း ရသေ့ရဟန်းပြု၍ ရှေးအတို့၌ကျင့်ခြင်းကို၎င်း။ ဓမ္မက္ခာနံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်စိမ့်သောငှာ တရားဟောခြင်းကို၎င်း။ ဉာတတ္ထစရိယာ ဒယော၊ အဆွေအမျိုးတို့၏ အကျိုးငှာ ကျင့်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၎င်း။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ (အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် လောကတ္ထစရိယံ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယံ ကို ယူ)။ ဗုဒ္ဓစရိယာယ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှာ ကျင့်ခြင်း၏။ ကောဋီ၊ အဆုံးသို့။ ပတွာ၊ ၍။ အာဂတာယထာ၊ လာတော်မူကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဘဂဝါဝိ၊ သည်လည်း။ အာဂတော၊ ၏။

အထဝါ၊ ကား။ ဝိပဿိ၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည် ၊ပ။ ကဿပေါ၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို၎င်း ။ပ။ အရိယံ၊ အပြစ်ကင်းသော။ (ဖြူစင်သော လည်းဟူ)။ အဋ္ဌကိကံ၊ ရှစ်ပါး

၁။ ဗုဒ္ဓစရိယာယ ဆဋ္ဌ။

သော အစိတ်ရှိသော။ မဂ္ဂံ၊ ကိုရင်း။ ဘာဝေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဗြူဟေတွာ၊ ပွားစေ၍။ အာဂတာယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အမှတ်တံ၊ တို့၏။ ဘဂဝါ၊ သည်လည်း။ အာဂတော၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တထာဂတော၊ မည်၏။

ပဌမဝိကင်္ဂ၏ ဝိတ္ထာရတ္ထကို ပြုပြီး၍ ဒုတိယဝိကင်္ဂ၏ ဝိတ္ထာရတ္ထကို ပြုလိုရကား ယထေဝ လောကမ္ပိ စသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

လောကမ္ပိ၊ လူ့ပြည်၌။ ဝိပဿီအာဒယော၊ ဝိပဿီအစရှိကုန်သော။ မနယော၊ ဘုရားတို့သည်။ ဣမ၊ ဤလူ့ပြည်၌။ သဗ္ဗညုဘာဝံ၊ သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့။ အာဂတာယထာ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အယံ သကျမုနိဝိ၊ ဤငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ သဗ္ဗညုဘာဝံ၊ သို့။ အာဂတော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ စက္ခုမာ၊ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားကို။ တထာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ တထာ၊ ထိုရှေးဘုရားတို့အတူ။ အာဂတော၊ သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ မည်တော်မူ၏။(၁)

ဒုတိယဝိကင်္ဂ၏ ဝိတ္ထာရကို ပြုပြီး၍ တတိယဝိကင်္ဂ၏ ဝိတ္ထာရကိုပြုလိုရကား ကထံ တထာဂတောတိ တထာဂတော စသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ကထံ၊ အသို့လျှင်။ တထာ၊ ရှေးဘုရားတို့အတူ။ ဂတော၊ သွားတော်မူကတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သမ္ပတိဘေတော၊ လူတို့လက်မှ လွတ်ဆဲဖြစ်သော။ ဝိပဿီသော၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂတောယထာ၊ သွားသကဲ့သို့ ။ပ။ ကဿပေါ၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂတောယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဂတော၊ သွားတော်မူတတ်၏။

ကထဇ္ဇ၊ လျှင်။ သော၊ ထိုဝိပဿီအမည်ရှိသောဘုရားသည်။ ဂတော၊ နည်း။ (ဟိကား ဝိတ္ထာရဘေတကတည်း)။ သော၊ ထိုဝိပဿီဘုရားသည်။ သမ္ပတိဘေတော၊ လူတို့လက်မှ လွတ်ဆဲဖြစ်၍သစ္စလျှင်။ သမေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်တော်မူ၍။ (ရပ်၍ လည်းဟူ)။ ဥတ္တရာဘိမုခေါ၊ မြောက်အရပ်သို့ရှေ့ရှု။ သတ္တပဒဝိတိဟာရေန၊ ခုနစ်ဖဝါးလွှမ်းသဖြင့်။ (ခုနစ်ကြိမ်လွှမ်းခြင်းဖြင့်လည်း

ဟူ)။ ဂတော၊ ဧ။ ယထာ ယေနကာရဏေန၊ ကြောဋ်။ သတ္တပဒဝိတိ
 ဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဂတော၊ ဧ။ တထာ တေန ကာရဏေန၊ ကြောဋ်။ သမ္ပတိ
 ဇာတော။ ပ။ ဒါနိ ပုနန္တဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊
 အာနန္ဒာ။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဝိပဿီတုရားလောင်းသည်။ သမ္ပတိဇာတော၊
 လူတို့လက်မှလွတ်ဆဲဖြစ်၍။ သံမေဟိ၊ ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပထဝီ
 ယံ၊ ဌ။ ပတိဋ္ဌဟိတွာ၊ တည်၍။ (ရပ်၍လည်းဟူ)။ ဥတ္တရာဘိမုခေါ၊ ရှု။ သတ္တ
 ပဒဝိတိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။ သေဘမ္ပိ၊ ဖြူစင်သော။ ဆတ္တေ၊ နတ်၏
 ထီးကို။ အနုမာရယမာနေ၊ ဆောင်းသည်ရှိသော်။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။
 ဒိသာစ၊ တို့ကိုလည်း။ အနုဝိလောကေတိ၊ တစောင်းကြည့်၏။ (စောင်း၍
 ကြည့်၏လည်းဟူ။ မျှော်၍ကြည့်၏လည်းပေး)။ အဟံ၊ သည်။ လောကယ၊
 လူအပေါင်း၏။ အဂ္ဂေါ၊ အကြီးသည်။ အသ္မိ၊ ဧ။ ပ။ လောကဿ၊ ဧ။
 သေဋ္ဌော၊ အမှူးသည်။ အသ္မိ၊ ဧ။ အယံ၊ ဤကိုယ်၏အဖြစ်သည်။ အန္တိမာ၊
 အဆုံးဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ အဖြစ်တည်း။ ဒါနိ၊ ဌ။ ပုနန္တဝေါ၊ တတန်ဖြစ်
 ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာသဘိဝံ၊ မကြောက်မရွံ
 သောစကားကို။ (ရဲရင့်သောစကားကိုလည်းဟူ)။ ဘာသတိ၊ ဧ။

အဿ၊ ထိုဝိပဿီတုရားလောင်း၏။ တဉ္စဂမနံ၊ ထိုသွားခြင်းသည်
 လည်း။ အနေကေသံ၊ များစွာကုန်သော။ ဝိသေသာမိဂမာနံ၊ တရား
 အထူးကို ရခြင်းတို့၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။
 စာလံ၊ မှန်သည်။ အဟောသိ၊ ဧ။ အဝိတထံ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်း မရှိသော
 အဟောသိ၊ ဧ။

ပုဗ္ဗနိမိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့် မှန်စွာဖြစ်၏ဟု ဆရာဆိုပြီး အဘယ်သည်
 အဘယ်၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်၏အဖြစ်ဖြင့် မှန်စွာဖြစ်သနည်းဟု သူမေးတွယ်၍
 ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ယံဟိသော ဟူသောဝါဒကို မိန့်သတည်း။
 (ဟိကား ဝိတ္ထာရဇောတကတည်း)။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

သောဗောဓိသတ္တော၊ ထိုဝိပဿီတုရားလောင်းသည်။ သမ္ပတိဇာတော၊
 လူတို့လက်မှ လွတ်ဆဲဖြစ်၍သာလျှင်။ သမေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ ပါဒေ
 ဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ယံပတိဋ္ဌဟိ၊ အကြင်ကြောင့်တည်၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့တည်ခြင်း
 သည်။ အဿ၊ ထိုတုရားလောင်း၏။ စတုရိဒ္ဓိမပါဒပင်္ဂုလာဘဿ၊ လေးပါး
 ကသာ ဣဒ္ဓိပါဒကိုရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။

ဥတ္တရာတိမုခ ဘာဝေါပန၊ မြောက်အရပ်သို့ ရှေ့ရှုသည်၏အဖြစ်သည် ကား။ သဗ္ဗလောကုတ္တရဘာဝဿ၊ အလုံးစုံသော လောကုတ္တရာတရား ဖြစ်ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ တည်း။

သတ္တပဒဝီတိဟာရော၊ ခုနစ်လွှမ်းသွားခြင်းသည်။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂရတန ပဋိလာဘဿ၊ ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်္ဂရတနာကို ရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။

သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာ။ပ။ စာမရာတိတ္ထေ၊ ဌ။ ပုတ္တ စာမရက္ခေပေါပန၊ ဆိုအပ် သော စာမရိသားခြီးယပ်ကို ချီခြင်းသည်ကား။ သဗ္ဗတိတ္ထိယနိမ္မဒနဿ၊ အလုံးစုံသော တိတ္ထိတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ တည်း။

သေတန္တတ္ထဘေရဏံ၊ ဖြူစင်စွာသောထီးကို ဆောင်းခြင်းသည်။ အရ ဟတ္တ ဝိမုတ္တိဝရဝိမလသေတန္တတ္ထပဋိလာဘဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူ သော အလုံးစုံသောကိလေသာတို့မှလွတ်သော မြတ်သောအညစ်အကြေး ကင်းသော ဖြူစင်စွာသောထီးကိုရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ တည်း။

သတ္တမပဋ္ဌပရိ၊ ခုနစ်လွှမ်းမြောက်သော အလွှမ်း၏အထက်၌။ ဌတ္တာ၊ ရပ်၍။ သဗ္ဗဒိသာနုဝိလောကနံ၊ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာကို စောင်း ၍ကြည့်ခြင်းသည်။ သဗ္ဗညုတာနာဝရဏဉာဏ ပဋိလာဘဿ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ် အနာဝရဏဉာဏ်ကိုရခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ တည်း။

အာသဘိဝါစာဘာသနံ၊ မကြောက်မရွံ့ ရဲရင့်သောစကားကို ဆိုခြင်း သည်။ အပ္ပဋိဝတ္တိယဝရဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဿ၊ ဘုရားတို့မှ တပါးသောသူ တို့သည် ဟောခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သောမြတ်သောဓမ္မစကြာတရားကို ဟော ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ တည်း။

တထာ၊ ထိုဝိပဿီအစရှိသော ရှေးဘုရားတို့အတူ။ အယံတဂဝါဝိ၊ ဤ ဝါတို့မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ ဝတော၊ သွားတော်မူ၏။ အဿ၊ ထိုဝါတို့ မြတ်စွာဘုရား၏။ တဉ္စဝမနံ၊ ထိုသို့သွားတော်မူခြင်းသည်လည်း။ တေသံ ယေဝဝိသေသာမိဂမာနံ၊ ထို တရားအထူးကို ရခြင်းတို့၏သာလျှင်။ ပုဗ္ဗ နိမိတ္တဘာဝေန၊ ဖြင့်။ တထံ၊ မှန်သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ အဝိတထံ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းမရှိသည်။ အဟောသိ၊ ၏။

တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့သည်။ မဟုတ္တ ဇာတော ။ပ။ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ ဌိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။

ဂဝံမတိ၊ သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော ဝိပဿီ ဘုရားလောင်းသည်။ မဟုတ္တဇာတောဝ၊ လူတို့၏လက်မှ လွတ်ကာမျှလျှင်။ သမေဟိ၊ ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတ္တပဒါနိ၊ ခုနစ်လှမ်းတို့ကို။ ဝသုန္ဓရံ၊ မြေ၌။ ဖုသီယထာ၊ လှမ်းသကဲ့သို့။ (လွန်သကဲ့သို့ လည်းဟူ)။ ဂေါတမော၊ ဂေါတမအနွယ် ဖြစ်တော်မူသော။ သောဗောဓိသတ္တော၊ ထိုငါတို့ ဘုရားလောင်းသည်လည်း။ သတ္တပဒါနိ၊ ခုနစ်လှမ်းတို့ကို။ ဝသုန္ဓရံ၊ ၌။ ဝိတ္တမိ၊ လှမ်း၏။ (လွန်၏ လည်းဟူ)။ မရူ၊ နတ်တို့သည်။ သေတံ၊ သော။ သတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်း။ အနုဓာရယံ၊ ဆောင်းကုန်၏။

မဟုတ္တဇာတော သမ္ပတိဇာတောကို ဖွားဆဲဆဲဖြစ်၍ဟု အချို့သော သူတို့ ယောဇနာကုန်၏။ မသင့် အတယ့်ကြောင့် မသင့်သနည်း ဟူမူကား- ဘုရားလောင်းကို ဖွားဆဲဆဲသောခဏ၌ ဗြဟ္မာတို့သည် ရွှေကွန်ယက်ဖြင့် ခံကုန်၏။ ထိုဗြဟ္မာတို့၏လက်မှ လေးယောက်ကုန်သော နတ်မင်းကြီးတို့သည် သစ်နက်ရေဖြင့်ခံကုန်၏။ ထိုလေးယောက်ကုန်သော နတ်မင်းကြီးတို့လက်မှ လူတို့သည် ခွဲဖြူပုဆိုးဖြင့် ခံကုန်၏။ လူတို့လက်မှလွတ်၍ မြေ၌ တည်၏။ ထိုကြောင့် သမ္ပတိဇာတော၊ ဖွားဆဲဆဲသာ ဖြစ်သောဟု ယောဇနာခြင်းသည်မသင့်။ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ သမ္ပတိဇာတောတိ ဟတ္ထတော မုဉ္ဇိတွာ မဟုတ္တဇာတော၊ နမာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တမတ္တော၊ နိက္ခန္တမတ္တံ ဟိ မဟာသတ္တံ ပဌမံ ဗြဟ္မာနော သုဝဏ္ဏဇာလေန ပဋိဂ္ဂဏှိံသု၊ တေသံ ဟတ္ထတော စတ္တာရော မဟာရာဇိနော အဇိနဝေဏိယာ၊ တေသံ ဟတ္ထတော မနုဿာ ဒုကုလစုဗ္ဗဒူကေန ပဋိဂ္ဂဏှိံသု မနုဿာနံ ဟတ္ထတော မုဉ္ဇိတွာ ပထဝီယံ ပတိဋ္ဌိတော ဟု ဆိုသတည်း။ မဟာပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း ဆိုလတ္တံ့။

ဂေါတမော၊ သော။ သောဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သတ္တပဒါနိ၊ ခုနစ်လှမ်းတို့သို့။ ဝန္တာန၊ သွား၍။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဝိဒိသာ၊ အထူးထူးသော အရပ်မျက်နှာတို့ကို။ ဝိလောကေသိ၊ ကြည့်၏။ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ၊ တောင်ထိပ်၌။ ဌိတော၊ တည်သော။ သီဟောယထာ၊ ခြင်္သေ့ကဲ့သို့။ အဋ္ဌဂုံပေတံ၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝိရံ၊ စကားကို။ (အသံကိုလည်းဟူ)။ အဗ္ဘ၊ ဒီရယ်၊ မြှက်၏။

အဋ္ဌဂုံပေတံသရုပ်ကား သန့်ရှင်းသောအသံ၊ သိသာခြားနားသော
အသံ၊ သာယာစွာထွက်သောအသံ၊ နားနာချင်စကွယ်ရှိသောအသံ၊
တလုံးတခဲတည်း ထွက်သောအသံ၊ ဖရိုဖရဲမရှိသောအသံ၊ နက်နဲစွာ
သော အသံ၊ ပဲ့တင်သံကဲ့သို့ထွက်သောအသံ၊ ဤရှစ်ပါးတည်း။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ တထာ၊ ထိုရှေးဘုရားတို့အတူ။ ဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
တထာဂတော၊ ၏။

ဤသို့ရှေးဘုရားတို့အတူ ခြေဖြင့်သွားတတ်သောကြောင့် တထာဂတ
မည်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါ၌ ဉာဏ်ဖြင့်သွားတော်မူတတ်
သောကြောင့် တထာဂတ မည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူလို၍
အထဝါ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အထဝါ၊ တနည်းကား။ ဝိပဿီ၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကာမတ္ထန္တာ
ဒယော၊ ကာမတ္ထန္တာအစရှိသည်တို့ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဂတောယထာ၊ ကဲ့သို့။ ပ။
ကဿပေါ၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကာမတ္ထန္တာဒယော၊ တို့ကို။ ပဟာယ၊ ၍။
ဂတောယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထေဝ၊ တူလျှင်။ အယမ္ပိတဂဝါ၊ သည်လည်း။
နေက္ခမ္ပန၊ ကုသိုလ်စိတ္တပွါဒ်ဖြင့်။ ကာမတ္ထန္တာ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဂတော၊
သွားတော်မူ၏။ (ရောက်တော်မူ၏ လည်းဟူ)။ အဗျာပါဒေန၊ အဒေါသ
ဖြင့်။ (မေတ္တာစိတ်ဖြင့် လည်းဟူ)။ ဗျာပါဒံ၊ ဒေါသကို။ ပဟာယ၊ ၍။
(ပဟာယကို ပုဒ်တိုင်းယှဉ်ပါ)။ အာလောကသညာယ၊ အာလောက
သညာဖြင့်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ကို။ အဝိက္ခေပေန၊ သမာဓိစိတ်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စကုတ္တုစုံ၊ ကို။
ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန၊ တရားသဘောကို မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော အမောဟဖြင့်။
ဝိစိကိန္တံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဂတော၊ ၏။ ဉာဏန၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊
ကို။ ပဒါလေထွာ၊ ဖျက်ဆီး၍။ ဂတော၊ ၏။ ပါမောဇ္ဇေန၊ ဝမ်းမြောက်
ခြင်းဖြင့်။ အရတိ၊ မမွေ့လျော်ခြင်းကို။ ဝိနောဒေတွာ၊ ဖျောက်၍။
ဂတော၊ ၏။ ပဌမဇ္ဈာနေန၊ ဖြင့်။ နိဝရဏကဝါဠိ၊ နိဝရဏတည်းဟူသော
တံခါးရက်ကို။ ဥဒ္ဓ္ဌာဇေတွာ၊ ဖွင့်၍။ ဒုတိယဇ္ဈာနေန၊ ဖြင့်။ ဝိတတ္ထ ဝိစာရံ၊
ကို။ ဝုပသမေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ တတိယဇ္ဈာနေန၊ ဖြင့်။ ဝိတိ၊ တို့။ ဝိရာ
ဇေတွာ၊ ခွါ၍။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန၊ ဖြင့်။ သုခဒုက္ခံ၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ
ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဂတော၊ ၏။ (ဂတောကြိယာကို တွာပစ္စယန္တပုဒ်နောင်
ယှဉ်၍ချည်း ယောဇနာ)။ အာဓာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ရူပ
သညာ၊ ပဋိဆသညာ၊ နာနတ္ထသညာယော၊ ရူပသညာ၊ ပဋိဆသညာ၊ နာ
နတ္ထသညာတို့ကို။ သမတိတ္တမိတွာ၊ လွန်၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ

ယာ၊ ဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ ကို။ပ။ သမတိတ္တမိတ္တာ၊ ဤ။
ဂတော၊ ဧ။

အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်။ နိစ္စသညံ၊ ခြံ၏ဟူသော
အမှတ်ကို။ (နိစ္စသညာကိုလည်းဟူ)။ ပဟာယ၊ ဤ။ပ။ အတ္တသညံ၊ အတ္တ
ဟူသောအမှတ်ကို။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဖြင့်။နန္ဒိ၊ အာရုံ၌
နှစ်သက်ခြင်းကို။ပ။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ပ။ အာဒါနံ၊ နိစ္စအစရှိသည်တို့၏
အစွမ်းအားဖြင့် စွဲလမ်းခြင်းကို။ ခယာနုပဿနာယ၊ ခယာနုပဿနာဖြင့်။
ဆနသညံ၊ တခဲနက်ရှိ၏ ဟူသောအမှတ်ကို။ပ။ အာယူဟနံ၊ အလွန်အား
ထုတ်ခြင်းကို။ ဓုဝသညံ၊ အမြဲဖြစ်၏ဟူသောအမှတ်ကို။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။
ပဏိဒိ၊ တဏှာဟူသောတောင့်တခြင်းကို။ အဘိနိဝေသံ၊ ဖောက်ပြန်သော
နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အမိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာယ၊ အမိပညာဓမ္မဝိပဿနာဖြင့်။
သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ၊ ဗိဿကိန်းနတ်အစရှိသည်တို့ ပြုအပ်သောကြောင့်
လူအပေါင်းဖြစ်၏ဟူသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ယထာဘူတညဏဒဿနေန၊
ယထာဘူတညဏ်အမြင်ဖြင့်။ သမ္မောဟာ ဘိနိဝေသနံ၊ တွေဝေသောအား
ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အာဒိနဝါနုပဿနာယ၊ အာဒိနဝါနုပဿနာဖြင့်။
အာလယာဘိနိဝေသံ၊ တပ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဋိသင်္ခါ
နုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋိသင်္ခံ၊ မဆင်ခြင်ခြင်းကို။ ဝိဝဇ္ဇာနုပဿနာယ၊
ဝဋ်မှကင်းခြင်းကို အတန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ သံယောဂါဘိနိဝေသံ၊ ဝဋ်
ဆင်းရဲ၌ အတန်တလဲလဲယှဉ်ခြင်း၌ သာယာသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း
ကို။ ပဟာယ၊ ဤ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိကဋ္ဌေ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်တူသော
တည်ရာရှိကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ပဟာယ၊ ဤ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန၊
ဖြင့်။ ဩဠာရိကေ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။
ပဟာယ၊ ဤ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အဏုသဟဂတေ၊ သိမ်မွေ့စွာ ဖြစ်
ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ သမုဇ္ဈာဓဇေတွာ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြစ်၍။ အရ
ဟတ္ထမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ တို့ကို။ သမုဇ္ဈိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍။ ဂတော၊
၏။ ဧဝံ၊ သို့လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဂတော၊ ဧ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။(၂)

ကထံ၊ လျှင်။ တထလက္ခဏံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောလက္ခဏာသို့။ အာဂ
တော၊ ရောက်တော်မူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ သည်။
ဟောတိ၊ နည်း။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ဧ။ ကက္ခဠတ္ထလက္ခဏံ၊ ကြမ်းတန်းခြင်း
လက္ခဏာသည်။ ကထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်ယွင်း။ အာပေါဓာတု

ယာ၏။ ပဉ္စရဏလက္ခဏံ၊ ယိုစီးခြင်းလက္ခဏာသည်။ တထံ၊ ၏။ အဝိတထံ၊
 ယွင်း။ တေဇောဓာတုယာ၊ ၏။ ဥဏ္ဍတ္တလက္ခဏံ၊ ပူခြင်းလက္ခဏာသည်။
 တထံ၊ ၏။ အဝိတထံ၊ ယွင်း။ (တထံအဝိတထံဟူသော ပုဒ်ကို ပုဒ်တိုင်းသို့
 လိုက်ပါ)။ ဝါယောဓာတုယာ၏။ ဝိတ္ထန္တနလက္ခဏံ၊ ခိုင်ခံ့ခြင်းလက္ခဏာ
 သည်။ တထံ၊ ၏။ အဝိတထံ၊ ယွင်း။ အာကာသဓာတုယာ၏။ အသံဖုဋ္ဌလက္ခ
 ဏံ၊ မထိပါးကောင်းသောလက္ခဏာသည်။ ဝိညာဏဓာတုယာ၏။ ဝိဇာနန
 လက္ခဏံ၊ အာရုံကိုသိခြင်းလက္ခဏာသည်။

ရူပဿ၊ ၏။ ရူပနလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာသည်။ ဝေဒနာ
 ယ၊ ၏။ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊ အာရုံကိုခံစားခြင်း လက္ခဏာသည်။ သညာယ၊
 ၏။ သညာနနလက္ခဏံ၊ အာရုံကိုမှတ်ခြင်း လက္ခဏာသည်။ သင်္ခါရာနံ၊ အဘိ
 သင်္ခါရတရားတို့၏။ အဘိသင်္ခါရဏလက္ခဏံ၊ ပြုပြင်ခြင်းလက္ခဏာသည်။
 ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ အာရုံကို သိခြင်း လက္ခဏာသည်။

ဝိတက္ကဿ၊ ၏။ အဘိနိရောပနလက္ခဏံ၊ အာရုံသို့ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို
 ရှေ့ရှုတင်ခြင်း လက္ခဏာသည်။ ဝိစာရဿ၊ ၏။ အနုမဇ္ဇနလက္ခဏံ၊ အာရုံကို
 သုံးသပ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ ဝိတိယာ၊ ၏။ ဖရဏလက္ခဏံ၊ နှံ့ခြင်းလက္ခဏာ
 သည်။ သုခဿ၊ ၏။ သာတလက္ခဏံ၊ ချမ်းသာခြင်းလက္ခဏာသည်။ စိတ္တေ
 ကဂ္ဂတာယ၊ ၏။ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ ဖဿဿ၊
 ၏။ ဖုသနလက္ခဏံ၊ အာရုံကို တွေ့ခြင်းလက္ခဏာသည်။

သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမောက္ခလက္ခဏံ၊ အာရုံ၌ညွတ်ခြင်း လက္ခဏာ
 သည်။ ဝိရိယိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုချိုးမြှောက်
 ခြင်းလက္ခဏာသည်။ သတိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ ထင်ခြင်းလက္ခဏာ
 သည်။ သမာဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း လက္ခဏာ
 သည်။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ပဇာနနလက္ခဏံ၊ အပြားအားဖြင့် သိခြင်း
 လက္ခဏာသည်။

သဒ္ဓါမလဿ၊ ၏။ အသဒ္ဓိယေ၊ သဒ္ဓါခြင်းမရှိသော သူ၏အဖြစ်၌။
 အကမ္ဘိယလက္ခဏံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော လက္ခဏာသည်။ ဝိရိယ
 ဗလဿ၊ ၏။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းခြင်း၌။ သတိဗလဿ၊ ၏။ မုဋ္ဌဿဇ္ဈေ၊
 လွတ်သောသတိရှိသောသူ၏ အဖြစ်၌။ သမာဓိဗလဿ၊ သမာဓိမိုလ်၏။
 ဥဒ္ဓဇ္ဈေ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၌။ ပညာဗလဿ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာယ၊ မသိခြင်း၌။ အကမ္ဘိယ
 လက္ခဏံ၊ သည်။

သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဧ။ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ ထင်ခြင်း လက္ခဏာသည်။
 ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဧ။ ပဝိစယလက္ခဏံ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းလက္ခဏာ
 သည်။ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဧ။ ပဝ္ဂဟလက္ခဏံ၊ သည်။ ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ၊
 ဧ။ ဖရဏလက္ခဏံ၊ သည်။ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဧ။ ဝုပသမလက္ခဏံ၊
 ငြိမ်းခြင်း လက္ခဏာသည် ။ပ။ ပဋိသင်္ခါန လက္ခဏံ၊ လျစ်လျူရှုခြင်း
 လက္ခဏာသည်။

။ပ။ ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ ထိမ်းဆည်းခြင်း လက္ခဏာသည်။ သမုဋ္ဌာပန
 လက္ခဏံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်စေခြင်း လက္ခဏာသည်။ ဝေါဒါန လက္ခဏံ၊
 ဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာသည်။

။ပ။ အညာဏလက္ခဏံ၊ မသိခြင်း လက္ခဏာသည်။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရ
 တို့၏။ စေတနာလက္ခဏံ၊ စေ့ဆော်ခြင်းလက္ခဏာသည် ။ပ။ အာယတန
 လက္ခဏံ၊ စုဝေးရာဖြစ်သော လက္ခဏာသည် ။ပ။ ဂဟဏလက္ခဏံ၊ စွဲလမ်း
 ခြင်း လက္ခဏာသည်။ ဘဝဿ၊ ကမ္မဘဝ၏။ အာယူဟနလက္ခဏံ၊ ဖြစ်စေ
 ခြင်းလက္ခဏာသည် ။ပ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာသည် ။ပ။ ဇီရဏ
 လက္ခဏံ၊ ရင့်ခြင်းလက္ခဏာသည် ။ပ။ စုတိလက္ခဏံ၊ ထင်ရှားရှိသောဘဝမှ
 ရွှေ့လျော့ခြင်း လက္ခဏာသည်။

။ပ။ သုညတာလက္ခဏံ၊ အတ္တမှ ဆိတ်ခြင်းလက္ခဏာသည် ။ပ။ ပဒဟန
 လက္ခဏံ၊ အားထုတ်ခြင်းလက္ခဏာသည် ။ပ။ ဣဇ္ဈနလက္ခဏံ၊ ပြည့်စုံခြင်း
 လက္ခဏာသည် ။ပ။ အဓိပတိလက္ခဏံ၊ အစိုးရခြင်းလက္ခဏာသည် ။ပ။
 နိယျာနလက္ခဏံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း လက္ခဏာသည်။ ဟေတု
 လက္ခဏံ၊ အကြောင်းဖြစ်သောလက္ခဏာသည်။

။ပ။ တထလက္ခဏံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောလက္ခဏာသည်။ပ။ အနု
 ပဿနာလက္ခဏံ၊ အတန်တလဲလဲ ရှုခြင်းလက္ခဏာသည် ။ပ။ ဧကရသ
 လက္ခဏံ၊ တူသောကိစ္စရှိခြင်း လက္ခဏာသည် ။ပ။ ယုဂနန္ဒါနံ၊ အစုံဖွဲ့အပ်
 သော တရားတို့၏။ အနုတိဝတ္ထနလက္ခဏံ၊ တခုသည် တခုကို မလွန်ခြင်း
 လက္ခဏာသည်။

။ပ။ သံဝရလက္ခဏံ၊ ဒုဿီလကို မြင်ခြင်း လက္ခဏာသည် ။ပ။ ဒဿန
 လက္ခဏံ၊ မဖောက်မပြန် ရှုခြင်းလက္ခဏာသည်။

ခယေညဏဿ၊ ခယေညဏ်၏။ သမုစ္ဆေဒလက္ခဏံ၊ ကိလေသာတို့ကို
 အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းလက္ခဏာသည် ။ပ။ ပဿဒ္ဓိလက္ခဏံ၊ ကိလေသာတို့ကို
 ငြိမ်းစေခြင်းလက္ခဏာသည်။

။ပ။ မူလလက္ခဏံ၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော လက္ခဏာသည် ။ပ။ သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ လက္ခဏာသည် ။ပ။ သမောဓာနလက္ခဏံ၊ ပေါင်းရာဖြစ်သော လက္ခဏာသည် ။ပ။ သမောသရဏလက္ခဏံ၊ စုဝေးရာ ဖြစ်သော လက္ခဏာသည် ။ပ။ ပမုခလက္ခဏံ၊ အမှူးဖြစ်သော လက္ခဏာ သည် ။ပ။ အာဓိပတေယလက္ခဏံ၊ အောက်မေ့ခြင်း၌ အကြီးဖြစ်သော လက္ခဏာသည်။ ပညာယ၊ ၏။ တတုတ္ထရိယလက္ခဏံ၊ ထိုထိုသောတရားတို့ ထက် မြတ်သောလက္ခဏာသည်။ ဝိမုတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏။ သာရ လက္ခဏံ၊ မြတ်သောလက္ခဏာသည်။ အမတောဂဓဿ၊ အမတ်တရား၌ အကျုံးဝင်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။

နိဗ္ဗာနသဒ္ဓါသည် အရဟတ္တဖိုလ် ငြိမ်းခြင်းသာမည ဤအနက်တို့ကို ငါးညး ဟောရကား ထိုအနက်တို့ကို နှစ်စေခြင်းငှာ အမတောဂဓဿ ဟူသော ဝိသေသနကို ဆိုသတည်း။

ပရိယောသာနလက္ခဏံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ဆုံးဖြတ်ခြင်း လက္ခဏာသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တထလက္ခဏံ၊ မဖောက်မပြန်မှန်သော လက္ခဏာသို့။ ဉာဏဂတိယာ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော သွားခြင်းဖြင့်။ အာဂတော၊ ရောက်ပြီ။ အဝိရုဇ္ဈိတွာ၊ မချွတ်မယွင်းမှု၍။ ပတ္တော၊ အနုပတ္တော၊ ရောက်တော်မူပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ ဂတော၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တထလက္ခဏံ၊ သို့။ အာဂတော၊ ပြီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တထာဂတော၊ မည်၏။ (၃)

ကထံ၊ လျှင်။ တထဓမ္မေ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောတရားတို့ကို။ ယာထာဂ တော၊ မဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်။ အဘိသမ္ပုဇ္ဈေါ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ မည်သနည်း။ တထဓမ္မာနာမ၊ မှန်သောတရားတို့ သည်ကား။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့တည်း။ ယထာယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့သည်။ တထဓမ္မာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ တထာဂတေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ မာနိတိက္ခဝေ။ပ။ အနညထမေတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (မေတန္တိ၌ ဣတိသဒ္ဓါကား အာဒိအတ္ထတည်း။)။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တထာနိ၊ မဖောက်မပြန်ကုန်သော။ အဝိတထာနိ၊ မချွတ်မယွင်းကုန်သော။ ဣမာနိ သစ္စာနိ၊ တို့သည်။ စတ္တာရိ၊ တို့တည်း။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးဟူသည်တို့ကား။ ကတမာနိ၊ အဘယ်တို့နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤသည်

ကား။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံဝစနံ၊ ကို။ တထာဂတေန၊ ငါးတုရား
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်ပြီ။ ဧတံ၊ ထိုဒုက္ခဟူ၍ ဟောအပ်သော စကား
သည်။ တထံ၊ မှန်၏။ ဧတံ၊ သည်။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း။ ဧတံ၊ သည်။
အနညထံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိ။

အာဒိအနက်ရှိသော ဣတိသဒ္ဓါဖြင့် ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယန္တိ ဘိက္ခဝေ
တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတံ အစရှိသောပါဌ်ကိုယူ။

တာနိစ၊ ထိုလေးပါးကုန်သော သစ္စာတို့ကိုလည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဘိ
သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူပြီး၊ တထာနံ၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊
တို့၏။ တသ္မာ၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္ထော၊ ထိုသို့သိတော်မူပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဘဂဝါ၊ ကို။ တထာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။

ဆရာ-တထာဂတော၌ ဂတသဒ္ဓါ၏အနက်ကို အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါဟုဆို၏။
ဂတသဒ္ဓါသည် ဂတိအနက်၌ဖြစ်သည့် မဟုတ်တုံလော။ ဆရာ၏စကား
သည် ယုတ္တိအသို့ရှိပါအံ့နည်းဟု သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာ
ကို ဖြေခြင်းငှာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္ထော ဟိ ဧတ္ထ ဂတသဒ္ဓေါ ဟူသော
ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝ ယုတ္တံ၊ ထိုသို့ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါဟူ၍ ငါဆိုသောစကားသည် သင့်၏။
ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထဝိကင်၌။ ဂတသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္ထော၊ သိခြင်း
အနက်ရှိ၏။

ဤသို့ စတုတ္ထဝိကင်ဖြင့် မဖောက်မပြန် မှန်သော သစ္စာလေးပါးကို
သိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တထာဂတမည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြတော်
မူပြီး၍ မဖောက်မပြန်မှန်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို သိတော်မူ
တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တထာဂတမည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြတော်
မူလို၍ အဝိစ စသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အဝိစ အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ မဟာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။
ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ (သမုဒါဂတတ္ထော၌စင်)။ ဇာတိပစ္စယ သမ္ဘူတ သမု
ဒါဂတတ္ထော၊ ဇာတိတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မဖောက်မပြန်
ဖြစ်ခြင်း အသန်တလဲလဲ ဖြစ်ခြင်းဟူသောအနက်သည်။ တထော၊
မှန်၏။ အဝိတထော၊ မချွတ်မယွင်း။ အနညထော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိ။
ပ။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယ သမ္ဘူတ သမုဒါဂတတ္ထော၊ အဝိဇ္ဇာ

ဟူသောပစ္စည်းကြောင့် မဖောက်မပြန်ဖြစ်ခြင်း အတန်တလဲလဲဖြစ်ခြင်း အနက်သည်။ တထော၊ ၏။ အဝိတထော၊ ယွင်း။ အနညထော၊ ဖောက် ပြန်ခြင်းမရှိ။ (ပ။ ယုရှိ၏၊ မသင့်)။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ (အတ္ထုဉ္စဝ)။ သင်္ခါ ရာနံ၊ ဟိုအား။ ပစ္စယဌော၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းဟူသောအနက်သည်။ တထော၊ ၏။ အဝိတထော၊ ယွင်း။ အနညထော၊ ရှိ။ သင်္ခါရာနံ၊ ဟို၏။ ဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယဌော၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းဟူသော အနက်သည်။ တထော၊ ၏။ အဝိတထော၊ ယွင်း။ အနညထော၊ ရှိ။ ပ။ ဇာတိယာ၊ ၏။ ဧရာမရဏဿ၊ အား။ ပစ္စယဌော၊ သည်။ တထော၊ ၏။ အဝိတထော၊ ယွင်း။ အနညထော၊ ရှိ။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောအနက်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ငြိ။ ကထာနံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဟို၏။ တသ္မာ အဘိ သမ္ဗုဒ္ဓတ္ထာဝိ၊ ထိုသို့သိတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ကို။ တထာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တထဓမ္မေ၊ ထိုကို။ ယာထာဂတော၊ အားဖြင့်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ မည်၏။ (၄)

ကထံ၊ အသို့လျှင်။ တဏှဒဿိတာယ၊ မဖောက်မပြန် မြင်တော်မူတတ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဒေဝကော၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။ သမာရဏေ၊ ဝလဝတ္ထိ နတ်ပြည်နှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။ သဗြဟ္မကော၊ ရူပါဝစရဗြဟ္မာ ပြည်နှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။ လောကေ၊ ဩကာသလောက၌။ သဒေဝ မနုဿာယ၊ သမ္ဗုတိနတ်ဟူသောမင်း ကြွင်းသောလူနှင့် တကွဖြစ်သော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါ၌။ (ဤအာဓာရနှစ်ခုကို နတ္ထိ ဇာနာတိ ပဿတိ ဤ ကြိယာသုံးပါး၌စပ်)။ အပရိမာဏာသု၊ အဆုံးမရှိကုန်သော။ လောက ဇေတူသု၊ စကြဝဠာဟို၌။ (ဤအာဓာရကို သတ္တာနံ၌စပ်)။ အပရိမာဏာနံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ ဟို၏။ စက္ခုဒ္ဓါရေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ရောက်သော။ ယံရူပါရမ္မဏံနာမ၊ မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံရူပါရမ္မဟံ၊ ကို။ သဗ္ဗာကာရတော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပဿတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇာနတာ၊ သိတော်မူထ သော။ ပဿတာ၊ မြင်တော်မူထသော။ ဇေနတဂတော၊ သည်။ (ဝိဘဇ္ဇ မာနံ၌ ကတ္တာစပ်)။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိဝသေနဝါ၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံ အစရှိသည် ဟို၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ (အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဩဠာရိက သုခုမ ဟိန ပဏိတ အဗ္ဗတ္တ မဟိဋ္ဌ အစရှိသည်ကို ယူ)။ ဒိဋ္ဌ သုတ၊ မူတ ဝိညာဇေတသု၊ ဒိဋ္ဌ

ထုတ မုတ ဝိညာတပုဒ်တို့တွင်။ လက္ခမာနကပဒဝသေနဝါ၊ ရအင်သော ပုဒ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။

ရူပါရုံကို ဒိဋ္ဌပုဒ်၌သာ ရအပ်၏။ သဒ္ဓါရုံကို သုတပုဒ်၌သာ ရအပ်၏။ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို မုတပုဒ်၌သာရအပ်၏။ ထို့ကြောင့် လက္ခမာနက ပဒဝသေန ဟု ဆိုသတည်း။

ကတမံ တံရူပံ ရူပါယတနံ၊ ယံရူပံ စတုန္ဒံ။ပ။ ဝိတကန္တိ အာဒိနာ၊ ကတမံ
ပ။ ဝိတကံ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အနေကေဟိ၊ များစွာကုန်
သော။ နာမေဟိ၊ အမည်တို့ဖြင့်။ တေရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဝါရေဟိ၊
ဝါရတို့ဖြင့်။ ဒွေပညာသာယ နယဟိ၊ ငါးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သောနည်းတို့
ဖြင့်။ (တေရသဝါရ ဒွေပညာယ နယ သရက်ကို ဓမ္မသင်္ကဏိ ရူပကဏ္ဍမှ
ယူအပ်၏)။ ဝိတဇ္ဇမာနံ၊ ခွဲဝေအပ်သော။ တံရူပါရမ္မဏံ၊ သည်။ တတ
မေဝ၊ မှန်သည်သာလျှင်။ ယောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိတထံ၊ ချွတ်လွင်းသည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ သောတဒ္ဓါရာဒိသု၊ တို့၌။ အာပါယံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တေသု၊ ရောက်
ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒိသုဝိ၊ သဒ္ဓါရုံစသည်တို့၌လည်း။ သေနယော၊ နည်းရှိ၏။
ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယံဘိက္ခဝေ၊ ပ။ ဥပဋ္ဌာသိတိ၊ ယံဘိက္ခဝေ
ပ။ ဥပဋ္ဌာသိဟူ၍။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အန္တေ
ဝကဿ၊ ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ငါးဆယ်နှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။ အန္တေ
ကဿ၊ ဝသဝတ္တိနတ်ပြည်နှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။ သမ္ဗုဒ္ဓကဿ၊ ရူပါရုံစရ
မြဟ္မာပြည်နှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။ လောကဿ၊ ဩဇာသလောကသန္တံ၊
(ဒိဋ္ဌိအစရှိသည်၌စပ်)။

ဩကာသလောကသည် မြင်တတ် ကြားတတ် သိတတ်သည်မဟုတ်၊
ဌာနူပစာရအားဖြင့် လောကဿဟု ဆိုသည်ဟု သိအပ်၏။

သဒေဝမနုဿာယ၊ သမ္မုတိနတ်တည်းဟူသောမင်း ကြွင်းသောလူနှင့်
တကွဖြစ်သော။ ပဇာယ၊ သည်။ ယံအာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်၏။
သုတံ၊ ကြားအပ်၏။ မုတံ၊ သုံးပါးသောဝိညာဏ်ဖြင့်သိအပ်၏။ ဝိညာတံ၊
မနောဝိညာဏ်ဖြင့်သိအပ်၏။ ပတ္တံ၊ ရောက်အပ်၏။ ပရိယေသိတံ၊ အဘန်
တလဲလဲရှာမှီးအပ်၏။ မနသာ၊ မနောဒ္ဓါရဖြင့်။ အနုဝိစရိတံ၊ အဘန်
တလဲလဲ ဆင်ခြင်အပ်၏။ တံအာရမ္မဏံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဇာနာမိ၊ ၏။
တံအာရမ္မဏံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ အဘိညာသိ၊ ထူးသောညာဏ်ဖြင့်သိ၏။
တံအာရမ္မဏံ၊ ကို။ တထာဂတဿ၊ သည်။ ဝိဒိတံ၊ သိပြီ။ တံအာရမ္မဏံ၊

သည်။ တထာဂတဿ၊ အာ၊ ဥပဋ္ဌာသိ၊ နိ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တထာ
ဒဿိကာယ၊ မဖောက်မပြန် မြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ
ဂတော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတထဒဿိကာယ တထာဂတော ဟူသော
ဝါကျ၌။ တထဒဿိတိအတ္ထေ၊ မဖောက်မပြန် မြင်တတ်၏ဟူသောအနက်
၌။ တထာဂတောတိ၊ တထာဂတောဟူ၍။ ပဒသမ္ဘဝေါ၊ ပုဒ်၏ဖြစ်ခြင်း
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ (၅)

ကထံ၊ လျှင်။ တထဝါဒီကာယ၊ မဖောက်မပြန် ဆိုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ တထာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ယံရတ္ထိံ၊ အကြင်ညဉ့်၌။
ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗောဓိမဏ္ဍေ၊ ၌။ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ၊ မာရ်နတ်သား
သည် မရှုံးစေနိုင်သောပလ္လင်၌။ နိသိန္ဓော၊ လျက်။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။
မာရာနံ၊ မာရ်တို့၏။

တိဏ္ဍံ၏အရကို ခန္ဓမာရ်၊ မစ္စ၊မာရ် ဤမာရ်နှစ်ပါးကိုချန်၍ အကြွင်း
သုံးပါးကိုယူ။

မတ္ထကံ၊ ဦးခေါင်းကို။ မဒ္ဓိတွာ၊ ခွဲ၍။ တနည်း။ မတ္ထကံ၊ ထိပ်ကို။ မဒ္ဓိတွာ၊
နင်းနယ်၍။ အနတ္ထရံ၊ အတုမရှိသော။ (တနည်း) မိမိထက် လွန်သော
တရားမရှိသော။ သမ္ဘာသမ္ဘောဓိံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သိပြီ။
ယဉ္ဇရတ္ထိံ၊ ၌လည်း။ ယမကယာလာနံ၊ အစုံသောအင်ကြင်းပင်ငယ်တို့၏။
အန္တရေ၊ အကြား၌။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ပီပိက်ကမ္မဇရုံ အကြွင်းမရှိ
သော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ (ငြိမ်းခြင်းသဘောဖြင့်
လည်းဟူ)။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ငြိမ်းတော်မူပြီ။ ဧတ္ထန္တရေ၊ ဤအတွင်း၌။ ပဉ္စ
စတ္တာလိသ ဝဿ ပရိမာဏေ၊ လေးဆွဲငါးနှစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။
ကာလေ၊ ၌။ (ကာလပတ်လုံးလည်းဟူ)။ ပဌမ ဗောဓိယာပိ၊ ပဌမဗောဓိ
၌၎င်း။ မဇ္ဈိမဗောဓိယာပိ၊ ၌၎င်း။ ပစ္ဆိမဗောဓိယာပိ၊ ၌၎င်း။ ဘဂဝတော၊
သည်။ ယံ သုတ္တံဝါ၊ ကို၎င်း။ ယံ ဝေယျံဝါ၊ ကို၎င်း။ ။ပ။ ယံ ဝေဒလ္လံဝါ၊
ကို၎င်း။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဟံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။ အတ္ထ
တောစ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဗျဉ္ဇနတောစ၊ သဗ္ဗါအားဖြင့်၎င်း။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်
မရှိ။ အနုပဝဇ္ဇံ၊ မကဲ့ရဲ့အပ်။ အနုနံ၊ မယုတ်။ အနုမိကံ၊ မလွန်။ သဗ္ဗာကာရ
ပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ပြည့်စုံ၏။ ရာဂမဒနိမ္မဒနံ၊ ရာဂ
ဖြင့် ယစ်ခြင်းကိုဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဒေါသ မောဟ မဒနိမ္မဒနံ၊ ဒေါသမောဟ
ဖြင့် ယစ်ခြင်းကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတရားဟောခြင်း၌။ ဝါလဂ္ဂ

မတ္တမိ၊ သားမြီးဖျားမျှလည်း။ အဝက္ခလိတံ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ သဗ္ဗံ၊ သည်။ ဧကမုဒ္ဓိကာယ၊ တခုတည်းသော တံဆိပ်ဖြင့်။ လမ္ဘိ တံ ဝိယစ၊ ခတ်နှိပ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း။ ဧကနာဠိယာ၊ တခုသောကွမ်းစားဖြင့်။ မိတံဝိယစ၊ ခြင်ဘိသကဲ့သို့၎င်း။ (နှိုင်းယှဉ်ဘိ သကဲ့သို့၎င်း လည်းဟူ)။ ဧကတုလာယ၊ တခုတည်းသောချိန်ဖြင့်။ တုလိတံဝိယစ၊ ချိန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း။ တထမေဝ၊ မှန်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုညထံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ယဉ္ဇ ဖုန္ဒ ရတ္တိံ ။ပ။ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိတိ၊ ရှိ။ တဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဖုန္ဒ၊ နှ။ ယဉ္ဇရတ္တိံ၊ ဌလည်း တထာဂတော၊ ငါတုရားသည်။ အနတ္တရံ၊ မိမိထက် လွန်သော တရားမရှိသော။ သမ္မာ သဓမ္မာမိံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ သိ၏။ ယဉ္ဇရတ္တိံ၊ ဌလည်း။ အနုပါဒိသေသာယ၊ သော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ဧတသ္မိံ အန္တရေ၊ ထိုအတွင်း၌။ ယံဝစနံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ဟော၏။ လပတိ၊ မိန့်၏။ နိဗ္ဗိသတိ၊ ညွှန်း၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော စကားသည်။ တထေဝ၊ မှန်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညထာ၊ ဖောက်ပြန်သည်။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ ကို။ တထာဂတောတိ၊ ရှိ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဆရာ- မဖောက်မပြန် မှန်သောစကားကို ဆိုတတ်သောကြောင့် တထာဂတဟူ၍ ဆိုအပ်၏ဟူပြီ။ ဂတ သဒ္ဓါသည် ဂတိ အနက် ဗုဒ္ဓါန အနက်ရှိသည်သာ မဟုတ်တုံသော။ ဆရာတရားသည် မဆင့်တကား ဟု သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာဂဒတ္ထောဟိ ဧတ္ထ ဂတသဒ္ဓေါကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝယုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ ဂတသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဂဒတ္ထော၊ ဆိုခြင်းအနက်ရှိ၏။ (တထာဂဒေါဟု ဆိုအပ်လျက် ဒန္တဇ တတိယက္ခရာ ဒကိုဒန္တဇ ပဌမက္ခရာ တပြု၍ တထာဂတောဟု ဆိုသည် ဟူလို)။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တထဝါဒိတာယ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ မည်၏။ (တထံ ဂဒတိ ဘာသတိတိ တထာဂတော ဟုပြု)။

ဂတသဒ္ဓါ၏ ကတ္ထုသာနေ အနက်ဖြင့် တထာဂတမည်သည့်၏အဖြစ် ကို ပြပြီး၍ ဘာဝသာနေဖြင့် ပြတော်မူလို၍ အဝိစ စသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဝိစ အပရော၊ ဧသာ။ နယော၊ ကိ။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ။ အာဂဒနံ၊ ဆိုခြင်း။ အာဂဒေါ၊ ခြင်း။ ဝစနံ၊ ဆိုခြင်း။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

အာဂဒန သဒ္ဓါသည် အဆိပ်ကိုလည်း ဟောတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုအနက်ကို နှစ်စေခြင်းငှာ ဝစနန္တိ အတ္ထော ဟု ဆိုပြန်သတည်း။

အဿ ဘဂဝတော၊ အား။ တထော အဝိပရိတော၊ မဖောက်မပြန်သော။ အာဂဒေါ၊ စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒကာရဿ၊ ၏။ တကာရံ၊ တ အက္ခရာကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ တထာဂတော၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တေသ္မိ၊ အတ္ထော၊ ထိုမဟုဗ္ဗိဟိအနက်၌။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ တထာဂတော ဟူသော ပုဒ်၏ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (၆)

ကထံ၊ လျှင်။ တထာ ကာရိတယ၊ မဖောက်မပြန် ပြုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာဂတော၊ နည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (ဟိကား နိပါတ်မျှသာ)။ ဝါစာယ၊ နှုတ်အား။ ကာယော၊ ကိုယ်တော်သည်။ အနုလောမေတိ၊ လျော်၏။ ကာယသာဝိ၊ အားလည်း။ ဝါစာ၊ သည်။ အနုလောမေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝါဒိ၊ ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကာရိ၊ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ ကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဝါဒိစ၊ ဆိုလေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံဘူတဿ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော။ အဿဘဂဝတော၊ ၏။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဝါစာ၊ နှုတ်သည်။ ဂတာပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကာယောဝိ၊ သည်လည်း။ ဂတောပဝတ္ထော၊ ၏။ တနည်း။ ဝါစာ၊ သည်။ ဂတာပဝတ္ထာယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ကာယောဝိ၊ သည်လည်း။ ဂတော ပဝတ္ထော၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ယထာဝါဒိ တထာကာရိ စသည်တို့၌ ယထာ တထာ သဒ္ဓါတို့ကို ဥပမာ ဥပမေယျ အနက်ယူ၍လည်း ယောဇနာသင့်၏။

ကာယော၊ သည်။ ဂတော ပဝတ္ထော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဝါစာဝိ၊ သည်လည်း။ ဂတာ ပဝတ္ထာ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ မည်၏။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ယထာဝါဒိ ဟိက္ခဝေ ။ပံ။ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊

ငါတုရားသည်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဝါဒိ၊ ဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊
 ဖြင့်။ ကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဝါဒိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာ၊ ဖြင့်။
 ဝါဒိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ယထာ၊ ဖြင့်။ ကာရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဝါဒိ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ ကို။ တထာဂတောတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တထကာရိတာယ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊
 မည်၏။ (၇)

ကထံ၊ အသို့လျှင်။ အဘိဘဝနဋ္ဌေန၊ နှိပ်စက်ခြင်းဟူသော အနက်
 ကြောင့်။ တထာဂတော၊ မည်သနည်း။ ဥပရိ၊ ဌ။ ဘဝဂ္ဂံ၊ နေဝသညာ
 နာသညာယတနဘုံကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ အဝိစိ၊ ကို။ ပရိယန္တံ၊ အဆုံးရှိသည်
 ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ တိရိယံ၊ ဘိလော။ အပရိမာဏာသု၊ အဆုံးမရှိကုန်သော။
 လောကဓာတုသု၊ စကြဝဠာတို့၌။ သဗ္ဗသတ္တေ၊ တို့ကို။ သီလေနဝိ၊ ဖြင့်၎င်း။
 သမာဓိနာဝိ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပညာယဝိ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝိမုတ္တိယာဝိ၊ အရဟတ္တဖလ
 သမာပတ်ဖြင့်၎င်း။ ဝိမုတ္တိညဏဒဿနေနဝိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဖြင့်၎င်း။ အဘိ
 ဘဝတိ၊ နှိပ်စက်၏။ တဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ တုလောဝါ၊ တူသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ပမာဏောဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်ဘက်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်
 သည်၎င်း။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ သော ဘဝဝါသည်။ အတုဓလော၊ အတုမရှိ။
 အပ္ပမေယျော၊ နှိုင်းယှဉ်ဘက်မရှိ။ အနတ္တရော၊ သတ္တဝါတို့ထက်မြတ်၏။
 ရာဇာတိရာဇော၊ မင်းတို့ထက် မြတ်သော မင်းဖြစ်တော်မူ၏။ ဒေဝါတိ
 ဒေဝေါ၊ နတ်တို့ထက်မြတ်သော နတ်ဖြစ်တော်မူ၏။ သက္ကာနံ၊ သိကြား
 တို့ထက်။ အတိသဇ္ဈော၊ မြတ်သော သိကြားဖြစ်တော်မူ၏။ မြဟ္မာနံ၊
 တို့ထက်။ အတိမြဟ္မော၊ မြတ်သောမြဟ္မာ ဖြစ်တော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ ဘဝဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဒေဝကေ၊ သော။ သဓာရကေ၊ သော။ သမြဟ္မကေ၊
 သော။ လောကေ၊ ဌ။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သော။ ပဇာယ၊ ဌ။ တထာ
 ဂတော၊ ငါတုရားသည်။ အဘိဘူ၊ အစိုးရ၏။ (အကြီးဖြစ်၏ လည်းဟူ)။
 (နှိပ်စက်၍တည်၏ လည်းဟူ)။ အနဘိဘူတော၊ သူတပါးတို့ နှိပ်စက်ခြင်း
 ဌာ မစွမ်းနိုင်။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဒသော၊ အကြောင်းအကျိုးကို
 မြင်နိုင်၏။ ဝသဝတ္တိ၊ မိမိအလိုသို့ လိုက်စေတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တထာဂတော၊ ကို။ တထာဂတောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တကြ၊ ထိုဝါကျ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဒသိဗ္ဗိ၊ ပုဒ်၏ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အဂဇေဝိယ၊ ဆေးကဲ့သို့။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂဇေ၊ မည်၏။

ဂဇေ၊ ဟု ပါဠိရှိကြ၏။ အဂဇေ၊ သာ ရှိသင့်သည့် ဂဒသဒ္ဓါသည် အဆိပ်ကိုဟော၏။ အဂဒဉ္စ နသဒ္ဓါကား ပဋိပက္ခအနက်ရှိ၏။ ဂဒဿ န ပဋိပက္ခောတိ အဂဇေ၊ ယောပဋိကာရော၊ အကြင်ဆေးသည်။ ဂဒဿ၊ အဆိပ်၏။ နပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပဋိကာရော၊ သည်။ အဂဇေ၊ မည်၏။ ဆေးရ၏။ ဆေးသာမညကို မလို။ အဆိပ်ကို ငြိမ်းစေတတ်သော ဆေးကို ဤအရာ၌ အဂဒဟု လိုအပ်၏။ အဂဇေ၊ ဝိယာတိ အဂဇေ၊ ယောသတာဝေါ၊ အကြင်သဘောသည်။ အဂဇေဝိယ၊ အဆိပ်ကို ငြိမ်းစေတတ်သော ဆေးကဲ့သို့။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောသတာဝေါ၊ သည်။ အဂဇေ၊ မည်၏။ ဥပမာဓာမ္မိတိ၊ အရကား ဆေးနှင့်တူသော သဘောတရားတည်း။

သေ သော သတာဝေါ၊ ထိုအဆိပ်ကို ငြိမ်းစေတတ်သော သဘောဟူသည်။ ကောပန၊ အတယ်နည်းဟူမူကား။ ဒေသနာဝိလာသမယောစေ၊ ဒေသနာတော်ကို တန်ဆာဆင်၍ ဟောခြင်းသည် ပြီးစေအပ်သည် ၎င်း။ ပုညဿယောစ၊ ဘုန်းတော်၏ကြီးခြင်းသည်၎င်း။ အဂဇေ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုသို့ဒေသနာကို တန်ဆာဆင်ခြင်း ဘုန်းတော်၏ကြီးခြင်းဖြင့်။ သောတဂဝါ၊ သည်။ (အဘိဘဝတိဉ္စစပ်)။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသော။ ဘိသက္ကော၊ ဆေးသွားသည်။ ဒိဗ္ဗာဂဇေန၊ နတ်၏ ဆေးနှင့်တူသောဆေးဖြင့်။ သပ္ပေ၊ မြွေ၏အဆိပ်တို့ကို။ အဘိဘဝတိဝိယ၊ နှိပ်စက်သကဲ့သို့။ သဗ္ဗပရပ္ပဝါဒိနောစ၊ အလုံးစုံသော မိစ္ဆာအယူကို ယူလေ့ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၎င်း။ သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ လောကဉ္စ၊ လာတ္တဝါအပေါင်းကို၎င်း။ အဘိဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗလောကာဘိဘဝနေ၊ ခပ်သိမ်းသော လာတ္တဝါတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်း၌။ တမော၊ အဝိပရိတော၊ မဖောက်မပြန်သော။ ဒေသနာဝိလာသမယောစေ၊ ဒေသနာကို တန်ဆာဆင်၍ ဟောခြင်းသည် ပြီးစေအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ပုညဿယောစ၊ ကြီးစွာသော ဘုန်းကြက်သရေလည်းဖြစ်သော။ အဂဇေ၊ ဆေးသည်။ အဿ ဘဂဝတော၊ အား။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊

ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗောဋ္ဌစင်)၊ ကောရဿ၊ နိဗ္ဗာ
တကာရံ၊ ကို။ ကတော၊ ဤ။ တထာဂတောတိ၊ ဤ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နိ။

ဒိဂ္ဂိဟ်စင်ကား တထော အဂဒေါ ယဿာတိ တထာဂတော ဟု
ဗဟုဗ္ဗိဟိပြီ။ ယဿ ဘဂဝတော၊ အား။ တထော၊ မဖောက်မပြန်သော။
အဂဒေါ၊ ဒေသနာတည်းဟူသောဆေးသည်။ အတ္ထိ၊ နိ။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ တထာဂတော၊ မည်၏။

ဧဝံ၊ သို့။ အဘိတဝနဗ္ဗေန၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ နိ။ (ဂ)

အပိစ အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ မယော၊ သည်။ ဂုဗ္ဘတော၊ အံ။
တထာယ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော တိရုဏပရိညာဖြင့်။ ဂတော၊ လိပြီ။
(တနည်းကား) တထာယ၊ မှန်သော ပဟာနပရိညာဖြင့်။ ဂတော၊ လွန်ပြီ။
တနည်း။ တထာယ၊ မှန်သော သန္တိကြိယာဖြင့်။ ဂတော၊ ရောက်ပြီ။ ဣတိပိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ တထာဂတော၊ မည်၏။ တထံ၊ မဖောက်မပြန်
မှန်သောသဘောကို။ ဂတော၊ ကျင့်တော်မူပြီ။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။
တထာဂတော၊ နိ။ ဂတောတိ၊ ကား။ အဝဂတော၊ သိတော်မူပြီ။ အတိတော၊
လွန်တော်မူပြီ။ ပဋ္ဌေတော၊ ရောက်တော်မူပြီ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်တော်မူပြီ။
ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဆရာ-ဂတော ဟူသောပုဒ်၏အနက်ကို အဝဂတော အတိတော
ပဋ္ဌေတော ပဋိပန္နော ဟူ၍ ဆိုတော်မူ၏။ အဘယ်ဖြင့် အဘယ်တရားကို
သိသနည်း၊ အဘယ်တရားကို လွန်သနည်း၊ အဘယ်တရားသို့ ရောက်
သနည်း၊ အဘယ်တရားကို ကျင့်သနည်းဟု သုဓမ္မဘွယ်ရှိ၍ ထိုသုဓမ္မ
ကို ဖြေခြင်းငှာ တတ္ထ သကလံ လောကံ စသည်ကို မိန့်သတည်း။
ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တတ္ထ၊ ထိုတထာယ ဂတော စသောစကား၌။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။
လောကံ၊ ဝဋ်တရားကို။ တထာယ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော။ တိရုဏ
ပရိညာယ၊ တိရုဏပရိညာဖြင့်။ ဂတော အဝဂတော၊ သိတော်မူပြီ။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ မည်၏။ လောကသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏
အကြောင်းကို။ တထာယ၊ သော။ ပဟာနပရိညာယ၊ ပဟာနပရိညာဖြင့်။
ဂတော အတိတော၊ လွန်တော်မူပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊
မည်၏။ လောကနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာသို့။ တထာယ၊ သော။ သန္တိ
ကြိယာယ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းဖြင့်။ ဂတောပဋ္ဌေတော၊ ပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြောင့်။ တထာဂတော၊ မည်၏။ တထံ၊ သော။ လောကနိရောဓဂါမိနိ
 ပဋိပဒံ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော အကျင့်ကို။
 ဂတော ပဋိပန္နော၊ ကျင့်ပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ ၏။
 တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ သည်။ လောကော ဘိက္ခဝေ။ပ။ တသ္မာ
 တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ (တေန ယံ ဝုတ္တံ ဟု ယံသဒ္ဓါ
 နှင့် ပါဠိအချိုးရှိ၏။ မသင့်)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတေန၊ ငါတုရား
 သည်။ လောကော၊ ဒုက္ခသစ္စာတရားကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူပြီ။
 တထာဂတော၊ သည်။ လောကသ္မာ၊ မှ။ ဝိသံယုတ္တော၊ ကင်းတော်မူပြီ။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတေန၊ သည်။ လောကသမုဒယော၊ ဒုက္ခ၏
 အကြောင်းကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူပြီ။ တထာဂတဿ၊ သည်။
 လောကသမုဒယော၊ ကို။ ပဟိနေ၊ ပယ်တော်မူပြီ။ (အနက်လွယ်၏)။
 လောကနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော
 အကျင့်ကို။ တထာဂတဿ၊ သည်။ ဘာဝိတာ၊ ပွားစေတော်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ သဒေဝကဿ၊ သော။ လောကဿ၊ သည်။ ဧဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သည်လည်း
 ဖြစ်သော။ သုတံ၊ ကြားအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ မုတံ၊ သုံးပါး
 သောဝိညာဉ်ဖြင့် ရောက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိညာတံ၊ နေရာ
 ဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ယံအာရမ္မဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောအာရုံကို။ တထာဂတေန၊ သည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ၊
 အပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝေဠု၊ သို့
 လည်း။ တဿ၊ ထိုတထာဂတော ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဠု
 တဗ္ဗော၊ ၏။

တထာဂတသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို ရှစ်ပိကပ်တို့ဖြင့်သာ ဆရာဆို၏။ ထိုသို့
 သော အကြောင်းကြောင့်သာ တထာဂတ မည်ကောင်းသလောဟု
 သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ဣဒမ္ပိစ။ပ။ မုခမတ္ထမေဝ
 ဟူသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဣဒမ္ပိစ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားသည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာ
 တုရား၏။ တထာဂတ ဘာဝဇီပနေ၊ တထာဂတ၏အဖြစ်ကို ပြခြင်း၌။
 မုခမတ္ထမေဝ၊ အမြွက်မျှသာတည်း။ သဗ္ဗာကာရေန ပန၊ အလုံးစုံသော
 အကြောင်းဖြင့်ကား။ တထာဂတော၊ တုရားသည်သာလျှင်။ တထာ
 ဂတဿ၊ တုရား၏။ တထာဂတဘာဝံ၊ အဖြစ်ကို။ ဝတ္ထေယျ၊ ဖွင့်နိုင်ရာ၏။

ကတမဉ္စ ဓံ ဘိက္ခုဇေတိ၊ ကာမ၊ အပ္ပမတ္တကေန၊ နည်းသော အတိုင်း
 အရှည်ရှိသော၊ ဩရမတ္တကေန၊ ယုတ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော။
 သီလမတ္တကေန၊ အလေ့အကျင့်မျှသာ ဖြစ်သော၊ ယေနသိယေန၊ မြင့်
 ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်၊ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏၊ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို၊ ဝေ
 မာနော၊ ချီးမွမ်းသည်ဖြစ်၍၊ ဝဇေယျ၊ ၏၊ တံသီလံ၊ သည်၊ ကတမံ၊
 အဘယ်နည်း၊ ဣတိပုစ္ဆတိ၊ ၏။

အမေးငါးရပ်

တတ္ထ၊ ထိုကတမဉ္စ ယူသောပါဌ်၌။ ပုစ္ဆာနာမ၊ မည်သည်ကား။ အဓိဋ္ဌ
 ဇောတနာပုစ္ဆာ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မသိမမြင်၍မေးသော ပုစ္ဆာ၎င်း။
 ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ၊ မြင်ပြီးသိပြီးလျှင် နှီးနှောလို၍ မေးသော ပုစ္ဆာ၎င်း။
 ဝိမတိန္တေဒနာပုစ္ဆာ၊ ယုံမှားခြင်းကိုဖြတ်လို၍ မေးသောပုစ္ဆာ၎င်း။ အနု
 ဖော်ပုစ္ဆာ၊ အယူကိုသိလို၍ မေးသောပုစ္ဆာ၎င်း။ ကထေတုကမ္မတာ
 ပုစ္ဆာ၊ ဖြေခြင်းငှာ အလိုရှိ၍မေးသောပုစ္ဆာ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့၊ ပဉ္စမိဓာ၊
 ငါးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးအပြားရှိသော ပုစ္ဆာတို့တွင်။ အဓိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ
 နာမံ၊ မည်သည်ကား။ ပကတိယာ၊ ပြကတေအားဖြင့်၊ လက္ခဏံ၊ ကို။
 အညာတံ၊ မသိနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌံ၊ မမြင်နိုင်သည်။ အတုလိ
 တံ၊ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။ အတိရိတံ၊ မကူးမြောက်နိုင်သည်။ အဝိဘူတံ၊
 မထင်နိုင်သည်။ အဝိဘာဝိတံ၊ ထင်စွာမသိနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဿ
 လက္ခဏဿ၊ ကို။ ဉာဏာယ၊ သိခြင်းငှာ။ ဒဿနာယ၊ မြင်ခြင်းငှာ။ တုလ
 နာယ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းငှာ။ တိရုဏာယ၊ ကူးမြောက်ခြင်းငှာ။ ဝိဘာဝနာယ၊
 ထင်စွာသိခြင်းငှာ။ ဝဉ္စံ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဓိဋ္ဌ
 ဇောတနာပုစ္ဆာ၊ မည်၏။

ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကတမာ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ ဖြင့်။ ပ။ ကဿ
 လက္ခဏဿ၊ ကို။ အညေတိ၊ ကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတေတိ၊ ထိုနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ယူ။
 သံသန္ဓနတ္ထာယ၊ နှီးနှောခြင်းငှာ။ ပ။ ပကတိယာ၊ ဖြင့်။ ခေံနုခေါ၊ ဤသို့
 ဖြစ်မည်လော။ နနုခေါ၊ မဖြစ်သလော။ ကိန္နုခေါ၊ အသို့ဖြစ်မည်နည်း။
 ကယံနုခေါ၊ အကြောင်းအသို့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သံသယပက္ခန္ဓော၊ ယုံမှား

၁။ အဓိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ-အဋ္ဌ။ နိဿယအရာတော်ကား (သိ၊ အ) မူဆို
 ဇို၏သဉ်း

ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ (ယုံမှားခြင်းရှိသည် လည်းဟူ)။ ပိမတိပက္ခန္ဓော၊
ထွေးတောခြင်းရှိသည်။ နေဋ္ဌကတောတော၊ နှလုံးနှစ်ခွဲရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပိမတိန္ဒြေအနတ္တာယ၊ ယုံမှားထွေးတောခြင်းကို
ဖြတ်ခြင်းငှာ။ပ။

အနုမတိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။

အဘယ်သို့မေးခြင်းသည် အနုမတိပုစ္ဆာ မည်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်
ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တံကိ* မညှထ ဘိက္ခဝေသောပင်္ဂါ၌ကို
မိန့်သတည်း။ ထိုပင်္ဂါ၏အတ္ထကား-

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုလတ္တံ့သော။ တံဝစနံ၊ တို့။
တုဗ္ဗေ၊ တို့သည်။ ကိ* မညှထ၊ အသို့အောက်မှေကုန်သနည်း။ ရူပံ၊ သည်။
နိစ္စံဝါ၊ နိစ္စမည်သလော။ အနိစ္စံဝါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အနိစ္စံ၊ တည်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
ယံပန ဓမ္မဇာတံ၊ အကြပ်တရားသတောသည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ တံ၊
ထိုအနိစ္စတရားသတောသည်။ သုခံဝါ၊ သုခမည်သလော။ ဒုက္ခံဝါ၊ ဒုက္ခ
မည်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။
ဘန္တေ၊ ရား။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။
ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့စသော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။ပ။

ကဇထတုကမျတာယ၊ ဖြေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ ကတမေ အဋ္ဌာတိ၊ ဤ။ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ ဣမေစတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့
တည်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးဟူသည်တို့ကား။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း
။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဂ္ဂင်္ဂါ၊ တို့သည်။ ဣမေ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့တည်း။
အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးဟူသည်တို့ကား။ ကတမေ၊ တို့နည်း ။ပ။

ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စထု၊ ကုန်သော။ ဣမာသု ပုစ္ဆာသု၊ တို့တွင်။ (အဓိဋ္ဌ
ဇောတနဒိဋ္ဌိစပ်။ တာဝသဗ္ဗါကား ဝတ္ထဗ္ဗန္တရာပေက္ခတည်း)။ အဓိဋ္ဌဿ၊
မသိမမြင် အပ်သော။ ကဿမိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ အသာဝ
တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တထာဝရတဿ၊ ခြံစွာဘုရားအား။ အဓိဋ္ဌ
ဇောတနာ ပုစ္ဆာဝါ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သော တရား
ကို။ အညေတိ၊ ကုန်သော။ ဖလ္လိဟေဟိ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဧဟေဟိ၊
တို့နှင့်။ သမ္ပိ၊ ကွ ။ပ။ သမန္တာဟာရသောဝ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏သဘော။

အနုပဋ္ဌနဟော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (မရှိခြင်းကြောင့် လည်းဟူ)။ ပ။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ပနသဒ္ဓါ ပက္ခန္တရ ဇောတက)။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား။
 ဧကဓမ္မေဝိ၊ ဌ်လည်း။ အာသပ္ပနာ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ ပရိသပ္ပနာ၊
 တွေးတောခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဗောဓိမဇ္ဈေယေဝ၊ ဌ်သာလျှင်။ သဗ္ဗာ၊
 ကုန်သော။ ကင်္ခါ၊ တို့ကို။ ဆိန္ဒာ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ပ။ အာရံသေသာ၊
 ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပုစ္ဆာ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား။
 အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တံသု၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော ပုစ္ဆာတို့တွင်။ အယံ၊ ဤကတမံ
 တံ သိလံ ဟူသော ပုစ္ဆာသည်။ ကထေတုကဗျတာပုစ္ဆာနာမ၊ ကထေတု
 ကဗျတာပုစ္ဆာမည်၏။

စူဠသီလအဖွင့်

၀။ ဣဒါနိ၊ ဌ်။ ကထေတုကဗျတာယ ပုစ္ဆာယ၊ ကထေတုကဗျတာ
 ပုစ္ဆာဖြင့်။ ပုစ္ဆိ တံ၊ သော။ တံအတ္ထိ၊ ကို။ ကထေတုံ၊ ဖြေခြင်းငှာ။ ပါဏာတိ
 ပါတံပဟာယာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဏာတိပါတံ
 ပဟာယ အစရှိသော ဝါကျ၌။ သမတိနိဝိဋ္ဌဿ၊ သော။ ပါဏာတိ
 ပါတောတိပဒဿ၊ ၏။ ပါဏဿ အတိပါတော ပါဏာတိပါတောတိ
 အတ္ထော၊ ပါဏဿ ။ပ။ ပါတောဟူသော အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
 ပါဏဿ၊ သတ္တဝါကို။ (ဇီဝိတိန္ဒြေကို လည်းဟူ)။ အတိပါတော၊ လျှင်စွာ
 ချခြင်းတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဏာတိပါတော၊ မည်၏။

ဆရာ-ပါဏဿ အတိပါတော ဟုဆို၏။ သတ္တဝါကို နေရာမှလျှင်စွာ
 ချခြင်းသည် ပါဏာတိပါတမည်ကောင်းသလောဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍
 ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ပါဏဝဇော ပါဏဃာတောတိ ဝုတ္တံဟောတိ
 ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ပါဏဝဇော ပါဏဃာတော၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကိုဖြတ်ခြင်း။ ဣတိအယံ အဓိပ္ပာ
 ယော၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္ထော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပါဏဝဇော
 ပါဏဃာတောကား ပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း။ အနက်အထူးမရှိ)။ ဧတ္ထ၊
 ဤပါဏာတိပါတောဟူသောပုဒ်၌။ ပါဏောတိ၊ ဟူသည်ကား။ (စသဒ္ဓါ
 ကား ဝါကျာရမ္ဘတည်း)။ ဝေါဟာရတော၊ ပညတ်အားဖြင့်။ သတ္ထော၊
 သတ္တဝါတည်း။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြေယံ၊ တည်း။

၁။ ပုစ္ဆာမည်သည်ကား အဖြေရှိသော်မှသာ သင့်လျော်သောသဘောရှိသည်
 မဟုတ်ပါလောဟူသော စောဒနာကြောင့် ဣဒါနိ စသည်ကိုမိန့်။

၂။ ဇီဝိတိန္ဒြေဟူသည် ရုပ်နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေတည်း။

ပါဏမည်ကြောင်းကို ဆရာဆိုပြီး၊ အဘယ်သည်လျှင် ပါဏာတိပါတ မည်သနည်း။ ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်သည် ပါဏာတိပါတမည် သလောဟုသူမေးတွယ်၍၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ တသ္မိံ ပနပါဏေ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တသ္မိံပနပါဏေ၊ ထိုသတ္တဝါဌ်။ ပါဏသညိနော၊ သတ္တဝါဟုအမှတ်ရှိ သူ၏။ (စေတနာ၌စပ်)။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္ဆေဒက ဥပတ္တမ သမုဋ္ဌာဝိကာ၊ ဇီဝိ တိန္ဒြေကိုဖြတ်တတ်သော ကာယပယောဂ ဝစီပယောဂကို ဖြစ်စေတတ် သော။ (စေတနာ၌စပ်)။ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနံ၊ ထို့တွင်။ အညတရဒ္ဓါရပွ ဝတ္ထာ၊ တပါးပါးသောဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော။ ဝကေစေတနာ၊ သည်။ ပါဏာတိ ပါဏာ၊ မည်၏။

ပါဏသ အတိပါတော ပါဏာတိပါတော ဟူသောဝစနတ္ထ၌ မုချ အားဖြင့် ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်ရသည်။ ဖလူပစာရအားဖြင့်ကား ဝကေစေတနာရသည်။ ဤအရာ၌ ဖလူပစာရအနက်ကို သိစေလို၍ ဝကေစေတနာ ပါဏာတိပါတောဟု ဆိုတော်မူသတည်း။

ပါဏာတိပါတမည်ကြောင်းကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ၌ ပါဏာတိပါတ၏ အပြစ်အထူးကို ပြတော်မူလို၍ သော ဂုဏဝိရဟိတေသု အစရှိသော ပါဌ်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

သောပါဏာတိပါတော၊ သည်။ ဂုဏဝိရဟိတေသု၊ ဂုဏ်ကင်းကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာဒိသု၊ ကုန်သော။ ပါဏေသု၊ သတ္တဝါတို့တွင်။ ခုဒ္ဒကေ၊ ငယ်သော။ ပါဏေ၊ ဌ။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ နည်းသောအပြစ်ရှိ၏။ မဟာသရီ ရေ၊ ကြီးသောကိုယ်ရှိသော။ ပါဏေ၊ ဌ။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ကြီးသော အပြစ်ရှိ၏။

ခုဒ္ဒကေ ဟူသော ပါဌ်အားလျော်စွာ မဟန္တဟူ၍သာ မဆိုမူ၍ သော သရီရေဟူ၍ ဆိုလေသောကြောင့် ခုဒ္ဒကေ၏အရကို ငယ်သောကိုယ် ရှိသော သတ္တဝါကို ယူအပ်၏။ အရွယ်အားဖြင့် ငယ်သည်ကြီးသည်ကို ခုဒ္ဒက မဟန္တဟု မယူအပ်။

ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ နည်း။ ပယောဂမဟန္တတာယ၊ ပယောဂကြီးသည်၏အပြစ်ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။

ပယောဂ မဟန္တတာယ ဟူသောဟိတ်ဖြင့် မဟာသရီရတာယဟူသော ဟိတ်ကိုစင်စေသတည်း။ မဟန္တတာယ၌ မဟန္တသဒ္ဓါ ဝနနအနက်၌

ဖြစ်၏။ ဗဟုတ္တအနက်၌လည်းဖြစ်၏။ တချက်ထည်း ပြင်းစွာရိုက်ပုတ်
ထိုးခုတ်၍ သတ်သောအခါ ဝနုနအနက်၌ဖြစ်၏။ အကြိမ်များစွာ ရိုက်
ပုတ်ထိုးခုတ်၍သတ်သောအခါ ဗဟုတ္တအနက်၌ ဖြစ်၏။

ပယောဂသမတ္တေ၊ ပယောဂမျှသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိဝိ၊ သော်လည်း။
ဝတ္ထုမဟန္တတာယ၊ ဝတ္ထုများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊
မဟာသာဝဇ္ဇမည်၏။

ဝတ္ထုမဟန္တတာယ၌ မဟန္တသဒ္ဓါသည်ကား ဗဟုတ္တအနက်၌ ဖြစ်ပေ
၏။ တချက်သောပယောဂဖြင့် နူးညံ့သော ငယ်သော ဝိုးရူအစရှိသော
သတ္တဝါအများသေလေ၏။ ထိုပယောဂနှင့်မျှသော တချက်သော
ပယောဂဖြင့်ထူထပ်ကြီးမားသော ကြက်ဝက်စသော သတ္တဝါ တခုသာ
သေလေ၏။ မဟာသရီရတာယစ မဟာသာဝဇ္ဇောဟု ဆိုသောကြောင့်
သတ္တဝါတခုထည်းသေရာ၌ အပြစ်ကြီးရာသလောဟူသော ယုံမှား
သင်္ကာကို နှစ်စေခြင်းငှာ ဝတ္ထုမဟန္တတာယဟု ဝတ္ထုသဒ္ဓါနှင့် အထူး
ပြု၍ မဟာသာဝဇ္ဇောကို မိန့်သတည်း။

ဂုဏဝန္တေသု၊ သီလအစရှိကုန်သော ဂုဏ်ရှိကုန်သော။ မနုဿာဒိသု၊ တို့၌။
(တို့တွင်လည်းဟူ)။ အပ္ပဂုဏေ၊ နည်းသောဂုဏ်ရှိသော။ ပါဏေ၊ ၌။
အပ္ပသာဝဇ္ဇော ၏။ မဟာဂုဏေ၊ ကြီးသောဂုဏ်ရှိသော။ ပါဏေ၊ ၌။ မဟာ
သာဝဇ္ဇော၊ ၏။

မနုဿာဒိသု၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် နတ်တို့ကိုလည်း ယူအပ်၏။ ဘီလ
သမာဓိ အစရှိသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ဘုရားအလောင်း အစရှိကုန်
သော ဟိရုဏ္ဏာန်တို့ကိုလည်း ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားလောင်းဖြစ်
သောခါမင်း မျောက်မင်းအစရှိသော ဟိရုဏ္ဏာန်တို့ကို သတ်သော
ဒေဝဒတ်လောင်း ဖြစ်သောလူသည်လည်း မြေမျိုခြင်း အစရှိသည်သို့
ရောက်လေသတည်း။

သရီရဂုဏာနံပန၊ တို့ကား။ သမတာဝေ၊ မျှသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။
ကိလေသာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဥပတ္တမာနဉ္စ၊ လုံ့လတို့၏၎င်း။ မုဒုတာယ၊
နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ တိဗ္ဗတာယ၊ ထက်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

မိုးသူသတ်ယောက်ျား မင်း၏အဂ္ဂသေနာပတိ အစရှိသော သူတို့သည်
သေစေလိုသောစေတနာပြင်းစွာမရှိသော်လည်း ရာဇဝတ်ကုန်အောင်

စိရင်ရခြင်းသည် နူးညံ့သော ကိလေသာ နူးညံ့သော ပယောဂဖြစ်၏။
ထိုသို့နူးညံ့သော ကိလေသာ ပယောဂရှိသောကြောင့် ထိုခိုးသူသတ်
အဂ္ဂသေနာပတိ တို့အား အပြစ်နည်း၏။ အပြစ်သာ နည်းသည်
ပါဏာတိပါတ စေတနာကား ဖြစ်၏။ မိမိရန်သူကို ပြင်းစွာဒေါသ
ပယောဂဖြင့်သတ်မှု အပြစ်ကြီး၏။

တဿ၊ ထိုပါဏာတိပါတ၏။ သမ္ဘာရာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ပါဏော၊
သတ္တဝါ။ ပါဏသညိတာ၊ သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိသည်၏အဖြစ်။ ဝကေစိတ္တံ၊
သတ်လိုသောစိတ်။ (သေစေလိုသောစိတ် လည်းဟူ)။ ဥပတ္တမော၊ ကာယ
ဒွါရ ဝစီဒွါရတို့ဖြင့် လုံ့လပြုခြင်း။ တေန၊ ထိုလုံ့လဖြင့်။ မရဏံ၊ သေခြင်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပယောဂါ၊ ပယောဂ
တို့သည်။ သာဟတ္ထိကော၊ မိမိလက်ဖြင့် သတ်ခြင်း။ အာဏတ္ထိကော၊
သူတပါးကိုစေ၍ သတ်ခြင်း။ နိဿဂ္ဂိယော၊ ခြား လှံ အစရှိသောလက်နက်
တို့ကို လွှတ်လိုက်၍ သတ်ခြင်း။ ထာဝရော၊ အရာမှ မရွေ့စေနိုင်မှု၍
တွင်း၌ညွှန် အစရှိသည်၌ ကျစေ၍ သတ်ခြင်း။ ဝိဇ္ဇာမယော၊ မန္တန်ဆေး
အတတ်ဖြင့် သတ်ခြင်း။ ဣဒ္ဓိမယော၊ တန်ခိုးဖြင့်သတ်ခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဆ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ ဣမသ္မိ၊
ဤခြောက်ပါးသော ပယောဂကို။ ဝိတ္ထာရိယမာနေပန၊ ခွဲအပ်သည်
ရှိသော်ကား။ အတိဝိယ ပပဇ္ဇော၊ ကျယ်လွန်းသည်။ (ကြာမြင့်သည်
လည်းဟူ)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ဘ
ပယောဂံ၊ ကို။ မယံ၊ တို့သည်။ နဝိတ္ထာရယိဿာမ၊ မခွဲကုန်အံ့။ အညံ၊
သော။ ဝေရူပဉ္စ၊ ဤသို့သဘောရှိသော အကျယ်ဖြစ်သော စကားကိုလည်း။
န ဝိတ္ထာရယိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ အတ္ထိကေဟိပန၊ အလိုရှိကုန်သော
အမျိုးသားတို့သည်ကား။ သမန္တပါယာဒိက၊ ပိနယဋ္ဌကထံ၊ သမန္တ
ပါယာဒိက အမည်ရှိသော ပိနည်းအဋ္ဌကထာကို။ ဩလောကေတွာ၊ ဤ
ဝဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဟာယာတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတ စေတနာသင်္ခါတံ၊ ဗီရိတိန္ဒြေကို
ချကြောင်းစေတနာဟု ဆိုအပ်သော။ ဣမံ ဒုဿိလျှံ၊ ဤသီလမရှိသည်၏
အဖြစ်ကို။ ပယေတွာ၊ ပယ်၍။

ပါဏာတိပါတကိုပယ်၍ ဟူရာ၌ ပါဏာတိပါတ အရသည် မူရ
အားဖြင့် ပိညတ်သာရသော်လည်း ပိညတ်ကိုပယ်ခြင်းကို ပဋ္ဌာန
အားဖြင့် မလိုအပ်။ ဖလူပစာရအားဖြင့် ရအပ်သော အကြောင်း

ဖြစ်သော ဒုဿီလျစေတနာကို ပယ်ခြင်းကို လိုသည်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ ပါဏာတိပါတစေတနာ သင်္ခါတံ ဒုဿီလျဟု ဟံကို ဆိုသတည်း။

ဆရာ-မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်ကာလမှစ၍ ပါဏာတိပါတစေတနာကို ပယ်သနည်း။ ဘူးတော်မူသောကာလ အစရှိသည်မှစ၍ ပယ်သလောဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ပဋိဝိရတောတိ ပဟိနကာလတော စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ပဋိဝိရတောတိ၊ ကား။ ပဟိနကာလတော၊ မဂ်ဖြင့်ပယ်ပြီးသောကာလမှ။ ဘဠာယ၊ ၍။ တတော ဒုဿီလျတော၊ မှ။ ဩရတော ဝိရတောဝ၊ ကြဉ်သလျှင်ကတည်း။ တဿဘဂဝတော၊ အား။ (နတ္ထိဉ္စစင်)။ ဝိတိတ္ထမိဿာမိ၊ လွန်ကြူးအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စက္ခုသောတ ဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ နသန္တိ၊ ကုန်။ ကာယိကာ၊ ကိုယ်ဖြင့် လွန်ကြူးခြင်းတို့သည်ကား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ ရှိကုန်အံ့နည်း။ (စက္ခုသောတ ဝိညေယျာဓမ္မာ ဟူသောပါဌ်တို့ဖြင့် ရူပါရုံသဒ္ဓါရုံတို့၌ အယောနိသောမနသိကာရ၏အဖြစ်ကို ပယ်သတည်း။)။ ဣမိနာဝနယေန၊ ဖြင့်လျှင်။ အညေယျ၊ ကုန်သော။ ဝေရူပေယျ၊ ကုန်သော။ ပဒေယျ၊ တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။

ဆရာ-မြတ်စွာဘုရား၏ သမဏဟူသော အမည်သည် ဥတ္တိစတုတ္ထကံ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်သော ရဟန်းဖြစ်သောကြောင့် ရသလောဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ သမဏောတိ ဘဂဝါ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

သမဏောတိ၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သမိတပါပတာယ၊ ငြိမ်းငြိမ်းသော မကောင်းမှုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဒ္ဓဝေါဟာရော၊ သမဏဟု ရအပ်သော အမည်ရှိ၏။ ဂေါတမောတိ၊ ကား။ ဂေါတ္ထဝသေန၊ အနွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂေါတမော၊ ဂေါတမ မည်တော်မူ၏။ ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်ကား။ တဂေါယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဘိက္ခုသံဘောဝိ၊ သည်လည်း။ ပဋိဝိရတော၊ ၍။ ပနတထာဝိ၊ ထိုသို့ရဟန်းသင်္ခါကြဉ်သော်လည်း။ ဒေသနာ၊

သည်။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ဤ။ ဧဝံ၊ ဤသို့သမကော ဂေါတမော ပဋိဝိရတောဟူ၍။ အာဂတာ၊ ၏။ အတ္ထံဝန၊ ကိုကား။ ဒီပဝန္နေန၊ ပြသော ဆရာသည် ။ပ။

နိဟိတသတ္တောတိ၊ ကား။ ပရူပသာတတ္ထာယ၊ သူတပါးကိုသတ်ခြင်း ဌာ။ ဒဏ္ဍံဝါ၊ ဒုတ်လက်နက်ကို၎င်း။ သတ္ထံဝါ၊ ဒါးလက်နက်ကို၎င်း။ အာဒါယ၊ ဤ။ အဝတ္တနတော၊ မလည်ခြင်းကြောင့်။ တဂဝါ၊ သည်။ နိက္ခိတ္တဒဏ္ဍောစေဝ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဒုတ်လက်နက်ရှိသည်လည်း။ ဟော တိ၊ ၏။ နိက္ခိတ္တသတ္တောစ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဒါးလက်နက်ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္တော၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္တောဟူသော ပါဌ၌။ (စသဒ္ဓါကား ဝါကျာရမ္မဇောတက တည်း)။ ဒဏ္ဍံ၊ ဒုတ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အဝသေသံ၊ ဒုတ်မှကြွင်းသော။ ဥပကရဏံ၊ အဆောက်အဦကို။ (ဝေဒိ တဗ္ဗံစပ်)။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဝိဟေသနသာဝတော၊ ညှဉ်းဆဲကြောင်း ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တန္တိ၊ လက်နက်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏)။

ဆရာ-ပယ်အပ်ပြီးသောဒုတ်ရှိသောသူသည်၎င်း၊ ပယ်အပ်ပြီးသောဒုတ် မှတပါးသော လက်နက်ရှိသောသူသည်၎င်း၊ နိဟိတဒဏ္ဍာ နိဟိတသတ္တ မည်၏ဟုဆို၏။ တောင်ဌေးဒန်ပူဖြတ်သော ဒါးငယ် လက်သည်းလုံး ဒါးငယ် အစရှိသည်ကိုကိုင်၍ သွားကုန်သောရဟန်းတို့သည် အနိဟိ တဒဏ္ဍာ အနိဟိတသတ္တ မည်ကောင်းသလောဟု သူမေးတွယ်၍၍ ထို အမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ယံပနဘိက္ခူ၊ အစရှိသောမပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဘိက္ခု။ တို့သည်။ ယံပနကတ္ထရဒဏ္ဍံဝါ၊ အကြင် ဝါးတောင်ဌေးကို၎င်း။ ယံပနဒန္တကဋ္ဌဝါသိဝါ၊ အကြင်ဒန်ပူဖြတ်သော ဒါးမကို၎င်း။ ယံပန ဝိပွလိကံဝါ၊ အကြင်လက်သည်းဒါးငယ်ကို၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ ဝိစရန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုဝါးတောင်ဌေး အစရှိသည်ကို။ ပရူပသာတတ္ထာယ၊ သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲခြင်းငှာ။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ နဝိစရန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္တောတွေဝ၊ နိဟိ တဒဏ္ဍာ နိဟိတသတ္တဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ချံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

လဇ္ဇိတိ၊ ကား။ ပါပဖိဂုစ္ဆနလက္ခဏာယ၊ မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ လဇ္ဇာယ၊ ရှက်ခြင်းနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။

(လဇ္ဇာ အဿ အတ္ထိတိ လဇ္ဇိဟု အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်ပြု)။ ဒယာပန္နောတိ၊ ကား။ ဒယံ မေတ္တမိတ္တတံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပန္နော၊ ၏။

ဒယာသဒ္ဓါသည် ကရုဏာကိုလည်းဟောရကား ကရုဏာကိုနှစ်စေ ခြင်းငှာ ဒယံကို မေတ္တမိတ္တတံဟု ဖွင့်ပြန်သတည်း။

သဗ္ဗပါဏဘူတ ဟိတနုကမ္ပိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပါဏ ဘူတေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဟိတေန၊ အစီးအပွားဖြင့်။ အနုကမ္ပကော၊ အစဉ် စောင့်တတ်၏။

ဆရာ-ဟိတေန အနုကမ္ပကောဟူ၍ ဆို၏။ စီးပွားဥစ္စာကို ပေးသဖြင့် စောင့်သလောဟု သူမေးတွယ်၍၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ တာယ ဒယာပန္န တာယ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထို ပါဌ်၏ အတ္ထကား-

တာယ ဒယာပန္နတာယ၊ ထိုသို့မေတ္တာနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ပါဏဘူတာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဟိတမိတ္တကော၊ စီးပွားဖြစ်ခြင်းကိုအလိုရှိသောစိတ်ရှိ၏။ ဣတိအယံ၊လျှင်။ အတ္ထော၊တည်း။ ဝိဟရတိတိ၊ ကား။ ဣရိယတိ၊ ကျင့်တတ်၏။ ယပေတိ၊ မျှတတ်၏။ ယာပေ တိ၊ မျှစေတတ်၏။ ပါလေတိ၊ စောင့်တတ်၏။ ဣတိ ဝါဟံ ဘိက္ခဝေတိ၊ ကား။ ဧဝံဝါ၊ ဤသို့လည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဥပရိ၊ ဌ။ အဗိန္နာဒါနံ ပဟာယာတိ အာဒိနိ၊ အဗိန္နာဒါနံ ပဟာယ အစရှိကုန်သော စကားတို့ကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ဝဲ့၍။ ဝိကပ္ပတ္ထေ၊ ဝိကပ်အနက်၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ပုရိမံဝါ၊ ရှေး ဝါကျဆိုရင်း။ ပစ္ဆိမံဝါ၊ ကိုရင်း။ အပေက္ခိတွာ၍၊ ဝိကပ္ပတာဝေါ၊ ဝိကပ်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပဌမဝါကျ၌ ဝါသဒ္ဓါသည် အထက်ဒုတိယဝါကျကိုဝဲ့၏။ အထက် ဒုတိယဝါကျ၌ ဝါသဒ္ဓါသည် အောက်ပဌမဝါကျ ကိုလည်းဝဲ့၏။ အထက်ဝါကျကိုလည်းဝဲ့၏။ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ပုရိမံဝါ ပစ္ဆိမံဝါ အပေက္ခိတွာ၏ အရကိုယူလေ။

တ္ထေ၊ ဤဣတိဝါဟိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသောပါဌ်၌။ အယမ္ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ တထာဝတဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဝဒမာနော၊ ချီမွမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ သို့။

၁။ ဝိကပ္ပတ္ထော-ဆဌ။ ဝိကပ်အနက်ရှိ၏ဟူ၍-အနက်ပေး။

၂၃၆ သုတ်သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ကိံဝဒေယျ၊ ဟူမူကား။ ဂေါတမော၊ ဂေါတမအနွယ်
 ဖြစ်သော။ သမဏော၊ သည်။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ နဟနတိ၊ မသတ်။ နဿာ
 တေတိ၊ သူတပါးတို့ကို မသတ်စေ။ တတ္ထ၊ ထိုသတ္တဝါကို သတ်ခြင်း၊
 ညှဉ်းဆဲခြင်း၌။ သမနုညော၊ နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။
 ဣမသွာ ဒုဿိလျာ၊ ဤအသက်သတ်ခြင်းဟူသော ဒုဿိလျစေတနာမှ။
 ဝိရတော၊ ကြဉ်၏။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ တို့သည်။ အဟောဝတ ရေ မဟန္တာ၊ တကား။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟန္တာသော၊ ဥဿာဟံ၊ အားထုတ်
 ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊ ကာမောဝိ၊ ချီးမွမ်းလိုသည်ဖြစ်၍လည်း။
 အပ္ပမတ္တကံ၊ နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဩရမတ္တကံ၊ ယုတ်
 သော အတိုင်းအရှည် ရှိသော။ အာစာရသီလမတ္တကမေဝ၊ အာစာရ
 သီလမျှကိုသာလျှင်။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ ဥပရိ၌။ အသာဓာရဏဘာဝံ၊
 သူတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဂုဏံ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊
 ၄။ နသက္ခိယတိ၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။

ဆရာ-ပုထုဇ္ဇန်ဆိုခြင်း၄၁ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ သောတာပန် အစရှိ
 သောအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသာဓာရဏဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းခြင်း၄၁
 စွမ်းနိုင်ကုန်ရာသလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်း၄၁
 နကေဝလဉ္စ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏တ္ထကား-

ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်လည်း။ (စင်စစ်အားဖြင့်ကားလည်းဟူ)။ ပုထုဇ္ဇ
 နောဝ၊ သည်သာလျှင်။ နသက္ခောတိ၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ န၊ မဟုတ်။ သော
 တာပန္န၊ ပ။ အရဟန္တာဝိ၊ သောတာပန်။ ပ။ ရဟန္တာတို့သည်၎င်း။ ပစ္စေ
 ကဗုဒ္ဓါဝိ၊ တို့သည်၎င်း။ နသက္ခောန္တိယေဝ၊ ကုန်သလျှင်ကတည်း။ ပန
 ဇောန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ တထာဂတောယေဝ၊ ဘုရားသည်သာလျှင်။
 သက္ခောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအသာဓာရဏဂုဏ်ကို။ ဂေါ၊ သင်တို့အား။ ဥပရိ
 ၌။ ဝက္ခာမိ၊ ဟောအံ့။ ဣတိအယံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော စကားအစဉ်သည်
 လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဌမသိက္ခာပုဒ်၌။ သာမိပ္ပိယာ၊ အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွသော။
 အတ္ထဝတ္ထနာ၊ တည်း။ ဣတော၊ ဤပဌမသိက္ခာပုဒ်မှ။ ပရံပန၊ နောက်သိက္ခာ
 ပုဒ်တို့၌ကား။ အပုဗ္ဗမေဝ၊ အသစ်ကိုသာလျှင်။ ဝတ္ထယိသာမ၊ ဖွင့်ကုန်အံ့။

အာဒိန္နာဒါနံ ပဟာယာတိတ္ထေ၊ ၌။ အဒိန္နဿ၊ အရှင်မပေးသောဥစ္စာကို။
 အာဒါနံ၊ ယူခြင်းသည်။ အဒိန္နာဒါနံ၊ မည်၏။

အရှင်မပေးသောဥစ္စာကို အကျွမ်းဝင်သဖြင့် ယူခြင်းကိုပင် အဒိန္နာဒါနံ
 ဆရာ ဆိုလိုသလောဟု စောဒနာဘွယ်ရှိရကား ထိုစောဒနာကို ဖြေလိ

၍ ပရဿ ဟရဏံ။ပ။ ဂုတ္တံဟောတိ ဟူသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထို ပါဠိ၏အတ္ထကား-

ပရဿ၊ သူတပါး၏ဥစ္စာကို။ ဟရဏံ ထေယျံ၊ ခိုးခြင်း။စောရိကာ၊ ခိုးသော စေတနာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂုတ္တံ ဂုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဆရာ-အဗိန္ဒာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ယောပန တိက္ခ၊ အဗိန္ဒ အာဟာရ မုခဒ္ဒါရံ အစရှိသောပါဠိတို့၌ကဲ့သို့ အကပ်မခံသော ဝတ္ထုသည် အဗိန္ဒ မည်သလော ဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တတ္ထ အဗိန္ဒန္တိပရပရိဂ္ဂဟိတံကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

တတ္ထ၊ ထိုအဗိန္ဒာဒါနံဟူသော ပါဠိ၌။ အဗိန္ဒန္တိ၊ ကား။ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သူတပါးဟုဆိုအပ်သော အရှင်သိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာတည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဥစ္စာ၌။ပရော၊သူတပါးဟုဆိုအပ်သော ဥစ္စာရှင်သည်။ ယထာကာ မကာရိတံ၊မိမိအလိုရှိတိုင်း ပြုစေခြင်းသို့။အာပဇ္ဇန္တော၊ရောက်သည်ဖြစ်၍။ အဇဏှာရဟော၊ ဒဏ်မထိုက်သည်။ဟောတိ၊၏။အနုပဝဇ္ဇောစ၊ အပြစ်မရှိ သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ တသ္မိံ ပရပရိဂ္ဂဟိတော၊ ထိုအရှင်သိမ်းဆည်းအပ် သောဥစ္စာ၌။ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိနော၊အရှင်သိမ်းဆည်းအပ်၏ဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍။ တဒါဒါယက ဥပတ္တမ သမုဋ္ဌာဝိကာ၊ ထိုသူတပါးဥစ္စာကို ယူတတ်သောလုံ့လကို ဖြစ်စေတတ်သော။ (တနည်းကား) ထိုသူတပါး ဥစ္စာကိုယူခြင်း၌ လုံ့လကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ထေယျစေတနာ၊ ခိုးလို သော စေတနာသည်။ အဗိန္ဒာဒါနံ၊ မည်၏။

ထေယျစေတနာ အဗိန္ဒာဒါနံ ဟူသောစကားကို ဖဏူပစာရအားဖြင့် အဋ္ဌကထာဆရာဆိုသည်။ မုချအားဖြင့်ကား ခိုးခြင်းကြိယာနှင့်စပ် သော ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်သည်သာ အဗိန္ဒာဒါနံမည်သတည်း။

တံ၊ ထိုအဗိန္ဒာဒါနံသည်။ ဟိနေ၊ ယုတ်သော။ ပရသန္တကော၊ သူတပါး ဥစ္စာ၌။ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ၊ ၏။ ပဏီတော၊ မြတ်သော။ ပရသန္တကော၊ ၌။ မဟာ သာဝဇ္ဇံ၊၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊ နည်း။ ဝတ္ထုပဏီတတာယ၊ ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊ ၏။ ဝတ္ထုသမတ္ထော၊ ဝတ္ထုမျှသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိဝိ၊ သော်လည်း။ ဂုဏာမိကာနံ၊ ဂုဏ်ကြီးကုန်သောသူတို့၏။ သန္တ ကော၊ သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊၌။ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊၏။ တံတံ ဂုဏာမိကံ၊ ထိုထိုသော ဂုဏ်ကြီးခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ တတော တတော၊ ထိုထိုသောအောက်။ ဟိနဂုဏဿ၊ ယုတ်သောဂုဏ်ရှိသောသူ၏။ သန္တကော၊ သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ၊ ၏။

တဿ၊ ထိုအဒိန္နာဒါနိ၏။ သမ္ဘာရာ၊ အကြောင်းအင်္ဂါတို့သည်။ ပရ
 ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ အရှင်သိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာ။ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ၊ အရှင်
 သိမ်းဆည်း၏ဟု အမှတ်ရှိသည်၏အဖြစ်။ ထေယျစိတ္တံ၊ စိတ်။ ဥပက္ကမော၊
 ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရတို့ဖြင့် လုံ့လပြုခြင်း။ တေန ဥပက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဟရဏံ၊
 ခိုးခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပယောဂါ၊ တို့သည်။
 ဆ၊ တို့တည်း။ ဆ၊ ဟူသည်တို့ကား။ ကတမေ၊ အဆယ်တို့နည်းဟူမူကား၊
 သာဟတ္ထိကာဒယောဝ၊ သာဟတ္ထိက စသည်တို့သာလျှင်တည်း။ တေစ
 ဆပယောဂါ၊ ထိုခြောက်ပါးသော ပယောဂတို့သည်။ ယထာနုရူပံ၊ မိမိ
 တို့၏ သဘောအားလျော်စွာ။ ထေယျာဝဟာရော၊ ချိန်စဉ်းလဲ တင်းစဉ်း
 လဲ အသပြာစဉ်းလဲ အစရှိသည်ဖြင့် လှည့်ပတ်၍ခိုးခြင်း၎င်း။ ပသယာဝ
 ဟာရော၊ အနိုင်အထက် နှိပ်စက်လုယက်၍ခိုးခြင်း၎င်း။ ပဋိစ္ဆန္ဓာဝဟာ
 ရော၊ မြက်သစ်ရှက် မြေမှုန့်အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍ခိုးခြင်း၎င်း။ ပရိ
 ကပ္ပါဝဟာရော၊ ဥစ္စာကို၎င်း အရပ်ကို၎င်း ကြံစည်၍ခိုးခြင်း၎င်း။ ကုသာ
 ဝဟာရော၊ ကမ္မည်းပြောင်း၍ ခိုးခြင်း၎င်း။ ဣတိဗုဒ္ဓမေသံ အဝဟာရနံ၊
 တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။
 ဧတ္ထ၊ ဤဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာ
 ရောပန၊ ကိုကား။ သမန္တပါသာဒိကာယံ၊ သမန္တပါသာဒိကအမည်ရှိ
 သော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္ထော၊ ပြီ။

☞ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒိန္နမေဝ၊ အရှင်ပေးသော ဥစ္စာကိုသာလျှင်။
 အာဒိယတိ၊ ယူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 ဒိန္နာဒါယံ၊ ၏။

ဤသို့သော ဝစနတ္ထဖြင့် အရှင်ပေးသောဥစ္စာကိုသာ ယူတတ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်သာမည ရကောင်းသော်လည်း ဤအရာ၌ ပကရဏအားဖြင့်
 တုရားသာ ရသတည်း။

စိတ္တေနဝိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဒိန္နမေဝ၊ ပေးသောဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ ပါဠိကင်္ခတိ၊
 အလိုရှိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိန္နပါဠိကင်္ခ၊ မည်၏။ ယောဇနော၊
 သည်။ ထေနေတိ၊ ခိုးတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဇနော၊ သည်။
 ထေနေတိ၊ မည်၏။ ထေနေန၊ ခိုးတတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အထေနေန၊
 ခိုးတတ်သည်မဟုတ်။

နထေနေန အထေနေနဟူသော ဤစကားကို လဟုကနည်းအားဖြင့် ဆိုသတည်း။ ဂရုကနည်းအားဖြင့်ကား နထေနော အထေနောဟု မိဿက တပျူရိသ် ပြုပြီးမှ တေန အထေနေနဟု ပိတုကျန်ခံသင့်သည်။

အထေနေတ္တာယေဝ၊ မခိုးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ သုစိဘူတေန၊ စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တနာတိ၊ ကား။ အတ္တဘာဝေန၊ ဖြင့်။

အတ္တနာကို အတ္တဘာဝေနဟု ဆရာဆို၏။ ကရိုဏ်းအနက်၌ပင် ကရိုဏ်း ပိတတ်ဖြစ်ကောင်းသလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်း ဌာ အထေနံ၊ သုစိဘူတံ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္တကား-

အထေနံ၊ မခိုးတတ်သော။ သုစိဘူတံ၊ စင်ကြယ်စွာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တ ဘာဝံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ -၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားကို။ ပဌမသိက္ခာပဒေ၊ ၌။ ဝုတ္တ နယေ နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဌမသိက္ခာပုဒ်၏အရကို ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ အစရှိသည်ဖြင့် ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကိုပင်ယူ။

ဣဓ၊ ဤဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌။ ယောဇေတဗ္ဗံယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ပုဒ်တို့၌။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

အဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ကား။ အသေဌစရိယံ၊ ယုတ်သောအကျင့်ကို။ ယော ဇေနော၊ သည်။ ဗြဟ္မံ သေဌံ၊ မြတ်သော။ အာစာရံ၊ ကို။ စရတိ၊ ကျင့်တတ် ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဇေနော၊ သည်။ ဗြဟ္မစာရံ၊ မည်၏။ အနာစာရိတိ၊ ကား။ အဗြဟ္မစရိယတော၊ အဗြဟ္မစရိယမှ။ ဣရာစာရိ၊ ဝေးသောအကျင့်ရှိ၏။ မေယုနသ္မာတိ၊ ကား။ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနဝသေန၊ ရာဂ နှိပ်စက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဒိသတ္တာ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မေထုနကာတိ၊ မေထုန်နှိပ်ခြင်းတို့ဟူ၍။ လဒ္ဓဝေါဟာရေဟိ၊ ရအပ်သော ဝေါဟာရ ရှိကုန်သောသူတို့သည်။ ပဋိသေဝိတဗ္ဗတော၊ နှိပ်အပ်သော ကြောင့်။ မေထုနာတိသရံ၊ မေထုန်ဟူသောခေါ်ခြင်းသို့။ ဂတော၊ ရောက် သော။ အသဒ္ဓမ္မာ၊ သူယုတ်တို့၏အကျင့်မှ။ ဂါမဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဂါမ ဝါသိနံ၊ ရွာ၌နေကုန်သောသူတို့၏။ ဓမ္မာ၊ အကျင့်မှ။

ဂါမဓမ္မာဟူသောဤပုဒ်၌ ဂါမသဒ္ဓါသည် ဌာနပစာရအားဖြင့် ဌာန ဖြစ်သောရွာ၌နေကုန်သော သူတို့ကိုဟော၏ဟု သိစေခြင်းငှာ ဂါမ

၂၄၀

မွေ့ကို ဂါမဝါသီနံ မွေ့ဟု ဖွင့်တော်မူသတည်း။ ဂါမာနံ မွေ့ဟု တပွဲရိသ်ပြီ။

မုသာဝါဒံ ပဟာယာတိတ္ထေပါဌေ၊ ဌ။ မုသာတိ၊ ကား။ ဝိသံဝါဒန ပုရေက္ခာရဿ၊ ချွတ်ယွင်းစေခြင်းငှာ ဝံ့ခြင်းရှိသောသူသည်။ (ဝစီပယော ဂေါကာယပယောဂေါဌစင်)။ အတ္ထဘဉ္ဇနကော၊ သူတပါးတို့၏ အကျိုး စီးပွားကို ဖျက်တတ်သော။ (ပျက်စေတတ်သော လည်းဟူ)။ ဝစီပယော ဂေါဝါ၊ ဝစီဝိညတ်သည်၎င်း။ ကာယပယောဂေါဝါ၊ သည်၎င်း။ မုသာ၊ မည်၏။ ဝိသံဝါဒနာမိပ္ပါယေန၊ ချွတ်ယွင်းစေလိုသောစိတ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုချွတ်ယွင်းစေခြင်းကိုဝံ့သောသူ၏။ (စေတနာဌစင်)။ ပရဝိသံဝါဒန ကာယ ဝစီပယောဂ သမုဋ္ဌာပိကာ၊ သူတပါးကို ချွတ်ယွင်းစေတတ်သော ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော စေတနာသည်။ မုသာ ဝါဒေါ၊ မည်၏။

ဤအရာ၌လည်း စေတနာကို မုသာဝါဒဟူ၍ ဆိုခြင်းသည် ဖလူပစာရ တည်း။ ဤရှေးနည်း၌ မုသာဝေ ဝါဒေါ မုသာဝါဒေါဟု အဝဓာရဏ ကမ္မဓာရယ် ပြုသင့်၏။

အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ။ မုသာတိ၊ ကား။ အဘူတံ၊ မဟုတ်သော။ အတန္တံ၊ မမှန်သော။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ ဝါဒေါတိ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုမဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုကို။ ဘူတတော၊ အားဖြင့်။ တန္တတော၊ အားဖြင့်။ ဝိညာပနံ၊ သိစေခြင်းတည်း။

ဆရာ-မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုကို ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့် သိစေခြင်း သည် မုသာဝါဒမည်၏ဟု ဆရာဆို၏။ ထိုသို့ သိစေခြင်း ပယောဂ လည်ပင်လျှင် သဘောအားဖြင့် မုသာဝါဒ မည်ကောင်းသလောဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ လက္ခဏတော ပန အစရှိ သော ဝါဒကို မိန့်သတည်း။ ထိုဝါဒ၏အတ္ထကား-

လက္ခဏတောပန၊ သဘောလက္ခဏာအားဖြင့်ကား။ အဘူတံ၊ မဟုတ်မမှန် သော။ ဝတ္ထု၊ ကို။ တသတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဝိညာပေတုကာမဿ၊ သိစေခြင်းငှာအလိုရှိသောသူ၏။ (စေတနာဌစင်)။ ကထာဝိညတ္တိ သမုဋ္ဌာပိကာ၊ ထိုသို့သိစေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော စေတနာသည်။ မုသာဝါဒေါ၊ မည်၏။ သော မုသာဝါဒေါ၊ သည်။ ယံအတ္ထံ၊ ကို။ ဘဉ္ဇတိ၊ ၏။ တဿ အတ္ထဿ၊ ၏။ အပ္ပတံယ၊ ကြောင့်။

အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ နည်းသောအဖြစ်ရှိ၏။ မဟန္တတာယ၊ ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။

ဤသို့ ဥစ္စာဖြစ်သော ဝတ္ထုအားဖြင့် အပ္ပသာဝဇ္ဇ မဟာသာဝဇ္ဇ အဖြစ်ကို ပြပြီး၍ ဝိသံဝါဒန အလို၏ နံသည် တက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် အပ္ပသာဝဇ္ဇ မဟာသာဝဇ္ဇ အဖြစ်ကို ပြတော်မူလို၍ အဝိစ အစရှိသော ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အဝိစ အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ မယော၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ။ ဂဟဋ္ဌာနံ၊ လူတို့၏။ (မုသာဝါဒေါဋ္ဌစင်)။ အတ္ထနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ ကို။ အဒါတုကာမတာယ၊ မပေးလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အာဒိနယပ္ပဝတ္ထော၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို ဆိုခြင်းတည်းဟူသော နည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ မုသာဝါဒေါ၊ သည်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ သက္ခိနာ၊ သက်သေသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အတ္ထဘဉ္စနတ္ထိ၊ အကျိုးစီးပွားကို ဖျက်ခြင်းငှာ။ ဝုတ္ထော၊ ဆိုအပ်သော။ မုသာဝါဒေါ၊ သည်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ တို့အား။ (မုသာဝါဒေါဋ္ဌစင်)။ အပ္ပကမ္မိ၊ အနည်းငယ်လည်း ဖြစ်သော။ တေလံဝါ၊ ကို၎င်း။ သပ္ပံဝါ၊ ကို၎င်း။ သဘိတွာ၊ ၍။ ဟသာ ဝိပ္ပာယေန၊ ရယ်မြူးလိုသဖြင့်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ။ ဝါမေ ဌ္မံ၊ တေလံ၊ သည်။ နဒိမညေ၊ မြစ်ကဲ့သို့။ သန္တတိ၊ စီး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုရာဏကထာနယေန၊ ရှေးသူဟောင်းတို့ ဆိုသောစကားနည်းဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ သော။ မုသာဝါဒေါ၊ သည်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ အဒိဋ္ဌယေဝ၊ မမြင်ဘဲကိုလျှင်။ ဒိဋ္ဌိ၊ မြင်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝဒန္တာနံ၊ ဆိုကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ မုသာဝါဒေါ၊ သည်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။

တဿ၊ ထိုမုသာဝါဒ၏။ သန္တာရာ၊ အကြောင်းအင်္ဂါတို့သည်။ အတတံ၊ ပဟုတ်မမှန်သော။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထု။ ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ၊ ချွတ်ယွင်းစေလိုသော စိတ်။ တဇ္ဇော၊ ထိုစိတ်အား လျော်စွာဖြစ်သော။ ဝါဟာမော၊ လုံ့လ။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ တဒတ္ထဝိဇာနနံ၊ ထိုစကား၏ အနက်ကို သိခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပယောဂေါ၊ သည်။ ဧကော၊ တခုသာတည်း။ သာဟတ္ထိကော၊ သာဟတ္ထိက ပယောဂသာတည်း။ (တပါးဟူသည်ကား သာဟတ္ထိကပယောဂ တပါးသာ ဟူလိုသည်)။ သော သာဟတ္ထိက ပယောဂေါ၊ ကို။ ကာယေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကာယပဋိဗဇ္ဇေနဝါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယဝါ၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း။ ပရဝိသံဝါဒန ကြိယာကရဏေ၊ သူတပါးတို့အား ချွတ်ယွင်း

စေခြင်း ကြိယာကိုပြုခြင်း၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ရှုအပ်၏။ တာယကြိယာယ၊
ထိုချွတ်ယွင်းစေခြင်း ကြိယာဖြင့်။ ပရော၊ သူတဝါးသည်။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်
ကို။ စေဘာနာတိ၊ အံ့။ ကြိယသမုဋ္ဌာပိကာ၊ ချွတ်ယွင်းစေခြင်း ကြိယာကို
ဖြစ်စေတတ်သော။ အယံစေတနာ၊ သည်။ ခဏေယောဝ၊ မုသားဆိုသော
ခဏ၌သာလျှင်။ မုသာဝါဒကမ္မုနာ၊ မုသာဝါဒကံနှင့်။ ဗဇ္ဈတိ၊ စစ်၏။
(တနည်းကား) အယံစေတနာ၊ ကို။ ခဏေယောဝ၊ ၌လျှင်။ မုသာဝါဒ
ကမ္မုနာ၊ သည်။ ဗဇ္ဈတိ၊ ဖွဲ့အပ်၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟာယ ကာယပဋိဗဒ္ဓ ဝါစာဟိ၊ ကိုယ် ကိုယ်နှင့်
စပ်သောဝတ္ထု နှုတ်တို့ဖြင့်။ ပရံ၊ သူတဝါးကို။ ဝိသံဝါဒေတိယထာ၊
ချွတ်ယွင်းစေသကဲ့သို့။ ဟထာ၊ တူ။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဣမဿ၊ ဤသူအား။
တဏှာဟိ၊ ဆိုလေလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဏာပေဇ္ဇန္တာပိ၊ စေသော်၎င်း။
ပဏ္ဍိ၊ ကမ္မည်းကို။ လိခိတွာ၊ ရေး၍။ ပုရတော၊ မှ။ နိဿဇ္ဇန္တာပိ၊ သော်
၎င်း။ အယံအတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
တိရောက္ခဉာဒိသု၊ တံတိုင်း နံရံ စသည်တို့သည် ခြားရာ အရပ်တို့၌။
လိခိတွာ၊ ရေး၍။ ဌပေဇ္ဇန္တာပိ၊ ထားသော်လည်း။ ပရံ၊ ကို။ ဝိသံဝါဒေတိ၊
၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤမုသာဝါဒ အရာ၌။ အာဏတ္တိက
နိဿဂ္ဂိယ ထာဝရပယောဂါပိ၊ အာဏတ္တိကပယောဂ နိဿဂ္ဂိယပယောဂ
ထာဝရပယောဂတို့သည်လည်း။ ယုဇ္ဇန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့
သင့်ကုန်သော်လည်း။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ အနာဂတတ္ထာ၊ မလာသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သစ္စံ၊ မှန်သောစကားကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ သည်။ သစ္စဝါဒိ၊ မည်၏။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။
သစ္စေန၊ မှန်သောစကားနှင့်။ သစ္စံ၊ မှန်သောစကားကို။ သန္တဟတိ ဆဋ္ဌေတိ၊
စပ်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သစ္စသန္ဓော၊
မည်၏။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ မုသာ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကား
ကို။ နဘဏတိ၊ မဆို။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာရ
ယိဿာမိအံ့။ ယောပုရိသော၊ သည်။ ကဒါစိ၊ တရံသောအခါ၌။ မုသာ၊ ကို။
ဝဒတိ၊ ၏။ ကဒါစိ၊ ၌။ သစ္စံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။ (သစ္စံမှာ
စပ်လေ)။ မုသာဝါဒေန၊ ဖြင့်။ အန္တရိတတ္ထာ၊ ခြားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
(တနည်းကား) မုသာဝါဒေန၊ သည်။ အန္တရိတတ္ထာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏

၁။ ကိရိယသမုဋ္ဌာပိက စေတနာက္ခယောဝ-ဆဋ္ဌ။

အဖြစ်ကြောင့်။ သစ္စာ၊ မှန်သောစကားသည်။ သစ္စေန၊ နှင့်။ နာသဒ္ဓိယတိ၊ စစ်။
 တသ္မာ၊ လိုကြောင့်။ သော၊ သည်။ သစ္စသန္ဓေ၊ သစ္စသန္ဓေမည်သည်။ နဟော
 တိ၊ မဖြစ်။ အယံပန၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်ကား။ တာဒိသော၊ လိုသို့အကြား
 အကြား၌ မုသာဝဂါဒ ခြားသော သဘော ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။
 ဇိဝိတဟေတုဝိ၊ အသက်ကြောင့်လည်း။ မုသာ၊ ချွတ်လွဲသောစကားကို။
 အဝက္ခာ၊ ဤ။ သစ္စေန၊ နှင့်။ သစ္စာကို။ သန္ဓဟတိယေဝ၊ စစ်ခံ့လျှင်ကစည်း။
 ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ထေတောတိ၊ ကား။ ထိရော၊ တည်ကြည်သောစကားရှိ၏။ ထိရကထော၊
 ၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စာ၊ မှန်၏။ ဧကော၊ အချို့
 သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟလိဒ္ဓိရာဂေါရိယစ၊ နန္ဒင်းဖြင့်ဆိုးသကဲ့သို့၎င်း။
 ထုသရာသိမ္မိ၊ ဖွဲ့စဉ်။ နိက္ခိတ္တခါဏကောဝိယစ၊ စိုက်သေခသစ်ငုတ်ကဲ့သို့
 ၎င်း။ အသပိဋ္ဌေ၊ မြင်းကျောက်ကုန်း၌။ ဌပိတကုန္တုဣဇ္ဈစ၊ တားအပ်
 သော ဖရုံသီးကဲ့သို့၎င်း။ ဌိတကထော၊ တည်သောစကားရှိသည်။ နဟော
 တိ၊ မဖြစ်။ ဧကော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပါသာဏလေခါရိယစ၊
 ကျောက်ဖျာ၌ ရေးသကဲ့သို့၎င်း။ (ကျောက်စင်ကဲ့သို့၎င်း လည်းဟူ)။ ဣန္ဒ
 ဓိလောဝိယစ၊ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့၎င်း။ ဌိတကထော၊ တည်သောစကားရှိ
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသိနာ၊ သန့်လျက်ဖြင့်။ သိသေ၊ ထို။ သိန္ဓန္တေဝိ၊
 ဖြတ်သော်လည်း။ ဓမ္မကထာ၊ နှစ်ခွဲစကားတို့ကို။ နကထေတိ၊ မဆို။ အယံ
 ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ထေတောတိ၊ တည်ကြည်သောစကားရှိ၏ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။

ပစ္စယိကောတိ၊ ကား။ ပစ္စိယာယိတဗ္ဗကော၊ ယုံကြည်လောက်သော
 စကားရှိ၏။ သဒ္ဓါယိတဗ္ဗကော၊ ယုံကြည်လောက်သောစကားရှိ၏။ ဣတိ
 အယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာရယိဿာမံ၊ အံ။ ဧကေစ္စော၊ အချို့
 သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပစ္စယိကော၊ ယုံကြည်လောက်သော စကားရှိ
 သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ ဧကေန၊ အသူသည်။ ပုတ္တံ၊ နည်း။
 အသုကေန၊ ဤမည်သောသူသည်။ ပုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုတ္တော၊ သော်။
 တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ မာ သဒ္ဓဟထ၊ မယုံလင့်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝတ္ထဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧကော၊ အချို့သော။
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပစ္စယိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ။ တေန၊ ထိုသူသည်။

၁။ သန္ဓဟတိယေဝတိ သစ္စသန္ဓေ-ဆဋ္ဌ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သစ္စသန္ဓော၊
 မည်၏-ဟု အနက်ပေး။

၂။ ပတိအယိတဗ္ဗကော-သိ၊ ပဋိယာယိတဗ္ဗကော-သော။

ယဒိဂုတ္တံ၊ အံ။ ဣဒမေဝ၊ ဤသူဆိုသောစကားသည်လျှင်။ ပမာဏံ၊ တည်း။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်ဘွယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣဒံဝစနံ၊ သည်။ ဝေမေဝ၊ ဤသူဆိုတိုင်းလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗတံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ပစ္စယိကောတိ၊ ယုံကြည်လောက်သောစကားရှိ၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အဝိသံဝါဒကော လောကဿာတိ၊ ကား။ တာယ သစ္စဝါဒိတာယ၊ ထိုသို့မှန်သောစကား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောကံ၊ လူအပေါင်းကို။ နဝိသံဝါဒေတိ၊ မချွတ်မယွင်းစေ။ ဣတိ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဗိသုဏံ ဝါစံ ပဟာယာတိ အာဒိဓု၊ ထို့၌။ ယာယ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ယဿပုဂ္ဂဿ၊ အား။ တံဝါစံ၊ ထိုပိသုဏဝါစာကို။ ဘာသတိ၊ ၏။ တဿပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဟဒယေ၊ ၌။ အတ္ထနော၊ အား။ ပိယဘာဝံ၊ ချစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပရဿစ၊ အားလည်း။ သုညဘာဝံ၊ အချစ်ပျက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သာဝါစာ၊ သည်။ ပိသုဏဝါစာ၊ မည်၏။

ယာယပန ဝါစာယ၊ ဖြင့်ကား။ အတ္ထာနန္ဒိ၊ မိမိကို၎င်း။ ပရမ္ပိ၊ သူတပါးကို၎င်း။ ဖရသံ၊ ကြမ်းတမ်းသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။

စကားသံကိုကြား၍ ဤသူကား ကြမ်းတမ်း၏ဟု သူတပါးသိသောကြောင့် ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ကြောင့်ဖြစ်သော သဒ္ဓဝါစာသည် မိမိကိုလည်း ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြသည်မည်၏။ မိမိက သူတပါးကို ဒေါသစိတ်ဖြင့် ပြင်းစွာဆိုသောကြောင့် သူတပါးက ဒေါသစိတ်ဖြင့် မိမိကိုပြန်၍ ပြင်းစွာဆိုသောအခါ သူတပါးကိုလည်း ကြမ်းတမ်းသည်ကို ပြသည်မည်၏။ ဤယာယပန အတ္ထာနန္ဒိပရမ္ပိ ဖရသံဟူသောဝါဒကို သဒ္ဓဝါစာ၏ မုချအားဖြင့် ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်သည် မရှိ၊ ကြမ်းတမ်းခြင်း၏ အကြောင်းသာဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဖလူပစာရအားဖြင့် ဆိုသတည်း။

ယာဝါစာ၊ သည်။ သယံပိ၊ သည်လည်း။ ဖရသာ၊ ၏။ နေဝကဏ္ဍသုခါ၊ နား၌မချမ်းသာ။ န ဟဒယသုခါ၊ နှစ်လုံး၌မချမ်းသာ။ အယံဝါစာ၊ သည်။ ဖရသာဝါစာ၊ မည်၏။

၁။ ဟဒယင်္ဂမာ-အဋ္ဌ။ နိဿယအရာတော်ကား သျှာမူသို့ လိုက်လေသည်။

ယေန အဘိလာပေန၊ အကြင်စကားဖြင့်။ သမ္ဘိ နိရတ္ထကံ၊ အကျိုးမရှိသည်ကို။ ပလပတိ၊ ပြောဟော၏။ သောအဘိလာပေါ၊ သည်။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ မည်၏။

တေသံ၊ ထိုဖရသဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပတို့၏။ မူလဘူတာ၊ အကြောင်းရင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စေတနာပိ၊ သည်လည်း။ ဝိသုဏဝါစာဒိနာမမေဝ၊ ဝိသုဏဝါစာအစရှိသော အမည်ကိုသာလျှင်။ လဘတိ၊ ရ၏။ သာဝေစ၊ ထိုစေတနာကိုသာလျှင်။ ဣမေ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ (ဣတိသဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း)။

တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဏဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပတို့၌။ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ၊ ညစ်ညူးသောစိတ်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ (စေတနာ၌စင်)။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဘေဒါယဝါ၊ အချစ်ပျက်ခြင်းငှာ၎င်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိယကမျတာယဝါ၊ ချစ်စေလိုသည်၏ အဖြစ်ငှာ၎င်း။ ကာယ ဝစီပယောဂ သမုဋ္ဌာပိကာ၊ သော။ စေတနာ၊ သည်။ ဝိသုဏဝါစာ၊ မည်၏။ သာ၊ ထိုဝိသုဏဝါစာသည်။ ယဿ၊ ၏။ ဘေဒံ၊ အချစ်ပျက်ခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ ။ပ။

တဿ၊ ၏။ သမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။ ဘိန္ဒိတဗ္ဗော၊ ဖျက်အပ်သော။ ပရော၊ သူတပါး၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော်။ ဣမေ၊ ဤသူတို့သည်။ နာနာ၊ အသီးအသီး။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဝိနာ၊ ကွေကွင်း ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘေဒပုရေက္ခာရတာဝါ၊ အချစ်ပျက်ခြင်းကို ရှေ့ရှုသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော်။ အဟံ၊ ကို။ ဝိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ လတ္တံ့။ ဝိဿာသိကော၊ အကြွင်းဝင်သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိယကမျတာဝါ၊ မိမိကိုချစ်စေလိုသည်၏အဖြစ်၎င်း။ တဇ္ဇော၊ ထိုအချစ်ပျက်ခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော။ ဝါယံမော၊ ၎င်း။ တဿ၊ ထိုဖျက်အပ်သောသူ၏။ တဒတ္ထဝိဇာနနံ၊ ထိုစကား၏အနက်ကိုသိခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘေဒပုရေက္ခာရတာ ဖြစ်ခိုက် ဝိယကမျတာမဖြစ်။ ဝိယကမျတာ ဖြစ်ခိုက် ဘေဒပုရေက္ခာရတာမဖြစ်။ အသီးအသီးသာ ဖြစ်သောကြောင့် ဘေဒပုရေက္ခာရတာ ဝိယကမျတာ ဤနှစ်ပါးကို သမ္ဘာရ တပါးသာ ပြုလုပ်၍ယူပါ။

ဣဗေသံ ဘေဒါယာတိ၊ ကား။ ဣတော၊ ဤသုတယောက်အထံမှ။ ဂုတ္တာ
 နံ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝစနာနံ၊ တို့ကို။ ဝတ္တာရာနံ၊ ဆိုကုန်သော။ ယေသံ၊
 အကြင်သူတို့၏။ သန္တိကေ၊ ဤ။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတံ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့ကို။
 ဘေဒါယ၊ အသီးအသီးဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဘိန္နာနံ ဝါ သန္တာတာတိ၊ ကား။ ကေနစိ
 ဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဘိန္နာနံ၊
 အသီးအသီးဖြစ်ကုန်သော။ ဗိန္နံ မိတ္တာနံ ဝါ၊ နှစ်ယောက်သောအဆွေခင်ပွန်း
 တို့တွင်၎င်း။ သမာနပဇ္ဈာယကာဒိနံ ဝါ၊ တူသော ဥပဇ္ဈာယ်ရှိကုန်သော
 ရဟန်းအစရှိသော သူတို့တွင်၎င်း။ ဧကမေကံ၊ တယောက်တယောက်သို့။
 ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ဤ။ ဤဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကုလေ၊ ကောင်း
 သောအမျိုး၌။ ဇာတာနံ၊ ကုန်သော။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗဟုသုတာနံ၊
 များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော။ တုမ္ဘာကံ၊ တို့အား။ ဣဒံ၊ ဤအမှု
 သည်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော စကားတို့ကို။
 ဝတွာ၊ ဤ။ သန္တာနံ၊ စေ့စပ်ခြင်းကို။ ကတ္တာအနုကတ္တာ၊ အစဉ်ပြုတတ်၏။
 အနုပ္ပဒါတာတိ၊ ကား။ သန္တာနာနုပ္ပဒါတာ၊ စေ့စပ်ခြင်းကို တဖန်ပေးတတ်
 ၏။ (တဖန်စေ့စပ်ခြင်းကိုပေးတတ်၏လည်းဟူ)။ ဒွေဇနေ၊ တို့ကို။ သမဂ္ဂေ၊
 ညီညွတ်သည်တို့ကို။ ဒိသွာ၊ ဤ။ ဧရူပေ၊ သော။ ကုလေ၊ ဤ။ ဇာတာနံ၊
 ကုန်သော။ ဧရူပေဟိ၊ ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္တာဂတာနံ၊
 ကုန်သော။ တုမ္ဘာကံ၊ တို့အား။ ဧတံ၊ ဤညီညွတ်ခြင်းအမှုသည်။ အနုစ္ဆ
 ဝိကံ၊ လျောက်ပတ်၏။ ဣတိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ ဝတွာ၊ ဤ။ ဒဠိကမ္ပံ၊ မြဲမြံသော
 အမှုကို။ ကတ္တာ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊
 အား။ သမဂ္ဂေ၊ ညီညွတ်သော။ အာရာမော၊ မွေ့လျော်ရာသည်။ အတ္ထိ၊
 ၏။ ဣတိတသွာ၊ ကြောင့်။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမဂ္ဂါရာမော၊ ၏။
 (ဗဟုဗ္ဗိဟိ)။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်။ (ညီညွတ်
 ခြင်းတို့သည်လည်းဟူ)။ နတ္ထိ နသန္တိ၊ ကုန်။ တတ္ထ၊ ဤ။ ဝသိတံပိ၊ ငှာလည်း။
 န ဣစ္ဆတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ သမဂ္ဂရာမောတိဝိ၊ ဟူ၍
 လည်း။ ပါဠိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ အယမေဝအတ္ထော၊ ဤ
 ဆိုအပ်သောအနက်ပင်တည်း။ သမဂ္ဂရတောတိ၊ ကား။ သမဂ္ဂေ၊ ညီညွတ်ရာ
 ၌။ ရတော၊ မွေ့လျော်တတ်၏။

သမဂ္ဂရတောကို သမဂ္ဂေ ရတော သမဂ္ဂရတောဟု သတ္တမိတပွဲရိသ်
 ပြု၊ သမဂ္ဂါရာမောကဲ့သို့ ဗဟုဗ္ဗိဟိ မပြုလေ့လင့်ဟူလိုသည်။

တေ၊ ထိုညီညွတ်သောသူတို့ကို။ ပဟာယ၊ ဤ။ အညတ္ထ၊ တပီးသောအရင်
 သို့။ ဂန္တ၊ ငါ့ငှာလည်း။ နန္ဒတိ၊ အလိုမရှိ။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမဂ္ဂေ၊ ညီညွတ်သောသူတို့ကို။ ဒိသ္မာဝိ၊ ဤ၎င်း။
 သုတ္တာဝိ၊ ဤ၎င်း။ နန္ဒတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 သမဂ္ဂနန္ဒိ၊ မည်၏။ သမဂ္ဂကရဏံ၊ ဝါစံ အာသိတတိ၊ ကား။ ယာဝါစာ၊
 သည်။ သတ္ထော၊ တို့ကို။ သမဂ္ဂေယေဝ၊ ညီညွတ်သည်တို့ကိုသာလျှင်။
 ကရောတိ၊ ၏။ သမဂ္ဂဂုဏပရိဒီပကံယေဝ၊ ညီညွတ်သောဂုဏ်ကို ပြတတ်
 သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တံဝါစံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ၏။ ဣတရံ၊ ညီညွတ်
 သည်ကို မပြတတ်သောစကားကို။ န ဘာသတိ၊ မဆို။ (ဣတိကား ပရိ
 သမာပနတည်း)။

ပရဿ၊ သူတပီး၏။ မမ္မန္တေဒကကာယဝစီပယောဂ သမုဋ္ဌာဝိကာ၊
 ကြမ်းတန်းခြင်းကိုပြုတတ်သော ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်
 သော။ ဧကန္တ ဖရသစေတနာ၊ စင်စစ်ကြမ်းတန်းသော စေတနာသည်။
 ဖရသဝါစာ၊ မည်၏။

ဝစီပယောဂပင် ကြမ်းသော်လည်း စိတ်မကြမ်းလျှင် ဖရသဝါစာမဖြစ်၊
 စိတ်စေတနာ ကြမ်းမှသာဖြစ်၏ဟု သိစေခြင်းငှာ သမုဋ္ဌာဝိကာ
 စေတနာမျှသာ မဆိုမူ၍ ဧကန္တဖရသစေတနာဟု အဋ္ဌကထာဆရာ
 ဆိုတော်မူသတည်း။

ထိုသို့ ဝစီပယောဂကြမ်းသော်လည်း စိတ်သိမ်မွေ့သောကြောင့် ဖရသ
 ဝါစာမဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြခြင်းငှာ တဿာ အာဝိတာဝတ္ထ
 မိဒံ ဝတ္ထ၊ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုမဂ်၌၏အတ္ထကား-

တဿာ၊ ထိုသို့စေတနာ မကြမ်းသောကြောင့် ဖရသဝါစာ မဖြစ်ခြင်းကို။
 အာဝိတာဝတ္ထံ၊ ထင်ရှားစွာပြခြင်းငှာ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဝတ္ထု၊
 တည်း။ ဧကော၊ သော။ ဒါရကော၊ သည်။ မာတု၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ အနာဒိ
 ယိတွာ၊ မယူမူ၍။ အရညံ၊ သို့။ ဝန္တတိကိရ၊ သွားသတတ်။ တံ၊ ထိုသူငယ်
 ကို။ မာတာ၊ သည်။ နိဝတ္ထေတုံ၊ နစ်စေခြင်းငှာ။ အသတ္တောန္တိ၊ မတတ်နိုင်
 သည်ဖြစ်၍။ တံ၊ သင့်ကို။ စဏှာ၊ ကြမ်းသော။ မဟိံသိ၊ ကျွဲမသည်။ အန
 ဗန္ဓတု၊ လိုက်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္ထောသိ၊ ကျိန်ဆ၏။ အထ၊ ဤ။
 အဿ၊ ထိုသူငယ်အား။ တထေဝ၊ ထိုအဓိကျိန်တိုင်းသာလျှင်။ အရညေ၊ ဤ။
 မဟိံသိ၊ သည်။ ဥဋ္ဌာသိ၊ ၏။ ဒါရကော၊ သည်။ မမ၊ ၏။ မာတာ၊ သည်။

ယံဝစနံ၊ ကို။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ ကထေသိ၊ ၏။ တံဝစနံ၊ သံည်း။ မာဟောတု၊
 မဖြစ်စေသတည်း။ ယံ၊ အကြင်အကြံကို။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ စိန္တေသိ၊ ၏။
 တံစိန္တနံ၊ သည်း။ ဟောတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစ္စကြိယံ၊ ကို။ အကာသိ၊
 ပြု၏။ မဟိံသိ၊ သည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုထရာ အရင်၌သာလျှင်။ ဗန္ဓာဝိယ၊
 ဖွဲ့သကဲ့သို့။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မမ္မန္တေဒကော၊ ကြမ်းတန်း
 သော။ ပဟောဂေါဝိ၊ ဝစိပယောဂသည်လည်း။ စိတ္တသဏ္ဍတာယ၊ စိတ်
 သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖရသဝါစာ၊ သည်း။ နဟောဟိ၊ မဖြစ်။
 ဟိ-တဒေဝ ယုတ္တံ၊ ၏။ မာတာ ပိတရော၊ တို့သည်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။
 ပုတ္တကောသားငယ်တို့ကို။ ဧတ၊ သင်အား။ စောရာ၊ တို့သည်။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ၊
 အပိုင်းပိုင်း။ ကရောန္တ၊ ပြုလေစေကုန်သတည်း။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊
 ကုန်၏။ နေသံ၊ ထိုသားငယ်တို့၏။ ဥပရိ၊ ထိပ်ထက်၌။ ဥပ္ပလမတ္တမိ၊ ကြာရှက်
 မှုလည်း။ ပတန္တံ၊ ကျသည်ကို။ န၊ ဣန္ဒန္တိ၊ ကုန်။ အာစရိယူပဇ္ဈာယာစ
 တို့သည်လည်း။ ကဒါစိ၊ ၌။ နိဿိတကော၊ တပည့်တို့ကို။ ဣမေ၊ ဤသူတို့
 သည်။ အဟိရိကာ၊ အယုတ် မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနောတ္တပ္ပိနော၊
 မကောင်းမှုမှ မကြောက်မရွံ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ စရန္တိ၊ သွားကုန်၏။ နေ၊
 ထိုသူတို့ကို။ နိဇ္ဈရထ၊ နှင်ထုတ်ကုန်လော။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 အဝိစ၊ ထိုသို့ဆိုကုန်သော်လည်း။ နေသံ၊ ထိုတပည့်တို့၏။ အာဂမာမိဂမ
 သံဗုတ္တိံ၊ ပရိယတ်၏ပြည့်စုံခြင်း ပဋိပတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဣန္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 စိတ္တသဏ္ဍတာယ၊ ကြောင့်။ ဖရသဝါစာ၊ သည်း။ န ဟောဟိ ယထာ၊ သို့။
 ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဝစနသဏ္ဍတာယ၊ စကားသိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 အဖရသဝါစာ၊ ဖရသဝါစာမဟုတ်သည်။ နဟောဟိ၊ မဖြစ်။

ဤဥပမာကား အသဒိသူပမာတည်း။ ဤအရာ၌ ဝစနသဏ္ဍတာယ
 ဖရသဝါစာ နဟောဟိဟု ပါဠိရှိကြ၏။ မသင့်။ အဖရသဝါစာကု
 ရှိမှသာ သင့်သည်။

စကားသိမ်မွေ့သော်လည်း စိတ်ကြမ်းက ဖရသဝါစာဖြစ်၏ဟု ဆရာ
 ဆိုပြီ။ ထိုသို့ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို အတယ်ဆိုသော သဘောဖြင့်
 သိရပါအံ့နည်းဟုသူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ (နဟိမာရာ
 ပေတု စသည်ကို မိန့်သတည်း)။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝ ယုတ္တံ၊ ၏။ မာရာပေတုကာမဿ၊ သတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသော
 သူအား။ ဣမံ၊ ဤသူကို။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ သယာပေထ၊ အိပ်စေကုန်လော။
 ဣတိဝစနံ၊ ဤသို့ဆိုခြင်းသည်။ အဖရသဝါစာ၊ ဖရသဝါစာမဟုတ်သော။

န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စိတ္တဖရသတာယပန၊ ကြောင့်ကား။ သောဝါစာ၊ သည်။
ဖရသဝါစာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာဖရသဝါစာ၊ ကို။
(ပဝတ္တိတာ၌စပ်)။ ယံ၊ အကြင်သူကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေ
အပ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ပ။ တဿာ၊ ထိုဖရသဝါစာ၏။ သမ္ဘာရာ၊ ထိုသည်။
အတ္ထောသိတဗ္ဗော၊ ဆဲရေးအပ်သော။ ပရာ၊ သူတပါး။ ကုရိတစိတ္တံ၊
ဒေါသနှင့်ယှဉ်သောစိတ်။ အတ္ထောသနာ၊ ဆဲရေးခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
တယော၊ ထိုသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

နေလတိတ္ထောဒေါဋ္ဌံ၊ ဒေါသော၊ အပြစ်ကို။ ဇလံ၊ ဇေယျဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။
အသာဝါစာယ၊ အား။ ဇလံ၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ သာဝါစာ၊ သည်။ နေလော၊ မည်၏။ နိဗ္ဗေဒိသာ၊ အပြစ်မရှိသော
စကား။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ကိမ္ဘိဝိယ၊ အသယ်ပါ၌၌ကဲ့သို့
နည်းဟူမူကား။ နေလင်္ဂီ၊ သေတပစ္စာဒေါတိတ္ထောပါဌေ၊ ၌။ ဝုတ္တနေလံ
ဝိယ၊ ဆိုအပ်သော နေလသဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း။ ရထော၊ သည်။ နေလင်္ဂီ၊
ရှိ၏။ သေတပစ္စာဒေါ၊ ဖြူစင်စွာသောအမိုးရှိ၏။ (မုတ္တသီလံဝိယဟု ပါ၌
အချို့ရှိ၏။ ပမာဒလေခ)။ ကဏ္ဍသုခါတိ၊ ကား။ ဗျဉ္ဇနမဓုရတာယ၊ သဒ္ဓါ
ပြေပြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဏ္ဍာနံ၊ နားထိုအား။ သုခါ၊ ချမ်းသာ၏။
သုစိဝိဇ္ဇနံဝိယ၊ တံကျင်လျှိုသကဲ့သို့။ ကဏ္ဍသူလံ၊ နား၏တံကျင်ကို။ နဇနေ
တိ၊ မဖြစ်စေတတ်။ ယာဝါစာ၊ သည်။ အတ္ထမဓုရတာယ၊ အနက်သာယာ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သကလသရီရေ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်၌။ ကောပံ၊
အမျက်ကို။ (ခေါတံဟူ၍လည်းရှိ၏။ ခေါတံ၊ ချောက်ခြားခြင်းကို)။ အ
ဇနေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ ပေမံ၊ ချစ်ခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝါစာ၊ သည်။ ပေမနိယာ၊ မည်၏။ (ပေမံ ဇနေတိတိ
ပေမနိယာဟု ဇနေတိတဒ္ဓိတ်ပြုလေ)။ ယာဝါစာ၊ သည်။ ဟဒယံ၊ စိတ်ကို။
အပ္ပဋိဟညမာနာ၊ မညှဉ်းဆဲသည်ဖြစ်၍။ သုခေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သို့။ ဝုတ္တတိ
ပဝိသတိ၊ ဝင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝါစာ၊ သည်။ ဟဒယံ
မာ၊ မည်၏။ ယာဝါစာ၊ သည်။ ဂုဏပရိပုဏ္ဏတာယ၊ ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရေ၊ ပြည်ကြီး၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ သာဝါစာ၊ ထိုစကားသည်။ ပေါရီ၊ မည်၏။ (ပုရေ ဘဝါ ပေါရီဟု
ဘဝတဒ္ဓိတ်ပြု)။ ပုရေ၊ ပြည်ကြီး၌။ သံဝဇနာရီ၊ ကြီးခြင်းအစရှိသည်ကို
ပြုသောသူသည်။ သုကုမာရာဝိယ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သကဲ့သို့။ ယာဝါစာ၊

သည်။ သုက္ကမာရာ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာပိ၊
ကြောင့်လည်း။ သာဝဂါစာ၊ သည်။ ပေါရိ၊ ပေါရိမည်၏။

ပုရေ ဇာတောတိ ပုရော။ ယောဇနော၊ သည်။ ပုရေ၊ ပြည်ကြီး၌။
ဇာတော၊ တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဇနော၊ သည်။ ပုရော၊
မည်၏။ ဤသို့ဇာတတဒ္ဓိတ်ပြုပြီးမှ ပုရော၊ ဝိယာတိ ပေါရိယု ဥပမာ
တဒ္ဓိတ်ပြု။ ယာဝဂါစာ၊ သည်။ ပုရောဝိယ၊ ပြည်ကြီးသုက္ကသို့။ ဟောတိ၊
၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝဂါစာ၊ သည်။ ပေါရိ၊ မည်၏။ အရ
ကား ပြည်ကြီးသုက္ကသို့ သိမ်မွေ့နူးညံ့သောစကားရ၏။

သာဝဂါစာ၊ သည်။ ပုရဿ၊ ပြည်ကြီး၌နေသောသူ၏။ သော၊ စကား
တည်း။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ သာဝဂါစာ၊ သည်။ ပေါရိ၊ မည်၏။
(သောတဒ္ဓိတ်ပြု)။ နဂရဝဂါသိနံ၊ ပြည်ကြီး၌ နေသောသူတို့၏။ ကထာ၊
စကား။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပြည်ကြီး၌ နေသောသူတို့၏ စကားဟု ဆရာဆိုပြီး ပြည်ကြီး၌နေသော
သူတို့သည် အဘယ်သို့သောစကားရှိကုန်သနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍
ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ နဂရဝဂါသိနော ဟိ အစရှိသောပါဌကို မိန့်
သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

ဟိ-ဝိတ္ထာရယိဿာမိအံ။ နဂရဝဂါသိနော၊ တို့သည်။ ယုတ္တကထာ၊ လျောက်
ပတ်သောစကားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိတိမတ္ထံ၊ အဘယ့်လောက်
သောသူကို။ ဝိတာတိ၊ အဘယ့်၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘာတိမတ္ထံ၊ အစ်ကိုမျှ
လောက်သောသူကို။ ဘာတာတိ၊ အစ်ကိုယူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မာတိ
မတ္ထံကို။ မာတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေရူပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။
ကထာ၊ ကို။ ဗဟုဇနဿ၊ များစွာသောလူသည်။ ကန္တာ၊ နှစ်လိုအပ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဇနကန္တာ၊ မည်၏။ (ဗဟုဇနောဟိ
ကာမိယတိတိဗဟုဇနကန္တာဟု ကမ္မသာဓနပြုလေ)။ ကန္တာဘဝေနော၊
နှစ်လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ ဗဟုဇနော၊ များစွာသော။ ဇနဿ၊
၏။ မနာပိ ဝိတ္ထဝုဒ္ဓိကရာ၊ စိတ်၏ပွားခြင်းကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဇနမနာပိ၊ မည်၏။

ဗဟုဇနာနံ မနံ အာပေတိတိ ဗဟုဇနမနာပိဟု ဟေတုကတ္ထုသာနေ
ပြု။ ယာဝဂါစာ၊ သည်။ ဗဟုဇနာနံ၊ တို့၏။ မနံ၊ စိတ်ကို။ အာပေတိ
ဝဇေတိ၊ ပွားစေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝဂါစာ၊ သည်။
ဗဟုဇနမနာပိ၊ မည်၏။

သမ္ပ နိရတ္ထကံ ပလပတိတိ သမ္ပပ္ပလာပေါ ဟူသောဝစနတ္ထကြောင့် သမ္ပပ္ပလာပမည်၏ဟု ဆရာဆိုပြီ။ ထိုသို့သောဝစနတ္ထကြောင့် ဝစီတေဒ သဒ္ဓါသည်ပင် သမ္ပပ္ပလာပမည်သလော ဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထို အမေးကို ဖြေခြင်းငှာ အနတ္ထဝိညာဓိကံ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့် သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အနတ္ထဝိညာဓိကံ၊ အကျိုးမဲ့ကိုသိစေတတ်သော။ ကာယဝစီပယောဂ သမုဋ္ဌာဓိကံ၊ ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အကု သလစေတနာ၊ သည်။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ မည်၏။ သောသမ္ပပ္ပလာပေါ၊ သည်။ အာသေဝန မန္တတာယ၊ ဗြဲခြင်းနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပ။ ဘာရတ ယုဒ္ဓသိတာဟရဏာဒိ နိရတ္ထကကထာ ပုရေက္ခာရတာစ၊ ဘာရတမင်းသို့ ၏စစ်ထိုးခြင်း မယ်ထွေး မယ်သိတာကို ဆောင်ခြင်း အစရှိသော အကျိုး မရှိသောစကားကို ရှေ့ရှုသည်၏အဖြစ်၎င်း။ တထာဂူဝိကထာကထနဉ္စ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကို ပြောဟောခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

☸ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာလေန၊ လျောက်ပတ်သောအခါ၌။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာလဝါဒီ၊ မည်၏။ ဝတ္ထဗ္ဗယုတ္တက ကာလံ၊ ဆိုအပ်သည်အား လျောက်ပတ်သောကာလကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ ကောင်းစွာမှတ်၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဘူတံ တထံ တန္တံ သဘာဝမေဝ၊ သဘော ဟုတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဘူတဝါဒီ၊ မည်၏။ (တထံ တန္တံ သဘာဝတို့ကား ဘူတံဟူသော ဂုဒ်၏ ဝေဝုဇ်တည်း။ အနက်အထူးမရှိ)။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက သမ္ပရာယိကတ္ထ သန္နိသိတမေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွား တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သည်ကိုသာလျှင်။ ကပ္ပော၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သော၊ သည်။ အတ္ထဝါဒီ၊ မည်၏။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နဝလောကုတ္တရ ဓမ္မသန္နိသိတံ၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားကို မှီသည်ကို။ (ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားနှင့် စပ်သည်ကို လည်းဟူ)။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ဆိုတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဓမ္မဝါဒီ၊ မည်၏။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သံဝရဝိနယ ပဟာနဝိနယ သန္နိသိတံ၊ သံဝရဝိနည်း ပဟာနဝိနည်းနှင့်

စပ်သည်ကို။ ကတွာ၍။ ဝဒတိ။ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သော၊ သည်။ ဝိနယဝါဒိ၊ မည်၏။

ဌပနာကာသော၊ ထားရာအရပ်ကို။ နိဓာနံ၊ နိဓာနဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အဿာ ဝါစာယ၊ အား။ နိဓာနံ၊ နှလုံး၌ထားအပ်သော အရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝါစာ၊ သည်။ နိဓာနဝတိ၊ ၏။ ဟဒယေ၊ ၌။ နိဓာတဗ္ဗယုတ္တကံ၊ ထားအပ်သည်နှင့်ယှဉ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ ဆိုတတ်၏။ ဣပိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကာလေနာတိ၊ ကား။ ဧဝရူပိ၊ ဤသို့နှလုံး၌ ထားအပ်သောစကားကို။ ဘာသမာနောဝိစ၊ ဆိုသော်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ နိဓာနဝတိ၊ နှလုံး၌ ထားအပ်သောအရာရှိသော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အကာလေန၊ အခါမတုတ်သည်၌။ န ဘာသတိ၊ မဆို။ ယုတ္တကာလံပန၊ လျောက်ပတ်သော အခါကိုကား။ အပေက္ခိတွာဝ၊ ဆင်ခြင်၍သံလျှင်။ ဘာသတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ သာပဒေသန္တိ၊ ကား။ သဉ္စပမံ၊ ဉပမာနှင့်တကွဖြစ်သော။ သကာရဏံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိယန္တဝတိန္တိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ဒသေတွာ၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ အဿာ၊ ထိုစကား၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဧဝံတထာ၊ ဖြင့်။ ဘာသတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ အတ္ထသံဟိတန္တိ၊ ကား။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ နယေဟိဝိ၊ တို့ဖြင့်လည်း။ ဝိဘဇန္တေန၊ ခွဲဝေသည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒါတုံ၊ ကုန်စေခြင်းငှာ။ အသတ္တုဏေယျတာယ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထသမ္ပန္နံ၊ အတ္ထနယနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အတ္ထဝါဒိ၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်သော စကားကို ဆိုတတ်သော။ သောဝုဂ္ဂလော၊ သည်။ ယံအတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ တေန၊ အတ္ထေန၊ နှင့်။ သဟိတတ္တာ၊ တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထသံဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ၏။ အညံ၊ တမီးသောစကားကို။ နဘာသတိ၊ မဆို။ တံ၊ ထိုအကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သောစကားကို။ နိက္ခိပိတွာ၍။ (ပယ်၍လည်းဟူ)။ အညံ၊ ကို။ နဘာသတိ၊ မဆို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၀။ ဗိဂေါမ ဘူတဂါမ သမာရမ္ဘာတိ၊ ကား။ မူလဗီဇံ၊ အမြစ်မျိုးစေ့၎င်း။ ခန္ဓဗီဇံ၊ ပင်စည်မျိုးစေ့၎င်း။ ဖဠဗီဇံ၊ အဆစ်မျိုးစေ့၎င်း။ အဂ္ဂဗီဇံ၊ အညွန့်မျိုးစေ့၎င်း။ ဗီဇဗီဇံ၊ အစေ့မျိုးစေ့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဝိသေ၊

ငါးပါးအပြားရှိသော။ ဗီဇဂါမဿစေဝ၊ ဗီဇဂါမ်ကို၎င်း။ ယာဆကဿစိ၊ အမှတ်မဲ့သော။ နီလတိဏရက္ခာဒိကဿ၊ စိမ်းညိုသော မြက်သစ်ပင်အစရှိသော။ ဘူတဂါမဿစ၊ ဘူတဂါမ်ကို၎င်း။ သမာရန္တာ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းမှ။ ဆေဒန တေဒန ပစနာဒိဘာဝေန၊ ဖြတ်ခြင်း ချိုးဖျက်ခြင်း ချက်ခြင်း အစရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝိကောပနာ၊ ဖျက်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ကြွဉ်၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ချင်း ထန်း အုန်းစသည်တို့သည် ချင်း ထန်းစေ့တို့မှ အကြွင်းမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ညိုသောအရွက်အဖူးသည် မထွက်သေး။ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ဗီဇဂါမ်မှမလွတ်။ ညိုသောအရွက်ဖူးထွက်မှသာ ဗီဇဂါမ်မှလွတ်၍ ဘူတဂါမ်ဖြင့် ရေတွက်ရသတည်း။ ထို့ကြောင့် တိဏရက္ခာဒိကဿ ဟူ၍သာ မဆိုမူ၍ နီလသဒ္ဓါဖြင့် အထူးပြုသတည်း။

သမာရန္တာဟူသောပုဒ်၏အနက်ကိုပြခြင်းငှာ ဆေဒန တေဒန ပစနာဒိဘာဝေန ဝိကောပနာ ပဋိဝိရတောတိ အတ္ထောဟု ဆိုပြန်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ကောဘတ္တိကောတိ၊ ကား။ ပါတရာသဘတ္တံ၊ နံနက်စာစားခြင်း၎င်း။ သံယမာသဘတ္တံ၊ ညစာစားခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇွေန္တစ်ပါးကုန်သော။ ဘတ္တာနိ၊ စားခြင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော စားခြင်းတို့တွင်။ ပါတရာသဘတ္တံ၊ နံနက်စာစားခြင်းကို။ အန္တောမဇ္ဈန္တိကေန၊ နေမွန်းတည့်သောအခါဖြင့်။ ပရိစ္ဆန္တံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတရံ၊ ညစာစားခြင်းကို။ မဇ္ဈန္တိကတော၊ မွန်းတည့်သောအခါမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ဌ။ အန္တောအရုဏေန၊ အရုဏ်၏အတွင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆန္တံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ တသ္မိံ၊ ကြောင့်။ အန္တောမဇ္ဈန္တိသေ၊ မွန်းတည့်အတွင်း၌။ ဒသက္ခတ္တံ၊ ဆယ်ကြိမ်။ ဘုဉ္ဇမာနောပိ၊ စားသောရဟန်းသည်လည်း။ ကောဘတ္တိကောဝ၊ တထပ်သာ စားလေ့ရှိသော ရဟန်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုမွန်းတည့်အတွင်း၌သာ စားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကောဘတ္တိကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ရတ္တိယာ၊ ည၌။ ဘောဇနံ၊ စားခြင်းတည်း။ ရတ္တိ၊ ည၌စားခြင်း။ တတော၊ ထိုည၌ စားခြင်းမှ။ ဥပရတော၊ ကြည်သည်တည်း။ ရတ္တုပရတော၊ ည၌စားခြင်းမှကြည်သည်။

ရတ္တပရတောကို ရတ္တိယာ ဘောဇနံ ရတ္တိ ဟု ဥတ္တရလောပ ဆဋ္ဌိ
တပွရိသ် ပြုပြီးမှ ရတ္တိတော ဥပရတော ရတ္တပရတောဟု ပဉ္စမိ
တပွရိသ်ပြုလေ။

မဇ္ဈန္ဒိကေ၊ နေမ္မန်းတည့်သည်။ အတိတ္တန္တေ၊ လွန်ပြီးသော်၊ ယာဝ
သုရိယတ္တင်္ဂမနာ၊ နေဝင်သည်တိုင်အောင်။ ဘောဇနံ၊ စားခြင်းသည်။
ဝိကာလံဘောဇနံနာမ၊ ဝိကာလဘောဇနမည်၏။ တတော၊ ထိုနေမ္မန်းတည့်
ပြီးသည်၌ စားခြင်းမှ။ ဝိရတ္တတ္တာ၊ ကြည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိကာလ
ဘောဇနာ၊ မွန်းလွဲပြီးသော ကာလ၌ စားခြင်းမှ။ ဝိရတော၊ ကြည်၏။

ဝိဂတော ကာလော ဝိကာလောဟု အဗျယိတာဝသမာသ် ပြုပြီးမှ
ဝိကာလေ၊ ဘောဇနံဟု သတ္တမိတပွရိသ်ပြုလေ။

ကဒါ၊ ၌။ ဝိရတော၊ ကြည်သနည်း။ အနောမနဒိတိရေ၊ အနောမာမြစ်နား
၌။ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော၊ ရဟန်းပြုသောနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၌။ ဝိရတော၊ ၏။

သာသနဿ၊ သာသနာတော်အား။ အနနလောမတ္တာ၊ မလျော်သည်
၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သာသနဿလိုက်ပါဦး) သာသနဿ၊ ၏။ ဝိသုကံပဋ္ဌာကံ
ဘူတံ၊ ကံကျင်သဘွယ်ဖြစ်သော။ ဒဿနံ၊ ရှုခြင်းတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဝိသုကဒဿနံ၊ မည်၏။ (ဝိသုကံ ဒဿနံဟု ဝိသေသန ပုဗ္ဗပဒ
ကမ္မဓာရယ် ပြုစေလိုသည်)။ အတ္တနာ နစ္စန နစ္စာပနာဒိဝသေန၊ မိမိ
ကခြင်း သူတပါးကို ကစေခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
နစ္စာစ၊ ကခြင်းမှ၎င်း။ ဝိတာစ၊ သိခြင်းမှ၎င်း။ ဝါဒိတာစ၊ တီးမှုတ်ခြင်းမှ
၎င်း။ အန္တမသော၊ အယုတ်သဖြင့်။ မယုရနစ္စာဒိဝသေနာပိ၊ ဥဒေါင်း
ကခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ပဝတ္ထာနံ၊ ကုန်သော။
နစ္စာဒိနံ၊ တို့ကို။ ဝိသုကဘူတာ၊ သာသနာတော်၏ ကံကျင်သဘွယ်ဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ ဒဿနာစ၊ ရှုခြင်းမှ၎င်း။ ဝိရတော၊ ကြည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ နစ္စ ဂီတံ ။ပ။ ဒဿနာ၊ မည်၏။

၂၅၄

ဝိဂြိုဟ်တုသံတည်း။ ဝိဂြိုဟ်စစ်ကား နစ္စန္ဓ ဂီတန္ဓ ဝါဒိတန္ဓ ဝိသုက
ဒဿနန္ဓ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသုက ဒဿနံဟု သမာဟာရဒွန် ပြုလို
သည်။ နစ္စန္ဓ၊ မိမိ ကခြင်း သူတပါးကို ကစေခြင်းလည်း။ ဂီတန္ဓ၊
မိမိသိခြင်း သူတပါးကို သိစေခြင်းလည်း။ ဝါဒိတန္ဓ၊ မိမိတီးခြင်း
သူတပါးကို တီးစေခြင်းလည်း။ ဝိသုကဒဿနန္ဓ၊ သာသနာတော်၏
ကံကျင်သဘွယ်ဖြစ်သော ကခြင်းအစရှိသည်ကို ရှုခြင်းလည်း။ နစ္စ။ပ။

ဒဿနံ၊ မိမိကခြင်း ။ပ။ ရှုခြင်း။ (တသ္မာ နစ္စ ဂိတ ဝါဒိတ ဝိသုက
ဒဿနာဟု ဝိတဏှန်ခံ)။

ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ။ နစ္စာဒီနိ၊ တို့ကို။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပယောဇေတုံဝါ၊ ယှဉ်ခြင်း
ဌာသင်း။ ပရေဟိ၊ တို့ကို။ ပယောဇာပေတုံဝါ၊ ယှဉ်စေခြင်းဌာသင်း။
ပယုတ္တာနိ၊ ယှဉ်ကုန်ပြီးသော ကခြင်း သိခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ပဿိတုံ
ဝါ၊ ရှုခြင်းဌာသင်း။ သိက္ခန္တု၊ ရဟန်းယောက်ျားတို့အား။ နေဝ ဝဇ္ဇတိ၊
မအပ်။ သိက္ခန္တုနိစ္ဆ၊ တို့အားလည်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

မာလာဒီသု၊ မာလာအစရှိကုန်သော ပါဠိတို့၌။ မာလာတိ၊ ကား။
ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ ပုပ္ဖ၊ ပန်းတည်း။ ဂန္ဓန္တိ၊ ကား။ ယံကိဉ္စ၊ သော။
ဂန္ဓဇာတံ၊ နံသာမျိုးတည်း။ ဝိလေပနန္တိ၊ ကား။ ဆဝိရာဂကရဏံ၊ အရေကို
တပ်စွန်းခြင်းကို ပြုခြင်းတည်း။ (အရေကို လိမ်းကျံခြင်းကို ပြုခြင်းတည်း
လည်းဟူ)။ တတ္ထ၊ ထိုမာလာ ဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဌာနာ
ဟူသော ပါဠိ၌။ ပိဠန္ဓန္တော၊ ပန်းပန်သောသူသည်။ ဓာရေတိနာမ၊
ဆောင်သည် မည်၏။ ဥနဌာနံ၊ နိမ့်ရာအရပ်ကို။ ပူရေန္တော၊ ပြည့်စေသော
သူသည်။ မဏ္ဍေတိနာမ၊ တန်ဆာဆင်သည်မည်၏။ ဂန္ဓဝသေနစ၊ ကိုယ်နံ
မွှေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဆဝိရာဂဝသေနစ၊ အရေကို တပ်စွန်းခြင်း၏
အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ သာဒိယန္တော၊ သာယာသောသူသည်။ ဝိဘူသေတိ
နာမ၊ တင့်တယ်စေသည်မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား-မာလာ ဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဌာနာ
ဟူသောပါဠိ၌ မာလာနှင့် ဓာရဏဟပ်၊ ဂန္ဓနှင့် မဏ္ဍနဟပ်၊ ဝိလေပန
နှင့် ဝိဘူသနဟပ်၊ ဤသို့အစဉ်အတိုင်းဟပ်၍ ယူလေ။ မာလာအခြား
ဓာရဏအခြား ဂန္ဓအခြား မဏ္ဍနအခြား ဝိလေပနအခြား ဝိဘူသန
အခြား မယူလေလင့် ဟုလိုသော်။

ကာရဏံ၊ ကို။ ဌာနံဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယာယ၊
ဒုဿိလျစေတနာယ၊ ဖြင့်။ တာနိ မာလာဓာရဏာဒီနိ၊ ထိုပန်းပန်ခြင်း
အစရှိသည်တို့ကို။ မဟာဇေနာ၊ သည်။ ကရောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုပန်းပန်
ခြင်း အစရှိသော ဒုဿိလျအမှုမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။
အတ္ထော၊ တည်း။

၁။ ဝဇ္ဇန္တိ-ဆဋ္ဌ၊ နစ္စာဒီနိ-ဟူသောသဒ္ဓါကိုခွဲ၍ ဆဋ္ဌမူအရှိသင့်မည်ထင်၏။
နိဿယဆရာတော်ကား ပယောဇာပေတုံ-ဟူသော အပ္ပဓာန ကြိယာမှစပ်၍
ဝဇ္ဇတိ-ဟု ကေဝုဏ်ကားသည်။ ဆင်ခြင်။

ပမာဏာတိတ္တန္တံ၊ ပမာဏထက် လွန်သော နေရာကို။ ဥစ္စာသယနံဣတိ၊ ဥစ္စာသယနဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပကတိလူတို့၏ အတောင်ဖြင့် တတောင့်ထွာထက်အလွန်မြင့်သော အခြေရှိသောနေရာသည် ဥစ္စာသယနမည်၏။ အနုဇာနာမိ သိက္ခဝေ သတ္တင်္ဂ၊ အနုဇာနာမိ သိက္ခဝေ ပဉ္စင်္ဂန္တိ ဟူ၍ ဘုရားဟောတော်မူ သောကြောင့် တတောင့်ထွာထက်မြင့်သော အခြေရှိသော်လည်း သတ္တင်္ဂနေရာ၊ ပဉ္စင်္ဂနေရာသည် ဥစ္စာသယန မမည်။ သတ္တင်္ဂနေရာ ဟူသည်ကား အခြေလေးချောင်း လက်တင်နှစ်ဘက် အုံးတား ဤခုနစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော နေရာတည်း။ ပဉ္စင်္ဂနေရာဟူသည်ကား အခြေလေးချောင်း အုံးတား ဤငါးပါးသော အင်္ဂါရှိသော နေရာ တည်း။

အကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏံ၊ မအပ်သော ခင်းနှီးပြောက်သည်။ မဟာသယနံ၊ မည်၏။

အကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏ ဟူသည်ကား လဲသွတ်သောမွေရာ အခြေ၌ သားရဲရုပ်ရှိသောနေရာ လက်လေးသစ်ထက်လွန်သော အမွေးရှိသော သားမွေးအခင်း သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် အဆန်းအကြယ်ပြုသော သားမွေး ခင်းနှီးပြောက် အစရှိသည်တည်း။

တတော၊ ထိုဥစ္စာသယန မဟာသယနမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဇာတရူပန္တိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေတည်း။ ရဇတန္တိ၊ ကား။ ကဟာပဏော၊ အသပြာတည်း။ လောဟမာသကော၊ ကြေးဖြင့်ပြုသောပဲရင်။ ဇတုမာသ ကော၊ ချိပ်ဖြင့်ပြုသောပဲရင်။ ဒါရမာသကော၊ သစ်သားဖြင့်ပြုသောပဲရင်။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ယေမာသကာ၊ အကြင်ပဲရင်တို့သည်။ ဝေါဟာရံ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းသို့။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တေမာသကာ၊ တို့သည်။ ရဇတံ၊ မည်၏။ တဿဥဘယသပိ၊ ထိုရွှေ၊ ငွေနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ပဋိဂ္ဂဟ ကာ၊ ခံခြင်းမှ။ ဝေါတမော၊ ဝေါတမအနွယ်ဖြစ်သော။ သမဏော၊ သည်။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ သယံ၊ သည်။ နံ၊ ကို။ နေဝ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ မခံ။ နဥဂ္ဂဏှာ

၁။ ကိုယ်ဖြင့် ခံယူခြင်းသည် ဥဂ္ဂဟဏ၊ နှုတ်ဖြင့်ခံယူခြင်းသည် ဥဂ္ဂဟာပန၊ စိတ်ဖြင့်ခံယူခြင်းသည် သာဒိယနမည်၏။

ပေတိ၊ ဘူတပါးကိုမခံစေ။ ဥပနိက္ခိတ္တံ၊ အနီး၌ထားသည်ကို။ န သာဒိယတိ၊ မသာယာ။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

အာမကဓည ပဋိဂ္ဂဟဏာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သာလိ ဝိဟိ ယဝ ဂေါရမကင်္ဂဝရက ကုဗြူသက သင်္ခါတဿ၊ သလေး ပကတိစပါး မုယော နတ်ကောက် ဆတ် ပြောင်း လူးဟုဆိုအပ်သော။ သတ္တဝိဓဿဝိ၊ ခုနစ်ပါးအပြား ရှိသည်သည်းဖြစ်သော။ အာမကဓညဿ၊ စပါးစိမ်းကို။ ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ မှ။ ဧကဝလဉ္စ၊ သက်သက်သော်ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုစပါးတို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ၊ ခံခြင်းသည်သာလျှင်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အာမသနမ္ပိ၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်လည်း။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ န ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သလျှင်ကတည်း။

အာမကမံသ ပဋိဂ္ဂဟဏာတိတ္ထေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ အနုညာတာ၊ ဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော သားစိမ်းကို။ အညတြ ဌပေတွာ၊ ၍။ အာမကမံသ မတ္တာနံ၊ အစိမ်းဖြစ်သောအသား ငါးတို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ၊ ခံခြင်းသည်သာလျှင်။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ အာမသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်သည်ကား။ နော၊ မဟုတ်။ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ အပ်သလျှင်ကတည်း။

ရဟန်းကို ဘိလူးဖမ်းသောအခါ အသားစိမ်း အသွေးစိမ်းကိုပင် စားစိမ့်သောငှာ ဘုရားခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ထိုကြောင့် အညတြ ဥဒ္ဓိဿ အနုညာတာ ဟူသော စကားကို အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်သတည်း။

ဣတ္ထိ ကုမာရိက ပဋိဂ္ဂဟဏာတိတ္ထေ၊ ၌။ ဣတ္ထိတိ၊ ကား။ ပုရိသန္တရဂတာ၊ ယောက်ျားတပါးတို့ သွားပြီးသော မိန်းမတည်း။ (အိမ်ထောင်ပြီးသော မိန်းမဟူလိုသည်)။ ဣတရာ၊ ယောက်ျားတပါးတို့ မသွားသေးသောမိန်းမသည်။ ကုမာရိကာနာမ၊ မည်၏။ (အိမ်မထောင်သေးသောမိန်းမသည် ကုမာရိကာမည်၏ ဟူလိုသည်)။ တာသံ၊ ထိုအိမ်ထောင်ပြီးသောမိန်းမ အိမ်မထောင်သေးသောမိန်းမတို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟဏမ္ပိ၊ ခံခြင်းသည်၎င်း။ အာမသနမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ အကပ္ပိယမေဝ၊ မအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

ဒါသိ ဒါသ ပဋိဂ္ဂဟဏာတိတ္ထေ၊ ၌။ ဒါသိ ဒါသ ဝသေနေဝ၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျား၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုမိန်းမ ယောက်ျားတို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ကပ္ပိယကာရကံ၊ ကပ္ပိယကာရကကို။ ဒမ္ပိ၊ လှူ၏။ အာရာမိကံ၊ အာရာမစောင့်ကို။ ဒမ္ပိ၊ လှူ၏။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေပန၊ ဆိုသော်ကား။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။

အဇေဉ္ဇကာဒိသု၊ ဆိတ်မြန်မာ ဆိတ်ကုလား အစရှိကုန်သော။ ခေတ္တ
 ဝတ္ထုပရိယောသာနေသုဝိ၊ လယ်ယာအဆုံးရှိကုန်သော ဝတ္ထုတို့၌လည်း။
 ကပ္ပိယာကပ္ပိယနယော၊ အပ် မအပ်သောနည်းကို။ ဝိနယဝသေန၊ ဝိနည်း
 ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗေ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုခေတ္တဝတ္ထု ပဋိဂ္ဂဟကာ
 ပဋိဝိရတော၊ အစရှိသောပါဌ၌။ ခေတ္တနာမ၊ လယ်မည်သည်ကား။ ယသ္မိံ၊
 အကြင်မြေအရပ်၌။ ပုဗ္ဗတ္ထံ၊ စပါးသည်။ ရူဟတိ၊ ရောက်၏။ တံဌာနံ၊ ထို
 စပါးရောက်ရာအရပ်သည်။ ခေတ္တနာမ၊ မည်၏။ ယသ္မိံ၊ ၌။ အပရတ္ထံ၊
 ဝဲသည်။ ရူဟတိ၊ ၏။ တံဌာနံ၊ သည်။ ဝတ္ထုနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။
 ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဥဘယမ္ပိ၊ ကောက်ပင်ဝဲပင် နှစ်ပါးစုံသည်လည်း။
 ရူဟတိ၊ ၏။ တံဌာနံ၊ သည်။ ခေတ္တံ၊ ခေတ္တမည်၏။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုလယ်
 အလိုငှာ။ ကတဘူမိတာဂေါ၊ ပြုအပ်သောမြေအတိုသည်။ ဝတ္ထု၊ မည်၏။
 ဧတ္ထ၊ ဤဒီဆန်ကယ်၌။ ခေတ္တ ဝတ္ထု သီသေန၊ လယ်ယာကို အရင်းပြု
 သဖြင့်။ ဝါဝိတဉ္ဇာကာဒိနိဝိ၊ ရေအိုင်၊ ရေကန် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။
 သင်္ဂဟိတာနေဝ၊ ကုန်သလျှင်ကတည်း။

ဇူတကမ္မံ၊ တမန်သွားသောအမှုကို။ ဒူတေယျံ၊ ဇူတေယျဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
 ဆိုအပ်၏။

အဘယ်သည်လျှင် ဇူတကမ္မမည်သနည်း။ တမန်သည်တို့၏ အမှုသည်
 ဇူတကမ္မမည်သလောဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ
 ဂိဟိနံ အစရှိသောပါဌကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

ဂိဟိနံ၊ လူတို့သည်။ ပဟိတံ၊ စေအပ်သော။ ပဏ္ဏံဝါ၊ ကမ္မည်းကို၎င်း။ သာသနံ
 ဝါ၊ သတင်းစကားကို၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသောအရပ်
 သို့။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းသည်။ ဇူတကမ္မံ၊ မည်၏။ ဃရာ၊ တအိမ်မှ။ ဃရံ၊
 တအိမ်သို့။ ပေသိတဿ၊ စေအပ်သောရဟန်း၏။ ခုဒ္ဒကဂမနံ၊ ငယ်စွာ
 သော သွားခြင်းကို။ ပဟိဏဂမနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အနုယောဂေါ
 နာမ၊ အနုယောဂမည်သည်ကား။ တဒုဘယကရဏံ၊ ထိုတမန်ပြု၍သွား
 ခြင်း ငယ်စွာသောသွားခြင်းနှစ်ပါးစုံကို ပြုခြင်းတည်း။ တသွာ၊ ကြောင့်။
 ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနံ၊ တမန်ပြု၍သွားခြင်း အစေအပါးခံ၍ ငယ်စွာ
 သောသွားခြင်းတို့ကို။ အနုယောဂါ၊ လုံ့လပြုခြင်းမှ။ (ယဉ်ခြင်းမှ လည်း
 ဟူ)။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထပါဌေ၊ ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေမိ
 တဗ္ဗေ၊ ၏။

၁။ ကုဒ္ဒိကာရထိက္ခာပုဒ်အစွင့် စသည်တို့၌ ယူအပ်၏။

ကယဓိက္ခယာတိ၊ ကာမံ။ ကယာစ၊ ဝယ်ခြင်းမှင်း။ ဝိက္ခယာစ၊ ရောင်းခြင်းမှင်း။ ပဋိဝိရတော၊ ဧ။ (ကယော စ ဝိက္ခယော စ ကယဝိက္ခယာဟု ခွန်ပြုစေလိုသည်။) တုလာကုဋ္ဌာဒိသု၊ တုလာကုဋ္ဌ အစရှိကုန်သော ပါဠိတို့၌။ ကုဋ္ဌန္တိ၊ ကာမံ။ ဝဉ္စနံ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုလှည့်ပတ်ခြင်း၌။ (ထိုတုလာကုဋ္ဌအစရှိသော ပါဠိတို့၌လည်းဟူ)။ တုလာကုဋ္ဌနာမ၊ မည်သည်ကာမံ။ ရူပကုဋ္ဌံ၊ ချိန်တူကိုပြု၍ လှည့်ပတ်ခြင်း၎င်း။ အင်္ဂကုဋ္ဌံ၊ ချိန်၏အင်္ဂါဖြင့် လှည့်ပတ်ခြင်း၎င်း။ ဂဟဏကုဋ္ဌံ၊ ချိန်ကိုကိုင်ခြင်းဖြင့် လှည့်ပတ်ခြင်း၎င်း။ ပဋိစ္ဆန္တကုဋ္ဌံ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိုပြု၍ လှည့်ပတ်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးအပြားရှိကုန်သော လှည့်ပတ်ခြင်းတို့တွင်။ ရူပကုဋ္ဌနာမ၊ ရူပကုဋ္ဌမည်သည်ကာမံ။ ဒွေတုလာ၊ နှစ်ခုသောချိန်တို့ကို။ သမရူပ၊ ထပ်တူတို့ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ဂဏ္ဍန္တော၊ ယူသောသူသည်။ မဟတိယာ၊ ချိန်ကြီးဖြင့်။ ဂဏ္ဍာတိ၊ ဧ။ ဒဒန္တော၊ ပေးသောသူသည်။ ခုဒ္ဒိကာယ၊ ဝယ်သောချိန်ဖြင့်။ ဒေတိ၊ ဧ။ အင်္ဂကုဋ္ဌနာမ၊ မည်သည်ကာမံ။ ဂဏ္ဍန္တော၊ သည်။ ပစ္ဆိမာဘာဂေ၊ နောက်အသို့။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ တုလံ၊ ချိန်ကို။ အတ္တမတိ၊ နှိပ်၏။ ဒဒန္တော၊ သည်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ အတ္တမတိ၊ ဧ။ ဂဟဏကုဋ္ဌနာမ၊ ကာမံ။ ဂဏ္ဍန္တော၊ သည်။ မူလေ၊ အရင်း၌။ ရဇ္ဇံ၊ ကြိုးကို။ ဂဏ္ဍာတိ၊ ကိုင်၏။ ဒဒန္တော၊ သည်။ အဂ္ဂေ၊ အဖျား၌။ ရဇ္ဇံ၊ ကို။ ဂဏ္ဍာတိ၊ ဧ။ ပဋိစ္ဆန္တကုဋ္ဌနာမ၊ ကာမံ။ တုလံ၊ ကို။ သုသိရံ၊ အခေါင်းရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ အယစုဏ္ဍံ၊ သံမှုန်ကို။ ပက္ခိဝိတွာ၊ ထည့်၍။ ဂဏ္ဍန္တော၊ သည်။ တံ၊ ထိုသံမှုန်ကို။ ပစ္ဆိမာဘာဂေ၊ ၌။ ကရောတိ၊ ဧ။ ဒဒန္တော၊ သည်။ အဂ္ဂဘာဂေ၊ အဖျားအသို့၌။ ကရောတိ၊ ဧ။

သုဝဏ္ဏပါတိ၊ ရွှေခွက်ကို။ ကံသောဇုတိ၊ ကံသဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ တာယ၊ ထိုရွှေခွက်ဖြင့်။ ဝဉ္စနံ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းသည်။ ကံသကုဋ္ဌံ၊ ကံသကုဋ္ဌမည်၏။ ကယံ၊ အသို့လျှင်။ တာယ၊ ထိုရွှေခွက်ဖြင့်။ ဝဉ္စနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကေ၊ တခုသော။ သုဝဏ္ဏပါတိ၊ ရွှေခွက်ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ အညာ၊ တပါးကုန်သော။ ဒွေတိယော၊ လောဟပါတိယော၊ နှစ်ခု သုံးခုသော သံခွက်တို့ကို။ (နှစ်ခု သုံးခုသော ကြေးဖြူခွက်တို့ကို လည်းဟူ)။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ၊ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ အဆင်းရှိသည်တို့ကို။ ကရောတိ၊ ဧ။ တတော၊ ထိုသို့

၁-၂။ ကယန္တိ ပရဘဏ္ဍာယ ဂဟဏံ၊ ဝိက္ခယန္တိ အတ္တနော ဘဏ္ဍာယဒါနံ-
သာရတ္ထဒိပနီ။

ပြုပြီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်သို့။ ဂန္တံ၊ ၍။ ကိဉ္ဇိဒေဝ၊
 တစုံတယောက်လျှင်ဖြစ်သော။ အနံ၊ ဥစ္စာကြွယ်ဝသော။ ကုလံ၊ အမျိုးသို့။
 ပဝိသိတွာ၊ ၍။ သုဝဏ္ဏဘာဇနာနိ၊ ရွှေခွက်တို့ကို။ ကိဏထ၊ ဝယ်ကုန်
 လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌေ၊ အဖိုးကို။ ပုစ္ဆိတေ၊ မေးအပ်သည်
 ရှိသော်။ သမဋ္ဌတရံ၊ အမျှသောအဖိုးကို။ ဒါတုကာမော၊ ပေးခြင်းငှာ
 အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၍။ တတော၊ မှ။ တေဟိ၊ ထိုရွာသူတို့သည်။
 ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဣမေသံ၊ ဤခွက်တို့၏။ သုဝဏ္ဏဘာဝေါ၊ ရွှေ၏
 အဖြစ်ကို။ ဇာနိတဗ္ဗော၊ သိအပ်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။
 ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်း၍။ ဂဏှထ၊ ကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ ၍။
 သုဝဏ္ဏပဂါတိ၊ ရွှေခွက်ကို။ ပါသာဏေ၊ ကျောက်၌။ ခံသိတွာ၊ သွေး၍။
 သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပဂါတိယော၊ တို့ကို။ ဒတွာ၊ ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။

မာနက္ခန္ဓာမ၊ ကား။ ဟဒယဘေဒ သိခါဘေဒ ရဇ္ဈဘေဒဝသေန၊
 သူတပါး၏ နှလုံးကိုဖျက်ခြင်း အထွတ်ကို ဖျက်ခြင်း ကြိုးကိုဖျက်ခြင်း၏
 အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။
 ဟဒယဘေဒေါ၊ သူတပါးတို့၏ နှလုံးကိုဖျက်ခြင်းကို။ သပ္ပိ တေလာဒိ မိနန
 ကာလေ၊ ထောပတ်ဆီ အစရှိသည်ကို ခြင်သောအခါ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၍။
 ဟိ-တဒေဝ ယုတ္တံ၊ ၍။ တာနိ၊ ထိုထောပတ် ဆီအစရှိသည်တို့ကို။ ဂဏှန္တော၊
 ယူသောသူသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဆိဇ္ဇေန၊ ပေါက်သော။ မာနေန၊ ခြင်အိုးဖြင့်။
 သဏိကံ၊ အသံငယ်။ အာသိဉ္ဇ၊ လောင်းလော (ထည့်လော လည်းဟူ)။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ ၍။ အန္တောဘာဇနေ၊ ခွက်၏အတွင်း၌။ ဗဟံ၊ များစွာ။
 ပဋ္ဌရာဗေတွာ၊ ယိုစေ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၍။ ဒဒန္တော၊ သည်။ ဆိဒ္ဓံ၊ ကို။
 ဝိဓာယ၊ ပိတ်၍။ သီဃံ၊ လျင်စွာ။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဒေတိ၊ ၍။

သိခါဘေဒေါ၊ အထွတ်ကို ဖျက်ခြင်းကို။ တိလ တဏှုလာဒိ မိနန
 ကာလေ၊ နှမ်း ဆန်အစရှိသည်ကို ခြင်သောအခါ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၍။ ဟိ-ယုတ္တံ၊
 ၍။ တာနိ၊ ထိုနှမ်း ဆန်အစရှိသည်တို့ကို။ ဂဏှန္တော၊ သည်။ သဏိကံ၊
 နှေးနှေး။ သီခံ၊ ကို။ ဥဿာပေတွာ၊ တက်စေ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၍။ ဒဒန္တော၊
 သည်။ ဝေဝေနေ၊ လျင်သောအဟုန်ဖြင့်။ ပူရေတွာ၊ စေ၍။ သီခံ၊ ကို။
 ဆိန္ဒန္တော၊ ဖြတ်သည်ဖြစ်၍။ ဒေတိ၊ ၍။

ရဇ္ဈဘေဒေါ၊ ကြိုးကို ဖျက်ခြင်းကို။ ခေတ္တ ဝတ္ထု၊ မိနနကာလေ၊
 လယ်ယာကို နှိုင်းယှဉ်သောအခါ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၍။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၍။ လဉ္စံ၊
 ဟန်ဖိုးကို။ အလတန္တော၊ မရသောသူတို့သည်။ ခေတ္တံ၊ ကို။ အမဟန္တိ၊

မကြီးသော်လည်း။ မဟန္တံ၊ ကြီးသည်ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ မိနန္တိ၊ နှိုင်းယှဉ်ကုန်၏။

ဥက္ကောဋ္ဌနာဒီသု၊ ဥက္ကောဋ္ဌန အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ ဥက္ကောဋ္ဌနန္တိ၊ ကား။ အဿာမိကော၊ အရှင်မဟုတ်သည်တို့ကို။ သာမိကော၊ အရှင်တို့ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ လဉ္စဂဟဏံ၊ တန်ဖိုးယူခြင်းတည်း။ ဝဉ္စနန္တိ၊ ကား။ တေဟိ တေဟိ ဥပါယေဟိ၊ ထိုထိုသော ဥပါယ်တမျှည်တို့ဖြင့်။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့ကို။ ဝဉ္စနံ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းတည်း။ တတြ၊ ထိုလှည့်ပတ်ခြင်း၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧကံ၊ တခုသော။ ဝတ္ထု၊ သက်သေတည်း။ ဧကော၊ တယောက်သော။ လုဒ္ဒကော၊ မူဆိုးသည်။ မိဂဉ္စ၊ သမင်ကြီးကို၎င်း။ မိဂပေါတကဉ္စ၊ သမင်ငယ်ကို၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ အာဂစ္ဆတိ ကိရ၊ လာသတတ်။ တံ၊ ထိုမူဆိုးကို။ ဧကော၊ တယောက်သော။ ဝုတ္ထော၊ သူရာကြီးသော ယောက်ျားသည်။ တော၊ အရှင်။ မိဂေါ၊ သမင်ကြီးသည်။ ကိံ အဋ္ဌတိ၊ အဘယ်မျှအတိုးထိုက်သနည်း။ မိဂပေါတကော၊ သည်။ ကိံ အဋ္ဌတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ မိဂေါ၊ သမင်ကြီးသည်။ ဒွေကဟာပဏော၊ နှစ်သပြာတို့ကို။ အဋ္ဌတိ၊ ထိုက်၏။ မိဂပေါတကော၊ သည်။ ဧကံကဟာပဏံ၊ ကို။ အဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္ထော၊ သော်။ ဧကံကဟာပဏံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ဤ။ မိဂပေါတကံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ ထောကံ၊ အတန်ငယ်။ ဂန္တော၊ ဤ။ နိဝတ္ထော၊ ပြန်နစ်၍။ တော၊ အရှင်။ မေ၊ အား။ မိဂပေါတကေန၊ သမင်ငယ်ဖြင့်။ န အတ္ထော၊ အလိုမရှိ။ မိဂံ၊ သမင်ကြီးကို။ မေ၊ အား။ ဒေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ တေနဟိ၊ ထိုသို့တပြီးကား။ ဒွေကဟာပဏော၊ တို့ကို။ ဒေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္ထော၊ ဆိုလတ်သော်။ သော၊ ထိုသူရာကြီးသောယောက်ျားသည်။ တော၊ အရှင်။ မယာ၊ သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဧကော ကဟာပဏော၊ ကို။ တေ၊ သင်အား။ ဒိန္နောနန၊ ပေးပြီးသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ အာမဒိန္နော၊ ပေးပေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္ထော၊ သော်။ ဣမံ မိဂပေါတကံ၊ ကို။ ဂဏှ၊ ယူလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့ယူသည်ရှိသော်။ သောစ ကဟာပဏော၊ ထိုအသပြာ၎င်း။ ကဟာပဏန္တေနကော၊ တသပြာထိုက်သော။ အယဉ္စ၊ မိဂပေါတကော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေကဟာပဏော၊ တို့သည်။ တဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ သော၊

၁။ ဧကံ ဝတ္ထု ဟူသောစကားဖြင့် အခြားတပါး ဝတ္ထုပေါင်းအများ ရှိသေးသည်ကိုပြ၏။

၂၆၂ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ထိုမှဆိုးသည်။ (အခါသိ၌စပ်)။ ကာရဏံ၊ လျောက်ပတ်သောအကြောင်းကို။ အယံ၊ ဤသူရာကြီးသောယောက်ျားသည်။ ဝဒတိ၊ ခေါ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဏ္ဌက္ခေတွာ၊ ဤ။ မိဂပေါတကံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ မိဂံ၊ သမင်ကြီးကို။ အဒါသိ၊ ခေါ်။

နိကတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပယောဂဝသေနဝါ၊ ပယောဂလုံ့ လ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ မာယာဝသေနဝါ၊ မာယာ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ အပါမင်္ဂံ၊ ရွှေခါးကြိုးမဟုတ်သည်ကို။ ပါမင်္ဂန္တိ၊ ရွှေခါးကြိုးဟူ၍။ အမဏိံ၊ ပတ္တမြားမဟုတ်သည်ကို။ မဏိန္တိ၊ ပတ္တမြားဟူ၍။ အသုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေမဟုတ်သည်ကို။ သုဝဏ္ဏန္တိ၊ ရွှေဟူ၍။ ကတွာ၊ ဤ။ ပတိရူပကေနဝ၊ အတုကိုပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဝဉ္ဇနံ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းတည်း။ သာဝိယောဂေါတိ၊ ကား။ ကုဋိလယောဂေါ၊ ကောက်တကျပ်ပြုခြင်းနှင့်ယှဉ်ခြင်းတည်း။ ဧတံ၊ ထိုသဘိယောဂဟူသောစကားသည်။ ဧတေသံယေဝဉ္ဇက္ကောဋနာဒိနံ၊ ထိုတန်ဖိုးယူခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ နာမံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉက္ကောဋနသဘိယောဂေါ၊ တန်ဖိုးယူ၍ ကောက်သောအမှုနှင့်ယှဉ်ခြင်း၎င်း။ ဝဉ္ဇနသဘိယောဂေါ၊ ထိုထိုသောဥပါယ်တမျှည်ဖြင့် လှည့်ပတ်ခြင်းတည်းဟူသောကောက်သောအမှုနှင့်ယှဉ်ခြင်း၎င်း။ နိကတိသဘိယောဂေါ၊ အတုကိုပြု၍လှည့်ပတ်ခြင်းတည်းဟူသော ကောက်သောအမှုနှင့်ယှဉ်ခြင်း၎င်း။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဉက္ကောဋန ဝဉ္ဇနနိကတိသဘိယောဂေါ ဟူသောပါဌ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ခေါ်။

ဉက္ကောဋန ဝဉ္ဇန နိကတိသဘိယောဂေါ ကို ဉက္ကောဋနသဘိယောဂေါစ ဝဉ္ဇနသဘိယောဂေါ စ နိကတိသဘိယောဂေါ စ ဉက္ကောဋန ဝဉ္ဇန နိကတိ သဘိယောဂေါဟု သဘိယောဂပုဒ်ကို ရွှေပုဒ်တို့၌ လည်းယှဉ်၍ ဖွင့်ပြစေလိုသည်။

ကေမိ၊ အချိုသော ဆရာတို့သည်။ အညံ၊ တပါးကို၊ ဒသေတွာ၊ ပြ၍။ အညဿ၊ တပါးကို၊ ပရိဝတ္တနံ၊ ဖလယ်ခြင်းသည်။ သဘိယောဂေါ၊ သဘိယောဂမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံပန၊ ထိုသို့ဖလယ်ခြင်းကို ကား။ ဝဉ္ဇနေန၊ ဝဉ္ဇနသဒ္ဓါဖြင့်။ (တနည်းကား) ထိုထိုသော ဥပါယ်တမျှည်ဖြင့်သူတပါးတို့ကို လှည့်ပတ်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်၏။

သေဒနာဒိသု၊ တို့၌။ သေဒန္တိ၊ ကား။ ဟတ္ထဧန္တဒနာဒိ၊ လက်ကိုဖြတ်ခြင်း အစရှိသည်တည်း။ ဧတေတိ၊ ကား။ မာရဏံ၊ သတ်ခြင်းတည်း။ ဗန္ဓော

ဟိ၊ ကား။ ရဇ္ဇ၊ ဗန္ဓနာဒိဟိ၊ ကြီးဖြင့်ဖွဲ့ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဗန္ဓနံ၊ နှောင်
 ဖွဲ့ခြင်းတည်း။ ဝိပရာမောသောတိတ္ထေ၊ ဤ။ ဟိမဝိပရာမောသော၊ ဆီးနှင်း
 ဖြင့်ဖုံးကွယ်၍ လုယက်ခြင်း၎င်း။ ဂုဗ္ဗဝိပရာမောသော၊ ချုံဖြင့်ဖုံးကွယ်၍
 လုယက်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိပရာမောသော၊ လုယက်ခြင်းသည်။
 ဒုဝိဇော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ (ဟိကားဝိတ္ထာရဇောတက)။ ဟိမဝါတ
 သမယေ၊ ဆီးနှင်းကျသောအခါ၌။ ဟိမေန၊ ဆီးနှင်းဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္တာ၊
 ဖုံးကွယ်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ၊ ခရီးသွားသော။
 ဇနံ၊ လူအပေါင်းကို။ ယံမုသန္တိ၊ အကြင်ကြောင့် လုယက်ကုန်၏။
 အယံ၊ ဤသို့လုယက်ခြင်းသည်။ ဟိမဝိပရာမောသော၊ ဆီးနှင်းဖြင့်
 ဖုံးကွယ်၍ လုယက်ခြင်းမည်၏။ ဂုဗ္ဗာဒိဟိ၊ ချုံအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္တာ၊
 ဖုံးကွယ်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ၊ သော။ ဇနံ၊ ကို။ ယံမုသန္တိ၊
 ကုန်၏။ အယံ၊ ဤသို့လုယက်ခြင်းသည်။ ဂုဗ္ဗဝိပရာမောသော၊ ချုံဖြင့်ဖုံးကွယ်
 ၍ လုယက်သည်မည်၏။ ဂါမ နိဂမာဒိနံ၊ ရွာ နိဂုမ်းအစရှိသည်တို့ကို။
 ဝိလောပကရဏံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကိုပြုခြင်းကို။ အာလောပေါ၊ အာလောပဟူ၍။
 ဂုစ္စတိ၊ ၏။ သာဟသကာရောတိ၊ ကား။ သာဟသိကကြိယာ၊ အနိုင်အထက်
 နှိပ်စက်ခြင်းကိုပြုခြင်းတည်း။ ဂေဟံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ မနုဿာနံ၊
 တို့၏။ ဥရေ၊ ရင်၌။ သတ္ထံ၊ ဒါးလက်နက်ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဣစ္ဆိတဘဏ္ဍာ
 နံ၊ လိုအပ်သော ဘဏ္ဍာတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတသ္မာ
 ဆေဒနာ၊ ထိုသို့လက်ကိုဖြတ်ခြင်း အစရှိသည်မှ။ ပ။ ဧတသ္မာ သာဟသာ
 ကာရာ၊ ထိုသို့အနိုင်အထက်ပြုခြင်းမှ။ ဂေါတမော၊ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်
 သော။ သမဏော၊ သည်။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။
 သိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣတိဝါသီလေန၊ ဤသို့သီလဖြင့်လည်း။ ပုထုဇ္ဇေနာ၊
 သည်။ တထာဝဂတဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဝဒမာနော၊ ချီးမွမ်းသည်
 ဖြစ်၍။ ဝဒေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော
 စကားအစဉ်ဖြင့်။ ဝုဠသီလံ၊ ဝုဠသီလမည်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

ဝုဠသီလဝဏ္ဏနာပြီး၏။

မဇ္ဈိမသီလဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဝုဠသီလံ၊ ဝုဠသီလကို။ ဝိတ္ထာရေတွာ၊ ချဲ့ပြီး၍။ (ဤကား ပုဏာန
 သန္ဓေထုတ်သည်။)။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ မဇ္ဈိမသီလံ၊ မဇ္ဈိမသီလကို။ ဝိတ္ထာရေန္တော၊

ချွေတော်မူလိုသည်။ ဟုတွင်၊ ဤ။ ယထာဝါ ပနေကေ ဘောန္တောတိအာရိံ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ တတြ၊ ထိုယထာဝါ ပနေကေ ဘောန္တောအစရှိသော ပါဌ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလဲတ္တံသည်ကား။ အနတ္တာနုပဒဝဏ္ဏနာ၊ မထင်ရှားသောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ တိ၊ ကား။ ကမ္မဉ္စ၊ ကံကို၎င်း။ ဖလဉ္စ၊ ကံ၏အကျိုးကို၎င်း။ ဣလောကဉ္စ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝကို၎င်း။ ပရလောကဉ္စ၊ တမလွန်ဘဝကို၎င်း။ သဒ္ဓဟိတွင်၊ ယုံ ကြည်၍။ ဒိန္နာနိ၊ ပေးကမ်းကုန်သောအလှူတို့ကို။ အယံ၊ ဤသူသည်။ မမာဓိ ၏။ ဉ္စတိ၊ အဆွေအမျိုးတည်း။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ မိတ္တော၊ အဆွေခင်ပွန်း တည်း။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ မေ၊ ၏။ ဣဒံကမ္မံ၊ ဤအမှုကို။ ပဋိကရိဿတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ ဣတိဝါ၊ သို့၎င်း။ တေန၊ ထိုသူသည်။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ ကတပုဗ္ဗံ၊ ပြုဘူး လေပြီ။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နဒိန္နာနိ၊ မလှူအပ်ကုန်။ ဣတိအယံ၊ သည်လျှင်။ အတ္တော၊ တည်း။ ဟိ-တဒေဝသဇ္ဇံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒိန္နာနိ၊ ပေးအပ် ကုန်သော အလှူတို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိနာမ၊ သဒ္ဓါ၍လှူသည်မည်ကုန် သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဘောဇနာနိတိတေ၊ သည်။ ဒေသနာသီသမတ္တံ၊ ဒေသနာကို အရင်းပြုကာမျှသာ။ (ပခေနပြုကာမျှလည်းဟူ)။

ဆရာ-ဒေသနာသီသမတ္တံဟု ဆို၏။ ထိုသို့ဒေသနာသီသ ဖြစ်သည်ရှိ သော် ထိုဘောဇနာနိ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အဘယ်ကိုလျှင် ပြအပ် သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ အတ္တတောပန ဟူ၍ ဝုတ္တမေဝဟောတိ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

အတ္တတောပန၊ အားဖြင့်ကား။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ၊ သဒ္ဓါ၍လှူအပ်ကုန်သော၊ ဘောဇနာနိ၊ ဘောဇဉ်တို့ကို။ ဘုဉ္ဇိတွင်၊ စား၍။ စိဝရာနိ၊ တို့ကို။ ပါရုဝိ တွင်၊ ရံ၍။ သေနာသနာနိ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့ကို။ သေဝမာနာ၊ ခြံကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂိယာနဘေသဉ္စံ၊ သူနာဆေးကို။ ပရိဘုဉ္ဇမာနာ၊ ထုံးဆောင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တေဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သေယျသိဇန္တိ၊ သေသသဇ္ဇေ၊ သေယျသိဒံဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ နိပါတော၊ တည်း။ တဿ၊ ထိုသေယျသိဒံဟူသောပုဒ်၏။ အတ္တော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယဿ၊ အကြင်မိဇဂါမ် ဘူတဂါမ်ကို။ သမာ ရန္တံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ အနယုတ္တာ၊ ထုံ့လပြုကုန်လျက်။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန် ၏။ သောမိဇဂါမဘူတဂါမော၊ ထိုမိဇဂါမ် ဘူတဂါမ်သည်။ ကတမော၊

နည်း။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကိ။ ပေဒိတဗ္ဗော၊ ဇ်။ တကော၊ မှ။ တံ၊ ထိပိဇ
 ဂါမ် ဘူတဂါမ်ကို။ ဒသောန္တော၊ ဗြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ပူလဗီဇန္တိ
 အာဒိ၊ မူလဗီဇံ အစရှိသောပါဌ်ကို။ အာဟ၊ ငြိ။ တတ္ထ၊ ထိုမူလဗီဇံ အစ
 ရှိသောပါဌ်၌။ မူလဗီဇံနာမ၊ အမြစ်မျိုးစေ့မည်သည်ကား။ ဟလိဒ္ဓိ၊ နန္ဒင်း။
 သိဂီဝေရံ၊ ချင်း။ ပဝံ၊ လင်းနေ။ ဝစတ္ထံ၊ ဆိတ်ဖူး။ အတိဝိလံ၊ တိပုံကံ။
 ကဋ္ဌ၊ ကရောဟိနိ၊ ဆောင်မေခါး။ ဥသိရံ၊ ပန်းရင်း။ ဘဒ္ဒမုတ္တကံ၊ နွားမြေ
 ရင်း။ ဣတိဝေမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်တည်း။ ခန္ဓဗီဇံနာမ၊ ပင်စည်မျိုးစေ့
 မည်သည်ကား။ ဒသောတ္ထော၊ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေ။ နိဂြောဓော၊ ပညောင်။
 မိလက္ခ၊ ညောင်ကျစ်။ ဥဒုမ္မရော၊ ရေသဖန်း။ ကစ္ဆကော၊ ဖအောင်း။
 ကဝိတ္ထနော၊ သီး။ ဣတိဝေမာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တည်း။ ဖလုဗီဇံနာမ၊
 အဆစ်မျိုးစေ့မည်သည်ကား။ ဥစ္ဆ၊ ကြံ။ နလော၊ ကျ။ ဝေဠု၊ ဝါး။ ဣတိ
 ဝေမာဒိ၊ တည်း။ အဂ္ဂဗီဇံနာမ၊ အညွန့်မျိုးစေ့မည်သည်ကား။ အဇ္ဇကံ၊
 တံည့်။ ဖဏိဇ္ဇကံ၊ ရုံးနီ။ (ပင်စိမ်းလည်း ဟူ၏)။ ဟိရိဝေရံ၊ မူလော။ ဣတိ
 ဝေမာဒိ၊ တည်း။ ဗီဇဗီဇံနာမ၊ အစေ့မျိုးစေ့မည်သည်ကား။ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ စပါး။
 အပရဏ္ဏံ၊ ပဲ။ ဣတိဝေမာဒိ၊ တည်း။

စပါး ပဲ အစရှိသည်ကို ဗီဇဂါမ်ဟူ၍၊ ထိုစပါး ပဲ အစရှိသည်ကို အပင်
 မှ မကင်းသေးသော်လည်း ဗီဇဂါမ်ဟူ၍ ဆိုအပ်သလောဟု သူ
 စောဒနာတွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေတော်မူခြင်းငှာ သဗ္ဗံ ဟေတံ
 ။ပ။ ဝုစ္စတိ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝသဗ္ဗံ၊ ဇ်။ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ထိုစပါးအစရှိသော အလုံးစုံကို။ ရုက္ခတော၊
 အပင်မှ။ ဝိဟောဇိတံ၊ ကွာပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဝိရူဟနသမတ္ထမေဝ၊ တဖန်
 ရောက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သောမျိုးစေ့ကိုသာလျှင်။ ဗီဇဂါမောတိ၊ ဗီဇဂါမ်

၁။ ကပိတန-က။ နိဿယဆရာတော်ကား သီး-ဟု အနက်ပြန်သည်။ ငါး
 ဟောပြန်မှု ကပိတ္ထ ဟုသာရှိသင့်၏။ ညောင်ချဉ်-ဟောပြန်မှု ကပိတနသာရှိသင့်
 သည်။ ဤကပိတန-ဟော ညောင်ချဉ်သည် ညောင်ဗောဓိနှင့် အသွင်တူ၏။
 သို့သော်လည်း ညောင်ဗောဓိမှာ အပွင့်မပွင့်၊ ဤသစ်ပင်မှာကား ရုံးပတ်ပွင့်နှင့်
 တူသောအပွင့်များပွင့်၏ဟု ဆေးကျမ်း၌ဆို၏။ သိ-ဋီသစ်၌ကား ကပိတ္ထနောတိ
 အဗ္ဗိလင်္ဂရဖလော သေတရက္ခော၊ သောဟိ ကပ္ပတိဝေတိတိ ကပိထနော တန
 ပစ္စယေန၊ ကပိတိဝါ မတ္တဇော၊ တဿ ထနသဒိသံဖလံ ယဿာတိ ကပိတ္ထနော၊
 ကပိတ္ထနောတိ ပိပ္ပလိရက္ခောတိတိ (၁-၂၀၄) ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဒီကာယံ ဝုတ္တံ ဟုဆို၏။
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဒီကာအလို ညောင်ကြပ်ပင်ဟု ဆိုလို၏။

ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ရက္ခတော၊ ဓ။ (ပနသဒ္ဓါကား ဝိလေသတ္ထဇောတက နိပေါတ်ပုဒ်တည်း)။ အဝိယောဇိတံ၊ မက္ခာသေးသော။ အသုက္ခံ၊ မခြောက် သေးသော။ ပုဗ္ဗဏ္ဏာဒိ၊ စပါးစသည်ကို။ ဘူတဂါမောတိ၊ ဘူတဂါမ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်တို့တွင်။ ဘူတဂါမသမာရဇ္ဈော၊ ဘူတဂါမ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ပါမိတ္တိယ ဝတ္ထုတိ၊ ပါမိတ်၏အကြောင်း ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဗီဇဂါမသမာရဇ္ဈော၊ ကို။ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။

သန္နိမိကာရပရိဘောဂအဖွင့်

၁၂။ သန္နိမိကာရပရိဘောဂန္တိ၊ ကား။ သန္နိမိကတဿ၊ သိုမှီးခြင်းကို ပြုအပ်ပြီးသော ဘောဇဉ်ကို။ ပရိဘောဂံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကို။ တတ္ထ၊ ထိုသန္နိမိကာရပရိဘောဂံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ကဿ၊ စကားသည်။ ဝိနယ ဝသေန၊ ဝိနည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ သဇ္ဈေခဝသေန၊ ခေါင်းပါး ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဒုဝိခော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဝိနယဝသေန၊ အားဖြင့်။ (တာဝသဒ္ဓါကား ဝတ္ထုဗ္ဗန္တရာပေက္ခတည်း)။ ယံကိဉ္စ၊ သော။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အကပ်ခံပြီးသော။ အန္တံ၊ အစာသည်။ အပရဇ္ဈ၊ နက်ဖန်၌။ သန္နိမိကာရကံ၊ သိုမှီးခြင်းကိုပြုပြီးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တဿ၊ ထိုသိုမှီးပြီးသောအစာကို။ ပရိဘောဂေ၊ စားခြင်းကြောင့်။ ပါမိတ္တိ ယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အတ္တနာ၊ သည်။ လဇ္ဈံ၊ ရအပ်သော ယာဝကာလိက ဝတ္ထုကို။ သာမဏေရာနံ၊ တို့အား။ ဒတွာပန၊ ပေး၍။ တေဟိ၊ ထိုသာမဏေ တို့သည်။ လဇ္ဈံ၊ ရအပ်သော ယာဝကာလိကဝတ္ထုကို။ ဌပါပေတွာ၊ ယားစေ ၍။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌။ ဘုဉ္စိတံ၊ စားခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား- မိမိ၏ အကပ်ခံပြီးသော ယာဝကာလိက ဝတ္ထုကို သာမဏေတို့အား နိရပေက္ခစွန့်၍ ထိုဝတ္ထုကိုပင် သာမဏေတို့က တဖန်ကပ်ပြန်သည်ရှိသော် ထိုယာဝကာလိကကို စားခြင်းငှာအပ်၏ ဟူလိုသော်။

သဇ္ဈေခေါပန၊ သဇ္ဈေခသည်ကား။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အာပတ်မှုကား မသင့်ဟူလိုသည်)။

ပါနသန္နိမိပိ၊ အဖျော်ကိုသိုမှီးရာ၌လည်း။ ဇေသဝနယော၊ ဤနည်းအတိုင်း တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအဖျော်ကိုသိုမှီးရာ၌။ ပါနနာမ၊ အဖျော်မည်သည်ကား။ အဗ္ဗပါနာဒိနိ၊ သရက်သီးအဖျော် အစရှိကုန်သော။ အဗ္ဗပါနာနိ၊ ရှစ်ပါး

သော အဖျော်တို့တည်း။ တေသံ၊ ထိုရှစ်ပါးသောအဖျော်တို့အား။ အနု
လောမာနိ၊ လျော်ကုန်သော။ ယာနိစ ပါနာနိ၊ တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊
ကုန်၏။ ဟေသံ၊ ထိုအနုလောမအဖျော်တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ သမန္တ
ပါသာဒိကာယံ၊ သမန္တပါသာဒိက အမည်ရှိသော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌။
အမှေဟိ၊ ငါတို့သည်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။

၀တ္ထသန္တိမိမိ၊ ဝုဆိုးကိုဆိုမိုးခြင်း၌။ အနုမိဋ္ဌိတံ၊ အမိဋ္ဌာန်မတင်သော။
အဝိကပ္ပိတံ၊ ဝိကပ္ပနာမပြုသော။ ဝတ္ထံ၊ ဝုဆိုးသည်။ သန္တိမိစ၊ သန္တိမိ
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သလ္လေခဉ္စ၊ သလ္လေခကိုလည်း။ ကောပေတိ၊
ပျက်စေ၏။ အယံ၊ ဤစကားသည်။ ပရိယာယကထာ၊ ဥပစာရစကား
တည်း။ နိပ္ပရိယာယတောပန၊ ဆတ်ဆတ်အားဖြင့်ကား။ ဝိစိဝရသန္တုဋ္ဌေန၊
သုံးတည်သော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်သည်။ သဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စတုတ္ထံ၊
လေးတည်မြောက်သောသင်္ကန်းကို။ လဘိတွာ၊ ဤ။ အညဿ၊ တပါးသော
ရဟန်းအား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယဿ ကဿမိ၊ အမှတ်မရှိသော ရဟန်းအား။
ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှာ။ သစေနသတ္တောတိ၊ မစွမ်းနိုင်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မစွမ်း
နိုင်သည်။ သတိ၊ သော်။ ယဿပန၊ အကြပ်ရဟန်းအားကား။ ဒါတု
ကာမော၊ ပေးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောဘိက္ခု၊ သည်။
ဥဒ္ဓေသတ္ထာယဝါ၊ ပါဠိသင်အံ့သောငှာငှာငှာ။ ပရိပုစ္ဆတ္ထာယဝါ၊ အဋ္ဌကထာ
သင်အံ့သောငှာငှာငှာ။ ဂတော၊ သွားလေအံ့။ အာဂတမတ္ထေ၊ ရောက်ကာမှ။
ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဒါတုံ၊ မလေးအံ့သောငှာ။ နဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဖိဝရေ၊ သည်။
အပ္ပဟောန္တေပန၊ မလောကံသော်ကား။ ပစ္စာသာယ၊ သင်္ကန်းလျှာရနိုး
ခြင်းသည်။ သတိယာ၊ ရှိမှုကား။ အနုညာတကာလေ၊ ဘုရားခွင့်ပြုတော်
မူသော ကာလပတ်လုံး။ ဌပေတုံ၊ ငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ (တလပတ်လုံး အမိဋ္ဌာန်
ဝိကပ္ပနာ မပြုမူ၍ ထားအပ်၏ ဟုလိုသော်)။ သူဖိယုတ္တ ဖိဝရ ကာရကာနံ၊
အပ်ချည် သင်္ကန်းသို့ ဖိရင်တတ်သော သူတို့ကို။ အလာဘေန၊ မရခြင်း
ကြောင့်။ တတော၊ ထိုတလထက်။ ပရံပိ၊ လည်း။ ဝိနယကမ္မံ၊ ဝိနည်းကံကို။
ကတွာ၊ ဤ။ ဌပေတုံ၊ ငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဝိနည်းကံကို ပြု၍ ထားဟူသည်ကား အမိဋ္ဌာန်သော်လည်း တင်၍
ဝိကပ္ပနာသော်လည်းပြု၍ ထားဟုလိုသည်။

ဣမသ္မိံ၊ ဤသင်္ကန်းသည်။ ဖိတ္တေ၊ ဆွေးမြေ့သည်ရှိသော်။ ဝုန၊ တဖန်။
ဤဒိသံ၊ ဤကဲ့သို့သော သင်္ကန်းကို။ ကုတော၊ အဘယ်မှ။ လဘိသာမိ၊ ရအံ့

၂၆၈ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

နည်း။ ဣတိပန၊ သို့သား။ ဌပေတုံ၊ ဌာ။ နဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ (တိစိဝရိက်ဆောင်
သော ရဟန်းကိုရည်သည်)။ သန္တိမိစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သဇ္ဈေ
ဓဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ကောပေတိ၊ ပျက်စေ၏။

ယာနသန္တိမိမှ၊ ယာဉ်ကို သိမီးရာဉ္စ။ ယာနံနာမ၊ ယာဉ်မည်သည်ကား။
ဝဟံ၊ ပေါင်းကုပ်။ ရထော၊ ရထား။ သကဋံ၊ လှည်း။ သန္တမာနိကာ၊ အမိုး
မိုးသောရထား။ သိဝိကာ၊ ထမ်းစင်။ ပါဠိ၊ သံလျှင်း။ ဣတိတေ၊ ဤအလုံး
စုံသည်။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ ၏။ နယာနံ၊ ယာဉ်မဟုတ်။ (ထိုပေါင်းကုပ် အစရှိ
သော ယာဉ်သည် မနာသောရဟန်းအား စီးခြင်းငှာမအပ် ဟုလိုသည်)။
ဥပါဟနာပန၊ ဘိနပ်သည်ကား။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ ၏။ ယာနမေဝ၊ ယာဉ်သာ
လျှင်တည်း။ (ရဟန်းတို့အား အပ်သောယာဉ်ဟုလိုသည်) (ဟိကားဝိတ္ထာ
ရတည်း)။ ဧကဿ၊ တယောက်သော။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ ဧကော၊ တခု
သောဘိနပ်သည်။ အရညတ္ထာယံ၊ တောသွားရန်အလို့ငှာ။ ဧကော၊ တခု
သောဘိနပ်သည်။ ဧဝတပါဒကတ္တာဟ၊ ဆေးသောခြေကို မြှောက်စေ
ခြင်းငှာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥက္ကံသတော၊ အလွန်အားဖြင့်။
ဓဉ္စ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ဥပါဟနသင်္ဘာဋ၊ ဘိနပ်အပေါင်းတို့သည်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။ တတိယံ၊ သုံးခုခြောက်သော ဘိနပ်ကို။ လတိတွာ၊ ရ၍။ အညဿ၊
တပါးသောရဟန်းအား။ ဒါတဗ္ဗေ၊ အပ်၏။ ဣမသ္မိံ၊ ဤဘိနပ်သည်။
ဇိဏ္ဏေ၊ ဆွေးမြေ့သည်ရှိသော်။ အညံ၊ တပါးသော ဘိနပ်ကို။ ကုတော၊
အတယ်မှ။ လတိဿာမိ၊ ရအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဌပေတုံ၊ ဌာ။ နဝဇ္ဇတိ၊
မအပ်။

န ဝဇ္ဇတိဟူသော ဤစကားကိုသုတ္တန်နည်းအားဖြင့် ဆိုသတည်း။ ဝိနည်း
သနာနည်းအားဖြင့်ကား လူရေကိုထား၍ များစွာသော ဘိနပ်
သည်လည်း အပ်၏။

သန္တိမိစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သဇ္ဈေဓဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ကောပေတိ၊ ၏။

သယနသန္တိမိမှ၊ အိပ်ရာကို သိမီးရာဉ္စ။ သယနန္တိ၊ ကား။ မဇ္ဈော၊ ညောင်
စောင်းတည်း။ ဧကဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဧကော၊ တခုသော
ညောင်စောင်းသည်။ ဝဇ္ဇေ၊ တိုက်ဉ္စ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကော၊ သည်။ ဖိဝါ
ဌာနေ၊ နေသန့်ရာဉ္စ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥက္ကံသတော၊ အလွန်
အားဖြင့်။ ဓဉ္စမဇ္ဈော၊ တို့သည်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနှစ်ခုတို့ထက်။
ဥက္ကံ၊ အလွန်။ လတိတွာ၊ ၍။ အညဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနောဝါ၊ အားသုံး။

ဂဏသဝါ၊ ဂိုဏ်းအား၎င်း။ ဒါတဗ္ဗော၊ ၏။ အဒါတုံ၊ မပေးခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

အဒါတုံ နဝဇ္ဇတိ ဟူသောစကားကိုအယုတ္တအားဖြင့်သာ ဆိုသတည်း။

အာပတ်သင့်သောကြောင့် ဆိုသည်မဟုတ်ဟု မှတ်လေ။

သန္တိမိစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သလ္လေခဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ကောပေတိ၊ ၏။

ဂန္ဓသန္တိမိမှ၊ နံသာကို သိမှီးရာ၌။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ကဏ္ဍ၊ ကန္တ၊ န္တိ
ရောဂါဒိ အာဗာဓေ၊ ပွေး ဝဲ အရေခြောက်အစရှိသော အနာသည်။ သတိ၊
သော်။ ဂန္ဓာ၊ နံသာတို့သည်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဂန္ဓေ၊ တို့ကို။ အာဟ
ရာပေတွာ၊ ဆောင်စေ၍။ တသ္မိံ ရောဂေ၊ ထိုအနာသည်။ ဂူပသန္တေ၊ ငြိမ်း
သည်ရှိသော်။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ အာဗာဓိကာနံဝါ၊ အနာရှိသောသူ
တို့အားလည်း။ ဒါတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ဒွါရေဝါ၊ ဌ၎င်း။ ပဉ္စဂုံလိစာရဂူပနာ
ဒိသုဝါ၊ လက်ငါးချောင်းဖြင့်ကျောင်းကို လိမ်းကျံခြင်းအစရှိသည်တို့၌၎င်း။
ဥပနေတဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ရောဂေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။
တဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိပန၊ ဤသို့ကား။ ဌပေတုံ၊ ဌာ။ နဝဇ္ဇတိ၊
မအပ်။ ဂန္ဓသန္တိမိစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သလ္လေခဉ္စ၊ ကိုလည်း။
ကောပေတိ၊ ၏။

အာမိသန္တိ၊ ကား။ ဂုတ္တာဝသေသံ၊ ပါဠိတော်၌ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်း
သောအစာကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣဒံ တာနိ တောဇနာနိ၊ ထိုပါဠိတော်
၌ ဆိုပြီးသည်မှကြွင်းသော အစာဟူသည်တို့ကား။ သေယျထာ ကာမာနိ၊
အသယ်တို့နည်း ဟူမူကား။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။
ဘိက္ခု၊ သည်။ တထာရူပေ၊ ထိုနှမ်းဆန်အစရှိသည်ကို သုံးဆောင်ခြင်း
အား လျှောက်ပတ်သော။ ကာလေ၊ ၌။ ဥပကာရာယ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းငှာ။
တဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိလ တဏှာလ မဂ္ဂ မာသ နာဠိကေရာ
လောဏမစ္ဆ မံသ ဝလ္လုရ သပ္ပိ တေလ ဂုဠဘာဇနာဒိနိ၊ နှမ်း ဆန် ဝဲ
နောက်ဝဲလွန်း အုန်းသီး ဆားနည်းသောငါးခြောက် အမဲခြောက် ထော
ပတ် ဆီ တင့်လဲအိုး အစရှိသည်တို့တည်း။ တာနိ၊ ထိုနှမ်း ဆန် စသည်
တို့ကို။ အာဟရာပေတွာ၊ ဆောင်စေ၍။ ဌပေတိ၊ ၏။ သောဘိက္ခု၊ ထို
ရဟန်းသည်။ ဝဿကာလေ၊ မိုဃ်းကာလ၌။ ကာလဓိဿဝ၊ စောစော
ကလျှင်။ သာမဏေရဟိ၊ တို့ကို။ ယာဂုံ၊ ယာဂုကို။ ပစာပေတွာ၊ ချက်
စေ၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ စား၍။ သာမဏေရ၊ သာမဏေ၊ ဥဒက ကဒ္ဒမေ၊ ရေညှန်
ရှိသောအခါ၌။ ဂါမံ၊ သို့။ ပဝိသိတုံ၊ ဝင်ခြင်းငှာ။ ဒုက္ခံ၊ ခင်းရဲစွာ၏။

အသုကကုလံ၊ ဤမည်သောအမျိုးသို့။ ဂန္ဓာ၊ ဤ။ မယံ၊ ၏။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ နိသိန္နဘာဝံ၊ နေသောအဖြစ်ကို။ အာရောစေဟိ၊ ကြားလေလော။ အသုကကုလတော၊ ဤမည်သောအမျိုးမှ။ ဒမိအာဒိနိ၊ နှိမ်နင်းအစရှိသည်တို့ကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ချေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပေသေသိ၊ စေ၏။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ ဂါမံ၊ သို့။ ပဝိသိဿထ၊ ဝင်ကုန်အံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေဝိ၊ ဆိုသော်လည်း။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဂါမော၊ သည်။ ဒုပ္ပဝေသော၊ ဝင်နိုင်ခဲ့၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ၏။ တေ၊ ထိုသာမဏေတို့သည်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဟောတု၊ ထိုသို့မူလည်းဖြစ်စေ။ တုမှ၊ တို့သည်။ အစ္ဆထ၊ နေကုန်လော။ မယံ၊ တို့သည်။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ ပရိယေသိတွာ၊ ဤ။ အာဟရိဿာမ၊ ဆောင်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တော၊ ဤ။ ဂါမံ၊ သို့။ ဂန္ဓန္တိ၊ သွားကုန်၏။ အထပစ္ဆာ၊ မှ။ သာမဏေရော၊ သည်။ ဒမိအာဒိနိ၊ နှိမ်နင်းအစရှိသည်တို့ကို။ အာဟရိတွာ၊ ဤ။ ဘတ္တန္တု၊ ဆွမ်းကို၎င်း။ ဗျဉ္ဇနန္တု၊ ဟင်းလျာကို၎င်း။ သမ္ပာဒေတွာ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဥပနေတိ၊ ဆောင်၏။ တံ၊ ထိုဆွမ်းကို။ ဘုဉ္ဇန္တုသေဝ၊ စားလျက်လျှင်။ ဥပဋ္ဌာကာ၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ ပဟိဏန္တိ၊ ပို့ကုန်၏။ တတောဝိ၊ ထိုအလုပ်အကျွေးတို့သည် ပို့သော ဆွမ်းမှလည်း။ မနာပံ မနာပံ၊ ကောင်းနိုးရာ ကောင်းနိုးရာကို။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။ အထပစ္ဆာ၊ ထိုနေောင်မှ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ အတ္တန္တိ၊ လာကုန်အံ့။ တတောဝိ၊ ထိုဆွမ်းမှလည်း။ မနာပံ မနာပံ၊ ကို။ ဂိပါယာမကံ၊ လည်ကိုဆန့်၍။ ဘုဉ္ဇတိယေဝ၊ စားသလျှင် ကတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ စတုသာသမ္ပိ၊ လေးလကိုလည်း။ ဝိတိနာမေတိ၊ လွန်စေ၏။ အယံဘိက္ခု၊ ကို။ မုဏ္ဍကုဋုမ္ဘိကဇီဝိကံ၊ ဦးပြည်းသူကြွယ်၏ အသက်မွေးခြင်းကို။ ဇီဝတိတိ၊ အသက်မွေး၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သမဏဇီဝိကံ၊ ရဟန်း၏ အသက်မွေးခြင်းကို။ ဇီဝတိတိ၊ အသက်မွေး၏ဟူ၍။ နဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာမိသသန္ဓိဓိနာမ၊ အာမိသကို သိမှီးသောရဟန်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခုနောပန၊ ၏ကား။ ဝသနဋ္ဌာနေ၊ နေရာ၌။ ကောတဏ္ဍုလနာဠိ၊ တကွမ်းစားသောဆန်၎င်း။ ဧကော၊ တခုသော။ ဂုဠပိဏ္ဍော၊ တင်လဲခဲ၎င်း။ စတုဘာဂမတ္ထံ၊ တင်လဲ လေးဘို့တဘို့ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်၎င်း။ ဣတိဣဒံ ဧတ္ထကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ကို။ အကာလေ၊ အခါမဟုတ်သည်၌။ သမ္ပတ္တ စောရာနံ၊ ရောက်လာသောခိုးသူတို့၏။

အတ္ထာယ၊ ဌာ။ နိဓေတုံ၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဓေတုံ၊
 ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ နည်း။ တေ၊ ထိုခိုးသူတို့သည်။ ဧတ္ထကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်
 ရှိသော။ အာမိသပဋိသန္ဓာရံ၊ အာမိသဖြင့် စေ့စပ်ခြင်းကို။ အလတန္တ၊
 မရကုန်သည်ရှိသော်။ ဇိဝိတာပိ၊ အသက်မှလည်း။ ဝေါရောပေယျံ၊ ချကုန်
 ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထကံ၊ ဤမျှသော အာမိသသည်။ သစေ နတ္ထိ၊
 အံ့။ အာဟာရာပေတွာပိ၊ ဆောင်စေ၍လည်း။ ဌပေတုံ၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ဧ။
 အဖာသုကကာလေစ၊ မကျန်းမသာရှိသောအခါ၌လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအာမိသ
 တို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်အာမိသသည်။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်၏။ တံ၊ ထိုအပ်သော
 အာမိသကို။ အတ္တနာပိ၊ သည်လည်း။ ပရိတုဉ္စိတုံ၊ စားအံ့သောဌာ။
 ဝဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ကပ္ပိယကုဋိယံပန၊ ကပ္ပိယကုဋိ၌ကား။ ဗဟုံ၊ များစွာ။
 ဌပေန္တဿာပိ၊ ထားသောရဟန်းအားလည်း။ သန္နိဓိနာမ၊ မည်သည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ တထာဂတဿပန၊ အားကား။ တဏှုလနာဠိအာဒိသု၊ တကွမ်း
 စားသောဆန် အစရှိသည်တို့တွင်။ ယံကိဉ္စိဝါ၊ တစုံတခုသောအာမိသကို
 ၎င်း။ စတုရကနမတ္ထံ၊ လေးတောင် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝိလောတိက
 ခဏ္ဍံဝါ၊ ပုဆိုးစကို၎င်း။ ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုသည်။ မေ၊ အား။ အဇ္ဇဝါ၊ ယနေ့
 အလို့ငှာ၎င်း။ သွဝါ၊ နက်ဖန်အလို့ငှာ၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဌဝိတံနာမ၊ ထားသောမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဝိသုကဒဿနအဖွင့်

၁၃။ ဝိသုက ဒဿနေသု၊ သာသနာတော်၏ တံကျင်သဘွယ်ကို
 ရှုခြင်းတို့၌။ နစ္စံနာမ၊ ကခြင်းမည်သည်ကား။ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။
 နစ္စံ၊ ကခြင်းတည်း။ တံ၊ ထိုကခြင်းကို။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးသို့။ ဂစ္ဆန္တေနာပိ၊
 သွားသောရဟန်းသည်လည်း။ ဂိဝံ၊ လည်ကို။ ပဿာရေတွာ၊ ဆန့်၍။
 ဒဠု၊ ရှုခြင်းဌာ။ နဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဧတ္ထ၊ ဤကခြင်းကိုရှုရာ၌။ ဝိတ္ထာရ
 ဝိနိစ္ဆယောပန၊ အကျယ်ဖြစ်သော အဆုံးအဖြတ်ကိုကား။ * သမန္တ
 ပါသာဒိကာယံ၊ သမန္တပါသာဒိက အမည်ရှိသော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌။
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဧတ္ထ၊ ဤနစ္စံဟူသော ပုဒ်၌
 (ဤမဇ္ဈိမသီလ အရာ၌လည်းဟူ)။ ဝေဒိတဗ္ဗောယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေတထာ၊
 ဟူ။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ သိက္ခာပဒသံယုတ္တေသု၊ သိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်ကုန်
 သော။ သုတ္တပဒေသု၊ ထုတ်ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဝိတ္ထာရဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ သမန္တ

* ဝိ-ဋ္ဌ ၃-၂၀၁။

ပါသဒိကာယံ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ခေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ ဣတော၊ ဤသိက္ခာပုဒ်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဧတ္တကမ္ပိ၊ ဤမျှလောက်သော စကားကိုလည်း။ အဝတ္တော၊ ဤ။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော သိက္ခာပုဒ်၌။ ယောဇနမတ္တမေဝ၊ အနက်ယောဇနာခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဖွင့်ကုန်အံ့။

ပေက္ခန္တိ၊ ကား။ နဋသမဇ္ဇံ၊ ကချေသတင်တည်း။ အက္ခာနန္တိ၊ ကား။ ဘာရတ ရာမ ယုဇ္ဈနာဒိကံ၊ ဘာရတမင်း ရာမမင်းတို့၏ စစ်ထိုးခြင်း အစရှိသည်တည်း။ ယသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌ။ တံ၊ ထိုစစ်ထိုးသောစကားကို။ ကထိယတိ၊ ပြောဟော၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်သို့။ ဝန္တုမ္ပိ၊ သွားခြင်းငှာလည်း။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ပါဏိသရန္တိ၊ ကား။ ကံသတာဉ္စ၊ ကြေးခွက်သံတည်း။ (ခွက်ခွင်း သံတည်း လည်းဟူ)။ ပါဏိတာဉ္စ၊ လက်ခုပ်တီးသံတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေတာဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ဃနတာဉ္စ၊ မောင်းကြေးနင်းအသံတည်း။ (စည်စုတ်သံလည်းဟူ၏)။ မန္တေန၊ မန္တန်ဖြင့်။ မတသရီရဌာပနံ၊ သူထေကောင်ကိုထစေခြင်း။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သောသူတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုမ္ဘထုနန္တိ၊ ကား။ စတုရသမ္ဘာဗ္ဗဏကတာဉ္စ၊ လေးထောင့်ရှိသော တူရိယာအသံတည်း။ ကုမ္ဘသမ္ဘံ၊ အိုးစည်သံတည်း။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဧကေ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သောဘနကန္တိ၊ ကား။ နဋာနံ၊ ကချေသည်တို့ကို။ အဗ္ဗောတ္တိရဏံ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သောဘနကရဏံ၊ ဆန်းကြယ်စွာသောမိန်းမရုပ် ယောက်ျားရုပ်စသည်ကို ပြုခြင်းတည်း။ ပဋိဘာနစိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်စွာသော မိန်းမရုပ်ယောက်ျားရုပ်စသည်ကို ပြုခြင်းတည်း။ (နှစ်ပုဒ်အနက်တူ၏)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စဏ္ဍာလန္တိ၊ ကား။ အယောဂုဠကီဠာ၊ သံထွေကစားခြင်းတည်း။ စဏ္ဍာလာနံ၊ ခွန်းစဏ္ဍားတို့၏။ သာလဇောဝနကီဠာ၊ စရပ်ကိုဆေးသော ကစားခြင်းတည်း။ (နေရာကိုဆေးသော ကစားခြင်းလည်းဟူ)။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝံသန္တိ၊ ကား။ ဝေဠု၊ ဝါးကို။ ဥဿာပေတွာ၊ ထောင်၍။ ကီဠနံ၊ ကစားခြင်းတည်း။

ဇောဝနန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌိဇောဝနံ၊ အရိုးဆေးခြင်းတည်း။ (အရိုးဆေးကစားခြင်းလည်းဟူ)။

အဘယ်သို့လျှင် အရိုးဆေးကစားခြင်း ဖြစ်သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍
ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ကေစွေသု၊ အစရှိသောပါဌ်ကိုမိန့်သတည်း။
ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ကေစွေသု၊ အချိုကုန်သော။ ဇနပဒေသု၊ တို့၌။ ကာလင်္ကတေ၊ သေကုန်
ပြီးသော။ ဉ္ဗတကေ၊ တို့ကို။ န ဈာပေန္တိ၊ မီးမတုတ်ကုန်။ (မီးမတိုက်ကုန်
လည်းဟူ)။ နိဇဏိတွာ၊ မြေ၌မြှုပ်၍။ ဌပေန္တိ၊ ထားကုန်၏။ အထပစ္ဆာ၊
ထိုနောင်မှ။ နေသံ၊ ထိုသေကုန်ပြီးသောသူတို့၏။ ပူတိဘူတံ၊ ပုပ်သည်ဖြစ်
၍ ဖြစ်သော။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ဉ တွာ၊ ၍။ နိဟရိတွာ၊ ဖော်၍။ အဋ္ဌိနိ၊
အရိုးတို့ကို။ ခေဝိတွာ၊ ဆေး၍။ ဂန္ဓေဟိ၊ နံသာတို့ဖြင့်။ မက္ခေတွာ၊
ဝှမ်းကုံး၍။ ဌပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအဆွေအမျိုးတို့သည်။ နက္ခတ္တကာ၊
လေ၊ သဘင်ပြုသော ကာလ၌။ ဧကသ္မိံ ဌာနေ၊ တခုသောအရပ်၌။ အဋ္ဌိနိ၊
တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဧကသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ သုရာဒိနိ၊ သေအစရှိသည်တို့ကို။
ဌပေတွာ၊ ၍။ ရောဒန္တာ ပရိဒေဝန္တာ၊ ဝိုကုန်လျက် ဝိုကုန်လျက်။ သုရံ၊
ကို။ ပိဝန္တိကိရ၊ ကုန်သတတ်။

ထိုစကားကို ဘုရားဟောပါဌ်ဖြင့် သိစေလိုသည်ဖြစ်၍ ဝုတ္တမ္ပိစေတံ။ပ။
ဝဒါမိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ ဝဒါမိတိ၊ ဟူ၍။ တေမ္ပိဝစနံ၊ ထိုစကားကိုလည်း။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒက္ခိဏေ
သု၊ တောင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဇနပဒေသု၊ ဇနပုဒ်တို့၌။ အဋ္ဌိဓောဝနံနာမ၊
အရိုးဆေးကစားခြင်းမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရိုးဆေးကစား
ခြင်း၌။ ဗဟု၊ များစွာသော။ အန္တမ္ပိ၊ ထမင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
ပါနမ္ပိ၊ အဖျော်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ခဇ္ဇကမ္ပိ၊ ခဲဘွယ်သည်လည်း။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဘောဇ္ဇမ္ပိ၊ စားဘွယ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေလမ္ပိ၊ ဆီသည်
လည်း အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (လောဏမ္ပိဟူ၍လည်း တေလမ္ပိအရာ၌ ပါဌ်ရှိကြ၏။
လောဏမ္ပိ၊ ဆားသည်လည်းဟု သမ္ပန်)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧတံဓောဝနံ၊ ထိုသို့
အရိုးဆေးခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံဓောဝနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ န ဝဒါမိ၊ မမူ။ ကေစွေပန၊ အချိုသော
ဆရာဟိုသည်ကား။ ဣန္ဒဇာလေန၊ မျက်ကွက်ဖြင့်။ အဋ္ဌိဓောဝနံ၊ အရိုး
ဆေးခြင်းသည်။ ဓောဝနံ၊ ဓောဝနမည်၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊
ကုန်၏။

ဟတ္ထိယုဒ္ဓါဒိသု၊ ဟတ္ထိယုဒ္ဓ အစရှိသည်တို့၌။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဟတ္ထိ
 အာဒိတိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ယုဇ္ဈတံ၊ စစ်ထိုးခြင်းငှာ။ နေဝ ဝဇ္ဇတိ၊
 မအပ်။ တေ၊ ထိုဆင်အစရှိသည်တို့ကို။ ယုဇ္ဈာပေတံ၊ စစ်ထိုးစိမ့်သောငှာ။
 န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ယုဇ္ဈန္တေ၊ စစ်ထိုးကုန်သော ဆင်အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဠ၊
 ရှုခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ နိဗ္ဗုဒ္ဓန္တိ၊ နိဗ္ဗုဒ္ဓိဟူသည်ကား။ မလ္လယုဒ္ဓံ၊
 လက်ဝန်းလုံးခြင်းလျှင်တည်း။ ဥယျောဓိကန္တိတ္ထေ၊ ဤ။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်
 ၌။ သမ္ပဟာရော၊ စစ်ထိုးခြင်းသည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တံဌာနံ၊ သည့်
 ဥယျောဓိကံ၊ ဥယျောဓိကမည်၏။ ဗလဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ဗလဂဏနဌာနံ၊
 ပစ်သည်ကို ရေတွက်ရာအရပ်တည်း။ သေနာဓိယူဟန္တိ၊ သေနာဓိယူတံ
 ဟူသည့်ကား။ သေနာနိဝေသော၊ စစ်သည်ကို စုဝေးခြင်းတည်း။

အဘယ်သည်လျှင် သေနာနိဝေသ မည်သနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍
 ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ သကဋဗျူဟာဒိဝသေန သေနာယ နိဝေသနံ
 ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

သကဋဗျူဟာဒိဝသေန၊ လှည်းဦးဆိုင်ကဲ့သို့ စုဝေးခြင်း အစရှိသည်တို့၏
 အစွမ်းအားဖြင့်။ သေနာယ၊ စစ်သည်တို့။ နိဝေသနံ၊ စုဝေးခြင်းတည်း။

အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် စက္ကဗျူဟာ ပဒုမ္မာဟူသောကိုယူ။ သကဋဗျူဟာဟူသည်
 ကား လှည်းဦးဆိုင်ကဲ့သို့ ဦးတိုက်ဆွဲခြင်းတည်း။ စက္ကဗျူဟာဟူသည်
 ကား စက်ဝန်းကဲ့သို့ ထက်ဝန်းလျှင်ရံခြင်းတည်း။ ပဒုမဗျူဟာဟူသည်
 ကား ကြာပဒုမာအထပ်ကဲ့သို့ အထပ်ထပ် စစ်ထိုးခြင်းတည်း။

အနိကဿနန္တိ၊ ကား။ တယော ဟတ္ထိ ပစ္ဆိမံ ဟတ္ထာနိကန္တိ အာဒိနာ၊ ဤ
 သို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တဿ၊ ဝိနည်းပါဠိ၌ ဟောတော်မူအပ်
 သော။ အနိကဿ၊ ဆင်အပေါင်းစသည်ကို။ ဒဿနံ၊ ရှုခြင်းတည်း။

၁၄။ ဧတ္ထ တေသ္မိံ ကိဠန္တေန၊ ထိုကစားခြင်း၌။ ပမာဒေါ၊ မေ့လျော့
 ခြင်းသည်။ တိဌတိ၊ ၏။ ဣတိဟသ္မာ၊ ထိုသို့မေ့လျော့ခြင်း၏ တည်ရာဖြစ်
 သည်၏ သတ္တိကြောင့်။ တံကိဠန္တံ၊ သည်။ ပမာဒဌာနံ၊ မည်၏။ ဇူတဉ္စ၊
 အံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ သို့အံသည်ကား။ ပမာဒဌာနဉ္စ၊ မေ့လျော့
 ခြင်း၏ တည်ရာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံကိဠန္တံ၊
 သည်။ ဇူတပမာဒဌာနံ၊ မည်၏။ အဿကိဠနဿ၊ အား။ (၏လည်းဟူ)။
 ဧကေကာယ၊ တခုတခုသော။ ပန္နိယာ၊ အစဉ်၌။ အဋ္ဌအဋ္ဌပဒါနိ၊ ရှစ်ကွက်
 ရှစ်ကွက်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံကိဠန္တံ၊ သည်။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ်

အဋ္ဌပဒံ၊ မည်၏။ (ဝိပြိုဟ်တုတည်း။ ဝိပြိုဟ်စစ်ကား အဋ္ဌ ပဒါ ယဿာတိ အဋ္ဌပဒံဟုပြု)။ ဒသပဒေဝိ၊ ဆယ်ကွက်ကစားခြင်း၌လည်း။ သေဝ နယော၊ တည်း။ အာကာသန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌပဒ ဒသပဒေသုဝိယ၊ ရှစ်ကွက် ဆယ်ကွက် ကစားခြင်းတို့၌ကဲ့သို့။ အာကာသေယော၊ ကောင်းကင်၌သာ လျှင်။ ကိဠနံ၊ တည်း။

ကောင်းကင် ဟင်းလင်းသော အပြင်တို့၌ လက်အစရှိသည်တို့ဖြင့် ရှစ်ကွက် ဆယ်ကွက် အစရှိသည်တို့ကိုပြု၍ ကစားခြင်းဟုလိုသည်။

ပရိဟာရပထန္တိ၊ ကား။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ နာနာပထမဏှလံ၊ အထူးထူးသော အကြောင်းအဝန်းကို။ ကတွာ၊ ဤ။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသောအရပ်သို့။ ဗု ဟရိတဗ္ဗပထံ၊ ဆောင်အပ်သောအကြောင်းကို။ ပရိဟရန္တ ဘနံ၊ ဆောင်ကုန် သော သူတို့၏။ ကိဠနံ၊ တည်း။ သန္တိကန္တိ၊ ကား။ သန္တိကကိဠနကိဠနံ၊ ဇယ်ချ၍ ကစားခြင်းဖြင့် ကစားခြင်းတည်း။

အဘယ်သို့လျှင် သန္တိကကိဠနသည် ဖြစ်သနည်းဟု သူ့စောဒနာကို မြေတော်မူလို၍ ကေဇ္ဈံ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

ကေဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဌဝိတာ၊ ထားအပ်ကုန်သော။ သာရိယောဝဂါ၊ သစ်သားနှစ်တို့ကို၎င်း။ သက္ခရာယောဝဂါ၊ ကျောက်စစ်တို့ကို၎င်း။ အစာ လေန္တာ၊ မလှုပ်စေကုန်မူ၍။ နဓေနေဝ၊ လက်သည်းဖြင့်သာလျှင်။ အပနေန္တိ စ၊ ပယ်လည်းပယ်ကုန်၏။ ဥပနေန္တိ စ၊ ဆောင်လည်းဆောင်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောက်စစ် သစ်သားနှစ်တို့တွင်။ ကာစိ၊ တစုံတခုသော ကျောက်စစ် သစ်သားနှစ်သည်။ သစေ စလတိ၊ အကယ်၍လျှင်ခွဲအံ့။ ပရာဇလော၊ ရှုံးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေရူပါယ၊ ခံသာ။ ကိဠာယ၊ ကစားခြင်း။ တံ၊ ထိုပန္တိကဟူသော စကားသည်။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ခလိကန္တိ၊ ကား။ ဇူတဖလကေ၊ အံကစားသော ပျဉ်၌။ ပါသကကိဠနံ၊ အံကစားခြင်း တည်း။ ဒိဃဒဏှကေန၊ ရှည်သောနှင်ဒဏ်ဖြင့်။ ရဿဒဏှကံ၊ တိုသော နှင်ဒဏ်ကို။ ပဟရဏကိဠနံ၊ ခတ်၍ကစားခြင်းကို။ သဋ္ဌိကာဇုတိ၊ သဋ္ဌိက ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ကြေးသားခပ်၍ ကစားခြင်းဟုလိုသည်)။ သလာက ဟန္တကန္တိ၊ ကား။ လာခါယဝဂါ၊ ချပ်ရည်ဖြင့်၎င်း။ မဉ္ဇုဋ္ဌိကာယဝဂါ၊ ထန်းကျပ်ရည်ဖြင့်၎င်း။ ဝိဋ္ဌဉဒကေနဝဂါ၊ မုံ့ရည်ဖြင့်၎င်း။ သလာကဟန္တံ၊ ဝါးခြမ်းစိတ်ကို။ တေမေတွာ၊ ဆွတ်၍။ ကိဟောတု၊ အသို့ဖြစ်ကုန်

ဝါးခြမ်းစိတ်ကို။ တေမေတွာ၊ ဆွတ်၍။ ကိဟောတု၊ အသို့ဖြစ်ကုန်

၂၆

သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝံတွာ၊ ဤ။ ဘူမိယံဝါ၊ ဌာသင်း။ ဘိတ္တိယံဝါ၊ နံရံဌာ
 သင်း။ တံ၊ ထိုဝါးခြင်းစိတ်ကို။ ပဟရိတွာ၊ ခပ်၍။ ပာတ္တိအဿာဒိ ရူပဒဿန
 ကိဉ္ဇနံ၊ ဆင် မြင်း အစရှိသော အရပ်ကိုပြ၍ ကစားခြင်းတည်း။ အက္ခန္တိ၊
 ဟူသည်ကား။ ဂုဠကိဉ္ဇာ၊ ဂုဠညင်းကစားခြင်းတည်း။ ပဏ္ဏနာဠိကံ၊ ထန်းရွက်
 ထမ်းပိုးကို။ ပင်္ကဓိရံဣတိ၊ ပင်္ကဓိရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ တံ၊ ထိုထန်းရွက် ထမ်းပိုး
 ကို။ ဓမ္မေန္တာ၊ မှုတ်ကုန်လျက်။ ကိဉ္ဇန္တိ၊ ကစားကုန်၏။ ဝဏ်ကန္တိ၊ ဟူသည်
 ကား။ ဂါမဒါရကာနံ၊ ရွာသူသားငယ်တို့၏။ ကိဉ္ဇနကံ၊ ကစားဘွယ်
 ဖြစ်သော။ ခုဒ္ဒကနင်္ဂလကံ၊ ထွန်ငယ်တည်း။ သံပရိဝတ္တနကိဉ္ဇာ၊ တန်း
 ကစားခြင်းကို။ မောက္ခစိကာဣတိ၊ မောက္ခစိကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။

မောက္ခစိကာဟူသောပုဒ်၏အဖွင့်ကို သံပရိဝတ္တနကိဉ္ဇာဟု ဆရာဆို၏။
 သံပရိဝတ္တနကိဉ္ဇဟူသည်ကား - အဘယ်နည်းဟု ဆူမေးတွယ်ရှိ၍ ထို
 အမေးကို ဖြေခြင်းငှာ အာကာသေ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။
 ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အာကာသေ၊ ဟင်းလင်းသောအပြင်၌။ (ကောင်းကင်၌လည်းဟူ)။ ဒဏ္ဍကံ၊
 လှံဒဏ်ကို။ ဂဟေတွာဝါ၊ ကိုင်၍သင်း။ ဘူမိယံ၊ ဌာ။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။
 ဌပေတွာဝါ၊ ဤသင်း။ ဟေဠုပရိယဘာဝေန၊ အောက်အထက် ပြန်သည်၏
 အဖြစ်အားဖြင့်။ ပရိဝတ္တနကိဉ္ဇာ၊ ပြောင်းပြန်ကစားခြင်းတည်း။ ဣတိအယံ
 အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တာလပဏ္ဏာ
 ဒီဟိ၊ ထန်းရွက်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဝါတပ္ပဟာရေန၊
 လေခပ်ခြင်းကြောင့်။ ပရိတ္တမနစက္ကံ၊ လည်သောစကြာကို။ ခိနုလိကံဣတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ ပဏ္ဏနာဠိကံ၊ ထန်းရွက်အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော
 ငယ်ကို။ ပဏ္ဏာဠိကံဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ တာယ၊ ထိုထန်းရွက်
 အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ခွက်ငယ်ဖြင့်။ ဝါဠိကာဒိနိ၊ သဲအစရှိသည်
 တို့ကို။ ဓိနန္တာ၊ ခြင်ကုန်လျက်။ ကိဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ရထကန္တိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒက
 ရထံ၊ ရထားငယ်တည်း။ နေကန္တိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကနေမေဝ၊ လေးငယ်လျှင်
 တည်း။ (နှစ်ပုဒ်တို့၌ ကအက္ခရာ ခုဒ္ဒကအနက်ကို ဟောသတည်းဟု
 သိစေခြင်းငှာ ခုဒ္ဒကသဒ္ဒါနှင့်သံဝတ္ထနာကိုပြသတည်း။)။ အာကာသေဝါ၊
 ဌာသင်း။ ဝိဠိယံဝါ၊ ကျောက်ကုန်း၌သင်း။ အက္ခရဇာနနကိဉ္ဇာ၊ အက္ခရာကို
 သိသော ကစားခြင်းကို။ အက္ခရိကာဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ မနေသိကာ
 နာမ၊ မနေသိကာမည်သည်ကား။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ စိန္တိတဇာနနကိဉ္ဇာ၊
 အကြံကိုသိသော ကစားခြင်းတည်း။ ယထာဝဇ္ဇနာမ၊ ယထာဝဇ္ဇမည်သည်

ကား။ ကာဏ ကုဏိဓုဇ္ဇာဒိနံ၊ ကန်းယောင် ကုန်းယောင် ခွင်ယောင် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ယံယံဝဇ္ဇံ၊ အကြင်အကြင်သို့သော အပြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံတံဝဇ္ဇံ၊ ကို။ ပယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍။ ဒဿနကီဠာ၊ တည်း။

ဥစ္စာသယန မဟာသယနအဖွင့်

၁၅။ အာသန္နိတိ၊ ကား။ ပမာဏာတိတ္တန္တသနံ၊ ပမာဏထက်လွန်သော နေရာတည်း။ (တတောင့်ထွာထက် လွန်သောနေရာသည် ပမာဏာတိတ္တန္တမည်၏)။

ကီဠာသဒ္ဓါကိုဉ်၍ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌ ယထာဝဇ္ဇာ မနေသိကာ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်လျက် အတယ်ကြောင့် ယထာဝဇ္ဇံ မနေသိကာ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုလေသနည်းဟုသူစောဒနာတွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ အနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိတိဣဒံ။ပ။ ကတံ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိတိ ဣဒံပဒံ၊ ကို။ အပေက္ခိတွာပန၊ ဉ်၍ကား။ သဗ္ဗပဒေသု၊ တို့၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိသတ်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ပဏ္ဍကေတိ၊ ကား။ ပါဒေသု၊ အခြေတို့၌။ ဝါဠုပဂါနိ၊ သားရဲရပ်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ ပဏ္ဍကော၊ နေရာတည်း။ ဂေါနကောတိ၊ ကား။ ဒိဃလောမိကော၊ ရှည်သောအမွေးရှိသော။ မဟာကောဇေဝါ၊ ကော်ဇောကြီးတည်း။

ထိုကောဇောကြီး၏ အမွေးကား အတယ်မျှ ရှည်သနည်းဟု သူစောဒနာတွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ စတုရဂ်လာမိကာနိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တဿ၊ ထိုကောဇောကြီး၏ လောမာနိ၊ တို့သည်။ စတုရဂ်လာမိကာနိ၊ လက်လေးသစ်ထက် လွန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိကိရ၊ ဖြစ်ကုန်သတတ်။ ဓိတ္တကန္တိ၊ ကား။ ဝါဠုမိတြိ၊ သားရဲရပ်ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာသော။ ဥဏ္ဍာမယတ္တရဏံ၊ သားမွေးဖြင့်ပြုသော အခင်းတည်း။ ပဋိကတိ၊ ကား။ ဥဏ္ဍာမယော၊ သားမွေးဖြင့်ပြီးသော။ သေတတ္ထရဏော၊ ပြုသောခင်းနှီးတည်း။ ပဋုလိကတိ၊ ကား။ ဃနပုပ္ဖဏော၊ တခဲနက်သောပန်းပွင့်အဆာရှိသော။ ဥဏ္ဍာမယတ္တရဏော၊ သားမွေးဖြင့် ပြုသောခင်းနှီးတည်း။ ယောအတ္ထရဏော၊ အကြင်ခင်းနှီးကို။ အာမလက ပတ္တောတိဝိ၊ သျှစ်သျှားရွက်ဖြင့်ပြုသော ခင်းနှီးဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၍။ သောအတ္ထရဏော၊ ထိုသျှစ်သျှားရွက်ဖြင့်

ပြုသော ခင်းနှီးသည်။ ပဋုလိကာ၊ ပဋုလိကမည်၏။ တူလိကာတိ၊ ကား၊
 တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ တူလာနံ၊ လဲတို့တွင်။ အညတရပုဏ္ဏာ၊ တပါး
 ပါးသောလဲဖြင့် ပြည့်သော။ တူလိကာ၊ လဲဝါအစာသွတ်သော အခင်း
 တည်း။ (တိဏ္ဍံ၏အရကား သစ်ပင်မှဖြစ်သောလဲ၊ နွယ်မှ ဖြစ်သောလဲ၊
 အသီးမှ ဖြစ်သောလဲတည်း။) ဝိကတိကာတိ၊ ကား။ သီဟ ဗျဿိဒိရူပ
 ဝိစိကြော၊ ခြင်္သေ့၊ ကျားအစရှိသော အရပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။ ဥဏ္ဏာ
 မယတ္ထရဏော၊ တည်း။ ဥဒ္ဒလောမိတိ၊ ကား။ ဥဘတောဒသံ၊ နှစ်ဘက်
 အဆာရှိသော။ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊ တည်း။ ကေစိ၊ အချိုကုန်သောဆရာတို့
 သည်။ ကေတော၊ တဘက်မှ။ ဥဂ္ဂတပုပ္ဖံ၊ တက်သော ပန်းပွင့်ရှိသော။
 ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊ တည်း။ ဣတိဝိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေန္တလောမိ
 တိ၊ ကား။ ကေတောဒသံ၊ တဘက်အဆာရှိသော။ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊
 တည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဥဘတော၊ နှစ်ဘက်မှ။ ဥဂ္ဂတပုပ္ဖံ၊ တက်သော
 ပန်းပွင့်ရှိသော။ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊ တည်း။ ဣတိဝိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊
 ကုန်၏။ ကန္တိဿန္တိ၊ ကား။ ရတနပရိသိမ္ဗိတံ၊ ရတနာရွှေချည်ဖြင့်ချုပ်သော။
 ကောသေယျကန္တိဿမယ၊ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ ရွှေချည်တို့၏ အကြားအကြား၌
 ပိုးချည်တို့ဖြင့်ရက်သော အခင်းတည်း။ ကောသေယျန္တိ၊ ကား။ ရတနသိမ္ဗိ
 တမေဝ၊ ရတနာရွှေချည်တို့ဖြင့်သာလျှင်ချုပ်သော။ ကောသေယျသုတ္တ
 မယပစ္စတ္ထရဏံ၊ ပိုးချည်တို့ဖြင့်ရက်သောအခင်းတည်း။ သုဒ္ဒကောသေယျံ
 ပန၊ သက်သက်သော ပိုးချည်သည်ကား။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိနယေ၊
 ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယံပန၊ ဒိဃနိကာယအဋ္ဌကထာ၌ကား။
 တူလိကံ၊ လဲသွတ်သောအခင်းကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံသာ
 လျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေါနကာဒိနိ၊ လက်လေးသစ်ထက်လွန်သော အမွှေး
 ရှိသောကော်ဇောကြီး အစရှိကုန်သောအခင်းတို့သည်။ ရတနပရိသိမ္ဗိတာ
 နိ၊ ရတနာရွှေချည်တို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ချုပ်ကုန်မှုကား။ န ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကုန်၊
 ဣတိဣဒံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကုတ္တကန္တိ၊ ကား။ သောဠသန္တံ၊ တကျပ်ခြောက်ယောက်ကုန်သော။ နာဋ
 ကိတ္တိနံ၊ ကချေသည်မိန်းမတို့၏။ ဌတွာ၊ ရပ်၍။ နစ္စယောဝ္ဂံ၊ ကလောက်
 သော။ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ၊ တည်း။ ဟတ္ထတ္ထရံအဿတ္ထရန္တိ၊ ကား။ ဟတ္ထံ
 အဿ ဝိဋ္ဌေသု၊ ဆင်ကျောက်ကုန်း မြင်းကျောက်ကုန်းတို့၌။ အတ္ထတအတ္ထ
 ရဏာနိယေဝ၊ ခင်းအပ်ကုန်သော ခင်းနှီးတို့တည်း။ ရထတ္ထရေဝိ၊ ရထား

ခင်းနှီး၌လည်း။ သေဝန်ယော၊ ဤနည်းအတူတည်း။ အဓိနပ္ပဝေဏီတိ၊
ကား။ အဓိနစခမ္ပဟိ၊ သစ်နက်ရေတို့ဖြင့်။ မဇ္ဈမာဏေန၊ ညောင်စောင်း
ပမာဏဖြင့်။ သိဗ္ဗိတွာ၊ ချုပ်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ပဝေဏီ၊ အခင်း
တည်း။ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏန္တိ၊ ကား။ ကဒလိမိဂစမ္ပနာမ၊ ဝံပိုင်ရေ
မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန ထိုဝံပိုင်ရေဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ပဝရ
ပစ္စတ္တရဏံ၊ မြတ်သောခင်းနှီးတည်း။ ဥတ္တမပစ္စတ္တရဏံ၊ မြတ်သောခင်းနှီး။
ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ကဒလိမိဂစမ္ပ၊ ကို။
ပတ္တရိတွာ၊ ၍။ သိဗ္ဗိတွာ၊ ၍။ ကရောန္တိကိရ၊ သတတ်။ သဥတ္တရစ္ဆဒန္တိ၊
ကား။ ဥတ္တရစ္ဆဒေန၊ အထက်၌နီသော ဗိတာန်ကြက်သော ခင်းနှီး
နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပရိ၊ အပေါ်၌။ ဗန္ဓေ၊ ဖွဲ့အပ်သော။ (ကြက်အပ်
သောလည်းဟူ)။ ရတ္ထဝိတာနေန၊ နီသောဗိတာန်ကြက်နှင့်။ သဗ္ဗိ၊ တကွ။
ကတံ၊ ပြုအပ်သောခင်းနှီးတည်း။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
၏။ သေတဝိတာနမ္ပိ၊ ပြုသောဗိတာန်သည်လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အကပ္ပိယ
ပစ္စယတ္တရဏေ၊ မအပ်သောအခင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။
အသတိပန၊ သော်ကား။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနန္တိ၊ ကား။
သိယူပဓာနဉ္စ၊ ခေါင်းအုံး၎င်း။ ပါဒူပဓာနဉ္စ၊ ခြေအုံး၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
မဉ္ဇယ၊ ညောင်စောင်း၏။ ဥဘတောလောဟိတကံ၊ နှစ်ဘက်မှနီသော
အခင်းရှိသော။ ဥပဓာနံ၊ အုံးတည်း။ ဧတံ၊ ထိုနှစ်ဘက်မှအုံးရှိသော နေရာ
သည်။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဧကမေဝ၊ တလုံးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ယံပနဥပ
ဓာနံ၊ အကြင်အုံးသည်ကား။ ဥဘောသု၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပဿေယ၊
နံပါးတို့၌။ ရတ္ထံဝါ၊ နီသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဒုမဝဏ္ဏံဝါ၊ ကြီး
ဝဋ္ဋအဆင်းနှင့်တူသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိစိတြိဝါ၊ ဆန်းကြယ်
သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံဥပဓာနံပန၊ သည်။ ပမာဏယုတ္တံ၊ ပမာဏ
နှင့် ယှဉ်သည်။ သစေဟောတိ၊ အံ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ မဟာဥပဓာနံ၊ ပမာဏ
ထက် လွန်သော အုံးကြီးကိုကား။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်၏။

အုံးဝိတ် တထောင့်နှင့်တထောင့်အကြား တောင်ဆုပ်ရှိသောအုံးသည်
ပမာဏယုတ္တအုံး မည်၏။ ထိုထက်လွန်သော အုံးကား ပမာဏထက်
လွန်သော အုံးမည်၏။

အလောဟိတကာနိ၊ မနီသော အဆင်းရှိကုန်သော အုံးတို့သည်။ ခွေဝိ၊
တို့သည်လည်း။ ဝဋ္ဋန္တိယေဝ၊ အပ်ကုန်သလျှင်ကတည်း။ တတော၊ ထိုနှစ်လုံး
၌။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်ကို။ သတိတွာ၊ ၍။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော

ရဟန်းတို့အား။ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဒါတုံ၊ ငှာ။ အသက္ကောန္တော၊
မတတ်နိုင်သော ရဟန်းသည်။ မဇ္ဈေ၊ ညောင်စောင်း၌။ တိရိယံ၊ ဘိလာ။
အတ္တရိတွာ၊ ခင်း၍။ ဥပရိ၊ ၌။ ပစ္စတ္တရဏံ၊ ခင်းနှီးကို။ ဒတွာ၊ ၍။ နိပဇ္ဇိတုမ္ပိ၊
ငှာလည်း။ လမ္ဘတိ၊ ၏။ အာသန္တိအာဒိသုပန၊ ရှည်သောခြေရှိသော
ညောင်စောင်း အစရှိသည်တို့၌ကား။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဝိနည်းပါရှိ၌
ဟောတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။

ဝိနည်းပါရှိ၌ ဟောတော်မူသောနည်းဖြင့် ကျင့်အပ်၏ဟူ၍ အသယ်
သို့ ပါရှိ၌ ဟောတော်မူသနည်းဟု သူမေးတွယ်၍၍ ထိုအမေးကို
ဖြေခြင်းငှာ ဝုတ္တဗျေတံ ။ပ။ ကာတုန္တိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါး
အတ္တကား-

ဟိ-တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ အနုဇာနာမိ ။ပ။ ဘုမ္မတ္ထရဏန္တိ၊ ၍။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။
ဘဂဂတာ၊သည်။ ဝိနယော၊၌။ (အာဇာရထည့်)။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ရဟန်း
တို့။ အာသန္တိယာ၊ ပမာဏထက် လွန်သော ညောင်စောင်း၏။ ပါဒေ၊
အခြေတို့ကို။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊သုံးဆောင်စိမ့်သောငှာ။ အနု
ဇာနာမိ၊ ၏။ ပလ္လင်္ကယ၊ ၏။ ဝါဠေ၊ သားရဲရုပ်တို့ကို။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ၍။ ပရိ
ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ငှာ။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။ တူလိကံ၊ လဲသွတ်အခင်းကို။ ဝိဇေတုတံ၊
လဲကိုထုတ်၍။ ဗိဗ္ဗောဟနံ၊ အုံးကို။ ကာတုံ၊ ငှာ။ အနုဇာနာမိ၊၏။ အဝ
သေသံ၊ ကြွင်းသော လက်လေးသစ်ထက် လွန်သော အမွေးရှိသော
ကော်ဇောကြီး စသော အခင်းကို။ ဘုမ္မတ္ထရဏံ၊မြေအခင်းကို။ ကာတုံ၊ငှာ။
အနုဇာနာမိ၊၏။

၁၆။ ဥစ္ဆာဒနာဒိသု၊ ဥစ္ဆာဒန အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ မာတုကုန္တိ
ကော၊ အမိဝမ်းမှ။ နိက္ခန္တဒါရကာနံ၊ ဘွားကုန်သော သတို့သားတို့၏။
သရိရဝန္တော၊ ကိုယ်အနံ့သည်။ ဒွါဒသဝလာပတ္တကာလေ၊ တဆွဲနှစ်နှစ်
ရှိသောကာလ၌။ နဿတိ၊ ပျောက်၏။ တေသံ၊ ထိုသတို့သားငယ်တို့၏။
သရိရာနံ၊ ကိုယ်တို့၏။ ဒုဂ္ဂန္ဓဟရဏတ္တာယ၊ မကောင်းသော အနံ့ကို
ဖျောက်စိမ့်သောငှာ။ ဂန္ဓစုဏ္ဍာဒိဟိ၊ နံသာမှုန့် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဥစ္ဆာ
ဒန္တိ၊ ချေကုန်၏။ (လိမ်းကျံကုန်၏ လည်းဟူ)။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘော
ရှိသော။ ဥစ္ဆာဒနံ၊ လိမ်းကျံခြင်းသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ပုညဝန္တေ၊
ပုဉ်းရှိကုန်သော။ ဒါရကေပန၊ သူငယ်တို့ကိုကား။ ဥရုသု၊ ပေါင်တို့၌။

၁။ မာတုကုန္တိတော နိက္ခန္တဒါရကာနန္တိ ဧတေန အဏ္ဍဇဇလောဗုဇာနမေဝ
ဝါ အံ။ သီ ဇီသစ်-၃၆၅။

နိပဇ္ဇာပေတွာ၊ အိပ်စေ၍။ တေလေန၊ ဆီဖြင့်။ ဇက္ခေတွာ၊ လိမ်းကုံး၍။
ဟတ္ထ ပါဒ ဥရူ နာဘိအာဒိနံ၊ လက်ခြေ ပေါင် ချက် အစရှိသည်တို့၏။
သဏ္ဌာနသမ္ပာဒနတ္ထံ၊ သဏ္ဌာန်ကိုပြည့်စုံစေခြင်းငှာ။ ပရိမဒ္ဒန္တံ၊ နယ်ကုန်၏။
ဝေရူပံ၊ သော။ ပရိမဒ္ဒနံ၊ ဆုတ်နယ်ခြင်းသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

နှာပနန္တိ၊ ကား။ ဟေသံယေဝ ဒါရကာနံ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝန္ဓာဒိဟိ၊
နံသာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နှာပနံဝိယ၊ ရေချိုးသကဲ့သို့။ နှာပနံ၊ ရေချိုးခြင်း
တည်း။ သမ္ပာဟနန္တိ၊ ကား။ မဟာမလ္လာ၊ လက်ပန်းသည်ကြီးတို့သည်။ ဟတ္ထ
ပါဒေ၊ တို့ကို။ မုဂ္ဂရာဒိဟိ၊ ဆောက်ပုတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပဟရိတွာ၊
ခတ်၍။ ဗာဟုဝဇေန္တ ဘိယ၊ လက်ရုံးကို ပွားစေကုန်သကဲ့သို့။ ဟတ္ထပါဒေ၊
တို့ကို။ မုဂ္ဂရာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဟရိတွာ၊ ၍။ ဗာဟုဝဇနံ၊ လက်ရုံးကို ပွားပေ
ခြင်းတည်း။ အာဒါသန္တိ၊ ကား။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော။ အာဒါသံ၊
ကြေးမုံကို။ ပရိဟရိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ အဉ္ဇနန္တိ၊ ကား။
အလင်္ကာရဉ္ဇနမေဝ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းငှာ မျက်ရေးကွက်ခြင်းတည်း။
မာလာဘိ၊ ကား။ ဗဒ္ဓမာလာဝါ၊ ကုံးသောပန်းသည်၎င်း။ အဗဒ္ဓမာလာ
ဝါ၊ ကုံးသောပန်းသည်၎င်း။ မာလာ၊ ၏။ ဝိလေပနန္တိ၊ ကား။ ယံကိဉ္စိ၊
အမှတ်မရှိသော။ ဆဝိ ရာဂ ကရဏံ၊ အရေကိုတပ်စွန်းအောင်ပြုခြင်းတည်း။
မုခစုဏ္ဍံ မုခလေပနန္တိ၊ ကား။ မုခေ၊ မျက်နှာ၌။ ကာဠပိဠကာဒိနံ၊ မှည့်မည်း
ဝက်ခြင် အစရှိသည်တို့ကို။ ဟရဏတ္ထာယ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ မတ္တိကကဏ္ဍံ၊
မြေညက်ကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။ တေန၊ ထိုမြေညက်ဖြင့်။ လောဟိတေ၊
သွေးသည်။ စလိတေ၊ လှုပ်သည်ရှိသော်။ (ရွှေသည်ရှိသော်လည်းဟူ)။
သာသပကဏ္ဍံကို။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထိုမိုညှင်းမှုန့်ဖြင့်။ ဒေါသေ၊
သည်။ ခါယိတေ၊ သော်။ ဟိလကဏ္ဍံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။ တေန၊ ထို
နှင်းမှုန့်ဖြင့်။ လောဟိတေ၊ သည်။ သန္ဓိသိန္ဓေ၊ စုပြီးသော်။ ဟလိဒ္ဓိကဏ္ဍံ၊
နွမ်းမှုန့်ကို။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထိုနွမ်းမှုန့်ဖြင့်။ ဆဝိဝဏ္ဏေ၊ အရေ
အဆင်းသည်။ အာရူဠေ၊ တပ်ပြီးသော်။ မုခစုဏ္ဏေန၊ လွှင်မှုန့်ဖြင့်။ (မျက်နှာ
ချေ အမှုန့်ဖြင့်လည်းဟူ)။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ စုဏ္ဏန္တိ၊ ချေကုန်၏။ တံသဗ္ဗံ၊
ထိုအလုံးစုံသည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

ဟတ္ထဗန္ဓာဒိသု၊ လက်တန်ဆာ စသည်တို့၌။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ဝိစိတြသင်္ခ
ကပါလာဒိဟိ၊ ဆန်းကြယ်သော ခရုသင်းခွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဗန္ဓိတွာ၊

၍။ ဝိစရန္တိ။ သွားကုန်၏။ တံဝါ။ ထိုလက်ကောက် ဟန်ဆာသည်၎င်း။ အညံဝါ။ တပါးသော ဟန်ဆာသည်၎င်း။ သဗ္ဗတ္ထိ။ သော။ ဟတ္ထာဟရဏံ။ လက်ဟန်ဆာသည်။ နဝဋ္ဌတိ။ မအပ်။ အပဇရေတို့သည်။ သီခံ။ ဥဿျောင်ကို။ (ဦးစွန်းကိုလည်းဟူ)။ ဗန္ဓိတွာ၊ ထုံး၍။ ဝိစရန္တိ။ သွားကုန်၏။ သုဝဏ္ဏ စီရက မုတ္တလတာဒိတိ။ ရွှေဖြင့် စိသော ပုလဲသွယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ တံ။ ထို ဥဿျောင်ကို။ (ဦးစွန်းကိုလည်းဟူ)။ ပရိက္ခိပန္တိ။ ရစ်ကုန်၏။ တံသဗ္ဗံ။ သည်း နဝဋ္ဌတိ။ မအပ်။ အပဇရေတို့သည်။ စတုဟတ္ထံ။ လေးတောင်ရှိသော။ ဒဏ္ဍံဝါ။ တောင်ဌေးကို၎င်း။ အညံ။ တပါးသော။ အလက်တဒဏ္ဍံဝါ။ ဟန်ဆာဆင် သော နှင်ဒဏ်ကို၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ဝိစရန္တိ။ သွားကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဣတ္ထိ ပုရိသ ရူပါဒိတိ။ မိန်းမရုပ် ယောက်ျားရုပ် အစရှိသည်တို့ ဖြင့်။ ဝိစိတ္တံ။ ဆန်းကြယ်စွာသော။ သုပရိက္ခိတ္တံ။ ထက်ဝန်းကျင် ခြံသို့ရုပ် ကျားရုပ် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ရံအပ်သော။ ဘေသဇ္ဇနာဠိကံ။ ဆေးကျည် ပောက်ကို။ ဝါမပဿ၊ လက်ဝဲနံပါး၌။ ဩလဂ္ဂိတံ။ လွယ်လျက်။ ဂဟေ တွာ၊ ၍။ ဝိစရန္တိ။ ကုန်၏။ အပဇရေ၊ တို့သည်။ ကနက ရတန ပရိက္ခိတ္တ ကောသံ။ ရွှေငွေရတနာတို့ဖြင့်ရံအပ်သောအအိမ်ရှိသော။ အတိတိမိကံ။ အလွန်ထင်စွာသော။ အသိံ။ သန်လျက်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝိစရန္တိ။ ကုန်၏။ အပဇရေ၊ တို့သည်။ ပဉ္စဝဏ္ဏသုတ္တယိဗ္ဗိတံ။ ငါးပါးသော အဆင်း ရှိသော ချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော။ မကရဓန္တကာဒိတိ။ မကန်းသွား အစ ရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝိစိတ္တံ။ ဆန်းကြယ်စွာ ပြုအပ်သော။ ဓာတ္တံ။ ထီးကို။ ဂဟေ တွာ၊ ၍။ ဝိစရန္တိ။ ကုန်၏။ အပဇရေ၊ တို့သည်။ သုဝဏ္ဏ ရတတာဒိဝိစိတ္တံ။ ရွှေ ငွေ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော။ မောရပိဉ္ဇာဒိပရိက္ခိတ္တံ။ ဥဒေါင်းခြီးတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ရံအပ်ကုန်သော။ ဥပါဟနာ၊ သိနပ် တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝိစရန္တိ။ ကုန်၏။ ကေမိ၊ အချိုသောရဟန်းတို့သည်။ ရတနမတ္တာယာမံ။ တကောင်အလျားရှိသော။ စတုရင်္ဂလဝိတ္တဟံ။ လက် လေးသစ်အနံရှိသော။ ကေသန္တပရိစ္ဆေဒံ။ ဆံလည် အဝိုင်းအခြားကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ မေဃမုခေ၊ တိမ်ဝ၌။ ဝိဇ္ဇုလတံဝိယ၊ လျှပ်စစ်နှယ်ကဲ့သို့။ နလာဇေ၊ နဖူး၌။ ဥဏ္ဍိလပဉ္စံ၊ သင်းကျပ်ပြားကို။ မန္တန္တိ။ ဖွဲ့ကုန်၏။ ကေမိ၊ တို့သည်။ စူဠာမဏိံ၊ ပတ္တမြားဥဿျောင်ဆံကျပ်ကို။ ဓာရေန္တိ။ ဆောင်ကုန် ၏။ ကေမိ၊ တို့သည်။ ဓာမရဝါဠမိဇနိံ၊ ဓာမရီမည်သော သားခြီးဟပ်ကို။ ဓာရေန္တိ။ ကုန်၏။ တံသဗ္ဗံ။ သည်း။ န ဝဋ္ဌတိ။ မအပ်။

တိရစ္ဆာန်ကဏ္ဍအဖွင့်

၁၇။ အနိယျာနိကတ္တာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဂ္ဂမောက္ခာနံ၊ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်တို့၏။ တိရစ္ဆာန်ဘူတာ၊ တိ လာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကဏ္ဍ၊ စကားသည်။ တိရစ္ဆာန်ကဏ္ဍ၊ တိရစ္ဆာန်ကဏ္ဍ မည်၏။ တတ္ထ၊ ဟိုတိရစ္ဆာန်ကဏ္ဍ၌။ ရာဇာနံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်း ပြု၍။ မဟာသမ္မတော၊ မဟာသမ္မတ မင်းသည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ၊ ဤသို့ ကြီးသော ဘုန်းတန်ခိုးရှိ၏။ မဇ္ဇာတာ၊ မဇ္ဇာတ်မင်းသည်။ ဧဝံမဟာနုဘာ ဝေါ၊ ။ မ္ဗောသောကော၊ သည်။ ဧဝံမဟာနုဟာဝေါ၊ ။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်သော။ ကဏ္ဍ၊ စကားသည်။ ရာဇကဏ္ဍ၊ မည်၏။ စောရကဏ္ဍာဒိသု၊ စောရကဏ္ဍအစရှိသည်တို့၌။ သေနယော၊ တည်း။ (ရာဇာနံ အာရဗ္ဗ ပဝတ္ထာ ကဏ္ဍ ရာဇကဏ္ဍဟု မဇ္ဈိမသောပ ဒုတိယာတပွဲရိတ် ပြုလေ)။

မင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သောစကားသည် ရာဇကဏ္ဍဟူ၍၊ အတယ်သို့လျှင် မင်းကိုအကြောင်းပြု၍ဖြစ်သောစကားသည် တိရစ္ဆာန် ကဏ္ဍမည်သည် ဖြစ်သနည်းဟု သူမေးသွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်း ဌာ တေထု စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပုဒ်၏အတ္ထကား-

တေထု၊ ထိုဆယ်ပါးကုန်သော နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်၏ဘိလာဖြစ်သောစကား တို့၌။ အလုကော၊ ဤအမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဘိရူပေါ၊ အလွန် အဆင်းလှ၏။ ဒဿနိယော၊ ရှုချင်ဘွယ်ရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဂေဟသိတကဏ္ဍာ၊ ရာဂကိုမှီ၍ ဖြစ်သော စကားသည် သာလျှင်။ တိရစ္ဆာန်ကဏ္ဍ၊ တိရစ္ဆာန်ကဏ္ဍမည်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ၊ ဤသို့ကြီးသော ဘုန်းတန်ခိုးရှိသော။ သောဝိရာဇာ၊ ထိုသို့သော မင်းသည်လည်း။ ခယံ၊ ပျက်ခြင်းသို့။ ဂတော၊ ရောက်လေပြီ။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်သော။ ကဏ္ဍပန၊ စကားသည်ကား။ ကမ္မဋ္ဌာန ဘာဝေါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အဖြစ်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ စောရေသု၊ ခိုးသူတို့တွင်။ မူလဒေဝေါ၊ မူလဒေဝ အမည်ရှိသောခိုးသူသည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ၊ ဤသို့ ကြီးသော ဘုန်းတန်ခိုးရှိ၏။ မေဃောလော၊ မေဃမာလ အမည်ရှိ သော ခိုးသူသည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။

၁။ ဝေ-ဋ္ဌ ၃-၁၅၅။ မ ၂-၁၀၁။ သံ ၃-၃၆၀။ အံ ၃-၃၅၀။ ဗိ ၂-၂၁၃။ န ၃-၂၀၆။

တေသံ၊ ထိုခိုးသူတို့၏။ ကမ္ဘံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ အဟောသုရာ၊ ဩဝါရ် ရဲရင့်
ကုန်စွ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂေဟသီတကထာဝ၊ သာလျှင်။ တိရစ္ဆာနကထာ၊ ။
ယုဒ္ဓေဝိ၊ စစ်ထိုးခြင်း၌လည်း။ ဘာရတ ရာမယုဒ္ဓါဒိသု၊ ဘာရတမင်း
ရာမမင်းတို့၏ စစ်ထိုးခြင်းစသည်တို့၌။ အသုကေန၊ ဤမည်သောမင်း
သည်။ အသုကော၊ ဤမည်သော မင်းကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာရိတော၊
သတ်လေပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိဒ္ဓေါ၊ ထိုးလေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကာမဿာဒ
ဝသေန၊ ကာမဂုဏ်၌ တပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ သော။ ကထာဝ၊
သည်သာလျှင်။ တိရစ္ဆာနကထာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ တေပိနာမ၊ ထိုသူတို့
လျက်လည်း။ ခယံ၊ သို့။ ဂတော၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္ထာ၊ ဘော။
ကထာပန၊ သည်ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းသာလျှင်တည်း။ အဝိစ အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ ကို။
မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ အန္တောဒိသု၊ ထမင်းစသည်တို့တွင်။ ဧဝံဝတ္ထ
ဝန္တံ၊ ဤသို့သော အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဧဝံဂန္ဓဝန္တံ၊ ဤသို့အနံနှင့်
ပြည့်စုံသော။ ဧဝံရသဝန္တံ၊ ဤသို့အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဧဝံဗဿသမ္ပန္နံ၊
ဤသို့သော ဗာဠာနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဘောဇနံ၊ အစာကို။ ခယံ၊ တို့သည်။
ခါဒိမ္မ၊ ခဲရဘူးကုန်ပြီ။ ဘုဠိမ္မ၊ စားရဘူးကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကာမဿာဒ
ဝသေန၊ ကာမဂုဏ်၌ သာယာသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကထေတုံ၊ ဌာ။
န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ သာတ္ထကံပန၊ အကျိုးရှိသည်ကိုကား။ ကတွာ၊ ဤ။
ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဧဝံဝတ္ထာဒိသမ္ပန္နံ၊ ဤသို့သော အဆင်းစသည်နှင့်ပြည့်စုံသော။
အန္တံဝါ၊ အစာကို၎င်း။ ပါနံဝါ၊ အဖျော်ကို၎င်း။ ဝတ္ထံဝါ၊ အဝတ်ကို၎င်း။
သယနံဝါ၊ အိပ်ရာကို၎င်း။ မာလံဝါ၊ ပန်းကို၎င်း။ ဂန္ဓံဝါ၊ နံသာကို၎င်း။
သီလဝန္တာနံ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းတို့အား။ အဒမ္မ၊ ဣဘူးကုန်ပြီ။
စေတိယေ၊ ၌။ ပူဇံ၊ ကို။ ကရိမ္မ၊ ပြုဘူးကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကထေတုံ၊
ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ။ ဉာတိကထာဒိသုပန၊ အဆွေအမျိုးတို့ကိုရည်၍ ဆိုသော
စကား အစရှိသည်တို့၌ကား။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဉာတကော၊ တို့သည်။ သူရာ၊
ရဲရင့်ကုန်၏။ သမတ္ထာ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိဝါ၊ သို့၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ခယံ၊
တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိစိကြေဟိ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်သော။ ယာနေဟိ၊ ယာဉ်
တို့ဖြင့်။ ဝိစရိမ္မ၊ သွားကုန်ပြီ။ ဣတိဝါ၊ သို့၎င်း။ အဿာဒဝသေန၊
သာယာသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ ဌာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ သာတ္ထကံ
ပန၊ အကျိုးရှိသည်ကိုကား။ ကတွာ၊ ဤ။ နော၊ ငါတို့၏။ တေပိညာတကော၊
ထိုသို့ရင်းကုန်သော အဆွေအမျိုး တို့သည်လည်း။ ခယံ၊ ပျက်ခြင်းသို့။

ဂတၢ၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ ဣတိဝါ၊ သို့၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ မယံ၊ တို့သည်။ ဧဝ
 ရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဥပါဟနာ၊ တိနစ်တို့ကို။ သံဃဿ၊ အား။
 အဒမ္မ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိဝါ၊ သို့၎င်း။ ကလေတဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဂါမကဏ္ဍာပိ၊
 ရွာစကားသည်လည်း။ သုနိဝိဋ္ဌ ဗုဒ္ဓိဝိဋ္ဌ သုတိက္ခ ဗုဒ္ဓိက္ခာဒိဝသေနဝါ၊
 ကောင်းစွာတည်ခြင်း မကောင်းသောတည်ခြင်း ဝပြောခြင်း ငတ်မွတ်
 ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ အသုကဂါမဝါသိနေၢ၊ ဤ
 မည်သောရွာ၌ နေကုန်သောသူတို့သည်။ သူရာ၊ ရဲရင့်ကုန်၏။ သမတ္ထာ၊
 စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိဗုဒ္ဓိနာ အာကာရေနဝါ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဿာဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။
 ငာတ္ထကံပန၊ ကိုကား။ ကထွာ၊ ဤ။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါကုန်၏။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညို
 ကုန်၏။ ဣတိဝါ၊ သို့၎င်း။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ဂတၢ၊ ကုန်ပြီ။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်း
 သို့။ ဂတၢ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိဝါ၊ သို့၎င်း။ ဝတ္ထု၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ နိဂမ
 နဂရ ဇနပဒ ကဏ္ဍာဒိသုပိ၊ နိဂမ်း မြို့ ဇနပုဒ်စကား အစရှိသည်တို့၌လည်း။
 ဧဝေဝနယော၊ တည်း။

ဣတ္ထိကဏ္ဍာပိ၊ မိန်းမစကားသည်လည်း။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိနိ၊ အဆင်း
 သဏ္ဌာန် အစရှိသည်တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ အဿာဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ န
 ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ပ။ သဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ ပသန္နာ၊ ကုန်၏။ ပ။ ခယံ၊ သို့။ ဂတၢ၊
 ကုန်ပြီ။ ဝယံ၊ သို့။ ဂတၢ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိဧဝမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။
 သူရကဏ္ဍာပိ၊ ရဲရင့်သော စကားသည်လည်း။ နန္ဒိမိတ္တောနာမ၊ နန္ဒိမိတ္တ
 အမည်ရှိသော။ ယောဓော၊ သူရဲသည်။ သူရော၊ ရဲရင့်သည်။ အဟောသိ၊
 ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဿာဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ ဌာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။
 ပ။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ခယံ၊ သို့။ ဂတော၊ ပြီ။ ဣတိဧဝမေဝ၊
 သို့သာလျှင်။ ဝတ္ထု၊ ဌာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိသိခါကဏ္ဍာပိ၊ ခရီးဆုံစကားသည်
 လည်း။ အသုကၢ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ဝိသိခါ၊ ခရီးဆုံသည်။ သုနိဝိဋ္ဌာ၊
 ကောင်းစွာတည်၏။ ဗုဒ္ဓိဝိဋ္ဌာ၊ မကောင်းသဖြင့်တည်၏။ သူရာ၊ ရဲရင့်၏။
 သမတ္ထာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဿာဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊
 ဌာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

သူရာ သမတ္ထာဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်ကို ခရီးဆုံး၏ ရဲရင့်စွမ်းနိုင်ခြင်း
 သတ္တိမရှိခြင်းကြောင့် ဥပစာရအားဖြင့် ဆိုသတည်းဟုမှတ်လေ ဌာန
 ပစာရဟူလိုသည်။

၂၀၆

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

သဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ ပသန္နာ၊ ကုန်၏။ ပ။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ၄။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထာတိ၊ ကား။ ဥဒကဋ္ဌာနကထာ၊ ရေဆိပ်၌ဆိုသောစကားတည်း။ ဥဒကတိတ္ထကထာ၊ ရေဆိပ်၌ဆိုသောစကား။ ဣတိဣဒံစနံ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ကုမ္ဘဒါသီကထာ၊ အိုးထိန်းကျွန်မကိုဆိုသောစကားတည်း။ သာဝိဝိသိခါ၊ ထိုရေဆိပ်သည်လည်း။ (တနည်းကား)။ သာဝိ၊ ထိုအိုးထိန်းကျွန်မသည်လည်း။ ပါသာဒိကာ၊ ကြည်ညိုတွယ်ရှိ၏။ နစ္စိတုံဝါ၊ ကခြင်းငှာ၎င်း။ ဂါယိတုံဝါ၊ သိခြင်းငှာ၎င်း။ ဆေကာ၊ လိမ္မာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဿာဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ ၄။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။

ဤနစ္စိတုံ ဂါယိတုံ ဆေကာ ဟူသောစကားသည် ရေဆိပ်၏ ကခြင်းသိခြင်း သတ္တိမရှိခြင်းကြောင့် ဥပစာရစကားတည်း။

သဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ ပသန္နာ၊ ကုန်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပုဗ္ဗပေတကထာ^၁တိ၊ ဟူသည်ကား၊ အတိတဉာတိကထာ၊ လွန်လေပြီးသော အဆွေအမျိုးတို့ကိုရည်၍ ဆိုသောစကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသွန်လေပြီးသော အဆွေအမျိုးတို့ကိုရည်၍ ဆိုသောစကား၌။ ပိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်သည်။ ဝတ္ထမာနဉာတိသဒိသောဝ၊ ပစ္စပျံ့နှံ့ဖြစ်သော အဆွေအမျိုးတို့နှင့် တူသလျှင်ကတည်း။

နာနတ္ထကထာတိ၊ ကား။ ပုရိမ ပစ္ဆိမ ကထာ ဝိမုတ္တာ၊ ရှေ့စကား နောက်စကားတို့မှလွတ်သော။ အဝသေသာ၊ ရှေ့စကား နောက်စကားတို့မှကြွင်းသော။ နာနာသဘာဝါ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော။ နိရုတ္တကထာ၊ အကျိုးမရှိသောစကားတည်း။

ပုဗ္ဗပေတကထာ အစရှိသည်ကို ရှေ့စကားယူ။ လောကက္ခာယိကကထာစသည်ကို နောက်စကားယူလေ။

လောကက္ခာယိကာတိ၊ ကား။ အယံလောကော၊ ဤလောကကို။ ကေန၊ အတယ်သူသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ဘန်ဆင်းအပ်သနည်း။ အသုကေနနာမ၊ ဤ

၁။ ပုဗ္ဗပေတကထာ၌ ပေတသဒ္ဓါသည် ကာလင်္ဂတအနက်ကို ဟော၏။ ပေတ၊ ပရေတ၊ ကာလင်္ဂတ သဒ္ဓါဆုံးခုကား ပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း။

၂။ အတ္တသဒ္ဓါသည် သဘာဝအနက်ကို ဟောသောသဒ္ဓါဖြစ်ကြောင်း သိစေလို၍ သဘာဝါ-ဟု ဖွင့်သည်။

မည်သောသူသည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ဧ၊ ကာကော၊ ကျီးသည်။ အဋ္ဌိနံ၊ အရိုး
တို့၏။ သေတတ္တာ၊ ဖြူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သေတော၊ ဖြူ၏။ လောဟိ
တာနံ၊ သွေးတို့၏။ ရတ္တတ္တာ၊ နီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗကာ၊ ဗျင်းတို့
သည်။ ရတ္တာ၊ နီကုန်၏။ ဣတိဝေမာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ လောကာ
ယဘဝိတဏှသလ္လာပကထာ၊ သံသရာကို ရှည်စေတတ်သော သာသနာ
တော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောစကားကို ပြောဟောခြင်းတည်း။

သမုဒ္ဒက္ခာယိကာနာမ၊ သမုဒြာကို ကြားသောစကား မည်သည်ကား။
ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဒ္ဒေါ၊ သမုဒြာသည်။ သာဂရော၊ သာဂရမည်သနည်း။
သာဂရဒေဝေန၊ သာဂရမင်းသည်။ ခတော၊ တူးအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
သာဂရော၊ သာဂရမည်၏။ မေငါသည်။ ခတော၊ တူးအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤ
သို့။ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ၊ လက်ကိုဖြန့်သဖြင့်။ နိဝေဒိတတ္တာ၊ ကြားအပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဒ္ဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိဝေမာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။
နိရတ္ထကသမုဒ္ဒက္ခာယနကထာ၊ အကျိုးမရှိသောသမုဒြာကို ကြားသော
စကားတည်း။ ဘဝေါတိ၊ ကား။ ဝုနိ၊ ပွားခြင်းတည်း။ အဘဝေါတိ၊ ကား။
ဟာနိ၊ ယုတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ ပွား
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အဘဝေါ၊ ယုတ်ခြင်း
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံဝါတံဝါ၊ ဟူဟူငြားငြားသော။
နိရတ္ထက ကာရဏံ၊ အကျိုးမရှိသော အကြောင်းကို။ ဝတ္တာ၊ ဆို၍။ ပဝတ္ထိတ
ကထာ၊ ဖြစ်စေအပ်သောစကားသည်။ ဣတိဘဝါဘဝကထာ၊ မည်၏။

၁၈။ ဝိဂ္ဂါဟိကကထာ၊ ကား။ ဝိဂ္ဂါဟိကကထာ သာရမ္ပကထာ၊
ချုပ်ချယ်သောစကားတည်း။ (ကြမ်းတန်းသော စကားတည်းလည်းဟူ)။
တတ္ထ၊ ထိုဝိဂ္ဂါဟိကကထာ၌။ သဟိတံမေတိ၊ ကား။ မယံ၊ ၏။ ဝစနံ၊ စကား
သည်။ သဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားတို့နှင့်စပ်၏။ သိလိဋ္ဌံ၊ ပြေပြစ်၏။ အတ္ထယုတ္တံ
ကာရဏယုတ္တံ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

သဟိတံ၌ သသဒ္ဓါ၏ ယုတ္တအနက်၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်း
၎ှာ အတ္ထယုတ္တံဟု ဆိုသတည်း။ အတ္ထသဒ္ဓါသည်-

၁။ လောကာ အာယတနိစ္ဆေ ဝါဒဿာဒေနာတိ လောကာယတံ၊ လော
ကော ဝါ ဟိတံ၊ န ယတကိ တေနာတိ လောကာယတံ။
၂။ ဘဝေါတိသဿတော၊ အဘဝေါတိဥစ္ဆေဗေါ၊ ဘဝေါတိ ဝါ ကာမသုခံ၊
အဘဝေါတိ အတ္တကိလမထော-သိဋ္ဌိသစ်-၃၆၈။

အတ္ထော ပယောဇနေ သဒ္ဓါ၊ ဘိဓေယျ ဝုဒ္ဓိယံ ဓနေ။
ဝတ္ထုမ္ပိ ကာရဏေ နာသေ၊ ဟိတေ ပစ္ဆိမပဗ္ဗတေ။

ဟု အဘိဓာန်လာသောကြောင့် အကျိုးဟူသောအနက် သဒ္ဓါသည်
ဟောအပ်သောအနက် ပွားခြင်းအနက် ဥစ္စာဟူသောအနက် တည်ရာ
ဟူသောအနက် အကြောင်းဟူသောအနက် ပျက်စီးခြင်း ဟူသော
အနက် အစီးအပွားဟူသောအနက် အနောက်တောင်ဟူသောအနက်
ဤဘိုးဝါးသော အနက်တို့၌ဖြစ်၏။ ဤအရာ၌ကား အကြောင်းဟူ
သော အနက်၌ဖြစ်၏ဟု သိစေခြင်းငှာ အတ္ထယုတ္တံကို ကာရဏယုတ္တန္တိ
အတ္ထောဟု ဗုဒ္ဓဇောသအဋ္ဌကထာ အရှင်မြတ် ဖွင့်အပ်တော် မူပြန်
သတည်း။

အသဟိတန္တတိ၊ ကား။ တုယံ၊ ၏။ ဝစနံ၊ သည်။ အသဟိတံ၊ အကျိုးစီး၊
ပွားနှင့်မစပ်။ အသိလိဋ္ဌံ၊ မပြေပြစ်။ အဓိစိန္တံ တေ ဝိပရာဝတ္တန္တိ၊ ကား။
ယံဝစနံ၊ ကို။ တုယံ၊ သည်။ ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသောနေညဉ့်ပတ်လုံး။ စိတ္တ
ဝသေန၊ အလေ့အလာ ပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သုပ္ပဂုဏံ၊ အဖန်တလဲ
လဲ လေ့ကျက်အပ်၏။ တံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ မယံ၊ ၏။ ဧကဝစနေ
နေဝ၊ တခွန်းသောစကားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိပရာဝတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်၍တည်၏။
ပရိဝတ္တိတွာ၊ ဖောက်ပြန်၍။ ဌိတံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို၊
န ဇာနံသိ၊ မသိ။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ဖောက်
ပြန်၍တည်၏ ဟူသည်ကား မဟုတ်သင့် ဟုတ်သင့် တစုံတခုကို မသိဟူလို
သည် ဟူလိုသော်)။

☞ အာရောပိတော တေ ဝါဒေါတိ၊ ကား။ တဝ၊ ၏။ ဝါဒေါ၊ ဝါဒေါ၊ ဒေါသော၊
အပြစ်ကို။ မယာ၊ သည်။ အာရောပိတော၊ တင်အပ်၏။ ဓရ ဝါဒပုမောက္ခာ
ယာကိ၊ ကား။ ဒေါသမောစနတ္တံ၊ အပြစ်တင်ခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းငှာ။
စရိစရ၊ ကျင့်လေလော။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသောအရပ်သို့။ ဂန္ထာ၊ ၍။
သိက္ခ၊ သင်ဦးလေလော။ (ကျင့်လေလောလည်းဟူ)။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ နိဗ္ဗေဋ္ဌဟိဝါ သဓေ ပဟောသိတိ၊ ကား။ သယံ၊ သည်။
အတပဟောသိ၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌
သာလျှင်။ နိဗ္ဗေဋ္ဌဟိ၊ ဖြေလော။

၁၉။ ဗူတေယျကထာယံ၊ ဗူကေယျကထာ၌။ ဣဂေဇ္ဇာတိ၊ ကား။
ဣတော၊ ဤအရပ်မှ။ အသုကံနာမဌာနံ၊ ဤမည်သော အရပ်သို့။ ဂန္ထ၊

လော။ အမူတြာဂစ္ဆာတိ၊ ကာမံ။ တတော၊ ထိုအရပ်မှ။ အသုကံနာမဌာနံ၊
 ဤမည်သော အရပ်သို့။ အာဂစ္ဆ၊ လော။ ဣဒံဟရာတိ၊ ကာမံ။ ဣတော၊
 ဤအရပ်မှ။ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သောအမှုကို။ ဟရ၊ ဆောင်လော။ အမူတြ
 ဣဒံ အာဟရာတိ၊ ကာမံ။ အသုကဌာနတော၊ ဤမည်သောအရပ်မှ။ ဣဒံ
 နာမ၊ ကို။ ဣမ၊ သို့။ အာဟရ၊ တဖန်ဆောင်လော။ သင်္ခေပတောပန၊
 အားဖြင့်ကာမံ။ ဣဒံဓူတေယျကမ္ပံ၊ ဤတမန်သွားသော အမှုသည်လည်း။
 ပဉ္စသဟဓမ္မိကေစ၊ ငါးယောက်သော သီတင်းသုံးတော် တို့ကို၎င်း။
 ရတနတ္ထယဿ၊ ၏။ ဥပကာရ ပဋိသံယုတ္တံ၊ ကျေးဇူးနှင့်စပ်သော။ ဂိဟိ
 သာသနဉ္စ၊ လူတို့၏သတင်းစကားကို၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ အညေသံ၊ တို့၏။
 ဓူတေယျကမ္ပံ၊ တမန်ပြု၍ သတင်းဆောင်အမှုကို။ ကာတုံ၊ ဌာ။ နဝဇ္ဇတိ၊
 မအပ်။

၂၀။ ကုဟကာတိအာဒိသု၊ ကုဟကပုဒ် အစရှိသည်တို့၌။ အတ္ထော၊
 ဝစနတ္ထဖြစ်သောအနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယေဘိက္ခူ၊
 တို့သည်။ တိဝိဓေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ကုဟနဝတ္ထုနာ၊ အံ့ဘွယ်သရဲ
 ကို ဖြစ်စေခြင်း၏အကြောင်းဖြင့်။ လောကံ၊ လူကို။ ကုဟယန္တိ ဝိမ္ဘာပယန္တိ၊
 အံ့ဘွယ်သရဲကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဘိက္ခူ၊
 တို့သည်။ ကုဟကာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ လာဘသတ္တာ
 ရတ္ထိကာ၊ လာဘ် အရှိအသေ ပြုခြင်းကို အလိုရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။
 လပန္တိ၊ ပြောပတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။
 လပကာ၊ လပကမည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်
 မူခြင်းတည်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ နေမိတ္တိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ တို့အား။
 နိပ္ပေသော၊ လာဘ်ကို ရှာခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။
 အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ နိပ္ပေသိကာ၊
 မည်ကုန်၏။ ယေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ လာဘေန၊ မိမိလာဘ်ဖြင့်။ လာဘံ၊
 သူတပါးတို့၏လာဘ်ကို။ နိဇိဂိသန္တိ မဂ္ဂန္တိ ပရိယေသန္တိ၊ ရှာတတ်ကုန်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသိ
 တာရော၊ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသိတမည်ကုန်၏။

ဆရာ-ကုဟယန္တိ အစရှိသည်ဖြင့် ကတ္ထုသာနေ အစရှိသည်ကိုပြု၏။
 ထိုကတ္ထုသာနေ အစရှိသည်ဖြင့် အံ့ဘွယ်သရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော
 တရားအပေါင်းသည် ကုဟက စသည် မည်ကောင်းသလောဟု

၂၉၀ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာ ကုဟနာ ။ပ။ စေတံ အဓိဝစနံကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဧတံ၊ ထိုကုဟကံ အစရှိသော ပုဒ်လေးခုအပေါင်းသည်။ ကုဟနာ လပနာ နေမိတ္တိကတာ နိဗ္ဗေသိကတာ လာဇောနလာဘံ နိဗ္ဗိသနတာဟိ၊ အံဘွယ်သရဲကိုဖြစ်စေခြင်း၊ ဖြောပခြင်း နိမိတ်ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ် မိမိလာဘ်ဖြင့် သူတပါးတို့၏ လာဘ်ကို ရှာလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဧတာဟိ၊ ထိုတရားသဘောတို့နှင့်။ သမန္နာဂတာနံ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရေနပန၊ ဖြင့်ကား။ ဧတာကုဟနာဒိကာ၊ ထိုကုဟန အစရှိသည်တို့ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ။၌။ သီလနိဋ္ဌေသေ၊ သီလကိုအကျယ်ပြုရာ၌။ ပါဠိဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အဋ္ဌကထဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အာဟရိတွာ၊ ။၍။ မယာ၊ သည်။ ပကာသိတာ၊ ကုန်ပြီ။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သဒ္ဓါ အစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။ မဇ္ဈိမသီလံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။၏။

မဇ္ဈိမသီလဝတ္ထနာပြီး၏။

မဟာသီလအဖွင့်

၂၁။ ဣတော၊ ဤမဇ္ဈိမသီလမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ မဟာသီလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။၏။ အင်္ဂန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဟတ္ထ ပါဒါဒိသု၊ လက် ခြေ အစရှိသည်တို့တွင်။ ယေနကေနစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဧဝရူပေန၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အင်္ဂေန၊ အင်္ဂါနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံသောသူသည်။ ဒီဃာယု၊ ရှည်သောအသက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။၏။ ယသဝါ၊ အခြံအရံများသည်။ ဟောတိ၊ ။၏။ ဣတိအာဒိနယပွဝတ္ထံ၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော။ အင်္ဂသတ္ထံ၊ အင်္ဂါကို သိခြင်းနှင့်စပ်သော ကျမ်းတည်း။ (အင်္ဂါကို သိစေတတ်သောကျမ်းတည်း လည်းဟူ)။ နိမိတ္တန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ နိမိတ္တသတ္ထံ၊ နိမိတ်ကိုသိစေတတ်သောကျမ်းတည်း။

အဘယ်သို့လျှင် နိမိတ်ကိုသိစေသနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ပဏ္ဍာရာဇာကိရ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

ပဏ္ဍုရာဇာ၊ ပဏ္ဍုအမည်ရှိသောမင်းသည်။ တိဿော၊ သုံးခုကုန်သော။ မုတ္တာယော၊ ပုလဲတို့ကို။ မုဋ္ဌိယံ၊ လက်ဆုပ်၌။ ကတွာ၊ ရှိ။ နေမိတ္တိကံ၊ နိမိတ်ဘာသ်သောသူကို။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ မေ၊ ၏။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ သော၊ ထိုနိမိတ်ဘာသ်တတ်သောသူသည်။ ဣတောစ၊ ဤမှ၎င်း။ ဣတောစ၊ ထိုမှ၎င်း။ ဝိလောကေသိကိရ၊ မျှော်၍ကြည့်သတတ်။ တသ္မိံ သမယေစ၊ ၌လည်း။ (ဆရဂေါလိကာ၊ အိမ်မြှောင်သည်။ မက္ခိကံ၊ ယင်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်း၍။ မုတ္တာ၊ လွတ်၏)။ သော၊ ထိုနိမိတ်ဘာသ်တတ်သောသူသည်။ တံ၊ ထိုသို့ လွတ်သည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။ မုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုန၊ ဖန်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှနည်း။ (အဘယ်နှစ်ခုနည်း လည်းဟူ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌော၊ မေးလတ်သော်။ တိက္ခတ္ထံ၊ သုံးကြိမ်။ ရဝန္တဿ၊ တွန်သော။ ကုတ္တုဋ္ဌဿ၊ ကြက်၏။ သဒ္ဓံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ရှိ။ တိဿောတိ၊ သုံးခုတို့ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တံတံကာရဏံ၊ ကို။ အာဒိသိတွာ၊ ညွှန်၍။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ဘာသ်ခြင်းကို။ အနုယုတ္တာ၊ လုံ့လပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဖြစ်စေကုန်သည်ဖြစ်၍လည်းဟူ)။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။

ဥပ္ပပါတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မဟန္တာနံ၊ ကြီးစွာကုန်သော။ (ပြင်းစွာကုန်သော လည်းဟူ)။ အသနိပါတာဒိနံ၊ မိန်းမကြီးကျခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ ဥပ္ပတိတံ၊ အကြောင်းကိုဆိုသောကျမ်းတည်း။ တမ္ပိ၊ ထိုမိန်းမကြီးကျခြင်း အစရှိသည်ကိုလည်း။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဒိသန္တိ၊ ညွှန်ကုန်၏။ သုပိနန္တိ၊ ကား။ ယောနရော၊ သည်။ ပုဗ္ဗန္တသမယေ၊ မိုးသောက်အခါ၌။ သုပိနံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သောနရော၊ သည်။ ဧဝံပိပါတော၊ ဤသို့အကျိုးရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ယောနရော၊ သည်။ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သော အိပ်မက်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ တဿနရဿ၊ အား။ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သော အမှုသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သုပိနကံ၊ အိပ်မက်ဘာသ်ခြင်းကို။ အနုယုတ္တာ၊ လုံ့လပြုကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။

အင်္ဂံ နိမိတ္တံ သုပိနံ အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့ကို အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ ဟူသောပုဒ်နှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ အနုယုတ္တာဝိဟရန္တိ ဟူသောပါဌ်ကို သုပိနံ အစရှိသောပုဒ်တို့၏အဖွင့်၌ ဆိုသတည်း။

၁။ဆရဂေါလိကာယ၊ မက္ခိကာ ဂဟန္တိ မုတ္တာ-ဆဋ္ဌမူ။

လက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ဣမိနာ လံကွဏေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော
သူသည်။ ရာဇာ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣမိနာ လက္ခဏေန၊ နှင့်။ သမန္နာ
ဂတော၊ သည်။ ဥပရာဇာ၊ အိမ်ရှေ့မင်းသည်။ (မင်းငယ်သည် လည်းဟူ)။
ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိအာဒိကံ၊ ဤသို့အစရှိသောအကြောင်းကို။ အာဒိ
သန္တိ၊ ကုန်၏။ (အာဒိသန္တိကြိယာကိုလိုက်ပါ) မူသိကန္တိန္တိ၊ ကား။ ဥန္တု
ရခါယိတံ၊ ကြက်ခဲအပ်သော ပုဆိုးအစရှိသည်ကို ဆိုသောကျမ်းတည်း။
(ဟိကား၊ ဝိတ္ထာရဇောတကတည်း။ တေနာပိ၊ ထိုကျမ်းဖြင့်လည်း။
(အာဒိသန္တိဉ္စပ်ပါ) အာဟဇေ၊ ကစီတင်ပြီးသော။ ဝတ္ထဝါ၊ ပုဆိုးသည်
၎င်း။ အနာဟဇေ၊ ကစီမတင်သေးသော။ ဝတ္ထဝါ၊ သည်၎င်း။ ဣတော၊
ဤအရပ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဧဝံဆိန္န၊ ဤသို့ပြတ်သည်ရှိသော်။ ဣဒံနာမံ၊
ဤမည်သောအမှုသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဒိသန္တိ၊
ကုန်၏။ အဂ္ဂိဟောမန္တိ၊ ကား။ ဧဝရူပေန၊ သော။ ဒါရုနာ၊ ထင်းဖြင့်။
(သစ်သားဖြင့် လည်းဟူ)။ ဧဝံဟုတော၊ ဤသို့ ပူဇော်သည်ရှိသော်။ ဣဒံနာမံ၊
ဤမည်သောအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဂ္ဂိဟေနံ၊ မီးပူဇော်
ခြင်းကိုဆိုသောကျမ်းတည်း။ ဒဗ္ဗိဟောမာဒိနိပိ၊ ဒဗ္ဗိဟောမအစရှိသည်တို့
သည်လည်း။ အဂ္ဂိဟောမာနေဝ၊ မီးပူဇော်ခြင်းကို ဆိုသောကျမ်းတို့သာ
လျှင်တည်း။

ဆရာ-ဒဗ္ဗိဟောမ အစရှိသည်တို့သည်လည်း အဂ္ဂိဟောမတို့သာတည်း
အခြားမဟုတ်ဟု ဆရာဆို၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျက် အဂ္ဂိဟောမဟူ၍သာ
ဟောတော်မူတဲ့ အဘယ့်ကြောင့် ဒဗ္ဗိဟောမ အစရှိသောပုဒ်တို့ကို
ဘုရားဟောတော်မူလေသနည်းဟု သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာ
ကို ဖြေခြင်းငှာ ဧဝရူပါယ။ပ။ ဝိသုံ ဝုတ္တာနိ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သ
တည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဧဝရူပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဒဗ္ဗိယာ၊ ယောက်မဖြင့်။ ဤဒိသေဟိ၊ ဤ
သို့သဘောကုန်သော။ ကဏာဒိဟိ၊ ဆန်ကွဲစသည်တို့ဖြင့်။ (ဆန်ကျိုးအစရှိ
သည်တို့ဖြင့် လည်းဟူ)။ ဟုတော၊ ပူဇော်သည်ရှိသော်။ ဣဒံနာမံ၊ ဤမည်
သောအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဝတ္ထိဝသေန၊ ဖြစ်သည်
၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသုံ၊ အသီး။ တောနိ၊ ထိုဒဗ္ဗိဟောမ အစရှိကုန်သော
ပုဒ်တို့ကို။ (ကံထည့်)။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုကဏာဒိဟိ ဟူသောပါဌ်၌။ ကဏောတိ၊ ဟူသည်ကား။
ကုဏ္ဍကော၊ ဆန်ကွဲတည်း။ တဏ္ဍုလောတိ၊ ကား။ သာလိအာဒိနဇေဝံ၊

သလေးအစရှိသည်တို့၏၎င်း။ တိဏဇာတိနန္ဒ၊ မြက်မျိုးတို့၏၎င်း။ တဏှာ
လာ၊ ဆန်တို့တည်း။

ကဏာဒိဟိ၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် တဏှာလအစရှိသည်ကိုယူ၊ သာလိအာဒိ
နံ၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဝိဟိ ယဝ ဂေါဓမ ကုဒြိယ ကင်္ဂ ဝရက ဤ
စပါးမျိုးခုနစ်ပါးကိုယူ၊ တိဏဇာတိ၏အရကို သမန်းမြက် တောမြက်
အစရှိသည်ကိုယူ။

သပ္ပိန္နိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂေါသပ္ပိအာဒိကံ၊ နွားနို့ထောပတ် အစရှိသည်
တည်း။ (အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ကျွန်တို့ထောပတ် ဆိတ်နို့ထောပတ် အစရှိသည်တို့
ကိုယူ)။ တေလန္တိ၊ ကား။ တိလတေလာဒိကံ၊ နှမ်းဆီ အစရှိသည်တည်း။
(အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ကြက်ဆူဆီ မုံညင်းဆီ အစရှိသည်ကိုယူ)။ သာသပါဒိနိ
ပန၊ မုံညင်းအစရှိသည်တို့ကိုကား။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။
အဂ္ဂိမှိ၊ ဌ။ ပက္ခိပနံဝါ၊ ထည့်ခြင်းသည်၎င်း။ ဝိဇ္ဇံ၊ မန္တန်ကို။ ပရိဇ္ဇေပိတွာ၊
သရဇ္ဈာယ်၍။ ဇဟနံဝါ၊ မီးပူဇော်ခြင်းသည်၎င်း။ မုခဟောမံ၊ မုခဟောမ
မည်၏။

ရှေးနည်း အလိုကား မုခေန ပက္ခိပိတွာ ဟောမံ မုခဟောမံဟုပြု။
နောက်နည်းအလိုကား မုခေန ပရိဇ္ဇေပိတွာ ဟောမံ မုခဟောမံဟုပြု။
မဇ္ဈေလောပ တတိယာ တပွဲရိတ်ချည်းတည်း။

ဒက္ခိဏက္ခကဇဏ္ဍ၊ လောဟိတာဒိဟိ၊ လက်ျာညှပ်ရိုးသွေး လက်ျာပုံဆစ်
ရိုးသွေး အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဇဟနံ၊ မီးပူဇော်ခြင်းသည်။ လောဟိတဟောမံ၊
မည်၏။ အင်္ဂဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ အင်္ဂမေဝ၊ လက်ခြေ အစရှိသော
အင်္ဂါကိုသာလျှင်။ ဒိသွာ၊ ရှိ။ ဗျာကရဏဝသေန၊ ကြားခြင်း၏အစွမ်းအား
ဖြင့်။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂကျမ်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမ၊ ဤအင်္ဂဝိဇ္ဇာဟူသော နောက်
ပုဒ်၌ကား။ အင်္ဂလိဋ္ဌံ၊ လက်ချောင်းအဆစ်ကို။ ဒိသွာ၊ ရှိ။ ဝိဇ္ဇံ၊ မန္တန်ကို။
ပရိဇ္ဇေပိတွာ၊ သရဇ္ဈာယ်၍။ (ဗျာကရဏ၌စပ်)။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ကုလ
ပုတ္တော၊ အမျိုးကောင်းသားသည်။ ဟောတိဝါ၊ ဖြစ်မှုလည်းဖြစ်၏။ နော
ဟောတိဝါ၊ ဖြစ်မှုလည်းမဖြစ်။ သိရိသမ္ပန္နော၊ ဘုန်းကြွယ်သရေနှင့် ပြည့်စုံ
သည်။ ဟောတိဝါ၊ ၏။ နော ဟောတိဝါ၊ မဖြစ်။ ဣတိအာဒိ ဗျာကရဏ
ဝသေန၊ ဤသို့အစရှိသော အကြောင်းကို ကြားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
အင်္ဂဝိဇ္ဇာ၊ အင်္ဂါကိုသိခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ စာရဝတ္ထု
အာရာမဝတ္ထာဒိနံ၊ အိမ်ရာ အာရာမရာ စသည်တို့၏။ ဂုဏဒေါသသိလ္လက္ခဏ
ဝိဇ္ဇာ၊ ဂုဏ်အပြစ်ကို သိသောအတတ်တည်း။

ထိုစကား၏ ဝိတ္တာရကို ပြတော်မူလို၍ မတ္တိကာဒိဝိသေသံ အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဟိ-ဝိတ္တာရယံသာမိ၊ ထိုစကားကို အကျယ်ခွဲအံ့။ မတ္တိကာဒိဝိသေသံ၊ မြေအစ
ရှိသော အထူးကို။ (ထူးသောမြေ အစရှိသည်ကို လည်းဟူ)။ ဒိသ္မာပိ၊
၍သည်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ပရိဇ္ဇေပိတ္တာ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာပထဝီယံ၊ အောက်မြေ၌။
တိသရတနမတ္ထေ၊ အတောင်သုံးဆယ်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။
အာကာသေစ၊ ကောင်းကင်၌လည်း။ အသီတိရတနမတ္ထေ၊ အတောင်
ရှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ ၌။ ဂုဏဒေါသံ၊ ဂုဏ်အပြစ်
ကို။ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ခေတ္တဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ အဇေယျ ပသုရက္ခ ရာဇသတ္တာ
ဒိ၊ ဆိတ်ကြန် နွားကြန် ရာဇကြန် အစရှိသော။ သတ္တံ၊ တည်း။ သိဝဝိဇ္ဇာတိ၊
ကား။ သုသာနေ၊ သုသာန်သို့။ ပဝိသိတ္တာ၊ ဝင်၍။ သန္တိကရဏဝိဇ္ဇာ၊
ဗလိနတ်စာ ပေးခြင်းကို ပြုသော အတတ်တည်း။ သိင်္ဂါလရတဝိဇ္ဇာ၊
မြေခွေး မြည်သကဲ့သို့သော အတတ်တည်း။ ဣတိဝိဝစနံ၊ ကိုလည်း။
ဝိညှ၊ ဟိုသည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘူတဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ဘူတဝိဇ္ဇာမန္တော၊
ဘုတ်တိုက်အတတ်ဟု ဆိုအပ်သောမန္တန်တည်း။ (ဘုတ်ထွက်အတတ်ဟု
ဆိုအပ်သော မန္တန်လည်းဟူ)။ ဘူရိဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ဘူရိဃဇေ၊ မြေ၌။
ဝသန္တေန၊ နေလျက်။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗမန္တော၊ သင်အပ်သော မန္တန်တည်း။
အဟိဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ သပ္ပဒဋ္ဌတိကိစ္ဆနဝိဇ္ဇာစေဝ၊ မြွေခဲသည်ကို ဆေးကု
သော အတတ်သည်၎င်း။ သပ္ပါဝ္ဂါယနဝိဇ္ဇာစ၊ မြွေကိုခေါ်သောအတတ်
သည်၎င်း။ အဟိဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ ဝိသဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ယာယဝိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်။
ပုရာဏဝိသံဝါ၊ အဆိပ်ဟောင်းကိုမူလည်း။ ရက္ခန္တိ၊ မြစ်ကုန်၏။ နဝိသံဝါ၊
အဆိပ်သစ်ကိုမူလည်း။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ သာဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝိသဝိဇ္ဇာ၊
မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသဝန္တမေဝ၊ အဆိပ်ကို အန်စေတတ်သော အတတ်
သာလျှင်တည်း။ ဝိစ္ဆိကဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ဝိစ္ဆိကဒဋ္ဌတိကိစ္ဆနဝိဇ္ဇာ၊ ကင်းခြီး
ကောက် ခဲသည်ကို ဆေးကုသော အတတ်တည်း။ မူသိကဝိဇ္ဇာယဝိ၊ မူသိက
ဝိဇ္ဇာ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဇေသဝနယော၊ ဤနည်းအတူတည်း။ သကုဏ
ဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ သပက္ခက အပက္ခက ခွိပဒ စတုပ္ပဒါနံ၊ အတောင်ရှိ
အတောင်မရှိ အခြေနှစ်ချောင်းရှိ အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါ
အပေါင်းတို့၏။ ရတ ဂတာဒိဝသေန၊ မြည်ခြင်း သွားခြင်း အစရှိသည်တို့၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ သကုဏဉာဏံ၊ ငှက်စသည်၏အလိုကို သိခြင်းတည်း။

ဤသို့ မြည်သော အလိုသော် ဤငှက်သည် ဤအရပ်သို့ သွားလို၏။
ဤသို့သော အလိုဆန္ဒသည် ရှိ၏ဟု သိသည်ဟုလိုသည်။

ဝါယသဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ကာကရတဉာဏံ၊ ကျီးမြည်သံကို သိခြင်းတည်း။
တံ၊ ထိုကျီးမြည်သံကို သိခြင်းသည်။ ဝိသုံယေဝ၊ အသီးလျှင်။ သတ္ထံ၊ ကျမ်း
တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝါယသ ဝိဇ္ဇာဟူသောပုဒ်ကို။ ဝိသုံ၊
အသီး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပက္ကဇ္ဈာနန္တိ၊ ကား။ ပရိပါကဂတစိန္တာ၊ အသက် တို ရှည် နေလတ္တံ့
သည်ကို သိခြင်းတည်း။

ပရိပါကဂတစိန္တာဟူသည် အဘယ်နည်းဟုသူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေး
ကို ဖြေခြင်းငှာ ဣဒါနိ ။ပ။ အတ္ထော ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။
ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဣဒါနိ၊ ဌ။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။
ဇီဝိဿတိ၊ အသက်ရှည်လတ္တံ့။ အယံ၊ သည်။ ဧတ္တကံ၊ လုံး။ ဇီဝိဿတိ၊
လတ္တံ့။ ဣတိဇေ၊ ဤသို့ဖြစ်သော။ အဒိဋ္ဌဉာဏံ၊ မမြင်အပ်သောအရာကို
သိခြင်းတည်း။ (မမြင်ဘဲ သိခြင်းတည်း လည်းဟူ)။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။
အတ္ထော၊ တည်း။ သရပရိတ္တာဏန္တိ၊ ကား။ သရရက္ခဏံ၊ မြှားကိုမြစ်တတ်
သော အတတ်တည်း။

သရရက္ခဏဟူသည် အသို့နည်း ဟူသောစောဒနာကို ဖြေတော်မူလို၍
ယထာ ။ပ။ ကရဏဝိဇ္ဇာ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏
အတ္ထကား-

ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်။ သရော၊ မြှားသည်။ (ကတ္တားထည့်)။
အတ္တနော၊ ၏။ ဥပရိ၊ သို့။ န အာဂစ္ဆတိ၊ မလာ။ ဧဝံတထာ၊ ဖြင့်။ ကရဏ
ဝိဇ္ဇာ၊ ပြုကြောင်းဖြစ်သောအတတ်တည်း။ မိဂစက္ကန္တိဣဒံပဒံ၊ သည်။ သဗ္ဗ
သင်္ဂါဟိကံ၊ အလုံးစုံသောသားမျိုးကို ကျုံးသော ပုဒ်တည်း။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ (ထည့်ပါ) ဣဒံ၊ ဤမိဂစက္ကံဟူသောပုဒ်ကို။ သဗ္ဗသကုဏ စတုပ္ပ
ဒါနံ၊ အလုံးစုံသောငှက် အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့၏။
ရတဉာဏဝသေန၊ မြည်သံကိုသိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၂၂။ မဏိလက္ခဏာဒီသု၊ ပတ္တမြား၏ လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့၌။
(မဏိလက္ခဏာအစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌လည်းဟူ၊ အတ္ထော၌စင်လေ)
ဝေရူပေါ၊ သော။ မဏိ၊ သည်။ (ကိုလည်းဟူ) ပသတ္ထော၊ ကောင်း၏။

(ချီးမွမ်းအပ်၏လည်းဟူ)။ အပကာဏ္ဍော၊ မကောင်း။ (မချီးမွမ်းအပ်လည်းဟူ)။ သာမိနေ၊ အရှင်၏။ အာရောဂျ ဣဿရိယာနံ၊ အနာမရှိသည်၏အဖြစ် စည်းစိမ်နှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ဝဏ္ဏ သဏ္ဌာနာဒိဝသေန၊ အဆင်းသဏ္ဌာန် အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ မဏိအာဒိနံ၊ ပတ္တမြား အစရှိသည်တို့၏။ လက္ခဏံ၊ ကို။ အနယုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဏိလက္ခဏာ အစရှိသောပါဌ၌။ အာဝုဇန္တိ၊ ကား။ အသိအာဒိနိ၊ သန်လျက် အစရှိသည်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသံ၊ သော။ အာဝုဓံ၊ သက်နက်တည်း။

အသိအာဒိနိ၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာပြီးသော ဒါး၏လက္ခဏာ လှံ၏လက္ခဏာ မြား၏လက္ခဏာ ငလေး၏လက္ခဏာတို့ကို ယူလေ။

ဣတ္ထိလက္ခဏာဒိနိပိ၊ မိန်းမ၏လက္ခဏာအစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ (ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၌စပ်)။ ယမ္ပိကုလေ၊ ဤ။ တေဣတ္ထိ ပုရိသာဒယော၊ ထိုဣတ္ထိလက္ခဏာ ပုရိသလက္ခဏာ အစရှိသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သောမိန်းမ ယောက်ျား အစရှိသည်တို့သည်။ ဝသန္တိ၊ နေ့ကုန်၏။ တဿကုလဿ၊ ၏။ ဝုဗ္ဗိ ဟာနိဝသေနဝ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတိုးပွားခြင်း ယုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ အလက္ခဏာဒိသုပန၊ ဆိတ်၏လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့၌ကား။ ဝေရူပဂါနံ၊ ကုန်သော။ အဇာဒိနံ၊ ဆိတ်အစရှိသည်တို့၏။ မံသံ၊ ကို။ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ စားအပ်၏။ ဝေရူပဂါနံ၊ ကုန်သော။ အဇာဒိနံ၊ တို့၏။ မံသံ၊ ကို။ နခါဒိတဗ္ဗံ၊ မစားအပ်။ ဣတိအယံ ဝိသေသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တ္ထေ၊ ဤဆိတ်၏လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့တွင်။ ဂေါဓာယ၊ ဖွတ်၏။ လက္ခဏေ၊ ၌။ အဝိစဝိသေသော၊ အထူးကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအံ။ (ဤသို့ပါဌသေသနှင့် ယောဇနာ၊ အဝိစဟူသောနိပါတ်ပုဒ်သည် ဝိသေသအနက်ရှိ၏ဟုမှတ်)။ ဂေါဓာယ၊ ၏။ လက္ခဏေ၊ ၌။ စိတ္တကမ္မ ဝိလန္ဓနာဒိသုပိ၊ ပန်းချီဆေးအရုပ် ဆင်သော တန်ဆာ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဝေရူပဂါယ၊ သော။ ဂေါဓာယ၊ ဖွတ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သော အမှုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဒိသန္တိ၊ ကုန်၏။ (ထည့်ပါ) အယံဝိသေသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဖွတ်၏လက္ခဏာ အထူးကိုဆိုရာ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။

(စသဒ္ဓါကား ဝါကျာရန္တတည်း)။ ကေသ္မိံ၊ တခုသော။ ဝိတာရေ
 ဌံ။ ဝိတ္တကမ္မေ၊ ပန်းချီဆေးအရပ်ဌံ။ ဝေါဓံ၊ ဖွတ်ကို။ အဂ္ဂိမေမာနံ၊ မီးမှုတ်
 သည်ကို။ အကံသု ကိရ၊ ပြုကုန်သတတ်။ တတော၊ ထိုဖွတ်ကို မီးမှုတ်
 သည်ကို ပြုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ဘိက္ခုနံ၊ ထို၏။ မဟာဝိဝါဒေါ၊ ဩဇာ
 သော ခိုက်ရန်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။ ဧကော၊ သော။ အာဂန္တုက
 ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ၊ ထိုမီးမှုတ်သောဖွတ်ရပ်ကို။ ဒိလ္လော၊ ရှိ။ မက္ခေယိ၊ ချေ၏။
 (ဗျုတ်၏ လည်းဟူ)။ တတော၊ ထိုသို့ ဖျက်သောနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။
 ဝိဝါဒေါ၊ ခိုက်ရန်သည်။ မန္တိဘူတော၊ နည်းစွာဖြစ်သည်။ တောတိ၊ ၏။
 ကဏ္ဍိက လက္ခဏံ၊ အထွဋ်၏လက္ခဏာကို။ ဝိလန္ဓနကဏ္ဍိကာယဝိ၊ တန်ဆာ၏
 အထွဋ်၏၎င်း။ ဝေဟကဏ္ဍိကာယဝိ၊ ကျောင်း၏ အထွဋ်၏၎င်း။ ဝသေန၊
 ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကစ္ဆပလက္ခဏံ၊ လိပ်၏လက္ခဏာသည်။ ဝေါဓာလက္ခဏ
 သဒိသမေဝ၊ ဖွတ်၏လက္ခဏာနှင့် တူသည်သာတည်း။ မိဂလက္ခဏံ၊ မိဂ
 လက္ခဏံ ဟူသော ပုဒ်သည်။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကံ၊ အလုံးစုံသောသားမျိုး
 ဖြစ်သော သတ္တဝါကို ကျုံးသော ပုဒ်တည်း။ (ဣဒံထည့်ဝါ)။ ဣဒံ၊
 ဤမိဂလက္ခဏံ ဟူသောပုဒ်ကို။ သဗ္ဗစတုပ္ပဒါနံ၊ အလုံးစုံသော ခြေ
 လေးချောင်းရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ လက္ခဏဝသေန၊ အားဖြင့်။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၃။ ရညံ နိယျာနံ ဘဝိဿတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အသုကဒိဝသော၊
 ဤမည်သောနေ့ဌံ။ အသုကနက္ခတ္တေန၊ ဤမည်သောနက္ခတ်ဖြင့်။ အသုကဿ
 နာမ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ရညော၊ ၏။ နိဂ္ဂမနံ၊ စစ်မြေအရပ်သို့ တွက်ခြင်း
 သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိဇဝံ၊ ဤသို့။ ရာဇနံ၊ ထို၏။ သင်္ဂါမဂမနံ၊
 စစ်မြေအရပ်သို့ သွားခြင်းကို။ ဗျာကရောတိ၊ ကြား၏။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံ
 သော အရညံ အတိယာနံ ဘဝိဿတိ အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့ဌံ။ သေ
 နယော၊ တည်း။ ဧတ္ထံ၊ ဤအရညံ အတိယာနံ ဘဝိဿတိ အစရှိသောပုဒ်
 တို့ဌံ။ ကေဝလံပန၊ သက်သက်ကား။ အတိယာနံ နိ၊ ဟူသည်ကား။ ပုဗ္ဗဌာနံ၊
 ရှေ့နေမြဲအရပ်သို့။ ပုန၊ မနံ။ အာဂမနံ၊ လာခြင်းတည်း။ အဗ္ဘန္တရာနံ ရညံ
 ဥပယာနံ ဘဝိဿတိ ဗာဟိရာနံ ရညံ အပယာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အန္တော
 နဂရေ၊ ပြည်တွင်းမှ။ အမှောက်၊ တို့၏။ ရာဇော၊ သည်။ ပဋိဝိရုဇ္ဈံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်

၁။ အနိယျာနန္တိ ဝိဂ္ဂုပ္ပတ္တာနံ ပုန အာဂမနံ-ဆဋ္ဌမူ၊ ဤဆဋ္ဌမူအလို ဝိပုဂ္ဂတ္တာနံ၊
 မိမိတို့နေရင်းနေသော တွက်သွားသောမင်းတို့၏။ ပုန အာဂမနံ၊ တဖန်ပြန်လာခြင်း
 တည်း။

၂၉၁

ဖြစ်သော။ ဗဟိရာဇာနံ၊ အပဖြစ်သောမင်းသို့။ ဥပသင်္ကမိဿတိ၊ ကပ်လတ္တံ့။ တတော၊ တိုသို့ကပ်ခြင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုအပဖြစ်သောမင်း၏။ ပဋိတ္တမနံ၊ ဖဲခြင်းသည်။ တပိဿမိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိဇေ၊ သို့။ ရညံ၊ မင်းတို့၏။ ဥပယာနာပယာနံ၊ ကပ်ခြင်း ဖဲခြင်းကို။ ဗျာကရောတိ၊ ၏။ ဒုတိယပဒေဝိ၊ ဌ်လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။ ဇယပရာဇယာ၊ အောင်ခြင်း ရှုံးခြင်းတို့သည်။ ပါကဇ္ဇာယေဝ၊ ထင်ကုန်သလျှင်တည်း။

၂၄။ စန္ဒဂ္ဂါဟာဒယော၊ လ ကျစ်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ အသုကဒိဂယေ၊ ဤမည်သောနေ့၌။ ရာဟု၊ ရာဟုသည်။ စန္ဒံ၊ လကို။ ဂဟေဿတိ၊ ဖမ်းလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကရဏဝသေန၊ ကြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧဝဗိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အပိစ၊ စင်စစ်အားဖြင့်ကား။ နက္ခတ္တဿ၊ နက္ခတ်၏။ အင်္ဂါရကာဒိဂဟ သမာယောဂေါဝိ၊ အင်္ဂါဂြိုဟ်အစရှိသည်နှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်လည်း။ နက္ခတ္တဂါဟောယေဝ၊ နက္ခတ္တဂါဟမည်သလျှင်ကတည်း။ ဥက္ကာပါတေတိ၊ ကား။ အာကာသဟော၊ မှ။ ဥတ္တာနံ၊ ဥတ္တာတို့၏။ ဝကနံ၊ ကျခြင်းတည်း။ ဒိသာဒါဟေတိ၊ ကား။ ဒိသာကာလုသိယံ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ ချောက်ချားခြင်းသည်။ တပိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အဂ္ဂိသိခ ဓူမသိခါဒိတိ၊ မီးလျှံ အနီးလျှံ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အာကုလတာဂေါဝိယ၊ နှောင့်ရှက်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ တပိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဒေဝဒုဗြဘိတိ၊ ကား။ သုက္ခဝလာဟကဇ္ဇနံ၊ မိုးဦးမရွာဘဲ တိမ်တိုက်တို့၏ ချန်းချန်းမြည်ခြင်းသည်။ (တော်ရိက်ခြင်းသည် လည်းဟူ)။ တပိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဥဂ္ဂမနန္တိ၊ ကား။ ဥဒယနံ၊ နေထွက်ခြင်းသည်။ တပိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဩက္ကမနန္တိ၊ ကား။ အတ္တင်္ဂမနံ၊ နေဝင်ခြင်းသည်။ တပိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သံကံလေသန္တိ၊ ကား။ အဝိသုဒ္ဓတာ၊ မဖြူစင်သည်၏အဖြစ်သည်။ တပိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝေါဒါနန္တိ၊ ကား။ ဝိသုဒ္ဓတာ၊ ဖြူစင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ တပိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဧဝံပိပါကောတိ၊ ကား။ လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပိဝိခ သုခဒုက္ခာဝဟော၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ဆောင်ခြင်းသည်။ တပိဿတိ၊ လတ္တံ့။

၂၅။ သုဇ္ဈိကာတိ၊ ကား။ ဧဒဝဿ၊ မိုးဦး၏။ သမ္ဘာဓာရာနုပ္ပဝေစ္ဆနံ၊ ထန်စွာရွာခြင်းသည်။ တပိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဒုဇ္ဈိကာတိ၊ ကား။ အဝဂ္ဂါဟော၊ မိုးဦးမရွာခြင်းသည်။ တပိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဝဿပိဗန္ဓော၊ မိုးဦးပြတ်

၁။ ရာဟု-ဟူသည် အသုရာနတ်မင်းတည်း။ မဟာသမဿသုတ်မှာ အသုရာအပေါင်း၌ ဆိုအပ်၏။ ရာဟုက လနေတို့ကို ဖမ်းခြင်းကို တံယုတ်၌ ပြအပ်၏။

ခြင်းသည်။ တဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ မုဒ္ဒါတိ၊ ကား။ ဟတ္ထမုဒ္ဒါ၊ လက်ဆစ်ချိုးခြင်းတည်း။ အန္တိန္ဒ
ဂဏနာ၊ ကိုးခုအဆုံးရှိသော အရေအတွက်ကို။ ဂဏနာ၊ နှို ဂဏနဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သင်္ခါနန္တိ၊ ကား။ သင်္ခါနသဒုပ္ပါဒနာဒိဝသေန၊ ဂဏန်း
သင်္ချာဖြင့် ရေတွက်ခြင်း ဇယ်ချ၍ ရေတွက်ခြင်းစသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာ
ဂဏနာ၊ အပေါင်းကို ရေတွက်ခြင်းတည်း။ ယဿ ဇေနဿ၊ အကြင်သူ
သည်။ (အားလည်းဟူ)။ သာဂဏနာ၊ ထိုအရေအတွက်သည်။ ပရဏာ၊
လေ့လာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောဇေနာ၊ သည်။ ရက္ခမ္ပိ၊ ကိုလည်း။
ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဧတ္ထ၊ ဤသစ်ပင်၌။ ပဏ္ဏာနိ၊ အရွက်တို့သည်။ ဧတ္တကာနိ၊ ဤမျှ
ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ကာဝေယန္တိ၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်း
တို့။ ကဝိ၊ ကဗျာလင်္ကာတို့သည်။ ဣမေစတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။
စတ္တာရော၊ လေးပါးဟူသည်တို့ကား။ ကတမာ၊ အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ
ကား။ စိန္တာကဝိ၊ ကြံ၍ ကဗျာလင်္ကာဖွဲ့ခြင်း၎င်း။ သုတကဝိ၊ သူဖွဲ့သည်တို့
ကိုကြား၍ ကဗျာလင်္ကာဖွဲ့ခြင်း၎င်း။ အတ္ထကဝိ၊ အနက်နှင့်စပ်၍ ကဗျာ
လင်္ကာဖွဲ့ခြင်း၎င်း။ ပဋိဘာနကဝိ၊ ထင်သောညက်အစွမ်းဖြင့် ကဗျာလင်္ကာ
ဖွဲ့ခြင်း၎င်း။ ဣတိဣမေ စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ စတုန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေ
သံ ကဝိနံ၊ ဤကဗျာလင်္ကာတို့ကို။ (ကပ္ပကရဏံ၌စပ်)။ အတ္ထဇေနာ၊ ၏။
စိန္တာဝသေနဝါ၊ အကြံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဝေဿန္တရောနာမ၊
ဝေဿန္တရာအမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနံ၊
ဤသို့အစရှိကုန်သောစကားတို့ကို။ သုတ္တာ၊ ကြား၍။ သုတဝသေနဝါ၊
ကြားဘူးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဣမဿ၊ ဤပါ၌၏။ အယံအတ္ထော၊
ဤအနက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ ယော
ဇေဿာမိ၊ ယှဉ်အံ့။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္ထဝသေနဝါ၊ အနက်၏ အစွမ်း
ဖြင့်၎င်း။ ကိပ္ပိဒေဝ၊ တစုံတခုကိုလျှင်။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တပ္ပဋိဘာဝံ၊ ထိုမြင်ဘူး
သော ဝတ္ထုနှင့်တူသော။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ အမှုကို။ ကရိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိဧဝံ၊ ဤ
သို့။ ဌာနပ္ပတ္တိကပ္ပဋိဘာနဝသေနဝါ၊ မြင်သော ဝတ္ထုအားလျော်စွာဖြစ်
သော ပညာ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဇီဝိကတ္တာယ၊ အသက်မွေးခြင်း၌။
ကပ္ပကရဏံ၊ ဖွဲ့ခြင်းကိုပြုခြင်းတည်း။ လောကာယတံ၊ လောကာယတကျမ်း
သည်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသလျှင်ကတည်း။

၂၆။ အာဝါဟနံနာမ၊ အာဝါဟနမည်သည်ကား။ ဣမဿ ဧါရကဿ၊ အား။ အသုကကုလကော၊ ဤမည်သောအမျိုးမှ။ အသုကနက္ခတ္တေန၊ ဤမည်သောနက္ခတ်ဖြင့်။ ဧါရိကံ၊ သတို့သွီးကို။ အာနေယ၊ ဆောင်ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ *အာဝါဟကရဏံ၊ သွီးဆောင်ခြင်းကိုပြုခြင်းတည်း။ ဝိဝါဟနန္တိ၊ ကား။ ဣမံဧါရိကံ၊ ဤသတို့သွီးကို။ အသုကဿနာမ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ဧါရကဿ၊ သတို့သားအား။ အသုကနက္ခတ္တေန၊ ဤမည်သောနက္ခတ်ဖြင့်။ ဧေယ၊ ပေးကုန်လော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပေးသည်။ သတိ၊ သော်။ အဿာ၊ ထိုသတို့သွီး၏။ (အားလည်းဟူ)။ ဝုနိ၊ အစီးအပွားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဝါဟကရဏံ၊ သွီးပေးခြင်းကို ပြုခြင်းတည်း။ သံဝရဏန္တိ ဧတ္ထပဒေသိ။ သံဝရဏံနာမ၊ သံဝရဏမည်သည်ကား။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ နက္ခတ္တံ၊ သည်။ သုန္ဓရံ၊ ကောင်း၏။ အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့သာလျှင်။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဧဝံကတော၊ ဤသို့ယနေ့ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဝိယောဂေါ၊ ကွေကွင်းခြင်းသည်။ နဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ သမဂ္ဂကရဏံ၊ ညီညွတ်ခြင်းကိုပြုခြင်းတည်း။ ဝိဝရဏံနာမ၊ ကား။ တုဗ္ဗေတို့သည်။ ဝိယုဇ္ဇိတုကာမာ၊ ကွေကွင်းခြင်းငှာအလိုရှိကုန်သည်။ သစေအတ္ထ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့။ အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့သာလျှင်။ ဝိယုဇ္ဇေယ၊ ကွေကွင်းကုန်လော့။ ဧဝံကတော၊ ဤသို့ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ ဝုန၊ ဖန်။ သံယောဂေါ၊ ပေါင်းထောင်ခြင်းသည်။ နဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိယောဂကရဏံ၊ ကွေကွင်းခြင်းကိုပြုခြင်းတည်း။ သံဝရဏန္တိ၊ ကား။ ဥဋ္ဌာနံဝါ၊ ရောင်းသောဥစ္စာကို၎င်း။ ဣဏံဝါ၊ မြီကို၎င်း။ ကတ္တာ၊ မြှံ။ ဒိန္နံဓနံ၊ ပေးသောဥစ္စာကို။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သင်္ကနိယ၊ ပေါင်းရုံးကုန်လော့။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဇ္ဇ၊ နေ့။ သင်္ကနိယံ၊ ပေါင်းရုံးအပ်သောဥစ္စာသည်။ ယာယံ၊ အမြဲ။ ဌိတံ၊ တည်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ နေဝိဏ္ဏာပနံ၊ ဥစ္စာကိုပေါင်းစေခြင်းတည်း။ ဝိဝရဏန္တိ၊ ကား။ ပယောဂဥဒ္ဓါရာဒိဝသေန၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းနှင့်ယှဉ်သော အစီးအပွားအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကို။ ပယောဂဇေတုကာမာ၊ ယှဉ်လိုကုန်သည်။ သစေအတ္ထ၊ ကုန်အံ့။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပယောဂိတံ၊ ယှဉ်အပ်သောဥစ္စာသည်။ ဒိဂုဏစတုဂ္ဂ၊

ဝ-၂။ ဥဋ္ဌာနန္တိ ခေတ္တဝေတော ဥပုသယံ၊ ဣဏန္တိ ဝနဝနနတ္ထံ ပရဿဒိန္နံ ပရိယုဇ္ဇေနံ၊ ဝုဇ္ဇေ ပရိညိန္နဿာလေ အသပ္ပတ္တေဝိ ဥဒ္ဓရိတမိတံ ဥဋ္ဌာနံ၊ ယထာ ပရိညိန္နဿာလေဝေန သပ္ပတ္တေ ဣဏန္တိကေဝိ။ ပရိညိသင်္ဂ-၃၇၅။

ကံ၊ နှစ်ဆတက် လေးဆတက်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ၊ ဣတိဝေ၊ သို့။
 ဓနုပယောဇာပနံ၊ ဥစ္စာကိုယျဉ္ဇေခြင်းတည်း။ သုဘဂကရဏန္တိ၊ ကား။
 ဝိယ မနာပ ကရဏံဝါ၊ ချစ်ဘွယ် နှစ်လိုဘွယ်ကို ပြုခြင်းသည်၎င်း။ သဿိ
 ရိကကရဏံဝါ၊ ဘုန်းကြက်သရေရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်၎င်း။
 သုဘဂကရဏံ၊မည်၏။ ဒုဗ္ဘဂကရဏန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ တဗ္ဗိပရိတံ၊ ထိုမှ
 ပြန်သောအမှုကို ပြုခြင်းတည်း။ ဝိရုဒ္ဓဂဗ္ဘကရဏန္တိ၊ ကား။ ဝိရုဒ္ဓဿ၊ ပျက်
 ထသော။ ဝိလိနဿ၊ ကြေထသော။ အဋ္ဌိတဿ၊ အမြဲမတည်ထသော။
 မတဿ၊ သေထသော။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်ကို။ ကရဏံ၊ တည်အောင်ပြု
 ခြင်းတည်း။

အဘယ်သို့ပြုခြင်းသည်လျှင် ကိုယ်ဝန်တည်အောင်ပြုသည် မည်သနည်း
 ဟူသော စောဒနာကို ဖြေတော်မူလို၍ ပုန အဝိနာသာယာ တေသဇ္ဇ
 ဒါနန္တိအတ္ထော ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-
 ပုန၊ ဖန်။ အဝိနာသာယာ၊ ကိုယ်ဝန်မပျက်စေခြင်းငှာ။ တေသဇ္ဇဒါနံ၊ ဆေး
 ပေးခြင်းတည်း။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ကိုယ်ဝန်သည် အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းတို့ကြောင့် ပျက်
 သနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ဂဗ္ဘောဟိ စသည်
 ကိုမိန့်သတည်း။ ဟိကား (ဝိတ္တာရဇောတကတည်း)။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထ
 ကား-

ဂဗ္ဘော၊ သည်။ ဝါတေနစ၊ လေကြောင့်၎င်း။ ပါဏကေဟိစ၊ ဝိုးတို့
 ကြောင့်၎င်း။ ကမ္မုနာစ၊ ကံကြောင့်၎င်း။ ဣတိဇုမေဟိ တိဟိ ကာရဏေ
 ဟိ၊ ကြောင့်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသောအကြောင်းတို့တွင်။
 ဝါတေန၊ လေကြောင့်။ ဝိနဿန္တေ၊ ကိုယ်ဝန်ပျက်သည်ရှိသော်။ နိဗ္ဗာပ
 နိယံ၊ လေကိုငြိမ်းစေတတ်သော။ သီတလံ၊ ချမ်းအေးသော။ တေသဇ္ဇံ၊
 ဆေးကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ပါဏကေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဝိနဿန္တေ၊ သော်။ ပါဏ
 ကာနံ၊ ဝိုးတို့ကို။ ပဋိကမ္ပံ၊ ကုခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။
 ဝိနဿန္တေပန၊ သော်ကား။ ဗုဒ္ဓါဝိ၊ ဘုရားတို့သည်လည်း။ ပဋိဗောဟိတုံ၊
 မြစ်ခြင်းငှာ။ နသတ္ထောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။

ဇိဝှာနိဗန္ဓနန္တိ၊ ကား။ မန္တေန၊ မန္တန်ဖြင့်။ ဇိဝှာယ၊ လျှာ၏။ ဗန္ဓကရဏံ၊
 ခိုင်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းတည်း။ ဟနသံဟနနန္တိ၊ ကား။ မုခဗန္ဓမန္တေန၊
 ခံတွင်းကိုခိုင်စေတတ်သော မန္တန်ဖြင့်။ ယထာ ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။
 ပရေ၊ သူတပါးတို့သည်။ ဟနကံ၊ မေးကို။ စာလေတုံ၊ လျှပ်စေခြင်းငှာ။

နသတ္တောန္တိ၊ ကုန်း၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်၊ ဗန္ဓကရဏံ၊
 မေးကိုခိုင်းအောင်ပြုခြင်းတည်း။ ဟတ္ထာဘိဗ္ဗေနန္တိ၊ ကား။ ဟတ္ထာနံ၊ လက်တို့
 ကို။ ပရိဝတ္တနတ္ထံ၊ ပြန်စိမ့်သောငှာ။ မန္တပရိဗ္ဗေနံ၊ မန္တန်ကိုစုတ်ခြင်းတည်း။
 တသ္မိမန္တေ၊ ထိုမန္တန်ကို။ သတ္တပဒန္တရေ၊ ခုနစ်လွမ်း၏ အတွင်း၌။
 ဌတ္တာ၊ ရပ်၍။ ဇပ္ပိတေ၊ စုတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဣတရော၊ သူတပါးသည်။
 ဟတ္ထေ၊ လက်တို့ကို။ ပရိဝတ္တတ္တာ၊ ပြောင်းပြန်ပြန်၍။ ခိပတိကိရ၊ ပစ်သ
 တတ်။ ကဏ္ဏဗ္ဗေနန္တိ၊ ကား။ ကဏ္ဏဟိ၊ နားတို့ဖြင့်။ သဒ္ဓအသဝနတ္ထာယ၊
 မိမိအသံကိုမကြားစေခြင်းငှာ။ ဝိဇ္ဇာယ၊ မန္တန်ကို။ ဗ္ဗေနံ၊ စုတ်ခြင်းတည်း။
 တံ၊ ထိုမန္တန်ကို။ ဇပ္ပိတ္တာ၊ စုတ်၍။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ၊ တရားဆုံးဖြတ်ရာ၌။
 ယံဝစနံ၊ ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တံဝစနံ၊ ကို။ သယံ၊ မိမိသည်။ ဘဏ
 တိ၊ ၏။ ပစ္စတ္ထိကော၊ ရန်သူသည်။ တံဝစနံ၊ ကို။ နသုဏ္ဍာတိ၊ မကြား။
 တတော၊ ထိုသို့မကြားသောကြောင့်။ ပဋိဝစနံ၊ စကားတို့ကို။ သမ္ပာဒေတုံ၊
 ပြည့်စုံစွာဆိုခြင်းငှာ။ နသတ္တောတိကိရ၊ မတတ်နိုင်သတတ်။ အာဒါသ
 ပဉ္စန္တိ၊ ကား။ အာဒါသေ၊ ကြေးမုံ၌။ ဒေဝတံ၊ နတ်ကို။ ဩတာရေတွာ၊ ချ၍။
 ပဉ္ဇာပုစ္ဆနံ၊ ပြဿနာကို မေးခြင်းတည်း။ ကုမာရိကပဉ္စန္တိ၊ ကား။ ကုမာရိ
 ကာယ၊ သတို့သမီးငယ်၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ဒေဝတံ၊ နတ်ကို။ ဩတာ
 ရေတွာ၊ ချ၍။ ပဉ္ဇာပုစ္ဆနံ၊ တည်း။ ဒေဝပဉ္စန္တိ၊ ကား။ ဒါသိယာ၊ ကျွန်မ၏။
 သရီရေ၊ ၌။ ဒေဝတံ၊ ကို။ ဩတာရေတွာ၊ ချ၍။ ပဉ္ဇာပုစ္ဆနံ၊ တည်း။
 အာဒိစ္စပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ဇိဝိကတ္ထာယ၊ အသက်မွေးအံ့သောငှာ။ အာဒိစ္စ
 ပါရိစရိယာ၊ နေကိုလုပ်ကျွေးခြင်းတည်း။ မဟတုဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ တထေဝ၊
 လျှင်။ မဟာဗြဟ္မပါရိစရိယာ၊ ဗြဟ္မာကြီးကို လုပ်ကျွေးခြင်းတည်း။
 အတ္တုဇ္ဇလနန္တိ၊ ကား။ မန္တေန၊ အတတ်ဖြင့်။ မုခတော၊ ခံတွင်းမှ။ အဂ္ဂိ
 ဇာလာနိဟရဏံ၊ မီးလျှံကို ထွက်စေခြင်းတည်း။ သိရိဌာယနန္တိ၊ ကား။
 သိရိ၊ ဘုန်းကြက်သရေ။ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ မယံ၊ ၏။ သရီရေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာဟိ၊
 တည်လော။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ သိရိယာ၊ ဘုန်းကြက်သရေ
 ကို။ အဂ္ဂါယနံ၊ ခေါ်ခြင်းတည်း။

၂၇။ သန္တိကမ္မန္တိ၊ ကား။ ဒေဝဋ္ဌာနံ၊ နတ်နေရာ အရပ်သို့။ ဂန္တာ၊ ၍။
 မေ၊ အား။ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သော အမှုသည်။ သစေ သမိဇ္ဈိယတိ၊
 အကယ်၍ ပြည့်စုံလတ္တံ့။ တုမှာကံ၊ တို့အား။ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သော။
 ဥပဟာရံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရိယာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထော၊ ၍။
 (တည့်ပါ)။ သမိဇ္ဈိကာလေ၊ ပြည့်စုံသောအခါ၌။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သော။

၁၁

သန္တိံ၊ ကိစ္စကို။ ပဋိဿဝကမ္ပံ၊ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ တသ္မိံပန၊ ထိုကိစ္စသည်ကား။ သမိဒ္ဓေ၊ ပြည့်စုံသည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုနတ်အား။ ကရဏံ၊ လုပ်ကျွေးခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ (ဗလိနတ်စာပေးခြင်းကို ပြုခြင်းသည်လည်းယူ)။ ပဏိဓိကမ္ပံနာမ၊ မည်၏။ ဘူရိကမ္ပန္တိ၊ ကား။ ဘူရိသရေ၊ မြေဖြင့်ပြီးသောအိမ်၌။ ဝသိတွာ၊ ဤ။ ဂဟိတမန္တဿ၊ သင်အပ်သော အတတ်ကို။ ပယောဝကရဏံ၊ လုံ့လပြုခြင်းတည်း။ ဓဿကမ္ပံ ဝေါဿကမ္ပန္တိတ္ထေ၊ ။ ဝသောတိ၊ ကား။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားတည်း။ ဝေါသောတိ၊ ကား။ ပဏ္ဍကော၊ ပဏ္ဍုက်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေါဿဿ၊ ပဏ္ဍုက်ကို။ ဝဿကရဏံ၊ ယောက်ျားဖြစ်အောင် ပြုခြင်းသည်။ ဝဿကမ္ပံ၊ မည်၏။ ဝဿဿ၊ ယောက်ျားကို။ ဝေါဿကရဏံ၊ ပဏ္ဍုက် ဖြစ်အောင် ပြုခြင်းသည်။ ဝေါဿကမ္ပံ၊ မည်၏။ တံပန၊ ထိုယောက်ျားကို ပဏ္ဍုက်ပြုခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသောသူသည်။ အန္တိန္ဒကဿာဝမတ္ထံ၊ ယောက်ျား၏ အလိုအာသာ ဖြတ်ခြင်းမျှသို့သာလျှင်။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ လိင်္ဂံ၊ လိင်ကို။ အန္တရဓာပေတုံ၊ ကွယ်စေခြင်းငှာ။ နသက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဝတ္ထုကမ္ပန္တိ၊ ကား။ အကတဝတ္ထုမ္ပိ၊ အိမ်ကို မပြုသေးသောအရပ်၌။ ဂေဟပတိဌာပနံ၊ အိမ်ကိုတည်စေခြင်းတည်း။ ဝတ္ထုပရိကမ္ပန္တိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓန္တိဒ္ဓန္တိ၊ ဤမည်ဤမည်သော ဝတ္ထုကို။ တုမ္ပေ၊ ထိုသည်။ အာဟရဿ၊ ကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ ဤ။ ဝတ္ထု၊ အိမ်တည်ရာအရပ်၌။ ဗလိကမ္ပကရဏံ၊ ဗလိနတ်စာပေးသော အမှုကို ပြုခြင်းတည်း။ အာစမနန္တိ၊ ကား။ ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်။ မုခသုဒ္ဓိကရဏံ၊ မျက်နှာကို စင်ကြယ်အောင် ပြုခြင်းတည်း။ (မျက်နှာသစ်သည် ဟူလိုသော်)။ (တနည်းကား) မုခသုဒ္ဓိကရဏံ၊ ခံတွင်းကို စင်ကြယ်အောင် ပြုခြင်းတည်း။ (နှုတ်ဆေးသည်ဟူလို)။ နှာပနန္တိ၊ သည်ကား။ အညေသံ၊ သူတပါးတို့ကို။ နှာပနံ၊ ရေချိုးစေခြင်းတည်း။ ဇုဟနန္တိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုသူတပါးတို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ အဂ္ဂိဇုဟနံ၊ မီးပူဇော်ခြင်းတည်း။ ဝမနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ယောဂံ၊ ဆေးကို။ ဒတွာ၊ ဤ။ ဝမနကရဏံ၊ အန်အောင်ပြုခြင်းတည်း။ ဝိရေစနေဝိ၊ ဝမ်းသွန်အောင် ပြုခြင်း၌လည်း။ ဇေသဝနယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ ဥဒ္ဓံဝိရေစနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့။ ဒေါသနံ၊ စခြင်းဒေါသတို့ကို။ နိဟရဏံ၊ ထုတ်

၁။ သန္တိပဋိဿဝကမ္ပံ-ဟုဆဋ္ဌမူရှိ၏။ သိ ခို့ သစ်၌ သန္တိတိ စေတ္တ မန္တ ဝပ္ပနေန ပူဇာကရဏံ၊ တာယ သန္တိယာ အာယာဝနပ္ပယောဝေါဘိအက္ကော-ဟု ဆို၏။ နိဿယဆရာပေးပုံနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လေ။

ခြင်းတည်း။ အဘေဝိဒရစနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အဘေ၊ သို့။ ဒေါသာနံ၊
 တို့ကို။ နိဟရဏံ၊ တည်း။ သီသဝိရစနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သီရောဝိရစနံ၊
 ဦးခေါင်းဝိုင်းကို ချခြင်းတည်း။ ကဏ္ဍဗေလန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကဏ္ဍာနံ၊
 နားတို့ကို။ ဗန္ဓနတ္ထံဝါ၊ ဆက်အံ့သောဌာသင်း။ ဝဏဟရဏတ္ထံဝါ၊ နား
 အနာကို ပျောက်စိမ့်သောဌာသင်း။ ဘေသဇ္ဇတေလပစနံ၊ ဆေးဖြစ်သော
 ဆီကို ချက်ခြင်းတည်း။ နေတ္ထပါနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အက္ခိတပ္ပနတေလံ၊
 မျက်စိကို ပူစေတတ်သော ဆီတည်း။ နတ္ထုကမ္မန္တိ၊ ဟူသည်ကား။
 တေလေ၊ တို့ကို။ ယောဇေတွာ၊ ဆေးနှင့် ယှဉ်၍။ နတ္ထု ကရဏံ၊
 နှာခေါင်း နှုတ်သည်ကို ပြုခြင်းတည်း။ (နှာခေါင်းနှုတ်ခြင်းကို ပြုခြင်း
 တည်း ယည်းဟူ)။ အဉ္စနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဇွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ပဋ္ဌလာ
 နိဝါ၊ ဟိမ်လွှာတို့ကို၎င်း။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌလာနိဝါ၊ တို့ကို၎င်း။
 နိဟရဏသမတ္ထံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ ခါရဉ္စနံ၊ မျက်စဉ်းပြင်း
 တည်း။ (ပြင်းစွာသော မျက်စဉ်းတည်း ယည်းဟူ)။ ပစ္စဉ္စနန္တိ၊ ဟူသည်
 ကား။ နိဗ္ဗာပနိယံ၊ မျက်စိ၏ကိုက်ခြင်းကို ငြိမ်းစေတတ်သော။ သီတလံ၊
 ချမ်းမြေ့စွာသော။ ဘေသဇ္ဇဉ္စနံ၊ ဆေးဖြစ်သော မျက်စဉ်းတည်း။ သာလာ
 ကံယန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သံလာကဝေဇ္ဇကမ္မံ၊ မျက်စဉ်းတံ ဆေးအမှုတည်း။
 သလ္လကတ္တိယန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သလ္လကတ္တဝေဇ္ဇကမ္မံ၊ ခြောင့်ထွက်အောင်
 ဆေးကုခြင်းတည်း။ (အပင်းထွက်အောင် ဆေးကုခြင်းတည်း ယည်းဟူ)။
 ကောမာရဘစ္စဝေဇ္ဇကမ္မံ၊ မင်းသားသည် မွေးအပ်သောသူကို ဆေးကု
 ခြင်းကို။ ဒါရကတိကံစ္ဆာဇုတိ၊ ဒါရကတိကံစ္ဆာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ မူလဘေ
 သဇ္ဇာနံ အနုပ္ပါဒနန္တိဇုမိနာ၊ ဖြင့်။ ကာယတိကံစ္ဆာတံ၊ ကိုယ်ကို ဆေးကု
 သည်၏အဖြစ်ကို။ တဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသတိညပေတိ၊
 သိစေတော်မူ၏။ ဩသဓိနံ ပဋိမေဝက္ခေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ခါရာဒိနိ၊
 ဖန်ရည်အစရှိသည်တို့ကို။ ဒေတွာ၊ ၍။ တဒနုရူပေ၊ ထိုဖန်ရည်အား လျော်
 သော။ ဝဏေ၊ အနာသည်။ ဝတေ၊ အားနည်းစွာဖြစ်လတ်သော်။ တေသံ၊
 ထိုဖန်ရည်အစရှိသည်တို့ကို။ အပနယနံ၊ ပယ်ခြင်းတည်း။ ။တ္ထော
 ဝတာ၊ ဤမျှလောက်သော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ မဟာသီလံ၊ သည်။
 နိဋ္ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မဟာသီလဝတ္ထုနာပြီး၏။

ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကသဿတဂါရ

၂၀။ “ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗြဟ္မဒတ္တေန၊ ဗြဟ္မဒေဝံသည်။ ဝုတ္တဝဏ္ဏဿ၊ ဆိုအပ်သော ချီးမွမ်းခြင်း၏။ အနုသန္ဓိဝသေန၊ အနုသန္ဓေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိရိစ္ဆာန်၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သီလံ၊ ကို။ ဝိတ္တာရေတွာ၊ ‘ခွဲပြီး၍’။ “ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ သည်။ ဝုတ္တဝဏ္ဏဿ၊ ၏။ အနုသန္ဓိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝိတ္တာရေန္တော၊ ခွဲတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ (ဝိတ္တာရေန္တောကား ပါဠိသေသတည်း)။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အညေဝ မေဃ ဂမ္ဘီရာ ဒုဒ္ဓဿ တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သုညတပကာသနံ၊ သတ္တဇီဝ အတ္တတို့မှ ဆိတ်သောမွေ့ကိုပြတတ်သော ဒေသနာကို။ အာရတိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏။”

တတ္ထ၊ ထိုအတ္ထိဘိက္ခဝေစသောပါဌ်တို့၌။ ဓမ္မာဘိဝဒဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဂုဏေ၊ ဂုဏ်၌၎င်း။ ဒေသနာယဉ္စ၊ ဒေသနာ၌၎င်း။ ပရိယတ္တိယဉ္စ၊ ပရိယတ္တိ မွေ့၌၎င်း။ နိဿတ္တေ၊ သတ္တမှ ဆိတ်သောအနက်၌၎င်း။ ဣတိဝေမာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ (အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် အကြောင်းပညာ ဥပယုဓမ္မ သမာဓိ ဤအနက်တို့ကိုယူလေ)။

ဟိ-ဝိတ္တာရေ၊ အံ။ နဟိဓမ္မော အဓမ္မော၊ ဥတောသမပိပါကိနော။ အဓမ္မောနိရယံနေတိ၊ ဓမ္မောပါပေတိ သုဂ္ဂတိန္တိအာဒိသု၊ နဟိ။ ပ။ သုဂ္ဂတိ” ဤသို့ အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဂုဏေ၊ ဤ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဓမ္မော၊ ကျေးဇူးရှိသောတရားသည်၎င်း။ အဓမ္မော၊ ကျေးဇူးမရှိသောတရားသည်၎င်း။ ဥတော၊ နှစ်ပါးကုန်သောတရားတို့သည်။ သမပိပါကိနော၊ တူသောအကျိုးရှိကုန်သည်။ န ဟိ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ အဓမ္မော၊ ကျေးဇူးမရှိသောတရားသည်။ (အကုသိုလ်တရားသည်လည်းဟူ)။ နိရယံ၊ သို့။ နေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဓမ္မော၊ ကျေးဇူးရှိသောတရားသည်။ (ကုသိုလ်တရားသည်လည်းဟူ)။ သုဂ္ဂတိ၊ သုဂတိသို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေတတ်၏။

ဓမ္မံ။ ပ။ အာဒိကလျာဏန္တိအာဒိသု၊ ဓမ္မံ။ ပ။ အာဒိကလျာဏံ ဤသို့ အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ဒေသနာယံ၊ ဤ။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ (ဧဝံ၊ သာမိတြိယာ၏ ကံဓမ္မဖြစ်သောကြောင့်။ ဒေသနာယံဟု ဆို

“ “-ဤကောမအတွင်းရှိသောစကားသည် ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကသဿတဂါရ အားထုတ်တော်မူ၏-တိုင်အောင်သောစကားသည် ပရာနုသန္ဓေမည်၏။

၁၁

သတည်း)။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝေါ၊ တို့အား။ အာဒိကလျာဏံ၊ အာ
 ကောင်းခြင်းရှိသော။ ဓမ္မံ၊ ဒေသနာဝစိတေဒသဒ္ဓါကို။ ဒေသိယာမိ၊ အံ။
 ဣမံ၊ ပ။ ဂေယျံ နှိအာဒိသု'၊ တို့၌။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါသည်။ ပရိယတ္တိယံ၊
 ပရိယတ်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဤ။ ဣမံ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုတ္တံ၊
 သုတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ ပရိယတ္တိတရားကို။ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ၊ သင်၏။
 ဂေယျံ၊ ဂေယျဟုဆိုအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ၊ ဤ။ တသ္မိံခေါ၊
 ပန။ ပ။ ခန္ဓာဟောန္တိတိ အာဒိသု'၊ တို့၌။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိဿတ္ထေ၊
 သတ္တမှဆိတ်သောအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဤ။ တသ္မိံခေါပနသမယေ၊ လိုမဟာ
 ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်သောအခါ၌။ ဓမ္မံ၊ သတ္တမှဆိတ်သော သဘောတရား
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမ
 ပန'၊ ဤအညေဝဓမ္မာ ဟူသောပါဌ်၌ကား။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဂုဏေ၊
 ၌။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အညေဝ၊
 ပါဏာတိပါတမှကြဉ်ခြင်း အစရှိကုန်သော သုံးပါးအပြားရှိသော သီလ
 တည်းဟူသော ဂုဏ်တို့မှ တပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တထာဂတဿ၊
 ငါဘုရား၏။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်တို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။
 ဧတ္ထံ၊ ဤအတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အညေဝ ဓမ္မာဟူသောပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဂန္တီရာတိ၊ ဟူသည်ကား။ မဟာသမုဒ္ဓေါ၊ သည်။ မကသတုဏှသုစိ
 ယာ၊ ယင်၏နှုတ်သီးဖြင့်။ အလမ္ဘနေယျ၊ ပတိဋ္ဌာဝိယ၊ တည်ရာကိုရခြင်း
 ဌာ မတတ်နိုင်သကဲ့သို့။ တထာဂတာ၊ ငါဘုရားကို။ အညကြဋ္ဌပေတွာ၊
 ထား၍။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သောသူတို့၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အလမ္ဘ
 နေယျပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာကိုရခြင်းဌာ မတတ်နိုင်ကုန်။ ဂန္တီရတ္တာယေဝ၊ နက်နဲ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ ဒုဒ္ဓသ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသောစက္ခုဖြင့် မြင်ခြင်း
 ဌာ ခဲကုန်၏။ ဒုဒ္ဓသတ္တာယေဝ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသောစက္ခုဖြင့် မြင်ခြင်းဌာ
 ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ ဒုရနုဗောဓာ၊ မဖောက်မပြန် ထိုးထွင်း၍
 သိနိုင်ခဲကုန်၏။ နိဗ္ဗုတသဗ္ဗပရိဉာဟတ္တာ၊ ငြိမ်းပြီးသော အလုံးစုံသော
 ပူပန်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တာ၊ ငြိမ်းချမ်းကုန်၏။ သန္တာရမ္မဏေ
 သု၊ ငြိမ်သက်စွာသောအာရုံတို့၌။ ပဝတ္တနတောဝိ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း။
 သန္တာ၊ သန္တမည်ကုန်၏။ အတိတ္ထိကရဏတ္ထေန၊ မရောင့်ရဲခြင်းကို ပြုတတ်

၁။ အံ ၂-၇၆။ ၂။ အဘိ ၁-၃၅။
 ၃။ ပန သဒ္ဓါ ပိသေသတ္ထ ဇောတက နိပါတ်ပုဒ်တည်း။

သောအနက်ကြောင့်။ ပဏီတာ၊ မြတ်ကုန်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း
 ဟူမူကား။ သာဒုရသဘောဇနိဝိယ၊ ကောင်းသောအရသာနှင့် ပြည့်စုံ
 သော အစာကဲ့သို့တည်း။ ဥတ္တမညဏဝိသယတ္တာ၊ အထူးသဖြင့်မြင်သော
 သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အာရုံဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တက္ကေန၊ ကြံဆ၍။
 န အဝစရိတဗ္ဗာ၊ မသိအပ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတက္ကောဝစရာ၊
 အတက္ကောဝစရမည်၏။ နိပုဏ္ဏတိ၊ ကား။ သုခုမသဘာဝတ္တာ၊ သိမ်မွေ့
 သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဏှာ၊ သိမ်မွေ့ကုန်၏။ ဗာသာ
 နံ၊ သူမိုက်တို့၏။ အဝိသယတော၊ အာရုံမဟုတ်သောကြောင့်။ ပဏ္ဍိကေဟိ
 ယေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ပဏ္ဍိတဝေဒနိယာ၊ မည်ကုန်၏။

ယေတဏှာဂတော ။ပ။ ပဝေဒေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယေဓမ္မေ၊ တို့ကို။
 တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနညနေယျော၊ သူတပါးတို့ မသိ
 စေအပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ သယမေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ အတိဝိသိဇ္ဇေန၊
 တပါးသောညဏ်တို့ထက်ထူးသော။ ဉဏေန၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်။ ပစ္စက္ခံ၊
 ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဝေဒေတိ ဒိပေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ကထေတိ၊ ဟောတော်
 မူ၏။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားစွာ ပြတော်မူ၏။ ဣတိအယံ အက္ခော၊
 ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ယေဟိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယေဟိ ဂုဏဓမ္မေဟိ၊ အကြင်
 ဂုဏ်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ဖြင့်။ ယဇာဘုဇ္ဇန္တိ၊ ယထာဘုစွံဟူသည်ကား။
 ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန်။ ဝဏ္ဏံသမ္ဘာဝဒမာနာဝဒေယျန္တိ၊ ဟူသည်
 ကား။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဝတ္ထု၊ ကာမာ၊
 ချီးမွမ်းခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘာရိသေစွာ၊ ဝဒေယျံ၊ ချီးမွမ်း
 ၍ဆိုကုန်ရာ၏။ အဟာပေတွာ၊ ဂုဏ်ကိုမရှုတ်ချမှ၍။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။
 သက္ကုနေယျံ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်ရာ၏။ ဣတိအယံအက္ခော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
 ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ တောမိတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်
 သော။ တေဓမ္မာ၊ ထိုဂုဏ်တို့သည်။ ကတမေစ ပန၊ အဘယ်သို့နည်း။
 ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဖြေအပ်၏။

ဆရာ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တည်းဟု ဆို၏။ ထိုသို့သဗ္ဗညုတဉာဏ် တခုသာ
 ဖြစ်လျက် အဘွဲ့ကြောင့် ဓမ္မာဟု ဗဟုဝစ်ဖြင့် ပြခြင်းကို ပြုလေသိသနည်း

၁။ သဏှာသုခုမ သဘာဝတ္တာ-ဆဋ္ဌမူ။

ဟု သူစောဒနာတွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ ယဒိဇံ ။၀။
အာရမ္မဏတောစကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား -

သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သညံ။ ယဒိထိယာ၊ အံ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သဗ္ဗညုတညာဏ်
ဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဝစနနိဇ္ဈေသော၊ ဗဟု
ဝစဖြစ် ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်လေသနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။
သတိ၊ သော်။ ပုထုစိတ္တသမာယောဂတောစေတ၊ အထူးထူးသောစိတ်နှင့်
ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပုထုအာရမ္မဏတောစ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိ
ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဗဟုဝစနနိဇ္ဈေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။

အဘယံကြောင့် သဗ္ဗညုတညာဏ် တခုတည်းသာဖြစ်လျက် အထူးထူး
သော စိတ်နှင့်ယှဉ်သနည်း ဟူသောစောဒနာကိုဖြေတော်မူလို၍ ငယ်
။၀။ လက္ခတိ ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား -

တံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဉာဏ
သမ္ပယုတ္တ မဟာကြိယ စိတ္တေသု၊ ထို၌။ လက္ခတိ၊ ရအပ်၏။ ကသ္မာ၊
ကြောင့်။ ပုထုစိတ္တသမာယောဂေါ၊ အထူးထူးသော စိတ်နှင့်ယှဉ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

အဘယံကြောင့် အထူးထူးသော အာရုံရှိသည် ဖြစ်သနည်းဟူသော
စောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာ နစယ ။၁။ နဟောတိ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်
သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား -

အယံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်၏။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မော၊ သည်။
အာရမ္မဏံ၊ သည်။ န ဟောတိနာမ၊ မဖြစ်သောမည်သည်။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ နစ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟောတိဧဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ ကသ္မာ၊
ကြောင့်။ ပုထုအာရမ္မဏံ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဆရာ-သဗ္ဗညုတညာဏ်၏ အထူးထူးသောစိတ်နှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်
အထူးထူးသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်ဘုရားဟော ပါဠိ
ဖြင့် သိအပ်သနည်းဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ
ယထာဟ စသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား -

၀။ တဦးစသော ဝါကျသည် ဟေတုနောင်မှ တက်သောဝါကျဖြစ်၍ နိယံ
ဆရာများအလို ဟေတုပိတ္တဝရဝါကျဖြစ်သည်။

“ဟေတုနောင်မှ၊ ဟိနှင့်ပြုမှု၊ ချမှသင့်မည်၊ ပိတ္တဝါဒ”

၂။ န စသော စသောဝါကျသည် ပုထုအာရမ္မဏတော ဟူသော စိတ်ဝါကျ၏
အကျယ်ဖြစ်သည်။

ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သည်။ ပုထုစိတ္တသမာယောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ပုထုအာရမ္မဏဉ္စ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာံ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အတိတမ္ပိသဗ္ဗံ ။ပ။ အနာဝရဏဉ္စ၊ အာဓိဝစနံ၊ အတိတမ္ပိသဗ္ဗံ ။ပ။ အနာဝရဏဉ္စ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ သဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ အတိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော တရားသဘောကိုလည်း။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ မည်၏။ (ပိသဒ္ဓါဖြင့် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကို ပေါင်းလေ)။ တတ္ထ၊ ထိုအတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌။ အာဝရဏံ၊ ပိတ်ပင် ဆီးတားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနာဝရဏဉ္စ၊ မည်၏။

အတိတမ္ပိ ။ပ။ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဟူသောပါဌ်ကား ပုထုစိတ္တသမာယောဂ၏ သာဓကတည်း။ တတ္ထ အာဝရဏံ ။ပ။ အနာဝရဏဉ္စ ဟူသောပါဌ်ကား ပုထုအာရမ္မဏ၏ သာဓကတည်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုထုစိတ္တသမာယောဂတောစေဝ၊ အထူးထူးသော စိတ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဥပ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုထုအာရမ္မဏတောစ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဗဟုဝစနနိဋ္ဌေသော၊ ဗဟုဝစဖြစ်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ (ဣတိ သဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း)။

ဧတ္ထ၊ ဤအညေဝဓမ္မာ အစရှိသောပါဌ်၌။ သမာဓိနိဝိဋ္ဌံ၊ အကျုံးဝင်သော။ အညေဝါတိဣဒံပန၊ အညေဝဟူသော ဤပုဒ်သည်ကား။ ဝဝတ္ထာပနဝစနံ၊ ပိုင်းခြားကြောင်း မှတ်ကြောင်းဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။

အညေဝဟူသောပုဒ်၌ ဧဝသဒ္ဓါသာလျှင် ဝဝတ္ထာပနဖြစ်လျက် အညေဝါတိဣဒံပန ဝဝတ္ထာပနဝစနံဟူသော စကားကို နေနာဝိဇ္ဇတိ အစရှိသည်ကဲ့သို့ သသမ္ဘာရအားဖြင့်ဆိုသည်။

အဘယ်ကိုလျှင် ဧဝသဒ္ဓါဖြင့် ပိုင်းခြားသနည်းဟူသောစောဒနာကို ဖြေဘော်မူလို၍ အညေဝ န ပါဏာတိ။ပ။ အာဒယော ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ဆိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အညေဝ၊ ပါဏာတိပါတမှကြဉ်ခြင်း အစရှိသည်တို့မှ တပါးကုန်သော ဂုဏ်တို့သာလျှင်တည်း။ ပါဏာတိပါတာ၊ သူ့ အသက်ကိုလျှင်စွာချခြင်းမှ။ ဝေရမဏိအာဒယော၊ ကြဉ်ခြင်းအစရှိသည်တို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။

န ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ အာဒယော ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အညောင်
၌ ဝေသဒ္ဓါ၏ ဖလကို ပြသတည်း။

ဂန္ထိရာဇေ၊ နက်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဥတ္တာနာ၊ တိမ်ကုန်သည်။ န၊
မဟုတ်ကုန်။ ဣတိဇေ၊ သို့။ သဗ္ဗပဒေဟိ၊ ထို့နှင့်။ ဝေပဒါ၊ ဝေဟူသောပုဒ်ကို။
(ကံသည့်)။ ယောဇေတဗ္ဗ၊ ၏။

အညောင် ဟူသောပုဒ်၌ ဝေသဒ္ဓါကို ဂန္ထိရာဟူသောပုဒ် ဒုဒ္ဓသာ
ဟူသောပုဒ် ဒုရနုဗောဓာဟူသောပုဒ် သန္တာဟူသောပုဒ် ပဏိတာ
ဟူသောပုဒ် အတတ္တာဝစရာဟူသောပုဒ် ပဏ္ဍိတဝေဒနီယာ ဟူသော
ပုဒ်ထို့နှင့် ယှဉ်လေဟူလိုသည်။

အဘယ်ကြောင့် သာဝကပါရမီဉာဏ် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဉာဏ်တို့၏လည်း
နက်နဲသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ရှိလျက် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌သာလျှင်
ဂန္ထိရာဝ အစရှိသည်ဟူ၍ ဝေသဒ္ဓါဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းကို ရအပ်လေ
သနည်းဟူသော စောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ သာဝကပါရမီဉာဏ် အစရှိ
သော ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။ သာဝကပါရမီဉာဏံ၊ သာဝကတို့၏ပါရမီဉာဏ်သည်။
ဂန္ထိရံ၊ နက်နဲစွာ၏။ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံပန၊ သည်ကား။ တတော၊ ထို
သာဝကတို့၏ပါရမီဉာဏ်ထက်။ ဂန္ထိရတရံ၊ အထူးသဖြင့် နက်နဲစွာ၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့သာဝကတို့၏ ပါရမီဉာဏ်ထက် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏
ဉာဏ်၏ အထူးသဖြင့် နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသာဝကတို့၏
ပါရမီဉာဏ်၌။ ဝေသဒ္ဓေန၊ ဝေသဒ္ဓါဖြင့်။ (ကရိုဏ်းထည့်)။ ဝဝတ္ထာနံ၊
မှတ်ခြင်း ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ နတ္ထိ နယုတ္တံ၊ မသင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စ၊
သည်လည်း။ တတောပိ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ဉာဏ်ထက်လည်း။ ဂန္ထိရတရံ၊
၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဉာဏ်ထက် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏
အထူးသဖြင့် နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏
ဉာဏ်၌လည်း။ ဝေသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ (ကရိုဏ်းထည့်)။ ဝဝတ္ထာနံ၊ သည်။
နတ္ထိ- နယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတော၊ ဤသဗ္ဗညုဉာဏ်ထက်။ (ပနသဒ္ဓါကား
ဝိသေသဇောတကနိပါတ်ပုဒ်တည်း)။ ဂန္ထိရတရံ၊ အထူးသဖြင့် နက်နဲ
သော။ အညံ၊ တပါးသောဉာဏ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
ဂန္ထိရတရာ၊ အထူးသဖြင့် နက်နဲကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တထာ၊ တူ။ ဒုဒ္ဓသာဝ၊
ဉာဏ်တည်းဟူသော စက္ခုဖြင့်မြင်ခြင်းငှာ ခဲကုန်သလျှင်ကတည်း။ ဒုရနု

ဗောဓာဝ၊ မဗောက်မပြန်သိခြင်းငှာ ခဲကုန်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗံ၊ အဆုံးစုံသောပုဒ်ကို။ ဧဝသဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ (ကရိုဏ်းထည့်)။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဘုရားရှင်တို့၏ ကြိုးဝါးရာဌာနလေးပါး

ကတမေစ ဧတ ဘိက္ခဝေတိ၊ ကတမေစ ဧတ ဘိက္ခဝေ ဟူသော။ အယံ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ဧတသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုဂုဏ်တရားတို့ကို။ ကထေတုကမ္ပတာ ပုစ္ဆာ၊ ဖြေခြင်းငှာအလိုရှိ၍ မေးသောပုစ္ဆာတည်း။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာတိအာဒိ၊ သန္တိ ။ပ။ ဗြာဟ္မဏာ ဤသို့ အစရှိသောစကား သည်။ ပုစ္ဆာပိဿဇ္ဇနံ၊ ပုစ္ဆာ၏အဖြေတည်း။ ကသ္မာပန၊ ကြောင့်ကား။ ဧတံ၊ ထိုသန္တိဘိက္ခဝေ အစရှိသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာရဇ္ဈံ၊ အားထုတ်အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေဝဒေယျ၊ အံ့။ ဟိ၊ အဖြေ ကို ဆိုအံ့။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ (ဂဇ္ဇိတံ ဉာဏံ ဟူသောပုဒ်တို့နှင့်စပ်)။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဌာနာနိ၊ အကြောင်းတို့သို့။ (အရာတို့သို့ လည်းဟူ)။ ပတ္တာရိ၊ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ဂဇ္ဇိတံ၊ ကြိုးဝါးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်။ အနုပပိသတိ၊ ကြည်လင်၏။ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ၊ ၏။ မဟန္တဘာဝေါ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းဟူ)။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာသည်။ ဂန္တိရာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိလက္ခဏာဟတာ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးဖြင့် ဆောင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုညတာပဋိသံယုတ္တာ၊ သတ္တဇီဝတို့မှ ဆိတ်ခြင်းနှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော အကြောင်းတို့ ဟူသည်ကား။ ကတမာနိ၊ အဘယ်တို့နည်းဟူမူကား။ ဝိနယပညတ္တိ၊ ဝိနည်းပညတ်၎င်း။ ဘူမန္တရံ၊ တုံအထူး။ ပစ္စယာကာရံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်။ သမယန္တရံ၊ မိစ္ဆာအယူ၊ (အယူ အထူး လည်းဟူ)။ ဣတိဇမာနိ၊ ဤသည်တို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်သည်။ လဟုကံ၊ လဟုကတည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ ဂရုကံ၊ တည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ သတေကိန္တံ၊ ကုစားကောင်းသောသိက္ခာပုဒ်တည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ အတေကိန္တံ၊ မကုစားကောင်းသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။ အယံ၊ ဤ သဘောတရားသည်။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်တည်း။ အယံ၊ သည်။ အနာပတ္တိ၊ မဟုတ်။ အယံ၊ ဤအာပတ်သည်။ ဆေဇ္ဇဂါမိနိ၊ ရဟန်း အဖြစ်မှ ပြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ အယံ၊ သည်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ၊

ပုဋ္ဌာနဂါမ်တည်း။ အယံ သည်။ ဒေသနာဂါမ်နိ၊ ဒေသနာဂါမ်တည်း။ အယံ သည်။ လောကဝဇ္ဇာ၊ လောကဝဇ္ဇတည်း။ အယံ သည်။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာ၊ တည်း။ ဣမသ္မိံ၊ ဤဝတ္ထုကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို။ ပညပေတဗ္ဗံ၊ ပညတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဝတ္ထုသည်။ ဩတိဇ္ဇေ၊ သက်လတ်သော်။ ယံသိက္ခာပဒပညာပနိနာမ၊ အကြင် သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ခြင်းမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်း၌။ အညေသံ၊ ဘုရားမှတပါးကုန်သော သူတို့အား။ ထာမောဝါ၊ အားသည် ၎င်း။ ဗလံဝါ၊ အစွမ်းသည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သေသော၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သောအရာသည်။ အညေသံ၊ ဘုရားမှတပါးကုန်သောသူတို့၏။ အဝိသယော၊ အရာမဟုတ်။ တထာဂတသေဝ၊ ဝါဘုရား၏သာလျှင်။ ဝိသယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနယပညတ္တိံ၊ ဝိနည်းကို ပညတ်ခြင်းသို့။ ပတွာ၊ ဤ။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ဂဇ္ဇိတံ၊ ကြီးဝါးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ အနုပဝိသတိ၊ ကြည်လင်၏။ ပ။ ဒေသနာ၊ သည်။ သုညတာ၊ ပဋိသံယုတ္တာ၊ သတ္တ ဇီဝတို့မှ ဆိတ်ခြင်း နှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တထာ၊ တူ။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ သတိပဋ္ဌာနာနာမ၊ သတိပဋ္ဌာန်မည်ကုန်၏။ အရိယော၊ ပြုစင်စွာသော။ အဋ္ဌာရိကော၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသောတရားသည်။ မဂ္ဂေါနာမ၊ မည်၏။ (ဣဇမလိုက်ပါ)။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စက္ခန္ဓာနာမ၊ ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဒွါဒသာယတနာနိနာမ၊ ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌရသဓာတုယောနာမ၊ ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိနာမ၊ ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိနာမ၊ နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးသော ဣန္ဒြေမည်ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နဝဟေတူနာမ၊ ကိုးပါးသောဟိတ်မည်ကုန်၏။ (အကုသိုလ်ဟိတ် သုံးခု၊ ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးခု၊ အဗျာကကဟိတ် သုံးခု)။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာဟာရာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဖဿာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဝေဒနာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ သညာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ သည်။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ စေတနာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဝိတ္တာနိနာမ၊ မည်ကုန်၏။

သတ္တဝိတ္တာနိ အရကို စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်။ပ။ကာယဝိညာဏ်စိတ် မနော
ဓာတ်ဖြစ်သောစိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်ဖြစ်သောစိတ် ဤခုနစ်ပါး
သော ဝိညာဏဓာတ်ဖြစ်သောစိတ်ကိုယူ။သတ္တဖဿ အစရှိသည်တို့ကို
လည်း စက္ခုဝိညာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ဖဿ ။မ။ ကာယဝိညာဏ်နှင့်ယှဉ်
သော ဖဿ၊ မနောဓာတ်နှင့်ယှဉ်သော ဖဿ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်
ဖြစ်သော စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ဖဿ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်ယူလေ။

ဧတေသုမဓ္ဓေသု၊ ဤသတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော တရားတို့တွင်။ ဧတ္ထကာ၊ ဤ
မျှလောက်သော တရားတို့သည်။ ကာမာဝစရာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနာမ၊
ကုန်၏။ ဧတ္ထကာ၊ တို့သည်။ အရူပါဝစရာ၊ ကုန်၏။ (ဧတ္ထကာလိုက်ပါ)။
ဧတ္ထကာ၊ တို့သည်။ ရူပါဝစရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတ္ထကာ၊ တို့သည်။ အပရိ
ယာပန္နာ၊ ဝဋ်တရား၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာနာမ၊ မည်ကုန်၏။
ဧတ္ထကာ၊ တို့သည်။ လောကီယာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနာမ၊ မည်ကုန်၏။
ဧတ္ထကာ၊ ဤမျှလောက်သောတရားတို့သည်။ လောကုတ္တရာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ
နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုရိသတိ သမန္တပဋ္ဌာနံ၊ အလုံးစုံသော
နှစ်ဆဲ့လေးပစ္စည်းတို့၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော ပဋ္ဌာန်းဟုဆိုအပ်သော။ အနန္တ
နယံ၊ အဆုံးမရှိသောနည်းရှိသော။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ကို။ ဝိတဇိတွာ၊ ခွဲဝေ
၍။ ကထေတုံ၊ ဟောခြင်းငှာ။ အညေသံ၊ တို့အား။ ထာမောဝါ၊ သည်၎င်း။
ဗလံဝါ၊ သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သေဇေသော၊ အဘိဓမ္မာ တရားတော်ကို
ဟောခြင်းတည်းဟူသော ဤအရာသည်။ အညေသံ၊ တို့၏။ အဝိသယော၊
အရာမဟုတ်။ တထာဂတဿေဝ နိသာလျှင်။ ဝိသယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤ
သို့။ ဘူမန္တရပရိစ္ဆေဒံ၊ တုံအထူးကိုဝိုင်းခြားခြင်းသို့။ ပတွာ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓါနံ၊
တို့၏။ မဟန္တံ၊ သော။ ဂဇ္ဇိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ ဉာဏံ၊ သည်။ အနုပပိ
သတိ၊ ၎် ။ပ။ ဒေသနာ၊ သည်။ သုညတာပဋိသံယုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊
၎်။ (ဣတိသဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း)။

တထာ၊ တူ။ ယာ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ နဝဟိ၊
ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်သည်။
ဟောတိ၊ ၎်။ ဥပ္ပါဒေ၊ ဥပါဒ်ဆဲသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၎်။ ပဝတ္ထံ၊ တည်ဆဲသည်။ (ဌိဆဲသည် လည်းဟူ)။ ဟုတွာ၊ ၍။
ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊

သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အာယူဟနံ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ပစ္စယော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သံယောဂေါ၊ အညီအညွတ်ယှဉ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။
 ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပလိဗောဓော၊ နှောင်ဖွဲ့တတ်သည်။
 ဟုတွာ၊ ဤ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်း
 သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဟေတု၊ ဟိတ်သည်။
 ဟုတွာ၊ ဤ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပစ္စည်းသည်။ ဟုတွာ၊
 ဤ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တထာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာအတူ။ သင်္ခါရာ
 ဒယော၊ တို့သည်။ ဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့အား။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာ
 ရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့၏ သင်္ခါရ အစရှိသည်တို့အား ကိုးပါးကုန်
 သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဘုရား
 ဟောတော်မူသော ပါဠိဖြင့် သန္တုဋ္ဌာန်ကျမှတ်စေတော်မူလိုသည်ဖြစ်
 ၍ ယထာဟ ကထံပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ အစရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။
 ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ တို့သည်။ သင်္ခါရာ
 ဒိနံ၊ တို့အား။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကုန်
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ကထံ
 ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏန္တိ အာဒိဝစနံ၊ ကထံ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ
 ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိ ဉာဏံ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဘဂဝေါ၊ သည်။ အာဟ၊
 ဟောတော်မူပြီ။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ ပစ္စည်းကိုဝိုင်းခြား၍ ယူရာ၌။ ပညာ၊
 သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏ်သည်။ (အကြောင်းကို သိသောဉာဏ်
 သည်လည်းဟူ)။ ကထံ ကတိဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဟောတိ၊ နည်း။
 အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိစ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍ တည်ရာ
 သည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိစ၊
 ဋ္ဌိဆဲဖြစ်၍ တည်ရာသည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ နိမိတ္တဋ္ဌိတိစ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ တည်ရာသည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။
 ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယူဟနဋ္ဌိတိစ၊ ဖြစ်စေသည်ဖြစ်၍
 တည်ရာသည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံယော
 ဂဋ္ဌိတိစ၊ အညီအညွတ်ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ တည်ရာသည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။
 ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပလိဗောဓဋ္ဌိတိစ၊ ဝင့်ဆင်းရဲ၌ နှောင်ဖွဲ့
 သည်ဖြစ်၍ တည်ရာသည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊

၏။ သမုဒယဋ္ဌိတိစ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်၍ တည်ရာသည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ၍။
ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ဟေတုဋ္ဌိတိစ၊ ဟိတ်ဖြစ်၍ တည်ရာသည်
လည်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟေ တိ၊ ဖြစ်၏။ ပစ္စယဋ္ဌိတိစ၊
နည်းဖြစ်၍ တည်ရာသည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ထိုဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊
သည်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ သင်္ခါရာ၊ ထိုသည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊
အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်၏။ ဥတောဝိ၊ နှစ်ပါးလည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ တရားတို့သည်။ ပစ္စယ
သမုပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ ပစ္စည်းကိုပိုင်းခြား၍
ယူရာ၌။ ပဝတ္ထာ၊ သော။ ပညာ၊ သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏံ၊ မည်၏။ အတိတံ၊
သော။ အဒ္ဓါနမ္ပိ၊ ကာလ၌၎င်း။ အနာဂတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနမ္ပိ၊ ၌၎င်း။
အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရာနံ၊ ထိုအား။ ပ။ ဇာတိ၊ သည်။ ဇရာမရဏဿ၊
အား။ ပစ္စယဋ္ဌိတိစ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ တည်ရာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၍။
နဝဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ထိုဖြင့်။ ဇာတိ၊ သည်။
ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၍။ ဣဒံဒွယံဝိ၊ ဤဇာတိ ဇရာမရဏ နှစ်ခုအပေါင်းသည်လည်း။
ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ ၌။
ပညာ၊ သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏံ၊ မည်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ တဿ တဿ ဓမ္မဿ၊
အား။ တဿ တဿ တေန တေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေန၊
ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဝတ္ထံ၊ သော။ တိဝန္တံ၊ သုံးပါး
သော ဝဋ်ရှိတသော။ တိယဒ္ဓံ၊ သုံးပါးသော အခွန်ကာလ ရှိတသော။
တိသန္ဓိ၊ သုံးပါးသောအစပ်ရှိတသော။ စတုသင်္ခေပံ၊ လေးပါးသောအလွှာ
ရှိတသော။ ဝိသတာကာရံ၊ နှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာရှိတသော။ ဣမံ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို။ ပိတဇိတွာ၊ ခွဲဝေ၍။ ကထေတုံ၊
၎င်း။ အညေသံ၊ ထိုအား။ ထာမောဝါ၊ သည်၎င်း။ ဗလံဝါ၊ သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ ဧသဧသော၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို ခွဲဝေ၍ဟောခြင်းတည်းဟူ
သောအရာသည်။ အညေသံ၊ ထို၏။ အဝိသယော၊ မဟုတ်။ တထာဂတသော
ဝ၊ ၍သာလျှင်။ ဝိသယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယာကာရံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။
ဗုဒ္ဓါနံ၊ ထို၏။ ဝဇ္ဇိတံ၊ ကြီးဝါးခြင်းသည်။ မဟန္တံ၊ ကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၍။
ညဏံ၊ သည်။ အနုပဓိသတိ၊ ၍ ။ပ။ ဒေသနာ၊ သည်။ သုညတာ ပဋိ
သံယုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ (ဣတိသဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း။)

တထာ၊ တူ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဇနာ၊ တို့သည်။ သဿတဝါဒါ
 နာမ၊ မြစ်ဟု ယူလေ့ရှိကုန်၏။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဇနာ၊
 တို့သည်။ ကေစ္စသံဃာတဝါဒါနာမ၊ အချို့မြစ်ဟုယူလေ့ရှိကုန်၏။ စတ္တာ
 ရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဇနာ၊ တို့သည်။ အန္တနန္တိကာ၊ အဆုံးရှိ၏
 အဆုံးရှိဟု ယူလေ့ရှိကုန်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဇနာ၊ တို့သည်။
 အခရာဒိက္ခဝိကာ၊ အဝိုင်းအခြားမရှိသည်ဖြစ်၍ ပျံလွင့်သော အယူရှိ
 ကုန်၏။ ဇော၊ ကုန်သော။ ဇနာ၊ တို့သည်။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ၊ အကြောင်း
 ကင်း၍ ဖြစ်၏ဟု ယူလေ့ရှိကုန်၏။ သောဠသ၊ ကုန်သော။ ဇနာ၊ တို့သည်။
 သညီဝါဒါ၊ သညာရှိ၏ဟု ယူလေ့ရှိကုန်၏။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဇနာ၊
 တို့သည်။ အသညီဝါဒါ၊ သညာမရှိဟု ယူလေ့ရှိကုန်၏။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။
 ဇနာ၊ တို့သည်။ နေဝသညီနာသညီဝါဒါ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်
 သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟု ယူလေ့ရှိကုန်၏။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဇနာ၊
 တို့သည်။ ဥဒန္တဒဝါဒါ၊ သေလျှင်ပြတ်၏ဟု ယူလေ့ရှိကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။
 ဇနာ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါနာမ၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဉာဉ်နိဗ္ဗာန်ရှိ၏ဟု
 ယူလေ့ရှိကုန်၏။ (စတ္တာရော-ဇော သောဠသ အဋ္ဌ သတ္တ ပဉ္စ တို့၏သရုပ်ကို
 ပါဠိတော်၌ ဆိုပြီ)။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ ဣဒံကာရဏံ၊ကို။ နိဿယ၊၍။
 ဣဒံ မိစ္ဆာဂါဟံ၊ ဤမိစ္ဆာအယူကို။ ဂဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွါသဋ္ဌိ
 မိဋ္ဌဂတာနိ၊ ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော မိစ္ဆာအယူတို့ကို။ နိဇ္ဇေ၊ အထုံး
 အဖွဲ့ မရှိသည်ကို။ နိဂ္ဂုဗ္ဗံ၊ ရောယှက်ခြင်းမရှိသည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ကထေတံ၊
 ဌာ။ အညေသံ၊ တို့အား။ ထာမောဝါ၊ သည်၎င်း။ ဗလံဝါ၊ သည်၎င်း။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ သေ-သော၊ ဤခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော မိစ္ဆာအယူတို့ကို
 ရောယှက်ခြင်း မရှိသည်ကိုပြု၍ ဟောခြင်းတည်းဟူသော အရာသည်။
 အညေသံ၊ တို့၏။ အဝိသယော၊ မဟုတ်။ တထာဂတဿဝါ၏သာလျှင်။
 ဝိသယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမယန္တရံ၊ အယူအထုံးသို့။ ပတော၊ ၍။
 ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ မဟန္တိ၊ သော။ ဂစ္ဆိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဉာဏံ၊ သည်။ အနုပဝိသတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ၊ ၏။ မဟန္တတာဝေါ၊
 သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဒေသနာ၊ သည်။ ဂစ္ဆိရာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တိလက္ခဏာဟတော၊ သုံးပါးကုန်သော လက္ခဏာရေးတို့ဖြင့် ဆောင်အပ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုညတာပဋိသံယုတ္တာ၊ သတ္တဇီဝတို့မှ ဆိတ်ခြင်း
 နှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိသဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း) ဣမသို့

ပန်ဌာနေ၊ ဌိကား။ သမယန္တရံ၊ ကိ။ လန္တတိ၊ နိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ နိ။ မဟန္တသဘဝဒဿနတ္ထဉ္စ၊ ကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှာ၎င်း။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာ၏။ သုညတာပကာသနတ္ထဉ္စ၊ သတ္တဇီဝမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှာ၎င်း။ သမယန္တရံ၊ သို့။ အနုပရိသန္ဓေ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့် ဝင်တော်မူသော။ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားမင်းမြတ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သန္တိ ။ပ။ ဗြာဟ္မဏာတိ၊ ဤ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆာရိဿဇ္ဇနံ၊ ပုစ္ဆာဖြေခြင်းကို။ အာရတိ၊ နိ။

၂၉။ တတ္ထ၊ ထိုသန္တိဘိက္ခဝေ အစရှိသောပါဌ၌။ သန္တိတိ၊ ဟူသည် ကား။ အတ္ထိသံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဥပလန္တန္တိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေတိဗ္ဗဒံပဒံ၊ ဘိက္ခဝေဟူသော ဤပုဒ်သည်။ အာလပန ဝစနံ၊ အာလုပ်ပုဒ်တည်း။ ဧကေတိ၊ ဧကေဟူသည်ကား။ ဧကဇ္ဈေ၊ အချို့ဖြစ်ကုန် သော။ သမဏ ဗြာဟ္မဏာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇပဂတတာဝေနေဝ၊ ရဟန်း၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သင်လျှင်။ သမဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဇာတိယာ၊ အမျိုးအားဖြင့်။ ဗြာဟ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ လောကေန၊ သည်။ သမဏာတိစ၊ သမဏတို့ဟူ၍၎င်း။ ဗြာဟ္မဏာတိစ၊ တို့ဟူ၍၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမ္ပတာ၊ သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗန္တိ၊ ကိ။ ကပ္ပေတွာ၊ ကြံ၍။ ဝိကပ္ပေတွာ၊ အထူးကြံ၍။ ဂဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၊ မည်ကုန်၏။ (ဂဏန္တိ တဒ္ဓိတ်တည်း) ဝါ၊ ကား။ ဧတေသံဇနာနံ၊ တို့အား။ ပုဗ္ဗန္တ ကပ္ပေါ၊ ရှေးအတို့ကို ကြံခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ နိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၊ မည်ကုန်၏။ (အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်တည်း)။

တတ္ထ၊ ထိုပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာဟူသောပုဒ်၌။ သမာနိရိဋ္ဌော၊ အကျုံးဝင် သော။ (အန္တောတိ)၊ ဟူသော။ အယံအန္တ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အန္တအန္တန္တရ မရိယာဒ လာမက ပရတာဂ ဧကံဌာ ဧဝံ၊ အအူဟူသောအနက် အတွင်း ဟူသောအနက် အပိုင်းအခြား ဟူသောအနက် အယုတ်ဟူသော အနက် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ဆုံးရာ အသို့ဟူသောအနက် အစုဟူသော အနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိဝိတ္ထာရယံဿာမိ၊ အံ။ အန္တပူရောဥဒရပူရောတိ အာဒိသု၊ အန္တပူရော ဥဒရပူရော ဤသို့အစရှိကုန်သောပါဌတို့၌။ အန္တသဒ္ဓေါ၊ အန္တ ဟုဆိုအပ်သောသဒ္ဓါသည်။ အန္တေ၊ အအူ၌။ ဝဝတ္တတိ၊ နိ။ အန္တပူရော၊

၁။ သမယန္တရန္တိ ဒိဋ္ဌိရိယေသံ၊ နာနာရိဟိတာ ဒိဋ္ဌိယောတိ အတ္ထော၊ အည သမယံဝါ၊ ဗာဟိရကသမယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ဋီသစ်-၃၀၆။

အာပုဉ္ဇရုံ၊ ဥဒရပူရော၊ ဝမ်းပြည့်ရုံ၊ စရန္တိ။ ပ။ သောဘမာနာတိအာဒိသု၊
 တို့၌။ အန္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အန္တန္တရေ၊ အတွင်း၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ လော
 ကေ၊ ၌။ ပရိဝါရဆန္ဒာ၊ တန်ဆာဖြင့်ဖုံးလွှမ်းကုန်သော။ ဇနာ၊ တို့သည်။
 အန္တော၊ အတွင်း၌။ အသုဒ္ဓေါ၊ မစင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗဟိ၊ ၌။ သောဘမာ
 နာ၊ တင့်တယ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ စရန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ကာယဗန္ဓနဿ။ ပ။
 ပထန္တံဝါတိ အာဒိသု၊ ကာယဗန္ဓနဿ။ ပ။ ပထန္တံဝါ ဤသို့အစရှိကုန်သော
 ပါ၌တို့၌။ အန္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ မရိယာဒါယံ၊ အစွန်း၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။
 ကာယဗန္ဓနဿ၊ ခါးပန်း၏။ အန္တော၊ အစွန်းသည်။ ဇီရတိ၊ ဆွေးမြေ့၏။
 သောကရိကန္တံဝါ၊ ဝက်အူကျစ်နှင့်တူသော အပိုင်း အခြား ရှိသော ခါး
 ပန်းကို၎င်း။ ပထန္တံဝါ၊ သင်ပေါင်းရွက်သဏ္ဌာန် အပိုင်းအခြားရှိသော
 ခါးပန်းကို၎င်း။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။ အန္တမိဒံ။ ပ။ ပိဏ္ဍောလျှန္တိ အာဒိသု၊
 တို့၌။ အန္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ လာမကေ၊ အယုတ်၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ အာဇီဝကာနံ၊ တက္ကဒွန်းတို့၏။ ယဒိဒံယံဣဒံ ပိဏ္ဍောလုံ၊ အကြင်လက်
 ဖြင့်ဆွမ်းခံခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့လက်ဖြင့်ဆွမ်းခံခြင်းသည်။
 အန္တံ၊ အယုတ်တည်း။ ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿာတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အန္တ
 သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပရဘာဂေ၊ ဝဋ်၏ဆုံးရာအတို့၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဧသေဝ၊
 ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည်လျှင်။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တော၊ အဆုံးဖြစ်
 သောအတို့တည်း။ ဟိ-တဒေဝသစ္စံ၏။ သဗ္ဗပစ္စယသင်္ခယော၊ အလုံးစုံသော
 ပစ္စည်းတို့၏ကုန်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ကို။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ပရဘာဂေ၊ ပြင်အတို့
 ဖြစ်သော။ ကောဋီတိ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ဆုံးရာဟူ၍။ (အစွန်းဟူ၍လည်းဟူ)။
 ဝုစ္စတိ၊ မိန့်အပ်၏။ သက္ကာယော။ ပ။ အန္တောတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ကောဋ္ဌာ
 သေ၊ အစ၌။ အန္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ဝါရှင်တို့။
 သက္ကာယော၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဧကော၊ သော။ အန္တော၊
 တရားအစုတည်း။ သွာယံ သောအယံ အန္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣဓာဝိ၊ ဤ
 ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။

၁။ သာဟရိတန္တံ-ဆဋ္ဌမူ။ ဤဝါဠိကားမ ၁-၂၄၆-မှာပါသည်။ ကာယဗန္ဓနဿ
 အန္တောဇီရတိ ကား ပိ ၄-၂၇၇ မှာပါသည်။ နိဿယဆရာ ဘေးဝံမှာ အဓိပ္ပါယ်
 ဆက်စပ်နေသကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ဆဋ္ဌမူရှိအတိုင်း အနက်ပေးလိုကား- သာ၊ ထိုတေ
 ဇောဓာတ်သည်။ ဟရိတန္တံဝါ၊ စိမ်းသော မြက်သစ်ပင် အပိုင်းအခြားကို၎င်း။
 ပထန္တံဝါ၊ ခရီးလမ်းအပိုင်းအခြားကို၎င်း။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ အနုဇာနာရာ၊ လောင်စာ
 မရှိသောကြောင့်။ နိဗ္ဗာယတိ၊ ငြိမ်း၏။

ကပ္ပသဒ္ဓေါပိ၊ သညလည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဘဂဝံ၊ သည်။ ကပ္ပံ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတု၊ တည်စေသတည်း။ နိပဋိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ကပ္ပေါ၊ အမြွက်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကပ္ပကတေန၊ ကပ္ပဗိန္ဒု၊ ထိုးပြီးသော ပုဆိုးနှင့်။ (ဖြင့်လည်းဟူ)။ အကပ္ပကတံ၊ ကပ္ပဗိန္ဒု၊ မထိုးသောပုဆိုးကို။ သံသိဗ္ဗိတံ၊ စပ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိဇောသျှိ၊ (ဝုတ္တေသု ထည့်ပါ)။ စုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ အာယုကပ္ပ လေသကပ္ပ ဝိနယကပ္ပ၊ ဒီသု၊ အာယုကပ် အမြွက်ဖြစ်သောကပ် ဝိနည်းကပ္ပဗိန္ဒု၊ အစရှိကုန်သော။ သမ္ပဟုလေသု၊ များစွာကုန်သော။ အတ္တေသု၊ တို၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။

အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ကပ္ပသဒ္ဓါ၏ အလုံးစုံ ဟူသောအနက် အကြံဟူသော အနက် အပိုင်းအခြားဟူသောအနက် အစရှိသည်တို့၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကိုယူလေ။

ဣဓ၊ ဤပုဗ္ဗန္တ ကပ္ပိကာ ဟူသောပုဒ်၌။ ကပ္ပသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဏှာဒိဋ္ဌိသု၊ တို၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကပ္ပေါတိ၊ ပ။ ဒိဋ္ဌိကပ္ပေါ စာတိ၊ ကပ္ပေါတိ၊ ပ။ ဒိဋ္ဌိကပ္ပေါစဟူ၍။ တေမ္ဗိဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ကပ္ပေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥဒါနတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ကပ္ပေါ၊ အကြံတို့သည်။ တဏှာကပ္ပေါစ၊ တဏှာနှင့်စပ်သောအကြံဟူ၍၎င်း။ ဒိဋ္ဌိကပ္ပေါစ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်စပ်သောအကြံဟူ၍၎င်း။ ဇော၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ကပ္ပသဒ္ဓါ၏ ဤပုဗ္ဗန္တ ကပ္ပိကာ ဟူသောပုဒ်၌ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ဖြင့်။ အတိတံ၊ သော။ ခန္ဓ ကောဋ္ဌာသံ၊ ခန္ဓာဟူသောအဘို့အစုကို။ ကပ္ပေတွာ၊ ကြံ၍။ ပကပ္ပေတွာ၊ အဖန်တလဲလဲကြံ၍။ ဌိတံ၊ တည်ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၊ ကုန်၏)။ ဣတိဇောသျှိ။ ဇော၊ ဤပုဗ္ဗန္တ ကပ္ပိကာဟူသောပုဒ်၌။ အတ္တော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဇောသျှိ။ ပုဗ္ဗန္တ မရှေးသလိုကို။ ကပ္ပေတွာ၊ ၍။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်ပြီးသော။ တေသံ ဇနာနံ၊ တို့အား။ ပနပျ နံ၊ လဲ။ ဥပ္ပဇနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပုဗ္ဗန္တ မေဝ၊ သို့သာလျှင်။ အနဂဟာ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ အယူ တည်း။ ဣတိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗန္တနုဒိဋ္ဌိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဇောဒိဋ္ဌိနော၊ ဤသို့ ရှေးအဘို့သို့အစဉ်လိုက်၍ယူလေ့ရှိကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ တံပုဗ္ဗန္တံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ အာဂမ္မ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပရိစ္စ၊ စွဲ၍။ အညံ၊ သော။ ဇေနမ္ပိ၊ လူအ ပေါင်းကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌိဂတိကံ၊ မှားသောအယူရှိသည်ကို။ ကရောန္တံ၊ ကုန်၍။

၁။ ဤကွင်းရှိသောသည နိဿဟ၌ ကျန်တန်လူ၌ လည်ဟူင် ပေ လိုက်သည်။

အနေကဝိဟိတာနိ၊ အထူးထူးအပြားပြား ရှိကုန်သော။ အဓိမုတ္တိပဒါနိ၊ နာမပညတ်ဟူသော အစုတို့ကို။ (တနည်းကား) မိစ္ဆာအယူကို ပြတတ် ကုန်သော စကားတို့ကို။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ အကြောင်း တို့ဖြင့်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ဆိုတတ်ကုန်၏။ (ပညတ်ကုန်၏ လည်းဟူ)။

ဟတ္ထ၊ ထိုအနေကဝိဟိတာနိ အစရှိသောပါဌ၌။ အနေကဝိဟိတာနိတိ၊ ကား။ အနေကဝိခာနိ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိကုန်သော။ အဓိမုတ္တိပဒါနိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဓိဝနပဒါနိ၊ နာမပညတ်ဖြစ်ကုန်သော အစုတို့ကို။ အထဝါ၊ ကား။ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော။ အတ္ထံ၊ သဘောကို။ အဘိဘဝိတွာ၊ နှိပ်စက်၍။ ယထာသဘာဝတော၊ သဘောဟုတ်သည် အားလျော်စွာ။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဝတ္ထနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိယော၊ မိစ္ဆာအယူ တို့ကို။ အဓိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ အဓိမုတ္တိနံ၊ မိစ္ဆာအယူတို့၏။ ပဒါနိ၊ အကြောင်းတို့တည်း။ အဓိမုတ္တိပဒါနိ၊ မိစ္ဆာအယူတို့၏ အကြောင်း တို့။ ဒိဋ္ဌိဒီပကာနိ၊ မိစ္ဆာအယူကို ပြတတ်ကုန်သော။ ဝစနာနိ၊ တို့ကို။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထုဟိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။

၃၀။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ကုန်သော။ ယေဟိ ဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တေသံ ဝတ္ထုနံ ထိုစာဆွဲရှစ်ပါးကုန်သော အကြောင်းတို့ကို။ ကထေတုကဗျတာယ၊ ဖြေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေစခေါ၊ ဘောန္တောတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေး၍။ တာနိ ဝတ္ထုနိဝိ၊ ထိုအကြောင်းတို့ကိုလည်း။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ သန္တိဘိက္ခဝေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ငြိ။ တတ္ထ၊ ထိုသန္တိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသောပါဌ၌။ ဧတေန မိစ္ဆာဂါဟေန၊ ထိုမိစ္ဆာအယူဖြင့်။ ဝဒန္တိ၊ ဖောက်ပြန်သော အယူကို ယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ယူကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သောမိစ္ဆာဂါဟော၊ သည်။ ဝါဒေါ၊ မည်၏။

သဿတဝါဒ

ထိုသို့သော ဝစနတ္ထကြောင့် စေတနာအစရှိသောတရားသည် ဝါဒ မည်ကောင်းသလောဟု သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်း ငှာ ဒိဋ္ဌိဂတဿေတံ အဓိဝစနံ ဟူသောပါဌကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

တံ၊ ထိုဝါဒေါဟူသောစကားသည်။ ဒိဋ္ဌိဂတဿ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဧတေသံ ဇနာနံ၊ ထို့အား။ သဿတော၊ မြစ်ဟူသော။ (မြသောလည်းဟူ)။ ဝါဒေါ၊ အယူသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဇနာ၊ ထို့သည်။ သဿတော၊ မည်ကုန်၏။

ထိုသို့သောမဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို သမ္ပယုတ္တ သဟဇာတ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော တရားအပေါင်းသည် သဿတဝါဒ မည်ကောင်းသလောဟူသောစောဒနာကို နှစ်စေခြင်းငှာ သဿတဒိဋ္ဌိ ဇနာတိ အတ္ထောကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

သဿတဒိဋ္ဌိဇနာ၊ မြစ်ဟူသော အယူရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတေဇနဝ နယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဣတော၊ ဤသဿတဝါဒေါ ဟူသောပုဒ်မှ။ ပရေသံ၊ တပါးကုန်သော။ ဝေရူပါနံ၊ ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ထို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သဿတံ အတ္တာနု ဇောကဉ္စာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ရူပါဒိသု၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးကို။ အတ္တာတိစ၊ အတ္တဘောဟူ၍၎င်း။ ဇောကောတိစ၊ ဇောကဟူ၍၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုရုပ်အစရှိသည်ကို။ သဿတံ အမရံ နိစ္စံ ရဝံ၊ မြစ်ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏။ (လေးပုဒ်ကား ပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း)။ ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ရူပါဒိသု၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ ကို။ အတ္တာတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဇောကောတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တံ၊ ကို။ သဿတံ၊ ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ရူပံ အတ္တာစေဝ။ ပ။ ပညပေန္တိတိ ဣဒံစနံ၊ ကို။ တဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ရူပံ၊ သည်။ အတ္တာစေဝ၊ လည်းမည်၏။ ဇောကောစ၊ လည်းမည်၏။ သဿတောစ၊ မြလည်းမြ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာနု၊ အတ္တဘောကို၎င်း။ ဇောကဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သဿတံ၊ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ (နောက်ဝါကျ အနက်တူ၏)။

၃၁။ အာတပ္ပမန္နာယာတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိရိယံ၊ ကို။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အာကာပနဘာဝေန၊ ပူပန်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ညှဉ်းဆဲတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းဟူ)။ အာတပ္ပန္နိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တဒေဝဝိရိယံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဒဟနဝသေန၊ အားထုတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဓာနံ၊ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ပယုတ္တဝသေန၊ လုံ့လပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုယောဂေါ၊ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊

၏။ ဣတိဇေ၊ သို့။ တိပွဘေဒမ္ပိ၊ သုံးပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။
ဝိရိယံ၊ ကို။ အန္ဓာယ အာဂမ္မ၊ အကြောင်းပြု၍၊ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဣတိအယံ
အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သတိယာ၊ သတိနှင့်။ အဝိပွဝါသော၊
မကင်းခြင်းကို။ အပ္ပမာဒေါဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သမ္မာမနသိကာရောတိ၊
ဟူသည်ကား။ ဥပါယမနသိကာရော ပထမနသိကာရော၊ အသင့်အားဖြင့်
နှလုံးသွင်းခြင်းကို။

အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ဟူသည်ကား အတယ်နည်း မနသိ
ကာရ စေတသိက်လောဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ
အတ္ထတော ဉာဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏
အတ္ထကား -

အတ္ထတော၊ သရုပ်ဖြစ်သော အနက်အားဖြင့်။ ဉာဏံ၊ သည်။ သမ္မာမနသိ
ကာရော၊ သမ္မာမနသိကာရမည်၏။ ဣတိအယံ အဝိပွဝါယတ္ထော၊ ဤလိုအပ်
သော အနက်ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္ထော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-အဒေဝ
သစ္စံ၊ ၏။ ယသ္မိံ မနသိကာရော၊ ၌။ ဌိတဿ၊ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုဗ္ဗေ
နိဝါသာနုဿတိ ဉာဏံ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ အယံမနသိကာရော၊
ဤပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော မနသိကာရကို။ ဣမသ္မိံ
ဌာနေ၊ ၌။ မနသိကာရောတိ၊ ဟူ၍။ အဝိပွေတော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဝိရိယန္တ၊ ကို၎င်း။ သတိန္တ၊ ကို၎င်း။ ဉာဏန္တ၊ ကို၎င်း။ အာဂမ္မ၊ အကြောင်း
ပြု၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊
ဤအာဟပ္ပ မန္ဓာယ အစရှိသောပါဌ်၌။ သဇေပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော
အနက်တည်း။ ဗာဏာနုပန္တိ၊ တထာရူပံဟူသည်ကား။ တထာဇာတိကံ၊
ထိုသို့သဘောရှိသော။ စေတောသမာဓိန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဓိတ္တသမာဓိံ၊
အတိညာဉ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သောသမာဓိကို။ ဗုဿတိတိ၊ ဗုဿတိဟူသည်ကား။
ဝိန္ဒတိ၊ ခံစား၏။ ပဋိလာဘတိ၊ ရ၏။ ယထာသမာဟိတေဓိတ္တတိ၊ ဟူသည်
ကား။ ယေန သမာဓိနာ၊ အကြင်အတိညာဉ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိ
ဖြင့်။ ဓိတ္တမ္ပိ၊ အတိညာဉ်စိတ်ကို။ သမာ အာဟိတေ သုဋ္ဌ၊ ဌပိတော၊
ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားပြီးသော်။ အနုကဝိဟိတံပုဗ္ဗေနိဝါသန္တိ အာဒိနံ၊
ထို၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိသုဋ္ဌိမဂ္ဂေ၊ ၌။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္ထော၊ ပြီ။

သောဇေမာဟာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဇေ၊ ဤသို့။
ဈာနာနုဘာဝသမ္ပန္နော၊ ဈာန်၏အာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟုတ္တော၊ ၍။
မိစ္ဆာဗိဋ္ဌိကော၊ မှားသော်အယူရှိသည်။ ဟုတ္တော၊ ၍။ ဇေ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ၏။

ဓမ္မေ ဘတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝဉ္စ ဝံသဝဉ္စ တာလောယောဝိယ၊ မြို့သော
 ဝါးပင် မြို့သောထန်းပင် စသည်တို့သည်။ အဖလောဝိယ၊ အသီးမသီးကုန်
 သကဲ့သို့။ အဖလော၊ အကျိုးမရှိ။ ကဿမိ၊ တစုံတခုကို။ အဇနကော၊
 မဖြစ်စေတတ်။ ဣတိအတ္တော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဇေတန၊ ဝဉ္စ ဘဟူ
 သော ဤပုဒ်ဖြင့်။ အတ္တဘတိ၊ ဟူ၍၎င်း၊ လောကောကိ၊ ဟူ၍၎င်း။
 ဂဟိတာနံ၊ ကုန်သော။ ဈာနာဒိနံ၊ တို့၏။ ရူပါဒိဇနကတာဝံ၊ ရုပ်အစရှိ
 သည်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ သည်။ (ကတ္တား
 ထည့်)။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ယောလောကော၊ သည်။ ပဗ္ဗတကုဋ်ဝိယ၊
 ကောင်တွင်ကဲ့သို့။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောလော
 ကော၊ သည်။ ကုဋ္ဌဋ္ဌော၊ မည်၏။ သိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော၊ ဟူသည်ကား။
 ယောလောကော၊ သည်။ သိကဋ္ဌာယိဝိယ၊ ကျောက်စာတိုင်တည်သကဲ့
 သို့။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောလောကော၊
 သည်။ သိကဋ္ဌာယိဌိတော၊ မည်၏။

ထိုအနက်ကို ထင်စွာပြတော်မူလို၍ ယတားပ။ အတ္တောဟူသောပါဌ်
 ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

သုနိခါတော၊ မြို့စွာစိုက်အပ်သော။ သိကတ္ထဓမ္မော၊ ကျောက်စာတိုင်
 သည်။ နိစ္စလော၊ မတုန်မလှုပ်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိယတာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ
 တတာ၊ တူ။ အယံလောကော၊ သည်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိအယံအတ္တော၊
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဥဘယေနဝိ၊ ကုဋ္ဌဋ္ဌော သိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတောဟူသော
 ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်လည်း။ လောကဿ၊ ၏။ ဝိနာသာတာဝံ၊ ပျက်ခြင်း
 မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ သည်။ (ကတ္တားထည့်)။ ဒီပေတိ၊
 ၏။ ကေမိပန၊ တို့သည်ကား။ ဤသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော၊ ဤသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော
 ဟူ၍။ ပါဌ်၊ ကို။ ဝတွာ၊ ရွတ်၍။ မုဉ္ဇတော၊ ဖြူဆံမြတ်မှ။ ဤသိကာဝိယ၊
 အညွှောက်ကဲ့သို့။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ ဣမံအတ္တံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 တဏှ၊ ထိုကေမိဆရာတို့စကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဓိပ္ပာ
 ယော၊ ကေမိဆရာတို့၏အလိုတည်း။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ အကြင် တရားသဘော
 ကို။ (ဣဒံကား တဋ္ဌောတည်း)။ ဇာယတိတိ၊ ဖြစ်တတ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ မုဉ္ဇတော၊ ဖြူဆံမြတ်မှ။ ဤသိကာဝိ၊ အညွှောက်ကဲ့သို့။
 ဝိဇ္ဇမာနမေဝ၊ ထင်ရှားရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အယံလောကော၊ သည်။ ဤသိကာယိဋ္ဌိတော၊ ဖြူဆံမြတ်
 အညွှောက်ကဲ့သို့တည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေစသတ္တာ၊ တို့သည်လည်း။

သန္ဓာဝန္တိ၊ ဤတဝမှ ထိုတဝသို့ ထိုတဝမှ ဤတဝသို့ ပြောင်းကုန်၏။
ဣတော၊ ဤတဝမှ။ အညတ္ထ၊ တပါးသောတဝသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပြောင်းကုန်၏။
ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သံသရန္တိတိ၊ ကား။ အပရာပရံ၊ လူးလာလူးလာ။ (အဖန်တလဲလဲ
လည်းဟူ)။ သဗ္ဗရန္တိ၊ ရွေ့လျော့ကုန်၏။ စဝန္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧဝံသင်္ချံ၊
ဤသို့စုဝေ၏ဟူသော အရေအတွက်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ တထာ၊
တူ။ ဥပပဇ္ဇန္တိတိသင်္ချံ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်၏ဟူသော အရေ
အတွက်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌကထာယံပန၊ ဌ်ကား။ (ဝုတ္တံဌ်စပ်)။
ပုဗ္ဗောဌ်။ သဿတော ။ပ။ လောကောစတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ဌ်။
တေစ သတ္တာ သန္ဓာဝန္တိတိ အာဒိနာ၊ သော။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ အယံဒိဋ္ဌိဂတိ
ကော၊ ဤမိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနာယေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။
အတ္တနော၊ ၏။ ဝါဒံ၊ ကို။ သိန္ဓတိ၊ ဖျက်၏။ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ၊ မိစ္ဆာအယူ
ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒဿနိနာမ၊ အယူမည်သည်ကား။ နိဗ္ဗန္တံ၊ မြဲသည်။
နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ထုသရာသိမ္မိ၊ ဖွဲ့စဉ်။ နိက္ခိတ္တခါဏကောဝိယ၊ စိုက်အပ်
သော သစ်ငုတ်ကဲ့သို့။ (မြှုပ်အပ်သော သစ်ငုတ်ကဲ့သို့လည်းဟူ)။ စဉ္စလံ၊
တုန်လှုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥမ္မတ္တကပစ္ဆိယံ၊ သူရူးတို့၏ခြင်းဌ်။ ပူဝေဏှ
ဂူယ ဂေါမယာဒိနိဝိယ၊ မုံ့ဝဲ့ လူမစင် နွားချေး အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ဧတ္ထ၊
ဤမိစ္ဆာအယူဌ်။ သုန္ဓရံဝါ၊ ကောင်းခြင်းသည်၎င်း။ အသုန္ဓရံဝါ၊ သည်၎င်း။
ဟောတိယေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္ထိတောဝသဿတိ သမန္တိ
ဧတ္ထပါဌေ၊ ဌ်။ သမတိနိဝိဌဿ၊ သော။ သဿတိတိပဒဿ၊ ၏။ နိစ္စန္တိ
အတ္ထော၊ နိစ္စဟူသောအနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတာယ၊ ထင်ရှား
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာပထဝီ၊ ကို။ သဿတိတိ၊ မြဲ၏ဟူ၍။ မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိကော၊ သည်။ မညတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ သိနေရုပဗ္ဗတ စန္ဒိမသုရိယေဝိ၊
မြင်းမိုရ်တောင် လနေ တို့ကိုလည်း။ မညတိ၊ အောက်မေ့၏။ တတော၊
ထိုသို့အောက်မေ့သောကြောင့်။ တေတိ၊ ထိုမြေကြီး မြင်းမိုရ်တောင် လနေ
တို့နှင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သမံ၊ တူသည်ကို။ (တူ၏ဟူ၍ လည်းဟူ)။
မညမာနာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္ထိတောဝ သဿတိ သမန္တိ၊ ၍။ ဝဒန္တိ၊
ကုန်၏။

ဣဒါနိ၊ ဌ်။ သဿတော အတ္တာစ လောကော၊ တိ အာဒိကာယ၊ သဿ
တော ။ပ။ လောကောစ ဤသို့အစရှိသော။ ပဋိညာယ၊ ဝန်ခံခြင်းကို။
သာဓနတ္ထံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ ဟေတု၊ ကို။ ဒဿန္တော၊ ဖြစ်၍။ တကိယ

ဟေတု ။ပ။ မန္ဒာယာတိအာဒိံ၊ တံကိဿ ။ပ။ မန္ဒာယ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဗြီ။ တတ္ထ၊ ထိုတံကိဿဟေတု အစရှိသောပါဌ၌။ ဣမိနာမဟံ ဧတံဇာနာမိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣမိနာ ဝိသေသာမိဂမေန၊ ဤတရားအထူးကိုရခြင်းကြောင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဧတံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်ပြုသော အားဖြင့်။ ဇာနာမိ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သဒ္ဓါမတ္ထကေနော၊ ယုံကြည်ကာမျှဖြင့်လျှင်။ န ဝဒါမိ၊ မဆို။ ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေသတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဣမိနာမဟံဟူသောပုဒ်၌။ မကာရောပန၊ ကိုကား။ ပဒသန္နိ ကရဏတ္ထံ၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှာ။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣဒံဘိက္ခဝေ ပဌမံဌာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ စတုဟိ ဝတ္ထုဟိတိ ဧတ္ထပါဌေ၊ ၌။ သမတိနိဝိဋ္ဌေန၊ သော။ ဝတ္ထုသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အကြောင်းတို့တွင်။ ဣဒံဌာနံ၊ သည်။ ပဌမံ၊ သော။ ဌာနံ၊ တည်း။ ဣဒံ ဇာတိသတသဟဿမတ္တာနုဿရဏံ၊ ဤ ဘဝ တသိန်းမျှ ကိုသာ အောက်မေ့ခြင်းသည်။ ပဌမံ၊ သော။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကာရဏံဟူသောပုဒ်ကို ဌာနသဒ္ဓါ၏အနက်ကိုပြုခြင်းငှာ မိန့်သတည်း။ ဇာတိသတသဟဿမတ္တာနုဿရဏံဟူသောပုဒ်ကို ဣဒံဟူသောပုဒ်၏ အစွဲကို ပြုခြင်းငှာ မိန့်သတည်း။

၃၂-၃၃။ ဥပရိဝါရဒ္ဓယေဝိ၊ အတက်ဝါရ နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ ဒေသဝနယော၊ ဤနည်းအတူတည်း။

ဆရာ-အထက်ဝါရ နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း ဤနည်းအတူဟူ၏။ တစုံ တခု အထူးမရှိပြီလောဟု သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ကေဝလံဟိ။ ပ။ ဝုတ္တောကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

ဥပရိ ဝါရဒ္ဓယေဝိ ဒေသဝနယောတိ၊ ဥပရိ။ ပ။ ဒေသဝနယောဟူ၍။ ယံဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဖြီ။ တံဝစနံ၊ သည်။ တိယုတ္တံ၊ သင့်စွာ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဟံဝါရော၊ ဤပဌမဝါရကို။ ဇာတိသတသဟဿာ နုဿရဏဝသေန၊ ဘဝတသိန်းကို အောက်မေ့ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတရေ၊ ဤပဌမဝါရမှ တပါးကုန်သော ဝါရနှစ်ပါးတို့ကို။ ဒသစတ္တာလိသ သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပ္ပိနုဿရဏဝသေန၊ ဆယ်ပါးကုန်သော သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပ် လေးဆယ်ကုန်သော သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပ်တို့ကို အောက်မေ့ ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ကုန်၏။

အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့ အောက်မေ့ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဆိုအပ်သနည်း၊ အလွန်အောက်မေ့ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဆိုအပ်သနည်း ဟူသော စောဒနာကို ဖြေတော်မူလို၍ မန္တပညောတိ။ပ။ န တတော ဥဒ္ဓံကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာလီသ သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇ ကပ္ပဂါနုဿရဏဝသေနဝ၊
ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ နည်း။ တတော၊ ထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ လွန်။ အနုဿရဏ
ဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝုတ္တော၊ နည်း။ မန္တပညော၊ နို့သောပညာရှိသော။ တိတ္ထိ
ယော၊ သည်။ အနေက ဇာတိ သတသဟဿမတ္တံ၊ များစွာသော ဘဝ
တသိန်းမျှကိုသာလျှင်။ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့၏။ (ဘဝတသိန်း၏
အရအတွက် များသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အနေကဟူသော ဝိသေသနကို
မိန့်ပြန်သတည်း)။ မဇ္ဈိမပညော၊ အလတ်ဖြစ်သော ပညာရှိသော။ တိတ္ထိ
ယော၊ သည်။ ဒသ သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပ္ပဂါနိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော သံဝဇ္ဇ ဝိဝဇ္ဇ
ကပ်တို့ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ တိက္ခပညော၊ သော။ တိတ္ထိယော၊ သည်။
စတ္တာလီသ သံဝဇ္ဇ ဝိဝဇ္ဇကပ္ပဂါနိ၊ တို့ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ တတော၊ ထက်။
ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ နအနုဿရတိ၊ မအောက်မေ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာလီသ
သံဝဇ္ဇ ဝိဝဇ္ဇ ကပ္ပဂါနုဿရဏဝသေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။
တတော၊ ထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ လွန်။ နဝုတ္တော၊ အပ်။

၃၄။ စတုတ္ထဝါရေ၊ ဌ။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တက္ကယတိ၊ ကြံတတ်
၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တက္ကမည်၏။ ဝါ၊ ကား။
အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ တက္ကော၊ အကြံသည်။ (ကြံခြင်းသည်လည်းဟူ)။
အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တက္ကံ၊ မည်၏။

ဤသို့ ကတ္တုသာဓန၊ အဿတ္ထိဝစနတ္တကြောင့် တက္ကမည်သော ဟူပြီး
ထိုသို့သော ဝစနတ္တကြောင့် ဝိတက်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သာမည
သည် တက္ကမည်ကောင်းသလော ဟူသောစောဒနာကို ဖြေတော်မူလို
၍ တက္ကေတွာဝိတက္ကေတွာ။ပ။ အဓိဝစနံဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။
ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တက္ကေတွာ၊ ကြံ၍။ ဝိတက္ကေတွာ၊ အဖန်တလဲလဲကြံ၍။ ဒိဋ္ဌိဂါဟိနော၊
မှားသောအယူကို ယူလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧတံ၊ ထိုတက္ကံဟူသောပုဒ်
သည်။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝိမံသာယ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်
ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝိမံသိ၊ မည်၏။ ဝိမံသာနာမ၊ ဝိမံသမည်သည်ကား။

တုလနာ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ ရုစ္စနာ၊ နှစ်သက်ခြင်းတည်း။ ခမာပနာ၊ သူတပါးကိုနှစ်သက်စေခြင်းတည်း။

ထိုတုလနာမည်ကြောင်းကို ဥပမာဖြင့် အကျယ်ပြတော်မူလို၍ ယထာဟိ စသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ပုရိသော၊ သည်။ ယဠိယာ၊ တောင်ဝှေးဖြင့်။ (ဝါးဖြင့်လည်းဟူ)။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ဝိမံသိတွာ ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်း၍ စုံစမ်း၍။ သြတရတိယထာ၊ သက်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တုလယိတွာ၊ စုံစမ်း၍။ ရုစ္စိတွာ၊ နှစ်သက်၍။ ခမာပေတွာ၊ သည်းခံစေ၍။ (သူတပါးကို နှစ်သက်စေ၍ လည်းဟူ)။ ဒိဋ္ဌိ၊ ခိစ္ဆာ အယူကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ သောပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဝိမံသိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တက္ကပရိယာဟတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ တတ္ထေန၊ ဝိတက်ဖြင့်။ ပရိယာဟတံ၊ အဖန်တလဲလဲကြံ၍။ တေန တေန ပရိယာယေန၊ ထိုထိုသို့သောအကြောင်းဖြင့်။ တတ္ထေတွာ၊ ၍။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိမံသာနုစရိတန္တိ၊ ကား။ ပုတ္တပ္ပကာရာယ၊ သော။ တာယ ဝိမံသာယ၊ ထိုပညာဖြင့်။ အနုစရိတံ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်၍။ သယံပဋိဘာနန္တိ၊ ကား။ အတ္ထနေ၊ ၏။ ပဋိဘာနမတ္ထ သညာတံ၊ ဉာဏ်အတင်မျှသာဖြစ်သော။ ဝစနံ၊ ကို။ ဝေမာဟာတိ၊ ဟူသည့် ကား။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ရို၏။

တတ္ထ၊ ထိုတတ္ထိဝါဒ၌။ တတ္ထိ၊ ကြံ၍ယူလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုဿုတိကောတိ၊ အဆင့်ကြားခြင်း ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၎င်း။ ဇာတိဿရောတိ၊ ဇာတိဿရဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၎င်း။ လာဘီတိ၊ ဈာန်အတိညာဉ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၎င်း။ သုဒ္ဓတတ္ထိကောတိ၊ သက်သက်ကြံ၍သာ ယူလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၎င်း။ စတုဗ္ဗိဇော၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးအပြားရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝေဿန္တရောနာမ၊ အမည်ရှိသော။ ရာဇော၊ သည်။ အဗောသိ၊ ပြီ။ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားတို့ကို။ သုတွာ၊ ၍။ တေန၊ ထိုသို့ကြားခြင်းကြောင့်။ (ဟိကား နိပါတ်မျှသာတည်း)။ ဝေဿန္တရော၊ သည်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယဒိဟောတိ၊ အံ့။ အတ္ထော၊ အတ္ထတောသည်။ သဿတော၊ မြ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထယန္တော၊ ကြံသည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ အယံပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အနုဿုတိကောနာမ၊ အနုဿုတိကမည်၏။ ဒွေတိသောဇာတိယော၊ နှစ်ဘဝ သုံးဘဝတို့ကို။ သရိတွာ၊ အောက်မေ့၍။ အဟမေဝ၊ ငါသည်သာလျှင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အသုကသ္မိံနာမ၊

ဤမည်သောအမျိုး၌။ အဟောသိ၊ ငြိ။ တသွာ၊ ကြောင့်။ အတ္တ၊ သည်။ သဿတော၊ မြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ တက္ကယန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဇာတိဿရတက္ကိကော နာမ၊ ဇာတိဿရတက္ကိကမည်၏။ ယောပန ပုဂ္ဂလော၊ သည်ကား။ လာဘိ တာယ၊ ဈာန်အဘိညာဉ်ကို ရသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ အတ္တ၊ သည်။ သုခိတော၊ ဈာန်အဘိညာဉ် ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ အတိတေဝိ၊ ၌လည်း။ သုခိတော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ငြိ။ အနာဂတေဝိ၊ ၌လည်း။ သုခိတော၊ သည်။ တဝိဿတိ၊ လက္ခံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တက္ကယိတွာ၊ ၍။ ဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ အယံပုဂ္ဂလော၊ သည်။ လာဘိတက္ကိကောနာမ၊ လာဘိတက္ကိကမည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဒါ ဤတရားသဘောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တက္ကမတ္ထေနဝ၊ ကြံကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဂဏှန္တောပန၊ ယူသောသူသည်ကား။ သုခိတက္ကိကောနာမ၊ သက်သက်သာ ကြံ၍ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

၃၅။ ဧတေသံဝါ အညတရေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံယေဝ ဝတ္ထုနံ၊ ထိုအကြောင်းတို့တွင်သာလျှင်။ အညတရေန၊ အမှတ်မဲ့ တပါးပါးသော။ ဧကေနဝါ၊ တခုသောအကြောင်းဖြင့်၎င်း။ ဋီဟိဝါ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ တိဟိဝါ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ နတ္ထိဣတော ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ဟူသည် ကား။ ဣမေဟိပန ဝတ္ထုဟိ၊ ဤလေးပါးကုန်သောအကြောင်းတို့မှ။ ဗဟိ၊ ၌။ အညံ၊ သော။ ဧကံ၊ သော။ ကာရဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သဿတပညတ္တိ ယာ၊ မြစ်ဟူ၍ ပညတ်ခြင်းငှာ။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အပ္ပင်္ဂဝတ္ထိယံ၊ သူတပါးတို့သည် မဖြစ်စေနိုင်သော။ သီဟနာဒံ၊ ရဲရင့်သောစကားကို။ နဒတိ၊ ၏။

၃၆။ ကယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပဇာနာတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ ငါတုရားသည်။ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ သော။ ဣဒံဒိဋ္ဌိ ဂတံ၊ ဤမိစ္ဆာအယူကို။ (တံကားနိပါတ်)။ တထာဂတော၊ သည်။ နာနပ္ပ ကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုလေးပါးကုန်သော အကြောင်းတို့မှ။ ပရံ၊ သော။ တံပဇာနနာကာရဏံ၊ ထိုအပြားအားဖြင့် သိခြင်း၏အကြောင်းကို။ ဒသေန္တော၊ ၍။ ဣမေဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ငြိ။ တက္က၊ ထိုဣဒံဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ အစရှိသောပါဌ၌။ ဒိဋ္ဌိယောဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည်သာလျှင်။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနာပ၊ မည်ကုန်၏။ (ဒိဋ္ဌိယောဝေ ဋ္ဌာနာ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာဟု ကမ္မဓာရယ်ပြုလို၏)။ အဝိစအပရော၊ တပါးသော။

နယော၊ ကိံ။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ (ဒိဋ္ဌိနံ ဌာနံ ဒိဋ္ဌိဌာနံဟု ဆဋ္ဌိ
တပ္ပုရိသံပြုလို၏။ ဌာနသဒ္ဓါကား ကာရဏအနက်၌ဖြစ်၏)။ ယထာယေန
ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိဌာနံ၊ မည်၏။
တထာ တေန ကာရဏေန၊ကြောင့်။ ကတမာနိ အဋ္ဌဒိဋ္ဌိဌာနာနိ။ပ။ ဒိဋ္ဌိဌာ
နန္တိ၊ကတမာနိ အဋ္ဌဒိဋ္ဌိဌာနာနိ။ပ။ဒိဋ္ဌိဌာနံဟူသော ဤစကားကို။ သဂဝါ၊
သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဌာနာနိ၊ မိစ္ဆာအယူ၏
အကြောင်းတို့သည်။ ကတမာနိ၊တို့နည်း။ ခန္ဓာဝိ၊တို့သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌိဌာနံ၊
မိစ္ဆာအယူ၏အကြောင်းမည်၏။ အဝိဇ္ဇာဝိ၊သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌိဌာနံ၊မည်၏။
ဖဿောဝိ၊ သည်လည်း။ သညာဝိ၊သည်လည်း။ ဝိတက္ကောဝိ၊သည်လည်း။
အယောနိသော၊ မသင့်သောအားဖြင့်။ မနသိကာရောဝိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း
သည်လည်း။ ပါပမိတ္တောဝိ၊ မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းသည်လည်း။
ပရတောဗောသောဝိ၊ ဖောက်ပြန်သောဒေသနာသည်လည်း။ ဒိဋ္ဌိဌာနံ၊
ဒိဋ္ဌိဌာနမည်၏။ ဣတိဣမာနိအဋ္ဌ၊ တို့တည်း။ ဒိဋ္ဌိနံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏။ ဥပ္ပါ
ဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ အကြောင်းဖြစ်သောအနက်ကြောင့်။
ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဟေတု၊ မည်၏။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပစ္စယော၊ မည်၏။
ဝေံ၊ သို့။ ခန္ဓာဝိ၊တို့သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌိဌာနံ၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ဒိဋ္ဌိနံ၊
တို့၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှာ။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ ဟေတု၊ မည်၏။ပ။
ပါပမိတ္တော၊ သည်။ ဟေတု၊ မည်၏။ ပရတောဗောသော၊ သည်။
ဟေတု၊ မည်၏။ ပရတောဗောသော၊ သည်။ ပစ္စယော၊ မည်၏။ ဝေမ္မိ၊
လည်း။ ပရတောဗောသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိဌာနံ၊ မည်၏။ ဝေဂဟိတာတိ၊
ဟူသည်ကား။ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဌာနာ၊
ဒိဋ္ဌိဌာနတို့ကို။ (ဂဟိတာ အာဒိန္နာ၌စပ် ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတာ ဟူသောပါဌဖြင့်
ဒိဋ္ဌိဌာနဟူသောပုဒ်၏ သန္တာဝနာကမ္မဓာရယ်၏ အဖြစ်ကိုပြု၏)အတ္ထာစ၊
သည်၎င်း။ လောကောစ၊သည်၎င်း။ သဿတော၊ မြ၏။ ဣတိဝေံ၊ သို့။
ဂဟိတာ အာဒိန္နာ၊ စွဲလမ်းအပ်ကုန်၏။ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။
ဣတိ အယံအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ဝေံပရာမဋ္ဌာတိ၊ ဟူသည်ကား။
နိရာသင်္ကစိတ္တတာယ၊ နှံ့ရှားခြင်း ဓာင်းသောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ပုနပ္ပုနံ၊ လဲလဲ။ အာမဋ္ဌာ၊ စွဲလမ်းအပ်သောအယူတို့သည်။ ပရာမဋ္ဌာ၊ ၏။
ဣဒမေဝ၊ ဤငါ၏စကားသာလျှင်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညံ၊ တဝံးသော
စကားသည်။ မောဃံ၊ အချည်းနှီးတည်း။ ဣတိ ဤသို့။ ပရိနိဋ္ဌာဝိတာ၊
ပြီးဆုံးစေအပ်ကုန်၏။ ကာရဏသင်္ခါတာ၊ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဌာနာ၊

၃၃၈ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည်။ (မိစ္ဆာအယူ၏ အကြောင်းတို့သည်လည်းဟူ) ယထာ
ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဂဟဗာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌိယော၊
တို့ကို။ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဧဝံ တထာ ဂေတန အာကာရေန၊
ဖြင့်။ အာရမ္မဏဝသေနစ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္ထနဝသေနစ၊ ဖြစ်စေသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ အာသေဝနဝသေနစ၊ အတန်တလဲလဲ မှီဝဲသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ အနာဒိနဝဒဿိတာယ၊
အပြစ်ကိုရှုလေ့မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဂဟဏဝသေန၊
ယူခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရာမဋ္ဌာ၊ စွဲလမ်းအပ်ကုန်၏။ ဧဝံဂတိကာတိ၊
ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် စွဲလမ်းအပ်သည်။ သတိ၊
ရှိသော်။ နိရယတိရစ္ဆာနပေတ္တိဝိသယာနံ၊ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာတို့၏
ဖြစ်ရာတို့တွင်။ အညတရဂတိကာ၊ တပါးပါးသော အလားရှိကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံအဘိသမ္ပရာယာတိဗုဒ္ဓံ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပုရိမ
ပဒေသေဝ၊ ရှေးဖြစ်သော ဧဝံဂတိကာ ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊
ဝေဝစ်တည်း။ (ဝေဝစ်ဟူသည်ကား သဒ္ဓါမျှသာထူးသည် အနက်အထူး
မရှိ ဟူလိုသည်) ဧဝံဝိပေရလောကာ၊ ဤသို့အထူးအပြားရှိသော တမလွန်
လောက ရှိကုန်သည်။ သဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအယံ အဓိပ္ပာယ်၊ ထို
ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဉ္စ တထာဂတော ပဇာနာတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကေဝလဉ္စ၊ သံက်သက်
ကား။ တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ သကာရဏံ၊ သော။ သဂတိကံ၊
အလားနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ နပဇာနာတိ၊ မသိ။
အထခေါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်ကား။ တဉ္စသဉ္စ၊ ထိုအလုံးစုံကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊
၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ဥတ္တရိတရံ၊ လွန်မြတ်သော။ သီလဉ္စေဝ၊ ကို၎င်း။
သမာဓိဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ တဉ္စပဇာနံ
ပရာမသတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧဝံဝိဓံ၊ ဤသို့ အပြားရှိသော။ အနုတ္တရံ၊
အတုမရှိသော။ တဉ္စဝိသေသံ၊ ထိုအထူးကိုလည်း။ ပဇာနန္တောဝိ၊
သိသော်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ
မာန ပရာမသန ဝသေန၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ မာနဖြင့် ဖောက်ပြန်သော စွဲလမ်း
ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နပရာမသတိ၊ မစွဲလမ်း။ အပရာမသတောဓသ
ပစ္စတ္တညေဝနိဗ္ဗုတိ ဝိဒိတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အပရာမသတော၊
မစွဲလမ်းသော။ အဿ အနေန တထာဂတေန၊ ဤငါဘုရားသည်။
အပရာမသနပစ္စယာ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ မာနတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းခြင်းကြောင့်။

သယမေဝ အတ္တနာယေဝ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ တေသံ ပပုမာယ၊
 ကိလေသာနံ၊ ထိုသို့ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် စွဲလမ်းတတ်ကုန်သော
 ကိလေသာတို့၏။ နိဗ္ဗုတိ၊ ငြိမ်းစေခြင်းကို။ (ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို လည်းဟူ)။
 ဝိဒိတာ၊ သိအပ်ပြီ။ သိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တထာဂတဿ၊ အား။ နိဗ္ဗာနံ၊
 သည်။ ပါကဋံ၊ ထင်၏။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ ယထာပဋိပန္နေန၊ အကြင်သို့ အပြားရှိသော အကျင့်ဖြင့်။
 တထာဂတေန၊ သည်။ သာနိဗ္ဗုတိ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိဂတာ၊ သိအပ်၏။
 တံပဋိပတ္တိံ၊ ထိုအကျင့်ကို။ ဒေသေတံ၊ ဌာ။ ယာသု ဝေဒနာသု၊ တို့၌။ ရတ္တာ၊
 ကုန်သော။ တိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။ မယံ၊ တို့သည်။ ဣမ၊ ဤကိုယ်၏ အဖြစ်၌။
 သုခိနေ၊ သုခိနေ၊ ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဧတ္ထ၊
 ဤအရပ်၌။ သုခိနေ၊ ကုန်သည်။ ဘဝိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗိဋ္ဌိ
 ဂဟဏံ၊ မိစ္ဆာဗိဋ္ဌိဖြင့် စွဲလမ်းခြင်းသို့။ ပဝိသန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသံယေဝ
 ဝေဒနာနံ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အာစိက္ခန္တော၊
 ကြားတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍။ ဝေဒနာနံ သမုဒယဉာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊
 ဣ၊ ကတ္ထ၊ ထိုဝေဒနာနံ သမုဒယဉာ အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ယထာဘူတံ ဝိဒိတု၊
 သိ၊ ဟူသည်ကား။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။
 ဝေဒနာသမုဒယော၊ ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာ
 သမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကမ္မ
 သမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဖဿသမု
 ဒယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယ
 သမုဒယဋ္ဌေန၊ ပစ္စည်းကြောင့် ဖြစ်သော သဘောဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊
 ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ နိဗ္ဗုတ္တိလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ခြင်း
 လက္ခဏာကို။ ပဿန္တောဝိ၊ မြင်တော်မူသော်လည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ၏။
 ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ
 လက္ခဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်
 ခြင်းကို။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန်။ ဝိဒိတွာ၊ ၍။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓော၊
 အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တဏှာနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ကမ္မနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဖဿနိ
 ရောဓော၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန၊ ပစ္စည်း ချုပ်ခြင်းသဘောဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ၏။
 ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ပျက်ခြင်းလက္ခဏာကို။

၁၀

(ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာကိုလည်းဟူ)။ ပဿန္တောပိ၊ သော်လည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စန္ဒ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ လက္ခဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန်။ ဝိဒိတွာ၊ ဤ။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ယံသုခံ၊ အကြင်စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ယံသောမနဿံ၊ အကြင် ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသို့ စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဝေဒနာယ၊ ဤ။ အဿာဒေ၊ သာယာခြင်းတည်း။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အဿာဒေ၊ သာယာခြင်းကိုလည်း။ ယထာဘူတံ၊ ပြန်။ ဝိဒိတွာ၊ ဤ။ ယာဝေဒနာ၊ သည်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စတည်း။ ဒုက္ခာ၊ တည်း။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ပြကတေသော သဘောကို စွန့်တတ်သော သဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤသို့ ပြကတေသော သဘောကို စွန့်ခြင်းသည်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ အာဒိနဝေ၊ အပြစ်တည်း။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အာဒိနဝံ၊ ကို။ ယထာဘူတံ၊ ပြန်။ ဝိဒိတွာ၊ ဤ။ ဝေဒနာယ၊ ဤ။ ယောဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင်ပြင်းစွာ တပ်တတ်သောရာဂကို ဖျောက်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယံဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ အကြင် ပြင်းစွာတပ်တတ်သော ရာဂကို ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့ ပြင်းစွာတပ်တတ်သောရာဂကို ပယ်ခြင်းသည်။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ (၏ လည်းဟူ)။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းတည်း။ (ထွက်မြောက်ရာတည်း) ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ဝေဒနာယ၊ မှ။ (အပါဒါနိယံ) နိဿရဏံ၊ ထွက် မြောက်ခြင်းကိုလည်း။ ယထာဘူတံ၊ ပြန်။ ဝိဒိတွာ၊ ဤ။ ဝေဒနာယံ၊ ဤ။ (အာဓာရယံ)။ ဝိဂတံ ဆန္ဒဂတယ၊ ပြင်းစွာတပ်တတ်သော ရာဂကင်း သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပါဒါနော၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ မာနတို့ဖြင့် စွဲလမ်း ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုပါဒါ၊ စွဲလမ်းခြင်း မရှိခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တထာဂတော၊ သည်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်၏။

ထိုစကားကို ဂုတ္တိနည်းအားဖြင့် ဖွင့်ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍ ယသ္မိံ ဥပါဒါနော စသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ယသ္မိံ ဥပါဒါနော၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောတရားကို။ ဥပါဒိယေယျ၊ စွဲလမ်းရာ၏။ ကဿပိ ဓမ္မဿ၊ ၏။ (သမ္ပန်ယံ)။ ဥပါ ဒိန္နတ္တာစ၊ စွဲလမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ခန္ဓော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ သည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ တဿ ခန္ဓဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကိဉ္စိ ဓမ္မံ၊ ကို။ အနုပါဒိယိတွာဝ၊ မစွဲလမ်းမှုရှိသာလျှင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တထာဂတော၊ သည်။ ဝိမုတ္တော၊ ၏။ (ဣတိသဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း)။

၃၇။ ဣမေခေါ တေ ဘိက္ခဝေတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဟံ၊ သည်။ ကတမေစ တေ။ပ။ ဂန္တိရာတိ၊ ကတမေစ တေ။ပ။ ဂန္တိရာဟူ၍။ ယေဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ (တေကား တဇ္ဇောတည်း)။ တေဓမ္မော၊ တို့သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣမေခေါ၊ ဤသည်တို့တည်း။

ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့ကိုလည်း ခွဲဝေသောကြောင့် ကတမေစ တေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မော ဂန္တိရာဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ တဉ္စ တထာဂတော အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ယေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကြင်ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ပုထုဇနာ၊ တို့သည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ဝတ္ထု၊ ချီးမွမ်းခြင်းငှာ။ နေဝ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ သောတာပန္နာဒိသု၊ တို့တွင်။ အညတရော၊ အမှတ်မဲ့ တယောက်သော အရိယာသည်။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ ဝတ္ထု၊ ငှာ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ တထာဂတောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ (သမ္မန်ထည့်) ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ သမ္မာ၊ လျောက်ပတ်စွာ။ ဝဒမာနော၊ ချီးမွမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ တဉ္စတထာဂတော ပဇာနာတိ တတောဗညတ္တရိတရံ ပဇာနာတိတိ၊ တဉ္စတထာဂတော။ပ။ ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာတိ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နိဗ္ဗိဋ္ဌာ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ တေသဗ္ဗညုတညာဏဓမ္မော၊ တို့သည်။ ဂန္တိရာ၊ နက်နဲကုန်၏။ ဒုဒ္ဒသာ၊ မြင်နိုင်ခဲ့ကုန်၏။ပ။ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယာ၊ ပညာရှိတို့သည် သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုစ္ဆမာနေဝိ၊ မေးတော်မူသော်လည်း။ တဂဝတာ၊ သည်။ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပုဋ္ဌံ၊ မေးအပ်၏။ နိယျာတေန္နေနဝိ၊ ဖြေတော်မူသော်လည်း။ တဒေဝ၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်ကို သာလျှင်။ နိယျာတိတံ၊ ဖြေအပ်၏။ ပနတထာဝိ၊ ထိုသို့ဖြေအပ်သော်လည်း။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ဒိဋ္ဌိယော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို။ ဝိတတ္ထာ၊ ခွဲဝေအပ်ကုန်၏။

ပဌမဘာဏာဝါရဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ကေစ္စသဿတဝါဒ

၃၈။ တဏှံ၊ ထိုအတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစရှိသော ပါဌ်၌။ ကေစ္စသဿတိကာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကေစ္စသဿတဝါဒါ၊

အချိုသာမြိန်ဟု အယူရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တေ၊ ထိုအချိုသာ
မြိန်ဟု အယူရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သတ္တကစွသဿတိကာ၊
သတ္တဝါအချိုသာမြိန်ဟု အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း။ သင်္ခါရကစွ
သဿတိကာ၊ သင်္ခါရအချိုသာမြိန်ဟု အယူရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြား
ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤကေစွသဿတဝါဒ၌။ (ဤဒီဃ
နိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌လည်းဟူ)။ ဂတိတာယေဝ၊ ယူအပ်ကုန်သလျှင်
ကတည်း။

၃၉။ ယန္တိဣဒံပဒံ၊ ယံဟူသောဤပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္ထံ၊ နိပါတ်ပုဒ်
မျှသာလျှင်တည်း။ ကဒါစီတိ၊ ကဒါစိဟူသည်ကား။ ကိသ္မိန္နိကာလေ၊ တစုံ
တခုသော ကာလ၌။ ကရဟစီတိဣဒံပဒံ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထိုကဒါစိ
ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစတည်း။ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနောတိ၊
ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော ဟူသည်ကား။ ဒီဃဿ၊ ရှည်စွာသော။ ကာလဿ၊ ။
အစွယေနာတိ၊ အစွယေနဟူသည်ကား။ အတိတ္ထမေန၊ လွန်သဖြင့်။
သံဝဇ္ဇတိတိ၊ သံဝဇ္ဇတိဟူသည်ကား။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်၏။

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ- မြတ်စွာဘုရားသည် ယေဘုယျေန သတ္တာ
အာတဿရသံဝတ္တနိကာ ဟောန္တိဟု ဤစကားကို မီးဖြင့်ကန္တာပျက်
သော အခါ၌ များစွာကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အာတဿရဘုံ၌
သာ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့် ဟောတော်မူလေသလောဟု အဋ္ဌကထာ
ဆရာ၌ သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ယေဘုယျေနာတိ။ပ။
ဝုတ္တံကို မိန့်သကည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

*ယေဘုယျေနာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ယေ၊ အကြင် ဗြဟ္မာတို့သည်။
ဥပရိဗြဟ္မလောကေသုဝါ၊ အာတဿရဘုံမှ အထက်ဘုံတို့၌၎င်း။ အရူပေ
သုဝါ၊ အရူပဘုံတို့၌၎င်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒဝသေသေ၊ ထိုတို့မှ
ကြွင်းသော သတ္တဝါတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ငြိ။ ဈာနမနေန၊ ဈာန်
စိတ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မနောမယာ၊ မနောမယ
မည်ကုန်၏။

မနသာ နိဗ္ဗတ္တတ္တာတိ မနောမယာဟု နိဗ္ဗတ္တတဒ္ဓိတ်ပြုစေလို၍ မနမယာ
ဟူ၍သာမဆိုမူ၍မနောမယာဟူ၍မနသဒ္ဓါသည် မနောဂိုဏ်းဖြစ်သော
ကြောင့် ဧတေသမောလောပေ ဟူသောသုတ်ဖြင့် ဝိဘတ်ကျပြီးသော

သမာသိန္တိ မနဟူသော မနောဂိုဏ်းသဒ္ဓါ၏ အစိတ်အကို ဩပြု၍ဆို
လေသတည်း။ မနသဒ္ဓါသည် စိတ်သာမညကို ဟောသော်လည်း ဤ
အရာ၌ စိတ်သာမညကိုမဟော ဈာန်စိတ်ကို ဟောသည်၏ အဖြစ်ကို
သိစေခြင်းငှာ ဈာနမနေနဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုတော်မူသတည်း။

တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့အား။ ဝီတိ၊ ဝီတိဟု ဆိုအပ်သော။ ဘက္ခော
အာဟာရော၊ အစာသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဝီတိလျှင် အစာ
ရှိသည်၏သတ္တိကြောင့်။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပီတိဘက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။

ဘက္ခသဒ္ဓါ၏ အာဟာရအနက်ကို ဟောသည်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်း
ငှာ ဘက္ခောကို အာဟာရောဟု ဖွင့်တော်မူသတည်း။ ထိုအာဟာ
ရောဟူသောပုဒ်ဖြင့် ဘက္ခသဒ္ဓါ၏ ပျက်စီးခြင်း အစရှိသောအနက်ကို
နှစ်စေတော်မူ၏။

တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ အတ္တနောဝ၊ ၏သာလျှင်။ ပဘာ၊ အရောင်
သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ သယံ
ပဘာ၊ သယံပတ မည်ကုန်၏။

သယံသဒ္ဓါ၏ မိမိဟူသော အနက်ကို ဟောသည်၏အဖြစ် သယံဟူ
သော နိပါတ်ပုဒ်နောင် သဝိတတ် ကျေသည်၏အဖြစ် ဝေသဒ္ဓါ၊
ကျေသည်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ သယံကို အတ္တနောဝဟု ဖွင့်တော်
မူသည်။ ထိုအတ္တနောဝဟူသောပုဒ်ဖြင့် သယံသဒ္ဓါ၏ အိပ်ခြင်းအစရှိ
သော အနက်ကို နှစ်စေ၏။ ဗဟုဗ္ဗိဟိချည်းတည်း။

ယေသတ္တာ၊ တို့သည်။ အန္တလိက္ခေ၊ ဤ။ စရန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ အန္တလိက္ခစရာ၊ မည်ကုန်၏။
ယေသတ္တာ၊ တို့သည်။ သုတေသု၊ တင့်တယ်ကုန်သော။ ဥယျာန ဝိမာန
ကပ္ပရက္ခာဒိသု၊ ဥယျာဉ် ဗိမာန် ပဒေသာပင် စသည်တို့၌။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ သုဘဋ္ဌာယံနော၊ သုဘဋ္ဌာယံ
မည်ကုန်၏။

ဥယျာန ဝိမာန ကပ္ပရက္ခာဒိသု ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဗြဟ္မာပြည်၌လည်း
ဥယျာဉ် ဗိမာန် ပဒေသာပင် အစရှိသည် ရှိကုန်၏ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ
ဆရာ သိစေတော်မူ၏။

ဝါ၊ တနည်းကား။ ယေသတ္တာ၊ တို့သည်။ သုဘာမနောရမ္မာ၊ နှလုံးမွေ့
ကျော်တူယံရှိကုန်သော။ ဝတ္ထာ ဘရဏာ၊ အဝတ်တန်ဆာ ရှိကုန်သော။

ဟုတ္တာ၊ ဤ၊ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ သုဘဋ္ဌာယိနော၊ မည်ကုန်၏။ စိရံဒီသမဒ္ဓါနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥတ္တံသေန၊ အလွန်အားဖြင့်။ အဋ္ဌကပ္ပေ၊ မဟာကပ် ရှစ်ကပ်တို့ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။

ဥတ္တံသေန ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း ရှစ်ကမ္ဘာအပိုင်း အခြား မရောက်မီ ကောင်းမှုကံ ကုန်သောကြောင့် စုတေကုန်၏ ဟူသောအနက်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေတော်မူ၏။ အဋ္ဌကပ္ပေ ဟူသော စကားကိုလည်း အဘဿရတုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့ ကိုရည်၍ ဆိုသတည်း။

၄၀။ ဝိဝေဒတိတိ၊ ဝိဝေဒတိဟူသည်ကား။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။ သုညံ ဗြဟ္မဓိမာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပကတိယာ၊ ပြကတေအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုညာ၊ ဆိတ် သော။ ဗြဟ္မကာယိကဘူမိ၊ ပဌမဈာန် တုံအစရှိသော ဗြဟ္မဒူတုံအပေါင်း သည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

သံဝဏ္ဏနာပါဌ်၌ သုညံဟု နိဂ္ဂဟိတန္တနှင့် ပါဌ်ရှိကြ၏။ ဘူမိဟူသော ဝိသေသုပါဌ်ကို ထောက်သဖြင့် သုညာဟု ဣတ္ထိလိင်အာကာရန္တနှင့် ရှိသင့်၏။

ဘုံတို့သည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ကံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သလော၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သလော၊ ဥတုကြောင့် ဖြစ်ကုန် သလော ဟူသောစောဒနာကို နှစ်စေခြင်းငှာ တဿာ ကတ္တာဝါ။ပ။ နိဗ္ဗတ္တတိတိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တဿာ၊ ထိုဘုံကို။ ကတ္တာဝါ၊ ပြုတတ်သောသူသည်၎င်း။ ကာရေတာဝါ၊ ပြုစေတတ်သော သူသည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ကံလျှင် အကြောင်းရင်းရှိ သော ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော။ ရတနဘူမိ၊ ရတနာဖြင့် ပြီးသောဘုံသည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မာဘုံတို့၌။ ပကတိနိဗ္ဗတ္တနဌာနေယေဝ၊ ပြကတေ ဖြစ်ရာ၌သာလျှင်။ ဥယျာနကပ္ပရက္ခာဒယော၊ ဥယျာဉ် ပဒေသာပင်စသည် တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။

၁။ ဝိနာသအနက်ကို ဟောသော ဝဋ္ဌသဒ္ဓါသည် ပဋိသေဓကိုထွန်းပြသော ဝိ-ဟူသော ဥပသာရပုဒ်နှင့်ယှဉ်သောကြောင့် သဏ္ဌာဟနအနက်ကိုသိစေသည်။

ပကတိယာ၊ ပြုကတေအားဖြင့်။ ဝသိတဌာနေ၊ နေဘူးသောအရပ်၌။
 နိကန္တိ၊ တပ်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေသတ္ထာ၊ ထိုသည်။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊
 ကို။ ဘာဝေက္ခာ၊ ပွားစေ၍။ တတော၊ ထိုအာတသာရအစရှိသော အထက်
 တံတို့မှ။ ဩတရန္တိ၊ သက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အထအညတရော
 သတ္တောတိ အာဒိ၊ ကို။ တဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

တတော ဩတရန္တိ ဟူသောပါဠိကို သုဒ္ဓါဝါသ အသညသတ်မှ
 တပါးကုန်သော အထက်၌ဖြစ်ကုန်သော ရူပါဝစရတုံတို့ကို ရည်၍
 ဆိုသတည်း။ ထိုတတော ဩတရန္တိ ဟူသောပါဠိဖြင့် အသညသတ်
 သုဒ္ဓါဝါသပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ တပါးကုန်သော အထက်အထက်သော ရူပါ
 ဝစရတုံ၌ဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အောက်အောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော
 ရူပါဝစရတုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်၏ဟူသောအနက်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သီစေ
 တော်မူ၏။

အာယုက္ခယာဝါ ပုညက္ခယာဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယေမြဟ္မာနော၊ အကြင်
 မြဟ္မာတို့သည်။ ဥဠာရံ၊ ကြီးစွာသော။ (မြတ်စွာသော)။ ပုညကမ္မံ၊ ကို။
 ကတ္တာ၊ ၍။ ယတ္ထကတ္ထမိ၊ အမှတ်မရှိသော။ အပ္ပါယုကေ၊ တိုသောအသက်
 ရှိသော။ ဒေဝလောကေ၊ မြဟ္မာပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဒေဝသော
 ကေ၌ ဒေဝသဒ္ဓါ မြဟ္မာကိုဟောသည် နတ်ကိုမဟော)။ တေမြဟ္မာနော၊
 ထိုသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပုညဗလေန၊ ကောင်းမှု၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဌာတုံ၊
 တည်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ တဿ ပန ဒေဝလောကဿ၊ ထို
 မြဟ္မာတို့၏။ အာယုပ္ပမာဏေနဝ၊ အသက်အပိုင်းအရှည်ဖြင့်သာလျှင်။
 စဝန္တိ၊ စုတေကုန်၏။ ဣဟိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေမြဟ္မာနော၊ ထိုကို။
 အာယုက္ခယာ၊ အသက်၏ကုန်ခြင်းကြောင့်။ စဝန္တိတိ၊ စုတေကုန်၏ဟူ၍။
 ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ကောင်းမှုကံ အားကြီးပါသော်လည်း တုံ့ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့
 ၏ အသက် အပိုင်းအခြား ကုန်သောကြောင့် စုတေ ကုန်သည်
 ဟုလိုသော်။

ယေပနသတ္ထာ၊ ထိုသည်ကား။ ပရိတ္တံ၊ နည်းသော။ ပုညကမ္မံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊
 ၍။ ဒိဿာယုကဒေဝလောကေ၊ ရှည်သောအသက်ရှိသော မြဟ္မာတို့၌။
 နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသတ္ထာ၊ ထိုသည်။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက် အပိုင်း
 အခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး။ ဌာတုံ၊ ဌာ။ န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ အန္တရာ

၀၊ အကြား၌သာလျှင်။ စဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသတ္တာ၊
 တို့ကို။ ပုညက္ခယာ၊ ကောင်းမှုကံကုန်ခြင်းကြောင့်။ စဝန္တိတိ၊ ကုန်၏ဟူ၍။
 ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒီသမဒ္ဓါနိတိဋ္ဌတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကပုံဝါ၊ အသင်္ချေယျ
 ကပ်ပတ်လုံး၎င်း။ ဥပနုကပုံဝါ၊ အသင်္ချေယျကပ်တစ်ဝတ်သော ကာလပတ်
 လုံး၎င်း။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။

ကပုံဝါဟူသောစကားကို မဟာဗြဟ္မာဘုံ၌ ဖြစ်သောဗြဟ္မာကိုရည်၍
 ဆိုသတည်း။ ဥပနုကပုံဝါဟူသော စကားကိုကား ဗြဟ္မပုရောဟိတာ
 ဘုံ၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာကိုရည်၍ ဆိုသတည်း။ ထိုဘုံတို့၏ တရံတခါ
 ပျက်စီးလေသည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ကပုံဝါ ဥပနုကပုံဝါဟု
 သာမညအဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုသော်လည်း အသင်္ချေယျကပ် ထက်
 ဝက်ကိုသာ ယူအပ်၏။ မဟာကပ်ကို မယူအပ်။

အနဘိရတိ၏ အရသည် ဒေါမနဿ ဖြစ်ကောင်းသလောဟု အဋ္ဌ
 ကထာဆရာ၌ သူမေးဘွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ အနဘိရတိ
 တိ အပရဿာဝိ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

၄၁။ အနဘိရတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အပရဿ၊ သော။ သတ္တဿာဝိ၊
 ၏လည်း။ အာဝမနပတ္တနာ၊ လာခြင်းကို တောင့်တခြင်းတည်း။

အရှင် အဋ္ဌကထာ ဆရာ-အနဘိရတိဟူသော ပုဒ်၏ အနက်ကို
 အပရဿာဝိ သတ္တဿ အာဝမနပတ္တနာဟု ဆို၏။ န အဘိရတိ၏
 ပဋိစန္ဒာယှဉ်သော မမွေ့လျော်ခြင်း ဖြစ်ကောင်းပါ၏ တကားဟု
 သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ ယာဝန။ ပ။ နတ္ထိ
 ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ပဋိစသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။ ယာဝနဥက္ကဏ္ဍိတာ၊ အကြင်မမွေ့လျော်ခြင်း
 သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာဥက္ကဏ္ဍိတာ၊ သည်။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ပရိတဿနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇနာ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း။ ဖန္ဒနာ၊
 စိတ်၏တုန်လှုပ်ခြင်း။ သာဝနသောတဿနာ၊ သည်။ တာသတဿနာတိ၊
 ကြောက်လန့်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော တုန်လှုပ်ခြင်း ဟူ၍၎င်း။ တဏှာ
 တဿနာတိ၊ တဏှာကြောင့်ဖြစ်သော တုန်လှုပ်ခြင်း ဟူ၍၎င်း။ ဒိဋ္ဌိ
 တဿနာတိ၊ အယူကြောင့် ဖြစ်သော တုန်လှုပ်ခြင်း ဟူ၍၎င်း။ ဉာဏ
 တဿနာတိ၊ ဉာဏ်ကြောင့်ဖြစ်သော တုန်လှုပ်ခြင်းဟူ၍၎င်း။ စတုဗ္ဗိဓာ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါး အပြားရှိသော တုန်လှုပ်

ခြင်းတို့တွင်။ (တဿတဿနာနာမ တဏှာတဿနာနာမ ဒိဋ္ဌိတဿနာ
 နာမ အစရှိသောပုဒ်တို့၌စင်)။ ဇာတိံ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။
 တံယံဝါ၊ ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ဘယာနကံဝါ၊ အလွန်ကြောက်လန့်
 ခြင်းသည်၎င်း။ ဆန္ဒိတတ္ထံဝါ၊ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိခြင်းသည်၎င်း။ လော
 မဟံသောဝါ၊ အမွေး ရှင်ခြင်းသည်၎င်း။ (ကြက်သီးမွေးညှင်းလခြင်း
 သည်၎င်း လည်းဟူ)။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဥဗ္ဗိဂ္ဂေါဝါ၊ ထိတ်ခြင်းသည်
 ၎င်း။ ဥကြာသောဝါ၊ လန့်ခြင်းသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇရံ ဗျာဓိံ
 မရဏံ၊ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍ ။ပ။ ဥကြာသော၊ စိတ်၏
 ထိတ်လန့်ခြင်းသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤထိတ်လန့်ခြင်း
 သည်။ ဟာသတဿနာနာမ၊ ကြောက်လန့်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော တုန့်လှုပ်
 ခြင်း မည်၏။ အညေဝိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။
 ဣတ္ထတ္ထံ၊ ဤလူ့ဘုံသို့။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာကုန်မှုကား။ အဟောပတ၊
 ဩဝါ-ကောင်းစွာကား။ ဣတိအယံတဿနာ၊ သည်။ ဇာတိတဿနာ
 နာမ၊ မည်၏။ ဖရိတဿိတံဇေ၊ တောင့်တခြင်းရှိသလျှင်ကတည်း။ ဝိပုဗ္ဗိတ
 မေဝ၊ တုန့်လှုပ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိအယံတဿနာ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိတဿနာ
 နာမ၊ မည်၏။ တေဝိသတ္တာ၊ တို့သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ ဝါဘုရား၏။
 မဇ္ဇဒေသနံ၊ ကို။ သုတ္တာ၊ နာရကုန်သောကြောင့်။ ဇယာတုယျေန၊ အားဖြင့်။
 ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့။ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ သန္တဘယံ၊ ပြင်းစွာ
 ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအယံတဿနာ၊ သည်။
 ဉာဏတဿနာနာမ၊ မည်၏။ ဣဓေဝန၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ကား။ တဏှာ
 တဿနာဝိ၊ သည်၎င်း။ ဒိဋ္ဌိတဿနာဝိ၊ သည်၎င်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဤဒုတိယဝါရ၌ အဘယံကြောင့် သည်ဟူ၍ မဟောဆဲ ဗြဟ္မဝိမာနံ
 ဟူ၍သာ ဘုရား ဟောတော်မူလေသနည်းဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာ၌
 သူစောဒနာဘွဲ့ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာ ဗြဟ္မဝိမာနံ ဣဓေဝန
 ။ပ။ ဝုတ္တံ ဟူသောစကားကို ဖြေဆိုသတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဣဓေဝန၊ ဤဒုတိယဝါရ၌ကား။ ပဌမာတိနိဗ္ဗတ္တဿ၊ ရှေးဦးစွာ နိဗ္ဗာန်
 ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မဝိမာနန္တိဇေ၊ ဗြဟ္မဝိမာနံဟူ၍သာလျှင်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုညန္တိ၊ သည်ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်။ (ဤသို့
 ယောဇနာလေ)။ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥပပတ္တိဝသေန၊ ဥပပတ်
 ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပပတ္တိန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ဥပပဇ္ဇန္တိ ဟူသောပုဒ်၏ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ဟူသော အနက်သည်လည်း
ဖြစ်ကောင်းသောကြောင့် ထိုအနက်ကိုနှစ်စေခြင်းငှာ ဥပပဇ္ဇန္တိဟု
ဖွင့်သတည်း။

သဟဗ္ဗတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သဟဘာဝံ၊ အဖော်၏အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊
ရောက်ကုန်၏။

၄၂။ အဘိဘူတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဘိဘဝိတွာ၊ ဤ။ ဌိတော၊ တည်၏။
(အဘိဘဝိတွာ ဘဝတိ တိဋ္ဌတိတိ အဘိဘူဟု ပြုစေလိုသည်)။

နှိပ်စက်၍တည်၏ဟု ဆရာဆို၏။ ကေနစင်စစ် ထိုဗြဟ္မာသည် နှိပ်စက်
၍တည်သလော ဟူသော စောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာ ဇေဋ္ဌကောဟ
မသ္မိတိ ဝဒတိ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အဟံ၊ သည်။ ဇေဋ္ဌကော၊ အကြီးသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။
အနဘိဘူတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အညေဟိ၊ တပါးကုန်သောသူတို့သည်။
အနဘိဘူတော၊ နှိပ်စက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်။ အညဒတ္ထူတိ ဧသောသဇ္ဈေါ၊
သည်။ ကောသဝစနေ၊ စင်စစ်ဟူသောအနက်ကို ဟောခြင်း၌။ နိပါတော၊
တည်း။ ဒဿနဝသေန၊ အလုံးစုံကို မြင်နိုင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
ဧသော၊ ဒသမည်၏။

ဒဿနဝသေနဟူသော ပိသေသနပါဌ်ဖြင့် ဧသောသဇ္ဈါ၏ ကတ္ထုသာ
နေ၏ အဖြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ ပြတော်မူသတည်း။ ထိုဒဿန
ဝသေန ဟူသောစကားဖြင့် သာမည လျဉ်းသေးရကား သဗ္ဗံ ပဿာ
မိတိ အတ္ထော ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်ပြန်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ပဿာမိ၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
စသဝတ္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗဇနံ၊ ကို။ ဝသေ၊ ငါ၏အလို၌။ ဝတ္ထေမိ၊
ဖြစ်စေ၏။ ဣသရောကတ္တာ နိဗ္ဗာတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဟံ၊ သည်။
လောကဿ၊ လောကကို။ ဣသရော၊ အစိုးရ၏။ အဟံ၊ သည်။
လောကဿ၊ ကို။ ကတ္တာစ၊ ပြုလည်းပြုတတ်၏။ နိဗ္ဗာတာစ၊ ဖန်လည်း
ဖန်ဆင်းတတ်၏။ (နိဗ္ဗိတာဟု ပါဌ်အချို့ရှိ၏ မသင့်)။

လောကကို ဖန်ဆင်း၏ဟူ၍ အဘယ်လောကကို ဖန်ဆင်းသနည်း၊
သတ္တလောက သင်္ခါရလောကကို ဖန်ဆင်း၏ဟု ဆိုလိုသလောဟု
သူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ ပထဝီ။ပ။ နိဗ္ဗိတာ ဟူသော
ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ပထဝီ ဟိမဝန္တာ သိနေရ စက္ကဝါဠ မဟာသမုဒ္ဒ စန္ဒိမ သူရိယာ၊ မြေ
ဟိမဝန္တာ မြင်းမိုရ်တောင် စကြဝဠာ မဟာသမုဒ္ဒရာ လ နေ တို့ကို
မယာ၊ သည်။ နိမ္မိတာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ၏။

ဤမူကား နိမ္မိတာဟုရှိသင့်၏။ ဤပထဝီ ဟိမဝန္တာ ။ပ။ စန္ဒိမ သူရိယာ
ဟူသောပါဌဖြင့် သြကာသလောကကို ငါဖန်ဆင်း၏ဟု ယူသည်၏
အဖြစ်ကို သိစေတော်မူ၏။

သေဓဋ္ဌာ သဇိတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဟံ၊ သည်။ လောကဿ၊ ထက်။
ဥတ္တမော၊ ၏။ (အယံဟူ၍ အဋ္ဌကထာပါဌရှိကြ၏။ ပမာဒလေခတည်း။
အဟံဟုရှိသင့်သည်။) တံ၊ သည်။ ခတ္တိယောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောဟိ၊
လော။ တံ၊ သည်။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဟောဟိ၊ လော။ ဝေသော၊
ကုန်သည်သည်။ သုဒ္ဓေါ၊ သူဆင်းရဲသည်။ ဂဟဋ္ဌော၊ လူသည်။ ပဗ္ဗဇိတော
နာမ၊ မည်သည်။ ဟောဟိ၊ လော။ အန္တမသော၊ အားဖြင့်။ တံ၊ သည်။
သြဋ္ဌော၊ ကုလားအုပ်သည်။ ဟောဟိ၊ လော။ ဂေါဏော၊ သည်။
ဇမာဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဇိတာ၊ စီရင်တတ်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။
သတ္တဒနံ၊ တို့ကို။ အဟံ၊ သည်။ သံဝိဘဇေဇ္ဇော၊ ခွဲဝေတတ်၏။ ဣတိဝေ၊
ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မညတိ၊ အောက်မေ့၏။

ပဋိတာဟူ၍ ပါဌအချို့ရှိ၏ မသင့်။ တံ ခတ္တိယောနာမ ဟောဟိ အစရှိ
သောပါဌဖြင့် သဇိတာ၏အရသည် သတ္တလောကကို ခွဲဝေခြင်း
တည်းဟု သိစေတော်မူ၏။

ဝသီ ပိတာ ဘူတဘဗျာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အဟံ၊ သည်။ စိတ္တဝသီတာယ၊
ဗျာနသမာပတ်၌ လေ့လာသော ဝသီတော်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝသီ၊
မိမိအလိုသို့ လိုက်စေတတ်သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ဘူတာနဉ္စ၊
ဖြစ်ပြီးသော သတ္တဝါတို့၏၎င်း။ ဘဗျာနဉ္စ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါ
တို့၏၎င်း။ ပိတာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မညတိ၊ ၏။

ဘူတဘဗျာတို့၏အထူးကား အဘယ်နည်းဟုသူမေးတွယ်ရှိ၍ ထိုအမေး
ကို ဖြေခြင်းငှာ တတ္ထ အဏ္ဏဇ ဇလဝဗုဇာစသောပါဌကို မိန့်သတည်း။
ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

တတ္ထ၊ ထိုပိတာ ဘူတာနဉ္စ ဘဗျာနဉ္စ ဟူသောပါဌ၌။ အဏ္ဏဇ ဇလဝဗုဇာ၊
အဏ္ဏဇ ဇလဝဗုဇဖြစ်ကုန်သော။ (အအု၌ဖြစ်ကုန်သော အမိဝမ်းတိုက်၌

၃၄ : သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြစ်ကုန်သော လည်းဟူ)။ သတ္တဝါတို့သည်။ အန္တောအဏ္ဏကောသေဝေဝ၊
 အအဟူသော အိမ်တွင်း၌၎င်း။ အန္တောဝတ္ထိမိဝ၊ သူငယ်အိမ်၏ အတွင်း၌
 ၎င်း။ အဗျာနာမ၊ ဖြစ်ဆဲမည်ကုန်၏။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခန္တကာလတော၊
 ထွက်သောအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ဤ။ ဘူတာနာမ၊ ဖြစ်ပြီးသည်မည်ကုန်၏။
 သံသေဒဇာ၊ သံသေဒဇဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တဝါတို့သည်။ ပဌမစိတ္တက္ခဏေ၊
 ရှေးဦးစွာသော ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ခဏ၌။ အဗျာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဒုတိယ
 တော၊ နှစ်ခုမြောက်သောစိတ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ဤ။ ဘူတာနာမ၊ မည်ကုန်၏။
 (နာမသဒ္ဓါလိုက်ပါ)။ ဩပပါတိကာ၊ အလိုလိုကျသကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်
 ကုန်သော။ သတ္တဝါတို့သည်။ ပဌမဇ္ဈိယာပထေ၊ ရှေးဦးစွာသော
 ဇ္ဈိယာပုထ်၌။ အဗျာနာမ၊ ကုန်၏။ ဒုတိယတော၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော
 ဇ္ဈိယာပုထ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ဤ။ ဘူတာနာမ၊ ကုန်၏။ ဣတိအသံ ဝိနိစ္ဆယော၊
 ကို။ ပေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တောသဗ္ဗေဝိ၊ ထိုအလုံးဝှံသော ဖြစ်ဆဲဖြစ်ပြီးကုန်
 သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ မယံ၊ ၏။ ပုတ္တဝါတို့တည်း။ ဣတိသုညာယ၊
 ဤသို့အမှတ်ဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဘူတတဗျာနံ၊ တို့၏။ ဝိတု၊ တည်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ မညဟိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ ကာရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ သံဓဇေတုကာမော၊ ပြီးစေလိုသည်။
 ဟုတွာ၊ ဤ။ မယာ၊ သည်။ ဣမေသတ္တဝါတို့ကို။ နိဋ္ဌိတာ၊ ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိညံ၊ ဝန်ခံခြင်းကို။ ကတွာ၊ ဤ။ တံကိဿဟေတူတိ အာဒိဝစနံ၊
 ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတ္ထန္တန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣတ္ထသာဝံ၊ ဤဗြဟ္မာ၏အဖြစ်သို့။
 ဗြဟ္မသာဝံ၊ သို့။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣမိနာမယန္တိ၊ ဟူသည်ကား။
 အတ္ထနော၊ ၏။ ကမ္မဝသေန၊ ကံ၏အစွမ်းကြောင့်။ စုတံ၊ စုတေကုန်သော်
 ၎င်း။ ဥပပန္နာဝိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်၎င်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ မညနာ၊ မတ္ထေ
 နေဝ၊ အောက်မေ့ကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဣမိနာ ဗြဟ္မာနာ၊ ဤအရှင်ဗြဟ္မာ
 သည်။ မယံ၊ တို့ကို။ နိဋ္ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မညမာနာ၊ အောက်မေ့
 ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝက်သိဇ္ဇေန၊ ကောက်သော အပေါ်၌ဖြင့်။ ဝက်အာကံ၊
 ကောက်သောတံကျင်သည်။ ဩနမတိဝိယ၊ ညွတ်သကဲ့သို့။ ဟသေဝ၊ ထို
 ဗြဟ္မာ၏သာလျှင်။ ပါဓမ္မလံ၊ ခြေရင်းသို့။ ဝန္တန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

၄၃။ ဝဏ္ဏတရောဓာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝဏ္ဏဝန္တတရော၊ ထူးသော
 အဆင်းရှိ၏။

ဝဏ္ဏတရောဟူ၍သာ ရှိသင့်သည်။ ဝဏ္ဏသဒ္ဓါနောင် အသတ္တိအနက်၌ သက်သော ဝန္တုပစ္စည်း ကျေသည်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ ဝဏ္ဏတရောကို ဝဏ္ဏဝန္တုတရောဟု ဖွင့်တော်မူသတည်း။

ထူးသောအဆင်းရှိ၏ဟူပြီ အဘယ်သို့ ထူးသောအဆင်း ရှိသနည်းဟု သူမေးဘွယ်ရှိ၍-ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ အဘိရူပေါ ပါသာဒိကော တိ အတ္ထော ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အဘိရူပေါ၊ အလွန်ကောင်းသောအဆင်းရှိ၏။ ပါသာဒိကော၊ ကြည်ညိုဘွယ်ရှိ၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (ထူးသောအဆင်းဟူသည်ကား အလွန်တင့်တယ်သော အဆင်းဟူလိုသည်)။ မဟေသက္ခတရောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣဿရိယ ပရိဝါရပသေန၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အခြံအရံများသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဟာယသတရော၊ များစွာသော စည်းစိမ်ဥစ္စာ အခြံအရံရှိ၏။

၄၄။ ဌာနံခေါပနေတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ခေါပန၊ စင်စစ်ကား။ ဧတံကာရဏံ၊ ဤသို့သောအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤဌာနံ ခေါပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ အစရှိသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ၌စပ်လေ)။ သောဗြဟ္မဏ အညတတော၊ ထိုအဘဿရဘုံမှ။ စဝိတွာ၊ ၍။ အညတြ၊ တပါးသောပတ်သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ (နဂစ္ဆတိတိဟု ဣတိသဒ္ဓါနှင့် ပါဌ်ရှိကြ၏ မသင့်။ နဂစ္ဆတိဟူ၍သာ ရှိသင့်သည်)။ ဣဓေဝ၊ ဤကာမသုဂတိဘုံသို့သာလျှင်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာပြန်၏။ တံဗြဟ္မာနံ၊ ထိုဗြဟ္မာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဌာနံခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ ယံ အညတရော သတ္ထော တမှာ ကာယာ စဝိတွာ ဣတ္ထတ္ထံ အာဂစ္ဆတိ ဟူသောစကားကို ကာမသုဂတိဘုံသို့ ပြန်ပြန်သော ဗြဟ္မာကိုရည်၍ ဘုရားဟောတော်မူအပ်သည်။ ကာမသုဂတိဘုံ၌ သာဖြစ်ရာသည်၊ အထက်ဘုံတို့၌ မဖြစ်ရာသည်ကိုရည်၍ ဟောတော်မူဟူလိုသည်။

အဂါရသ္မာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂေဟာ၊ ဒိမ်မှ။ အနဂါရိယန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။

ဆရာ-အနဂါရိယံကို ပဗ္ဗဇ္ဇံဟု ဖွင့်၏။ အဘယ်ကြောင့် ရဟန်း၏အဖြစ်ကို အနဂါရိယံဟု ဆိုသနည်းဟူသော စောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ ပဗ္ဗဇ္ဇောဟိ။ပ။ဝုစ္ဆတိ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-ဓာဝေသန္တံ၊ န။ ပဗ္ဗဇ္ဇော၊ ကိ။ (ဝုစ္စတိ၌စပ်)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂါရဿ၊ လူ၏။ ဟိတံ၊ အစီးအပွားဖြစ်သော။ ယံ ကသိ ဂေါရက္ခာဒိကမ္ပံ၊ အကြင်လယ်လုပ်ခြင်း နွားစောင့်ခြင်း အစရှိသောအမှုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ ကသိဂေါရက္ခာဒိကမ္ပံ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်း၏အဖြစ်၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနဂါရိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ န။ ပဗ္ဗဇေတိတိ၊ ဟူသည်သည်း။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်၏။ (သရဏာရုံဖြင့် ရဟန်းပြုခြင်းကို နစ်စေခြင်းငှာ ဥပဂစ္ဆတိဟု ဖွင့်တော်မူသည်)။ တတော ပရံ နာနုဿရတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ တတောပုဗ္ဗေနိဝါသာ၊ ထိုရှေးဘဝ၌ ခံစားဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ နသရတိ၊ မအောက်မေ့နိုင်။ သရိတုံ၊ ငှာ။ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယဘဝ၌။ ဌတွာ၊ ၍။ ဒိဋ္ဌိံ၊ မိစ္ဆာအယူကို။ ဂဏှာတိ၊ န။

အဓိပ္ပာယ်ကား-ကမ္ဘာပျက်သောအခါ၌ အပ္ပမာဏာဘာဘုံမှ စုတေ၍ အာဘဿရတုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာသည် ကမ္ဘာတည်သည်ဖြစ်၍ ဗြဟ္မာဘုံတို့သည် တည်မြဲ တည်လတ်သော် မိမိနေဘူးသော ဘုံ၌ နိကန္တိရှိ၍ အာဘဿရတုံမှ စုတေ၍ သတ္တဝါအနေဆိတ်သော အပ္ပမာဏာဘာဘုံ၌ ဖြစ်လေ၏။ နှစ်ယောက်မြောက်သော ဗြဟ္မာသည်လည်း တဖန် အပ္ပမာဏာဘာဘုံ၌ဖြစ်၏။ ထိုနှစ်ယောက်သော် ဗြဟ္မာတို့၌ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာသည် ကြီးသော ကောင်းမှုကံကြောင့် အသက်ရှည်၏။ နောက်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာသည် အားနည်းသော ကောင်းမှု ကံကြောင့် အသက်တို၏။ ထို အားနည်းသော ကောင်းမှုကံကြောင့် ဖြစ်သော ဗြဟ္မာသည် နောက်မှ ဖြစ်သော်လည်း ကောင်းမှုကံ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဘုံအသက် အပိုင်းအခြား မပြည့်ဘဲ စုတေ၍ ရသေ့ရဟန်းပြု၍ တဘဝမျှကိုသာ အောက်မေ့နိုင်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိညဏ်ကို ရ၍ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိညဏ်ဖြင့် အောက်မေ့လေသော်မိမိ၏စုတိကိုသာမြင်၍မိမိနှင့်ဖြစ်သက်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာ၏စုတိကို မမြင်သောကြောင့် ငါကား မမြဲ၊ ငါ၏ ရှေးဦးစွာဖြစ်သော အရှင်ဗြဟ္မာကားမြဲ၏ဟု ကေစွသဿတ အယူကို ယူလေသည် ဟူလိုသော်။

နိစ္စောတိအာဒိထု၊ တို့၌။ တဿ၊ ထိုရှေးဦးစွာဖြစ်သောဗြဟ္မာ၏။ ဥဝပတ္တိံ၊ ပဋိသန္ဓေ အသစ်ဖြစ်ခြင်းကို။ အပဿန္တော၊ ဖြစ်၍။ နိစ္စောတိ၊ န။ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ န။ မရဏံ၊ ကိ။ အာယုသန္တော၊ ဖြစ်၍။ ခုဝေါတိ၊ မသေသော

အားဖြင့်မြဲ၏ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဇရာဘာဝတော၊ အိုခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သဿတောတိ၊ မအိုသောအားဖြင့် မြဲ၏ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဇရာဝသေနာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဝိပရိကာမဿ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း၏။ (ယွင်းခြင်း၏ လည်း ဟူ)။ ဒေဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အဝိပရိကာမဓမ္မောတိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဧတ္ထံ ဝါရေ ဌှံ၊ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကား သည်။ ဥတ္တုာနမေဝ၊ လျှင်ကတည်း။ (ဣတိသဒ္ဓါ ပရိသမာပနတည်း)။

၄၅-၄၆။ ဒုတိယဝါရေဌှံ။ ယေဒေဝါ၊ အကြင်နတ်တို့သည်။ ခိဇ္ဇာယ၊ စိတ်၏ မြူးတူးခြင်းဖြင့်။ ပဒုဿန္တိ ဝိနဿန္တိ၊ ပျက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ ခိဇ္ဇာပဒေါသိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ပဒုသိ ကာတိဝိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠိ၊ ကို။ လိခန္တိ၊ ရေးကုန်၏။ သာပါဠိ၊ ထိုပစ္စ လိကာ ဟူသောပါဠိသည်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌှံ၊ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အတိဝေလန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အတိကာလံ၊ အဝိုင်းအခြားကို လွန်၍။ အတိစိရံ၊ အလွန် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟသခိဇ္ဇာ ရတိ ဓမ္မသမာပန္နောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဟသရတိဓမ္မဉ္ဇေဝ၊ ရှင်ခြင်းတည်း ဟူသော ဓမ္မလျော်ခြင်း သဘောကို၎င်း။ ခိဇ္ဇာရတိဓမ္မဉ္ဇေဝ၊ စိတ်၏မြူးတူးခြင်း ဟည်းဟူသော ဓမ္မလျော်ခြင်း သဘောကို၎င်း။ သမာပန္နာ အနုယုတ္တော၊ လုံ့လပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။

ဟသရတိဓမ္မ ခိဇ္ဇာရတိဓမ္မဟု ဆိုအပ်လျက် ရတိဓမ္မတပုဒ်ကို ချေသ တည်းဟု သိစေခြင်းငှာ ဟသရတိဓမ္မဉ္ဇေဝ ခိဇ္ဇာရတိဓမ္မဉ္ဇေဝဟု အဋ္ဌ ကထာ ဆရာ ဖွင့်တော်မူသတည်း။

ကေဠိဟသထုခဉ္ဇေဝ၊ ရယ်မြူးခြင်းတည်းဟူသော ချမ်းသာကို ခံစားခြင်းကို ၎င်း။ ကာယိက ဝါစသိက ကိဉ္ဇာယုခဉ္ဇေဝ၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော နှုတ်ဖြင့်ပြု အပ်သော မြူးတူးခြင်းတည်းဟူသောချမ်းသာကို ခံစားခြင်းကို၎င်း။ အန ယုတ္တော၊ လုံ့လပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝုတ္တပ္ပကာရ ရတိ ဓမ္မသမာပိနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ဓမ္မလျော်ခြင်းသဘောနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (အနုယုတ္တောပုဒ်၏ အနက်ကို သမာပိနောဟု မိန့်သတည်း)။

သတိသမ္ပုဿတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ခါဇနိယ တောဇနိယထု၊ ခဲတွယ် စားတွယ်တို့၌။ သတိ၊ သတိသည်။ သမ္ပုဿတိ၊ ဓမ္မလျော့၏။ တေဒေဝါ၊

၁။ ပဋ္ဌဗေဝါဇရာ-ဆဋ္ဌ။
၂။ တပါးသောနိကာယ်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဝေခံဒလေခ အဖြစ်ကိုပြသည်။

၃၄၆ သုတ်သီလကွန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

တို့သည်။ ပုညဝိသေသာမိဂတေန၊ ကောင်းမှုအထူးကြောင့် ရအပ်သော။
 မဟဇန္တန၊ ကြီးစွာသော။ (သိရိဝိဘဝေန ဝိသေသနစပ်)။ အတ္တနော
 အတ္တနော၊ နှစ်၊ သိရိဝိဘဝေန၊ စည်းစိမ်၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ နက္ခတ္တံ၊ နတ်၏
 သဘင်ကို၊ ကိဉ္ဇန္တာ၊ ကစားကုန်သည်ဖြစ်၍။ တာယ သမ္ပတ္တိယာ၊ ထိုနတ်
 စည်းစိမ်၏။ မဟန္တတာယ၊ ကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မယံ၊ တို့သည်။
 အာဟာရံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိမှ၊ စားကုန်ပြီး။ နပရိဘုဉ္ဇိမှ၊ မစားကုန်သေး။ ဣတိဝိ၊
 ဤသို့လည်း။ နဇာနန္တိကိရ၊ မသိကုန်သတတ်။ အထ၊ ထိုသို့ မသိကုန်သည့်
 ရှိသော်။ ကောဟာရာတိတ္တမနတော၊ တကြိမ်သော အာဟာရကို လွန်သည်
 မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ခါဒန္တာဝိ၊ စားကုန်သော်၎င်း။ ဝိဝန္တာဝိ၊
 သော်၎င်း။ စဝန္တိယေဝ၊ ကုန်သလျှင်ကတည်း။ န တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်။ ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ န တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ကမ္မဇတေဇဿ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော
 တေဇောဓာတ်၏။ ဗလဝတာယ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကရဇ
 ကာယဿ၊ ရူပကာယ၏။ မန္တတာယ၊ အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 န တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်။

ထိုနတ်တို့၏ ကမ္မဇတေဇော အားကြီးသည်၏အဖြစ် ရူပကာယ၏
 အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကိုကား ဆရာ ပစ္စက္ခ သယမ္ဘူညုဏ်ဖြင့်သိဝါ
 သလော၊ အဘယ်သဘောကို ထောက်၍ သိပါသနည်းဟု သူမေး
 တွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ မနုဿာနံဟိ စသောပါဌ်ကို မိန့်
 သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝသန္တံ၊ နှစ်၊ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ကမ္မဇတေဇော၊ သည်။ မဇ္ဇော၊ နှစ်။
 ကရဇကာယော၊ သည်။ ဗလဝါ၊ အားကြီး၏။ တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ တေ
 ဇဿ၊ ကမ္မဇတေဇော၏။ မန္တတာယ၊ ကြောင့်။ ကရဇကာယဿ၊ နှစ်။
 ဗလဝတာယ၊ ကြောင့်။ သတ္တာဟမ္ပိ၊ ခုနစ်ရက်ကိုလည်း။ အတိတ္တမိတ္တာ၊
 ၍။ (ဥပတ္တဓမ္မတုံဉ္စစပ်)။ ဥဏှောဒက အစ္ဆယာဂုအာဒိဟိ၊ ရေခွေးကြည်
 သောယာဂု အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ ရူပကာယကို။ ဥပတ္တဓမ္မတုံ၊ ခိုင်စေ
 ခြင်းငှာ။ သတ္တာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ တေဇော၊ ကမ္မဇတေဇော
 သည်။ ဗလဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နှစ်။ ကရဇကာယံ၊ သည်။ မန္တံ၊ အားနည်း
 သည်။ ဟောတိ၊ နှစ်။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ ဧကံ၊ တကြိမ်သော။ အာဟာ
 ရဝေသံ၊ အစာစားချိန်ကို။ အတိတ္တမိတ္တာဝ၊ ၍လျှင်။ သတ္တာတုံ၊ တည်ခြင်း
 ငှာ။ နသတ္တောန္တိ၊ ကုန်။ ယထာနာမ၊ ဥပမာကား။ ဝိမ္ဘာနံ၊ နေ့လတို့၏။
 မဇ္ဈိကေ၊ မွန်းတည့်အခါ၌။ တတ္ထပါသာဏေ၊ ပူသောကျောက်၌။ ဌဝိ

တံ၊ ထားအပ်သော၊ ပရမံဝါ၊ ကြာပဒုမာသည်၎င်း၊ ဥပ္ပလံဝါ၊ ကြာညို
 ကြာဖြူ အစရှိသည်သည်၎င်း၊ သာယန္တသမယေ၊ ညချမ်းသောအခါ၌။ စာဠ
 သတေန၊ အိုးတရာဖြင့်။ သိပ္ပိယမာနမ္ပိ၊ ရေသွန်းသော်လည်း။ ပါကတိကံ၊
 ပြကတွေရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိနဿတိယေဝ၊ ပျက်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ဧဝမေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ပစ္ဆိမ၊ မှ။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ခါဒန္တ
 ဝိ၊ ကုန်သော်၎င်း။ ဝိဝန္တာဝိ၊ ကုန်သော်၎င်း။ စဝန္တိယေဝ၊ လျှင်တည်း။
 န တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်။

ဝိနဿတိယေဝ ဟူသောအာချာတ်ပုဒ်သည် ဤအရာ၌ နတ္ထညော
 ကောစိ ဝိဇ္ဇတိ ဟူသောပါဌ်၌ကဲ့သို့ ကြိယာတပါးသို့ ဝဲသောကြောင့်
 ကတ္တားဖြစ်သတည်း။

တေန၊ ထိုသို့စုတေသောကြောင့်။ သတိယာ သမ္မောသာ တေဒေဝါ တမ္ပာ
 ကာယာ စဝန္တိတိ၊ သတိယာ။ ပ။ စဝန္တိဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟာ
 ဟောတော်မူပြီ။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ ကတမေပန၊ အဘယ်နတ်တို့နည်း။
 ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣမေဒေဝါ၊ ဤနတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝိစာရဏာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန
 ဟာထာဝိ၊ ထိုသို့ဆင်ခြင်ခြင်း မရှိသော်လည်း။ ဒေဝါနံ ကမ္မဇတေဇေ
 ပလဝါ ဟောတိ ကရဇံ မန္တန္တိ၊ ဒေဝါနံ။ ပ။ မန္တဟူ၍။ အဝိသေသေန၊
 သာမညအားဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ (အာဘေရယညံ)။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။
 ယေကေစိ၊ အမှတ်မရှိကုန်သော။ အာဟာရူပဇိဝိနော၊ ကမဇ္ဇိကာရ
 အာဟာရကိုမှီ၍ ဇိဝိတိန္ဒြေတည်ခြင်း ရှိကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊
 ဤသို့ဆိုခဲ့တိုင်း။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တေယေဝ၊ ထိုကမဇ္ဇိကာရ အာဟာ
 ရကိုမှီ၍ ဇိဝိတိန္ဒြေ တည်ခြင်းရှိကုန်သော နတ်တို့သည်သာလျှင်။ စဝန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အယံဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တေယေဝံ ဝေသဒ္ဓါဖြင့် ကမဇ္ဇိကာရာဟာရကိုမှီ၍ ဇိဝိတိန္ဒြေ တည်
 ခြင်းမရှိ ဝိတိဘက္ခသာဖြစ်၍ ဇိဝိတိန္ဒြေတည်ခြင်းရှိကုန်သော မြဟ္မာ
 တို့ကို ကန့်လေ။ အာဟာရူပဇိဝိနောဟု သာမည အဋ္ဌကထာဆရာ
 ဆိုသော်လည်း ကမဇ္ဇိကာရာဟာရကိုသာယူလေ။

ကေစိပန၊ တို့သည်ကား။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ နိမ္မာနရတိ ပရနိမ္မိတဝသ
 ဝတ္တိနော၊ နိမ္မာနရတိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ နတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 အာဟု၊ ကုန်၏။

အဘယ်သဘောယုတ္တိကိုထောက်၍ ကေမိဆရာတို့သည် ထိုအာဟာရ
ကိုလွန်၍ စုတေ့ကုန်သောနတ်တို့သည် နိမ္မာနရတိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ
နတ်တို့သာ ဟူသောစကားကို ဆိုလေကုန်သနည်းဟူသော စောဒနာ
ကို ဖြေလို၍ ခိဉ္စာပဒုဿန။ ပ။ ဝုတ္တာဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။
ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိ-တဒေဝ သစ္စံ၊ ဇာ၊ ဧတဒေဝါ၊ ထိနိမ္မာနရတိနတ် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ
နတ်တို့ကို။ ခိဉ္စာ ပဒုဿနမတ္ထေနေဝ၊ မြူးတူးခြင်းဖြင့် စုဟရခြင်းကြောင့်
သာလျှင်။ ခိဉ္စာ။ ပ။ ပဒေါသိကာတိ၊ မည်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်
ကုန်၏။ ဧတ္ထဝါရေ၊ ဤ။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားကို။ ပုရိမနယေနေဝ၊
ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇာ။

၄၇-၄၈။ တတိယဝါရေ၊ ဤ။ ယေဒေဝါ၊ တို့သည်။ မနေန၊ ပဋိဗ္ဗာနနှင့်
ယှဉ်သောစိတ်ကြောင့်။ ပဒုဿန္တိဝိနဿန္တိ၊ ပျက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ မနောပဒေါသိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေ၊ ထို
ပဋိဗ္ဗာနနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ကြောင့် ပျက်ကုန်သောနတ်တို့သည်။ စာတုမဟာ
ရာဇိကာ၊ စတုမဟာရာဇ်တံ၌ဖြစ်သော နတ်တို့တည်း။ တေသု၊ ထိုစတု
မဟာရာဇ်နတ်တို့တွင်။ ဧကော၊ တယောက်သော။ ဒေဝပုတ္တော၊ နတ်သား
သည်။ နက္ခတ္တံ၊ သတင်ကို။ ကိဉ္ဇိယာမိ၊ တစားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သပရိဝါရော၊
အခြံအရံနှင့်တကွ။ ရထေန၊ ရထားဖြင့်။ ဝိ၊ ထိ၊ ခရီးကို။ ပဋိပဇ္ဇတိတိရ၊
သွားသတတ်။ အထ၊ ထိုသို့သွားသောအခါ၌။ အညော၊ တယောက်သော။
ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ (ကုဇ္ဈတိ၌ စပ်လေ)။ နိက္ခမန္တော၊ ထွက်လေသော်။
တံ၊ ထိုနတ်သားကို။ ပုရတော၊ မှ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားသည်ကို။ ဗိသ္မာ၊ ၍။
(ကုဇ္ဈတိ၌ ဩယာဝိသေသနစပ်)။ ဧကော၊ အသျှင်တို့။ ကိ၊ အတွဲကြောင့်။
အယံကပဏော၊ ဤအထီးကျန်သောယောက်ျားသည်။ (ဂစ္ဆတိ၌ စပ်လေ)။
အဗိဋ္ဌပုဗ္ဗိယ၊ မမြင်ဘူးသေးသကဲ့သို့သော။ ဧတံ၊ ဤစည်းစိမ်ကို။ ဗိသ္မာ၊
၍။ (ဂစ္ဆတိ၌ စပ်)။ ဝိတိယာ၊ ဝိတိဖြင့်။ ဥဒ္ဓ၊ မာတောဝိယစ၊ ဖူးဖူးတက်
သကဲ့သို့၎င်း။ ဘိဇ္ဇမာနောဝိယစ၊ မိမိကိုယ်ကိုဖျက်သကဲ့သို့၎င်း။ ဂစ္ဆတိ၊
သွားသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကုဇ္ဈတိ၊ ဇာ။ ပုရတော၊ မှ။ ဂစ္ဆန္တောပိ၊
သွားသောနတ်သည်လည်း။ (ပဋိကုဇ္ဈတိ၌ စပ်လေ)။ နိဝတ္ထေတွာ၊ ပြန်၍။
တံ၊ ထိုနတ်သားကို။ ကုဒ္ဓံ၊ အမျက်ထွက်သည်ကို။ ဗိသ္မာ၊ ၍။ ကုဒ္ဓါနာမ၊
အမျက်ထွက်သောသူတို့မည်သည်ကား။ သုဝိဇာနနာ၊ သိလွယ်ကုန်သည်။

ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ထိုနတ်သား၏။ ကုဒ္ဒဘံ၊ ကို။ ဥတွာ၊ ဤ။ တံ၊ သည်။ ကုဒ္ဒေါ၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍။ မယံ၊ အား။ ကိံ၊ ကရိယသိ၊ အသို့ပြုလတ္တံ့နည်း။ အယံသမ္ပတ္တိ၊ ဤစည်းစိမ်ကို။ မယာ၊ သည်။ ဒါနသီလာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းကြောင့်။ လဒ္ဒေါ၊ ရအပ်၏။ တယံ၊ ၏။ ဝသေန၊ ကြောင့်။ နလဒ္ဒေါ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိကုဇ္ဈတိ၊ တဖန်အမျက်ထွက်၏။ ဟိ-တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ ဧကသ္မိံ၊ တယောက်သည်။ ကုဒ္ဒေါ၊ အမျက်ထွက်သည်ရှိသော်။ ဣတရသ္မိံ၊ တယောက်သည်။ အကုဒ္ဒေါသော်။ ဣတရော၊ တယောက်သောသူသည်။ အကုဒ္ဒေါ၊ အမျက်မထွက်သည်ဖြစ်၍။ ရက္ခတိ၊ ၏။ (ဧကသ္မိံ ဟိ ကုဒ္ဒေ အကုဒ္ဒေါ ရက္ခတိဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏)။ ဥဘောသု၊ နှစ်ယောက်သော သူတို့သည်။ ကုဒ္ဒေသုပန၊ အမျက်ထွက်ကုန်သည်ရှိသော်ကား။ ဧကဿ၊ တယောက်သောသူ၏။ ဧကောဓော၊ သည်။ ဣတရဿ၊ တယောက်သောသူ၏ အမျက်အား။ ပစ္စယော၊ ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿာဝိ၊ ထိုသူ၏လည်း။ ဧကောဓော၊ သည်။ ဣတရဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘော၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော နတ်တို့သည်။ ဩရောဓာနံ၊ နတ်သွီးတို့၏။ ကန္တန္တာနိယေဝ၊ ဝိကြေးကုန်စဉ်လျှင်။ စဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ဤသို့စုတေခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်၌။ ဓမ္မတာ၊ သဘောတည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၉-၅၂။ တတ္ထိဝါရေ၊ တတ္ထိဝါရ၌။ အယံ၊ သည်။ စက္ခာဒိနံ၊ စက္ခုပသာဒစသည်တို့၏။ ဧဝံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဖိတ္တံပန၊ သည်ကား။ ပုရိမံ ပုရိမံ၊ ရှေးရှေး၌ဖြစ်သောစိတ်သည်။ ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ၊ နောက်နောက်၌ ဖြစ်သောစိတ်အား။ ပစ္စယံ၊ အနန္တရပစ္စည်းကို။ ဒတွာ၊ ဤ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခာဒိနံ၊ တို့၏။ ဘေဒတော၊ ပျက်ခြင်းထက်။ (ချုပ်ခြင်းထက် လည်းဟူ)။ ဗလဝတရမ္ဘိ၊ အထူးသဖြင့် အားရှိသော်လည်း။ ဖိတ္တဿ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ကို။ နပဿတိ၊ မမြင်။

အဓိပ္ပါယ်ကား- စက္ခုပသာဒ အစရှိကုန်သော ငါးပါးကုန်သော ပသာဒတို့၏ မိမိမှတပါးသော ပသာဒတို့အား တခုတခုပစ္စည်းကပ်သည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် ပသာဒရုပ်တို့၏ ပျက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပသာဒရုပ်တို့သည် မမြဲကုန်၊ စိတ်မူကား ရှေ့စိတ်၏

နောက်စိတ်အား အနန္တရပစ္စည်းတပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် စိတ်သည်
 ခြိမ်း ဤသို့ကြံ၍ မိစ္ဆာအယူကို ယူသည် ဟုလိုသည်။
 သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (အာဟန္တစပ်)။ တံ၊ ထိုစိတ်၏ ပျက်ခြင်းကို။
 အပယန္တော၊ မရှည်ဖြစ်၍။ (အာဟန္တ ဝိသေသနစပ်)။ ယထာနာမ၊
 ဥပမာမည်သည်ကား။ သကုဏော၊ ငှက်သည်။ ဧကံ၊ သော။ ရက္ခံ၊ ကို။
 ဇဟိတု၊ ရှိ။ ဧကသ္မိံ၊ တခုသောသစ်ပင်၌။ နိလီယတိယထာ၊ နားသကဲ့သို့။
 ဧဝမေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဣမသ္မိံ အတ္တသာဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော
 သည်။ သိန္ဓေ၊ ပျက်သည်ရှိသော်။ မိတ္တံ၊ သည်။ အညတြ၊ တပါးသော
 အရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိဣမံမိစ္ဆာမိဋ္ဌိံ၊ ဤမိစ္ဆာအယူကို။ ဂဟေတွာ၊
 ရှိ။ ဧဝံဣဒံဝစနံ၊ ယဉ္စခေါ ဣဒံ ဝုစ္ဆတိ စက္ခုဣတိဝိ အစရှိသောစကားကို။
 အာဟ၊ ၏။ (ဧဝံသဒ္ဓါကား ဣဒံအနက်ရှိ၏။ ထိုဧဝံသဒ္ဓါဖြင့် 'ယဉ္စခေါ
 ဣဒံ ဝုစ္ဆတိ စက္ခုဣတိဝိ သောတံဣတိဝိ စသောပါဌ်ကိုစွဲလေ)။ သေသံ၊
 ကြွင်းသောစကားကို။ ဧတ္ထ၊ ဤကေစ္စသဿတဝါဒ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊
 သဿတဝါဒ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတမ္ပံ၊ ၏။

အန္တာနန္တိကဝါဒ

အဋ္ဌကထာဆရာ-အန္တဝါ အနန္တဝါ အန္တာနန္တဝါ နေဝန္တာနာနန္တ
 ဝါဟူ၍ လေးပါးရှိလျှက် အဘယ်ကြောင့် အန္တာနန္တိကဟူ၍သာ
 ဘုရားဟောတော် မူလေသနည်းဟူသော စောဒနာကို ဖြေတော်မူလို
 ၍ အန္တဝါ။ ပ။ အတ္ထော ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏
 အတ္ထကား-

၅၃။ အန္တာနန္တိကတိ၊ ဟူသည်ကား။ အန္တာနန္တဝါဒါ၊ အဆုံးရှိ၏
 အဆုံးမရှိဟု အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (အန္တာနန္တဝါဒိကာဟု
 ဆိုအပ်လျှက် ဝါဒသဒ္ဓါကျေသတည်းဟု သိစေခြင်းငှာ အန္တာနန္တဝါဒါ
 ဟု ဖွင့်တော်မူသတည်း)။ အန္တံ၊ အဆုံးရှိသည်ကို၎င်း။ အနန္တံ၊
 ကို၎င်း။ အန္တာနန္တံ၊ အဆုံးရှိသည် အဆုံးမရှိသည်ကို၎င်း။ နေဝန္တာနာ
 နန္တံ၊ အဆုံးရှိသည်လည်းမဟုတ် အဆုံးမရှိသည်လည်း မဟုတ်သည်ကို
 ၎င်း။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပဝတ္ထဝါဒါ၊ ဖြစ်သောအယူတို့တည်း။
 ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဤအန္တံ၊ ပ။ အတ္ထောဟူသောပါဌ်ဖြင့် အန္တာနန္တပုဒ်ကို အန္တော စ
 အနန္တော စ အန္တာနန္တော စ နေဝန္တာနာနန္တော စ ဟု ကေသေသ
 တဒ္ဓိတ်ပြုအပ်၏။ ဟူသောအနက်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေသတည်း။

၅၄-၆၀။ အန္တသညီလောကသို့ ဝိဟရတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ကသိုဏ်းပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ စက္ကဝါဠပရိယန္တံ၊ စကြဝဠာအဆုံးရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ အဝဇေတွာ၊ မပွားစေမူ၍။ တံပဋိဘာဂနိမိတ္တံကို။ လောကောတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ လောကသို့၊ ဌ။ အန္တသညီ၊ အဆုံးရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

အာလောကကသိုဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို စကြဝဠာ အဆုံးတိုင်အောင် ပွားစေနိုင်သော ဉာဏ်မရှိသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏ အာရုံမျှကိုသာလျှင် လောကဟုအယူရှိသည်ဖြစ်၍ လောကသည် အဆုံးရှိ၏ဟု ယူလေသတည်း။ (ပဋိဘာဂနိမိတ္တံလိုက်ပါ)။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ကို။ စက္ကဝါဠပရိယန္တံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝနိတကသိဏေပန၊ ပွားစေအပ်သော ကသိုဏ်း၌ကား။ အနန္တသညီ၊ အဆုံးမရှိဟူ၍ အမှတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥဒ္ဓဉ္စ၊ အထက်၌၎င်း။ အဇောစ၊ ၌၎င်း။ အဝဇေတွာ၊ ၍။ တိရိယံပန၊ ဘိလာကိုကား။ ဝဇေတွာ၊ ၍။ ဥဒ္ဓဉ္စ၊ ၌၎င်း။ အဇောစ၊ ၌၎င်း။ (စသဒ္ဓါကား လောပတည်း)။ အန္တသညီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိရိယံ၊ ကား။ အနန္တသညီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထိဝါဒေါ၊ တတ္ထိဝါဒကို။ (ဝါရောဟူ၍လည်းရှိကြ၏။ ဝါဒေါရှိသောပါဌသည် သင့်မြတ်၏)။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣမေစက္ကာရောပိ၊ ဤလေးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ အဝ္ဗုနာ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနုဿရဏေနော၊ မြင်ဘူးသောတရားကို အစဉ်အောက်မေ့သဖြင့်သာလျှင်။ (မြင်အပ်ပြီးသောတရားကို အစဉ်အောက်မေ့သဖြင့်လျှင်လည်းဟူ)။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာအယူကို။ ဂဟိတတ္ထာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကေသု၊ ရှေးအသို့ကို ကြံ၍ယူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်ကုန်၏။

အမရာဝိက္ခေပဝါဒ

၆၀။ ယာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ န မရတိ၊ အပိုင်းအခြားမရှိ။ (တနည်းကား)။ နမရတိ၊ အပိုင်းအခြားမှ ကင်း၏။ ဣတိဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အမရာ၊ အမရာမည်၏။ သာ၊ ထိုအမရာဟူသည်။ ကာ၊ အတယ်နည်းဟူမူကား။ ဇေနိဝိ မေ နောတိ အာဒိနာ၊ ဇေနိဝိ မေ နော အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပရိယန္တရဟိတာ၊ အပိုင်းအခြား ကင်းသော။ (ဒိဋ္ဌိစေဝဝါစာ၌ ဝိသေသနစပ်)။ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒိဋ္ဌိစေဝ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသည်၎င်း။ ဝါစာစ၊ မိစ္ဆာဝါစာသည်

၃၅၂ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

၎င်း။ အမရာ၊ မည်၏။ ယောသတာဝေါ၊ သည်။ ဝိဝိဓော၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော၊ ခေပေါ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောသတာဝေါ၊ သည်။ ဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။ (ပါဒိပုဗ္ဗ ပဒကမ္မဓာရယ်တည်း)။ ယောသတာဝေါ၊ သည်။ အမရာယ၊ အဝိုင်း အခြား ကင်းသော။ ဒိဋ္ဌိယာစ၊ ၏၎င်း။ ဝါစာယစ၊ ၏၎င်း။ ဝိက္ခေပေါ၊ အထူးထူးအပြားပြား တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောသတာဝေါ၊ သည်။ အမရာဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။ (အမရာယ ဝိက္ခေပေါ အမရာဝိက္ခေပေါဟု ဆဋ္ဌိတပွဲရိပ်ပြုလေ)။ ဧတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ သောအမရာဝိက္ခေပေါ၊ ထိုသို့ခန္ဓာအယူ၏အထူးထူးအပြားပြား သော တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အမရာဝိက္ခေပိကာ၊ မည်ကုန်၏။ (လဟုကနည်းအားဖြင့်သာ ဆိုပေသတည်း)။

အမရာဝိက္ခေပေါ ဧတေသံ အတ္ထိတိ အမရာဝိက္ခေပိကာဟု ဂရုက ပြုလေ။ အသတ္ထိတဒ္ဓိတ်တည်း။

အမရာဝိက္ခေပိကာ မည်ကြောင်းကို တနည်းပြတော်မူလို၍ အပရော နယော စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ အမရာနာမ၊ အမရာအမည်ရှိသော။ ကော၊ တခုသော။ မစ္ဆတေတိ၊ ငါးမျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (အမရာမည်သော ငါးမျိုးဟူသည်ကား ငါးစင်းဟူလိုသည်။) သာ၊ ထိုအမရာမည်သော ငါးမျိုးသည်။ ဥမ္မုဇန နိမုဇနာဒိ ဝသေန၊ ပေါ်ခြင်း ဝပ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဒကော၊ ဌ။ သန္တာဝဓာနာ၊ ထိုမှဤမှပြေးသည်ဖြစ်၍။ ဝဟေတံ၊ ၄။ နသက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ အယမ္ပိဝါဒေါ၊ သည်လည်း။ ဣတောစ၊ ဤအဘို့မှ၎င်း။ ဣတောစ၊ ဤအဘို့မှ၎င်း။ ဣဒန္တိဒန္တ၊ ဤမည်သော ဤမည်သောအဘို့သို့။ (ထည့်)။ သန္တာဝတိ၊ ပြေး၏။ ဝါဟံ၊ စွဲလင်းခြင်းသို့။ န ဥပဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံဝါဒေါ၊ ကို။ အမရာဝိက္ခေပေါတိ၊ အမရာ ဝိက္ခေပဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ သော၊ ထိုအမရာ မည်သောငါးကဲ့သို့ တုန်လှုပ်သော အယူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အမရာဝိက္ခေပိကာ၊ မည်ကုန်၏။

၆၂။ ဣဒံ ကုသလန္တိယယာဘူတံ န ပဇာတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒသ ကုသလကမ္မပထေ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန်။ န ပဇာနာတိ၊

မထိ။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ အကုသလေဝိ၊ အကုသလ
 ပုဒ်၌လည်း။ ဒသကုသလကမ္မပထာဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ ကုန်၏။
 သော မမဿ ဝိဿာတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ မယာ၊ သည်။ မုသ၊ ချွတ်လွဲ
 သောစကားကို။ ဘဏိတံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိပုဋိသရပုတ္တိယာ၊
 နှလုံးမသာယာခြင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ မမ၊ ဧ။ ဝိဿာတော၊ ကိုယ်၏
 ဆင်းရဲခြင်းသည်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။

မုသ သဒ္ဓါကား အာကာရန္တုဣတ္ထိလိင်မဟုတ်၊ နိပါတ် ပုဒ်တည်း။
 ထို့ကြောင့် ဘဏိတံဟူသောပုဒ်၌ ဝုတ္တကံ စပ်အပ်၏။

ဝိဿာတောဟူသည် သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်လောဟူသော စောဒနာကို ဖြေတော်
 မူလို၍ ဒုက္ခဘဝေယျာတိ အတ္ထော ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။
 ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဒုက္ခံ၊ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်းသည်။ ဘဝေယျ၊ ဧ။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကိ။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ သော မမဿ အန္တရာယောတိ၊ ဟူသည်ကား။ သောဝိဿာ
 တော၊ သည်။ မမ၊ အား။ သဂ္ဂဿစေဝ၊ နတ်ရွာ၏၎င်း။ မဂ္ဂဿစ၊ ၏၎င်း။
 အန္တရာယော၊ သည်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ဧ။ မုသဝါဒဘယာ မုသဝါဒ
 ပရိဇေဂုစ္ဆာတိ၊ ဟူသည်ကား။ မုသဝါဒေ၊ ၌။ ဩတ္တပ္ပေနစေဝ၊ ထိတ်လန့်
 ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဟိရိယာစ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ရှက်ခြင်းကြောင့်
 ၎င်း လည်းဟူ)။ ဝါစာဝိက္ခေပံ အာပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝါစာယ၊
 စကား၏။ (ဖြင့် လည်းဟူ)။ ဝိက္ခေပံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧ။
 ကိဒိသံ၊ အဘယ်သို့သော။ ဝိက္ခေပံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ အမရာဝိက္ခေပံ၊
 အပိုင်းအခြားကင်းသော တုန်လှုပ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ အပရိယန္တ
 ဝိက္ခေပံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော တုန်လှုပ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ဣတိ
 အယံ အတ္ထော၊ ကိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။

ဧဝန္တိပိ မေ နောတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သမာဓိနိဝိဇ္ဇော၊ ကောင်းစွာ တည်
 သော။ ဧဝန္တိပိ မေ နောတိ ဧသော ဝိက္ခေပေါ၊ ဧဝန္တိပိ မေ နော ဟူသော
 ဤတုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ အနိယမိတဝိက္ခေပေါ၊ မမှတ်အပ်သော တုန်လှုပ်
 ခြင်းတည်း။ တဏှာတိပိ မေ နောတိ ဣမိနာပါဌေန၊ ဖြင့်။ သဿတော အတ္ထာ
 စ လောကောစာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သဿတဝါဒံ၊ ကိ။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ဧ။
 အညဏာတိပိ မေ နောတိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သဿတတော အညဏာပိတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊
 သော။ ကေစ္စသဿာတံ၊ ကို၎င်း။ ကေစ္စအသဿာတံ၊ ကို၎င်း။ ပဋိက္ခိပတိ၊

၏။ နောတိပိ မေ နောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ နဟောတိ တထာဂတော ပရမ္ပရဏာတိ၊ နဟောတိ။ ပ။ ဏာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ဥစ္ဆေဒအယူကို။ ပဋိက္ခိ ပတိ၊ ၏။ နော နောတိပိ မေ နောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ နေဝဟောတိ နနဟောတိတိ၊ နေဝ။ ပ။ ဟိဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ တတ္ထိဝါဒံ၊ ကြိကာမျှဖြင့်သာ ယူသော အယူကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ သယံပန၊ ကား။ ဣဒံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ လော။ ဣတိဝါ၊ သို့၎င်း။ အကုသလံ၊ လော။ ဣတိဝါ၊ သို့၎င်း။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ ကိဉ္စ၊ ဘစုံတခုကို။ နဗျာကရောတိ၊ မဖြေ။ ဣဒံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ လော။ ဣတိဝါ၊ သို့၎င်း။ ပုဋ္ဌော၊ သော်။ ဝေန္တိဝိ၊ ကုသိုလ်ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ နော အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဤသို့ယောဇနာ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ အကုသလံကိ၊ အကုသိုလ်လော။ (ကုသိုလ်မှတပါးလော လည်းဟူ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ တထာတိဝိ၊ ထိုသို့ကုသိုလ်မှတပါးဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဥတယတော၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်နှစ်ပါးစုံမှ။ အညထာကိ၊ တပါးသောအပြားဖြင့်ဖြစ် သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အညထာတိဝိ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ် မှတပါးသောအပြားဖြင့်ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ တိဝိနောဝိ၊ ဖြင့် လည်း။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ သင်၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိကိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ နောတိဝိ၊ သုံးပါးသော အပြားဖြင့် မဖြစ်ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ နောနောတိ၊ သုံးပါးသော အပြားဖြင့် မဖြစ်သည်မဟုတ်ဟူ၍။ တေ၊ ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ နောနောတိဝိ၊ သုံးပါးအပြားဖြင့် မဖြစ်သည် မဟုတ် ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဝိက္ခေပမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကေသ္မိ၊ သော။ ပက္ခေဝိ၊ ဌ်လည်း။ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်။

၆၃။ အန္ဓောဝါရာဂေါဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ အသမ္ပဇာနန္တောဝိ၊ မဖောက်မပြန် မသိဘဲလျက်လည်း။ (ဝတ္ထုဌ်စင်)။ သာဟသံ၊ အဆော တလျှင်။ ကုသလမေဝ၊ ကုသိုလ်ကိုသာလျှင်။ ကုသလန္တိ၊ ဟူ၍။ အကု သလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အကုသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ဤ။ မယာ၊ သည်။ အသုကသနာမ၊ ဤမည်သောသူအား။ ဝေ၊ သို့။ ဗျာကတံ၊ ဖြေအပ်၏။

တံဗျာကရဏံ၊ ထိုသို့ဖြေခြင်းသည်။ သုဗျာကတံကိ၊ ကောင်းသောဖြေခြင်း
 လော၊ ဣတိ၊ သို့။ အညေ၊ ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတေ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေး၍။
 တေဟိ၊ ထိုပညာရှိတို့သည်။ ဘဒြမုခ၊ ကောင်းသော မျက်နှာရှိသောသူ။
 တယာ၊ သည်။ သုဗျာကတံ၊ ကောင်းစွာဖြေအပ်၏။ တယာ၊ သည်။ ကုသလ
 မေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကုသလံဣတိ၊ ဟူ၍။ အကုသလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။
 အကုသလံဣတိ၊ ဟူ၍။ ဗျာကတံ၊ ဖြေအပ်၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ မေ၊ အား။
 တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြေရာ၌။ ဆန္ဒောဝါ၊ အားနည်းသောရာဂသည်၎င်း။ ရာဂေါ
 ဝါ၊ အားကြီးသော ရာဂသည်၎င်း။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ဣတိအယံ
 အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဆရာ-ဆန္ဒောဝါ ရာဂေါဝါ ဟူသောပုဒ်၌ ဆန္ဒစေတသိက်သည်သာ
 လျှင် ဆန္ဒမည်ကောင်းသလော ဟူသောစောဒနာကို ဖြေတော်မူလို၍
 ဧတ္ထစဆန္ဒောပ။ ဗလဝရာဂေါ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်
 ၏အတ္ထကား-

ဒုဗ္ဗလရာဂေါ၊ အားနည်းသောရာဂသည်။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒမည်၏။ ဗလဝ
 ရာဂေါ၊ သည်။ ရာဂေါ၊ မည်၏။ (ဧတ္ထစဉ် စသဒ္ဓါကား ဥပဗျာသတည်း)။
 ဒေါသောဝါ ပဋိဗောဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကုသလံပန၊ ကိုကား။ အကု
 သလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိတွာဝါ၊ ၍၎င်း။ အကုသလံ၊ ကို။ ကုသလန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဝိတွာဝါ၊ ဆို၍၎င်း။ အညေ၊ ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတေ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။
 တေဟိ၊ ထိုပညာရှိတို့သည်။ တယာ၊ သည်။ ဒုဗျာကတံ၊ မကောင်းသဖြင့်
 ဖြေအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္ထေ၊ သော်။ ဧတ္တကမ္ပိနာမ၊ ဤမျှကိုလည်း။ နဇာ
 နာမိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထ၊ ထိုဖြေရာ၌။ မေ၊ အား။ ဒေါသောဝါ၊ အား
 နည်းသော အမျက်သည်၎င်း။ ပဋိဗောဝါ၊ အားကြီးသော အမျက်သည်
 ၎င်း။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
 ဣဓာပိ၊ ဤဒေါသောဝါ ပဋိဗောဝါ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ဒုဗ္ဗလကော
 ဓော၊ အားနည်းသော အမျက်သည်။ ဒေါသော၊ မည်၏။ ဗလကောဓော၊
 သည်။ ပဋိဗော၊ မည်၏။

တံ မမဿ ဥပါဒါနံ သော မမဿ ဝိဿာတောတိ၊ ကား။ တံဆန္ဒ ရာဂဒွ
 ယံ၊ ထိုအားနည်းသောရာဂ အားကြီးသောရာဂ နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း
 သည်။ မမ၊ ငါ့အား။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ တံ ဒေါသ
 ပဋိဗာဒယံ၊ ထိုအားနည်းသောအမျက် အားကြီးသောအမျက် နှစ်ပါး
 အပေါင်းသည်။ ဝိဿာတော၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။

၃၅၆ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝါ၊ ကား။ ဥဘယမ္ပိ၊ ရာဂဒေါသ နှစ်ပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ဒဠ္ဇဂ္ဂဟ
ဏဝသေန၊ အာရုံကို မြဲစွာ စွဲလမ်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပါဒါနံ၊
မည်၏။ ဝိဟနနဝသေန၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် (ပူပန်စေခြင်း
၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းဟူ)။ ဝိဿာတော၊ ဝိဿာတမည်၏။

ဤဥဘယမ္ပိဝါ ဟူသော နောက်နည်းဖြင့် တံ မမဿ ဥပါဒါနံ
ဟူသောပါဌ်၌ တံသဒ္ဓါဖြင့် ရာဂဒေါသ နှစ်ပါးလုံးကိုပင် သုံးသပ်
အပ်၏ ဟူသောအနက်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ သိစေသတည်း။ ရှေးနည်း
ဖြင့်ကား ဆန္ဒောဝါ ရာဂေါဝါ ဟူသောပါဌ်၌ ဆန္ဒ ရာဂကိုသာ
သုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိစေသတည်း။ (ဟိကား ဝိတ္ထာရ
ဇောတကတည်း။)

ရာဂေါ၊ သည်။ အမုဇ္ဈိတုကာမတာယ၊ အာရုံကိုလွှတ်ခြင်းငှာ အလိုမရှိ
သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့
နည်းဟူမူကား။ ဇလ္လကာဝိယ၊ မျော့ကဲ့သို့တည်း။ ဒေါသော၊ သည်။
ဝိနာသေတု ကာမတာယ၊ ဖျက်ဆီးသည်ကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ အာသိဝိသောဝိယ၊ လျှင်သော
အဆိပ်ရှိသော မြွေဟောက်ကဲ့သို့တည်း။ ဇေတ ဥဘောဝိစ၊ ထိုရာ
ဒေါသတရားနှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ သန္တာပကဠေဓ၊ ပူပန်စေတတ်သော
အနက်ကြောင့်။ ဝိဟနန္တိယေဝ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်ကုန်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဥဘော၊ ထိုရာဂဒေါသနှစ်ပါးတို့ကို။ (ကံထည့်)။
ဥပါဒါနန္တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝိဿာတောဝိစ၊ ဝိဿာတဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တာ၊
ကုန်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားသည်။ ပဌမဝါရသဒိသမေဝ၊ တည်း။

၆၄။ ပဏ္ဍိတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဏ္ဍိစ္စေန၊ ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊
ပြည့်စုံကုန်၏။

ပဏ္ဍိတာ၌ တပစ္စည်းသည် သမန္နာဂတ အနက်၌ သက်သော ပစ္စည်း
တည်းဟု သိစေခြင်းငှာ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္နာဂတာဟု ဖွင့်တော်မူ
သတည်း။ တနည်းကား သဒ္ဓနိတိကျမ်း၌လာသော ပဗ္ဗာဒိတော
တော ဟူသောသုတ်ဖြင့် အဿတ္ထိ အနက်၌သက်သော တပစ္စည်း
တည်းဟု သိစေခြင်းငှာ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္နာဂတာဟု ဖွင့်တော်မူ
သတည်း။ သမန္နာဂတ အနက်သည်ပင် အဿတ္ထိအနက်မည်၏။

နိပုဏ္ဏာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဏ္ဌာသုခမ ဗုဒ္ဓိနော၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ပညာ ရှိကုန်၏။ သုခမံ၊ သိမ်မွေ့စွာသော။ အတ္တန္တရံ၊ အနက်အထူးကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန သမတ္တာ၊ မဖောက်မပြန်သိခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ပညာရှိကုန်၏။ ကတ ပရပ္ပဝါဒါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိညာတပရပ္ပဝါဒါစေဝ၊ သူတပါးတို့၏ အယူကို သိတတ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရေဟိ၊ သူတပါး တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တထွ။ ကတဝါဒပရိစယာစ၊ အယူကို နှီးနှောခြင်းကိုပြုတတ် ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကတာ ဝိညာတာ ပရပ္ပဝါဒါ ဧတေဟိတိ ကတပရပ္ပဝါဒါဟု တတိ ယာ ဗဟုဗ္ဗိဟိပြုစေလိုသည်။ ဧတေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ၊ တို့သည်။ ပရပ္ပဝါ ဒါ၊ သူတပါးတို့၏ အယူတို့ကို။ ကတာ ဝိညာတာ၊ သိအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သူတပါးတို့၏အယူကို သိတတ်ကုန်သည်၏ သတ္တိ ကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလော၊ တို့သည်။ ကတပရပ္ပဝါဒါ၊ မည်ကုန်၏။

ဝါလဝေဓိရူပါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝါလဝေဓိ နေဂ္ဂဟသဒိသာ၊ သားခြီး ဖျားကို မှန်အောင်ပစ်နိုင်သော လေးသွားနှင့်တူကုန်၏။ တေဘိန္ဒန္တာ မညေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝါလဝေဓိ၊ သားခြီးဖျားကို မှန်အောင်ပစ်နိုင် သော လေးသွားသည်။ ဝါလံ၊ သားခြီးကို။ ဘိန္ဒတိဝိယ၊ ခွဲသကဲ့သို့။ (ဖျက်သကဲ့သို့ လည်းဟူ)။ သုခမာနိဝိ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပရေလံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ အယူတို့ကို။ (ဂတံသဒ္ဓါကား တဇ္ဇောတည်း။ အနက်မရှိ)။ အတ္တနော၊ ၏။ ပညာဂတေန၊ ပညာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ပညာဖြင့်လည်းဟူ)။ ဘိန္ဒန္တာဝိယ၊ ဖျက်ကုန်သကဲ့သို့။ စရန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။

ဘိန္ဒန္တာမညေဉ္စ မညေဟူသောပုဒ်၏ ဥပမာအနက်၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ ဘိန္ဒန္တာဝိယဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်တော်မူ သတည်း။

တေ မံ တတ္ထာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ မံ၊ ကို။ တေသု ကုသလာ ကုသလေသု၊ တို့၌။ သမနုယုဇ္ဇေယျန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကုသလံကိံ၊ လော။ အကုသလံကိံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို။ ဝဒါဆိုလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ လဒ္ဓိံ၊ ကို။ ပုစ္ဆေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ သမနုဂါဟေယျန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣဒံနာမ ဓမ္မဇာတံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆေ၊ သော်။ ကေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ကေမတ္တံ၊ ဤအနက်ကို။ ဂါဟေယျ၊

ယူရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကာရဏံ၊ ကို။ ပုစ္ဆေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ သမန္တ
 ဘာသေယျန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣမံနာနာမ ကာရဏေန၊ ဤမည်သော
 အကြောင်းကြောင့်။ ဂါဟေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆေ၊ သော်။
 ကာရဏေ၊ ဌ။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဒေသေတွာ၊ ဤ။ တံ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤတရား
 သဘောကို။ (ဤအကြောင်းကို လည်းဟူ)။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣဒံပန၊
 ဤမည်သော အယူကိုကား။ ဂဏှ၊ ယူလော။ ဣဒံ၊ ဤသို့သောအဖြေကို။
 ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဖြေလော။ ဣတိဇော၊ သို့။ သမန္တယုဉ္ဇေယျ၊ စိစစ်ကုန်ရာ၏။
 နသမ္ဘာသေယျန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ န သမ္ဘာဒေယျ၊ မပြည့်စုံစေနိုင်ကုန်ရာ။
 သမ္ဘာဒေတွာ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ကထေတံ၊ ဖြေခြင်းငှာ။ န သတ္တုဏေယျ၊
 မစွမ်းနိုင်ကုန်ရာ။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သောမမဿ ဝိဿာ
 တောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဝတွာဝိ၊ ဤလည်း။ ယန္တံ၊ အသမ္ဘာယနံ
 နာမ၊ အကြင် မပြည့်စုံစေနိုင်ခြင်းမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သောအသမ္ဘာ
 ယနော၊ သည်။ မမ၊ အား။ ဝိဿာတော၊ သည်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ၏။
 ဩဋ္ဌ တာလု ဇိဝှ၊ ဂလသောသန ဒုက္ခမေဝ၊ နှုတ်ခမ်း အာစောက် လျှာ
 လည်ချောင်းတို့၏ ခြောက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းသည်သာ
 လျှင်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ၏။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
 ဧတ္တာဝိ၊ ဤတတိယဝါရ၌လည်း။ သေသံ၊ သည်။ ပဌမဝါရသဒိသမေဝ၊
 လျှင်တည်း။

၆၅-၆၆။ မန္ဓောတိ၊ ဟူသည်ကား။ မန္ဓပညော၊ နည်းသော ပညာရှိ
 သည်ဖြစ်၍။

မန္ဓောဟူ၍ ပါဠိတော်၌ရှိလျက် မန္ဓပညောဟူ၍ ဆရာဆိုခြင်းသည်
 အသို့လျှင် ယုတ္တိရှိပါအံ့နည်းဟူသော စောဒနာကို နှစ်စေခြင်းငှာ
 အပ္ပပညသေဝဟေတံ နာမံ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏
 အတ္ထကား။

ဟိ-တဒေဝ ယုတ္တံ၊ ထိုသို့ မန္ဓပညောဟူ၍ ငါဆိုအပ်သော စကားသည်သာလျှင်
 သင့်၏။ ဧတံ၊ ဤမန္ဓောဟူသောပုဒ်သည်။ အပ္ပပညသေဝ၊ နည်းသော
 ပညာရှိသော သူ၏သာလျှင်။ နာမံ၊ တည်း။ မောမ္မဟောတိ၊ ဟူသည်ကား။
 အတိသမ္မုဇ္ဈော၊ အလွန်မိုက်မဲတွေဝေသည်ဖြစ်၍။ ဟောတိ တထာဂတောတိ
 အာဒိသု၊ ဟောဘိ တထာဂတော အစရှိကုန်သောပါဌ်တို့၌။ သတ္ထော၊
 သတ္တဝါကို။ တထာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ အမိပ္ပေတော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထ
 ဝါရ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သလျှင်ကတည်း။

ရွှေဝါဒတို့သည် မိမိတို့ရှေးဘဝ၌ ခံစားဘူးသည်ကို အစဉ်လျှောက်၍ ယူကုန်သောကြောင့် ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကမည်ကုန်တန်စေ၊ ဤအမရာဝိက္ခေပ ဝါဒသည်ကား အပိုင်းအခြားကင်းသည်ဖြစ်၍ တုန်လှုပ်သော ဝါဒ ဖြစ်လျက် အဘယ်ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကတို့၌ ဝင်လေသနည်းဟု သူစောဒနာ တွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ ဣမေဝိစတ္တာရော။ ၁။ ပဝိဋ္ဌာ ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဣမေဝိ စတ္တာရော၊ ဤလေးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပဝတ္ထဓမ္မာနုဿရဏေနေဝ၊ ဖြစ်သောတရားကို အစဉ်အောက်မေ့ သဖြင့်သာလျှင်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာအယူကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗန္တ ကပ္ပိကေယု၊ ရှေးအဘို့ကို ကြံခြင်းရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင် ကုန်၏။

အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒ

၆၇။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော အတ္တာစ လောကောစာတိ ဧတ္ထပါဌေ၊ ။ ဒဿနံ၊ မိစ္ဆာအယူသည်။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နမည်၏။ ဧတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကင်း၍ ဖြစ်၏ဟူသော မိစ္ဆာအယူ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အဓိစ္စ သမုပ္ပန္နိကာ၊ မည်ကုန်၏။

အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ ဧတေသံ အတ္ထိတိ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာဟု ဂရုကပြုလေ။ အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်တည်း။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၏အရကို မိစ္ဆာအယူဟု သိစေ ခြင်းငှာ ဒဿနံဟု ဆိုတော်မူ၏။

မိစ္ဆာအယူသာမညသည် အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၏အရ ဖြစ်ကောင်းသလော ဟု သူစောဒနာတွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ အကာရဏသမုပ္ပန္နံကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

အဓိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အကာရဏသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကင်း၍ ဖြစ်၏ဟူသော မိစ္ဆာအယူတည်း။

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ- အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒ၌ အသညသတ္တောနာမ ဟူသောစကားကို အဘွဲ့ကြောင့် ဘုရားဟောတော်မူသနည်း။ အသည သတ်တံမှ စတော့ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာလျှင် အဓိစ္စသမုပ္ပန္န အယူကို ယူသောကြောင့်ဝင် ဟောတော်မူလေသလောဟု စောဒနာ တွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ အသညသတ္တာတိ ဒေသနာ သိသမေတံ ဟူသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

၆၈-၇၃။ အသညသတ္တာတိ တေဝစနံ၊ သညံ။ ဒေသနာသီသံ၊ ဒေသနာ
ကိုပဓာနပြုသော စကားတည်း။ (အသညတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဦးခေါင်းထား၍
ဟောသော ဒေသနာတည်း လည်းဟူ)။ (ဒေသနာသီသဟူသည်ကား
အသညသတ္တုဟူသောစကားကို ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် ဘုရားဟော
တော်မူသည် ဟုလိုသော်)။

အသညသတ္တာ၏ အရသည် နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်
သေသောပုဂ္ဂိုလ်လောဟု စောဒနာဘွယ်ရှိရကား ထိုစောဒနာကို
နစ်စေခြင်းငှာ အစိတ္တုပ္ပါဒါ။ ပ။ အတ္ထော ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်
သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

အစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ စိတ်အချင်းခပ်သိမ်း ဖြစ်ခြင်း မရှိကုန်သော။ ရူပမတ္ထက
အတ္တဘာဝါ၊ ရုပ်မျှသာလျှင် အတ္တဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။
အသညသတ္တာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကိုး၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေသံ၊
ထိုအသညသတ် သတ္တဝါတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဧဝံဣမိနာ ဝုစ္စမာန
နယေန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ဧဝံသဒ္ဓါကား
ဝုတ္တာပေက္ခ ဝုစ္စမာနာပေက္ခ နှစ်ပါးတို့တွင် ဝုစ္စမာနာပေက္ခတည်း)။ ဟိ-
ဝိဇ္ဇာရယိဿာမိ၊ အံ။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တိတ္ထာယတနေ၊
တိတ္ထိတို့၏ ကျောင်း၌။ (တိတ္ထိတို့၏နေရာ၌ လည်းဟူ)။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ၍။
ဝါယောကသိဏေ၊ ၌။ ပရိကမ္မံ၊ အဖန်တလဲလဲ စီးဖြန်းခြင်းကို။ ကတွာ၊
၍။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကိုး၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ၍။ ဈာနာ၊ စတုတ္ထဈာန်မှ။ ဝုဠာယ၊ ၍။
စိတ္တေ၊ ၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ စိတ္တေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဟတ္ထန္တေဒါဒိ
ဒုက္ခဉ္စေ၊ လက်ပြတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း
သည်၎င်း။ သဗ္ဗဟယာနိစ၊ အလုံးစုံသော ဘေးတို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣမိနာ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ အလံ၊ အလိုမရှိ။ အစိတ္တက
ဘာဝေါ၊ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဒေါသံ၊ ကိုး၊ ပဿိတွာ၊ ၍။
အပရိဟိနဇ္ဈာနေ၊ မယုတ်သောဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာလံ၊ စုတေခြင်း
ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အသညသတ္တေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊
၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဣဓေ၊ ဤကာမသုဂတိဘုံ၌သာလျှင်။ စုတိစိတ္တနိရော
ဓေန၊ စုတိစိတ်ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နိဝတ္တတိ၊ ချုပ်၏။ (စုတိစိတ္တနိရောဓေန
ဟု အဋ္ဌကထာ၊ သာမညဆိုသော်လည်း ကာမတိဟိတ်စုတိကိုသာယူလေ)။
ရူပက္ခန္ဓမတ္တမေ၊ မျှသည်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ ပါတု

၂၆

တဝတိ၊ ဧ။ တေ၊ ထိုအသညသတ် သတ္တဝါတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်တို့၌။ (နှစ်ပုဒ်ကို တိဋ္ဌန္တိ၌ ကတ္တား အာရောစပ်သေ)။ ယထာနာမ၊ ညည်သည်ကား။ ဇိယာဝေဝဂေါ၊ ညှိ၏အဟုန်ဖြင့် လွင့်သော။ သနော၊ မြားသည်။ (ဂစ္ဆတိ၌ ကတ္တားစပ်)။ ယတ္တကော၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ဇိယာဝေဝဂေါ၊ ညှိ၏အဟုန်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဧ။ တတ္ထကမေဝ၊ ထိုမျှအတိုင်းအရှည်သာလျှင်။ အာကာသေ၊ ၌။ ဂစ္ဆတိယသ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဈာနဝေဝဂေါ၊ ဈာန်၏ အဟုန်ဖြင့် လွင့်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ (ဈာန်၏ အဟုန်သည် ပစ်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ လည်းဟူ)။ ဥပပဇ္ဇိတွာ၊ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေဖြစ်ကုန်၍။ ယတ္တကော၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ဈာနဝေဝဂေါ၊ ဈာန်၏အဟုန်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဧ။ တတ္ထကမေဝ၊ ထိုမျှအတိုင်းအရှည် ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဈာနဝေဝဂေါ၊ သည်။ ပရိဟိနေပန၊ ကုန်လတ်သော်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်တို့၌။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်၏။ ဣပေန၊ ဤကာမသုဂတိတို့၌ကား။ ပဋိသန္ဓိသညာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ဣမ၊ ဤကာမသုဂတိတို့၌။ တာယ ဥန္တုပ္ပသညာယ၊ ထိုသို့ကာမသုဂတိတို့၌ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေသညာကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအသညသတ် သတ္တဝါတို့အား။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်တို့၌။ စုတိ၊ စုတေခြင်းသည်။ (ရွှေလျှောခြင်းသည် လည်းဟူ)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညာယဟိ၊ ထင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညပ္ပါဒါစပန ။ပ။ စဝန္တိတိ၊ ဟူ၍။ တဂ္ဂတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သန္တဓာယတိ၊ ဟူသည်ကား။ သန္တဓာဝါယ၊ ပြင်သက်စွာဖြစ်ခြင်းငှာ။ ပရိဏတော၊ ညွတ်၏။ (ပရိဏတောကား ပါဠိတော်ကို ဆောင်၍ ယောဇနာသတည်း)။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါရ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားသည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ တည်း။ တတ္ထိဝါရောပိ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ (ဣတိသဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း)။

အပရန္တကပ္ပိကဝါဒ

၇၄။ ဇေဇုမိနာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့အပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကော၊ ရွှေအတို့ကို ကြို၍ယူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒေသောတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၌၊ စတုစက္ကာရီသံ၊ လေးဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ အပရန္တကပ္ပိကော၊ နောက်အတို့ကို ကြိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒေသတုံ၊ ငှာ။ သန္တိဗိက္ခဝေတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသန္တိဗိက္ခဝေ

၃၆]

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာရုံသောဝါဠိ၌။ ယေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အနာဂတ ကောဠာသ သင်္ခါတံ၊ အနာဂတ်အဘို့ဟု ဆိုအပ်သော။ အပရန္တံ၊ နောက်အဘို့ကို။ ကပ္ပေတွာ၊ ကြံ၍။ ဝဏ္ဏန္တိ၊ ယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အပရန္တကပ္ပိကာ၊ မည်ကုန်၏။

ဝဏ္ဏန္တိတဒ္ဓိတ်၊ ဣကပစ္စည်းတည်း။ အန္တသဒ္ဓါသည် အယုတ် အစိတ် အဆုံး အတွင်း အဘို့ ဤအနက်တို့၌ ဖြစ်၏။ ဤအရာ၌ကား အဘို့ ဟူသောအနက်၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ ကောဠာသ သင်္ခါတံ ဟူသော ဝိသေသနကို မိန့်သတည်း။ အပရန္တံ အရသည်လည်း အတိတ် အနာဂတ် နှစ်ပါး ရကောင်းရကား ဤအရာ၌ အနာဂတ်ကို လိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ အနာဂတဟူသော ဝိသေသန ကို မိန့်ဆိုသတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ အပရန္တကပ္ပေါ၊ အနာဂတ် အဘို့ကိုကြံခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အပရန္တကပ္ပိကာ၊ မည်ကုန်၏။ (နောက်နည်းကား အသတ္တိ တဒ္ဓိတ်တည်း)။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသံဝိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်ကိုလည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၊ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကဝါရ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဧဝံတဗ္ဗံ၊ ၏။

သညီဝါဒ

၇၅။ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာတိတ္ထေ၊ ၌။ မရဏံ၊ သေခြင်းကို။ အာဃာတ နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဥဒ္ဓမာဃာတနကို ဥဒ္ဓမာအာဃာတနဟု ပုဒ်ဖြတ် မာသဒ္ဓါကား ပဋိသေမ အနက်ရှိသော နိပါတ်ပုဒ်တည်း)။ ယေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အတ္တာနံ၊ အတ္တတောကို။ ဥဒ္ဓမာဃာတနံ ဣတိ၊ စုတိစိတ်၏ အထက်၌ ခြံ၏ဟူ၍။ (စုတိစိတ်၏ အထက်၌ မသေဟူ၍ လည်းဟူ)။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓမာဃာတ နိကာ၊ မည်ကုန်၏။ (ဝဒန္တိတဒ္ဓိတ်၊ ဣကပစ္စည်းတည်း)။ သညီတိ၊ သညာ ရှိ၏ ဟူ၍။ ပဝတ္ထော၊ သော။ ဝါဒေါ၊ အယူသည်။ သညီဝါဒေါ၊ မည်၏။ (မဇ္ဈေလောပ ပဌမတပွဲရိသ်ပေတည်း)။ ဧတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ သော၊ ထိုသညာရှိ၏ ဟူသော အယူသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ သညီဝါဒေါ၊ မည်ကုန်၏။ (အသတ္တိ တဒ္ဓိတ်၊ ကပစ္စည်းတည်း) (သညီတိ ပဝတ္ထော ဝါဒေါ ဧတေသန္တိ သညီ ဝါဒါဟု မဟုဗ္ဗိယိ သော်လည်း ပြုသင့်၏)။

၇၆-၇၇။ ရူပိအတ္တဘိအာဒိသု၊ တိဉ္စ။ ကသိဏရူပံ၊ ကသိုဏ်းရုပ်ကို။ အတ္တဘိ၊ အတ္တသော ဟူ၍။ ဂဟေတွာဝါ၊ ရှိ၎င်း။ ဟတ္ထ၊ ထိုကသိုဏ်း ရုပ်၌။ ပဝတ္ထသညဉ္စ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်သော သညာကိုလည်း။ အသ၊ ထိုအတ္တဘော၏။ (ထိုကသိုဏ်းစီးဖြန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်းဟူ)။ သညာတိ၊ သညာဟူ၍။ ဂဟေတွာဝါ၊ ရှိ၎င်း။ အာဇီဝကာဒယောဝိယ၊ အာဇီဝကအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ တက္ကမတ္တေနဝဝါ၊ ကြံကာမျှဖြင့်သာမူ လည်း။ အတ္တာ၊ သည်။ ရူပိ၊ ရုပ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတ္တာ၊ သည်။ ပရမ္မရဏာ၊ စုတိစိတ်၏ အထက်၌။ (စုတိစိတ်၏ အဆုံး၌ လည်းဟူ) အရောဂေါ၊ မြဲ၏။ နံ၊ ထိုမြဲသော အတ္တဘောကို။ သညိတိ၊ ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟတ္ထ၊ ထိုအရောဂေါ ပရမ္မရဏာ ဟူသောပါဌ၌။ အရောဂေ၊ မြဲ၏။ ဟူသည်ကား။ နိစ္စော၊ မြဲ၏။ အရူပသမာပတ္တိ နိဗ္ဗိတ္တံပန၊ အရူပသမာပတ်၏ အာရုံကိုကား။ အတ္တဘိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာဝါ၊ ရှိ၎င်း။ အသ၊ ထိုအရူပ သမာပတ် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမာပတ္တိသညဉ္စ၊ သမာပတ်၌ဖြစ်သော သညာကိုလည်း။ သညာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာဝါ၊ ရှိ၎င်း။ နိဂဏ္ဌာဒယောဒ ဝိယ၊ နိဂဏ္ဌ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ တက္ကမတ္တေနဝဝါ၊ ကြံကာမျှဖြင့်သာရင်း။ အတ္တာ၊ သည်။ အရူပိ၊ ရုပ်မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နံ၊ ထိုရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို။ သညိတိ၊ ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တတိယာဝန၊ ထုံး၊ မြှောင်သော မိစ္ဆာအယူသည်ကား။ ဗိဿကဝသေန၊ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး ရောသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာအယူတည်း။ စတုတ္ထာ၊ လေးခုမြောက်သော အယူသည်ကား။ တတ္တဂါဟေနေဝ၊ ဤ၍ ယူကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။

နှစ်ပုဒ်လိုက်ပါ။ စဟုတ္တာ၏ အရကား ဒနဝရူပိ နာရူပိ အတ္တာဟောတိ အရောဂေါ ပရမ္မရဏာ သညိတိ နံ ပညပေန္တိ ဟူသော အယူတည်း။ ဒုတိယစတုတ္ထံ၊ ဒုတိယစတုတ္ထကို။ အန္တနန္တိကံဝါဒေ ဤ။ ဝုတ္တနယောဒနာ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဒုတိယ စတုတ္ထဟူသည်ကား အန္တဝါ အတ္တာ ဟောတိလည်းတပါး၊ အနန္တဝါ အတ္တာဟောတိလည်းတပါး၊ အန္တဝါစ အနန္တဝါစ အတ္တာ ဟောတိလည်းတပါး၊ နေဓန္တဝါ နာနန္တဝါ အတ္တာဟောတိလည်း တပါး၊ ဤလေးပါးတည်း။

တတိယ စတုတ္ထံ၊ ဤ။ သမာပန္နကဝသေန၊ သမာပတ်ဝင်စားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကေတ္တသညိ၊ တခုတည်းသော သညာရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။

၃၆၄

သုတ်သီလကွန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤသို့ ပါဌသေသနှင့်တကွ ယောဇနာလေ)။
 အသမာပန္နကဝသေန၊ ဖြင့်။ နာနတ္ထသညိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပညပေန္တိ၊
 ကုန်၏။ ပရိတ္တကသိဏဝသေန၊ ငယ်သော ကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
 ပရိတ္တသညိ၊ နည်းသောသညာရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဝိပုလကသိဏဝသေန၊ ကြီးသောကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပမာဏ
 သညိ၊ များသော သညာရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ စတုတ္ထ စတုတ္ထပန၊ ဌ္ဗိကား။ ဒိဗ္ဗေန၊ နတ်၏
 မျက်စိနှင့်တူသော။ (ဒိဗ္ဗဝိဟာရကို မှီ၍ ဖြစ်သော လည်းဟူ)။ စက္ခုနာ၊
 စက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ တိကစတုတ္ထဇ္ဈာန ဘူမိယံ၊ တိကဈာန် စတုတ္ထဈာန်
 တည်းဟူသော ဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သောသတ္တဝါကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဧကန္တ
 သုခိတိ၊ စင်စစ်ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ်ရှိ၏ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။

တိကဈာန်ဘူမိ၏အရကို စတုတ္ထနည်းအားဖြင့် ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်
 တတိယဈာန်ကိုယူ။ စတုတ္ထဈာန်ဘူမိ၏ အရကို ပဉ္စကနည်းအားဖြင့်
 စတုတ္ထဈာန်တိုင်အောင်ယူ။ ထိုဈာန်တို့၌သာ သုခဝေဒနာ တည်းဟူ
 သော ဈာန်အင်္ဂါကိုရသောကြောင့် ဧကန္တသုခိဟုကြံ၍ မိစ္ဆာအယူကို
 ယူလေသတည်း။

နိရယေ၊ ဌ္ဗိ။ နိဗ္ဗတ္တမာနံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဧကန္တဒုက္ခိတိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။
 မနုဿေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တမာနံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ သုခဒုက္ခိတိ၊ ချမ်းသာခြင်း
 ဆင်းရဲခြင်းရှိ၏ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဝေဟပ္ပလဒေဝေသု၊ ဝေဟပ္ပိလံ
 မြဟွာဘုံတို့၌။ နိဗ္ဗတ္တမာနံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ အဒုက္ခမသုခိတိ၊ ဆင်းရဲခြင်း
 ရှိသည်လည်းမဟုတ် ချမ်းသာခြင်းရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။

ဝေဟပ္ပိလံဘုံ၌ ပဉ္စမဈာန်ဝိပင်္ဂါန်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေယူကုန်သော မြဟွာ
 တို့ကို ပဉ္စမဈာန်ဝိပင်္ဂါန်သည် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပဋိ
 သန္ဓေကိုစွဲ၍ အဒုက္ခမသုခိဟု မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သော ပုပ္ဖိလံတို့သည်
 ယူကုန်သည်ဟုလိုသော်။

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ-ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာဟူ၍ ဤအပရန္တကပ္ပိက စတုတ္ထ
 စတုတ္ထ၌ ဆို၏။ အဘယ်သဘောယုတ္တိကိုထောက်၍ ထိုစကားကို ဆိုပါ
 သနည်းဟု သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာ ဝိသေသ
 တောဟိ စသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာတိ၊ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာဟူ၍။ ယံဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
 ပြီ။ တံဝစနံ၊ သည်။ ဟိယုတ္တံ၊ ၏။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ပုဗ္ဗေန

ဝါသာနုဿတိ ဉာဏလာဘိနော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်ကိုရကုန်
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၊ ရွှေအသွိုက်ကြိ၍ ယူတတ်ကုန်
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအတိညာဉ်ကို ရကုန်
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အပရန္တကပ္ပိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
(ဣတိသဒ္ဓါကာ၊ ပရိသမာပနတည်း)။

အသညီ နေဝသညီ နာသညီဝါဒ

၇၀-၇၃။ အသညီဝါဒေါ၊ အသညီဝါဒကို။ သညီဝါဒေ ဌ။ အာဒိဓိ၊
ဌ။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ စတုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ နေဝသညီ နာသညီဝါဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ဝိသေသော၊ အထူးကို။ ဝေ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (ဟိကာ၊
ဝိသေသဇောတကနိပါတ်ပုဒ်တည်း)။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တတ္ထ၊ ထို
သညီဝါဒဌ။ အတ္ထာ၊ သည်။ သညီ၊ သညာရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏန္တာနံ၊
ယူကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တာဒိဋ္ဌိယော၊ ထိုတဆယ့်ခြောက်ပါးသော
မိစ္ဆာအယူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမ အသညီဝါဒေ ဤအသညီ
ဝါဒဌ။ အသညီတိ၊ သညာမရှိဟူ၍၎င်း။ နေဝသညီနာသညီတိ၊ သညာ
ရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်းမဟုတ် ဟူ၍၎င်း။ ဂဏန္တာနံ၊
တို့အား။ တာဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အဘယ်အကြောင်းကိုစွဲ၍ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့သည် ဖြစ်ကုန်သနည်းဟူ
သော စောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာ တတ္ထ န ကေန္တေန။ပ။ ပရိယေသိတဗ္ဗံ
ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တတ္ထ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူကို ယူရာဌ။ ကေန္တေန၊ ဖြင့်။ ကာရဏံ၊ ကို။ နပရိယေ
သိတဗ္ဗံ၊ မရှာအပ်။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဒိဋ္ဌိဂတိ
ကဿ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါဟော၊ အယူသည်။ ဥမ္မတ္တက
ပစ္ဆိသဒိသော၊ သူရူးတို့၏ ခြင်းဘောင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိဇေတံဝစနံ၊ ကို။
မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ အပ်။

သူရူးတို့၏ ခြင်းဘောင်း၌ ရံခါ ကောင်းသောခဲဘွယ် ရံခါ မြေ မြက်
သစ်ရွက် ဤသို့ အတည်မရှိရာသကဲ့သို့ မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏။ အယူသည်လည်း အတည်အမြဲ မရှိသောကြောင့် အကြောင်း
ကို မဆင်ခြင်အပ်ပြီ ဟုလိုသော်။

ဥစ္ဆေဒဝါဒ

၈၄။ ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ ဌ။ သဘောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိဇ္ဇမာနဿ၊
ထင်ရှားရှိသော။ (သတ္တဿဟူသော ဝိသေသျှကိုခွဲ၍ ဝိသေသနဿာယော
ဇနာသည်)။ ဥစ္ဆေဒန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥပစ္ဆေဒံ၊ ပြတ်ခြင်းကို။ ဝိနာသန္တိ၊
ဟူသည်ကား။ အဒဿနံ၊ မမြင်ခြင်းကို။ (ကွယ်ခြင်းကို လည်းဟူ)။ ဝိဘ
ဝန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဘဝဝိဂမံ၊ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းမှ ကင်းခြင်းကို။
သဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ တောနိ ပဒေါနိ၊ ထိုသည်။ အညမညဝေဝစနာနေဝ၊
အချင်းချင်း ဝေဝစံတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥစ္ဆေဒ
ဝါဒ၌။ လာဘီစ၊ အတိညာဉ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ အလာဘီစ၊ ၎င်း။
ဒွေဇနာ၊ ထိုသည်။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဂဏန္တိ၊ ကုန်၏။ လာဘီကော၊
အတိညာဉ်ကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုဿရန္တော၊ အတိညာဉ်ဖြင့်
အောက်မေ့သည်ရှိသော်။ ဖိဗ္ဗေန၊ သော။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ စုတိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊
၍။ ဥပပတ္တိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ၊
ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။

ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား အသညသတ်တုံ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။
အသညသတ်တုံ၌ စိတ်မရှိသောကြောင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်ကိုမမြင်၊ ထို
ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် သေလျှင်ပြတ်၏ဟု ဥစ္ဆေဒအယူကို ယူလေ
သတည်း။

ယောဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်မူလည်း။ စုတိမတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌံ၊
ဌာ၊ သတ္တောတိ၊ ၏။ ဥပပါတံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ဒဋ္ဌံ၊ ဌာ။ န သတ္တောတိ၊
နိုင်။ သောဝါပုဂ္ဂလော၊ သည်လည်း။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။

ဤယောဝါအစရှိသော စကားကိုမူကား အတိမန္တပညပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော
ကြောင့် စုတိရလတ္တံ့သည်သာဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေသစ် ဖြစ်လတ္တံ့သည်ကို
မြင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်၍ မိန့်သတည်း။ ပစ္စုပ္ပန်
ဘဝမျှကိုသာ မြင်နိုင်သော ဇာတိဿရဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်
ကို ယူလေ။

၁။ ဘာဝဝိဂမံ-ဆဋ္ဌ။ ။သိင်္ခီသစ် ၄၄၆-၌ ဘာဝဝိဂမန္တိ သဘာဝါဝဂမံ
ယထာဓမ္မံ ဘဝနံ ဘာဝေါတိ ဟိ အတ္တေန ဣမ ဘာဝသဒ္ဓေါ သဘာဝ ဝါစ
ကော-ဟု မိန့်ဆို၏။

အလာဘိကော^၁၊ အဘိညာဉ်မရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ပရလောကံ၊
တမလွန်ဘဝကို။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ဂါ၊ ကား။ ကာမသုခဂိဇ္ဈတာယ၊
ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ၌ တပ်မက်မောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရလောကံ၊ ကို။
နဇာနာတိ၊ မသိ။ ယထာ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ရုက္ခတော၊ မှ။ ပတိ
တာနိ၊ ကျကုန်သော။ ပဏ္ဏာနိ၊ အရွက်တို့သည်။ ပုန၊ တဖန်။ နဝိရူဟန္တိ
ယထာ၊ မရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ အတူသာလျှင်။ မတာ၊ သေကုန်
ပြီးသော။ (တောကား ပါဌသေသတည်း)။ သတ္ထာ၊ တို့သည်။ ပုန၊ တဖန်။
နဝိရူဟန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော၊ တတ္ထေနဝါ၊ ကြံကာမျှဖြင့်
မူလည်း။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ပြတ်ခြင်းကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဣမပန၊ ဤဗြဟ္မဇာလ
သုတ်၌ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တထာစ၊ ထိုသို့ ယထာ
ရုက္ခတော ပဏ္ဏာနိ ပတိတာနိ န ပုန ဝိရူဟန္တိ၊ ဧဝမေဝ သတ္ထာ အစရှိ
သည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်၎င်း။ အညထာစ၊ တပါးသော
အပြားအားဖြင့်၎င်း။ ဝိကပ္ပေတွာဝ၊ ကြံ၍သာလျှင်။ ဣမာသတ္ထဒိဋ္ဌိယော၊
ဤခုနစ်ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
ကုန်၏။ (သတ္ထသရုပ်ကို ပါဠိတော်မှာကြည့်၍သိလေ)။

၈၅။ တတ္ထ၊ ထိုဥစ္ဆေဒဝါဒ၌။ ရူပီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ရူပဝါ၊ ရုပ်ရှိ၏။
စာတုမဟာဘူတိကောတိ၊ ဟူသည်ကား။ စတုမဟာဘူတမယော၊ လေးပါး
သော မဟာဘူတ်ဖြင့်ပြီး၏။ ယံဝတ္ထု၊ အကြင် ဝတ္ထုသည်။ မာတာဝိတုနံ၊
တို့၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံဝတ္ထု၊
သည်။ မာတာပေတ္တိကံ၊ မည်၏။ (သန္တကတဒ္ဓိတ်)။ တံ၊ ထိုအခါ အဘတို့၏
ဥစ္စာဟူသည်။ ကိ၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ သုတ္တ သောကီတံ၊ သုတ်သွေး
တည်း။ - ယောသတ္တော၊ သည်။ မာတာပေတ္တိကော၊ အမိ အဘတို့၏
သုတ်သွေးကြောင့်။ သမ္ဘူတော ဇာတော၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ သောသတ္တော၊ သည်။ မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ၊ မည်၏။

သတ္ထမိတပ္ပုရိသံ၊ သမ္ဘဝေါဟူသောပုဒ်၏အနက်ကို သမ္ဘူတောဟုဖွင့်
သည်။ သမ္ဘူတောကို ဇာတောဟု ပရိယာယ်ဖွင့်သတည်း။ သမ္ဘဝေါ
ကို သမ္ဘူတောဟု ဖွင့်တော်မူသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် သမ္ဘဝေါ

၁။ အလာဘိစ ကော ပရလောကံ န ဇာနာတိတိ-စသည်ဖြင့် ဆဋ္ဌမူ၌ရှိ၏။
ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ပရလောကံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ န ဇာနာတိဧဝ၊
မသိသည်သာလျှင်တည်း-ဟု ပါဌသေသတည်၍ ယောဇနာရမည်ဟူ၍ သိဒ္ဓိသစ်
၄၄၆-၌ဆို၏။ နိဿယပေးပုံနှင့်မတူလေ။ သတိပြု။

ဟူသော ပုဒ်၏ ဘာဝသာဓန ကရုဏသာဓနတို့၌လည်း ဖြစ်ကောင်း ရကား ထိုအနက်တို့ကို နစ်စေ၍ ကတ္ထုသာဓနကို ဤအရာ၌ လိုအပ် သည်၏အဖြစ်ကို သိစေတော်မူသတည်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ရူပကာယသီလေန၊ ရူပကာယကို အရင်းပြုသဖြင့်။ မနုဿတ္တ သာဝံ၊ လူ့ကိုယ်၏အဖြစ်ကို။ အတ္ထာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတ္ထေကေတိ ပဒဿ၊ ၏။ ဣတ္ထံ ကေတိ၊ ဟူ၍။ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကော၊ အချို့ကုန်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (ဣတ္ထံကို ဧဝံဟူ၍ အဋ္ဌကထာဖွင့်သော ကြောင့် ဣတ္ထံဟူသောပုဒ်သည် နိဒဿနအနက်၌ဖြစ်၏ဟု သိအပ်၏)။

၈၆။ ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်မြောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံဝါဒံ၊ ကို။ ပရိက္ခိပိတ္တာ၊ ပယ်၍။ ဒိဗ္ဗတ္တသာဝံ၊ နတ်ဖြစ်သော ကိုယ်၏အဖြစ်ကို။ အတ္ထာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒေဝလောကေ၌။ သမ္ဘူတော၊ ဖြစ်သော။ (ဒိဗ္ဗေ ဘဝေါ ဒိဗ္ဗောဟု တဝတဒ္ဓိတ်ပြု)။ ကမာ ဝစရေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဆကာမာဝစရ ဒေဝပရိယာပန္နော၊ ကမာ ဝစရနတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ်တို့၌ အကျုံးဝင်သော။

အတ္ထာဟူသော ဝိသေသုပုဒ်ကို၌ ဝိသေသနသာ ယောဇနာသည်။ ဆကာမာဝစရေဟူသောပုဒ်၏ လူဖြစ်သောကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိရကား ဤအရာ၌ ကာမာဝစရနတ်ကို လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ ကာမာဝစရေကို ဆကာမာဝစရ ဒေဝပရိယာပန္နော ဟု ဖွင့်တော်မူသတည်း။

ယောအတ္ထာ၊ ဆည်း။ ကဗဠိကာရံ၊ ကဗဠိကာရအာဟာရကို။ ဘက္ခတိ၊ စားတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောအတ္ထာ၊ သည်။ ကဗဠိကာရ ဘက္ခော၊ မည်၏။

၈၇။ မနောမယောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဈာနမနေန၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့်။ (ကြောင့် လည်းဟူ)။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၏။ (ဗြဟ္မာကိုရည်၍ ဈာနမနေန နိဗ္ဗတ္တောဟု ဖွင့်သတည်း)။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂ ယုတ္တော၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ အဟိနိန္ဒြိယောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြိယော၊ ပြည့်စုံသော ဣန္ဒြေရှိသော။ အတ္ထာ၊ တည်း။

၁။ ကဗဠိကာရံ အာဟာရံ ဘက္ခတိတိ ကဗဠိကာရာဟာရဘက္ခော-ဆဋ္ဌ။

ဗြဟ္မာပြည်၌ ဃာနိန္ဒြေ ဇိဝှိန္ဒြေ ကာယိန္ဒြေတို့ကို မရအပ်ဘဲလျက် ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြေယဟု အတယ်သို့ ဖြစ်သင့်သနည်းဟူသော စောဒနာကို နှစ်စေခြင်းငှာ ယာနိ။ ပ။ ဝုတ္တံ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

ယာနိဇုန္ဒြေယာနိ၊ တို့သည်။ ဗြဟ္မဇောကော၊ ဌ။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တေသံ ဇုန္ဒြေယာနိ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဇုတရေသဉ္စ၊ ဗြဟ္မာပြည်၌ မရှိသော ဇုန္ဒြေတို့၏လည်း။ သဏ္ဌာနဝသေန၊ သဏ္ဌာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤ အဟိနိန္ဒြေယော ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (တနည်းကား)။ ဧတံ၊ ဤပရိပုဏ္ဏိန္ဒြေယော ဟူသော စကားကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၈၈-၉၂။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာတိ အာဒိနံ၊ ဤသို့အစရှိ ကုန်သော ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဌ။ ဝုတ္ထော၊ ငြိ။ အာကာ သာနဉ္စာယတနူပဂေါတိ အာဒိသုပန၊ တို့၌ကား။ အာကာသာနဉ္စာယတန ဘာဝံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဗြဟ္မာ၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂတော၊ ရောက် ၏။ ဇုတိဝေံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဥဇ္ဈေဒဝါဒ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသောပုဒ်သည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သလျှင်ကတည်း။ (ဇုတိ သဒ္ဓါကား။ ပရိသမာပနတည်း)။

ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ

၉၃။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒေ၊ ဌ။ ပစ္စက္ခဓမ္မော၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော တရားကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပစ္စက္ခဓမ္မောဟု ဆို၏။ မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မ၏အရ ဖြစ်ကောင်းသလောဟူသော စောဒနာကို ဖြေလို၍ တတ္ထတတ္ထ။ ပ။ အဓိဝစနံ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထို ပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဧတံ၊ ဤဒိဋ္ဌဓမ္မော ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုဘဝ၌။ ပဋိလဒ္ဓတ္ထတာဝဿ၊ ရအပ်သော အတ္တဘော၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အတ္တဘော၌။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဒုက္ခ၏ငြိမ်းခြင်းတည်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ ခြင်း။ ဇုမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ဌိသာလျှင်။ ဒုက္ခဂူပသမာနံ၊ ဒုက္ခ၏ငြိမ်းခြင်း။ ဇုတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ယေပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ တံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌သာလျှင် ဒုက္ခ၏ငြိမ်းခြင်းကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇုတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇောပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ၊ မည်ကုန်

၏။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်န္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရမံ၊ မြတ်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်၊
ကို။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ပရမသဒ္ဓါသည် ဥတ္တမအနက် ပဓာနအနက် ပရိစ္ဆေဒအနက် အဝိပရိ
တအနက် ဤသို့အစရှိကုန်သော အနက်တို့၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအနက်တို့
တွင် ဤအရာ၌ ဥတ္တမအနက်ဖြစ်၏ဟု သိစေခြင်းငှာ ဥတ္တမန္တိအတ္ထော
ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုသတည်း။

၉၄။ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏဟိတိ၊ ဟူသည်ကား။ မနာဝိယရူပါဒီဟိ၊ နှလုံး
ကိုပွားစေတတ်သော ရူပါရုံအစရှိကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ကာမ
ကောဋ္ဌာသေဟိ၊ ကာမဂုဏ်အစုတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဗန္ဓနေဟိ၊ ကာမဂုဏ်
တည်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းတို့ဖြင့်။

ဂုဏသဒ္ဓါသည် - ဂုဏော ပဋုလရာသီသု၊ အာနိသံသေ စ ဗန္ဓနေ။

အပဓာနေ စ သီလာဒေါ၊ သုတ္တာဒိမ္ဖိ ဇိယာယ စ။

ဟူ၍ အဘိဓာန်အနေကတ္ထ၌လာရကား ပဋုလ အစု အကျိုး နှောင်ဖွဲ့
ခြင်း မပြဋ္ဌာန်းခြင်း သီလအစရှိသောဂုဏ် အဖြူအစရှိသောအဆင်း
လေး၌ ဤအနက်တို့၌ဖြစ်၏။ ဤကာမဂုဏဟိ ဟူသောပုဒ်၌ကား
အစုဟူသောအနက် နှောင်ဖွဲ့ခြင်းအနက် နှစ်ပါးသောအနက်တို့၌
ဖြစ်၏ဟု သိစေခြင်းငှာ ကောဋ္ဌာသေဟိ ဗန္ဓနေဟိဝါဟု ဖွင့်သတည်း။

သမပ္ပိတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ သုဋ္ဌ၊ အလွန်လျှင်။ အပ္ပိတော အလွန်နော၊
ငြိသည်။ (ကပ်သည်)။ ဟုတွင်၍။ သမပ္ပိတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ သမန္တ
ဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ပရိစာရေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ တေသု ကာမ
ဂုဏေသု၊ တို့၌။ ယထာသုခံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ စာရေတိ သဉ္စာ
ရေတိ၊ ကျက်စားစေ၏။ ဣတောစိတောစ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ ဥပနေတိ၊
ရှေ့ရှုဆောင်၏။ အထဝါ၊ ကား။ ပလာဠတိ၊ မြိုးတူး၏။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်၏။
ကိဠတိ၊ ကစား၏။

ရှေးနည်း၌ကား ပရိစာရေတိ၌ ပရိပုဗ္ဗ စရဓာတ်သည် ရှေးရှုဆောင်
ခြင်းအနက်၌ဖြစ်၏။ နောက်အထဝါဟူ၍ တက်သောအလိုကား ပရိ
ရှေးရှိသော စရဓာတ်သည် ရမဏ ကိဠနအနက်၌ဖြစ်၏။

တ္ထ၊ ဤကာမဂုဏဟိဟူသောပုဒ်၌ (စသဒ္ဓါကား ဝါကျာရမ္မဇောတက
တည်း)။ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ မာနုသိကာစေတ၊ လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော

ကာမဂုဏ်တို့ဟူ၍၎င်း။ ဒိဗ္ဗာစ၊ နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့ဟူ၍
 ၎င်း။ ဒုဝိဇာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မန္တာတုကာမဂုဏသဒိသာ၊
 မန္တာတ်မင်း၏ ကာမဂုဏ်နှင့်တူသော ကာမဂုဏ်တို့ကို။ မာနုသကာတိ၊
 လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ပရနိမ္မိတ
 ဝသဝတ္ထိဒေဝရာဇဿ၊ မရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိနတ်မင်း၏။ ကာမဂုဏသဒိသာ၊
 တို့ကို။ ဒိဗ္ဗာတိ၊ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊
 ကုန်၏။

အဘယံကြောင့် ထိုသို့သော -ကာမဂုဏ်တို့ကိုသာလျှင် မှတ်အပ်ကုန်
 သနည်းဟု စောဒနာတွယ်ရှိရကား ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ ဝေ
 ရူပေ။ပ။ပညပေန္တိဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။တို့ပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ကာမဂုဏ်တို့ကို
 သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်သနည်း။ ဝေရူပေ၊ ကုန်သော။ ကာမေ၊ ကာမ
 ဂုဏ်တို့သို့။ ဥပဂတာနံ၊ ရောက်ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သမ္ပတ္တိံ၊ စည်းစိမ်
 ကို။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနံဇုတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အတ္ထ
 သောဌ ဒုက္ခငြိမ်းခြင်းဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တုသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေရူပေါ၊
 တို့ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ (နိဗ္ဗာနံဇုတိဟု ဆိုအပ်လျက် ဇုတိသဒ္ဒါကို
 ချေသတည်း။ တနည်းသော်ကား ဇုတိသဒ္ဒါကား ဝဗျမာန်တည်း။)

၉၅။ ဒုတိယဝါရေ၊ ဌ။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အဘာဝဋ္ဌေန၊ မရှိခြင်းဟူသော
 အနက်ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မည်ကုန်၏။ ပဋိဝိဋ္ဌနဋ္ဌေန၊ အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်
 ခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ ပကတိဇဟနဋ္ဌေန၊
 ပြုကတော့သော သဘောကို စွန့်ခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဝိပရိဏာမ
 ဓမ္မာ၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ ဇုတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။ တေသံဝိပရိဏာမညဿာဘာဝေါတိ၊ ကား။ တေသံကာမာ
 နံ၊ တို့၏။ ဝိပရိဏာမသင်္ခါတာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အညဿာ
 ဘာဝါ၊ တပါးသော အပြားဖြင့် မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ မေ၊ အား။ ယမ္ပိ
 ဝတ္ထု၊ သည်လည်း။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တမ္ပိဝတ္ထု၊ သည်လည်း။ မေ၊
 ငါ့အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဇုတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သောက ပရိဒေဝ
 ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ဝိကြေးခြင်း ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း
 ဖိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်း ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို
 သောက။ပ။ဒေါမနဿ ဥပါယာသာ ဟူသောပါဌ်၌။သောကော၊သောက
 သည်။ အဇ္ဈောနိဗ္ဗာယန လက္ခဏော၊ အတွင်း၌ ပူလောင်ခြင်း လက္ခဏာ

၃၇၂ သုတ်သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ရှိ၏။ ပရိဒေဝေါ သည်။ တန္တိသမိတလောလပ္ပန လက္ခဏော၊ ထိုသောကကို ခြံ့ဖြစ်သော ဆိုလောင်းယမ်းခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ကာယပ္ပဋိ ဝိဇ္ဇနလက္ခဏံ၊ ရူပကာယကို အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဒေဝါမနဿံ၊ သည်။ မနောဝိဇာဟာ လက္ခဏံ၊ စိတ်၏ပင်ပန်းခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ ဥပါယာသော၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓိလက္ခဏော၊ စိတ်၏ တွန့်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ (ပျံ့လွင့်ခြင်း လက္ခဏာရှိသည်လည်းဟူ)။ ဝိဝိဇ္ဇေဝကာမေဟိတိ အာဒိ နံ၊ တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဌ။ မဟာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ြ။

ဝိတက္ကိတံ စသောပုဒ် ပဏ္ဍိတစသောပုဒ်တို့၌ ပညဝန္တသည် ပဏ္ဍိ တစသည်မည်သကဲ့သို့ ဝိတက္ကဝန္တ ဝိစာရဝန္တသည် ဝိတက္ကိတ ဝိစာ ရိတ မည်ကောင်းသလော ဟူသောစောဒနာကို နှလုံးထား၍ ဝိတက္ကိ တန္တိ အဘိနိရောပနဝသေန စသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား-

၉၆။ ဝိတက္ကိတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အဘိနိရောပနဝသေန၊ အာရုံသို့ ရှေ့ရှုတင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ ဝိတက္ကိတံ၊ မည်၏။ ဝိစာရိတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အနုမဇ္ဇနဝသေန၊ အာရုံကို အဖန်တလဲလဲသုံးသပ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ ဝိစာရော၊ သည်။ ဝိစာရိတံ၊ မည်၏။ ဧတေနတေန္တိ၊ ကား။ ဧတေနဝိတက္ကိ တေနစ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဧတေနဝိစာရိတေနစ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဧတံ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ သည်။ သြဠာရိကံ၊ ၏။ သကဏ္ဍကံဝိယ၊ ခြောင့်ရှိသကဲ့သို့။ ခါဟတိ၊ ၏။

၉၇-၉၈။ ဝိတိဂတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိတိယေဝ၊ လျှင်တည်း။ (ဂတ သဒ္ဓါကား ဂူထဂတံ မုတ္တဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတံ အစရှိသောပုဒ်တို့၌ ဂတသဒ္ဓါ ကဲ့သို့ အနက်မရှိ တဋ္ဌောတည်း။) စေတသော ဥပ္ပိလာဝိတက္ကန္တိ၊ ဟူသည် ကား။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပိလာဘာဝကရဏံ၊ ပေါ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်း တည်း။ (ပျံ့လွင့်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းတည်း လည်းဟူ)။ စေတသော အာ ဘောဂေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဈာနာ၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ၍။ တသ္မိံသုခေ၊ ၌။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အာဘောဂေါ မနသိကာရော၊ နှလုံးပြုခြင်း သည်။ သမန္နာဟာရော၊ ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်းသည်။ (ဣတိသဒ္ဓါကား ပရိသ မာပနတည်း။) ဧတ္ထေတသ္မိံ ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒေ၊ ၌။ သေသံကြွင်းသော ပုဒ်သည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ လျှင်တည်း။

တ္ထောဝတော၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သန္တိ သိက္ခဝေ ဧကေသမဏ
 ဗြာဟ္မဏာ အပရန္တကပ္ပိကာ အစရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ယာသံ၊
 အကြင်မိစ္ဆာအယူတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ပါဌသေသထည့်)။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ
 ယော၊ တို့သည်။ သတ္ထေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသ၊
 ကြွင်းကုန်သောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည်။ သဿတဒိဋ္ဌိယော၊ သဿတဒိဋ္ဌိတို့သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာဝိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တာဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိ
 ယော၊ ထိုခြောက်ဆုံနှစ်ပါးသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို။ ကထိတာ၊ ဟောအပ်
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သဿတဒိဋ္ဌိ၌ သာမညသွင်း၍ သေသာသဿတဒိဋ္ဌိယောဟူ၍ဆို
 တော်မူသည်။ အန္တာနန္တိကဝါဒ အမရာဝိက္ခဝိက ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ
 တို့သည်လည်း အယူသဘောကိုလိုက်၍ အန္တာနန္တိကဝါဒ အစရှိသော
 အမည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ သဿတဒိဋ္ဌိ၌ ဝင်ရကောင်းသည်
 ချည်းတည်း။

၁၀၀-၁၀၄။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဣမေခေါတေ သိက္ခဝေတိ ဣမိနာဝါရေန၊
 ဣမေခေါတေသိက္ခဝေဟူသော ဤဝါရဖြင့်။ သဗ္ဗေဝိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်
 ကုန်သော။ တေပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကေ၊ ထိုရှေးအဘို့ကို ကြံခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့ကို။ ကေန္တိ၊ တပေါင်းတည်း။ နိယျာတေတွာ၊ ပြီးစေပြီး၍။ သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဖြေ၏။ ပုန၊ ဖန်။ ဣမေခေါတေ သိက္ခဝေတိ
 အာဒိနာ၊ သော။ ဝါရေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေဝိ၊ ကုန်သော။ တေ အပရန္တကပ္ပိ
 ကေစ၊ ထိုနောက်အဘို့ကို ကြံခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၎င်း။ စေတံ ပုဗ္ဗန္တ
 ပရန္တကပ္ပိကေစ၊ ထိုရှေးအဘို့ နောက်အဘို့ကြံခြင်း ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို
 ၎င်း။ ကေန္တိ၊ တည်း။ နိယျာတေတွာ၊ ၍။ တဒေဝဉာဏံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကတမေစ တေသိက္ခဝေ
 ဓမ္မာတိ အာဒိမ္ပိ၊ ကတမေစ။ပ။ ဓမ္မာအစရှိသောပါဌ၌။ ပုစ္ဆမာနောဝိ၊
 သော်လည်း။ သဗ္ဗညုတ ဉာဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ ဝိဿဇ္ဇ
 ပာနောဝိ၊ ဖြေသော်လည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုကို။ ဧဝံ၊
 ယ၊ ချိန်ပြီးဖြင့်။ ဘုလယန္တောဝိယ၊ ချိန်သိသကဲ့သို့။ သိနေရပါဒတော၊
 ပြင်းမိုရ်တောင်ခြေရင်းမှ။ ဝါလုကံ၊ သဲကို။ ဥဒ္ဓရန္တောဝိယ၊ ထုတ်သိသကဲ့သို့။
 ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ ခြောက်ဆုံနှစ်ပါးသောမိစ္ဆာအယူတို့ကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊
 ထုတ်၍။ သဗ္ဗညုတဉာဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။
 အယံဒေသနာ၊ ဤမြဟ္မဇာလသုတ်ဒေဝနာသည်။ ယထာနုသန္ဓိဝသေန၊

ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာဖြစ်သော အနုသန္ဓေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာ
ဂတာ၊ လာ၏။

ဟိ-ဝိတ္ထာရယိဿာမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ သုတ္တဿ၊ ၏။ အနုသန္ဓိ၊ တို့သည်။ ပုစ္ဆာ
နုသန္ဓိတိ၊ မေးသည်အားလျော်စွာဖြစ်သော အနုသန္ဓေဟူ၍၎င်း။ အဇ္ဈာ
သယာနုသန္ဓိတိ၊ ဝေနေယျတို့၏ အလိုအား လျော်စွာဖြစ်သော အနုသန္ဓေ
ဟူ၍၎င်း။ ယထာနုသန္ဓိတိ၊ ဖြစ်သင့်သည်အား လျော်စွာ ဖြစ်သော အနု
သန္ဓေဟူ၍၎င်း။ တယော၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော အနုသန္ဓေ
တို့တွင်။ (ပုစ္ဆာနုသန္ဓိစသည်၌စပ်)။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ နန္ဒော၊ နန္ဒ
အမည်ရှိသော။ ဂေါပါလကော၊ နွားကျောင်းသားသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။
ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဂေါ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဩရိမတိရံ၊ ဤမှာဘက်ကမ်း
သည်။ ကိန္နုခေါ၊ နည်း။ ပါရိမတိရံ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းသည်။ ကိန္နု၊ နည်း။
မဇ္ဈေသံသာရော၊ သံသရာ၏ အလယ်သည်။ (အလယ်ဖြစ်သောသံသရာ
သည် လည်းဟူ)။ ကောနု၊ နည်း။ ထလေ၊ ကျည်း၌။ ဥဿာဒေါ၊ တင်ခြင်း
သည်။ ကောနု၊ နည်း။ မနုဿဂ္ဂါဟော၊ လူတို့၏စွဲလမ်းခြင်းသည်။ ကောနု၊
နည်း။ အမနုဿဂါဟော၊ နတ်တို့၏စွဲလမ်းခြင်းသည်။ ကောနု၊ နည်း။
အာဝဇ္ဇဂ္ဂါဟော၊ မာရ်နတ်သား၏ လှည့်ပတ်၍ ယူခြင်းသည်။ ကောနု၊
နည်း။ အန္တောပူတိဘာဂေါ၊ အတွင်း၌ပုဂံသည်၏အဖြစ်သည်။ ကောနု၊
နည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တာနံ၊ တို့အား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝိဿဇ္ဇိတသုတ္တ
ဝသေန၊ ဖြေတော်မူအပ်သော သုတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုစ္ဆာနုသန္ဓိ၊ ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

အထခေါ၊ ၌။ အညတရဿ၊ တယောက်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။
စေတသော၊ စိတ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိဝိတက္ကော၊ အကြံသည်။ ဥဒပါဒိ၊
၏။ ဘော၊ အရှင်တို့။ ဣတိဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ သည်။
အနတ္တာ၊ တည်း။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သညာ၊ သည်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။
ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနတ္တာ၊ အနတ္တတည်း။ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ အနတ္တကတာ
နိကိရ၊ အနတ္တသည်ပြုအပ်ကုန်၏။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကမ္မတ္တဇနံ၊ ကံသည်
ပြုအပ်သော အတ္တဘောကို။ ဖုသိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိဧဝံ ပရိ
ဝိတက္ကော၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿ
ဘိက္ခုနော၊ ၏။ စေတောပရိဝိတက္ကံ၊ စိတ်၏အကြံကို။ စေတသ၊ စေတော
ပရိယ အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။ အညာယ၊ သိတော်မူ၍။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။
အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ (ဤ

ငါတုရားသာသနာတော်၌ လည်းဟူ)။ ကောဇ္ဇော၊ အချိုသော။ မောဃ
ပုရိသော၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ပညာမရှိဘဲလျက်။ အဝိဇ္ဇာဂတော၊ အဝိဇ္ဇာ
တည်းဟူသော ဥဒ္ဓံတွင်း၌ တည်လျက်။ တဏှာမိပတေယျေန၊ တဏှာကို
သဟဇာတာမိပတိ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော။ စေတသ၊ ဖြင့်။ သတ္ထုသာသနံ၊
ငါတုရား သာသနာတော်ကို။ ဘော၊ တို့။ ဣတိဣမိနာ ကာရဏေန၊
ကြောင့်။ ရူပံ၊ သည်။ အနတ္တာ၊ တည်း။ ပ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကမ္မတ္တာနံ၊
ကို။ ဖုယိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတိဝေဝိတဗ္ဗံ၊ လွန်ကျူး၍
ပြေးအပ်သည်ကို။ ယံမညေယျ၊ အကြင်ကြောင့် အောက်မေ့ရာ၏။ ဧတံ
ဌာနံ၊ ထိုသို့အောက်မေ့ရာသော အကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိခေါပန၊ ရှိသ
လျှင်ကတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုငါမေးလတ္တံ့သော စကားကို။
တုမေ၊ တို့သည်။ ကိမညေယျ၊ အသို့အောက်မေ့ကုန်သနည်း။ ရူပံ၊ သည်။
နိစ္စံဝါ၊ မည်သလော။ အနိစ္စံဝါ၊ မည်သလော။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ပရေသံ၊
သူတပါးတို့၏။ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိတော်မူ၍။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ ဝုတ္တသုတ္တဝသေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော သုတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။
အဇ္ဈာသယာနုသန္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ယေနပန ဓမ္မေန၊ အကြင်သဘောတရားဖြင့်။ အာဒိပ္ပိ၊ ၌။ ဒေသနာ၊
ဒေသနာသည်။ ဥဠိတာ၊ ဖြစ်၏။ (တနည်းကား)။ ဒေသနာ၊ ကို။ ဥဠိတာ၊
ဖြစ်စေအပ်၏။ တဿဓမ္မဿ၊ အား။ အနုရူပဓမ္မဝသေနဝါ၊ လျော်သောဓမ္မ
၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ တဿဓမ္မဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခဝသေနဝါ၊ ဆန့်ကျင်
သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ယေသု သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဥပရိ၊ ၌။ ဒေသနာ၊
သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဧတသံ သုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ယထာ
နုသန္တိ၊ ဖြစ်သင့်သည် အားလျော်စွာဖြစ်သော အနုသန္ဓေကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
၏။ ဣဒံသာ ယထာ နုသန္တိ၊ သည်။ ဝေယျတာကတံမာ၊ နည်းဟူမူကား။
အာကဇံယျသုတ္တေ၊ အာကဇံယျသုတ်၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ သီလေန၊ ဖြင့်။
ဒေသနာ၊ သည်။ ဥဠိတာ၊ ဖြစ်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ခဏတိညာ၊ တို့သည်။
အာဂတာ၊ ကုန်၏။ ဝတ္ထသုတ္တေ၊ ၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ကိလေသေန၊ ဖြင့်။
ဒေသနာ၊ သည်။ ဥဠိတာ၊ ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ မြဟ္မဝိဟာရာ၊ မြဟ္မဝိဟာရတရား
တို့သည်။ အာဂတာ၊ ကုန်၏။ ကောသမ္ပိကသုတ္တေ၊ ၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဘဏ္ဍ
ကေန၊ ခြင်းနဲ့ခြင်းဖြင့်။ (ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းဖြင့် လည်းဟူ)။ ဒေသနာ၊ သည်။
ဥဠိတာ၊ ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ သာရဏီယဓမ္မာ၊ သာရဏီယတရားတို့သည်။
အာဂတာ၊ ကုန်၏။ ကာစောပမေ၊ ကာစောပမသုတ်၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။

၃၇၆

သုတ်သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

အက္ခိယာ၊ သည်းမခံခြင်းဖြင့်။ (အမျက်ထွက်ခြင်းဖြင့် လည်းဟူ)။
ဒေသနာ၊ သည်။ ဥဋ္ဌိတာ၊ ၏။ ဥပရိ၊ ဌ။ ကကစူပမာ၊ လွှသွားဥပမာတို့
သည်။ အာဂတာ၊ ကုန်၏။ ဣမသ္မိံမိ မြဟ္မဇာလေ၊ ဌလည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊
ဌ။ ဒိဋ္ဌိဝသေန၊ မိစ္ဆာအယူ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသနာသည်။ ဥဋ္ဌိတာ၊
၏။ ဥပရိ၊ ဌ။ သုညတာပကာသနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်
ကို ပြခြင်းသည်။ အာဂတံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံအယံ ယထာနသန္တိ
ဝသေန ဒေသနာအာဂတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ပရိတသိတဝိပုဋ္ဌိတဝါရ

၁၀၅-၁၁၇။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ မရိယာဒပိဘာဂ ဒဿနတ္ထံ၊ မိစ္ဆာအယူ
ကို ခံစားခြင်း၏ အပိုင်းအခြားကို ခွဲဝေခြင်းကိုပြခြင်းငှာ။ တတြတိက္ခဓေတိ
အာဒိကာ၊ တတြတိက္ခဓေအစရှိသော။ ဒေသနာ၊ ကို။ အာရဇ္ဈ၊ အားထုတ်
တော်မူအပ်၏။ တဒပိ။ ပ။ ဝိပုဋ္ဌိတမေဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယေနဒိဋ္ဌိ
အဿာဒေန၊ အကြင်မိစ္ဆာအယူ၌ သာယာခြင်းဖြင့်။ ယေနဒိဋ္ဌိသုခေန၊
အကြင် မိစ္ဆာအယူ၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့်။ ယေန ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေန၊
အကြင်မိစ္ဆာအယူ၌ ခံစားခြင်းဖြင့်။ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။
သောမနဿ ဇာတာ၊ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
အတ္တာနဉ္စ၊ အတ္တသောကို၎င်း။ လောကဉ္စ၊ သင်္ခါရလောကကို၎င်း။ သဿ
တံဇုတိ၊ ဟူ၍။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ပည
ပေန္တိ၊ ကုန်၏။

ယေန ဒိဋ္ဌိအဿာဒေန အစရှိသော သုံးပုဒ်သည် အနိယတ်ပုဒ်တည်း။
သုံးပုဒ်ကား ဝေဝုဏ်တည်း။

ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝံ၊ ကို။ အဇာ
နန္တာနံ၊ ကုန်သော။ အပဿန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ဘဝန္တာနံ၊ ထို
အရှင်တို့၏။ တံအပိ ဝေဒယိတံ၊ ထိုခံစားခြင်းသည်လည်း။ တဏှာဂတာနံ
ဝေ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ကိုလျှင်။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ကေဝလံ၊ တပါးနှင့်မရောမူ၍။ တဏှာဂတာနံယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝေ
ဒယိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဏှာဂတာနံဟူသော ပုဒ်နှောင် ဝေသဒ္ဓါ၊ ကျေသတည်းဟု သိစေ
ခြင်းငှာ တဏှာဂတာနံယေဝဟု မိန့်သတည်း။ ကေဝလံဟု ပါဌသေသ
ကိုထည့်၍ ယောဇနာစေလိုသတည်း။

တဉ္စခေါဗုဒ္ဓံ၊ ထိုသို့ခံစားခြင်းသည်ကား။ (ဧတံကား တဉ္စောတည်း)။
 ပရိတဿိတဝိပုဗ္ဗိတဓမ္မေ၊ တောင့်တခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ရှိသည်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ဤ။ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေန၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဝိပုဗ္ဗိတေနဓမ္မေ၊ တုန်လှုပ်
 ခြင်းဖြင့်၎င်း။ တဏှာသင်္ခါတေန၊ သော။ ဝိပုဗ္ဗိတေနဓမ္မ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပရိတဿိ
 တဝိပုဗ္ဗိတဓမ္မေ စလိတဓမ္မေ ကမ္မိတဓမ္မေ၊ တောင့်တခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း
 သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။

ဝိပုဗ္ဗိတသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို စလိတကမ္မိတဟုဖွင့်သတည်း။ စလိတ
 ကမ္မိတသဒ္ဓါကား ပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း။ အနက်အထူးမရှိ။

ထုသရာသိမ္မိ၊ ဖွဲ့စဉ်။ နိက္ခိတ္တခါဏုသဒိသံ၊ စိုက်သောသစ်ငှက်နှင့်တူသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒယိတံဇုဝ၊
 ကဲ့သို့။ နိစ္စလံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိဇုမံ အတ္ထံ၊
 ကို။ ဒေသေတိ၊ ဤ။ ဧကစ္စသဿတဝါဒါဒိသုဝိ၊ ဧကစ္စသဿတဝါဒအစရှိ
 သည်တို့၌လည်း။ သေဝနယော၊ လျှင်နည်းရှိ၏။

၁၁၀-၁၃၀ ပုန၊ တဖန်။ တတြာဘိက္ခဝေ။ပ။ သဿတဝါဒါတိအာဒိ၊
 ဟတြ။ပ။ ဝါဒါဏှိသို့အစရှိသည်ကို။ ပရမ္ပရပစ္စယဒဿနတ္ထံ၊ အဆက်ဆက်
 သောအကြောင်းကိုပြခြင်းငှာ။ အာရဇ္ဈံ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ တိုတတြာဘိက္ခဝေ အစရှိ
 သောပါ၌။ တဒပိဗဿပစ္စယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယေန ဒိဋ္ဌိအဿာဒေန၊
 အကြင်မိစ္ဆာအယူ၌ သာယာခြင်းဖြင့်။ ယေန ဒိဋ္ဌိသုခေန၊ အကြင်မိစ္ဆာ
 အယူ၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့်။ ယေန ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေန၊ အကြင်မိစ္ဆာအယူ
 ကို ခံစားခြင်းဖြင့်။ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သောမနဿဇောတာ၊
 ဖြစ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္ထာနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ လော
 ကဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သဿတံဇုတိ၊ ဟူ၍။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ ပရိဖန္ဓိတံ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တုန်လှုပ်ခြင်း
 ရှိသော။ တဒဝိဝေဒယိတံ၊ ထိုသို့သောခံစားခြင်းသည်လည်း။ ဖဿပစ္စ
 ယာ၊ ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိဇုမံ အတ္ထံ၊
 ကို။ ဒေသေတိ၊ ဤ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဝါဒတို့၌။ သေနယော၊ ဤ။

၁၃၁-၁၄၃။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ တဿပစ္စယဿ၊ ထိုဖဿတည်းဟူသော
 အကြောင်း၏။ ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေ၊ မိစ္ဆာအယူကိုခံစားခြင်း၌။ ဗလဝဘာဝ
 ဒဿနတ္ထံ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှာ။ ပုန၊ တဖန်။ တတြာ ဘိက္ခဝေ။

၁။ ဆဋ္ဌမူလံ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေနဓမ္မေ တဏှာသင်္ခါတေနဓမ္မ ပရိတဿိတေန ဝိပုဗ္ဗိ
 တဓမ္မေ စလိတဓမ္မေ ကမ္မိတဓမ္မေ-စသဖြင့်ရှိ၏။

ပ။ ခြာဟ္မဏာတိအာဒိံ၊ ကိ။ အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုတကြာဘိက္ခဝေ။ ပ။
ခြာဟ္မဏာအစရှိသောပေါ်၌။ တေ ဝတ အညတြဗဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။
ဝတ၊ စစ်။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုသည်။ တံဝေဒယိတံ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူကို
ခံစားခြင်းကို။ ဖဿန၊ ဖဿနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ (တနည်းကား) ဖဿန၊
ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ပဋိသံဝေဒေသာန္တိ၊ ခံစားကုန်လတ္တံ့။ ဣတိဇေတံ ကာ
ရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။

မေတံ ဌာနံ၌ ဌာနသဒ္ဓါ၏ ကာရဏအနက်၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိ
စေခြင်းငှာ ကာရဏံဟုဖွင့်သတည်း။ ဟိကား ဝိတ္တာရဇောတကတည်း။

ပတတော၊ လဲသော။ ဂေဟဿ၊ အိမ်ကို။ ဥပတ္တန္တနတ္ထာယ၊ ခိုင်စေခြင်းငှာ။
ထူဏာနာမ၊ ထောက်ပံ့သည်မည်သည်ကား။ ဗလဝပစ္စယော၊ အားရှိသော
အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တံဂေဟံ၊ သည်။ ထူဏာယ၊ ထောက်ပံ့ခြင်း
ဖြင့်။ အနုပတ္တန္တိတံ၊ မထောက်ပံ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဌာတိံ၊ ဌာ။ နသတ္ထောတိ
ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ ဖဿာဝိ၊ သည်လည်း။ ဝေဒနာယ၊
၏။ ဗလဝပစ္စယော၊ အားရှိသောအကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တံဖဿံ၊
ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ဣဒံဒိဋ္ဌိဝေဒယိတံ၊ ဤမိစ္ဆာအယူကို ခံစားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿတိ၊ ဧ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဝါဒတို့၌။
သေနယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏။

ဒိဋ္ဌိဂတိကာမိဋ္ဌာနဝနုကထာ

၁၄၄။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ တကြာ ဘိက္ခဝေ ။ ပ။ ကေစ္စသဿတိကာတိအာဒိနာ၊
တကြာဘိက္ခဝေ။ ပ။ ကေစ္စသဿတိကာ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။
သဗ္ဗဒိဋ္ဌိဝေဒယိတာနိ၊ အလုံးစုံသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို ခံစားခြင်းတို့ကို။
သမ္ဗိဇ္ဈေတိ၊ ပေါင်းတော်မူ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ဗိဇ္ဈေတိ၊ နည်း။
ဥပရိဖဿ၊ အထက်၌ ဆိုလတ္တံ့သော ဖဿာယတနဆက္ကန္တံ။ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိ
ဝေဒယိတာနံ၊ တို့ကို။ (တာဝသာနေအယျဉ်ဆဋ္ဌိကံတည်း)။ ပက္ခိပနတ္ထာ
ယ၊ ထည့်ခြင်းငှာ။ သမ္ဗိဇ္ဈေတိ၊ ဧ။ ကထံပက္ခိပတိ၊ အဘယ်သို့ ထည့်
သနည်းဟူမူကား။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုရဟန်း
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဖဿာယတနနဟိ၊ ဖဿ၏ဖြစ်ရာ
ဖြစ်ကုန်သော အာယတနတို့ဖြင့်။ ဖဿ ဖဿ၊ တွေ့ကုန် တွေ့ကုန်၍။
(ထိကုန် ထိကုန်၍ လည်းဟူ)။ ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတာနိ၊ တို့ကို။ (ကံထည့်)။ ပဋိ
သံဝေဒေန္တိ၊ ခံစားကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ဗိဇ္ဈေတိ၊ ဧ။ (ပဋိသံဝေဒေန္တိ

တိဟု ဣတိသဒ္ဓါနှင့်ရှိသင့်သည် မရှိကြ။ မရှိလျှင် ဣတိသဒ္ဓါကား လောပ
 တည်း။)။ တတ္ထ၊ ထိုဆဟိ ဖဿာယတနေဟိ ဟူသောပါဌ်၌။ ဆဖဿာ
 ယတနာနိနာမ၊ တို့မည်သည်ကား။ စက္ခုဖဿာယတနံ၊ စက္ခုပသာဒဟုဆို
 အပ်သော ဖဿ၏ဖြစ်ရာ၎င်း။ သောတ ဃာန ဗိဝှါ ကာယမနောဖဿာ
 ယတနံ၊ သောတပသာဒ ဃာနပသာဒ ဗိဝှါပသာဒ ကာယပသာဒ မနဟု
 ဆိုအပ်သော ဖဿ၏ဖြစ်ရာ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိဆ၊ တို့သည်။ ဟိ-ဝိတ္ထာ
 ရယိဿာမိ၊ အံ။ အယံအာယတနသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သဉ္ဇာတိ သမောဓရဏ
 ကာရဏ ပဏ္ဏတ္တိသု၊ ဖြစ်ရာစည်းဝေးရာ အကြောင်းပညတ်တို့၌။ ပဝတ္တတိ၊
 ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးကုန်သောအနက်တို့တွင်။ ကမ္မောဇော၊ ကမ္မောဇ
 တိုင်းသည်။ အဿာနံ၊ မြင်းတို့၏။ အာယတနံ၊ ဖြစ်ရာအရပ်ဒေသတည်း။
 ဒက္ခိဏာပထော၊ ဒက္ခိဏာပထတိုင်းသည်။ ဂန္ဓံ၊ နွားမတို့၏။ အာယတနံ၊
 တည်း။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သဉ္ဇာတိယံ၊ ဖြစ်ရာ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (ဣတိ
 သဒ္ဓါကား အာဒိအနက်ရှိ၏)။

သဉ္ဇာတိယံဟု ဆရာဆို၏။ သဉ္ဇာတိသဒ္ဓါ၏ ကတ္ထုသာနေ ဘာဝ
 သာနေကို ဆရာဆိုလိုသလောဟူသော စောဒနာကိုနှလုံး၌ထားတော်
 မူ၍ သဉ္ဇာတိ ဌာနေတိ အတ္ထော ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထို
 ပါဌ်၏အတ္ထကား-

သဉ္ဇာတိဌာနေ၊ ဖြစ်ရာအရပ်၌။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဿ၊ ထိုသဉ္ဇာတိသဒ္ဓါ၏။
 (သမ္ပန်ထည်)။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဤသဉ္ဇာတိဌာနေ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် သဉ္ဇာတိသဒ္ဓါ၏ အဓိကရဏ
 သာနေကို ပြတော်မူသတည်း။

မနောရမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်တယ်ရှိသော။ အာယတနေ၊ စည်းဝေးရာ၌။
 နိဌာနံ၊ ကို။ ဝိဟင်္ဂမာ၊ ငှက်နှင့်တူကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ သေဝန္တိ၊
 မှီဝဲကုန်၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သမောသရဏေ၊ စည်းဝေးရာ၌။
 ပဝတ္တတိ၊ ၏။ သတိအာယတနေ၊ သတိဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ သတိ၊
 သော်။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ကာရဏေ၌၊ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ အရညာယတနေ၊
 တောကျောင်း၌။ ပဏ္ဏကုဋိသု၊ သစ်ရွက်မိုးသောကုဋိတို့၌။ သမ္ပန္တိ၊ နေကုန်
 ၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ပဏ္ဏတ္တိမတ္ထော၊ နာမပညတ်မျှ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

ကျောင်းဟူသည် နာမ ပညတ်မျှသာတည်း။ ဤ အရညာယတနေ ဟူသောပုဒ်၌ အာယတနသဒ္ဓါသည်လည်း ကျောင်းဟူသောအနက် ကို ဟောသောကြောင့် ပဏ္ဏတ္တိမတ္တေဟု ဆိုသတည်း။

သွာယံ သောအယံ အာယတနသဒ္ဓါ။ သည်။ ဣမံ ဤဆဟိဖဿာယ တနေဟိ ဟူသောပါဌ်၌။ သဉ္ဇာတိအာဒိအတ္ထတ္ထယေဝိ၊ ဖြစ်ရာအရပ် အစ ရှိသောအနက် သုံးပါးအပေါင်း၌လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။

အဘယံကြောင့် အနက်သုံးပါး အပေါင်း၌ပင် သင့်ရလေသနည်း ဟူသောစောဒနာကို နှလုံးထားတော်မူလို၍ စက္ခာဒိတိ။ပ။ အာယ တနာနိဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဟိကသ္မာ၊ကြောင့်။ အတ္ထတ္ထယံဝိ၊ သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊နည်း။ စက္ခာဒိသု၊ စက္ခုဝတ္ထု၊အစရှိသည်တို့၌။ ဖဿပဉ္စကာ၊ဖဿနှင့်တကွ ငါးပါးအပေါင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဉ္ဇာယန္တိ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ (သဉ္ဇာယန္တိသဒ္ဓါသည် သမ္ဗိဏ္ဍန အနက်ရှိ၏)။ သမောသရန္တိ၊စုဝေးကုန် ၏။တနာနိ၊ထိုစက္ခုဝတ္ထု၊အစရှိသည်တို့သည်။ တေသံ၊ထိုဖဿပဉ္စကဖြစ်ကုန် သောတရားတို့၏။ ကာရဏံ၊ဖြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာယတနာနိ၊ မည်ကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဉ္ဇာတိအာဒိ အတ္ထတ္ထယေဝိ ၊ ၌လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ် ဤငါးပါးကို ဖဿ ပဉ္စက ဆိုသည်)။

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ-စက္ခုဝတ္ထု၊စသည်တို့သည် ဖဿပဉ္စကဖြစ်ကုန် သော ဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ရာ စုဝေးရာ ဖြစ်ကြောင်းဟူ၍ ဆရာဆို၏။ ထိုသို့ ဖဿပဉ္စက ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ရာစသည် ဖြစ်လျက် ဖဿ ပဉ္စကာယတနာနိ ဟူ၍ မဟောမူ၍ ဖဿာယတနာနိ ဟူ၍သာ အဘယံကြောင့် ဘုရားသခင် ဟောတော်မူလေသနည်းဟု သူစော ဒနာတွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ ဣမ ပနစသော ဝါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ဣပေန၊ ဤဆဟိဖဿာယတနေဟိ ဟူသော ဝါဌ်၌ကား။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စက္ခုဝိညာဏံ တိဏ္ဍိသင်္ဂတိဖဿောတိ ၊ စက္ခုစ ။ပ။

၁။ အတ္ထတ္ထယေဝိ-၌ ဝိ သဒ္ဓါဖြင့် အာကာရ၊ နိဝါသ၊ အဝိဋ္ဌာနအနက်တို့ကို ပေါင်း၏။ ။ဋီသစ်-၄၆၁။
၂။ သံ ၁-၃၀၀။

ဖဿောဟူ၍။ ပုတ္တေန၊ ဆိုအပ်သော။ ဣမိနာနယေန၊ ဖြင့်။ ဖဿသီသေ
နေဝ၊ ဖဿကို အဦးပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာသို့။ အာရော
ပေတွာ၊ တင်၍။ ဖဿံ၊ ကို။ အာဒိကတွာ၊ အစပြု၍။ ပစ္စယပ္ပရမ္ပရာယ၊
ပစ္စည်းအဆက်ဆက်ဖြင့်။ ဒဿတုံ၊ ငှာ။ ဖဿာယတနာဒိနိ၊ တို့ကို။
ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

ဖုဿ ဖုဿ ပဋိသံဝေဒေန္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ၊ တွေ
ကုန်၍ တွေကုန်၍။ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ခံစားကုန်၏။

အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ- ဖဿ၏သာလျှင် အာရုံကို တွေ့ခြင်းကိစ္စ
ရှိသည်မဟုတ်တုံလော။ ထိုသို့ဖြစ်လျက် စက္ခာယတနစသည်တို့၏လည်း
တွေ့ခြင်းကိစ္စရှိသကဲ့သို့ ဆဖဿာယတနာနိဟု ဟောတော်မူလေ
သနည်းဟု သူစောဒနာတွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ တွေ
စသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

တ္ထေ၊ ဤဆဟိ ဖဿာယတနေဟိ ဟူသောပါဌ်၌။ (စသဒ္ဓါကား ဝါကျာ
ရမ္မတည်း)။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ ဖုသနကိစ္စံဝိယ၊ တွေ့ခြင်းကိစ္စကို
ကဲ့သို့။ ကိဉ္ဇာဝိဝုတ္တံ၊ ရှင့်။ တထာဝိ၊ ထိုသို့ဟောသော်လည်း။ တေသံ၊
ထိုအာယတနတို့၏။ ဖုတနကိစ္စတာ၊ ကို။ နဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်။ ဟိကသ္မာ၊
ကြောင့်။ နဝေဒိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ နဖုသန္တိ၊ ကုန်၊
ဖဿောဝ၊ သည်သာလျှင်။ တံတံအာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဖုသတိ၊ တွေ၏။ (ငါး
လည်းဟူ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ တို့၏။ ဖုသနကိစ္စတာ၊ ကို။ နဝေဒိ
တဗ္ဗာ၊ အပ်။

ထိုသို့ ဖဿ၏သာလျှင် အာရုံကို တွေ့ခြင်းကိစ္စရှိလျက် စက္ခာယတန
စသည်တို့၏ တွေ့ခြင်းကိစ္စ မရှိဘဲလျက် ဖဿကိုသာ မဟောမူ၍
စက္ခာယတန စသည်တို့ကိုလည်း ဟောတော်မူလေသနည်း ဟူသော
စောဒနာကို နှလုံးထားတော်မူ၍ အာယတနာနိ ပန။ ပ။ ဒဿိတာနိ
ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ပနတထာဝိ၊ ထိုသို့ ဖဿသာလျှင် အာရုံကို တွေ့တတ်သော်လည်း။ အာယ
တနာနိ၊ တို့ကို။ ဖဿေ၊ ၌။ ဥပက္ခိဝိတွာ၊ ထည့်၍။ ဒဿိတာနိ၊ ကုန်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။
ဆဖဿာယတန သမ္ဘဝေန၊ ခြောက်ပါးသော ဖဿာယတန ဟူသော
အကြောင်းရှိသော။ ဖဿေန၊ ဖြင့်။ ရူပါဒိနိ၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊
တို့ကို။ ဖုသိတွာ၊ ၍။ တံဒိဋ္ဌိဝေဒနံ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူကို ခံစားခြင်းကို။ ဝိ

သံဝေဒယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဇေ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤမှသာ မှသာ ပဋိသံဝေဒန္တိ ဟူသောပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တေသံ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝေဒနာတိ၊ ဟူသည့်ကား။ ဆယသောယတန သမ္ဘဝါ၊ ခြောက်ပါးသော ယသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ သာဝေဒနာ၊ သည်။ ရူပတဏှာဒိ ဘေဒါယ၊ ရူပတဏှာ စသည် အပြားရှိသော။ တဏှာယ၊ အား။ ဥပနိဿယကောဋိယာ၊ ပကတူပနိဿယ၏ အစွန်းအားဖြင့်။ ပစ္စယော ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တေသံ ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာပနတဏှာ၊ သည်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သော။ ဥပါဒါနဿ၊ အား။ ဥပနိဿယကောဋိယာစေ၊ အားဖြင့်၎င်း။ သဟဇာတကောဋိယာစ၊ သဟဇာတ၏ အစွန်းအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ တူ။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ထဝဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (တထာသဒ္ဓါ နှစ်ပစ္စည်းကိုငင်လေ)။ ကဝေါ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ အား။ ဥပနိဿယကောဋိယာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဧတ္ထ၊ ဤဘဝေါဇာတိယာ ဟူသောပါဌ်၌။ ဇာတိတိပန၊ ဇာတိဟူသည့်ကား။ သဝိကာရာ၊ ဇောက်ပြန်ခြင်းရှိကုန်သော။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ခဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဇာတိ၊ သည်။ ဇရာမရဏဿစေ၊ အား၎င်း။ သောကာဒိနဉ္စ၊ တို့အား၎င်း။ ဥပနိဿယကောဋိယာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား၌။ သင်္ခေပေါ၊ တည်း။ ဝိတ္ထာရတောပန၊ အားဖြင့်ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကထာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စကားကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဣပေန၊ ဤဒိဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌။ အဿ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏။ ပယောဇနမတ္ထံ၊ အကျိုးအမြတ်မျှကို။ ဇေ၊ ဤဆိုလတံ့သော နည်းဖြင့်။

၁။ ဤနေရာ၌ ဥပနိဿယ ပစ္စည်းကိုသာ အသတ်ကြောင့် ထုတ်အပ်သနည်း။ သုခဝေဒနာနှင့်အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည် တဏှာအား အာရမဏမတ္ထ၊ အာရမဏာဗိပတိ၊ အာရမဏပနိဿယ၊ ပကတူပနိဿယ ဟူသော လေးပစ္စည်းဖြင့်၎င်း၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည် အာရမဏမတ္ထ၊ ပကတူပနိဿယဟူသော နှစ်ပစ္စည်းဖြင့်၎င်း ကျေးဇူးပြုသည် မဟုတ်ပါလော၊ မှန်၏။ သို့ပါသော်လည်း ထိုအလုံးစုံသည် ဥပနိဿယ၌သာ အတွင်းဝင်သည်ဖြစ်သောကြောင့် ဤကဲ့သို့ ထုတ်သော်လည်းအပ်လေသည်။ အတွင်းဝင်ပုံကို ဒီသစ် ၄၆၄-၌ ကြည့်၍ယူပါလေ။

ဝေဒိတဗ္ဗံ၏။ ဟိံ တံ ပယောဇနံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံနည်း။ ဝဇ္ဇကထံ၊ ဝဋ်စကားကို။ ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူသော။ ဘဝံ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣတော၊ ဤကာလမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နာဟောယိ၊ မဖြစ်ဘူးလေ။ အထပစ္ဆာ၊ မှ။ သမဗ္ဗဝိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပုရိမာ၊ သော။ ကောဋီ၊ သည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝေဉ္ဇ၊ ဤသို့မူကား။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ တထာဂတေန၊ သည်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အထစပံန၊ အဘယ်သို့ ဆိုအပ်သနည်းဟူမူကား။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဤအာသဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဝိဇ္ဇာသိသေနဝံ၊ အဝိဇ္ဇာကို အဦးပြုသဖြင့် ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဘဝတဏှာယ၊ ၏။ ပုရိမာ၊ သော။ ကောဋီ၊ သည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ပ။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝတဏှာ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တဏှာသိသေနဝံ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပုရိမာ၊ သော။ ကောဋီ၊ သည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ပ။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ တဏှာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ရူပဘဝမြဲ၏ ဟူသောအယူသည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိသိသေနဝံ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝေဒနာရာဂေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိယော၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို။ ကထေတွာ၊ ဖြေတော်မူပြီး၍။ (ဟောတော်မူပြီး၍ သည်းဟူ)။ ဝေဒနာမူလကံ၊ ဝေဒနာလျှင် မူလရှိသော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တေန၊ ထိုဝေဒနာမူလရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဟောခြင်းဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော စကားကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်း။ ဧတေ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ ထိုသို့မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဣဒံဒဿနံ၊ ဤမိစ္ဆာအယူကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဘဝေသုစ၊ ဘဝတို့၌၎င်း။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ယောနိသုစ၊ ယောနိတို့၌၎င်း။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဂတိသုစ၊ လို၌၎င်း။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိသုစ၊ တို့၌၎င်း။ နဝသု၊ ကုန်သော။ သတ္တာဝါသေသုစ၊ သတ္တာဝါသတို့၌၎င်း။ ဣတော၊ ဤမည်သောဘဝမှ။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝ၌။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဧတ္ထော၊ ထိုဘဝမှ။ ဣ၊ ဤဘဝ၌။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သန္တာဝန္တော၊ ထိုမှဤမှ ပြေးကုန်

၁။ ဇီသစ်၌။ ဟိသဒ္ဓါသည် ကာရကအနက်ကို ထွန်းပြသည်ဟု မိန့်ဆို၏။

သည်ဖြစ်၍။ သံသရန္တာ၊ ထိုမှဤမှ ပြောင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယန္တေ၊
ယန္တရား၌။ ယုတ္တဂေါဏောဝိယစ၊ ကသောန္တားကဲ့သို့၎င်း။ ယန္တေ၊
တိုင်၌။ ဥပနိဗန္ဓကုတ္တုဇ္ဇောဝိယစ၊ ဖွဲ့၍ထားသောကြက်ကဲ့သို့၎င်း။ ဝါတေ
န၊ ပြင်းစွာသောလေကြောင့်။ ဝိပွန္နဋ္ဌနာဝါဝိယစ၊ ပျက်သောလှေကဲ့သို့
၎င်း။ ဝဇ္ဇဒုက္ခမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ အနုပရိဝဇ္ဇန္တိ၊ အစဉ်လည်ရကုန်၏။
ဝဇ္ဇဒုက္ခတော၊ မှ။ သီသံ၊ ကို။ ဥက္ခိပိတုံ၊ ၄၁။ နသက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိဇုဒံ
ဝစနံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။

ဝိဝဇ္ဇကထာဒိ

၁၄၅။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာမိဋ္ဌာနံ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်လျှင်
ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသော။ ဝဇ္ဇံ၊ ဝဋ်တရားကို။ ကထေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ယုတ္တ
ယောဂဝိက္ခုအမိဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းတည်းဟူသော လုံ့လနှင့်
ယှဉ်သောရဟန်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝိဝဇ္ဇံ၊ ဝဋ်မှကင်း
ခြင်းကို။ ဒသေန္တော၊ ဖြစ်၍။ ယတောခေါ အိက္ခဝေ အိက္ခုတိအာဒိ၊ ကို။
အာဟ၊ ဩ။ တတ္ထ၊ ထိုယတောခေါအစရှိသောပါဌ၌။ ယတောတိ၊ ဟူသည်
ကား။ ယဒါ၊ ဤ။ ဆန္တံ ဖဿာယတနာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။
ယေဟိဖဿံယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဖုသိတွာ၊ ၍။ ပဋိသံဝေဒယမာနာနံ၊ ခံစား
ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ၊ မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဝဇ္ဇံ၊
သည်။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ တေသံယေဝ ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ၊ ထိုခြောက်ပါးကုန်
သော ဖဿာယတနတို့၏သာလျှင်။ သမုဒယန္တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ အဝိဇ္ဇာ
သမုဒယာ စက္ခုသမုဒယောတိအာဒိနာ၊ အဝိဇ္ဇာ ။ပ။ စက္ခုသမုဒယော
အစရှိသော။ (နယေန ဌစင်)။ ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေန၊
ဖြင့်။ ဖဿာယတနာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယာဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းစသည်တို့ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဖဿသမုဒယာ ဖဿ
နိရောဓတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိဇုဒံ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဤသို့သော အဆုံး
အဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ မနာယတနေ၊ ဌ။ နာမရူပသမုဒယာ နာမရူပ
နိရောဓတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ မိစ္ဆာအယူရှိ
သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဋ္ဌိမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ အယံဝန

ဘိက္ခု၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌ လုံ့လပြုသောရဟန်းသည်ကား။ မိဋ္ဌိ၊ ကို၎င်း။
 မိဋ္ဌိတော၊ ထက်။ ဥတ္တရိတရံ၊ အထူးသဖြင့် မြတ်သော။ သီလ သမာဓိ
 ပညာ ဝိမုတ္တိ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို၎င်း။ ဇာနာတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာဝအရဟတ္တာ၊ တိုင်အောင်။ ဇာနာတိ၊ ၏။

အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သိသနည်းဟူသော ဇောဒနာကို နှလုံးထား၍
 ဝိဇာသဝေ၊ ဇာနာတိ အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏
 အတ္ထကား -

ဝိဇာသဝေ၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ အနာဂါမိ၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။
 သကဒါဂါမိ၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ သောတာပန္နော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။
 ဗဟုဿုဟော၊ များသောသင်ခြင်း နာခြင်းရှိသော။ ဝန္တရော၊ ကျမ်းဝန်
 ကို ဆောင်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ အာရဒ္ဓဝိပဿကော၊
 အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသော ရဟန်းသည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပန
 တထာပိ၊ ထိုသို့အနာဂါမိ ။ပ။ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည် သိသော်လည်း။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာကို။ အရဟတ္တနိက္ခဋ္ဌေနော၊
 အရဟတ္တဖိုလ်ကို အထွဋ်ပြုသဖြင့်သာလျှင်။ နိဋ္ဌာပိတာ၊ ပြီးစေအပ်၏။

အလုံးစုံသော မိစ္ဆာအယူတို့ကို ဒေသနာကွန်ယက်ဖြင့်
 အုပ်မိပုံ

၁၄၆။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိဝဇ္ဇံ၊ ကို။ ကထေတွာ၊ ဤ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဒေသနာ
 ဇာလ ဝိမုတ္တော၊ ဒေသနာတည်းဟူသော ကွန်ယက်မှလွတ်သော။ မိဋ္ဌိ
 ဂတိကောနာမ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ
 ဣမဿ အတ္ထဿ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၁။ ပုန၊ မှန်။ ယေဟိကေစိဘိက္ခဝေတိ
 ဣတိအာဒိဝစနံ၊ ကို။ အာရတိ၊ ၏။ (ဣတိသဒ္ဓါ အာဒိအနက်ရှိ၏)။
 တတ္ထ၊ ထိုယေဟိကေစိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသောပါဌ်၌။ အန္တောဇောလိကဇာတိ၊
 ဟူသည်ကား။ ဧတေမိဋ္ဌိဂတိကာ၊ ဟိုသည်။ (ကတ္တားထည့်)။ မယှံ၊ ၏။
 ဣမဿ ဒေသနာဇာလဿ၊ ဤဒေသနာတည်းဟူသော ကွန်ယက်၏။
 အန္တောယောဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ ဂတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ကတာဟူ၍
 လည်း ပါဌ်ရှိ၏။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဟုသမ္ပနံ၊ ကတာရှိသော ပါဌ်
 သည် သင့်မြတ်၏)။ ဧတ္ထ သိတာဝေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧတေ မိဋ္ဌိဂတိကာ၊
 ဟိုသည်။ မမ၊ ၏။ ဧတသ္မိံ ဒေသနာ ဇာလေ၊ ဤ။ သိတာ နိသိတာ
 အဝသိတာဝ၊ နစ်ကုန်သည် သာလျှင်။ (ဝင်ကုန်သည်သာလျှင် လည်းဟူ)။

ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ၊ ပေါ်ကုန်သော်လည်း။ မမ၊ ၏။ တေသ္မိ
ဒေသနာဇာလေ၊ ဤ။ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ၊ ပေါ်ကုန်၏။ ကိံကော အဓိပ္ပာယ်ော၊ ကို။
ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ တေဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ တို့သည်။
အဝေ၊ အောက်သို့။ ဩသီဒန္တာဝိ၊ နှစ်ကုန်သော်၎င်း။ ဥဒ္ဓါသို့။ ဥဂ္ဂန္တန္တာဝိ၊
တက်ကုန်သော်၎င်း။ မမ၊ ၏။ ဒေသနာဇာလေ၊ ဤ။ သိတာဝ၊ ဝင်ကုန်
သည်သာ။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဩသီဒန္တမ၊ အောက်သို့လည်း သက်ကုန်၏။
ဥဂ္ဂန္တန္တမ၊ အထက်သို့လည်းတက်ကုန်၏။ ဣတိအယံ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ကို။
ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဥဂ္ဂန္တန္တမာတိဟု ရှိလိုသည်။)။ ဧတ္ထပရိယာ
ပန္နာတိ၊ ဟူသည်ကား။ မယံ၊ ၏။ ဧတ္ထဒေသနာဇာလေ၊ ဤ။ ပရိယာပန္နာ၊
အကျုံးဝင်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုငါ၏ဒေသနာ တည်းဟူသော ကွန်ယက်
နှင့်။ အာမဇ္ဈ၊ စပ်ကုန်၏။ အန္တောဇာလိဂတာ၊ ဒေသနာတည်းဟူသော
ကွန်ယက်၏အတွင်း၌ တည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ၊
ပေါ်ကုန်သော်လည်း။ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ၊ ပေါ်ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဒေသနာတည်း
ကုသောကွန်ယက်၌။ အသင်္ဂဟိတော၊ ပေါင်း၍မယူအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတိ
ဇာနာမ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ နအတ္ထိ၊ ရှိသည်မဟုတ်။
(ဣတိကား ပရိယမာပန)။

သုခုမန္တိကေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဏ္ဌအန္တိကေန၊ သိမ်မွေ့သော
အပေါက်ရှိသော။ သုခုမန္တိဋ္ဌေန၊ သော။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော
၏။ (ဟိကား ဝိတ္ထာရ ဇောတကတည်း)။ ကေမဇ္ဇောဝိယ၊ တံငါကဲ့သို့။
တဂဝါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဇာလံဝိယ၊ ကွန်ယက်ကဲ့သို့။ ဒေသနာ၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပရိတ္ထဥဒကံဝိယ၊ နည်းသောရေရှိသော အိုင်ကဲ့သို့။ ဒေသ
သဟံသမိ လောကဓာတု၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
ဩဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော။ ပါဏာဝိယ၊ သတ္တဝါတို့ကဲ့သို့။ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိ
ဂတိကာ၊ ခြောက်ကျိပ် နှစ်ယောက်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အပ်ကုန်၏။ တိရေ၊ ကမ်းနား၌။ ဌတွာ၊ ရှိ။ ဩလော
ကေန္တဿ၊ ကြည့်သော။ တဿ၊ ထိုတံငါ၏။ (ဒဿနံ၌စပ်)။ ဩဠာရိကာ
နံ၊ ကုန်သော။ ပါဏာနံ၊ တို့ကို။ (ဒဿနံ၌ ဘာဝသာနေအယှဉ် ဆဋ္ဌိကံ
စပ်။ တို့၏ဟု ယောဇနာ၍ ဘဝ၌သော်လည်းစပ်ပါလေ)။ အန္တောဇာလိ
ဂတာ သာဝဒဿနံဝိယ၊ ကွန်ယက်၏ အတွင်း၌ တည်သည်၏အဖြစ်ကို
မြင်သကဲ့သို့။ တဂဝတော၊ ၏။ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိဂတာနံ၊ တို့ကို။ (တို့၏လည်းဟူ)။
ဒေသနာဇာလဿ၊ ၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဂတာသာဝဒဿနံ၊ တည်သည်

၏အဖြစ်ကိုမြင်ခြင်းကို။ ခဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိဇေဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာစကား၌။
ဩပမ္မသံသန္တနံ၊ ဥပမာ ဥပမေယျ ဦးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၄၇။ ဇေဝံ၊ သို့။ ဒွါသဋ္ဌိယာ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါး အတိုင်းအရှည်
ရှိကုန်သော။ ဣမာဟိ ဗိဋ္ဌိဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ သဗ္ဗဗိဋ္ဌိနံ၊ ထို၏။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊
ပေါင်း၍ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဗိဋ္ဌိဂတာနံ၊
မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဧကသ္မိံ၊ တပါးသော။ ဒေသနာ
ဇာလေ၊ ၌။ ပရိယာပန္နဘာဝံ၊ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒေသတ္တာ၊
ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အတ္ထနော၊ ၏။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတယောက်သော မိစ္ဆာ
အယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ အပရိယာပန္နဘာဝံ၊ ကို။ ဒေသတုံ၊ ငှာ။ ဥန္တိန္နံ၊ ပ။
ကာယောတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဥန္တိန္နံသဝနေတ္ထိ
ကော အစရှိသောပါဌ၌။ ဧတာယရဇ္ဈယာ၊ ထိုကြိုးဖြင့်။ သတ္ထေ၊ ထိုကို။
နယန္တိ၊ ဝင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဝင်ကြောင်းဖြစ်သည်၏ သတ္ထိ
ကြောင့်။ သာရဇ္ဈ၊ သည်။ နေတ္တိ၊ မည်၏။ နယန္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂီဝါ
ယံ၊ လည်၌။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ အာကနန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏။ ဧတံ၊ နေတ္တိဟူသော
ဤအမည်သည်။ ရဇ္ဈယာ၊ ကြိုး၏။ နာမံ၊ တည်း။

နေတ္တိဟူသည် ကြိုး၏အမည်ဟု ဆရာဆို၏။ ဤသဝနေတ္တိဟူသောပုဂ္ဂို
လ်၌ ကြိုးကိုပင်နေတ္တိဟု လိုအပ်လေသလောဟု သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍
ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာ ဣပေနစသောပါဌကို မိန့်သတည်း။ ထို
ပါဌ၏အတ္ထကား-

ဣပေန၊ ဤသဝနေတ္တိဟူသောပါဌ၌ကား။ နေတ္တိသဒိသတာယံ၊ ကြိုးနှင့်
တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဝတဏှာ၊ ကို။ နေတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊
၏။ (နေတ္တိ ပိယာတိ နေတ္တိဟု ဥပမာတမ္ဘိတ်ပြုစေလိုသည်)။

အသယံကြောင့် သဝတဏှာသည် ကြိုးနှင့် တူသနည်း ဟူသော
စောဒနာကို ဖြေတော်မူလို၍ သာယံ။ပ။ ဣမနေတိတိ သဝနေတ္တိ
ဟူသောပါဌကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ၏အတ္ထကား-

သာ၊ ထိုသဝတဏှာသည်။ မဟာဇနံ၊ ကို။ ဂီဝါယံ၊ ၌။ ဗန္ဓိတွာ၊ ၍။ တံတံ
ဘဝံ၊ သို့။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေတိဗ္ဗုဒ္ဓိနတိ၊ ရောက်စေတတ်၏။ ဣတိ

၁။ နေတ္တိသဒိသတာယံ၏ ဣမိနာ သဒိသဝေါဟာရံ ဥပမာတမ္ဘိတံဝါ
ဒေသတိ။ ။ဋီသစ်-၄၇၀။

၂။ ဂီဝါယာတိတ္ထေ မဟာဇနာနန္တိ သမ္ပန္နိနိဋ္ဌေသော နေတိတ္ထောပိ ကမ္မ
တာဝေန သမ္ပုဋ္ဌိတဗ္ဗော၊ မှီသဋ္ဌဿ ဌိတိန္ဒိကတ္တာ အာချာတပယောဂေစ ဗဟု
လံ သာမိဝစနဿ ကတ္ထုဗ္ဗုဒ္ဓိဗ္ဗုဒ္ဓိဇောတကတ္တာ။ ။ဋီသစ်-၄၇၁။

၃၀၀ သုတ်သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝနေတ္တိ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာသဝတဏှာ၊
သည်။ နေတ္တိသဒိသာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤသို့သမ္ပန်)။ သံ၊ အဝနေတ္တိ၊
ထိုသဝတဏှာကို။ အဿအနေနံ၊ သဝတော၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်။
အရဟတ္တမဂ္ဂသတ္တေန၊ အရဟတ္တမဂ်တည်းဟူသော သန်လျက်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓိန္ဒာ၊
ဖြတ်အပ်ပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောသဝဂါ၊ သည်။ ဥဒ္ဓိန္ဒအဝနေတ္တိ
ကော၊ မည်၏။ (ဗဟုဗ္ဗိဟိ တည်း။ နေတ္တိကောံ၌ က အက္ခရာကား
အာဂုံတည်း။)

ကာယဿ ဘေဒါဥဒ္ဓန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာယဿ၊ ရူပကာယ၏။ ဘေဒ
တော၊ ပျက်သည်မှ။ ဥဒ္ဓါ၊ အထက်၌။ (တနည်းကား)။ ကာယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ
၏။ ဘေဒတော၊ ပျက်သည်မှ။ ဥဒ္ဓါ၊ ၌။ ဇီဝိတပရိယာဒါနာတိ၊ ဟူသည်ကား။
ဇီဝိတိန္ဒြေယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ သဗ္ဗသော၊ အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့်။
ပရိယာဒိန္ဒြေတ္တာ၊ ပရိက္ခိဏတ္တာ၊ ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ ဖန်။
အပ္ပဋိသန္ဓိကဘာဝါ၊ ပဋိသန္ဓေတဖန်ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ န ဓံ၊ ဒက္ခန္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။ တံတထာ
ဂတံ၊ ကို။ ဒေဝါ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ မနုဿာဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ န ဒက္ခိယန္တိ၊
မမြင်ရကုန်လတ္တံ့။

ဒက္ခန္တိ၌ အန္တိဝိတတ် ဤအရာ၌ အပ္ပကနည်းအားဖြင့် အနာဂတ်၌
ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိစေခြင်းငှာ ဒက္ခိယန္တိဟု ဖွင့်တော်မူသတည်း။
တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ (ကတ္တားထည့်)။ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ၊
ကမ္မဇရပ် အကြွင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂမိဿတိ၊ ရောက်လတ္တံ့။ ဣတိ
အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

☞ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေဟိ ဥပမာယံပန၊ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဟူသော
ဤဥပမာ၌ကား။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ သံသန္ဓနံ၊ ဥပမာ ဥပမေယျ
နှီးနှောခြင်းတည်း။ သံသန္ဓနံ၊ သည်။ ဟိ ကထံ ဟောတိ၊ နည်း။ အဗ္ဗ
ရက္ခောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ကာယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
ရက္ခော၊ ၌။ ဇာတမဟာဝဇ္ဇောဝိယ၊ ကြီးစွာသော အညွှာဖြစ်သကဲ့သို့။ တံ၊
ထိုငါဘုရားကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပုဗ္ဗော၊ ၌။ ပဝတ္ထတဏှာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
တသ္မိဝဇ္ဇော၊ ထိုသရက်ညွှာ၌။ ဥပနိဗန္ဓာ၊ ဖွဲ့အပ်သော။ ပဉ္စပတ္တဒ္ဓါဒသ

၁။ ကာယ ဟူသည် ရုပ်တရား နာမ်တရား အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော
အတ္ထဘောတည်း။

ပတ္တ အဋ္ဌာရသပတ္တ ပရိမာဏာ၊ မှည့်ပြီးသော ငါးလုံးသော အသီး
 မှည့်ပြီးသော တဆဲ့နှစ်လုံးသောအသီး မှည့်ပြီးသော တဆဲ့ရှစ်လုံးသော
 အသီး အပိုင်းအခြားရှိသော။ အမ္ဘဝိဏ္ဏိဝိယ၊ သရက်ခိုင်ကဲ့သို့။ တဏှာယ၊
 သည်။ သတိ၊ ရှိလေသော်။ တဏှာပနိဗန္ဓနာ၊ တဏှာတည်းဟူသော
 နှောင်ဖွဲ့ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ အာယတိံ၊ ဤ။ နိဗ္ဗတ္တနကာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့
 ကုန်သော။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို၎င်း။ ဇ္ဇါဒသာယတနာနိစ၊ တို့ကို၎င်း။
 အဋ္ဌာရသဓာတုယောစ၊ တို့ကို၎င်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ တသ္မိဝဏ္ဏေ၊ ထို
 သရက်သီးအညှာသည်။ ဆိန္ဓေ၊ ပြတ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။
 တာနိအဗ္ဗာနိ၊ ထိုသရက်သီးတို့သည်။ တဒန္တယာနိ တံဝဏ္ဏံယေဝ အနု
 ဂတာနိ၊ ထိုသရက်သီးအညှာသို့သာ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ
 ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝဏ္ဏဆိန္ဒာယ၊ အညှာပြတ်သည်ရှိသော်။ ဆိန္ဒာနိ
 ယေဝ၊ ပြတ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ တဝနေတ္ထိဝဏ္ဏဿ၊ တဏှာတည်းဟူသော
 အညှာ၏။ အနုပစ္ဆိန္နတ္တာ၊ အရဟတ္တမဂ် တည်းဟူသော သန်လျက်ဖြင့်
 မဖြတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတိံ၊ ဤ။ ယေ ပဉ္စက္ခန္ဓာစ၊
 တို့သည်၎င်း။ ယာနိ ဇ္ဇါဒသာယတနာနိစ၊ တို့သည်၎င်း။ ယာအဋ္ဌာရသ
 ဓာတုယောစ၊ တို့သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။
 ဟေဓမ္မော၊ တို့သည်။ တဒန္တယာ တံဘဝနေတ္ထိ အနုဂတာ၊ ထိုဘဝတဏှာသို့
 အစဉ်လိုက်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာယ၊ ထိုဘဝ
 တဏှာကို။ ဆိန္ဒာယ၊ အရဟတ္တမဂ်တည်းဟူသောသန်လျက်ဖြင့် ဖြတ်အပ်
 သည်ရှိသော်။ ဟေဓမ္မော၊ ထိုခန္ဓာအစရှိကုန်သော တရားတို့သည်။ ဆိန္ဒာ
 ယေဝ၊ ပြတ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

တသ္မိမ္ဗိရက္ခေ၊ ထိုသရက်ပင်သည်လည်း။ (မတေဉ္စစင်)။ မဏ္ဍုကံ
 ကဏ္ဍက ဝိသသမ္ပဿံ၊ ဖားရိုး လိပ်ကျောက်ဆူး အဆိပ် အတွေ့ကို။
 အာဂမ္မ၊ ဤ။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ သုဿိတွာ၊ ခြောက်၍။ မတေ၊ သေသည်
 ရှိသော်။ ဣမသ္မိဌာနေ၊ ဤ။ ဝေရူပေါနာမ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ရက္ခော၊
 သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေါဟာရမတ္ထမေဝ၊ ဤမျှသည်သာ

၁။ သကဏ္ဍကော အသောရိ သတ္တော ဣဓ မဏ္ဍုကောနာမ၊ ယော ပါသာဏ
 ကစ္ဆပေါတိ ဝေါဟာရန္တိ၊ တဿ နဂုံဌေ အဂ္ဂကောသိယံ ဌိတော ဣန္ဒကောတိပိ
 ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ ဝိသမတ္တက၊ ကဏ္ဍကန္တိပိ ဧကေ။

၃၉၀ သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံရက္ခံ၊ ကို။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူ
သည်။ နပဿတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယံ၊
အရိယာမဂ်တည်းဟူသောအတွေ့ကို။ အာဂမ္မ၊ ဤ။ တဏှာသိနေဟဿ၊
တဏှာတည်းဟူသော အစေး၏။ ပရိယာဒိန္နတ္တာ၊ ခန်းခြောက်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ပြင့်။ သုဿိတျာရိယ၊ ခြောက်သကဲ့သို့။ ဣမသ္မိံ
ကာယေ၊ သည်။ ဘိန္ဒေ၊ ပျက်သည်ရှိသော်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ မှ။
ဥဒ္ဓံ၊ ဤ။ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တံတထာဂတမ္ပိ၊
ကိုလည်း။ ဒေဝမနုဿာ၊ တို့သည်။ န ဒက္ခန္တိ န ဒက္ခိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။

တထာဂတမ္ပိ အဝိသဒ္ဓါကား ဂရဟာတည်း။ ထိုအဝိသဒ္ဓါဖြင့် ငါ
ဘုရား ကိုသော်လည်း မမြင်ရကုန်၊ တပါးသောသူတို့လိုကား ဆိုတွယ်
မရှိပြီ၊ ဤသို့သော သဘောအနက်ကို ပေါင်း၏။

ဝေရူပဿနာမ၊ ဤ သဗ္ဗညု အမည်ရှိသော။ သတ္ထုနော၊ ဘုရား၏။ ဣဒံ
သာသနံကိရ၊ ဤအဆုံးအမဖြစ်သတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟာရမတ္ထမေဝ၊
လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတုံ၊
ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်အကြွင်းမရှိသော နိဗ္ဗာနဓာတ်သို့။ ပါပေတွာ၊ ဤ။ ဒေဝ၊
နံ၊ ကို။ နိဗ္ဗပေသိ၊ ၏။

၁၄၀။ ဧဝံပုဗ္ဗေ အာယသ္မာ အာနန္ဒောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤမြဟ္မဇာလသုတ်ကို။ ပုတ္တေ၊ ဟော
တော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ (သမန္ဓာဟရိတွာ ဒိပေတွာ စိန္တေတွာ ဟူသော
ဤသုံးပုဒ်တို့၌ လက္ခဏစပ်)။ ယေရော၊ အာနန္ဒာသည်။ အာဒိတော၊ မှ။
ပဋ္ဌာယ၊ ဤ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ သမန္ဓာဟရိတွာ၊ နှလုံး၌ထား၍။ ဧဝံ၊
ဤသို့ ဆိုခဲ့တိုင်း။ ဗုဒ္ဓဗလံ၊ ဘုရားသခင်၏ ဉာဏ်တော် တည်းဟူသော
အားကို။ ဒိပေတွာ၊ ပြ၍။ ကထိတသုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သောသုတ်၏။
နာမံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ဟန္တ၊ ယခု။ အဿ
သုတ္တဿ၊ ၏။ နာမံ၊ ကို။ (ဓာတ်ကံထည့်)။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ (ကာရိတ်ကံထည့်
ပါ)။ ဂဏှာပေဿာမိ၊ ယူစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ဤ။ ဘဂဝန္တံ၊
ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ဤအတ္ထရိယံ ဘန္တေ အတ္တုတံဘန္တေ အစရှိသော စကား
ကို။ အဝေါစ၊ ၏။

၁။ ဗုဒ္ဓဗလန္တိ ဗုဒ္ဓါနံ ဉာဏဗလံ။ ။ ဇီဝိတိ-၄၇၀။

တသ္မာ တိဟ တန္တိ အာဒိယု၊ ဟိန္ဒု။ အယံ၊ ဤသို့ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။
 အတ္ထယောဇနာ၊ ခြင်းတည်း။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ
 ဓမ္မပရိယာယေ၊ ဤတရားဒေသနာ၌။ ဣမတ္ထောပိ၊ ဤပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော
 အကျိုးကို၎င်း။ ပရတ္ထောပိ၊ တမလွန်ဖြစ်သော အကျိုးကို၎င်း။ ဝိတတ္ထော၊
 ခွဲဝေအပ်၏။ (ဤအာနန္ဒ ယသ္မာ။ ပ။ ဝိတတ္ထော ဟူသောပါဌ်ကို အနိယတ်
 အလိုငှာ အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်သတည်း)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာနန္ဒ၊
 အာနန္ဒာ။ တံ၊ သည်။ ဣဟ၊ ဤငါတုရား သာသနာတော်၌။ (တိဟ၌
 တကား အာဂုံတည်း)။ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ကို။ အတ္ထဇာလန္တိပိ၊ အတ္ထဇာလ
 ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လော။ (နံကား နိပါတ်မျှသာ အနက်မရှိ)။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ ဓမ္မပရိယာယေ၊ ၌။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ တန္တိဓမ္မာ၊
 အစဉ်ဖြစ်သော ဓမ္မတို့ကို။ ကထိတာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ ဓမ္မပရိ
 ယာယံ၊ ကို။ ဓမ္မဇာလန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊ လော။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဧတ္ထ ဓမ္မပရိယာယေ၊ ၌။ သေဋ္ဌဋ္ဌေန၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မြဟ္မံ၊
 မြဟ္မဟု ဆိုအပ်သော။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကို။ ဝိတတ္တံ၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ နံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ကို။ မြဟ္မဇာလန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဓာရေဟိ၊
 လော။

မြဟ္မသဒ္ဓါသည် ဗေဒင် မြဟ္မာ ပဉ္စသီ မြဟ္မဝိဟာရတရား အမြတ် ဤ
 အနက်တို့၌ ဖြစ်၏။ ဤအရာ၌ကား မြတ်သောအနက်ကို ဟောသကည်း
 ဟုသိစေခြင်းငှာ သေဋ္ဌဋ္ဌေန ဟူသော ဝိသေသနကို ဆိုသတည်း။
 အမြတ်ဟူသည်လည်း သဗ္ဗညုတညာဏ်တည်းဟု သိစေခြင်းငှာ မြဟ္မံကို
 သဗ္ဗညုတညာဏ်ဟု မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား-

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထဓမ္မပရိယာယေ၊ ၌။ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယော၊ တို့ကို။ ဝိတတ္ထော၊
 အပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဇာလန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ နံ ဓမ္မပရိယာယံ၊
 ကို။ ဓာရေဟိ၊ လော။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ကို။ သုတ္တာ၊
 ၍။ ဒေဝပုတ္တမာရမ္ပိ၊ ဒေဝပုတ္တမာရ်ကို၎င်း။ ခန္ဓမာရမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ မစ္စမာ
 ရမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ ကိလေသမာရမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ မဒ္ဓိတံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ။ သတ္တာ၊
 ၍။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနတ္တရော၊ သော။ သင်္ခါမဝိဇယောတိပိ၊ စစ်မြေ
 အရပ်၌ရန်သူကို အောင်တက်သော သူရဲကောင်းကြီးနှင့်တူ၏ ဟူ၍လည်း။
 နံဓမ္မပရိယာယံ၊ ကို။ ဓာရေဟိ၊ လော။ ဣတိအယံ အတ္ထယောဇနာ၊ ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၍။

ဓမ္မပရိယာယံ၌ပရိယာယသဒ္ဓါကား အကြောင်းအလှည့် အစဉ် ဒေသ
နာ အနက်ဟို့၌ ဖြစ်၏။ ဤအနက်ဟို့တွင် ဒေသနာဟူသောအနက်၌
ဖြစ်၏။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အဝေါစ၌စပ်)။
နိဒါနာဝသာနတော၊ နိဒါန်း၏ အဆုံးမှ။ ပတုတိ၊ ဤ။ ယာဝအနတ္တရော
သင်္ဂါမဝိဇ္ဇယောတိဝိ နံ ဓာရေဟိတိ၊ အနတ္တရော။ ပ။ ဓာရေဟိတိုင်အောင်။
(ယာဝသဒ္ဓါ ပရိစ္ဆေဒအနက်ရှိ၏)။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ ပရေသံ၊
သူတပါးတို့၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အလန္တနေယျပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကိုရခြင်းငှာ
စွမ်းနိုင်ခဲ့သော။ ပရမဂန္တိရံ၊ အသွန်နက်နေသော အဆုံးအဖြတ်ရှိသော။
ဣဒံသုတ္တန္တံ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို။ (အဝေါစ၌စပ်လေ)။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊
ကို။ ပကာသေန္တော၊ ထင်ရှားပြတော်မူသည်ဖြစ်၍။ သူရိယော၊ နေမင်း
သည်။ အန္ဓကာရံ၊ အမိုက်ကို။ ဝိဓမ္မေတိဝိယ၊ ဖျောက်သကဲ့သို့။ ဒိဋ္ဌိဂတမ
ဟန္တကာရံ၊ မိစ္ဆာအယူတည်းဟူသော ကြီးစွာသော အမိုက်ကို။ ဝိဓမ္မ
န္တော၊ ဖျောက်သည်ဖြစ်၍။ အဝေါစ၊ ၏။

၁၄၉။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခုတိ၊ ဟူသည်ကား။ တေဘိက္ခု၊ တို့သည်။
အတ္တမနာ သကမနာ၊ မိမိတို့၏စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓဂတာယ၊ ဘုရား
လျှင်အာရုံရှိသော။ ဝိတိယာ၊ ဖြင့်။ ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ၊ ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ
ကုန်သည်။ ဟုတွာ၍၊ ဣတိအယံ အဓိပ္ပါယော၊ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဘဂဝတောဘာသိတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိစိတြ
နယံ ဒေသနာ ဝိလာသယုတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်စွာသော နည်းရှိသော ဒေသနာ
၏ တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ (ဣဒံ သုတ္တံ၌ ဝိသေသနစပ်)။ ကရဝိ
ကရတမဉ္ဇုနာ၊ ကရဝိက်ငှက်မင်း၏ အသံကဲ့သို့ သာယာစွာထသော။
ကဏ္ဍသုခေန၊ နား၌ သာယာစွာထသော။ ပဏ္ဍိတဇနဟဒယာနံ၊ ပညာရှိ
သောသူတို့၏ နှလုံးတို့ကို။ (အဘိသေက၌စပ်)။ အမတာဘိသေက သဒ္ဓိ
သေန၊ အမြိုက်ရေစင်ဖြင့် သွန်းသည်နှင့်တူထသော။ ဗြဟ္မဿရေန၊ ဗြဟ္မာ
မင်း၏အသံနှင့်တူသော အသံတော်ဖြင့်။ ဘာသမာနဿ၊ ဟောတော်မူ
သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝစနံ၊ စကားတော်ဖြစ်သော။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ကို။
(အဘိနန္ဒန္တိဟူသော ကြိယာကိုငဲ့၍ ကံအနက်လောဘနာ)။ အဘိနန္ဒန္တိတိ၊
ဟူသည်ကား။ အနုမောဒိသုစေဝ၊ ဝမ်းလည်းမြောက်ကုန်ပြီ။ သမ္ပုဋိန္ဒိ
သုစ၊ ကောင်းပြီဟူ၍လည်း ဝန်ခံကုန်၏။

၁။ အဘိနန္ဒန္တိ-သဒ္ဓမ္မ။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ်

၁၂၁

အဘိနန္ဒန္တိ အန္တိဝိဘတ်၏ အတိတ်အနက်၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို ထိစေခြင်းငှာ အနုမောဒိံသု သမ္ပဒိန္တိံသု ဟု အတိတ် ဝိဘတ်နှင့် ဖွင့်တော်မူသတည်း။

အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာ-သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗတပုဒ်သာဖြစ်လျက် အနုမောဒိံသု သမ္ပဒိန္တိံသုဟု ကြိယာနှစ်ပုဒ်ဖြင့် ဖွင့်တော်မူခြင်းသည် အသို့လျှင် သင့်ပါအံ့နည်းဟု သူစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ အယဉ်စသော ပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား-

အနုမောဒိံသု သမ္ပဒိန္တိံသုတိ၊ အနု။ ပ။ သုဟူ၍။ ယံဝစနံ၊ ကိ။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ အယံ အဘိနန္ဒသဋ္ဌေါ၊ သည်။ အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ တဏှာယမ္ပိ၊ တဏှာ၌ လည်း။ အာဂတော၊ လာ၏။ အဘိနန္ဒတိ၊ အလွန်နှစ်သက်၏။ အဘိဝဒ တိ၊ အလွန်ချီးမွမ်း၏။ အန္ဓမေဝ။ ပ။ မာနုသာတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဥပဂမ နေဝိ၊ ကပ်ခြင်း၌လည်း။ အာဂတော၊ ၏။ ဥဘယေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဗဒေ မာနုသာ၊ တို့သည်။ အန္ဓမေဝ၊ အစာသို့သာလျှင်။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ ကပ် ခုန်၏။

စိရပ္ပဝါယိံ။ ပ။ အာဂတန္တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ သမ္ပဒိန္တိနေဝိ၊ ဝန်ခံခြင်း ၌လည်း။ အာဂတော၊ ၏။ စိရပ္ပဝါယိံ၊ ကြာမြင့်စွာ ကွေကွင်းခြင်းရှိသ သော။ ဒုရတော၊ မှ။ သောတ္ထိံ၊ ချမ်းသာစွာ။ အာဂတံ၊ လာသော။ ပုရိသံ၊ ကိ။ ဉာတိစ၊ အဆွေအမျိုးတို့သည်၎င်း။ မိတ္တာစ၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့ သည်၎င်း။ သုဟဇ္ဇာစ၊ ချစ်မြတ်နိုးသော သူတို့သည်၎င်း။ အာဂတန္တိ၊ ရောက်လာပြီဟူ၍။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ ခရီးဦးကြိုဆိုလင့်ကုန်၏။

အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ အနုမောဒနေဝိ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၌လည်း။ အာဂတော၊ လာ၏။ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမော ဒိတွာ၊ ဝမ်းမြောက်၍။ (အဘိနန္ဒိတွာ ဟူသောပုဒ်၏အနက်ကို အနုမော ဒိတွာဟု ဖွင့်သတည်း)။ သွာယံ သောအယံ အဘိနန္ဒသဋ္ဌေါ၊ သည်။ ဣမ၊ ဤအဘိနန္ဒန္တိဟူသောပုဒ်၌။ အနုမောဒန သမ္ပဒိန္တိနေသု၊ တို့၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဘိနန္ဒန္တိတိ အနုမောဒိံသုစေဝ သမ္ပဒိန္တိံသု စာတိ၊ အဘိ။ ပ။ နိံသုဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁။ သံ ၂-၁၂။ ၂။ သံ ၁-၂၉။
၃။ ခု ၁-၄၅ ဓမ္မပဒ။ ၄။ မ ၁-၁၆၀။

တာဒိနော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သုတာသိတံ၊ ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်သော။ သုလပိတံ၊ ကောင်းစွာမြတ်တော်မူအပ်သော။ ဝစနံ၊ ကိုယ်ထိက္ခဝေါ၊ ဟိုသည်။ သာဓုသာမူတိ၊ ကောင်းစွာ ကောင်းစွာဟူ၍။ အနုမောဒမာနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ သိရသော၊ ဦးဖြင့်။ သမ္ပင်္ဂိန္တိံသု၊ ဝန်ခံကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိနန္ဒသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣမ၊ ဤ။ အနုမောဒနာ သမ္ပင်္ဂိန္တနေသု၊ ဟို၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဣမသ္မိဉ္စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣမသ္မိ နိဂ္ဂါထကသုတ္တေ၊ ဤဂါထာမရှိသောသုတ်ကို။ နိဂ္ဂါထကသ္မိန္တိ၊ ဟူ၍။ ယံဝစနံ၊ ကိုယ်မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၏။ နိဂ္ဂါထကတ္ထာ၊ ဂါထာမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ကို။ ဝေယျာကရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဒသသဟသံ လောကဓာတုတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒသသဟသံ စက္ကဝါဠပရိမာဏာ၊ တသောင်းသော စကြဝဠာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ လောကဓာတု၊ တည်း။ အကမ္မိတ္တာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သုတ္တပရိယောသာနေယေဝ၊ သုတ်ကိုဟောသည်၏ အဆုံး၌သာလျှင်။ အကမ္မိတ္ထ၊ လှုပ်ငြိ။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။ န ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပ်။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုတ္တပရိယောသာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ အကမ္မိတ္ထ၊ ၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ န ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပ်သနည်း။ တညမာနေတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပ်။

အဓိပ္ပာယ်ကား-သုတ်ကိုဟောသည်၏ အဆုံး၌သာလျှင် တသောင်းသော လောကဓာတ် လှုပ်သည်ရှိသော် ဣမသ္မိ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိ တညမာနေဟူ၍ ဘုရားမဟောရာပြီ၊ ဣမသံ သုတ္တသံ ဒေသနာဝသာနေဟူ၍သာ ဟောတော်မူရာ၏။ ထိုသို့မဟော၊ ဣမသ္မိ စ န ဝေယျာကရဏသ္မိ တညမာနေဟူ၍သာ ဟောတော် မူပေသောကြောင့် သုတ်ကိုဟောသည်၏အဆုံး၌သာ တသောင်းသော လောကဓာတ်လှုပ်၏ ဟူသောအနက်ကို မသိအပ်ဟူလို။

ထိုသို့သောအနက်ကို မသိအပ်သည်ရှိသော် အဘယ်သို့သောကသ္မိလှုပ်၏ ဟူသောအနက်ကို သိအပ်သနည်းဟူသော စောဒနာကို ဖြေခြင်းငှာ တသ္မာ၊ စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏တ္ထကား-

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုတ္တပရိယောသာနေဝ၊ ဌိသာလျှင်။ နကမ္ပတိ၊ မလှုပ်။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွါသဋ္ဌိယာ၊ ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါး အတိုင်းအရှည်ရှိသော။
 ဝိဋ္ဌိဂတေသုဝိ၊ မိစ္ဆာဝိဋ္ဌိတို့ကိုလည်း။ နိဝေဋ္ဌေတွာ၊ ဖြေ၍။ ဒေသိယမာနေ
 သု၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တဿ တဿ ဝိဋ္ဌိဂတဿ၊ ၏။
 ပရိယောသာနေ ပရိယောသာနေ၊ ဌိ။ အကမ္ပိတ္ထ၊ ငြိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဒွါသဋ္ဌိယာ၊ သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ အကမ္ပိတ္ထ၊ ငြိ။ ဣတိအယံအတ္ထော၊
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သင်္ချာပြဋ္ဌာန်းရာ၌ ဆဋ္ဌိသင်္ချာသဒ္ဓါသည် ဣတ္ထိလိင်ကောဝုဏ်သာ ရှိရာ
 သည်ဟု သဒ္ဓါငယ်ကျမ်းတို့၌ဆိုသောကြောင့် ဒွါသဋ္ဌိယာဟု ဣတ္ထိလိင်
 ကောဝုဏ်ဖြင့် ဆိုလေသတည်း။

မြေလှုပ်ခြင်းအကြောင်းရှစ်ပါး

မြေလှုပ်ခြင်း၏အကြောင်းကို အကျယ်ပြတော်မူလို၍ တတ္ထဟိစသည်
 ကို မိန့်သတည်း။ (ဟိကား ဝိတ္ထာရဇောတကတည်း)။ ထိုပါး၌၏
 အတ္ထကား--

တတ္ထ၊ ထိုမြေလှုပ်ရာ၌။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။
 ပထဝီကမ္မော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဓာတုက္ခောသေန၊ ဓာတ်ချောက်ချား
 ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဣဒ္ဓိမဟော၊ တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာနုဘာ
 ဝေနစ၊ တန်ခိုးကြောင့်၎င်း။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ပစ္ဆိမဘဝကဖြစ်သော ဘုရား
 လောင်း၏။ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိယာစ၊ မယ်တော်ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေယူခြင်းကြောင့်
 ၎င်း။ ဓာတုကုစ္ဆိတော၊ မှ။ နိက္ခမနေနစ၊ ဖွားခြင်းကြောင့်၎င်း။ သမ္မောမိ
 ပတ္တိယာစ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနေ
 နစ၊ ဓမ္မစကြာတရားကိုဟောခြင်းကြောင့်၎င်း။ အာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇနေ
 နစ၊ အာယုသင်္ခါရကို လွှတ်တော်မူခြင်းကြောင့်၎င်း။

မာရ်နတ်သား တောင်းပန်၍ ဤကာလမှ သုံးလလွန်သဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်
 ပြုအံ့ဟူ၍ ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းသည် အာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇနမည်၏။

ပရိနိဗ္ဗာနေနစ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဣတိဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ
 ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ပထဝီကမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသံ၊
 ထိုရှစ်ပါးကုန်သော အကြောင်းတို့ကြောင့် မြေလှုပ်ခြင်းတို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ၊
 ကို။ (ဝက္ခာမ၌စပ်)။ အဋ္ဌခေါ ဣမေ အာနန္ဒ။ ပ။ ပါတုဘာဝါယာတိ၊
 ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဟောပရိနိဗ္ဗာနေ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌။ အာဂတံ၊

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယ၊ သော။ တန္တိယာ၊ ပါဠိကို။ ဝဏ္ဏနာကာလေ၊ ဖွင့်သောအခါ၌။ ဝက္ခာမ၊ ကုန်အုံ။ အယံပန မဟာပထဝီ၊ သည်။ အပရေသု၊ တပါးကုန်သော။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသုပိ၊ တိုင်၌လည်း။ အကမ္မိတ္ထ၊ ပြီ။ မဟာဘိနိက္ခမနေစ၊ တောထွက်တော် မူသောအခါ၌၎င်း။ ဗောဓိမဏ္ဍုပသက်မနေစ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ရောက်သောအခါ၌၎င်း။ ပံသုကူလဂ္ဂဟဏေစ၊ ပံသုကူကို ကောက်ယူတော်မူသောအခါ၌၎င်း။

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ကျွန်မပုဏ္ဏ ပြည့်ဝ၏အကောင်ကို ထုပ်၍ပစ်သော တတုံမျှလောက်ရှိသော ပိုးလောက်တို့ကိုခါ၍ ဗုဆိုးကို ပံသုကူကောက်ယူသော အခါကိုရည်၍ ဆိုသည်။

ပံသုကူလဓောဝနေစ၊ ပံသုကူကို ဖွင့်အပ်သောအခါ၌၎င်း။ ကာလကာရာမသုတ္တေစ၊ ကာလကာရာမသုတ်ကို ဟောရာ၌၎င်း။ ဂေါတမကသုတ္တေစ၊ ဂေါတမကသုတ်ကို ဟောရာ၌၎င်း။ ဝေဿန္တရဇာတကေစ၊ ဝေဿန္တရဇာတ်ကိုဟောရာ၌၎င်း။ ဣမသ္မိံ ဗြဟ္မဇာလေစ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို ဟောရာ၌၎င်း။ ဣတိဣမေသု ဌာနေသုပိ၊ တိုင်၌လည်း။ အကမ္မိတ္ထ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုရှစ်ပါးသောအခါတို့တွင်။ မဟာဘိနိက္ခမန ဗောဓိမဏ္ဍုပသက်မနေသု၊ တိုင်၌။ ဝီရိယဓလေန၊ ကြောင့်။ အကမ္မိတ္ထ၊ ပြီ။ ပံသုကူလဂ္ဂဟဏေစ၊ ပံသုကူ ကောက်ယူသောအခါ၌။ ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရေ၊ ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင်အရံရှိကုန်သော။ စတ္တာရောမဟာဒီပေ၊ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့ကို။ ပဟာယ၊ ၍။

ဤသတို့သားသည် အိမ်၏အလယ်၌ နေသည်ရှိသော် ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင်အရံရှိကုန်သော ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့ကို အစိုးရသော စကြာမင်းကေနိဖြစ်လတ္တံ့ဟု ပုဏ္ဏားတို့လက္ခဏာဘာသ်လေသည်ကို ရည်၍ ဒွိသဟဿဒီပ ပရိဝါရေ စတ္တာရော မဟာဒီပေ ပဟာယ ဟု ဆိုသတည်း။ စကြာမင်း၏ စည်းစိမ်ကိုပင်လျှင် ပယ်သောကြောင့် မဆိုဟု မှတ်အပ်၏။

ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ၍။ သုသာနံ၊ သုသာန်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ပံသုကူလံ၊ ကို။ ဂဏ္ဍန္တန၊ သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒုတ္တရံ၊ ခွေသောအမှုကို။ ကတံ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထရိယဝေဂါဘိဟတာ၊ အံ့ဘွယ်သရဲ၏အဟုန်သည် နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍ (ပြင်းစွာခတ်အပ်သည်ဖြစ်၍လည်းဟူ)။ အကမ္မိတ္ထ၊ ပြီ။ ပံသုကူလဓောဝနေစတ္တာရဇာတကေသု၊ ပံသုကူကိုဖွင့်သောအခါ ဝေဿန္တရဇာတ်

ကို ဟောသောအခါတို့၌။ အကာလကမ္မနေန၊ အခါမဲ့လှုပ်ခြင်းဖြင့်၊
အကမ္မိတ္တ၊ ပြီ။ ကာလကာရာမ ဂေါတမက သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဘဂဝါ
အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ သက္ခိ၊ သက်သေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သက္ခိ
ဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ အကမ္မိတ္တ၊ ပြီ။ ဣမသ္မိံပန မြဟ္မဇာလေ၊ ဌ်ကား။
ဒွါသဌိယာ၊ သော။ ဒိဌ္ဋိဂတေသု၊ တို့ကို။ ဝိဇ္ဇေတွာ၊ ဖြေ၍။ နိဂ္ဂမ္မံ၊
ချုပ်မရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒေသိမာနေသု၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်
ရှိသော်။ သာဓုကာရဒါနဝသေန၊ ကောင်းချီးပေးခြင်းကို ပြုသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ အကမ္မိတ္တ၊ ပြီ။ ဣတိအယံ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။

ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်သော်ကား။ ဧတေသု ဌာနေသု ယေဝ၊ ထို
ဆိုအပ်ပြီးသော အရာတို့၌သာလျှင်။ ပထဝီ၊ သည်။ နအကမ္မိတ္တ၊ မလှုပ်။
အယခေါ သစ္စတော၊ စင်စစ်ဖြင့်ကား။ တီသု၊ ကုန်သော။ သင်္ဂဟေသုဝိ၊
သင်္ဂါယနာတင်သောအခါတို့၌၎င်း။ မဟာမဟိန္ဒထေရဿ၊ ၏။ ဣမံဒိပံ၊
ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့။ အာဂန္တု၊ ၍။ ဇောတိဝနေ၊ မြတ်လေးစံပယ်တော၌။
နိသီဒိတွာ၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသိတုဒိဝသေဝိ၊ ဌ်၎င်း။ အကမ္မိတ္တ၊ ပြီ။ ကလ္လော
ယေဝပိတာရေ၊ ဌ်။ စေတိယင်္ဂဏံ၊ ကို။ သမ္ပဇိတွာ၊ တံမြက်လှည်း၌။
သုတ္တဝ၊ ထိုစေတိအပြင်၌သာလျှင်။ (ထိုတောကျောင်း၌သာလျှင် လည်း
နိသီဒိတွာ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ဘုရားလျှင်အာရုံရှိသော။ ဝီတိံ၊ ကို။ ဂဟေ
တွာ၊ ၍။ ဣမံသုတ္တန္တံ၊ ဤမြဟ္မဇာလသုတ်ကို။ အာရဒ္ဓဿ၊ အားထုတ်
သော။ ပိဏ္ဍပါတိယတ္ထေရဿ၊ ၏။ သုတ္တပရိယောသာနေ၊ သုတ်ကို
သရဏ္ဍာယ်သောအဆုံး၌။ ဥဒကပရိယန္တံ၊ ရေအဆုံးရှိသည်ကို။ ကတွာ၊
၍။ အကမ္မိတ္တ၊ ပြီ။ လောဟပါသာဒဿ၊ ကြေးပြာသာဒ၏။ ပါစိနံ အဓ္မ
လဌိကဌာနံနာမ၊ အရှေ့သရက်ကုန်းအမည်ရှိသောအရပ်သည်။ ဟောတိ၊
ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဓ္မလဌိက အမည်ရှိသောအရပ်၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ ဒိဃ
ဘာဏကတ္ထေရာ၊ ဒိဃနိကာယ်ကို ဆောင်ကုန်သော၊ မထေရ်တို့သည်။
မြဟ္မဇာလသုတ္တံ၊ ကို။ အာရဘိံသု၊ ကုန်၏။ တေသံ ထေရေနံ၊ တို့၏။
ယဏ္ဍာယနပရိယောသာနေဝိ၊ ဌ်လည်း။ ဥဒကပရိယန္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။
ကတွာ၊ ၍။ မဟာပထဝီ၊ သည်။ အကမ္မိတ္တ၊ ပြီ။

၁။ ဇောတိဝနေတိ နန္ဒဝနေ၊ တဦးသာသနဿ ဉာဏာလောက သင်္ခါတာယ
ဇောတိယာ ပါတုဘူတဌာနတ္ထာ ဇောတိဝန္တိဝုစ္စတိ။ ။ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ။

ဧဝံဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သယမ္ဘုနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်ထသော။ သုတ္တသေဋ္ဌဿ၊ မြတ်သောသုတ်ဖြစ်ထသော။ (သုတ်မြတ်ဖြစ်ထသော လည်းဟူ)။ တဿ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တဿ၊ ၏။ အာနုဘာဝေန၊ တန်ခိုးကြောင့်။ (အစွမ်းကြောင့်လည်းဟူ)။ အနေကသော၊ အကြိမ်များစွာ။ မေဒနိ၊ မြေကြီးသည်။ အကမ္ပိတ္တ၊ ပြီ။

တဿ ဗြဟ္မဇာလဿ၊ ၏။ ဓမ္မဉ္စ၊ ပါဠိတော်ကို၎င်း။ အတ္ထဉ္စ၊ အဋ္ဌကထာကို၎င်း။ ဣဓေဤသာသနာတော်၌။ ပဏှိတာ၊ တို့သည်။ သတ္တဝံ၊ ရိုသေစွာ။ ဥဂ္ဂဟေတွာန၊ သင်ယူ၍။ ယောနိသော၊ အသင့်အားဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇန္တ၊ ကျင့်စေကုန်သတည်း။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ၊ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိအမည်ရှိသော။ ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ဣတိနိဋ္ဌိတာ၊ ဤကွပ်ရှေ့ပြီး ပြည့်စုံပြီ။

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ်ပြီး၏။

သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယပဌမတွဲပြီး၏။

